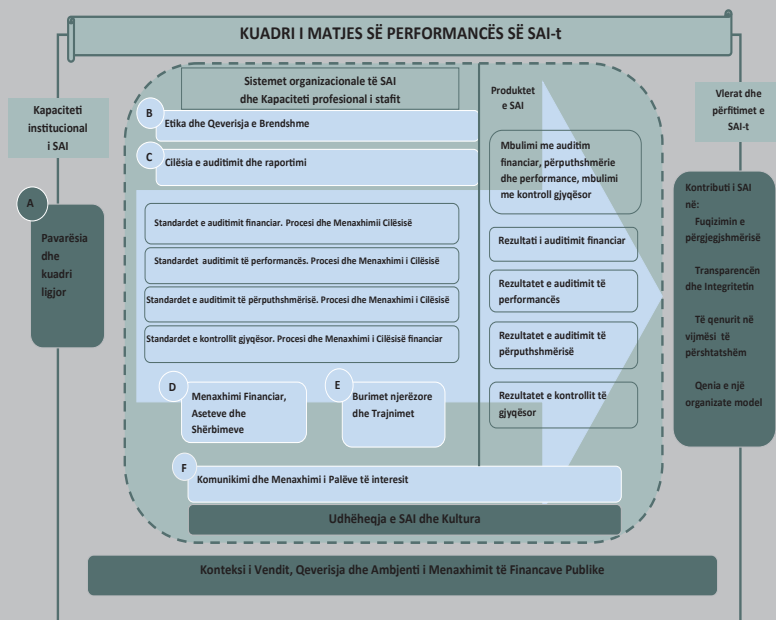

KLSH

RAPORTI VJETOR I PERFORMANCËS KLSH 2017

Tiranë, 2018

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLI I LARTË I SHTETIT

RAPORTI VJETOR I PERFORMANCËS, KLSH 2017

**MATJA E PERFORMANCËS BAZUAR
NË KORNIZËN E INDIKATORËVE TË MATJES SË PERFORMANCËS (PMF)
SË INSTITUCIONEVE SUPREME TË AUDITIMIT**

(miratuar në Kongresin INCOSAI XXII të INTOSAI-t në Abu d'Habi, në Dhjetor 2016)

Tiranë, 2018

Titulli:

RAPORTI VJETOR I PERFORMANCËS, KLSH 2017

Përgatitën botimin:

Irena ISLAMI

Armanda BEGAJ

Realizoi në komjuter

Armanda BEGAJ

Seria e botimeve KLSH

07/2018/91

©Copyright KLSH

ISBN: 978-9928-159-71-7

Shtypur në shtypshkronjën: MORAVA

Tiranë, 2018

PËRMBAJTJA		Page
	Mesazh i Kryetarit të KLSH-së	7
I	MISIONI, VIZIONI DHE OBJEKTIVAT E KLSH-së	11
II	QEVERISJA NË FOKUSIN E AUDITIMEVE TË VITIT 2017	15
II.1	Fakte dhe statistika kryesore të veprimtarisë audituese	15
II.2	Impakti dhe dinamika e auditimeve sipas fushave kryesore	25
II.2.1	<i>Menaxhimi i financave publike</i>	26
II.2.2	<i>Prokurimet publike</i>	39
II.2.3	<i>Administrimi i pronës publike</i>	62
II.3	Raportimi i auditimeve të performancës	87
II.3.1	<i>Në fushën e arsimit dhe sportit</i>	96
II.3.2	<i>Në fushën e turizmit</i>	97
II.3.3	<i>Në fushën e mjedisit</i>	98
II.3.5	<i>Mbi administrimin fiskal</i>	89
II.3.5	<i>Mbi administrimin e burimeve njerëzore</i>	101
II.3.6	<i>Menaxhimi i financave publike</i>	102
II.4	Raportimi i auditimeve të sistemeve të informacionit	103
III	KOMUNIKIMI DHE BASHKËPUNIMI ME PALËT E INTERESIT	113
III.1	Komunikimi dhe transparencë	113
III.1.1	<i>Komunikimi me median</i>	114
III.1.2	<i>Prezenca e audituesve të KLSH-së në median e shkruar</i>	115
III.1.3	<i>Trajtimi i letrave të qytetarëve</i>	116
III.1.4	<i>Trajtimi i kërkesave për të drejtën e informimit</i>	116
III.1.5	<i>Muaji i hapur për qytetarët</i>	118

III.1.6	<i>Publikimet e KLSH-së përgjatë vitit 2017</i>	119
III.1.7	<i>Konferenca e V-të shkencore e KLSH-së</i>	126
III.2	KLSH dhe Parlamenti, sfidat për një komunikim efektiv	126
III.3	Marrëdhënia e KLSH me OJF, organizata të profesionistëve të fushës, institucione homologe, organizata ndërkombëtare, etj.	129
III.3.1	<i>Bashkëpunimi me SAI-et partnere dhe institucione të tjera ndërkombëtare.</i>	130
III.3.2	<i>Vizitat e drejtuesve të SAI-eve homologe në Tiranë</i>	138
III.3.3	<i>Aktivitetet e organizuara nga KLSH në bashkëpunim me SAI-e homologe dhe institucione të tjera</i>	140
III.3.4	<i>Internshipi i ECA-s dhe Fellowship i GAO-s</i>	141
III.3.5	<i>Implementimi i projektit të binjakëzimit gjatë vitit 2017</i>	142
IV	MENAXHIMI INSTITUCIONAL DHE ZHVILLIMI STRATEGJIK	145
IV.1	Matja e performancës bazuar në Kornizën e Indikatorëve të Matjes së Performancës së Institucioneve Supreme të Auditimit	145
IV.1.1	<i>Analiza e performancës në tregues</i>	146
IV.1.2	<i>Përmbledhje e treguesve të performancës së KLSH-së, për vitin 2017</i>	149
IV.2	Progresi i Menaxhimit Institucional	175
IV.2.1	<i>Analiza SWOT e KLSH-së</i>	175
IV.2.2	<i>Mbi menaxhimin e sistemit të etikës dhe integritetit në Kontrollin e Lartë të Shetit</i>	179
IV.2.3	<i>Zhvillimi dhe menaxhimi i burimeve njerëzore</i>	185
IV.2.4	<i>Trajnimet profesionale</i>	190
IV.2.5	<i>Plotësimet në Strukturën Organizative</i>	192
IV.2.6	<i>Zhvillimet e burimeve të teknologjisë së informacionit (IT)</i>	192
IV.2.7	<i>Kontrolli i brendshëm dhe raportimi financiar</i>	194
IV.3	Vlerësime nga BE, SIGMA dhe komuniteti INTOSAI	200
IV.3.1	<i>Përmbushja e rekomandimeve të progres raportit</i>	200

IV.3.2	<i>Zbatimi i rekomendimeve të SIGMA –s dhe plani i veprimit të KLSH</i>	200
IV.3.3	<i>Vlerësime nga komuniteti INTOSAI-t</i>	205
IV.4	Monitorimi i zbatimit të strategjive të KLSH-së	212
IV.4.1	<i>Rezultatet e Monitorimit të Strategjisë 2013-2017</i>	213
IV.4.2	<i>Strategjia e Implementimit të Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI</i>	216
IV.4.3	<i>Strategjia për menaxhimin e riskut</i>	218
IV.5	Strategjia e zhvillimit të KLSH-së për vitet 2018 -2022, si vazhdimësi e procesit të modernizimit institucional	219
IV.5.1	<i>QËLLIMI 1: Rritja e impaktit të punës audituese me fokus në 6 e-të</i>	220
IV.5.2	<i>QËLLIMI 2. Optimizmi i kapaciteteve profesionale, aftësive audituese, procedurave të punës, logjistikës dhe funksioneve të tjera mbështetëse</i>	223
IV.5.3	<i>QËLLIMI 3. Forcimi i komunikimit dhe bashkëpunimit</i>	225
	Korrespondenca me Kuvendin e Shqipërisë	229
	Rezolutë për vlerësimin e veprimtarisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2017	231
ANEKSE		237
Aneksi I	Dëmi ekonomik dhe mungesa e efektivitetit sipas subjekteve	237
Aneksi II	Evidenca e Kallëzimeve Penale për vitin 2017	246
Aneksi III	Institucionet e audituara nga KLSH, gjatë periudhës janar - dhjetor 2017	258
Aneksi IV	Evidenca e shqyrtimit të ankesave dhe kërkesave drejtuar KLSH-së, për vitin 2017	267
Aneksi V	Raporti i konsoliduar i Auditimit “Për zbatimin e rekomandimeve të lëna në auditimet e evaduar në periudhën Shtator 2016 - Qershor 2017”	268
Aneksi VI	Ekstrakt “Mbi sigurimin e cilësisë në procesin auditues për vitin 2017”	348

Aneksi VII	Pasqyrat Financiare të vitit ushtrimor 2017	356
Aneksi VIII	Mbi zbatimin e rekomandimeve të organizmave ndërkombëtare dhe raporteve të Bashkimit European	359
	Pasqyrimi në media i Analizës Vjetore dhe i Raportit të Performancës së KLSH-së, për vitin 2017	393

MESAZH I KRYETARIT TË KLSH-së

Kontrolli i Lartë i Shtetit realizon misionin kushtetues e ligjor duke i shërbyer qytetarit dhe Kuvendit të Republikës së Shqipërisë në nxitjen e përgjegjshmërisë, llogaridhënies dhe transparencës me të cilin Qeveria Shqiptare menaxhon fondet publike dhe administron asetet e tyre.

Eficienca e mbikëqyrjes së përgjegjshmërisë së menaxhimit të fondeve dhe pronës publike kërkon jo vetëm përmbushjen e përgjegjësi Kushtetuese të Kontrollit të Lartë të Shtetit, por edhe përkushtimin e Legjislativit dhe kryesisht të Ekzekutivit në këtë drejtim. Eksperiencat pozitive dhe jo pozitive kanë theksuar se efekti real i veprimtarisë audituese të institucionit është ngushtësisht i lidhur me shkallën e zbatimit të rekomandimeve dhe masave të adresuara institucioneve publike dhe buxhetore. Shkalla mesatare e zbatimit të këtyre rekomandimeve, ndonëse në pjesën më të madhe të pranuar, tregon për nevojën në rritje të angazhimit të institucioneve publike në vlerësimin, hartimin dhe zbatimin e masave për adresimin e problematikave të evidentuara gjatë auditiveve të KLSH-së. Një angazhim më i madh i Ekzekutivit dhe Legjislativit në zbatimin rekomandimeve tona do të nxiste mirëqeverisjen e institucioneve publike si dhe nëpërmjet rritjes së bashkëveprimit do të nxitet dhe përmirësimi i vazhdueshëm i veprimtarisë audituese, duke sjellë vlerë dhe krijuar impakt pozitiv në jetën dhe dinjitetin e qytetarëve.

Është pikërisht ky fakt, arsyeja që KLSH ka ndërtuar funksionimin institucional në disa dimensione, nëpërmjet të cilave është synuar të realizohen misionet audituese duke u përmirësuar metodologjikisht dhe teknikisht në zbatim të standardeve ndërkombëtare të auditimit dhe të praktikave më të mira të INTOSAI-t dhe EUROSAT-t.

Zhvillimi i kapaciteteve profesionale të audituesve duke diversifikuar drejtimet dhe burimet e trajnimeve, apo ndërveprimin aktiv në auditimet pilot dhe paralele, nën moton *“Të bashkuar në ambicie dhe vendosmëri”*, me Institucionet homologe të

Auditimit Suprem, është konsideruar faktor strategjik për rritjen e performancës institucionale edhe për vitin 2017.

Përmirësimi dhe forcimi i bashkëpunimit me Kuvendin e Shqipërisë, në mënyrë që bashkërisht të shërbejmë si aktorë kryesorë të transparencës dhe llogaridhënies, në funksion të informimit të qytetarëve mbi mënyrën sesi shpenzohen fondet publike ka qenë një nga dimensionet e veprimtarisë së KLSH-së.

Objektivi i rritjes së transparencës dhe përgjegjshmërisë nëpërmjet konsolidimit dhe diversifikimit të instrumenteve të komunikimit me qytetarin, shoqërinë civile dhe partnerët e tjerë kombëtarë dhe ndërkombëtarë është realizuar në mënyrë të strukturuar në zbatim edhe të Strategjisë së Komunikimit të institucionit.

Në zbatim të motos së Kongresit të XXI të INCOSAI-t: *“Auditimi Kombëtar në shërbim të Qeverisjes së Mirë Kombëtare”*, KLSH ka synuar të ndërtojë partneritet real me qeverinë dhe institucionet e tjera, nëpërmjet rolit aktiv dhe bashkëpunues për rritjen e eficiencës në administrimin e financave publike. Aktiviteti dhe kontributi i KLSH-së, si institucioni përgjegjës i auditimit të jashtëm publik, është vlerësuar nga mbikëqyrësit ndërkombëtarë, si Programi SIGMA-OECD i Bashkimit Europian dhe Banka Botërore, si një faktor përcaktues në rritjen e përgjegjshmërisë në përdorimin e parasë publike.

KLSH edhe për vitin 2017, ka vazhduar të kontribuojë si një anëtar aktiv e i barabartë në komunitetin e INTOSAI- dhe EUROSAT-t, nëpërmjet përfshirjes në grupet e punës dhe në task forcat së bashku me Institucionet Supreme të Auditimit të vendeve të BE-së e më gjerë, në zbatim të motos së INTOSAI-t *“Nga eksperiencia e përbashkët, përfitojnë të gjithë” (Experientia mutua Omnibus prodest)*.

KLSH, brenda mandatit të saj ligjor, ka vijuar të ndikojë në rritjen e kulturës së ndëshkueshmërisë ligjore dhe publike ndaj zyrtarëve abuzues, përmes kallëzimeve penale, publikimit të vendimeve të auditimit, njoftimeve për shtyp në rastin e shkeljeve flagrante dhe informimin e grupeve të interesit. Mekanizma të tjerë të përdorur për komunikimin, në funksion të këtij qëllimi kanë qenë dhe pjesëmarrja në median e shkruar të audituesve për gjetjet e auditimeve me ndjeshmëri,

organizimit të konferencave shkencore me universitetet në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar, dhe organizimit të muajit të hapur për publikun e gjerë.

Kontributi i KLSH-së për qeverisjen e mirë, për rritjen e transparencës dhe llogaridhënies dhe luftës kundër korrupsionit, ka marrë dimensione të reja nga viti në vit. Në këtë kontekst, filluar prej vitit 2014, është zhvilluar një qasje e strukturuar e hartimit dhe zbatimit të politikave institucionale të integritetit, duke aplikuar instrumentin e vetëvlerësimit të integritetit INTOSAINT. Ky instrument përbën bazën e auditimit të integritetit dhe të etikës së institucioneve publike, proces i cili do të rrisë efektin e ndërhyrjeve të KLSH-së për të parandaluar korrupsionin dhe abuzimin me fondet dhe pasurinë publike.

Një nga parimet bazë të funksionimit të Kontrollit të Lartë të Shtetit është transparenca dhe përgjegjshmëria. Për zbatimin real të këtij parimi, është ndërtuar infrastruktura ligjore dhe metodologjike, që mundëson vlerësimin mbi baza vullnetare të performancës institucionale duke përdorur Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit dhe praktikat më të mira ndërkombëtare të fushës. Rezultatet e kësaj qasje na inkurajojnë për t'u ballafaquar me problematikat si dhe përcaktojnë aspektet që kërkojnë përmirësim të mëtejshëm në referencë të praktikave më të mira ndërkombëtare. Kjo qasje metodologjike nuk përbën qëllim në vetvete por është një përmbushje e misionit kushtetues për të sjellë vlerë për qytetarët.

Nuk do të kishin arritur objektivat dhe synimet tonë nëse nuk do të kishim mirëkuptimin, mbështetjen dhe bashkëpunimin e Kuvendit të Shqipërisë, në veçanti Komisionit për Ekonominë dhe Financat të Kuvendit, bashkëpunim që shpresojmë dhe urojmë që do të vijojë edhe gjatë këtij viti, duke arritur një nivel më të institucionalizuar përmes krijimit të një nënkomisioni për ndjekjen e rekomandimeve të KLSH, brenda Komisionit për Ekonominë dhe Financat. Ky mekanizëm do të ndihmojë në ndërgjegjësimin e subjekteve audituese për domosdoshmërinë e zbatimit të rekomandimeve dhe nga ana tjetër do ti shërbejë cilësisë së punës audituese.

Kontrolli i Lartë i Shtetit ka vijuar të veprojë si shërbëstar i qytetarit, moto kjo, që udhëheq të gjitha qëllimet dhe objektivat institucionale, të cilat janë përcaktuar qartësisht edhe në fokusin e Zhvillimit Strategjik të KLSH-së, për vitet 2018-2022. Eksperienca e përfituar dhe zhvillimet e projektuara kanë konfirmuar se procesi i modernizimit të institucionit të auditimit të jashtëm publik në Shqipëri përbën një të mirë publike si dhe një vlerë për sistemin e institucioneve publike, i cili synon të jetë një organizatë model që udhëheq nëpërmjet shembullit, parim i cilësuar në ISSAI-n 12 “Vlerat dhe dobitë e institucioneve supreme të auditimit – të bësh diferencën në jetën e qytetarëve”. Dinamika e zhvillimit të KLSH-së nëpër vitet 2012-2017 përbën faktorin kryesor të suksesit për vitet e ardhshme.

Bujar LESKAJ

I. MISIONI, VIZIONI DHE OBJEKTIVAT E KLSH-së

Misioni përbën boshtin i cili përcakton identitetin institucional të Kontrollit të Lartë të Shtetit, i sanksionuar në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, si dhe në Ligjin nr.154/2014 “Për Organizimin dhe Funkzionimin e Kontrollit të Lartët të Shtetit”.

Misioni i KLSH-së

KLSH është institucion i pavarur kushtetues, i ndërtuar që ti shërbejë qytetarit shqiptar, të jetë “agjent” i Kuvendit dhe palëve të interesit duke i informuar në mënyrë të vazhdueshme, të paanshme dhe të plotë, mbi përgjegjshmërinë që qeveria dhe entet publike tregojnë në përdorimin e kontributit të taksapaguesve shqiptarë e duke kontribuar në përmirësimin e qeverisjes nëpërmjet luftës kundër korrupsionit.

Në përmbushje të misionit të tij dhe në zbatim të Ligjit nr.154/2014 “Për Organizimin dhe Funkzionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, KLSH kryen auditime financiare, të përputhshmërisë, të rregullshmërisë, të performancës, të teknologjisë së informacionit, si edhe ndërmerr vlerësime të sistemit të menaxhimit financiar e kontrollit dhe njësive të auditimit të brendshëm të strukturave qeverisëse dhe enteve të tjera publike.

Vizioni i KLSH-së

KLSH është një institucion model që udhëheq nëpërmjet shembullit, që nxit rritjen e përgjegjshmërisë, transparencës, dhe përdorimit me efektivitet, eficiencë dhe ekonomicitet të pasurisë publike, duke forcuar integritetin dhe besimin e publikut tek institucioni, për të qenë vlerë e shtuar për shoqërinë dhe të sjellë ndryshim në jetën e qytetarëve.

Vizioni shkon përtej qasjes tradicionale të fokusuar në vlerësime dhe konstatime. Audituesit e jashtëm publikë e realizojnë aktivitetin e tyre jo vetëm duke vepruar por duke bashkëvepruar nëpërmjet rekomandimeve dhe këshillimeve të subjekteve publike të audituara për të maksimizuar vlerën e parasë publike. KLSH do të vazhdojë të veprojë si një agjent ndryshimi, në shërbim të qytetarit dhe të qeverisjes së mirë, duke reflektuar vlerat dhe parimet e një SAI modern, anëtar i komunitetit të INTOSAI-t i udhëhequr nga motoja *“Të gjithë të bashkuar në ambicie dhe vendosmëri”*¹.

Vlerat dhe parimet e KLSH janë mbështetur në Standardet Ndërkombëtarë të Auditimit (SNA), në parimet e ISSAI 12, “Vlera dhe Përfitimet e Institucioneve Supreme të Auditimit - Një ndryshim në jetën e qytetarëve”. Këto parime përcaktojnë mënyrën sesi institucioni duhet të performojë për të: forcuar përgjegjshmërinë, transparencën dhe integritetin e qeverisë dhe njësive të sektorit publik; demonstruar rëndësinë e vazhdueshme për qytetarët, Parlamentin dhe aktorët e tjerë; dhe për të qenë një organizatë model që udhëheq nëpërmjet shembullit. Kontrolli i Lartë i Shtetit, përmbush misionin dhe realizon veprimtarinë në zbatim të tetë parimeve:

- Pavarësia	- Integriteti
- Profesionalizmi	- Objektiviteti
- Bashkëpunimi	- Interesi Publik
- Përgjegjshmëria	- Transparenca

KLSH synon të jetë një model i ri për auditimin publik rajonal, një qendër për studimin e sfidave bashkëkohore të auditimit në fushat ekonomike, sociale dhe politike, bazuar në analizën e “rrënjës” së faktorëve shkak-pasojë si dhe një institucion, që udhëheq nëpërmjet shembullit për të sjellë vlerë dhe krijuar impakt pozitiv në jetën dhe dinjitetin e qytetarëve. Viti 2017, si viti i fundit i Strategjisë së Zhvillimit 2013-2017, ishte një vit sfidë në funksion të zhvillimit modernizimit dhe reformimit institucional, vit në të cilin KLSH përgatiti Strategjinë 2018-2022 mbështetur në strategjinë e EUROSAT-t për vitet 2017-2022 dhe INTOSAI-t për vitet 2017-2023.

¹ Kongresi i XXII i INTOSAIT në Abu d’Habi, “40-VJET Deklarata e Limës 1977-2017” Bujar LESKAJ, Seria Botime KLSH-16/2017/83.

Objektiv i KLSH-së është të vijojë të jetë partnere dhe një kontributore aktive në fuqizimin e mirëqeverisjes financiare dhe llogaridhënies publike në funksion të promovimit të transparencës, eficiencës dhe efektivitetit. Në këtë kuadër thellimi i luftës kundër korrupsionit është në fokus të veprimtarisë institucionale. KLSH vijoi me zhvillimin e metodologjisë për orientimin e auditimit bazuar në riskun e gabimeve, mashtrimit dhe korrupsionit, duke u përqendruar në auditimin e sektorëve të ekonomisë me ekspozim më të lartë ndaj këtyre risqeve. Rritja e besueshmërisë tek institucioni suprem i auditimit, vlerësuar nga perceptimi i qytetarëve është një tregues se auditimet dhe raportimet tona janë kryer me integritet dhe profesionalizëm të lartë. Edhe gjatë vitit 2017, objektivat institucionale që kanë drejtuar aktivitetin e KLSH-së, në kuptimin më të gjerë të fjalës, konsistojnë në:

- Konsolidimi dhe modernizimi i qasjes për auditimet e përputhshmërisë në të njëjtën linjë me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI.
- Zhvillimi i auditimeve financiare, dhënia e opinionit për pasqyrat financiare si një hap më tej drejt përbushjes së objektivit për dhënien e opinionit për pasqyrat financiare të konsoliduara të Shtetit.
- Konsolidimi dhe rritja e numrit të auditimeve të performancës përmes zgjerimit të temave të fokusimit dhe të rritjes graduale të kapaciteteve profesionale dhe numerike të departamentit.
- Rritja e cilësisë dhe e numrit të auditimeve IT, si dhe zhvillimi i kapaciteteve të auditimit IT.
- Rritja e numrit të auditimeve pilot të Auditimeve të Përputhshmërisë dhe Auditimeve Financiare konform procedurave të Manualit të Auditimit Financiar dhe Auditimit të Përputhshmërisë. Këto objektiva kanë qenë në një linjë me rekomandimin e adresuar nga BE që *“KLSH të rrisë numrin e auditimeve pilot financiarë/ të përputhshmërisë/ rregullshmërisë, në përputhje me manualin e përditësuar dhe standardet e auditimit të INTOSAI-t”*.
- Zhvillimi i infrastrukturës dhe mjeteve të IT gjatë procesit auditues ishte një nga objektivat në të cilat është përqendruar menaxhimi institucional përgjatë vitit 2017.

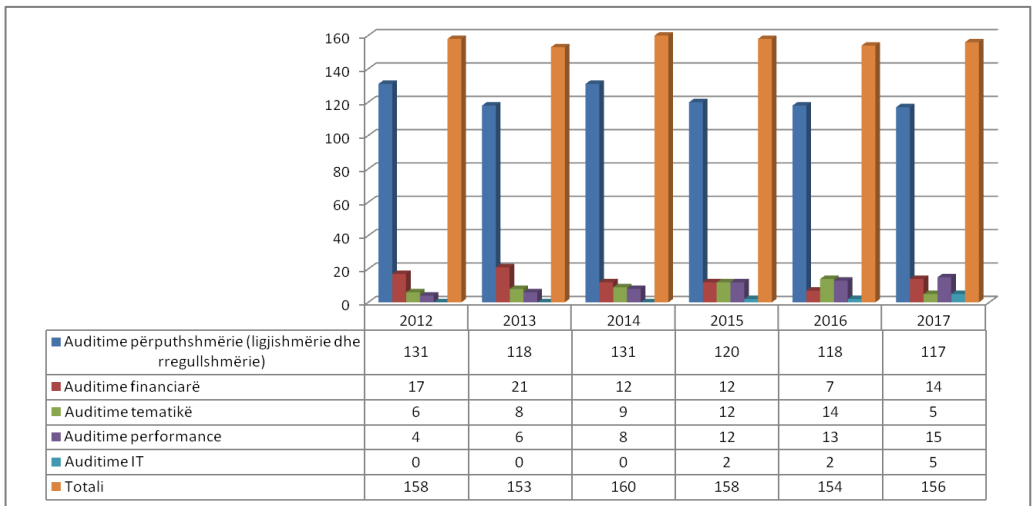
II. QEVERISJA NË FOKUSIN E AUDITIMEVE TË VITIT 2017

II.1 FAKTE DHE STATISTIKAT KRYESORE TË AKTIVITETIT AUDITUES

Kontrolli i Lartë i Shtetit, për periudhën Janar-Dhjetor 2017, ka evaduar 156 auditime nga 154 auditime të planifikuara, nga të cilat:

- 92 auditime rregullshmërie;
- 25 auditime përputhshmërie;
- 14 auditime financiare;
- 15 auditime performance;
- 5 auditime tematike;
- 5 auditime IT.

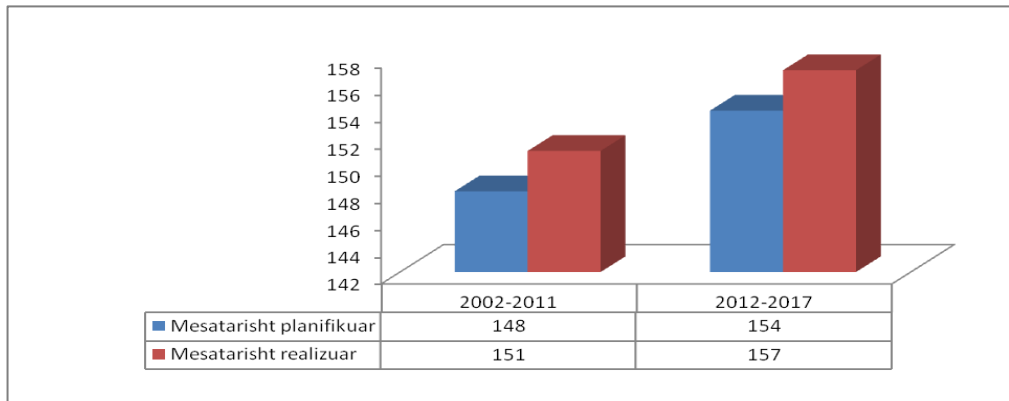
Grafiku nr.1: Treguesi i realizimit të auditimeve në harkun kohor 2012-2017

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

KLSH ka arritur të mbajë një target sfidues nën të cilin nuk ka rënë asnjëherë në këto 6 vitet e fundit. Në këtë kontekst duhet theksuar përkushtimi i gjithë trupës audituese për mbajtjen e një ritmi të tillë pune për realizimin e objektivave institucional.

**Grafiku nr.2: Mesatarja e auditimeve në vite
10 vite (2002-2011) kundrejt 6 vite (2012-2017)**

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Auditimet janë shtrirë në institucione qendrore dhe njësi të varësisë për të patur një mbulim të kënaqshëm për dhënien e opinionit të zbatimit të buxhetit (këtu përfshihen ministritë dhe agjencitë në varësi të tyre, drejtoritë e përgjithshme dhe degët e tatimeve dhe doganave si dhe shoqërive aksionere me kapital shtetëror, si kontribues të të ardhurave të buxhetit përmes dividendit dhe jo vetëm, njësi të vetëqeverisjes vendore (bashki, komuna dhe qarqe) dhe duke e mbyllur me auditimin e projekteve me financim të huaj, etj.

Tabela nr.1: Auditimi sipas institucioneve në vite

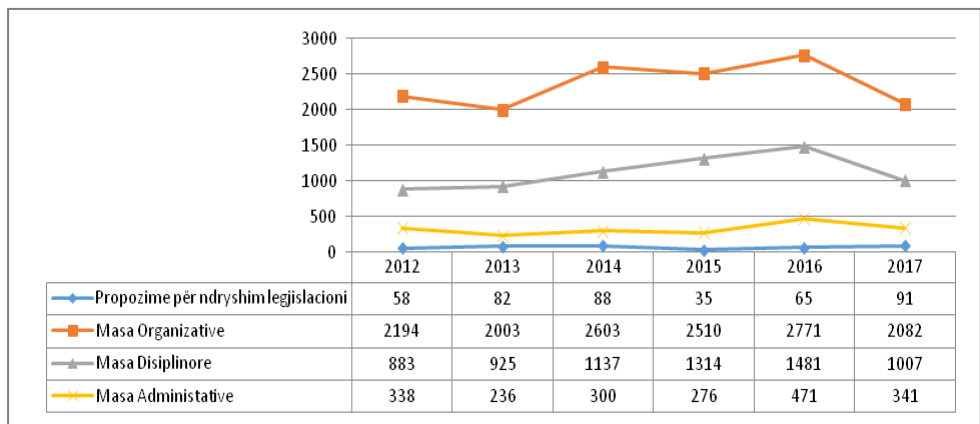
Institucione të audituara	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ministri, institucionet qendrore, subjekte të mbledhjes së të ardhurave fiskale, shoqëri me kapital shtetëror	72	86	82	93	89	86
Institucionet e qeverisjes vendore dhe njësi të tjera në nivel vendor	64	39	52	44	45	42
Njësi dhe projekte me financime të huaja	11	10	8	11	10	11
Institucione të administrimit të pronës	11	18	18	10	10	17
Institucione të audituara nga auditimet e performancës	9	17	35	73	105	110
Totali	167	170	195	231	259	266

Duke e konsideruar veten si shërbestar të qytetarëve dhe si agjent kryesor të Kuvendit për të garantuar mirëqeverisjen, në të gjithë punën tonë *jemi munduar të japim rekomandime* të cilat do të mund të ndryshonim edhe kulturën menaxheriale, e cila mbetet akoma në nivel të ulët, sidomos në segmentet më fundore të organeve qeverisëse, e reflektuar kjo në cilësi të ulët në shërbimin e qytetarëve. Në të gjithë aktivitetin auditues të realizuara gjatë vitit 2017 kemi adresuar:

Tabela nr.2: Rekomandimet sipas natyrës në vite

Rekomandimet sipas natyrës së tyre	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Propozime për ndryshim legjisllacioni	58	82	88	35	65	91
Masa Organizative	2194	2003	2603	2510	2771	2082
Masa Disiplinore	883	925	1137	1314	1481	1007
Masa Administrative	338	236	300	276	471	341

Grafiku nr.3: Rekomandimet sipas natyrës në vite

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

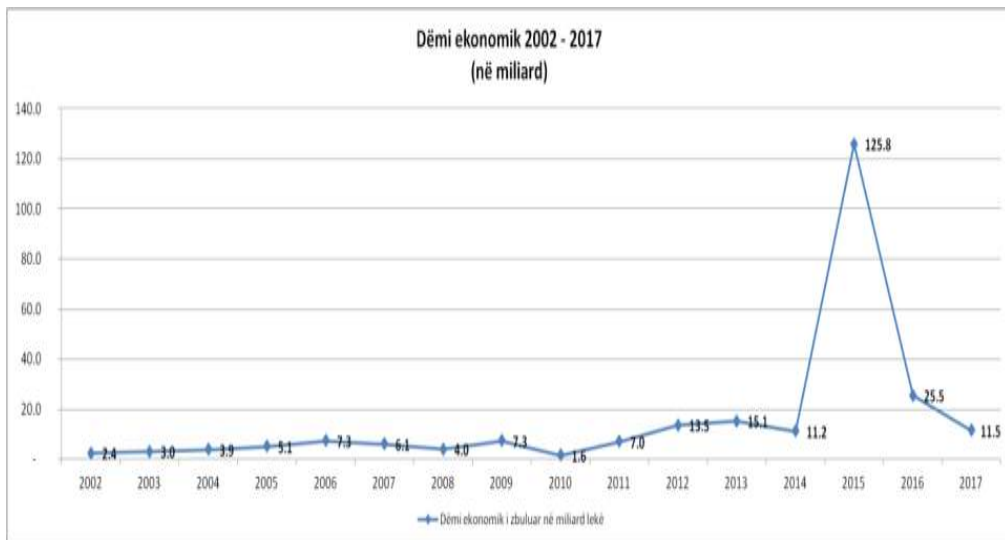
TREGUESIT E DËMIT EKONOMIK

Puna audituese synon ta bëjë ekzekutivin më të përgjegjshëm në menaxhimin e fondeve shtetërore. KLSH, konstaton se mbetet shumë për të bërë për të krijuar kulturën e përgjegjshmërisë menaxheriale dhe për të garantuar një sistem menaxhimi financiar dhe kontrolli sa më efektiv. Niveli i dëmeve dhe shpenzimeve joefektive apo me efekte negative në buxhetin e shtetit në mënyrë të përmblendhur nga aktiviteti auditues përgjatë vitit 2017, vazhdon të mbetet i lartë.

- Parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera, me dëm ekonomik në shumën totale prej **11.5 miliard lekë** ose **85.8 milion euro** (Kursi i këmbimit 1 EUR= 133.84 lekë).
- Shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ në performancën e subjekteve të audituara, në shumën totale prej **99.05 miliard lekë**, afërsisht **739.7 milion euro** nga e cila: **92.7 miliard lekë** në fushën e të ardhurave, afërsisht **692.1 milion euro** dhe **6.3 miliard lekë** afërsisht **47.8 milion euro**, në fushën e shpenzimeve jo me eficiencë, efektivitet dhe ekonomicitet të fondeve.
- **Në total janë konstatuar shkelje në shumën 110.5 miliard lekë ose afërsisht 825.6 milion euro.**

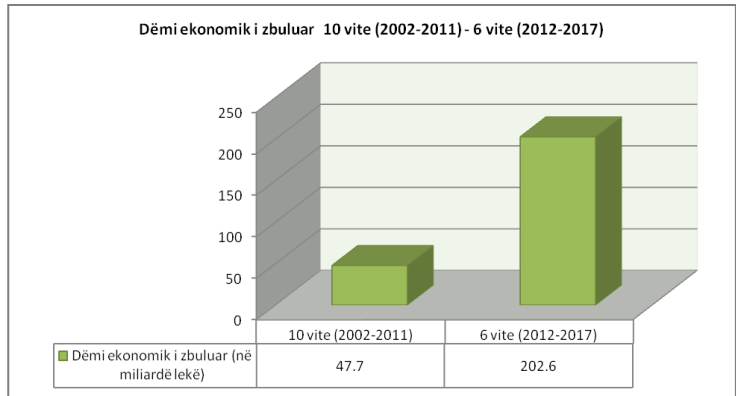
Dëmi i konstatuar ka një prirje negative, të konsoliduar në vitet e fundit, dhe kjo duket qartë në paraqitjen grafike të mëposhtme.

Grafiku nr.4: Dëmi në harkun kohor 2002-2017 në miliard lekë

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Grafiku nr.5: Dëmi ekonomik 2002-2011 kundrejt dëmit ekonomik 2012-2017

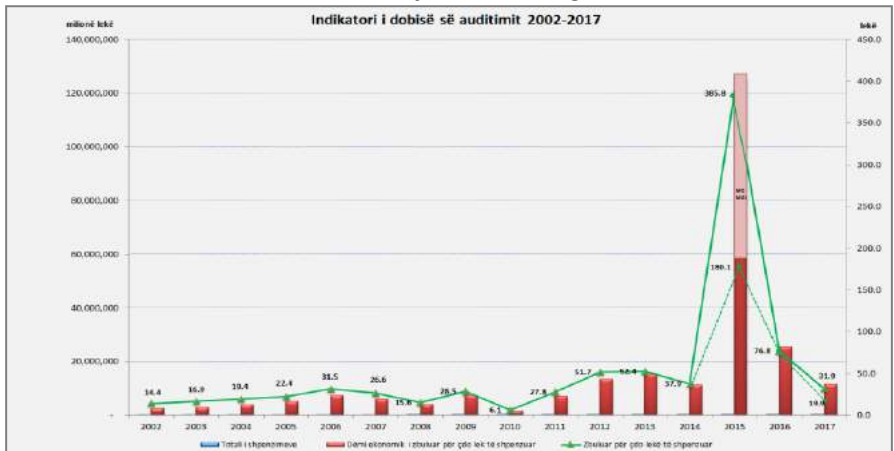

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Treguesi i dobishmërisë¹

Treguesi i dobishmërisë së auditimit është raporti i sasisë së fondeve të zbuluara dhe të kërkuara për zhdëmtim nga KLSH me shpenzimet buxhetore faktike të KLSH-së, dhe është një nga treguesit më domethënës të performancës së ISA-ve. Për vitin 2017 rezulton se për çdo një lek të shpenzuar për KLSH-në janë zbuluar dhe kërkuar për t'u zhdëmtuar 31.9 lekë.

Grafiku nr.6: Treguesi i dobishmërisë në vite

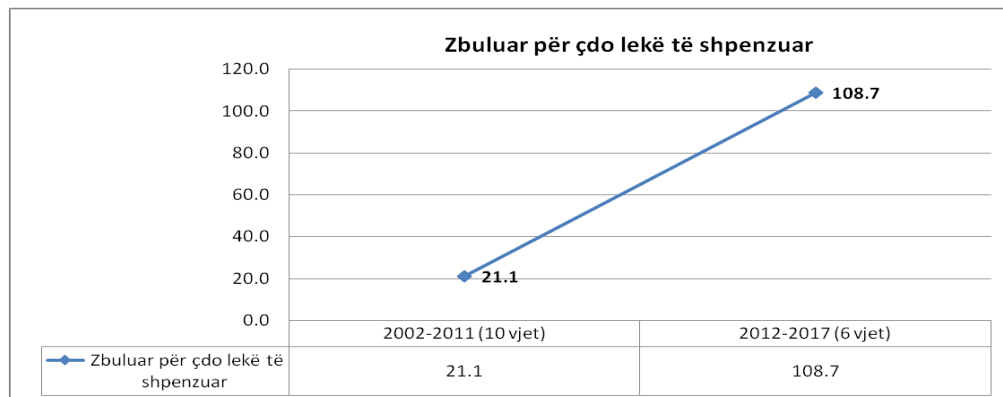

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

¹ Për vitin 2017 treguesi i dobishmërisë është 31.9 lekë në rastin kur në përlogaritjen e tij nuk janë përfshirë shpenzimet kapitale (në pjesën më të madhe për godinën e re të KLSH-së), në vlerën 218.2 milion lekë. Ky tregues është 19.9 lekë në rastin kur llogaritja e tij bëhet mbi bazë të buxhetit total të KLSH-së për vitin 2017, si shpenzimet korente dhe shpenzimet kapitale në vlerën 579 milion lekë.

Për 6 vitet 2012-2017 rezulton se për çdo një lek të shpenzuar për institucionin e KLSH-së është kërkuar për t'u zhdëmtuar 108.7 lekë, ose 5 herë më shumë, nga 21.1 lekë që është kërkuar në periudhën 10 vjeçare 2002-2011.

Grafiku nr.7: Zbuluar për çdo lekë të shpenzuar

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Kallëzimet penale

Për të gjitha këto dëme dhe mungese të vlerës së shtuar në përdorimin e fondeve publike KLSH ka kallëzuar penalisht në organet e prokurorisë personat përgjegjës. Kallëzimet penale përbëjnë një tregues të rëndësishëm të luftës ndaj korrupsionit dhe abuzimit me pronën publike. Për vitin 2017, KLSH ka depozituar pranë Prokurorive të rretheve, 47 kallëzime dhe indicie penale edhe 4 dosje auditimi të përcjella për vlerësim organit të Prokurorisë.

Shumica e kallëzimeve penale (25) janë hartuar në bazë të auditimeve të kryera nga Departamenti i Auditimit të Njësive të Qeverisjes Vendore, i ndjekur më pas nga Departamenti i Auditimit të Aseteve dhe Mjedisit (12).

Në 47 kallëzimet dhe indiciet penale të hartuara nga KLSH, janë ngarkuar me përgjegjësi penale 129 persona nga të cilët:

- 23 titullarë institucionesh (7 bashki dhe ish komuna, 7 ZVRPP, 4 ALUIZNI, 1 sh.a. dhe 4 të tjerë);
- 41 nëpunës të nivelit drejtues të tjerë (pa përfshirë 23 titullarët);
- 5 subjekte private;
- 60 nëpunës të tjerë.

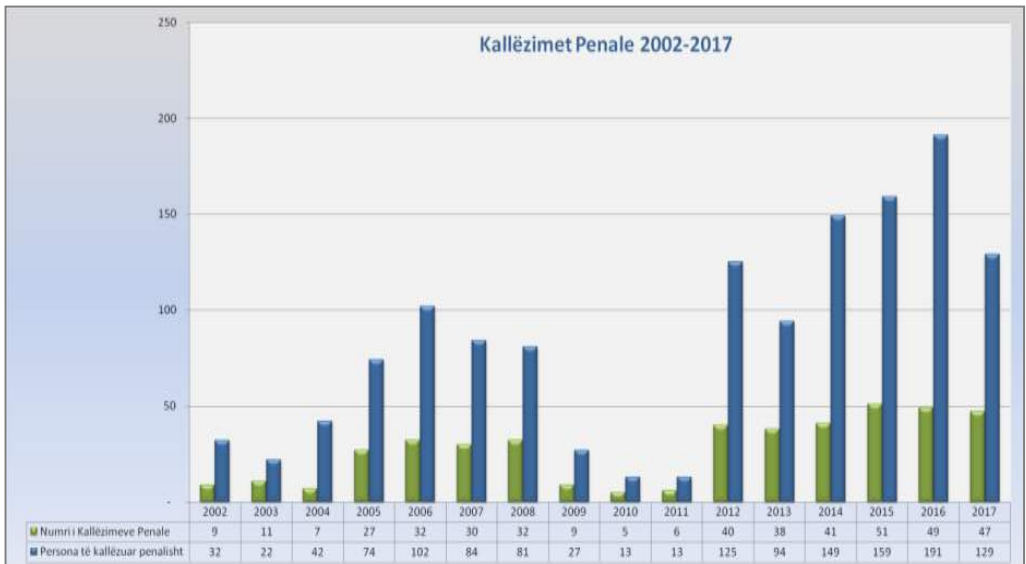
Veprat kryesore penale për të cilat akuzohen këta persona janë “Shpërdorimi i detyrës” parashikuar nga neni 248 i Kodit Penal, “Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike” parashikuar nga neni 258 i Kodit Penal, por nuk mungojnë edhe akuza për “falsifikim dokumentesh” parashikuar nga neni 186 të Kodit Penal. KLSH ka rritur cilësinë e përgatitjes së dosjes për kallëzim penal dhe ka shkurtuar kohën e përgatitjes së kallëzimit.

Treguesit e kallëzimeve penale ndër vite paraqiten në tabelë dhe grafikë si në vijim:

Tabela nr.4: Kallëzimet penale në vite

Kallëzimet penale	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totali në 6 vite
Numër kallëzimesh	40	38	41	51	49	47	266
Numër personash	125	94	149	159	191	129	847

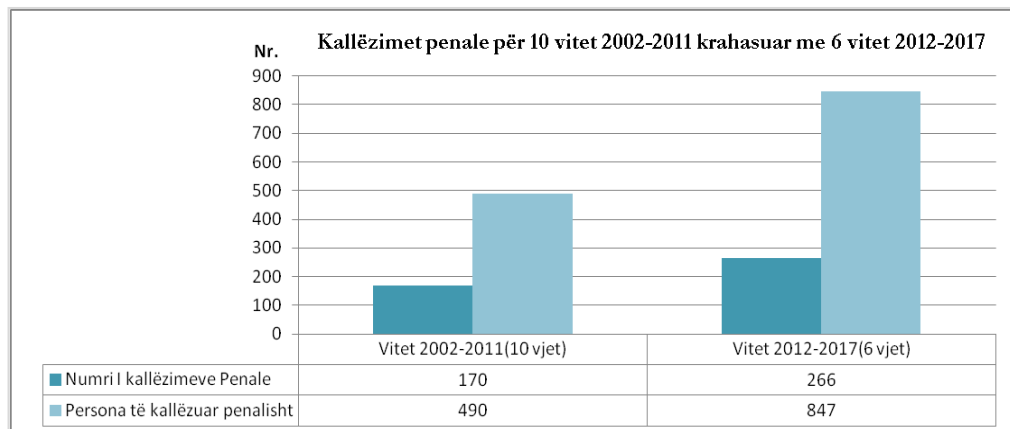
Grafiku nr.8: Kallëzimet penale në vite

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Nga të dhënat e grafikut të mësipërm del qartë se, numri i kallëzimeve penale në 6 vitet e fundit 2012-2017 (266), është rritur më shumë se 2 herë krahasuar me periudhën 6 vjeçare 2006 -2011 (114).

Grafiku nr.9: Kallëzimet penale 2002-2011 kundrejt 2012-2017

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Proceset gjyqësore

Gjatë vitit 2017, KLSH është angazhuar në 70 procese gjyqësore si më poshtë:

- 21 procese gjyqësore penale me objekt “Kundërshtimin e vendimit të Prokurorisë”;
- 2 procese gjyqësore me palë paditëse ish-punonjës të KLSH-së;
- 1 proces gjyqësor me palë paditëse subjekti i audituar me objekt “pavlefshmëri e akteve të KLSH-së” dhe
- 46 procese gjyqësore administrative, ku KLSH ka qenë në cilësinë e personit të tretë.

Në total, për këto 70 procese gjyqësore, janë zhvilluar 729 seanca gjyqësore në një sërë gjykatash si: Tiranë, Durrës, Kavajë, Lushnje, Berat, Fier, Vlorë, Përmet, Gjirokastrë, Sarandë, Lezhë, Shkodër, Kukës, Dibër.

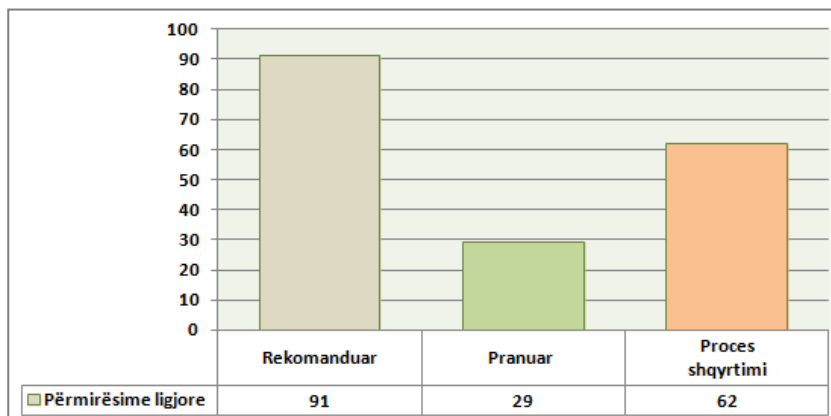
Gjatë vitit 2017, prioritet i Departamentit Juridik ndër të tjera, kanë qenë kallëzimet penale të KLSH-së dhe ecuria e tyre. Referuar numrit të vendimeve të pushimit të çështjeve, të ardhura në KLSH evidentohet fakti se këto vendime janë ankimuar në masën 100%. KLSH ka inicuar 17 prej këtyre proceseve gjyqësore, me objekt “ankim kundër vendimit të pushimit/mosfillimit të prokurorisë”, ndërsa 4 prej tyre janë kërkesa të prokurorisë për pushim/mosfillim të procedimit penal (për shkak të ndryshimeve në Kodin e Procedurës Penale).

ZBATIMI I REKOMANDIMEVE

KLSH, gjatë 2017, ka adresuar rekomandime për institucionet publike të audituara, struktura e të cilave ka ruajtur të njëjtën tipologji sikurse vitet e tjera. Masa për përmirësime ligjore, masa organizative, masa administrative dhe masa disiplinore gjithsej për vitin 2017 janë **3521 masa**, nga të cilat janë pranuar 1937 ose 55% e masave të rekomanduara dhe 1584 masa janë në proces shqyrtimi nga subjektet.

- A-** 91 “Masa për përmirësime ligjore”, nga të cilat janë pranuar dhe janë në proces zbatimi 29 masa ose 31% dhe 62 masa janë duke u shqyrtuar nga subjektet.

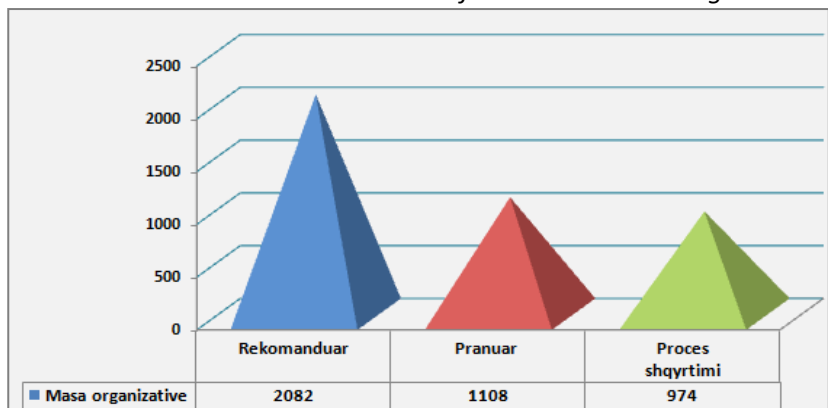
Grafiku nr.10: Përmirësimet ligjore

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

- B-** 2082 “Masa organizative”, nga të cilat janë pranuar dhe janë në proces zbatimi 1108 masa ose 51% dhe janë në proces shqyrtimi 974 masa.

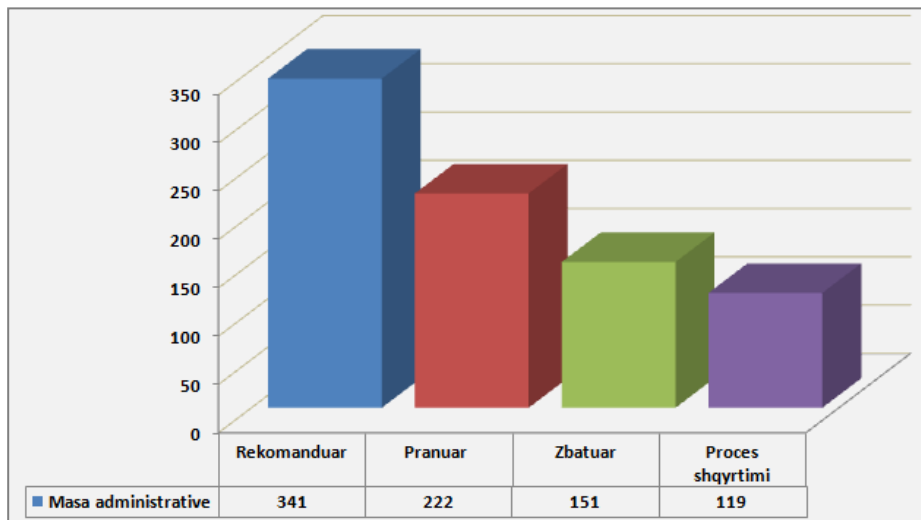
Grafiku nr.11: Masat Organizative

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

- C- 341 “Masa administrative”, nga të cilat janë pranuar 222 masa ose 65% dhe janë zbatuar 151 masa ose 44% dhe janë në proces shqyrtimi 119 masa.

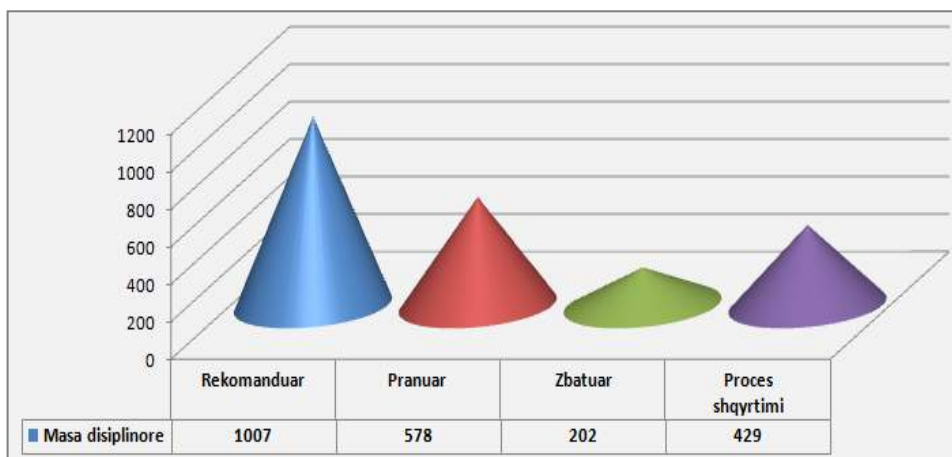
Grafiku nr.12: Masat Administrative

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

- D- 1007 “Masa Disiplinore”, nga të cilat janë pranuar 578 masa ose 57%, janë zbatuar 202 ose 34% dhe janë në proces shqyrtimi 429 masa.

Grafiku nr.13: Masat Disiplinore

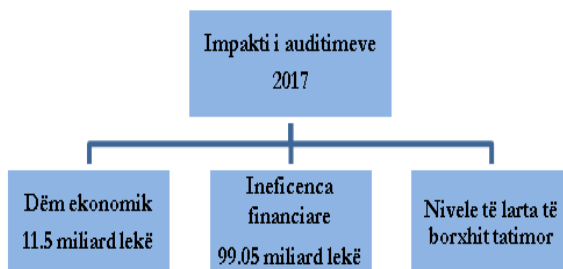
Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Me qëllim rritjen e nivelit të zbatimit të rekomandimeve nga institucionet publike, KLSH ka nxitur bashkëpunimin me Ministrinë e Financave dhe të Ekonomisë dhe institucionet e tjera qendrore dhe të pavarura, për të zbatuar një sistem të përbashkët për rekomandimet e dhëna si nga auditimi i jashtëm ashtu edhe ai i brendshëm, duke synuar rritjen e nivelit të kontrollit për përgjegjshmërinë e zbatimit të rekomandimeve si instrumenti për të luftuar keqpërdorimin e fondeve dhe pasurisë publike.

II.2 IMPAKTI DHE DINAMIKA E AUDITIMEVE SIPAS FUSHAVE KRYESORE

KLSH nga auditimet e kryera në vitin 2017 ka identifikuar mungesë përgjegjshmërie nga titullarët e institucioneve të çdo niveli, mosnjohje të kërkesave të ligjit të menaxhimit financiar, nivele të dobëta dhe ineficiencë të sistemeve të kontrollit të brendshëm duke krijuar të gjitha mundësitë për shpenzime jo në përputhje me kërkesat ligjore dhe efektivitet të ulët në shpenzimin e fondeve buxhetore. Nga auditimet e këtij viti, KLSH ka konstatuar se vijojnë praktikrat dhe vendimmarrjet institucionale me efekte negative në fondet publike, ku niveli i dëmeve dhe shpenzimeve joefektive të konstatuara paraqitet si më poshtë:

- Parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera, *me dëm ekonomik në shumën totale prej 11.5 miliard lekë ose 85.8 milion euro.*
- Shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ në performancën e fondeve publike të shpenzuara nga subjektet e audituara, në shumën totale prej *99.05 miliardë lekë ose afërsisht 739.7 milion euro nga e cila: 92.7 miliard lekë në fushën e të ardhurave ose afërsisht 692.1 milion euro dhe 6.3 miliard lekë ose afërsisht 47.8 milion euro, në fushën e shpenzimeve jo me eficiencë, efektivitet dhe economicitet të fondeve. Në total janë konstatuar shkelje në shumën 110.5 miliard lekë ose afërsisht 825,6² milion euro.*

² Kursi i këmbimit 1 EUR= 133.84 lekë

Puna audituese është përqendruar kryesisht në fushat për të cilat Kontrolli i Lartë i Shtetit, ka vlerësuar një nivel të lartë risku dhe ku sistemet e kontrollit janë të niveleve që nuk mund të garantojnë dhe japin siguri për një aktivitet në përputhje me kërkesat e kuadrit të menaxhimit financiar dhe kontrollit. Edhe në këtë vit, *shkeljet më të mëdha me efekte të konsiderueshme në kundërshtim me kërkesat ligjore, mbeten në fushën e keqmenaxhimit të të ardhurave dhe shpenzimeve të fondeve buxhetore; keqadministrimit të pronës shtetërore e pasuar nga parregullsitë dhe inefficencat e fushës së prokurimit publik.*

II.2.1. MENAXHIMI I FINANCEVE PUBLIKE

Nga auditimet e kryera në vitin 2017, KLSH ka identifikuar disa fenomene thelbësore për mirëmenaxhimin dhe qëndrueshmërinë e financave publike, të cilat në mendimin tonë kërkojnë një vëmendje të shtuar të ekzekutivit. Në vijimësi, ashtu si deri më tani, besojmë se KLSH do të kontribuojë pozitivisht duke nxitur dhe monitoruar masat që do ndërmerren në lidhje me këto fenomene. Ndër më kryesoret përmendim:

Borxhi publik dhe risqet nga borxhi i jashtëm

Nisur nga rëndësia ekonomike dhe impakti social, KLSH në zbatim të politikave të saj, të sanksionuara në Planin Strategjik, Ligjin nr.154/2014 "Për funksionimin dhe organizimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit", e ka parë si të rëndësishëm trajtimin e huamarrjes, si një nga mënyrat për të plotësuar nevojat e qeverisë në realizimin e programeve ekonomike, shërbimin e borxhit si një instrument për të menaxhuar koston që shoqëron huamarrjen dhe eficiencën e përdorimit të borxhit publik në qellim të rritjes së performancës ekonomike. Gjithashtu vlerësojmë se mirëmenaxhimi i borxhit publik dhe risqeve që vinë si rezultat i tij janë të një rëndësie strategjike për stabilitetin financiar të vendit.

Edhe këtë vit kemi konstatuar se niveli i borxhit publik (si % kundrejt PBB) nuk po shkon drejt parametrave të synuar, pasi për vitin 2015 niveli i borxhit publik është rritur në nivelin 73.06%, kurse për vitin 2016 niveli i borxhit publik ka arritur në 72.4% dhe është larg trendit që të çon në përmbushjen e objektivave strategjik të vendosur. Rritja e portofolit të huasë së jashtme mban ekspozimin e lartë të monedhës ndaj kurseve të këmbimit ku pagesat e shërbimit të borxhit, efekti nga kurset e këmbimit dhe rivlerësimet e stokut fund të vitit sjellin diferenca të mëdha. Vetëm nga përdorimi joefektiv i instrumenteve financiare për konvertimin e flukseve të borxhit të jashtëm, buxheti i shtetit ka mbajtur një kosto të

konsiderueshme prej rreth 1 miliard lekë në vitin 2016. Kemi arritur në konkluzion se treguesit e përdorur për menaxhimin e borxhit publik, nuk përmbushin kërkesat e standardeve të pranura në lidhje me vlerësimin e qëndrueshmërisë, kostos së borxhit dhe menaxhimin e tij me ekonomicitet dhe eficiencë.

Rezultatet e treguesve përgjegjës për vlerësimin e qëndrueshmërisë dhe kostos së borxhit publik si: Borxh i Jashtëm/Eksporte, Borxh i Jashtëm/Rezervave Valutore dhe Indikatori i Hendekut Primar Afatshkurtër, tregojnë se aftësia ripaguese e ekonomisë sonë kundrejt borxhit publik është në rënie. Këto rezultate lidhen drejtpërdrejtë me koston që përballon shteti për shlyerjen e interesave dhe principalit. Mos zbërthimi i strategjive afatmesme të menaxhimit të borxhit publik në plane konkrete veprimi dhe strategji alternative, nuk i mundësojnë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë diversifikimin e risqeve për të arritur në një menaxhim eficient të borxhit publik, kështu që **kemi kërkuar vëmendje të shtuar të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë lidhur me menaxhimin e borxhit publik dhe angazhim maksimal që të përmbushen objektivat e vendosur për ta ulur borxhin publik nën 60% të PBB-së brenda një periudhe afatmesme.**

Nga auditimet e realizuara në njësitë e vetëqeverisjes vendore, kemi konstatuar se megjithëse reforma territoriale ka qenë e domosdoshme (për të cilën KLSH ka rekomanduar kryerjen dhe përsheptimin e saj që në vitin 2013), përveç impakteve pozitive teorike në opinionin tonë të pavarur kjo reformë edhe në vitin e dytë të zbatimit të saj, nuk ka arritur pritshmëritë e duhura në lidhje me konsolidimin fiskal, rritjen e të ardhurave dhe eficiencë të shpenzimeve. Sensitiv është borxhi i konsiderueshëm i krijuar ndaj subjekteve private, nëpërmjet krijimit të detyrimeve për fatura të palikujduara ndër vite, për arsye të kryerjes së punimeve apo shërbimeve pa u siguruar më parë fondet e nevojshme për kryerjen e tyre. Në bilancet e bashkive rezultojnë mjaft detyrime të krijuara nga viti 2012 e përpara, por prej tyre, nuk ka një analizë të borxhit të krijuar në çdo vit nga pamjaftueshmëria e aftësisë paguese apo faktorët që kanë ndikuar në krijimin e kësaj vështirësie financiare. **KLSH vlerëson rëndësinë e monitorimit të vijueshëm të krijimit të detyrimeve të prapambetura si dhe hartimit të një strategjie të qartë të trajtimit të borxhit në njësitë e vetëqeverisjes vendore.**

Planifikimi dhe kredibiliteti i Buxhetit

Nga auditimi “Për Zbatimin e Buxhetit të vitit 2016”, kemi konstatuar se vijohet me praktikat e **programimeve jo realiste** ku programimi mbetet pika më e dobët dhe

që ndikon edhe në ndryshimin e shpenzimeve. Nisur nga kjo praktikë që vijon prej vitesh, ku kuadri makroekonomik dhe fiskal i përshtatet ndryshimeve të nevojshme buxhetore, reflekton mungesën e rolit të të qëniet mjet strategjik dhe pikë reference për Programimin Buxhetor Afatmesëm (PBA) dhe vjetor. Kjo mangësi vijon edhe për shkak të **mungesës së Këshillit Fiskal**, një organi të pavarur që do të përfshihej në studimin dhe përpilimin e parashikimeve makroekonomike të sakta, të besueshme dhe të pacënueshme, duke ndikuar kështu në cilësinë e planit buxhetor afatmesëm dhe vjetor, si dhe në mbikëqyrjen e përputhshmërinë me rregullat fiskale aq të nevojshme për të siguruar stabilitetin fiskal. Kështu, KLSH ka konstatuar që të ardhurat totale të programuara në 2016 janë ulur me 5.5% krahasuar me fazën e parë të PBA 2016-2018. Shpenzimet e programuara për këtë vit janë ulur me 6.3% krahasuar me fazën e parë të PBA. **Një ndër rekomandimet kryesore të KLSH në lidhje me zbatimin e Buxhetit të Shtetit, i adresohet realizimit të të ardhurave buxhetore kundrejt planifikimit, duke bërë të mundur edhe një planifikim të mirë të shpenzimeve buxhetore që do të luante një rol kyç në plotësimin e nevojave të vendit, në përmirësimin e shërbimeve publike dhe njëkohësisht në rritjen e investimeve dhe nxitjen ekonomike. Në këtë mënyrë konsolidimi fiskal do të arrihej përmes rritjes së të ardhurave dhe jo me frenim të shpenzimeve publike.**

KLSH ka theksuar se përmbushja e synimeve strategjike kërkon një angazhim gjithëpërfshirës dhe nuk është përgjegjësi vetëm e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, të cilët drejtojnë dhe koordinojnë këtë proces. Ndryshimet me akte normative, sidomos atyre që bëhen gjatë muajit dhjetor, shkaktojnë mungesën e kredibilitetit të buxhetit dhe për rrjedhojë kërkojnë një adresim më të kujdesshëm dhe koherent. **KLSH gjen rastin të theksojë rëndësinë që ka për financat publike ndërgjegjësimi i subjekteve dhe aktorëve të tjerë për rëndësinë e një plani buxhetor realist dhe në mbështetje të objektivave strategjik të vendosur, i cili do të kontribuonte edhe në uljen e riskut për krijimin e detyrimeve të prapambetura.**

Nga auditimet e realizuara, kemi konkluduar se ka një menaxhim jo të kujdesshëm **të fondeve që programohen për investime, dhe më pas dhe ato që realizohen gjatë vitit.** Është lehtësisht e verifikueshme që si në programim dhe në realizim ka një spostim të investimeve në tremujorin e fundit duke arritur pikun në muajin Dhjetor. Rreth 34% e investimeve me financim të brendshëm (ose 14,713 milion lekë) janë realizuar gjatë muajit Dhjetor. Ndërsa shpenzime kapitale me financim të huaj (kredi dhe grante), janë realizuar në masën 72%. Përdorimi i fondeve të këtij viti në shlyerjen e investimeve të periudhave të mëparshme (që shkojnë deri në vitin 2011),

në fund të 2016 nga auditimi rezulton se janë krijuar detyrime të reja të prapambetura në shumën 1,804 milion lekë. Ndër institucionet problematike ka rezultuar: *Autoriteti Rrugor Shqiptar i cili për 107 raste, në shumën 1,214 milion lekë, në llogaritë e investimeve për konstruksione të rrugëve ka përfshirë shlyerjen e faturave për investime që i përkasin viteve të kaluara. Për gjatë vitit 2016, në 56 raste në Autoritetin Rrugor Shqiptar, në shumën 1,912 milion lekë janë konstatuar fatura me variancë të ditëve nga data e faturës në datën e pagesës nga 32 ditë deri në 326 ditë, që reflekton mospasqyrimin në kohë të faturave dhe mosmarrjen e masave nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit për disiplinimin e këtij procesi.*

Mbledhja e të Ardhurave të Buxhetit të Shtetit nga Tatimet dhe Doganat

Në mbledhjen e të ardhurave të buxhetit të shtetit nga tatimet dhe doganat, janë konstatuar shmangie apo devijime në mënyrën se si operohet për të realizuar proceset e administrimit fiskal. Kemi konstatuar se sistemet e kontrollit të administratës tatimore dhe doganore nuk kanë qenë efektive duke krijuar paaftësi për të arritur nivelet e programuara të buxhetit të shtetit.

Nga auditimi i përputhshmërisë dhe rregullshmërisë në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve (DPT) janë konstatuar këto dobësi, devijime apo shkelje me një vlerë të përgjithshme prej 376 milion lekë:

Procedurat e rimbursimit të TVSH: Janë konstatuar *dobësi dhe mungesë efikasiteti në kontrollin e brendshëm, me devijime në kuadrin rregullator për tvsh në bazë të legjislacionit në fuqi, për 27 rastet e përzgjedhura në bazë risku për auditim, me një vlerë totale të rimbursuar prej 2,460 milion lekë. Eshtë dhënë rekomandim në një rast specifik për përmirësimin e udhëzimit të tvsh-së për të drejtën e zgjedhjes së kreditimit të tvsh për aktivitetin e qeradhënies së ndërtesave si furnizim të tatueshëm për të gjithë vendndodhjet e aktivitetit. Një rekomandim i tillë do të sanksiononte dhe shmangte përdorimin selektiv për të njëjtin lloj aktiviteti të aktivitetit të qeradhënies, pavarësisht objektit në të cilin realizohet ky aktivitet, duke shmangur kështu edhe efektet financiare të evidentuara në shumën 48 milionë lekë. Në raste të tjera janë evidentuar mungesa në raportet e kontrollit tatimor në lidhje me natyrën e shpenzimeve për të cilat është bërë kreditimi i tvsh. Kontrolli i marzhit të shitjes së produktit nuk konstatohet si pjesë e analizës së shitjes në mënyrë që shitjet e tatueshme në çdo rast të ishin mbi koston e mallrave të shitur duke evidentuar mungesën e kapitalizimit në koston e produktit të rivlerësimeve për efekte të tvsh të kryera nga DPD në lidhje me produktet e*

importuara. Nga ana tjetër, nga kontrollat e ushtruara për efekt të tvsh mungonin filtrat për efekt të parandalimit të kreditimit të shpenzimeve duke qenë se në dy raste ishin lejuar kreditimet e tvsh në blerje për ato shpenzime të cilat janë të trajtuara si të përjashtuara nga kuadri legjislativ në fuqi.

Moszbatim i rekomandimit të KLSH për shpërndarjen e dividendit: Nga auditimi i Drejtorisë Teknike dhe Ligjore u konstatua se nuk ka gjetur zbatim rekomandimi i Kontrollit të Lartë të Shtetit, për interpretimin e deklarimit dhe shpërndarjes së dividendit nga ana e shoqërive tregtare në periudhën 2014-2015. Gjetja ishte e lidhur me qëndrime jo koherente të administratës tatimore, në trajtimin fiskal për të ardhurën nga dividendi. Bazuar në kërkesat e Ligjit nr. 8438 datë 28.12.1998 “Për Tatimin mbi të Ardhurat”, nenit 33/1 “Depozitimi i vendimit pas miratimit të rezultatit vjetor dhe destinacionit të fitimit”, pika 1, “Shoqëritë tregtare, sipas ligjit “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare”, të ndryshuar, pas pagimit të tatimit mbi fitimin, sipas dispozitave të kreut III të këtij ligji, brenda një afati prej 6 muajsh nga data e mbylljes së vitit financiar, duhet të miratojnë në asamblenë e ortakëve apo organin kompetent vendimmarrës të shoqërisë, rezultatet financiare të vitit paraardhës dhe ta destinon në fitimin pas tatimit, duke përcaktuar shumën e rezervave ligjore, pjesën që do të përdoret për investime ose për shtesë kapitali dhe pjesën që do të shpërndahet në formë dividendi”. Baza ligjore sa më lart është interpretuar në disa raste si kufizuese për kohën kur shpërndahet dividendi për efekt të tatimit mbi të ardhurat. Konstatohet se ndërsa nga Drejtoria Tatimore Rajonale Fier është vepruar sipas rekomandimit të KLSH, në rastin e Njesisë së Tatimpaguesve të Mëdhenj qëndrimi ka qenë refuzues megjithëse atje ishte edhe vlera më e madhe e konstatuar me rreth 139 milion lekë.

Mospagesë e Sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore të përlogaritura për punonjësit e larguar nga puna (detyrimi i vlerësuar 57.7 milion lekë): Nga auditimi mbi ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të cilat kanë pasur si objekt të tyre rikthimin në punë dhe pagimin e pagave për punonjësit e larguar nga administrata tatimore (DPT), në momentin e ekzekutimit të këtyre vendimeve, DPT nuk ka raportuar, mbajtur dhe derdhur kontributet për sigurimet shoqërore dhe shëndetësore mbi pagat e paguara në zbatim të vendimeve gjyqësore. Efekti në total për kontribute të pallogaritura dhe të paderdhura për paga të llogaritura të këtij viti është 57.7 milion lekë. Kjo anomali e evidentuar është e shtrirë në të gjithë sistemin e financave publike

duke krijuar të ardhura të munguara në buxhetin e shtetit në drejtim të certifikimit të të ardhurave që realizon vetë DPT si institucion përgjegjës për mbledhjen e tyre për llogari të ISSH. Kjo problematikë mund të bëhet më e evidente nëse do të kemi parasysh se shpenzimet për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore për largim nga puna, vetëm për vitin 2016, për të gjitha institucionet buxhetore është në shumën *1,521 milion lekë*.

Shmangie e skemës së Sigurimeve Shoqërore e Shëndetësore: Nga auditimi i dokumentacionit në zbatim të Ligjit nr. 9136, datë 11.02.2003, “Për mbledhjen e kontributeve të detyrimeve të sigurimeve shoqërore e shëndetësore”, i ndryshuar, dhe udhëzimeve në zbatim të tij, si dhe Ligjit nr. 75/2014, datë 08.08.2014, “Për Shërbimin Privat të Sigurisë Fizike” rezultojnë se nuk janë zbatuar kërkesat e nenit 18, pika g, sipas të cilit “paga e punonjësit të rolit bazë të shërbimit të jetë minimalisht 50% më e madhe se paga minimale e përcaktuar me vendim të Këshillit të Ministrave”. *Janë konstatuar të ardhura të munguara në DRT Shkodër për 6 raste (subjekte) shumën 2.7 milion lekë, në DRT Lezhë 7 raste me efekt në shumën 7.7 milion lekë dhe në DRT në shumën prej 6 milion lekë.* Gjatë auditimit lidhur me mbledhjen e kontributeve të sigurimeve shoqërore e shëndetësore nga Klubet Sportive dhe organizmat sportiv, konstatuam këto subjekte, si shmangës të mëdhenj të skemës së sigurimeve me efekte jo vetëm financiare të skemës, por edhe efekte të larta sociale për ata që janë përfshirë në këto sektorë. Konstatohet se, në shumicën e rasteve subjektet janë të regjistruara për deklarimin dhe pagimin e kontributeve shoqërore dhe shëndetësore, por kanë deklarime minimale të pagave për efekt të llogaritjes së kontributeve. Gjithashtu, është konstatuar se në rastet e klubeve sportive, edhe kur ka listëpagesa të regjistruara, këto listëpagesa kanë në përbërje të tyre vetëm punonjësit e administratës dhe jo sportistët e tjerë, ka raste kur nuk kanë të siguruar asnjë sportist apo punonjës, ose mesatarisht për çdo muaj numri i të siguruarve është nën nivelin minimal që duhet të ketë një skuadër futbollit, minimalisht 20 sportistë.

Të ardhura nga Lojrat e Fatit: Nga auditimi i ligjshmërisë së bllokimit të veprimtarisë dhe sekuestrimit të pajisjeve të lojërave të fatit u konstatua se nga inspektorët e kontrollit të AMLF, nuk janë vendosur gjopa për 4761 mjete të konfiskuara në 2015 në shumën *26,583 milion lekë* dhe për 5581 mjete të konfiskuara në 2016 në shumën *29,556 milion lekë*, në total për të dy vitet në 1940 subjekte të palicensuara, në shumën *50,294 milion lekë*. *KLSH ka konstatuar që informaliteti në këtë sektor vazhdon të mbetet i lartë dhe në të ardhmen ka vendosur të kryej një auditim*

performance për kur të vlerësohet efektet e masave dhe ndërmarra në vitet e fundit, përfshirë këtu edhe rezultat e aksionit “Fundi i Marrëzisë”.

Borxhit tatimor dhe doganor: Nga auditimi i zhvilluar në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, ndër gjetjet kryesore të raportuara nga KLSH ishte borxhi tatimor, niveli shqetësues i të cilit u përfshi edhe në raportin e buxhetit të shtetit, prezantuar nga KLSH në Kuvend. Nga auditimi u konstatua se në vlerën e borxhit prej 147,068 milion lekë, janë shtuar detyrime përgjatë vitit në shumën 76,629 milion lekë, ndërkohë që numri i subjekteve ka një rritje alarmante nga 6 408 subjekte në vitin 2015 në 63 366 subjekte në fund të vitit 2016. Në lidhje me stokun e borxhit tatimor sipas madhësisë vihet re një përqendrim i tij sipas subjekteve, ku disa nga debitorët më të mëdhenj janë edhe ente publike, ku në fund të vitit 2016 subjektet me borxh më të madh se 5,000 mijë lekë (2 067 subjekte ose 1.4% e numrit total të subjekteve) zënë 77% të stokut të borxhit ose 113,766 milion lekë në total. Referuar trajtimit në Raportin e Zbatimit të Buxhetit të Shtetit, borxhi Tatimor dhe Doganor, i raportuar nga administrata fiskale, është në vlerën 171,856 milion lekë, në fund të vitit 2016, nga 121,830 milion lekë në fund të vitit 2015. Përveç rritjes së Borxhit Tatimor dhe Doganor në vlerë nominale me 41.1% në krahasim me një vit më parë, rezulton se pesha e këtij borxhi si përqindje ndaj PBB-së, nga 8.5% e PBB-së në fund të 2015 arriti në 11.7% e PBB-së në fund të 2016. Rritja e detyrimeve ndaj tatimeve dhe doganave (borxhi tatimor dhe doganor) si dhe skemës së sigurimeve shoqërore për vitin 2016, është në vlerë 51.2 miliard lekë dhe përbën mungesë direkte të ardhurash për buxhetin e shtetit. Në vitin 2015 rritja e këtij borxhi ka qenë në vlerë 21.4 miliard lekë. Është rekomanduar që të shtohet vëmendje në lidhje me trajtimin me efektivitet të masave për mbledhjen e këtyre detyrimeve tatimore dhe doganore, si dhe një politikë më e kujdesshme në shpalljen dhe realizimin e amnistive fiskale të cilat incentivojnë krijimin e borxheve tatimore.

Nga auditimi në **Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave dhe Degët Doganore**, janë konstatuar shkelje, moszbatime, parregullsi gjatë zbatimit të procedurave doganore, të cilat i kemi grupuar sipas llojit të procedurës:

Parregullsi në trajtimet me origjinë preferenciale, klasifikim tarifor i mallrave dhe vlerësimi doganor i mallrave të importuar dhe deklaruar në praktikat doganore.

Edhe përgjatë vitit 2017, janë konstatuar keqklasifikime në mallrat e importuar duke ju referuar analizës sipas deklarimeve të llojit të mallrave të importuar.

Veçanërisht gjate këtij viti problematikat dhe shmangiet më të mëdha janë evidentuar kryesisht në produktet e mishit, produktet e pijeve alkolike dhe plastika. Nga auditimi i dokumentacionit në lidhje me procedurat e ndjekura nga Drejtoria e Origjinës në DPD, për administrimin e korrespondencës me Doganat Homologe të verifikimit të provave të origjinës rezultoi se për një periudhë 10 mujore nga data e kërkesës së DPD-së, nga doganat homologe nuk ka ardhur përgjigje ose ka ardhur përgjigje negative.

Nga auditimi i ushtruar nga KLSH në Degën e Doganës Tiranë, në zbatim të programit të auditimit nr. 640/1, datë 23.06.2017, ka rezultuar një shmangie e detyrimeve doganore nga ana e 20 subjekteve tregtare që importojnë mish dhe produktet e tij nga vendet e BE-se, SHBA, Kanada dhe vende të tjera non-EU në një vlerë totale prej 254,5 milion lekë (rreth 1.9 milion euro). Nga auditimi ka rezultuar që Dega e Doganës Tiranë ka aplikuar gabimisht, në mosrespektim të kuadrit përkatës rregullator, metodën e vlerësimit me transaksion.

Deri para datës 25.01.2016, kuadri rregullator, të cilit i referohej administrata doganore në vlerësimin e artikujve të mishit, përbëhej nga: nenet 34-37 të Kodit Doganor dhe Udhëzimi nr. 25 datë 30.11.2007 i Ministrisë së Financave. Pas datës 25.01.2016, kuadrit rregullator i shtohen dhe dy shkresat nr. 1945, datë 25.01.2016 dhe nr. 2344, datë 28.01.2016 të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave. Nenet 34-37 të Kodit Doganor përcaktojnë një sistem hierarkik vlerësimi me 6 metoda, nga metoda e parë e transaksionit deri tek metoda e gjashtë e referencës, ndërsa Udhëzimi nr. 25, datë 30.11.2007 i Ministrisë së Financave përcaktonte 25 indikatorë si kusht për aplikimin nga administrata doganore të metodës së transaksionit. Në zbatim të shkresave nr. 1945, datë 25.01.2016 dhe nr. 2344, datë 28.01.2016, të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave, administrata doganore kishte shmangur 25 indikatorët e Udhëzimit nr. 25, datë 30.11.2007 të Ministrit të Financave, duke e bazuar vlerësimin në vetëm 7 indikatorë.

Diferenca ndërmjet aplikimit të metodës së gabuar të transaksionit (duke zbatuar direkt sugjerimet e dhëna në dy shkresat nr. 1945, datë 25.01.2016 dhe nr. 2344, datë 28.01.2016, të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave) në vend të metodës së duhur të referencës (duke zbatuar përcaktimet e bëra në nenet përkatëse të Kodit Doganor si dhe Udhëzimin nr. 25, datë 30.11.2007 të Ministrit të Financave) ka sjellë një shmangie të detyrimeve doganore në shumën totale prej 254.5 milion lekë. **KLSH ka rekomanduar që të shfuqizohen shkresat nr. 1945, datë 25.01.2016 dhe nr. 2344, datë 28.01.2016, të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave, që kanë**

sjellë shmangie nga kriteret në rastet e aplikimit të metodës së transaksionit, për këtë lloj artikulli.

Në kundër reagim të këtij auditimi të KLSH-së si dhe rekomandimeve të lëna në përfundim të tij për Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave dhe Degën e Doganës Tiranë, shoqata “Albanian Food Industry”, përmes Drejtorit Ekzekutiv Alban Zusi, me shkresat nr. 84, datë 08.01.2018 dhe nr. 85 datë 08.01.2018, ka paraqitur një sërë pretendimesh ndaj gjetjeve dhe veprimtarisë audituese të KLSH-së duke ju drejtuar një sërë institucionve si Kuvendit të Shqipërisë, Kryeministrisë, Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, Ministrisë së Shtetit për Mbrojtjen e Sipërmarrjes, Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, Kontrollit të Lartë të Shtetit, Delegacionit të Bashkimit Evropian në Shqipëri si dhe disa prej Ambasadave të Huaja në vendin tonë. Duke i konsideruar këto reagime të shoqatës “Albanian Food Industry” si veprime të qëllimshme në drejtim të intimidimit të administratës doganore përsa i përket zbatimit nga ana e saj të rekomandimeve të KLSH-së si dhe me qëllimin e mostolerimit të asnjë keqinformimi të palëve (institucioneve) të interesuara në lidhje me këtë çështje, KLSH me shkresat nr. 43/1, datë 26.02.2018, nr. 43/2, datë 27.02.2018, nr. 43/3, datë 02.03.2018, nr. 43/4, datë 02.03.2018, dhe nr. 43/5, datë 02.03.2018 ka sqaruar të gjitha institucionet e sipërpërmedura dhe veçanërisht Komisionit për Ekonominë dhe Financat të Kuvendit të Shqipërisë, të cilit i ka shprehur gadishmërinë institucionale, duke paraqitur kërkesën për të ngritur një grup verifikimi për punën e KLSH-së.

Janë evidentuar përjashtime nga detyrimet doganore të tvsh-së, jo në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi.

Nga auditimi i dokumentacionit në lidhje me procedurat e ndjekura nga Drejtoria e Metodikave dhe Kontrollit dhe Drejtoria Teknike e Akcizës në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave rezultuan përjashtime nga detyrimet doganore të TVSH-së, jo në përputhje me kërkesat nenit të Ligjit nr. 125/2012 për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin nr. 7928 datë 27.04.1995 “Për Tatimin mbi vlerën e shtuar” i ndryshuar, të Ligjit nr 92/2014 datë 24.07.2014 “Për Tatimin mbi vlerën e shtuar në RSH”, të VKM-së nr. 953, datë 29.12.2014, të VKM-së nr. 13, datë 14.01.2015 si dhe veprime jo në përputhje me kërkesat e Ligjit nr. 61/2012 “Për Akcizat ne RSH”, datë 25.06.2012 në shumën 15.9 milion lekë për 29 raste/subjekte dhe të kërkojë verifikimin e pagesave doganore të akcizës në shumën 1.4 milion lekë për 5 raste/subjekte.

Regjimet e përpunimit aktiv, pasiv, lejimit të përkohshëm dhe rregjimit tranzit me shkelje të afateve dhe jo në përputhje me autorizimin përkatës.

Shmangiet kryesore në lidhje me regjimet e përpunimit aktiv, pasiv, lejimit të përkohshëm, transit dhe magazinave doganore konstatohen kryesisht pasi mallrave subjekt kontrolli nuk u jepet destinacion doganor dhe shkelen afatet në lidhje me këto regjime. Në të njëjtën kohë janë evidentuar edhe raste në të cilat janë importuar artikuj të pa përfshirë në pikën 3.b të Autorizimit për RPA, pra janë importuar mallra jo në përputhje me autorizimin e lejuar për tu përfshirë nën këtë regjim.

Dosje hetimore për të cilat nuk është kërkuar sekuestrimi i vlerës së mallit të cilësuar si objekt kontrabandë (15 raste me vlerë 85.8 milion lekë).

Vlera e mallit e cilësuar si objekt kontrabande në proces-verbalet e hartuara nga Drejtoria e Hetimit të dërguara më pas për nxjerrje vendimi administrativ pranë Degëve Doganore respektive si dhe veprimet që kanë konkluduar më pas në mosnxjerrje të vendimeve administrative nga Degët Doganore respektive janë jo në përputhje me kërkesat të Kodit Doganor sipas Ligjit nr. 8449 datë 27.01.1999 “Kodi Doganor i RSH” i ndryshuar, për 15 raste/subjekte në shumën totale 85.8 milion lekë. Gjithashtu, nga auditimi i dokumentacionit në lidhje me procedurat e ndjekura nga Drejtoria e Antikontrabandës lidhur me kryerjen e detyrave funksionale rezultoi se nuk janë dorëzuar procesverbale konstatimi për shkelje në fushën doganore pranë autoriteteve doganore kompetente, nuk janë përllogaritur saktë shumat e detyrimeve doganore për shkeljet e konstatuara si dhe në shumë raste nga Autoriteti Doganor Kompetent nuk është nxjerrë vendim administrativ, veprime këto, jo në përputhje me kërkesat e neneve të Kodit Doganor për 12 raste/subjekte, në vlerën 1.7 milion lekë.

Të ardhurat nga Njësitë e VetëQeverisjes Vendore (NjVQV)

Administrimi i taksave dhe të ardhurave të veta reflekton mangësi të mëdha, për të cilat KLSH ka rekomanduar vëmendje të shtuar për përmirësim të treguesve financiarë të njërive të vetëqeverisjes vendore. Në kuadrin e reformës së sistemit tatimor, nga pushteti vendor mblidhen rreth 20 lloj taksash dhe tarifash, ku nga më kryesoret përmendim: Taksa mbi pasurinë (ndërtesat dhe tokës bujqësore), Taksa mbi kalimin e pronësisë, Taksa e ndikimit në infrastrukturë, Taksa e regjistrimit të automjeteve, Taksa për zënien e hapësirave publike, Tarifa e pastrimit, Taksa e truallit, Taksa e tabelës dhe reklamës, tarifa e shërbimit (pastrimit, ndriçimit dhe gjelbërimit), etj. Ajo që kemi konstatuar nga auditimet e ushtruara në NjVQV (32 ish

bashki dhe 120 ish komuna), është mungesa e planifikimit të drejtë të ardhurave, pasi vihen re rezerva në planin e disa lloj taksash e tarifash vendore, për të cilat nuk është mbajtur parasysh as realizimi i vitit të mëparshëm. Nuk ka procedura të shkruara për ndjekjen e debitorëve të periudhave të mëparshme, dhe në shumë raste nuk ka një transferim të saktë të listës së këtyre debitorëve gjatë procesit të transferimit të kompetencave nga komunat drejt Bashkive. Vetëm në auditimet e vitit 2017, detyrimet e pa arkëtuara ndër vite janë llogaritur në masën **2,575 milion lekë**, ku përmendim Bashkitë Patos në vlerën 263.6 milionë lekë, Divjakë në vlerën 261 milionë lekë, Shkodër në vlerën 216 milionë lekë, Fier në vlerën 173.6 milion lekë, etj. Në disa NJVQV nuk është ndërtuar një sistem i informatizuar dhe cilësor me qëllim që të sigurojë administrim të drejtë të të ardhurave dhe të mundësojë siguri të mjaftueshëm operationale për trajtim të njëjtë të subjekteve objekt të taksave dhe tarifave vendore.

Raportimi financiar në sektorin publik

Pasqyrat Financiare të Konsoliduara të shtetit synojnë të paraqesin me vërtetësi dhe besueshmëri pozicionin financiar, performancën financiare, ndryshimet në kapital/aktivet neto dhe flukset e mjeteve monetare të shtetit. Konstatohet se, edhe për vitin 2016, Pasqyrat Financiare të Konsoliduara, nuk janë pjesë e raportit vjetor të konsoliduar të zbatimit të buxhetit. *Mungesa disavjeçare e pasqyrave të konsoliduara të shtetit në gjykimin tonë ndikon jo vetëm në nivelin e transparencës, por është e lidhur ngushtë me analizën e treguesve makroekonomik. Konstatohet se nuk ka një bazë të qartë rregullative mbi të cilën realizohet Raportimi Financiar, fakt që krijon hapësira për mangësi të theksuara në mbajtjen e kontabilitetit dhe në raportimin financiar nga njësitë që duhet të raportojnë mbi bazë të standardeve të kontabilitetit publik. Ministria e Financave dhe Ekonomisë, nuk disponon listën e plotë të të gjithë institucioneve buxhetore dhe jo buxhetore, bilanci i të cilave është pjesë e Pasqyrave të Konsoliduara të Shtetit. Edhe në vitin 2016, ka akoma Ministri, të cilat nuk hartojnë Pasqyra Vjetore të Konsoliduara, rasti konkret është Ministria e Transportit dhe Ministria e Mjedisit. Në mungesë të një veprimi të tillë kemi vlerësuar rrezikun që procesi do të reflektojë konfuzion dhe pasaktësi të mëdha. Në janar 2018, KLSH ka filluar një auditim në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë në lidhje me procesin e përgatitjes së Pasqyrave Financiare me qëllim monitorimin në kushtet e ristrukturimit institucional dhe rritjen e ndërgjegjësimit në lidhje me rëndësinë e këtij procesi nga strukturat përgjegjëse.*

Kemi rekomanduar që Ministria e Financave dhe Ekonomisë, të realizojë një komunikim të hapur për të mbledhur opinione të pavarura dhe profesionale mbi domosdoshmërinë e ligjit “Për Kontabilitetin Publik”, kjo duke e lënë vendimmarrjen për këtë hap të rëndësishëm jo në dorë të strukturave që kanë hezituar të investohen në këtë drejtim për vite me radhë.

Në kushtet kur ristrukturimi i qeverisë në fund të vitit 2017, ka prekur edhe shkrirje, ndarje apo bashkime të institucioneve shtetërore, KLSH ka kërkuar nxjerrjen e një udhëzimi që do të krijojë konsistencën me të cilin do të realizohet transferimi kontabël i aktiveve, dhe të drejtave dhe detyrimeve nga një strukturë në tjetrën.

Gjithashtu si KLSH kemi kërkuar që Ministria e Financave dhe Ekonomisë, në mbështetje të strategjisë së financave publike, të publikojë menjëherë Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit Publik IPSAS, si baza kryesore metodologjike mbi të cilën do të ndërtohet kontabiliteti publik në Shqipëri në të ardhmen e afërt.

Mbi menaxhimin financiar dhe Kontrollin

Ligji “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” përcakton parimet, rregullat, procedurat, strukturat administrative dhe metodat për funksionimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit në njësitë publike të Republikës së Shqipërisë, si dhe përgjegjësitë menaxheriale për planifikimin, zbatimin, kontrollin e buxhetit, kontabilitetin dhe raportimin, me qëllim përdorimin sa më eficient, efektiv dhe ekonomik i burimeve financiare publike, duke respektuar parimet e transparencës dhe të ligjshmërisë, si dhe shmangien e shpërdorimit, keqpërdorimit dhe vjedhjes së pasurisë. KLSH ka konstatuar se në praktikë ka një lexim të ndryshëm nga entet publike, të fushës së zbatimi të këtij ligji duke synuar mos përfshirjen në kuadrin rregullues që sanksionon ky ligj. Tipike është sjellja e shoqërive aksionere me kapital shtetëror apo institucioneve të pavarura në krijimin e administrimit e fondeve, pavarësisht të qenit te tyre si ente publike. Për këtë kemi kërkuar që **Ministria e Financave dhe Ekonomisë të marrë masa me qëllim zbatimin e plotë të Ligjit “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, duke përfshirë sipas karakteristikave specifike të tyre shoqëritë tregtare, organizatat jofitimprurëse, si dhe duhet të shprehet në kuadër ligjor për zbatimin nga institucionet e pavarura të cilat krijojnë apo shpenzojnë fonde publike.**

Nga auditimet e kryera nga Kontrolli i Lartë i Shtetit përgjatë vitit 2017, lidhur me ecurinë e komponentëve të menaxhimit financiar dhe kontrollit në disa institucione të pushteti qendror dhe atij vendor për vitin ushtrimor 2016, janë konstatuar

problematika dhe vështirësi në lidhje me kuptimin dhe zbatimin e kërkesave të menaxhimit financiar dhe kontrollit. Subjektet reflektojnë një kuadër jo të plotë rregullativ të miratuar pas ndryshimeve strukturore të ndodhura, mungesa të strategjisë për menaxhimin e riskut, nuk dokumentojnë mbledhjet e GMS, nuk hartojnë gjurmët e auditimit dhe nuk ka stafe të trajnuar mjaftueshëm për zbatimin e MFK. Konstatohet se ka përpjekje për plotësim të dokumentacionit sipas kërkesave të ligjit, por në praktikë ka mangësi në implementimin e tij.

Në institucionet publike, KLSH ka konstatuar mungesë të funksionimit të sistemeve të kontrollit të brendshëm, fakt që rrit risqet për miradministrim të fondeve buxhetore në përputhje me objektivat, si dhe mosnjohje të risqeve të aktivitetit dhe dhe aq më pak të ketë strategji të menaxhimit të tyre (përfshirë këtu raportimet formale që bëhen në kushtet e përgatitjes së formularëve të vetëvlerësimit).

Ajo që në gjykimin tonë është devijim, ka të bëjë me funksionimin e strukturave që monitorojnë vendosjen e sistemeve të kontrollit të brendshëm dhe sigurojnë që institucionet njohin dhe implementojnë kërkesat për një kornizë të menaxhimit financiar dhe kontrollit funksionale. Struktura përgjegjëse për menaxhimin financiar dhe kontrollin nuk ka arritur të vendosë një urë komunikimi të përshtatshme me institucionet publike për të udhëhequr nga pikëpamja metodologjike këtë proces, jo vetëm të vështirë, por edhe sfidues. Konstatohet se përzgjedhja e personave në borde dhe komitete, në mbështetje të strukturave të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë e realizuar jo në përputhje me kriteret dhe në disa raste konflikti i interesave, krijon thyerje të proceseve duke ekspozuar vendimmarrjen ndaj riskut operacional.

Auditimi i brendshëm ka njohur zhvillime të rëndësishme, por që mbeten akoma në nivelin e përgatitjes të dokumenteve bazë dhe ngritjes dhe zhvillimit të kapaciteteve profesionale audituese, larg marrjes së rezultateve konkrete të përmirësuar dhe të pritshme nga funksioni i auditimit të brendshëm në njësitë e sektorit publik. Pavarësia funksionale e auditimit të brendshëm nuk është siguruar plotësisht. Ndonëse janë bërë hapa në drejtim të ndarjes së strukturave dhe veçimit të veprimtarisë së auditimit nga veprimtaritë e tjera të subjektit, hapa të tjerë duhen ndërmarrë në formulimin e raporteve, rekomandimeve dhe zbatimit të tyre.

Nga auditimi rezulton se për Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore (bashkitë) për vitin 2016 nuk është zbatuar plotësisht Urdhri i Ministrit Financave nr. 89, datë 28.12.2015 “Për miratimin e Metodologjisë për monitorimin e performancës së

njësive publike”, pasi ka indikatorë që nuk janë plotësuar me të dhënat e Drejtorisë Përgjithshme të Buxhetit në ish Ministrinë e Financave. Nga verifikimet e kryera nga KLSH në disa Bashki gjatë periudhës së auditimit rezultoi se një pjesë e punonjësve të auditimit të brendshëm, nuk kishin dijeni për publikimin e raportit të monitorimit të performancës së Bashkisë tyre i cili botohej në faqen zyrtare elektronike të Ministrisë Financave (Bashkitë: Shkodër, Fushë Arrëz, Divjakë, Tepelenë, Shijak, etj.), gjë që tregon se me gjithë trajnimet e detyruara të organizuara në mënyrë të rregullt nga Ministria e Financave, nuk ka dhënë rezultatin e dëshiruar.

KLSH, ka rekomanduar një sërë masash që në gjykim të saj, do të mundësojnë jo vetëm implementim të plotë kërkesave të Ligjit “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” duke ndikuar kështu në krijimin e sistemeve efektive të kontrollit të brendshëm, por do të garantojnë edhe monitorimin e kujdesshëm me qëllim adresimin e risqeve e dhënien e garancisë së mjaftueshme se objektivat e njësive publike do të arrihen nëpërmjet: veprimtarive efektive dhe të efektshme.

II.2.2 PROKURIMET PUBLIKE

Aktivitetet e prokurimit të kryera nga sektori publik përbëjnë një element thelbësor strukturor në arkitekturën që i mundëson qeverisë dhe sektorit publik jo vetëm kryerjen e operacioneve të tyre administrative, por edhe t’i sigurojnë qytetarëve shërbime dhe infrastrukturë thelbësore, duke siguruar transparencë, integritet dhe llogaridhënie në shpenzimet publike. Për më tepër, shpenzimet e prokurimeve publike përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të PBB-së. Në këto kushte, sistemet efektive të prokurimit publik luajnë një rol strategjik sa i takon shmangies së keqmenaxhimit dhe shpërdorimit të fondeve publike.

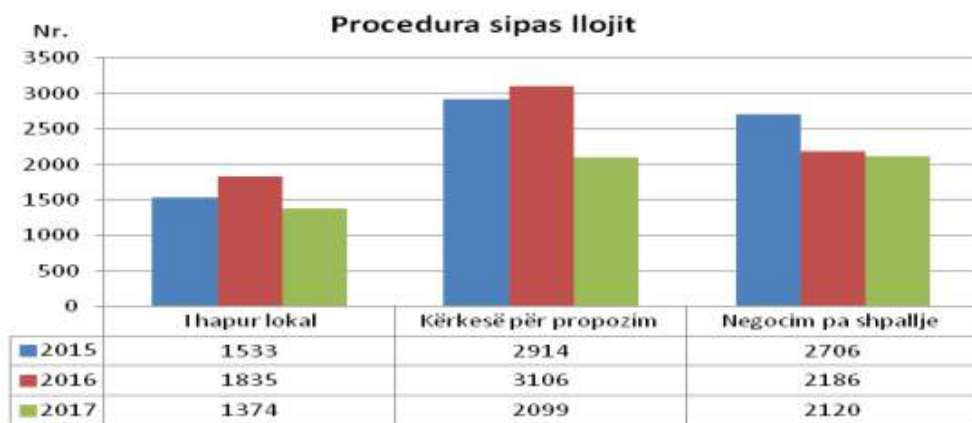
Në mbështetje të parimeve të OECD-së, mbi Integritetin e Prokurimit Publik, procedurat që risin **transparencën mirëmenaxhimin, parandalimi e rasteve abuzive, llogaridhënien dhe kontrollin** janë ato që kontribuojnë në parandalimin e shpërdorimit të fondeve publike, sepse në përfundim të gjitha përpjekjet për të rritur mirëqeverisjen dhe integritetin në prokurimet publike janë plotësisht pjesë e një menaxhimi eficient dhe efektiv i fondeve publike. Duke konsideruar sa më sipër në vijim po i përmbahemi katër shtyllave kryesore të diktura nga OECD, duke analizuar secilën prej tyre në kontekstin e prokurimit publik në Shqipëri, mbështetur plotësisht mbi konstatimet e KLSH, nga auditimet e kryera gjatë vitit 2017.

Transparenca e procesit të prokurimit publik.

Për rritjen e Integritetit të Prokurimeve Publike nevojitet që entet publike të ofrojnë një shkallë të lartë transparence përgjatë gjithë ciklit të prokurimit, me qëllim promovimin e trajtimit të paanshëm dhe të drejtë të operatorëve ekonomike. Në mënyrë që të sigurohen procese të drejta konkurruese, përveç rregullave dhe udhëzimeve një aspekt i rëndësishëm i takon zgjedhjes së metodës së prokurimit³.

Konstatohet se përgjatë vitit 2017, vetëm rreth 25% e numrit të procedurave është realizuar me “Tender i hapur lokal”, ndërsa rreth 37% e numrit të procedurave është realizuar me procedurën “Kërkesë për propozim”, pavarësisht se si nivel fondi të prokuruar këto të fundit, ka zënë rreth 7% të fondit të hedhur në prokurim për vitin 2017, dhe rreth 38% e e numrit të procedurave është realizuar me procedurën “Negocim pa shpallje”, ku vlera e fondit të prokuruar ka zënë rreth 8%. Duke analizuar dinamikën e procedurave sipas llojit kemi konstatuar se, edhe përgjatë vitit 2017, ka vijuar i njëjti trend si në vitin paraardhës sa i takon përzgjedhjes së procedurave që riskojnë të mos garantojnë konkurrencën e hapur (negocimi i kontratave është lloji më i përhapur i procedurave të përdorura, referuar numrit të procedurave të realizuara edhe përgjatë vitit 2017).

Grafiku nr.14: Prokurimi sipas llojit të procedurës

Burimi: Agjencia e Prokurimit Publik (të dhënat janë përpunuar nga KLSH)

Procedura e prokurimit publik “Negocim pa shpallje” paraprake të njoftimit të kontratës” përbën rreth 38% të numrit praktikave të prokurimit gjithsej të realizuara për vitin 2017. Kjo lloj procedure nuk kryhet nëpërmjet sistemit

³ OECD, Parimi 2 i Integritetit të Prokurimit Publik

elektronik si dhe nuk kërkon njoftim publik, pra niveli fondeve të prokuruarra nën këtë procedurë nuk është në nivelin e transparencës së procedurave të tjera.

Gjatë vitit 2017, KLSH ka realizuar edhe një auditim performance me temë “Procedurat e Prokurimit Publik në Shqipëri”, në përfundim të të cilit është konstatuar se, **procedurat e prokurimit publik “negocim pa shpallje paraprake të njoftimit të kontratës”, janë “stimuluar” duke krijuar situata “emergjente” sepse aktet ligjore për zbatimin e buxhetit nuk lejojnë fillimin e një procedure prokurimi në rast se nuk ka kaluar buxheti përkatës ose legjislacioni nuk është plotësisht i harmonizuar me legjislacionin e menaxhim financiar; për shkak të tejkalimit të afateve në shqyrtimin e ankesave dhe të procedurave burokratike; organizimit procedurave të prokurimit publik nga një dorë e vetme për disa mallra e shërbime.** Kuadri rregullator që mbulon këtë lloj procedure prokurimi, nuk është plotësisht në linjë me acquis-në e Bashkimit Europian; është konstatuar mungesa e një udhëzimi specifik i cili të pasqyrojë në mënyrë më të detajuar dhe të hollësishme hapat, afatet dhe veprimet që duhet të zbatojnë Autoritetet Kontraktore në rastin e përdorimit të procedurës prokurimit publik “negocim pa shpallje paraprake të njoftimit të kontratës”. **Në këtë kontekst kemi kërkuar vëmendje në monitorim por edhe ndërhyrje në legjislacion për të minimizuar rastet emergjente “fiktive” të raportuara nga autoritetet kontraktuale.**

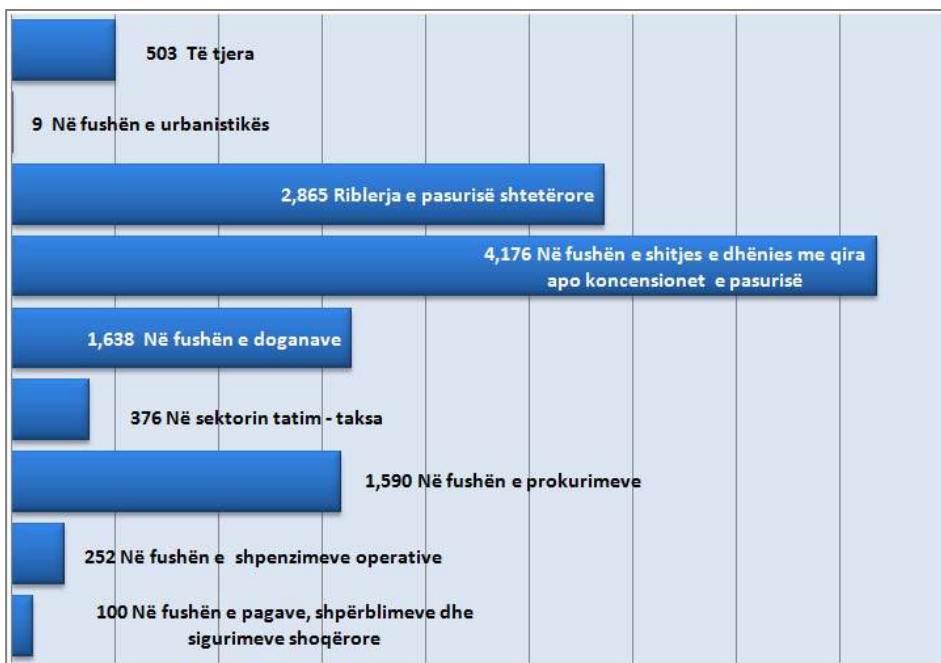
Theksojmë se janë bërë ndërhyrje në Ligjin dhe aktet normativë të cilët rregullojnë fushën e prokurimit publik, në fillim të këtij viti, por efektet e këtyre amendimeve do të konstatohen në auditimet e prokurimeve të realizuara në vitin 2018.

Mirmënaxhimi i fondeve në procesin e prokurimit publik.

Mangësitë në planifikimin dhe menaxhimin e prokurimeve përfshijnë jo vetëm planifikim jo të drejtë nevojash por edhe një proces të realizuar jo plotësisht me kërkesat ligjore. Pra i referohet implementimit jo të saktë të kërkesave dhe detyrimeve ligjore nga entet publike që prokurojnë fondet përmes sistemit të prokurimit publik, implementim që varet edhe nga kapacitetet njerëzore që përfshihen në realizimin e këtij procesi. Profesionalizmi dhe integriteti i nëpunësve të shtetit që merren me prokurimin publik është një hallkë e rëndësishme për një menaxhim efikas të prokurimit publik në Shqipëri.

Sipas strukturës së dëmit të konstatuar nga auditimet gjatë vitit 2017, grupi i dytë i shkeljeve më të mëdha pas menaxhimit të pronës, konstatohen në fushën e prokurimeve publike.

Grafiku nr.15: Dëmi ekonomik sipas fushave, në milion lekë

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Në auditimet e realizuara për vitin 2017, në 13 institucionet qendrore, janë realizuar 402 procedura prokurimi me fond të përlogaritur në vlerën 2,816 milion lekë, për të cilat janë lidhur kontratat me fituesit me një diferencë nga fondi limit prej 232 milionë lekë ose më pak 8.2% e fondit limit. Janë audituar procedura prokurimi në vlerën 2,013 milion lekë, ose 71% e vlerës së përlogaritur. Janë konstatuar shkelje ligjore në procedurat e prokurimit me vlerën 1,956 milionë lekë ose në 97% të vlerës së procedurave të audituara. Shkeljet ligjore të konstatuara (550 raste) në gjykimin tonë kanë çuar jo vetëm në deformim të konkurrencës së operatorëve në treg por njëkohësisht nuk garantojnë vlerë për fondet e shpenzuara, janë në drejtimet e mëposhtme:

- Në fazën e **përgatitjes së dokumenteve të tenderit** janë konstatuar 415 shkelje ose 75% të rasteve. Shkeljet janë në mos argumentimin e vlerës së përlogaritur të kontratave 135 shkelje, në zbatim të përgjegjësisë të autoritetit kontraktor 46 shkelje, në përcaktimin e kriterëve të përgjithshme 34 shkelje, në përcaktimin e kriterëve të veçanta 98 shkelje, në përcaktimin specifikimeve teknike 102 shkelje.

- Në fazën e **zhvillimit të procedurave të prokurimeve** janë konstatuar 66 shkelje ose 12% të rasteve. *Shkeljet janë në plotësimin e kriterëve të kualifikimit 26 shkelje; në skualifikimet e ofertuesve 13 shkelje; në hapjen e shqyrtimin e ofertave 11 shkelje; në ofertat anomalisht të ulta 3 shkelje; në lidhjen e akt marrëveshjeve bashkëpunimi 1 shkelje; në respektimin e afateve kohore në zbatimin e procedurave dhe ankesave 12 shkelje.*
- Në fazën e **zbatimit të kontratave dhe dorëzimit të punimeve**, arkivimi dosjes, 69 shkelje ose 13% të rasteve. *Shkeljet janë në zbatim dhe lidhje kontratash 18 shkelje; akt marrje dorëzim 13 shkelje; në kryerje punimesh 10 shkelje; inventarizimi i dosjes 28 shkelje.*

Në auditimet e realizuara në 42 subjekte të vetëqeverisjes vendore, nga 994 procedura prokurimi të zhvilluara me vlerë 13,113 milion lekë, janë audituar 716 procedura prokurimi në vlerën 11,182 milion lekë, ose 70% të numrit të procedurave dhe 85% të vlerës. Janë konstatuar shkelje proceduriale në 672 procedura prokurimi ose në 94% të procedurave të audituara, rezultat që tregon se fondet janë shpenzuar jo në përputhje të plotë me kërkesat ligjore.

- Në fazën e **përgatitjes së dokumenteve të tenderit** shkeljet e konstatuara në mos argumentimin e vlerës së fondit limit në 88 procedura prokurimi, në mos përcaktimin e dokumenteve të tenderave në 55 procedura prokurimi, në mos përcaktimin e drejtë dhe qartë të specifikimeve teknike në 147 procedura prokurimi.
- Në fazën e **zhvillimit të procedurave të prokurimeve** shkeljet e konstatuara lidhen me standarde të dyfishta në shqyrtimin e ofertave në 200 procedura prokurimi, kualifikimin i padrejtë i operatorëve ekonomikë në 148 procedura prokurimi.
- Në fazën e **zbatimit të kontratave dhe dorëzimit të punimeve** janë konstatuar mungesë monitorimi, mbikëqyrje dhe zbatim jo i saktë i kontratave në 50 procedura prokurimi, etj.

Dëmi ekonomik i konstatuar në realizimin e investimeve në nivel vendor, përbëhet nga vlera 159,197 mijë lekë si mos vlerësim i drejtë i ofertave fituese (17 bashki), dhe vlera prej 211,743 mijë lekë nga moskryerja e punimeve (26 bashki). Përmendim rastet e shkeljeve në Bashkinë Sarandë në vlerën 77,380 mijë lekë, Bashkinë Kukës në vlerën 42,804 mijë lekë, Bashkinë Tepelenë 50,747 mijë lekë, Bashkinë Kavajë në vlerën 28,373 mijë lekë, Bashkinë Himarë në vlerën 35,501 mijë

lekë, Bashkinë Finiq në vlerën 36,127 mijë lekë, Bashkinë Fier (9 ish komunitat) në vlerën 15,315 mijë lekë, Bashkinë Tropojë në vlerën 13,975 mijë lekë, Bashkinë Divjakë në vlerën 10,560 mijë lekë, etj.

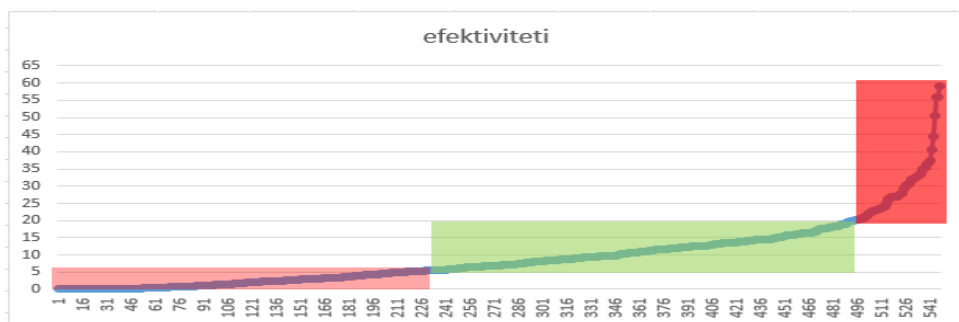
Gjatë vitit 2017, KLSH ka konstatuar shkelje në zbatimin e kontratave në 50 subjekte, duke shkaktuar dëm ekonomik në buxhetin e shtetit në masën 1,056 milion lekë, ku rreth 58% e total vlerës së dëmit është shpërndarë në 5 subjekte (ose 10% ndaj totalit të numrit të subjekteve) që janë:

Tabela nr 4. Dëmi ekonomik në zbatimin e kontratave në mijë lekë

Nr	Zbatim punimesh	Dëmi i konstatuar	Pesha
1	Autoriteti Rrugor Shqiptar	202,536	19.2%
2	Ministria e Energjisë e Industrisë	247,607	23.4%
3	OSHEE sh.a Tiranë	60,688	5.7%
4	Projekti "Menaxhimi i mbetjeve të ngurta të Shqipërisë", Ministria e Transportit e Infrastrukturës	43,462	4.1%
5	Bashkia Sarandë	56,435	5.3%

Efektiviteti i prokurimit publik. Si tregues të efektivitetit është përlogaritur diferenca ndërmjet vlerës së fondit limit dhe fondit të prokuruar. Konstatohet se ka një nivel të lartë procedurash në të cilat diferenca midis fondit limit dhe ofertës fituese është në nivele minimale pra drejt 0, me një numër pothuaj të njëjtë me procedurat që kanë një efektivitet nga 5% deri në 20%. Në numër të lartë janë procedurat që kanë diferenca të lartë të ofertës fituese dhe fondit limit pra mbi 20%, fakt që ngre pikëpyetje si për saktësinë e llogaritjes së fondit limit ashtu edhe për uljen e ofertave në nivele që vënë në rrezik realizimin e shërbime, investimeve apo edhe mallrave në cilësinë e duhur.

Grafiku nr.16: Efektiviteti në prokurime publike, viti 2016

Rritja e diapazonit të uljes së vlerës anomalish të ulët ka sjellë rritjen e numrit të fituesve afër apo në vlera anomalisht të ulëta, fakt që nënkupton pasoja të mëvonshme lidhur me afatet e realizimit të kontratave apo mosrealizimin e kontratave pa përfshirë problemin e ofrimit të mallrave dhe shërbimeve me cilësi të ulët. *Për minimizimin e fenomenit të mësipërm, kemi kërkuar rritje të kontrollit të marrjes në dorëzim të mallrave/punimeve dhe investimeve nga autoritetet kontraktore sidomos kur konstatohen këto nivele ofertash.*

Autoriteti Rrugor Shqiptar

Në **Autoritetin Rrugor Shqiptar**⁴, u audituan procedura të lidhura me *programin "Transporti Rrugor"* i cili vetëm për vitin 2016, u realizua në masën 8,946,365 mijë lekë, duke përbërë dhe zërin më me peshë të shpenzimeve kapitale në buxhetin e shtetit. Konstatohet se nuk ka një strategji të kujdesshme të programimit të shpenzimeve nën këtë zë për sa kohë ka lëvizje të konsiderueshme të planit fillestar me shtesat gjatë vitit. Investimi nën këtë zë me anë të financimit të huaj është 4,716,731 mijë lekë pra rreth 50% e fondeve të shpenzuara nga buxheti i shtetit. Ajo që është e rëndësishme të përmendet dhe që reflekton një punë të dobët në lidhje me administrimin e fondeve të alokuara për infrastrukturë është krijimi i detyrimeve të papaguara në fund të vitit 2016 në shumën 2,366,479 mijë lekë ose sa 30% e fondeve buxhetore të alokuara në këtë vit.

Grafiku nr.17: Detyrime të papaguara deri më 31.12.2016

Konstatohet se në ARRSH gjatë periudhës nën auditim janë zhvilluar/realizuar 110 procedura prokurimi me fond limit 12.8 milion, me vlerë të fitimit të tenderëve 12

⁴ Trajtuar më gjerësisht në Vendimin e Kryetarit të KLSH, nr. 104, datë 08.08.2017.

milionë lekë dhe efekt të garës 777.8 milion lekë (ulje ndaj fondit limit), ose rreth 6% e fondit limit të prokuruar. Janë realizuar 16 procedura “Negocim pa shpallje” me fond limit 2,921 milion lekë në të cilat nuk sigurohen efektet e garës duke u konsideruar si shtesa kontrate brenda limiteve të përcaktuara me ligj. Për të dhënë opinion për mënyrën se si këto lloj procedurash janë realizuar jemi bazuar në gjetjet e disa nga procedurave të cilat janë përzgjedhur mbi bazë risku.

1. Nga auditimi në “Për Autoritetin Rrugor Shqiptar” janë konstatuar shkelje në vendimarrjet e Këshillit Teknik, për shkak të pranimit të ndryshimeve thelbësore në projektet në mungesë të Relacionit shoqërues përgatitur nga drejtoria përkatëse/oficeri i projektit. Nuk argumentohet e sqarohen saktësisht shkaqet që bënë të nevojshme aplikimin e shtesave dhe mungojnë përgjegjësitë përkatëse që kanë sjellë shtesën e punimeve. Kështu në tenderin me objekt “*Riveshje dhe sistemim asfaltim rruga Elbasan–Banjë loti 3*” u konstatua “*Shtesë kontrate*” me vlerën 208 milion lekë. Kemi konstatuar se ndryshimi i projektit për segmentin Gostimë–Mollas, saktësisht “*Ura e re e Sulovës*”, ka mangësi dokumentare, nuk ka leje ndërtimi, nuk është kërkuar/bërë oponenca teknike e projektzbatimit të urës së re Sulovë, në kundërshtim me nenin 6 të ligjit nr. 8402, datë 10.9.1998 “Për kontrollin dhe disiplinimin e punimeve të ndërtimit” i ndryshuar në të cilin është përcaktuar se ... *Oponenca teknike për projektet e ndërtimit të objekteve do të bëhet për të gjitha lejet e ndërtimeve, me vlerë të preventivuar së paku 100 milionë lekë, nga institutet shtetërore ose ente të tjera, të përcaktuara nga ministria që mbulon veprimtarinë e ndërtimeve.* Ndryshimi i projektit fillestar, duke parashikuar/ndërtuar, në një aks të ri rrugor, *një urë të re në Sulovë, me dy korsi* ... është shoqëruar me kosto shtesë të panevojshme 144 milionë lekë në buxhetin e ARRSH. Prokurimi i “*Shtesës së kontratës*” me procedurë “Me negociim pa shpallje paraprake” i zgjedhur nga KT, në kundërshtim me nenin 36/2/dh të VKM nr. 914, datë 29.12.2014 “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”.

Në procedurën e prokurimit për shtesën e kontratës me objekt: “Ndërtim i rrugës Lushnje-Berat, Loti 3”, konstatuam se në vendimin e Këshillit Teknik ka pasaktësi në vlerësimin e punimeve shtesë të kërkuara. Gjurma e rrugës për tu rikonstruktuar kalon në zonë fushore, ku zhvillimi planimetrik është në përgjithësi shumë i mirë dhe ku veprat kryesore të artit kërkojnë vetëm rikonstrukcion të shtresave të asfaltit dhe rindërtimin e trotuareve. Gjendja e pjesës së asfaltuar varion nga 9m deri në 13m me trotuare në shumicën e rasteve në të dy anët, ndërkohë që projekt-preventivi i shtesës së punimeve përfshin: A. *Prishje dhe pastrime*, B.

Punime dheu, C. Punime rruge dhe shtresash rrugore, D. Punime trotuari, E. Punime elektrike, F. Punime ndihmëse në rrugë dhe të ndryshme. Procedura e prokurimit me objekt "Ndërtimi i rrugës Lushnje-Berat (shtesë punimesh) me fond limit 197 milionë lekë me TVSH. Lloji i procedurës është përcaktuar "Negocim pa shpallje", me kontraktuesin e mëparshëm BO " B" sh.p.k, *nuk ka qenë në asnjë aspekt në përputhje me rrethanat e përcaktuara të VKM nr.1 datë 10.01.2007, i ndryshuar pika 5, kreu IV, duke shmangur një procedurë të re prokurimi të llojit "I hapur".*

Kontrata e punimeve civile "Ndërtim i segmentit rrugor Lushnjë-Berat, Lot 2", është nënshkruar me nr. 1200/6, datë 03.05.2013, me Kontraktorin "G", me vlerë 1,360 milionë lekë me tvsh. Afati i përfundimit të punimeve është përcaktuar 26 muaj, referuar datës së lidhjes së kontratës. Kontrata përfshin punime pastrimi dhe mbrojtje skarpatesh, punime dheu dhe pilota, punime rruge dhe shtresa rrugore, tombino dhe drenazhe, ndërtime trotuare dhe drenazhe. Gjatësia e rrugës është 17,363 ml. Procesverbali i fillimit të punimeve mban datën 27.05.2013. Këshilli Teknik i ARrSh i mbledhur me datë 13.09.2013, ka marrë vendim për miratimin e propozimeve për ndryshimin e projektprevetivin, për përshtatje me matjet e realizuara në terren. Pavarësisht ndryshimeve si më sipër, nisur nga ankesa të komunitetit ku shtrihet rruga, Këshilli Teknik ka marrë vendimin nr.25, datë 16.09.2014, për disa shtesa dhe përmirësime të preventivit të objektit, të cilat konsistojnë në: *Përmirësim të sinjalistikës dhe sigurisë rrugore, përmirësim të hyrje-daljeve dhe degëzime të fshatrave me rrugën nacionale, ndërtim të disa mureve pritëse, shtim të hapësirave të trotuareve, etj.*

Për realizimin e punimeve shtesë, pas rishikimit të projektpreventivit dhe bazuar në Vendimin e Këshillit Teknik nr. 25, datë 16.09.2014, me nr. 5235/4, datë 12.08.2014, është nënshkruar shtesa e kontratës me vlerë 258.7 milionë lekë me TVSH. Afati i zbatimit të punimeve për shtesën e kontratës është përcaktuar 6 muaj. Shtesës së kontratës i është amenduar afati i përfundimit me datë 27.05.2015, për një afat 7 muaj, për përfundim të punimeve me datë 03.08.2015, me arsyetimin se: *"Si pasojë e radhës teknologjike të kryerjes së punimeve, sepse ndërtimi i shtresës së sipërme të asfaltit (4 cm) përfshirë edhe emulsionin bituminoz që janë punime/zëra të kontratës shtesë kanë lidhje me përfundimin e volumeve të kontratës bazë".* Sa më sipër, vërtetohet që punimet e kontratës bazë nuk janë përfunduar deri me datë 26.06.2015, periudhë në të cilën është bërë shtyrja e afatit kohor për përfundimin e punimeve të kontratës bazë për 6 muaj, me argumentimin e pamundësisë së ndërtimit të Urës së Kuçit, nga trafiku i rënduar gjatë periudhës së ndërtimit të

veprës. Pavarësisht sa më sipër, me datë 23.07.2015, është bërë shtyrje e afatit të përfundimit të punimeve shtesë për një afat 4 mujor, për përfundim deri me datë 30.12.2015, me pretendimin se: *“Për të kryer zërin pastrim kanali, i cili nuk është realizuar gjatë kësaj periudhe si pasojë e prezencës së ujit gjatë sezonit të vaditjes së tokave”*. Kjo shtesë kontrate nuk është shoqëruar me relacion argumentues në kundërshtim me kushtet e përgjithshme të kontratës. Shtesa e kontratës është bazuar në nenet 23, 36 dhe 38 të kontratës. Ndërkohë është konstatuar se nuk kemi të bëjmë me forcë madhore si dhe argumentimi nuk qëndron sa i përket zërave të punimeve të realizuara në fakt gjatë kësaj periudhe të cilat, bazuar në ditarin e punimeve për periudhën 03.08.2015 deri 28.12.2015. Sipas situacionit nr.5 për punime deri me datë 21.12.2015, është certifikuar vlera 4.9 milionë lekë dhe sipas situacionit nr. 6 (situacion përfundimtar) është likuiduar vlera 6.7 milion lekë, ndërkohë që kontraktori *“GPG Company”* nuk është penalizuar për vonesë në dorëzimin e punimeve me rreth 7 milion lekë. Nga auditimi është konstatuar që për vlerën shtesë janë përfituar 1.9 milion lekë padrejtësisht nga kontraktori *“GPG Company”*.

2. Lidhur me zërin *“Studime dhe projekte të prokuruar”* nën zërin *“Shërbime konsulence”*, shpjegojmë se janë realizuar 23 procedura prokurimi me një vlerë 1,133 milion lekë. Ajo që në gjykimin tonë është zona më me risk në lidhje prokurimin e studimeve dhe projekteve është nevoja reale për këtë lloj studimesh dhe mungesa e strategjive të cilat do të orientonin drejt prokurimit të studimeve që lidhen me përparësitë reale dhe afatet kohore të preکشme lidhur me realizimin e investimeve në infrastrukturë.

Nga auditimi i procedurës *“Studim Projektim plotësim By Pass Shkodër si pjesë e korridorit Veri Jug dhe lidhja me qytetin”* me fond limit 88.6 milionë lekë, është konstatuar se projekti i kërkuar është i mbivendosur, kështu nga informacioni i mbledhur ka rezultuar që projekti për ndërtimin e *“By Pass Perëndimor të Shkodrës”* është i plotësuar edhe me dy elementët lidhës me qytetin e Shkodrës në Jug dhe në Veri. *Termat e referencës (termave teknike dhe llogaritjeve të vlerës së projektit) nr. 5131 prot, datë 17/06/2016 (ARRSH-së), me qëllimin “lidhja me qytetin” në jug, të “By Pass Perëndimor të Shkodrës” me rrugën nacionale Shkodër-Tiranë, bie në kundërshtim (apo mbivendosje) me procedurën e realizuar sa me sipër, dmth me vetë projektin për ndërtimin e “By Pass Perëndimor të Shkodrës” që ka patur për qëllim edhe lidhjen me qytetin. Hartuesit e termave të referencës bien në kundërshtim më qëllimi e vetë këtyre termave pasi kërkesa është për lidhjen me*

qytetin, dmth të rrugës Tiranë-Shkodër me “By pass-in”, ndërkohë trasimi i gjurmës i pranuar si projekt ide është me gjatësi 3.6 km, dmth një rrugë tjetër paralele deri sa bëhet një lidhje me rrugën ekzistues me tunel në lindje të kalasë së Rozafës dhe me ura për kalimin e lumit Kir dhe Drin me gjatësi të konsiderueshme.

Autortiteti Kontraktor ka vepruar në kundërshtim me kërkesat e ligjit nr. 107/2014 “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit”, sepse për “projekt-iden e trasuar”, përmasa e gjatësisë së gjurmës nuk është e saktë, pasi nuk është ndërtuar sipas Sistemit Koordinativ Shtëror është në kundërshtim me Hartografinë e hedhur në sistem nga Autoriteti Shtetror i Informacionit Gjeohapsinor. (referuar trasesë sipas vijës së projekt-ides së TR, gjatësia është afërsisht **2,550m (nga 3,600m)**). Konstatuam se nga AK është përzgjedhur lloji i procedurës “shërbime konsulece” (prokurim elektronik) për të lidhur me këtë formë procedure për përzgjedhjen e kontratës së prokurimit publik “shërbime konsulence” me “fondin limit”. Pasi kjo lloje procedure deklaron fondin limit dhe AK përgatit vlerën e kosto dhe buxhetin. Në vijim për të realizuar preventivin bazohet në vlerësimin që AK, u bën burimeve që i nevojiten për të përmbushur detyrën; kosto për stafin, mbështetja logjistike dhe inputi fizik, ndërkohë që bazuar në nenet 29, 35, të Ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për Prokurimin Publik” (i ndryshuar), për procedurën standarde të prokurimit d) konkurs projektimi, AK mund të organizojë konkursin projektimit, si pjese e një procedure që con në përzgjedhjen e kontratës fituse, për një plan apo projekt të zgjedhur nga një juri, mbi bazën e një procedure konkurimi, kryesisht në fushën e planifikimit urban, rural, arkitektonik, inxhinierik, etj. Për këtë lloj procedure prokurimi, urdhri i prokurimit nuk përmban fond limit.

Parregullsi dhe qëndrim me dy standarde u konstatuan në vlerësimin e operatorëve sipas “Metodologjia e propozuar 20-50” përjasja teknike dhe metodologjia, plani i punës, aftësia organizative”. U konstatua se ka një *shmangie tepër të theksuar të vlerësimit, për operatorin e parë nga dy të tjerët, megjithëse sipas dokumentacionit të audituar operatori i parë nuk ka prezantuar asnjë projekt ide, apo përjasje teknike, ndërsa dy të tjerët kanë paraqitur. **Madje projekt-idetë e tyre me dokumentet e paraqitura forcojnë më tepër gabimin e bërë nga hartuesit e termave të reference që gjurma e trasesë së kërkuar nuk rezulton 3.6km por afërsisht 2.6km. Kjo gjë na deklaron gabimin e llogaritjes së fondit limit të prokuruar.***

KVO duke mos pasur **specialist të fushës** në përbërje komisioni, nuk ka arritur të bëjë vlerësim teknik të saktë, pasi operatori i parë s’ka paraqitur “përjasje teknike”, si

operatorët e tjerë, por edhe nuk ka arritur të lexoj gabimin teknik të bërë nga hartuesit e termave të referencës, por edhe vetë dokumentet e dorëzuara nga ofertueset, për verifikimin e gjatësisë së gjurmës e cila është gabim **1 km (d.m.th. më pak)**.

3. Në praktikën e ARRSH, në vazhdimësi, konstatohet se nisen punime për **vepra, rrugë të reja, në mungesë të plotë të fondeve për realizimin/përfundimin e tyre.** Në këtë situatë, ARRSH ka lidhur kontrata dhe ka kryer/pranuar kolaudimin e punimeve, për disa nga zërat e punimeve të parashikuara në preventivin përfundimtar të objektit, ndërkohë që veprat/rrugët, nuk janë përfunduar (kryesisht janë kryer punime gërmimi dhe mbushje, por nuk janë realizuar shtresat asfaltme). Në mungesë të fondeve për përfundimin e punimeve, objektet e “kolauduara”, por të pa përfunduara, braktisen duke shkaktuar dëme ekonomike të parikuperueshme në zërat e punimeve për shtresat rrugore, duke rrishtuar njëkohësisht sigurinë rrugore. Aktualisht evidentohen disa kontrata të punëve publike të rëndësishme të filluar prej vitesh, të cilat janë të kolauduara por objektet nuk kanë përfunduar si "Librazhd-Qafë Studë, Loti 3", "Qafë Thanë-Lin Pogradec, Lot 2", "Rruga e Arbrit, dalje Ura e Vashës-Bulqizë, Lot 3", " Shtesë kontrate e rrugës së Arbrit, dalje Ura e Vashës-Bulqizë, Lot 3", "Rruga e Arbrit segmenti Ura e Brarit-Hyrja e Tunelit Qafë Murriz", "Rruga Kuçovë-Belsh-Cërrik", etj., me sinjalistikën dhe elementët e sigurisë rrugore, në të cilët nuk është marrë asnjë masë për përfundimin e tyre. *Mbi realizimin e kontratave të infrastrukturës rrugore, konstatohet se ka jo vetëm vonesa të cilat në të shumtën e rasteve nuk justifikohen dhe dokumentohen, por edhe punime të pakryera për të cilat kontraktori është paguar. Kjo situatë reflekton sisteme kontrolli dhe mbikëqyrje të papërshtatshme që nuk garantojnë jo vetëm ruajtjen e parasë publike por edhe vënë në rrezik cilësinë e punimeve të cilat shtrihen në periudha deri në 9 vjeçare. Disa nga rastet më flagrante të konstatuara në auditimin e kryera gjatë vitit 2017.*

a. Kontrata e ndërtimit të rrugës “Ndërtim Kanali i Cukës-Butrint, Lot I” është nënshkruar me datë 11.06.2009, ndërmjet ARrSH (ish Drejtoria e Përgjithshme e Rrugëve) dhe bashkimit të operatorëve ekonomikë “Gj & A” sh.p.k, me vlerë 527 milionë lekë pa tvsh. Afati i përfundimit të punimeve është përcaktuar 15 muaj, referuar datës së nënshkrimit të kontratës.

Kontratës bazë i janë bërë shtesat e afatit të përfundimit: Nr. 6884/1, datë 16.09.2010, për shtyrje afati për një periudhë 6 muaj dhe datë përfundimi 11.03.2011; Nr. 1797/2, datë 16.03.2011, për shtyrje të afatit për një periudhë 3

muaj dhe datë përfundimi 11.06.2011; Nr. 3755/2, datë 10.06.2011, për shtyrje të afatit për një periudhë 6 muaj dhe datë përfundimi 11.12.2011; Nr. 7439/2, datë 22.12.2011, për shtyrje të afatit për një periudhë 6 muaj dhe datë përfundimi 11.06.2012; Nr. 3163/2, datë 08.06.2012, për shtyrje të afatit për një periudhë 6 muaj dhe datë përfundimi 11.12.2012; Nr. 2041/2, datë 11.12.2012, për shtyrje të afatit për një periudhë 6 muaj dhe datë përfundimi 11.06.2013; Nr. 3024/2, datë 12.06.2013, për shtyrje të afatit për një periudhë 12 muaj dhe datë përfundimi 11.06.2014; Nr. 3821/2, datë 23.06.2014, për shtyrje të afatit për një periudhë 7 muaj dhe datë përfundimi 11.01.2015; Nr. 335/1, datë 23.01.2015, për shtyrje të afatit për një periudhë 3 muaj dhe datë përfundimi 15.04.2015; Nr. 3243/1, datë 20.04.2015, për shtyrje të afatit për një periudhë 2 muaj dhe datë përfundimi 15.06.2015.

Është audituar vetëm shtesa e fundit e afatit të punimeve, dhe konstatuam se për këtë periudhë argumentimi i shtyrjes është pamundësia e lidhjes me energji elektrike, por që në fakt kemi të bëjmë me mospërfundimin e punimeve. *Shtyrja e afatit është bërë pa argumentime të bazuara në kontratë, në të dhen të pa sakta, pasi në të vërtetë nuk kanë përfunduar punimet e tjera që të shtyhet afati vetëm për lidhjen e energjisë elektrike, duke favorizuar drejtpërdrejtë kontraktorin dhe duke shmangur penalitetet për vonesa në dorëzimin e punimeve.*

b. Nga dokumentacioni teknik i objektit “**Sistemim asfaltim rruga Librazhd-Qafë Stude, Loti 3**” u konstatua se objekti është kryer sipas kontratës për punë publike nr. 1779/5 prot. datë 06.05.2011 të lidhur midis Drejtorisë së Përgjithshme të Rrugëve, përfaqësuar nga ish-drejtori i përgjithshëm z.Andi Toma dhe operatorit ekonomik “V” sh.p.k. Vlera e kontratës bazë është 2,272 milion lekë me tvsh me afat zbatimit 24 muaj nga data e lidhjes së kontratës, sipas grafikut të punimeve. Lloji i kontratës është kontratë me çmim njësie të bazuar në çmimet e njësive, të shprehura në preventivin në njësi. Me shkresën nr. 544/2 prot. datë 02.11.2011, të Drejtorit Ekzekutiv të Fondit Shqiptar të Zhvillimit z. Benet Beci, drejtuar ish Ministrit të MPPT dhe DPRR, njoftohet se zbatimi i segmentit Librazhd-Ura e Cerenit, do të jetë pjesë e programit të rrugëve dytësore dhe lokale që FSHZH është duke zbatuar.

Nga ish Drejtori i Përgjithshëm z. Andi Toma urdhërohet që të bashkëpunohet me FSHZH, që DPRR të realizojë hapjen e trasesë dhe Fondi Shqiptar i Zhvillimit të realizojë shtresat asfaltike për të realizuar përfundimin e rrugës në të gjithë gjatësinë nga Librazhdi në Urën e Cerenit. Me shkresën e ish Drejtorit të

Përgjithshëm kërkohet të realizohet azhurnimi në terren të projekt-preventivit të pa tenderuar Fushë Stude-Ura e Cerenecit. Gjithashtu kërkohet vlerësimi i volumeve të punimeve për objektin "Sistemim Asfaltim Rruga Librazhd-Qafë Studë Loti 3", bashkë me pjesën e pa tenderuar me gjatësi 17.4 km, duke mos përfshirë punimet e shtresave asfaltike, ku bashkëlidhur u dërgon projekt-preventivin e pjesës 17.4km të segmentit rrugor Fushë Stude-Ura e Cerenecit.

Me vendimin e Këshillit Teknik të datës 06.02.2012, miratohen në parim propozimet për plotësimin dhe rivlerësimin e projekt-preventivit dhe rivlerësimi i projekt-preventivit me gjatësi 17.4 km. Për afatet e ndërtimit janë realizuar 4 amendime të kontratës nr. 2274/2 datë 08.05.2013, nr. 6333/1 datë 01.07.2014, nr. 07/1 datë 05.01.2015, nr. 6055/1 datë 13.07.2015, të cilat konsistojnë në ndryshime të projekt-preventivit për shkak të vazhdimësisë së projektit, nga rrëshqitjet e ndodhura në km 13+500, nga mos lirimi i sheshit të ndërtimit të shpronësimeve në fshatin Borovë-Cerenec, nga kushtet atmosferike duke mos punuar në veprat e artit, nga rrëshqitjet e ndodhura në km 11+100-11+450 të Fushë Studë-Cerenec Lot 1 dhe 11+900-11+963 Fushë Studë-Cerenec Lot 1. Me shkresën nr. 126 prot. datë 30.09.2015 është njoftuar nga sipërmarrësi përfundimit i punimeve. Mbikëqyrësi i punimeve ka njoftuar përfundimin e punimeve me shkresën nr. 241 prot. datë 09.10.2015.

Konstatohet shtesë kontrate sipas Urdhër Prokurimi nr.34 datë 29.06.2015 me objekt " Sistemim Asfaltimi i rrugës Librazhd-Qafë Studë Loti3 (shtesë punimesh), me fond limit 454 milion lekë me tvsh. Lloji i procedurës është përcaktuar "Negocim pa shpallje" me kontraktorin e kontratës bazë "V" sh.p.k, sepse ka të bëjë me zgjatjen e kontratave të punëve të cilat nuk kanë qenë të përfshira në kontratën fillestare, pasi nevoja për punë shtesë është shkaktuar nga rrethana të paparashikuara, që nuk varen nga AK dhe që nuk mund të ndalen.

Gjatë auditimit të projektit të azhurnuar (As-Build), situacionit përfundimtar, librezës së masave të kontratës bazë rezultojnë disa pasaktësi ose mospërputhshmëri në disa seksione tërthore, duke sjellë si pasojë volume më të mëdha pune. Nga rillogaritja e volumeve të projektit, bazuar sipërfaqeve tërthore me pasaktësi, rezulton vlera prej 25 milion lekë me tvsh, e përfutur padrejtësisht nga kontraktori për shkak të llogaritjeve të pasakta në projekt.

c. Auditimi i zbatimit të objektit "Ndërtim i rrugës Lushnje-Berat, Loti 3". Objekti i mësipërm është kryer sipas kontratës për punë publike nr. 1181/6 prot. datë

03.05.2013 të lidhur midis Autoritetit Rrugor Shqiptar, përfaqësuar nga ish drejtori i përgjithshëm z. Andi Toma dhe bashkimit të operatorëve ekonomik "AG" sh.p.k & "H" sh.p.k. Vlera e kontratës bazë është 1,166 milion me tvsh me afat zbatimit 24 muaj nga data e lidhjes së kontratës, sipas grafikut të punimeve. Ndërtimi i rrugës ka një gjatësi L=9,335 m, ku Loti 3 fillon nga progresivi 22+924 km deri në 32+260 km, me gjerësi të shtresës asfaltike 11m.

Akti i piketimit të objektit, akti i dorëzimit të sheshit dhe procesverbali i fillimit të punimeve është mbajtur për kontratën bazë më 10.05.2013. Gjatë zbatimit të kontratës janë hasur vështirësi në trasenë e rrugës afër aviacionit ushtarak të Urës Vajgurore dhe është kërkuar vazhdimisht lirimi i shesheve të ndërtimit për shkak të vështirësive për shpronësimet e tokave që takojnë rrugën, të cilat kanë shtyrë afatet e punimeve të miratuara nga mbikëqyrësi dhe autoriteti kontraktor. Për kontratën bazë janë nënshkruar 4 (katër) amendime për shtyrje të afatit të punimeve. Me vendimin e Këshillit Teknik 24.07.2013 është miratuar në parim projekt-preventivi i rishikuar, bashkë me tabelën e volumeve duke bërë të mundur përdorimin e fondit rezervë. Nga projekti fillestar i parashikuar, është kërkuar nga kontraktori plotësimi i segmentit të ngelur nga rreth-rrotullimi i fshatit Çiflik dhe përfundon tek rreth rrotullimi në dalje të qytetit të Urës Vajgurore, me gjatësi rreth 2 km.

Me amendimin e kontratës nr. 1623/5 datë 07.04.2014, është realizuar shtesë kontrate nr. 1, në vlerën 197 milion lekë me tvsh në masën 16.9 %, duke shtuar segment rruge nga rreth-rrotullimi i fshatit Çiflik dhe përfundon tek rreth rrotullimi në dalje të qytetit të Urës Vajgurore. Për kontratën shtesë nr.1, janë nënshkruar 6 (gjashtë) amendime për shtyrje të afatit të punimeve. Me amendimin e kontratës nr. 10699/4 datë 24.12.2015, është realizuar shtesë kontrate nr. 2, në vlerën 36 milionë lekë me tvsh në masën 3%, për shkak të kërkesave të Ministrisë së Mbrojtjes për transferimin e pronës së Bazës Ajrore, që preket nga ndërtimi i rrugës duke kërkuar vendosje semaforësh, ndërtimin e nënkalimi të ri dhe vendosjen e barrierave mbrojtëse. Për kontratën shtesë nr. 2, janë nënshkruar 2 (dy) amendime për shtyrje të afatit të punimeve. Njoftimi i përfundimit të punimeve është bërë më datë 29.04.2016. Kolaudimi i objektit është realizuar më 30.12.2016.

Gjatë auditimit të projektit, situacionit përfundimtar, librezës së masave dhe verifikimet në terren rezultojnë diferenca volume pune të pakryera dhe përfitim të kontraktorit "AG" sh.p.k & "H" sh.p.k, më tepër në vlerën 6.7 milion lekë me tvsh.

d. Në kontratën e zbatimit të tenderit me objekt **“Implementimi i sistemit të menaxhimit të trafikut”**, me fond limit 53.7 milion lekë, i zhvilluar gjatë vitit 2015, sipas termave të referencës dhe preventivit ishte përcaktuar vendosja e sensorëve të detektimit të automjeteve në 17 akse rrugore kombëtare. Nga verifikimi i bërë në 4 pika (Vorë–Fushë Krujë, Vorë–Durrës, Rogozhinë–Elbasan, Plepa–Rogozhinë) ku ishin instaluar pajisjet dhe sensorët ne trup të rrugës, u konstatua se pajisjet ishin vendosur sipas specifikimeve teknike dhe sensorët funksiononin normalisht, duke bërë identifikimin e mjeteve që kalonin në rrugë. Gjithashtu në kontratë është parashikuar që të gjitha pajisjet të kryejnë transferimin e të dhënave në kohë reale nga akset në një sistemin qendror, por nuk është parashikuar dhe vendosur furnizimi me internet në vendet ku janë instaluar sensorët. Ky fakt bën që të dhënat të merren manualisht në çdo aks dhe jo të kalojnë dhe përpunohen në kohë reale në sistemin qendror të ARRSH, ku administrohet programi kompjuterik për këtë qëllim.

e. Në preventivin e paraqitur nga projektuesi për objektin, **“Plotësimi rifreskimi i sinjalistikës vertikale/horizontale në akset kombëtare dhe përmirësim të sigurisë rrugore -vazhdimi, Loti 1”** Aksi Rogozhinë-Kapshticë L=179.7 km, u konstatua se të paktën për 15 zëra punimesh të rinj me çmime njësi të larta si “Tabelë plotësuese 240 x 60 cm” me çmim njësi 60,250 lekë/copë, “Tabela te mëdha informative 200 x 150 cm” me çmim njësi 97,200 lekë/copë, “Tabela te mëdha informative 200 x 200 cm” me çmim njësi 162,000 lekë/copë, “Tabela të mëdha informative 250 x 250 cm” me çmim njësi 202,499 lekë/copë, “Vijëzim shirita gjatësor me gjerësi 15 cm i ndërprerë Termoplastike (spray)” me çmim njësi 200 lekë/ml, “F.V Konstruksion Metalik i Zinkuar Flamur” me çmim njësi 900,000 lekë/copë, “Amortizator goditje” me çmim njësi 2,800,000 lekë/copë, “F.V tregues plastik” me çmim njësi 350,000 lekë/copë, “F. Bashkuese me gomë për lidhje cepat e urave (400 mm)” me çmim njësi 110,000 lekë/ml, “F.V Bashkuese me gomë për lidhje cepat e urave (600 mm)” me çmim njësi 160,000 lekë/ml, “F.V Pulsant tek me Panel Diellor” me çmim njësi 73,500 lekë/copë etj, nuk janë paraqitur referenca të qarta në lidhje me çmimet e materialeve të analizës së çmimit, të cilat shërbejnë si bazë për llogaritjen e fondit limit.

4. Nga auditimi në Autoritetin Rrugor Shqiptar⁵, vlera e konstatuar si dëm nga auditimi i zbatimit të punimeve civile është 202 milion lekë dhe përbën 19% të vlerës së dëmit të konstatuar në fushën e zbatimit të kontratave civile. Kështu për

⁵ Trajtuar më gjerësisht ne Vendimin e Kryetarit të KLSH, nr. 104, datë 08.08.2017

kontratën e punimeve civile “Ndërtim i segmentit rrugor Lushnjë-Berat, Lot 2”, janë përfituar padrejtësisht fonde në shumën 1.4 milion lekë.

Në kontratën e zbatimit të tenderit me objekt “Implementimi i sistemit të menaxhimit të trafikut”, me fond limit 53.7 milion lekë, sipas termave të referencës dhe preventivit ishte përcaktuar vendosja e sensorëve të detektimit të automjeteve në 17 akse rrugore kombëtare. Gjithashtu në kontratë është parashikuar që të gjitha pajisjet të kryejnë transferimin e të dhënave në kohë reale nga akset në një sistemin qendror, *kur në fakt nuk është parashikuar dhe vendosur furnizimi me internet në vendet ku janë instaluar sensorët, fakt ky që çënon raportimin e të dhënave në kohë reale, duke devijuar nga qëllimi për të cilin këto pajisje janë venë në punë.*

Është konstatuar se janë paguar fonde për punime të pakryera në tenderat me objekt “Sistemim asfaltim rruga Librazhd-Qafë Studë, Loti 3” për vlerën 25 milion lekë, tenderin me objekt “Ndërtim i rrugës Lushnje -Berat, Loti 3, për vlerën 6.7 milion lekë, tenderin me objekt “Ndërtim i segmentit rrugor Lushnje-Berat, Lot 2, për vlerën 3.4 milion lekë si dhe tenderin me objekt “Riveshje dhe sistemim asfaltim rruga Elbasan–Banjë loti 3”/ Shtesë kontrate, për vlerën 1.5 milion lekë.

Në tenderin me objekt “Riveshje dhe sistemim asfaltim rruga Elbasan - Banjë loti 3” me fond limit 949.9 milion lekë dhe preventivi “Shtesë punime” për nën objektin me emërtim “Ura e Sulovës”, me fond limit 173 milion lekë. Me këtë vendim të Këshillit Teknik të ARRSH, nuk është zbatuar projekti fillestar, sipas të cilit është parashikuar që zgjerimi i “urës” së Sulovës, të punojë si urë më vete i pavarur nga ura ekzistuese, por është realizuar një aks i ri rrugor, një urë të re në Sulovë, me dy korsi, kjo vendimarrje është shoqëruar me dëm 144 milion lekë për buxhetin e shtetit.

Për periudhën objekt auditimi konstatohen se janë lidhur gjithsej 83 kontratat me objekt “Mirëmbajtje rutinë dhe dimërore me performancë” me gjatësi 3,796km, nga verifikimi i kryer në zërat e punimeve të paraqitura në situacionet e mirëmbajtjes së akseve rrugore konstatohen se disa prej zërave kryesorë janë të pamatshëm, pasi njësia e matjes së tyre (volumet e punës) janë përcaktuar me njësinë “muaj” dhe jo me volumen e punimeve m^3 , m^2 , ose metër linear, kjo mënyrë nuk pasqyron realisht volumen e punës së kryer por krijon mundësi përfitimi të padrejtë nga shoqëritë kontraktuese, për faktin se vlera e përgjithshme e këtyre

kontratave është e konsiderueshme në shumën prej 4,200 milion lekë. Peshë specifike që zënë këto zëra punimi është rreth 25 % të vlerës së kontraktuar.

Mbi procedurat e prokurimit në Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore

Nga auditimi i procesit të prokurimit në njësitë e qeverisjes vendore, kemi konstatuar se jo gjithmonë kapacitet e specialistëve që merren me prokurimin publik plotësojnë kriteret për të garantuar cilësinë dhe saktësinë e procedurave. Edhe pse procedurat e prokurimit publik realizohen me mjete elektronike (online), ende konstatohen shkelje në zhvillimin e tyre, të cilat kanë si shkak shkeljet e kërkesave ligjore nga njësitë e prokurimeve (NJP) në hartimin e dokumenteve standarde të tenderave, anëtarët e komisioneve të vlerësimit të ofertave (KVO) në përzgjedhjen e operatorëve fitues, në kundërshtim me kërkesat e Ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për Prokurimin Publik”, i ndryshuar, udhëzimet e Këshillit Ministrave dhe Agjencisë së Prokurimit Publik të dala në zbatim të tij, si pasojë edhe e **mungesës së kapaciteteve profesionale** (për arsye të mos trajnimit mjaftueshëm të stafit që merren me zhvillimin e procedurave të prokurimi publik).

Nga auditimet kemi konstatuar formalizëm në procedurat që ndjekin Autoritetet Kontraktore në kërkesat ndaj operatorëve ekonomikë për shpjegime në çmimin apo **kostot e propozuara në ofertat anomalisht të ulëta në lidhje me punët, furnizimet ose shërbimet**. Në zgjerimin e kësaj të fundit ka ndikuar ndryshimi i akteve nënligjore në zbatim të Ligjit të Prokurimit Publik Nr. 9643, datë 20.11.2006, ndryshuar (nenin 56) të cilat kanë rritur kufirin e ofertës anomalisht të ulët. Rritja e diapazonit të uljes së vlerës anomalisht të ulët ka sjellë rritjen e numrit të fituesve afër apo në vlera anomalisht të ulëta, fakt që nënkupton pasoja të mëvonshme lidhur me afatet e realizimit të kontratave apo mosrealizimin e kontratave pa përfshirë problemin e ofrimit të mallrave dhe shërbimeve me cilësi të ulët.

Drejtoria e Përgjithshme e Prokurimeve

Nga auditimi në **Drejtorinë e Përgjithshme të Prokurimeve**, i disa procedurave të prokurimit, në seancën publike të hapjes së ofertave në sistemin e prokurimit elektronik (SPE) konstatohet se, operatorët nuk publikojnë ofertën ekonomike ose dokumentacionin ligjor/technik të kërkuar. Për rrjedhojë sigurohet konkurrenca numerike në fazën publike të hapjes së ofertave, por jo konkurrenca në përzgjedhjen e ofertës.

Kjo mënyrë konkurrimi i hap rrugën për kualifikim dhe shpall fitues, operatorin e mbetur në garë (pa u futur në proces konkurrimi) si e vetmja alternativë, duke lënë

shteg për ekzistencën e marrëveshjeve të fshehta mes operatorëve ekonomikë, fenomen për të cilin AK (OQB) duhet të sinjalizojë Autoritetin e Konkurrencës si organ kompetent i hetimit të sjelljes anti konkurruese të operatorëve ekonomikë. Për pasojë, mos publikimi nga operatorët ekonomikë të ofertës ekonomike apo i dokumentacionit të tenderit në SPE, mund të kufizojnë konkurrencën e drejtë dhe efektive, duke mos nxitur dhe inkurajuar biznesin e vogël dhe të mesëm. Për këtë është rekomanduar që Agjencia e Prokurimit Publik, të iniciojë përmirësime ligjore, duke i paraqitur Këshillit të Ministrave propozime për rregullat e prokurimit publik, për përmirësime në VKM nr. 914, datë 29.12.2014 “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik” me ndryshime, neni 73.

Nga auditimi mbi llogaritjen e fondit limit konstatohet se nga DPP nuk ka asnjë gjurmë që tregon se është bërë verifikimi mbi angazhimin e fondeve buxhetore në dispozicion të AK-ve sipas përcaktimeve të UMF nr. 2, datë 06.02.2012 *“Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”* me ndryshime, Kapitulli *“Marrja e angazhimit dhe kryerja e shpenzimeve publike”*, pika 140 dhe 142, minimumi të kërkojë nga AK-të shkresat zyrtare të çeljes së fondeve. Shkresat e dërguara nga Autoritet Kontraktore për fondin limit në dispozicion të tyre në shumicën e rasteve nuk kanë bashkangjitur dokumentet për llogaritjen e tij dhe për pasojë nuk ka dhe gjurmë të verifikimit të këtyre fondeve nga ana e DPP.

DPP, nuk disponon një regjistër të të dhënave, i cili duhet të përmbajë të dhënat mbi fondin limit sipas loteve, fondin limit të prokuruar, operatorin ekonomik fitues, etj., në mënyrë që të publikohet në faqen zyrtare të APP-së për të mundësuar transparencën dhe verifikimin e tyre, mbi zhvillimin e procedurave të prokurimit dhe fondeve në dispozicion.

Gjithashtu ka rezultuar se disa Autoritete Kontraktore (AK), i kanë paraqitur me vonesë të dhënat teknike, sasiore dhe fondin përkatës në tejkalim të afatit të përcaktuar në VKM nr. 28, datë 14.01.2015, pika 3 (*brenda datës 31 janar*). Vonesat kanë shkaktuar vështirësi në zhvillimin e procedurave dhe realizimin e tyre në kohën e duhur. Për të shmangur vonesat e shkaktuara është kërkuar përmirësimi ligjor i VKM nr. 28, datë 14.01.2015.

Nga auditimi i DT për procedurën “Shërbim katering” ka rezultuar se në disa raste nga OQB, nuk janë përfshirë disa kërkesa të rëndësishme të paraqitura nga AK, si: nuk ka të përcaktuar si klauzolë dokumentet (kontratën e qirasë mes operatorit ekonomik fitues dhe AK) që duhet të paraqesë operatori ekonomik në rastet kur

Autoriteti Kontraktor kërkon që gatimi, përgatitja, shpërndarja dhe servirja e ushqimeve do të bëhet detyrues në ambientet (kuzhinën/mensën e repartit) e tij të cilat janë detyruese. Vendosja e një kriteri të tillë është e detyrueshme pasi lidhet me kërkesat e paraqitura nga Autoritet Kontraktore, sidomos nga reparte ushtarake; për personelin e kuzhinës dhe konkretisht për punonjësit me profesione: kuzhinier, mercollog/kimist/teknolog, ndihmës kuzhinier/shërbyes gatimi, nuk është kërkuar që të paraqesin librezën shëndetësore nga Inspektorati Sanitar Shtetëror.

PËRMIRËSIMI I REZISTENCËS NDAJ RASTEVE ABUZIVE

Agjencia e Prokurimit Publik është autoriteti më i lartë në fushën e prokurimit publik që merret me përgatitjen e projekt-propozimeve për rregullat e prokurimit publik, verifikimin e zbatimit të procedurave të prokurimit publik, monitorimin e mbarëvajtjes së sistemit të prokurimit publik, si dhe zbatimin e masave dhe aktiviteteve në mënyrë që të arrijë dhe të ruajë një sistem plotësisht transparent dhe efikas; të përjashtojë operatorët ekonomikë nga pjesëmarrja në prokurimet publike (në raste kur konstatohen shkelje), si edhe të nxisë dhe organizojë kualifikimin e punonjësve të qeverisjes qendrore dhe vendore. Instrumentet që ka përdorur APP ndaj rasteve abuzive si dhe reagimi i saj ndaj abuzimeve në fushën e prokurimeve ofron qasje reale në përputhje **me Parimin e 7-të “Integritetit të Prokurimit Publik” të OECD-së.**

Nga auditimi i veprimtarisë së Agjencisë së Prokurimit Publik⁶ (APP-së), sa i takon shkallës së zbatueshmërisë nga subjekti-, të rregullave, ligjeve dhe rregulloreve, politikave, kodeve të vendosura apo termave dhe kushteve, mbi të cilat është rënë dakord (kriteret e auditimit të përputhshmërisë), kemi konstatuar raste kur APP nuk ka vepruar në përputhje me kriteret e paracaktuara për sa i përket vendimmarrjes referuar shkeljeve të kryera nga autoritet kontraktore. *Në lidhje me këtë çështje ka raste të qëndrimeve të ndryshme, për shkelje të njëjta, duke “abuzuar” me të drejtën diskreionale që ligji i njej APP-së.*

Agjencisë së Prokurimit Publik, gjatë vitit 2016 i janë paraqitur 29 raporte për kompetencë shqyrtimi dhe vendimmarrje vetëm nga KLSH, nga 49 të tilla gjithsej, (këtu janë përfshirë raportet e njërive të auditimit të brendshëm, vendimet e KPP, kërkesat e prokurorisë apo institucioneve të tjera). Në afro 60 % të rasteve, APP është venë në lëvizje nga raportet e KLSH-së.

⁶ Sa më sipër trajtuar më gjerë në Vendimin e Kryetarit të KLSH, nr.210, datë 29.12.2017.

Gjatë vitit 2017, KLSH i ka rekomanduar sipas kompetencës institucionit të APP-së, për marrjen e masave administrative në 295 raste, nga e cila janë pranuar 191 prej tyre dhe realizuar efektisht 139 masa administrative. Përcaktimi i masave administrative dhe disiplinore nga APP, nuk është bërë në përputhje me shkeljet e konstatuara dhe vlerën limit të kontratës. Përsa i përket argumentimit të pasojave që shkeljet mund të sjellin në procedurat e prokurimit të hetuara nga APP, kjo e fundit në të gjitha rastet është shprehur se: “shkeljet e evidentuara nuk kanë sjellë pasoja”, për rrjedhojë kriteri mbi të cilin duhej të zbatohet masa administrative është vlera limit e kontratës. Nga auditimi ka rezultuar se në dhënien e masave administrative nuk është zbatuar asnjë kriter i cili të jetë relativuar gjatë shqyrtimit të praktikës apo në dispozitivin e vendimit të APP-së, në asnjë procedurë ligjore apo rregullore/udhëzues të përcaktuar nga vetë APP. Sjellim disa nga vendimet për të cilat kemi konstatuar shkelje të nenit 53, pika 3, referuar vlerës limit të kontratës, masat administrative nuk janë në proporcionalitet:

Tabela nr. 5

Për shkelje të nenit 53/3 të LPP	Vlera e kontratës (lekë)	Masa e marrë
Vendimi nr. 132, datë 05.12.2014	41,531,008	Gjobë 300,000 lekë
Vendimi nr. 94, datë 14.09.2015	500,000,000	Tërheqje vemendje
Vendimi nr. 40, datë 27.04.2015	37,500,000	Masë disiplinore
Vendimi nr. 52, datë 07.05.2015	116,722,500	Gjobë 700,000 lekë
Vendimi nr. 39, datë 31.05.2016	12,990,000	Gjobë 70,000 lekë
Vendimi nr. 24, datë 14.04.2016	13,181,800	Gjobë 100,000 lekë
Vendimi nr. 65, datë 21.07.2017	12,781,040	Gjobë 50,000 lekë
Vendimi nr. 14, datë 31.01.2017	19,784,000	Propozuar titullarit të AK masë disiplinore për secilin anëtar të KVO
Vendimi nr. 19, datë 31.01.2017	117,339,018	Gjobë 150,000 lekë

Aplikimi i masave administrative apo disiplinore jo në përputhje me shkeljet dhe mangësitë e evidentuara, përdorimi i standardeve të dyfishta në vlerësimin e tyre ndikojnë në mos ndëshkueshmërinë e veprimeve mbi parimin e proporcionalitetit dhe paanshmërisë. Në dispozitivin e vendimeve të mësipërme nuk ka asnjë rresht mbi konkluzionet e dala nga hetimi administrativ, si dhe ku mbështeten në dhënien e masave.

LLOGARIDHËNIA DHE KONTROLLI

Instrument që garanton që një sistem prokurimi publik operon me integritet, është llogaridhënia dhe mekanizmat e kontrollit. ***Në përputhje edhe me Parimin e 9-të të OECD-së, nevojitet që ankesat nga kontraktorët potencialë të trajtohen drejtë dhe në kohë, duke garantuar një rishikimi të paanshëm e lidhur me autoritetin detyrues për zbatimin e vendimeve të saj.***

Komisioni i Prokurimit Publik, është autoriteti më i lartë në fushën e prokurimeve, që shqyrton ankesat për procedurat e prokurimit. Ai merr vendime mbi ankesat e paraqitura para tij, duke mbajtur parasysh, përveç parimeve të përgjithshme edhe parimet e paanshmërisë në shqyrtimin e ankesave, qëndrueshmërisë në vendimmarrje, ligjshmërinë, shpejtësinë dhe eficientësinë, aksesin, karakterin publik, si edhe parimin e kontradiktoritetit. Megjithatë statusi i këtij institucioni është pothuajse gjykatë, konstatojmë një formalitet në procedurat e ndjekura për dhënien e vendimeve të cilat influencojnë në shpenzimin e fondeve publike.

Kështu nga auditimi i vendimeve të Komisionit të Prokurimit Publik me zgjedhje rastësore, rezultoi se KPP gjatë shqyrtimit të ankesave të operatorëve ekonomikë, megjithatë është shprehur për shqyrtimin e tyre në themel, në fakt është shprehur vetëm pjesërisht për objektin e ankesës së operatorëve ekonomikë, duke krijuar premisa për vendimmarrje jo të sakta nga KPP, të cilat kanë çënuar përzgjedhjen e OE fitues të kontratave publike në përputhje me parimet e përgjithshme të përzgjedhjes, shpeshherë të shoqëruara me dëm ekonomik. Nga auditimi i dosjeve mbi ankimet e operatorëve ekonomikë të paraqitura pranë KPP-së, u konstatua se nuk është krijuar arkivi elektronik, i cili ka për qëllim sigurimin e transparencës në procesin e administrimit të dosjeve, duke bërë që procesi të çënohet.

Komisioni i Prokurimit Publik me 7 vendimet⁷ përkatëse që kanë të bëjnë me procedurat e tenderave të ankimuar, ka skualifikuar dhe kualifikuar padrejtësisht

⁷ Sa më sipër trajtuar më gjerësisht në Vendimin e Kryetarit të KLSH, nr. 207, datë 29/12/2017.

operatorë ekonomikë ankimues ose jo, me pasojë krijimin e dëmit ekonomik për buxhetin e shtetit me vlerë 248.8 milion lekë gjithsej, duke arsyetuar në kundërshtim me Ligjin nr.9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik”. Përgjatë auditimit kemi konstatuar se është cënuar parimi i paanshmërisë në shqyrtimin e ankesave, ku si pasojë janë evidentuar raste ku dokumentacioni është manipuluar, në përpjekje për të plotësuar padrejtësisht kriterin “punë të ngjashme”, për të cilat konstatohet se, KPP duhet t’i kishte shqyrtuar dhe evidentuar.

- Komisioni i Prokurimit Publik në vendimin nr.516, datë 31.7.2016 mbi tenderin me objekt *“Riveshje dhe sistemim asfaltim rruga “Elbasan-Banjë”* loti i tretë, ka vendosur *“Shfuqizimin e vendimit të komisionit të vlerësimit të ofertave në lidhje me kualifikimin e bashkimit të operatorëve ekonomikë”*. Vendimarrja e gabuar ka shkaktuar dëm ekonomik të pa arkëtueshëm për buxhetin e shtetit në vlerën 101 milion lekë.
- KPP në marrjen e vendimit nr. 515, datë 31.7.2016, nuk e ka shqyrtuar në themel objektin e ankesës të bërë nga bashkimi i operatorëve ekonomikë “N...” në procedurën e tenderit me objekt *“Riveshje dhe sistemim asfaltim rruga “Elbasan – Banjë”* loti i parë. Argumenti i përdorur nga KPP për këtë gjykim ka qenë se,... *në kushtet kur edhe pas gjykimit në KPP, operatorët ekonomikë mbeten të skualifikuar, ata në kuptim të ligjit, interesit të tyre të ligjshëm, të drejtpërdrejtë e real, nuk ka sesi të dëmtohen nga suksesi apo dështimi i operatorëve të tjerë në atë procedurë prokurimi*. Argumentimi i gabuar i ka sjellë buxhetit të shtetit një dëm ekonomik në shumen 129.7 milion lekë.
- KPP në marrjen e vendimit nr. 43, datë 22.01.2016, për tenderin me objekt *“Mirëmbajtje bazuar në performancë segmentet rrugore Tiranë-Ndroq-Romanat, etj...”*, nuk është shprehur dhe njëkohësisht nuk ka marrë në shqyrtim dokumente mbi të cilat vendimi do të ishte i ndryshëm. Ky arsyetim dhe vendim i gabuar ka sjellë dëm në buxhetin prej 3.8 milion lekë.
- KPP në dhënien e vendimit nr. 112, datë 3.3.2016 lidhur me procedurën e tenderit me objekt *“Sistemimi i mureve në territorin e godinës së HEC dhe asfaltimi i shesheve deri tek rruga për në digë ... në HEC Fierzë”* nuk ka bërë shqyrtimin në themel të pretendimeve të palëve ankimuese. Ky veprim apo mos veprim është shoqëruar me efektin 3.5 milion lekë që përbën dëm ekonomik për buxhetin e shtetit.

- KKP me vendim nr. 302 datë 6.5.2016, që ka të bëjë me procedurën e tenderit me objekt *“B3- Blerje barna gjaku dhe organet formuese të gjakut për nevoja spitalore”* loti 12, ka vendosur padrejtësisht të pranojë ankesën e një operatori ekonomik duke anuluar vendimin e KVO-së mbi kualifikimin e operatorit ekonomik *“B” sh.p.k.* dhe duke korrigjuar shkeljet e skualifikuar padrejtësisht operatorin ekonomik. Si rrjedhojë e drejtpërdrejtë e zbatimit të këtij vendimi të KPP, buxhetit të shtetit i është krijuar dëm ekonomik në vlerën 6 milion lekë. *Në përfundim të këtij auditimi është depozituar Kallëzimi Penal Nr.859/7 datë 31.12.2017, për Kryetarin, Nën Kryetarin dhe tre anëtarë të Komisionit të Prokurimit Publik.*

KLSH ka adresuar një sërë rekomandimesh për marrjen e masave organizative dhe kryerjen e ndryshimeve/përmirësimeve ligjore jo vetëm në lidhje me VKM nr.914 datë 29.12.2014 *“Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”*, të ndryshuar, por edhe në lidhje me Ligjin nr.9643 datë 20.11.2006 *“Për prokurimin publik”*, i ndryshuar duke synuar një kornizë rregullative me elemente që do të sjellin implementimin e drejtë të ligjit dhe rregullave në funksion të tij.

II.2.3 ADMINISTRIMI I PRONËS PUBLIKE

Administrimi i pronës publike është një koncept mjaft i gjerë. Në kontekst të analizës me administrim të pronës do të nënkuptojmë mënyrën e administrimit dhe të përdorimit të pronës së shtetit, pra eficiencën në përdorimin e pronës shtetërore përmes dhënies me qera, koncesionimi apo dhe privatizimi i këtyre pronave. Këtu kemi përfshirë edhe administrimin e procesit të legalizimeve dhe regjistrimeve të pronës.

Gjatë auditimeve të realizuara konstatohet se ka një moskuptim të drejtë të mënyrës së evidentimit, kontabilizimit dhe raportimit të pasurisë shtetërore. E rëndësishme të theksohet se në pasqyrat e shtetit shqiptar nuk kemi një shifër të saktë të pronës shtetërore. Duke e quajtur problemin e pronës si një problem madhor për shtetin shqiptar dhe zhvillimet ekonomike në vend, *e quajmë neglizhencë të pafalshme mungesës së vëmendjes për të regjistruar dhe evidentuar me saktësi pronat e shtetit në çdo formë të saj, tokë arrë, pyje, kullota, tokë, ndërtesë, etj.*

Pronë shtetërore janë edhe pasuritë natyrore të cilat, shfrytëzohen nga vetë shteti apo edhe nga sipërmarrje të përbashkëta të cilat kanë rezultuar në pjesën më të

madhe si projekte investimesh jo vetëm të pasuksesshme por edhe me impakte negative jo vetëm për momentin por duke transferuar një kosto jo të vogël për brezat e ardhshëm.

Në mënyrë të përmbledhur do sjellim disa nga gjetjet më të rëndësishme të lidhur me administrimin e pronës, rezultat i auditimeve të vitit 2017, duke qënë se në këtë grup kemi edhe dëmet dhe ineficiencat më të mëdha të strukturave shtetërore.

Drejtoria e Drejtimit të Pronës Publike- Ministria e Financave

Nga auditimi në Drejtorinë e Drejtimit të Pronës Publike, kanë rezultuar problematika në drejtim të procedurës së shitjes së realizuar për objektet shtetërore në pronësi të njërive publike apo shoqërive tregtare të zotëruara plotësisht apo pjesërisht nga shteti, në shitjen e trojeve funksionale apo shtesave funksionale të trojeve dhe privatizimin e aksioneve të zotëruara nga shteti në shoqëri tregtare. *Procesi i shitjes së pronës shtetërore është i fragmentarizuar dhe subjekt i vendimmarrjes të disa institucioneve shtetërore, çka bën të vështirë edhe ndjekjen e përgjegjësisë.*

Kemi konstatuar se në rastin e shitjes së paketës së aksioneve të zotëruar nga shteti në shoqërinë “E” sh.p.k., miratuar në datën 24.2.2017, raporti i vlerësimit të kuotave të kapitalit që zotërohen nga shteti mban datën 04.09.2014. Kjo diferencë kohore ndërmjet vlerësimit dhe miratimit të këtij vlerësimi (për një periudhë kohore prej 901 ditësh), ka sjellë të ardhura të munguara në buxhetin e shtetit në shumën **308 milion lekë**, efekt si diferencë e vlerës së kapitalit në datën 31.12.2016 me vlerën e raportit të vlerësimit të datës 04.09.2014. Vetëm nga analiza e pasqyrave financiare, konstatuam se gjatë kësaj kohe kompania ka akumuluar fitime për të cilat e drejta e pronësisë së shtetit nuk është ushtruar. Nuk është marrë parasysh ndryshimi në pozicionin financiar të shoqërisë dhe performancën e saj të të gjithë elementët e pasqyrës, nisur nga fakti se me të njëjtin standard është vepruar vetëm për rivlerësimin e zërit “Toka” si pasojë e diferencës në kohë të krijuar dhe të reflektuar me anë të një shtese raporti. Vendimmarrja në lidhje me këtë miratim të procedurës së privatizimit të ushtruar nga ana e MZHESTS, përveç problematikave proceduriale, të ardhurave të munguara për buxhetin, reflekton edhe një sjellje me dy standarde të nëpunësve që kanë autoritetin për të miratuar këto lloj procedurash, për sa kohë është bërë rivlerësimi i tokës në pronësi ndërkohë që për fitimet që kanë rezultuar gjatë kësaj kohe, nuk është kërkuar raport dhe nuk janë marrë në konsideratë në vlerësimin e aksioneve.

Kemi evidentuar raste të shitjes së sipërfaqeve funksionale për objektet e privatizuara më parë apo që privatizohen rishtazi, me probleme proceduriale dhe në përmbajtje. Në shumë raste sipërfaqja në pronësi të shtetit që shitej në kuadër të truallit funksional apo shtesë funksionale ishte më e madhe se ajo që tregohej në hartat treguese të pasurive dhe i gjithë procesi realizohej në bazë të gjykimit dhe matjes së një eksperti të fushës, në kushtet e ndryshimit të sipërfaqeve faktike të objekteve me ato të përshkruara në plan vendosjet e momentit të privatizimit apo miratimit të lejeve të ndërtimit. Në një rast është konstatuar shitja e truallit që në zonë shkëmbore në Voskopojë (zonë me prioritet zhvillimi të turizmit) që nuk kishte asnjë lidhje me hartën treguese të pasurisë së zotëruar nga përfituesi në momentin e privatizimit në bazë të vendimeve administrative të autoriteteve lokale të kohës. Me gjithë ekzistencën e një fakti të tillë DDPP që shërben si institucioni që realizon procedurën e ankandit dhe ekzistencën e konfirmimeve nga palët e treta ka ekzekutuar procedurën e shitjes, pavarësisht diferencave në dokumentacionin e paraqitur nga njësitë e tjera të sektorit publik.

Në mënyrë të përsëritur, disa shoqëri tregtare në pronësi të MZHETTS kanë kërkuar shitjen e pasurive shtetërore që kanë në administrim me argumentimin e mungesës së përdorimit dhe nga e gjithë sipërfaqja e zotëruar nga kjo vendosej për t'u shitur pjesë të veçanta që kanë krijuar zona pa sevitut kalimi me probleme potenciale në të ardhmen, duke qenë se janë krijuar ishuj shtet të rrethuar nga pjesë të vlerësuar për tu shitur subjekteve private. Një konkluzion i tillë vjen si pasojë edhe e faktit që pasuritë nuk janë të ndara në kartela të veçanta për secilin objekt dhe sipërfaqe përkatëse.

Përgjatë periudhës objekt auditimi janë kryer procedura të shitjes për objekte dhe troje funksionale të tyre të cilat kanë qenë më parë në kontrata ekzistuese qeraje. Në një rast kemi vlerësuar se vazhdimi i kontratës së qerasë ishte më fitimprurës për shtetin në krahasim me shitjen e pasurisë. Nga analiza e bërë rezulton se, të ardhurat që do të mungojnë në buxhetin e shtetit nga kjo procedurë e shitjes së pronës shtetërore me ankand kundrejt vazhdimit të kontratës së qirasë do të jenë në vlerën 29.7 milion lekë si dhe prona shtetërore do të jetë e pakësuar me 1,189m² objekt dhe truall. Vendimet në lidhje me realizimin e shitjes përkundrejt dhënies me qera merren duke mos bërë krahasimin e alternative të mundshme për maksimizimin e fitimeve për shtetin, në kuadër të mjeteve monetare të arkëtuara dhe pasurisë në të njëjtën kohë. Një konkludim i tillë vjen për sa kohë që blerës i pronës është i njëjti subjekt që ka pasur me kontratë qeraje këtë pronë.

Konstatohet se, procedurat e privatizimit të pronës shtetërore zgjaten me vite me radhë. Këto diferenca kohore në zgjatjen e procedurës janë subjekt edhe i ndryshimit të vlerës së pronës që privatizohet si pasojë e kushteve apo çmimeve me të cilat këto pasuri vlerësohen. Në këto raste të përmendura zgjatja e afateve cënon procedurat e kontrollit të brendshëm duke krijuar risk të vazhdueshëm në realizimin e shitjes sipas dosjeve përkatëse, në kundërshtim me afatet e përcaktuara në VKM përkatëse.

Në shumë raste procedura e blerjes së pasurisë shtetërore që privatizohet me të drejtë parablerje, likuidohej me mjete monetare dhe bono privatizimi. Drejtoria e Drejtimit të Pronës Publike, nuk ka një informacion në lidhje me bonot e privatizimit apo lekët e privatizimit të përdorura ndër vite për shlyerjen e vlerës së objekteve shtetërore (godinë+linja teknologjike makineri dhe pajisjet) të privatizuar me bono privatizimi, me qëllim saktësimin e sasisë dhe vlerës së këtyre bonove të cilat janë disponibël në duart e popullsisë, kjo marrë shkas nga Ligji 16/2017, datë 23.02.2017, për shtyrjen e afatit të përdorimit të bonove të privatizimit dhe lekëve të privatizimit deri në fund të vitit 2018. Gjithashtu nuk ka një akt rakordimi ndërmjet ish Ministrisë së Financave dhe Bankës së Shqipërisë, në lidhje me totalin e bonove të privatizimit të përdorura për shlyerjen e vlerës së objekteve shtetërore të privatizuar me bono privatizimi. Ekzistenca e kufijve të tillë minimizon përfitimet e shtetit nga privatizimi i pasurisë shtetërore duke qenë se përdorimi i letrave me vlerë nuk është i organizuar dhe shtetit shqiptar nuk ka një informacion aktualisht nga institucionet që administrojnë këto letra me vlerë në lidhje me emetimin e tyre fillestar dhe përdorimin përgjatë këtyre viteve. *Risku është vlerësuar i lartë pasi mungon evidenca në lidhje me asgjësimin e tyre me paraqitjen e si mjet këmbimi për përfitim e pronës.*

Në shumë raste konfirmimet e palëve të treta në lidhje me rastet e kthimit të pronës të ish-pronarët janë formale duke cituar se AKKP (sot ATP) nuk jep konfirmim në lidhje me vendndodhjen e pronës pasi ka databazë vetëm për emrat e ish-pronarëve. KLSH nuk arrin të japi siguri në lidhje me këto procedura privatizimi për shkak se mungon një nga kushtet kryesore që kanë të bëjnë me titullin e pronësisë dhe përfitimin ose jo në periudhat e mëparshme. Në disa raste kjo procedurë realizohej në bazë të vetëdeklarimeve të përfituesve dhe kjo dëshmon inefficiencën e strukturave publike për të gjurmuar këto përfitime të mëparshme dhe detyrimet aktuale të shtetit ndaj këtyre përfitueseve. Një gjë të tillë e dëshmon edhe ekzistenca e rreth 600 konflikteve gjyqësore në proces nga Ministria e

Financave në lidhje me procedurat e shitjes të realizuara në vite. Kemi rekomanduar jo vetëm vëmendje të shtuar por një rol më aktiv të kësaj strukture për të garantuar mbrojtjen e plotë të interesave të shtetit.

Mbikqyrja e Marrëveshjeve Konkensionare

KLSH përgjatë veprimtarisë audituese të vitit 2017, si pasojë e rekomandimeve të bëra nga Kuvendi i Shqipërisë në Rezolutën e dërguar në lidhje me realizimin e procedurave në drejtim të marrëveshjeve konkensionare, të cilat kanë realizuar njësitë e sektorit publik, ka organizuar një pjesë të burimeve audituese në drejtim të këtyre praktikave. Gjatë auditimeve të planifikuara përgjatë vitit 2017, janë konstatuar problematika në lidhjen dhe mbikëqyrjen e këtyre marrëveshjeve konkensionare. Në disa raste këto problematika kanë rezultuar edhe me efekte financiare që dëshmon për papërgjegjshmëri dhe mungesë kapacitetesh nga sektori publik për lidhjen dhe administrimin e këtyre formave të ofrimit të shërbimeve nga ana e sektorit publik në Shqipëri. Problematik mbetet edhe fakti se, këto institucione edhe pas kaq shumë vitesh që vazhdojnë të përdoren këto tipe kontratash nuk kanë një databazë në lidhje me të gjitha kontratat konkensionare që administrojnë, duke e bërë të vështirë gjurmimin e tyre në vite, ndjekjen e investimeve që pritet të kryhen në çdo fazë nga ana e konkensionarëve apo të ardhurat e që pritet të arkëtohen në varësi të aktiviteti nga ana e njërive administruese të këtyre kontratave konkensionare.

Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes:

Ka zhvilluar procedurën për dhënien e përparësisë së zhvillimit ekonomik të Zonës së Spitallës, Durrës. Në këtë procedurë janë kostatuar parregullsi në përcaktimin e ofertës fituese, duke manipuluar vlerësimet e ekspertëve për kriteret specifike në lidhje me masën e investimin të propozuar nga secili ofertues, kriterin e ndikimit mjedisor, kriterin e shkallës së punësimit të komuniteti, etj. Nga KLSH gjykohet se është shpallur fituese oferta ekonomike jo më e favorshme, si pasojë e renditjes përfundimtare nga ana e Komisionit të Vlerësimit të Ofertave në bazë të kriterëve të vlerësimit. Klasifikimi i gabuar i operatorit ekonomik “Operatori 1 në vend të dytë, sjell si pasojë:

- *Potencialisht 54 milion euro investime të munguara (kosto e investimit të Operatori 1 është rreth 93 milion euro, ndërsa e bashkimit të operatorëve Operatori 2 është 39 milion euro, ose 54 milion euro më pak);*

- *Potencialisht 9,500 vende pune më pak (Operatori 1 do të punësojë 12,000 punëtorë, ndërsa e bashkimi i operatorëve Operatori 2, 2,500 punonjës);*
- *Potencialisht të ardhurat e munguara në buxhetin e shtetit, nga mos realizimi i kontributeve për pagesën e sigurimeve shoqërore vetëm për 1 vit për shumën 718 milion lekë (6,300 x 9,500 x 12); dhe së fundmi;*
- *Risqe të shtuara për ndotjen mjedisore (Operatori 1 do të investojë në magazina doganore, qendra biznesi, etj., ndërsa bashkimi i operatorëve Operatori 2, midis të tjerash do të investojë edhe në ndërtimin e një fabrike ferrokromi, me impakt të lartë mjedisor).*

Ka lejuar favorizimin e përdorimit të kontratave simbolike “1 euro”, ku përfituesit nuk justifikojnë dhe argumentojnë kriteret për përfitimin e këtyre tip kontratash me tregues teknik, ekonomiko-financiar apo atyre që lidhen me punësimin. Këto mangësi nuk justifikojnë propozimet dhe miratimet duke sjellë përfitim të padrejtë për 10 shoqëri me efekt të ardhura të munguara në buxhetin e shtetit në shumën 2,467 milion lekë. Nga auditimi dokumentacionit të shoqërive për marrje me qira të pasurisë publike, u konstatua se, favorizimi i tyre nëpërmjet kontratave simbolike favorizuese “1 euro”, është i paargumentuar dhe i pajustificuar, me tregues, teknikë, ekonomiko-financiarë, dhe tregues të tjerë që lidhen e burimet e punësimit, e konkretisht:

- *Nuk ka të dhëna për prodhimin vjetor, të ardhurat, shpenzimet dhe fitimin vjetor me qëllim garantimin e vazhdimësisë së aktivitetit të çdo shoqërie të interesuar për marrje me qira të pasurisë publike, madje duhet theksuar se edhe në një rast është lidhur kontratë favorizuese me “1 euro” në një kohë kur kjo shoqëri deklaroi se ka një aktivitet të konsoliduar dhe fitim të akumuluar në fund të vitit 2015 në shumën prej 319,2 milion lekë, çka tregon se nuk ka një përcaktim të saktë të shoqërive që duhen favorizuar me kontrata simbolike “1 euro”;*
- *Nuk ka të dhëna apo tregues për burimin e financimit të investimeve, makineri, pajisjeve dhe ambienteve të tjera të shërbimit për trajtim të punëtorëve në se do sigurohen nga fitimi i aktivitetit ekzistues, apo me kredi bankare për të qenë të besueshëm në realizimin e shpenzimeve dhe çeljen e vendeve të reja të punës si kusht për përfitim të kontratës 4 favorizuese “1 euro”, duke lenë shteg për përdorim të mjeteve financiare jashtë kanaleve të bankës;*

- *Nuk ka të dhëna për aktivitetin aktual të subjekteve që kërkojnë të zgjerojnë prodhimin nëpërmjet objekteve shtesë si, treguesit ekonomikë, prodhimin e realizuar, koston për njësi shpenzimet e prodhimit dhe të ardhurat nga shitja, për të garantuar vazhdimësinë e treguesve pozitivë ekonomikë edhe në kontratën e re me kushte favorizuese “1 euro”;*
- *Plan bizneset e shoqërive nuk janë të shoqëruar me treguesit e punësimit dhe të dhëna demografike për popullsinë e zonës dhe shkallën e papunësisë si një burim potencial për të garantuar numrin e fuqisë punëtore në objektin që kërkohet të merret me qira për zhvillim apo zgjerim aktiviteti;*
- *Nga auditimi konstatohet se në 7 raste është shpallur fitues subjekti i vetëm konkurrues, të cilët kanë deklaruar se do kryejnë investime tepër minimale që variojnë nga 2.8 deri 31% të vlerës së përcaktuar në VKM nr. 54, datë 05.02.2014, duke mos justifikuar dhe argumentuar në këtë mënyrë edhe çeljen e vendeve të reja të punës.*

Mangësitë e mësipërme nuk justifikojnë propozimet dhe miratimet e kontratave favorizuese simbolike “1 euro”, pasi nuk janë argumentuar me vlerën e investimeve, treguesit ekonomiko-financiarë, burimet e financimit të investimeve dhe çeljen e vendeve të reja të punës, duke sjellë si pasojë përfitim të padrejtë nga 10 shoqëri dhe të ardhura të munguara për buxhetin e shtetit në shumën prej 2,467 milion lekë. KLSH ka depozituar pranë organit të Prokurorisë, Kallëzimin Penal nr.784/16 datë 10.12.2017 për Kryetarin dhe anëtarët e KVO.

Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, me gjithë rekomandimet tonë në tre vitet e fundit, vijon të mbetet si një agjenci jashtë kontrollit buxhetor pasi nuk kryen veprime përmes llogarive të thesarit të shtetit. Nga auditimi i kontratave për shfrytëzimin e burimeve natyrore, konstatohet se, shteti nuk ka arritur të marrë pjesë nga fitimi i vitit për kompanitë që veprojnë në sektorin hidrokarbur, për arsye se: *Në shumicën e rasteve, operacionet hidrokarbure janë realizuar pa procedura konkurruese, çka ka sjell monopolizimin dhe përqendrimin e kryerjes së operacionet hidrokarbure në pak kompani, për pasojë kostot hidrokarbure janë rritur në mënyrë të pajustificuar mbi çmimet e tregut dhe të normativave ligjore në fuqi. Kështu është konstatuar se, vetëm nga kompania “B. P. Albania” (BPA) që ka marrëveshje për Zhvillimin dhe Prodhimin e Hidrokarbureve në Vendburimin e Patos-Marinëz, në dy vitet fiskale të fundit ka kryer operacione hidrokarbure mbi çmimet e tregut dhe mbi normativat ligjore në fuqi me efekt rreth 84 milion USD. Kjo rritje ka ndikuar*

dhe ka në sjell efekte negative në uljen e Faktorit R, e për pasojë në mungesën e naftës fitim që i takon Alpetrolit dhe të tatimit mbi fitimin që i takon buxhetit të shtetit.

Në Ligjin nr.9975, datë 28.7.2008 "*Për taksat kombëtare*" nuk ka referencë për mbulimin e humbjeve të mbartura fiskale, ndërkohë që mungon ose më saktë nuk shprehet nëse gjejnë zbatim kërkesat e Ligjit nr.8438, datë 28.12.1998 "*Për tatimin mbi të ardhurat*", siç është shprehur për referencën ligjore të taksës kombëtare (*për rentën minerale*). Kështu, për ta ilustruar përmendim vetëm BPAL, e cila në vitin 2013 dhe 2014 ka dalë me fitim, rreth 100 milion USD dhe i gjithë ky fitim ka vajtur për mbulimin e humbjeve të akumuluar në vitet e mëparshme dhe për pasojë buxheti i shtetit, nuk ka përfituar tatimin mbi fitimin për të dy vite në vlerën rreth 50 milion USD.

Plotësimi apo amendimi i Ligjit "*Mbi sistemin fiskal në sektorin e Hidrokarbureve*", me aspektet e munguara, kryesisht, për mos njohjen e kostove hidrokarbure të tepërta të kryera mbi tregun dhe mbi normativat ligjore në fuqi dhe saktësimi i faktit që kostot hidrokarbure të mos mbarten në mënyrë progresive nga një vit fiskal në një tjetër, do të krijonin të ardhura të konsiderueshme për buxhetin e shtetit të cilat deri tani nën këto marrëveshje kanë munguar.

AKBN, në disa raste nuk ka deklaruar rentën minerare si pagesë në Degën e Tatim Taksave, konform Ligjit nr. 10304, datë 15.07.2010 "*Për sektorin minier në Republikën e Shqipërisë*", i ndryshuar, si dhe në disa raste të tjera si rrjedhojë e llogaritjeve dhe veprimeve të gabuara në kundërshtim me Ligjin nr. 9975, datë 28.07.2008 "*Për Taksat Kombëtare në Republikën e Shqipërisë*" dhe vendimin e Komisionit Ad Hoc të Ministrisë së financave për periudhën 2014-2015, renta minerare është llogaritur dhe deklaruar më pak në shumën totale rreth **319 milion lekë**. AKBN dhe Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve të rakordojë të ardhurat nga shitja e prodhimit dhe mënyrën e llogaritjes së rentës minerare të deklaruar nga subjekteve me volumet e punës sipas të matjeve fizike të kryera me qëllim evidentimin e diferencave në llogaritjen e rentës dhe arkëtimin e tyre në buxhetin e shtetit.

AKBN, gjatë monitorimit të kontratat koncesionare për ndërtimin e HEC-eve ka vërejtur vonesa në ndërtimin dhe mos vënien në punë të disa prej tyre brenda afateve të kontratave koncesionare. Për këto vonesa sipas raporteve të monitorimit ka llogaritur penalitete për vitin 2015, rreth 8.2 miliard lekë dhe për tremujorin e

dytë 2016, rreth 1.2 miliard lekë dhe ka njoftuar MEI për të mundësuar arkëtimin e tyre. Me gjithë rekomandimet e KLSH-së të lëna në auditimet e mëparshme, MEI nuk ka njoftuar AKBN për vendimin që ka marrë në lidhje me arkëtimin e këtyre penaliteteve. MEI dhe AKBN duhet të bashkëpunojnë dhe të përgatisin aktet administrative e ligjore të nevojshme për të mundësuar arkëtimin e këtyre vlerave.

Nisur nga këto problematika, kemi rekomanduar: **për Zhvillimin dhe Prodhimin e Hidrokarbureve plotësimi apo amendimi i Ligjit “Mbi sistemin fiskal në sektorin e Hidrokarbureve”, me aspektet e munguara, kryesisht, për mos njohjen e kostove hidrokarbure të tepërta të kryera mbi tregun dhe mbi normativat ligjore në fuqi dhe saktësimi i faktit që kostot hidrokarbure të mos mbarten në mënyrë progresive nga një vit fiskal në një tjetër**, do të krijojnë të ardhura të konsiderueshme për buxhetin e shtetit të cilat deri tani nën këto marrëveshje kanë munguar; për sektorin minerar, AKBN dhe Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve duhet të rakordojnë të ardhurat nga shitja e prodhimit dhe mënyrën e llogaritjes së rentës minerare të deklaruar nga subjekteve me volumet e punës sipas të matjeve fizike të kryera me qëllim evidentimin e diferencave në llogaritjen e rentës dhe arkëtimin e tyre në buxhetin e shtetit; për kontratat koncesionare për ndërtimin e HEC-eve mbi 2 MW, MEI dhe AKBN duhet të bashkëpunojnë dhe të përgatisin aktet administrative e ligjore të nevojshme për të mundësuar arkëtimin e këtyre vlerave.

Ministria e Transporte dhe Infrastrukturës ka zhvilluar procedurën e koncesionit të formës “Propozim i pa kërkuar”, me objekt “Për dhënien me koncesion/PPP të ndërtimit, shfrytëzimit dhe transferimit (BOT) të një Porti Jahtesh në Portin e Shëngjinit. Nga auditimi është konstatuar se Autoriteti Kontraktor (MTI) nuk ka parashikuar dhe llogaritur Royalty Fee (qira, etj.) për sipërfaqet e pronës publike të cilat përfshihen nën këtë kontratë koncesionare. Si pasojë koncesionari, është favorizuar në shumën 15.4 milion lekë/vit në kundërshtim me VKM nr. 54, datë 5.2.2014 “Për përcaktimin e kriterëve, të procedurës e të mënyrës së dhënies më qira, enfiteozë apo kontrata të tjera të pasurisë shtetërore”, pikës 2 të Kreut të III të, në të cilën është përcaktuar se “...kur jepet me qira truall i lirë, pra kur jepet me qira ose enfiteozë vetëm truall, tarifa dysheme e qirasë mujore është 100 lekë/m² në vit...”. Nën këtë kontratë nuk është tarifuar sipërfaqja e truallit prej 12,000 m² si dhe sipërfaqe e dallgë thyesis prej 500 m², për të cilën është llogaritur efekti i mësipërm.

Sipërfaqja detar nën këtë kontratë koncesionare është 31,578 m² dhe nga AK/Komisioni “Për dhënien me koncesion/PPP...” nuk figuron të jetë lidhur kontratë

për shfrytëzimin e kësaj sipërfaqe, veprime në kundërshtim me Ligjin nr.125/2013 datë 25.4.2013 *“Për koncesionet dhe partneritetin publik privat”*, konkretisht:

- nenin 37 *“Marrëdhëniet e pronësisë”*, në të cilin është përcaktuar se: ... Në rast se një kontratë koncesioni/partneriteti publik privat përfshin përdorimin e pasurisë në pronësi të një personi, që nuk është i përfshirë në procedurën për dhënie të kontratës, marrëdhëniet e pronësisë që shoqërojnë një pasuri të tillë duhet të zgjidhen sipas legjislacionit në fuqi, në mënyrë që të mos pengohet realizimi i projektit gjatë periudhës së kontraktuar. - Nëse Republika e Shqipërisë është pronare e pasurisë së paluajtshme, të përfshirë në realizimin e një kontrate koncesioni/partneriteti publik privat, ose nëse koncesioni/partneriteti publik privat përfshin përdorimin e të mirave publike, atëherë autoriteti kontraktues zgjidh të gjitha marrëdhëniet e pronësisë, në përputhje me legjislacionin në fuqi, në një mënyrë që të mos pengohet realizimi i projektit gjatë periudhës së kontraktuar;
- nenin 27 *“Përmbajtja e kontratës”*, në të cilin është përcaktuar se: Kontrata e koncesionit/partneritetit publik privat rregullon, në përputhje me dokumentacionin e tenderit, me vendimin e dhënies së koncesionit dhe me ofertën e zgjedhur, të gjitha çështjet që janë të lidhura me pronësinë e pasurive të paluajtshme dhe pasurive të tjera, që janë objekt i kontratës së koncesionit/partneritetit publik privat dhe pronësinë e pasurive të paluajtshme ose jo, që lindin në bazë të kontratës së koncesionit/partneritetit publik privat për kohëzgjatjen e saj apo pas përfundimit të saj.

Konstatuam se dispozita të ndryshme ligjore shprehen se sipërfaqe ujore mund të jepet me qira për shfrytëzim, por nuk ka në asnjë rast të përcaktuar çmim për këtë qëllim.

Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujrave, ka rezultuar me problematika në pagesën e qerasë për pasurisë e dhënë me qera dhe në administrimin e kontratës koncesionare me Agrotal-1. Në zbatimin e kontratës koncesionare janë konstatuar që në kontratat e qerasë së lidhura nga ky autoritet nuk janë marrë masat e duhura për arkëtimin e detyrimeve nga këto kontrata qeraje me një efekt financiar në shumën 13.5 milion lekë. Në bazë të Kontratës Koncesionare me Agrotal-1, gjatë auditimit janë konstatuar penaltete të pa aplikuara, në vlerën totale 54,000 euro për mos përmbushje të detyrimeve kontraktuale nga Koncesionari. Këto deficiencia në sistemin e kontrollit të

brendshëm kanë ardhur si pasojë e mungesës së kontrolleve të duhura për administrimin dhe ndjekjen e këtyre kontratave, duke qenë se në këtë fazë është audituar vetëm zbatimi i kontratave të lidhura më parë dhe që vazhdojnë të japin efekte financiare në mungesë të realizimit të klauzolave specifike të parashikuara nga palët.

Konstatuam se ka aspekte të pa mbuluara mirë nga korniza ligjore që rregullon këtë proces, si:

- Tokat shtetërore të përcaktuara për qiradhënie nga MBZHRAU, nuk janë të njohura publikisht sepse nuk janë të shpallura në ndonjë faqe kontakti të ministrisë në cilësinë e autoritetit qiradhënës, si dhe nuk ka një përcaktim të gjendjes së territorit të tokave;
- Nuk janë të përcaktuara prioritetet e autoritetit qiradhënës për zhvillimin e aktiviteteve në këto toka, për këtë arsye, shumë kërkues potencialë për marrje toke me qira, nuk e kanë të mundur që të dinë vendndodhjen e tokave objekt qiradhënie e aq më shumë për cilësitë dhe përshtatshmërinë e tyre në lidhje me një ose disa aktivitete bujqësore të caktuara;
- Në garat konkurrese të dhënies së këtyre tokave, konstatohen plan biznese të cilat nuk shoqërohen me dokumentim të aftësive financiare të fituesit. Përgatitja e plan bizneseve dhe sidomos projekti i ndikimit në mjedis nuk janë të hartuara nga persona të licencuar në fushën e mjedisit mangësi që konstatohet në të gjitha kontratat.

Transparenca e munguar ka sjellë garë të kufizuar në projektet që mund të zhvillohen në referencë të karakteristikave të sipërfaqeve të ofruara por dhe strategjive shtetërore të zhvillimit të rajoneve respektive. Kemi rekomanduar që, MBZHRAU, ti propozojë Këshillit të Ministrave, ndryshimin dhe përmirësimin e kuadrit rregullator ligjor, si dhe këto përmirësime të shoqërohet me miratimin e listës së pasurive që përbëjnë fondin e tokës me sipërfaqe prej 18,076 ha që ka kaluar në administrim të kësaj Ministrie. Po kështu kemi rekomanduar që, të bashkëpunohet dhe me Avokaturën e Shtetit, për t'u këshilluar, përpara nënshkrimit të kontratave si dhe të kërkohet opinion ligjor lidhur me hapat që duhet të ndiqen në kontratën koncesionare me AGROTAL-1.

Ministria e Energjisë dhe Industrisë

Të gjitha ndërmarrjet dhe shoqëritë në administrim apo në pronësi të MEI, që kanë ushtruar veprimtari në industrinë jo ushqimore prej vitesh rezultojnë me humbje të

konsiderueshme të akumuluar dhe aktualisht nuk ushtrojnë aktivitet tregtar. MEI duhet të marri iniciativën për përgatitjen dhe hartimin e akteve ligjore e nën ligjore me qëllim, përshpejtimin e procedurave të likuidimit, mbylljes apo të privatizimit, të gjithë ndërmarrjeve dhe shoqërive që janë pa aktivitet prodhimi.

MEI, në cilësinë e Autoritetit Kontraktor në disa raste, të lidhjes së kontratës së koncesionit me operatorët ekonomik fitues, nuk ka kërkuar dokumentin e pagesës së tarifës, gjatë përgatitjes, vlerësimit dhe negocimit të koncesioneve, partneriteteve publike private.

Nuk ka një regjistër “Data Base”, për ndërtimin e hidrocentraleve nën 2 MW, ku të evidentohen dhe të hidhen të gjitha ekstremet e aplikimit. Mungesa e këtij regjistri, lejon dhe krijon hapësira për refuzime të pa arsyeshme të aplikantëve të paraqitur të parët në kohë, si dhe e bënë jo transparente procesin e shqyrtimit dhe vlerësimit të aplikimeve. Nga ana jonë është rekomanduar hartimi i një regjistër “Data Base” ku të evidentohen dhe të hidhen të gjitha të dhënat e përditësuara, deri në përfundimin e ndërtimit dhe futjes në punë të hidrocentraleve nën 2 MW.

Në procedurën e prokurimit “Rehabilitimi i zonës të ish Metalurgjikut Elbasan” me vlerë kontrate 222,502 mijë lekë, nuk ka argumentim të punimeve që parashikohen të kryhen për këto objekte, si dhe nuk ka studim paraprak, detyrë projektimi apo preventiv paraprak punimesh. Në DT janë vendosur dhe kërkuar disa kritere të veçanta haptas diskriminuese të cilat nuk kanë lidhje me natyrën dhe vlerën e kontratës që do prokurohet, në kundërshtim me Ligjin nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin Publik”. Një praktikë e tillë ka penguar dhe kufizuar ndjeshëm konkurrencën e kësaj procedure me efekte në efektivitetin e shpenzimit nën këtë kontratë. Parregullsi të shumta janë konstatuar në fazën e zbatimit të punimeve të rehabilitimit pasi, preventivat e punimeve gjatë zbatimit të punimeve kanë ndryshuar ndjeshëm në çmime dhe volume, duke rritur padrejtësisht koston e rehabilitimit **me rreth 98 milion lekë.**

Ndërsa, në rolin e investitorit të përbashkët në vepra madhore për Republikën e Shqipërisë, si në rastet e investimeve për ndërtimin e infrastrukturës që përmbytet nga Hidrocentrali i Banjës, ka realizuar shpenzime të pambështetura në dispozitat ligjore kufizuese për ndërtimin e rrugës Banjë-Gramsh dhe Ura e Trashovicës me vlerë 36,236 mijë euro dhe për ndërtimin e rrugës zëvendësuese Moglicë M03 me vlerë 6,750 mijë euro. Ndërtimi i kësaj infrastrukture është realizuar në kuadrin e kushteve të veçanta të kontratës së koncesionit për ndërtimin e këtij

Hidrocentralit, duke ndarë risqet dhe përfitimeve ndërmjet koncensionarit (DHP) dhe autoritetit kontraktor përkatës. Por, për shkak të shmangies së procedurave konkurruese për përzgjedhjen e kontratave fituese për hartimin e projekteve, për zbatimin e punimeve dhe për mbikëqyrjen e tyre, është rritur koston e nderimit të kësaj infrastrukture në shumën 6,500 mijë euro. **Kemi adresuar nevojën që MEI, të analizojë, shkaqet, arsyet dhe përgjegjësitë për mos përdorim me efektivitet dhe ekonomicitet të këtyre fondeve**

Fondi i Sigurimit Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor, në drejtim të administrimit të Kontratës Koncensionare të “Check Up” ka angazhuar fonde publike në përdorim pa efektivitet. Koncensionari vazhdon të përfitojë pagesën për shërbime të pakryera përkundrejt popullsisë si pasojë e kontratës detyruese të lidhur që e ka transferuar të gjithë risikun në lidhje me këtë komponent në palën publike, me gjithë rekomandimet e KLSH-së të dhënë për këtë aspekt. Pavarësisht me zvogëlimin e moshës së përfituese me qëllim rritjen e përdoruesve të shërbimit nuk arrihet minimumi i vendosur në kontratën e lidhur midis palëve. Koncensionari ka përfituar padrejtësisht 58,176 mijë lekë për 145,440 check-up të pakryera në formën e shpenzimeve variable të llogaritura në shumën 400 lekë për njësi. Për paketën e kontrollit mjekësor (Check-up) mbi çmimin për njësi, është paguar në favor të koncensionarit edhe tvsh-ja në masën 20% në shumën 232 milion lekë, pavarësisht se sipas legjislacionit tatimor shërbimet shëndetësore janë shërbime të përjashtuara nga tvsh-ja. Në të gjithë praktikën e shërbimeve shëndetësore një shërbim i tillë trajtohet si një furnizimi i përjashtuar nga tvsh, duke ju referuar subjekteve private të ofrimit të shërbimit shëndetësor dhe subjekteve publik. Në rastin e kompanisë përfituese të koncensionit për ofrimin e shërbimit, trajtimi për efekt të tvsh është ai i faturimit me tvsh, si një shitje e tatueshme, pavarësisht se për të gjithë pjesën tjetër të sistemit shëndetësor, me natyrë identike me këtë shërbim, furnizimi cilësohet si i përjashtuar dhe kjo tvsh e paguar nga FSDKSH është një shtesë në koston e shërbimit të marrë. **Kemi kërkuar që FSDKSH në zbatim të detyrimit ligjor për verifikimin e dokumentacionit mbi të cilin kryen pagesat e shërbimit të kontraktuar, t’i drejtohet zyrtarisht Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, si organ kompetent për zbatimin dhe administrimin e detyrimeve tatimore për trajtimin e furnizimit të paketës shëndetësore të (check-up) dhe mënyrës së faturimit të saj.**

Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara

Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara, ka rezultuar me mangësi dhe parregullsi në procedurat e dhënies me qera të pasurive që lidhen me mosaplikimin e saktë të elementëve të vlerës së pasurisë që jepet me qera, procedura jo të sakta gjatë veprimtarisë së administrimit të pasurive, që lidhen me, mangësi në procedurat e ndjekura për administrimin, inventarizimin dhe regjistrimin e tyre. Nga auditimi është konstatuar se ka një diferencë midis pasurive të raportuara në raportin e aktivitetit të agjencisë dhe raportimit mujor të administratorëve të pasurive, për pasuritë që ata administrojnë, që konfirmon problematikën në këtë mënyrë regjistrimi. Kështu u konstatua një diferencë në numrin e pasurive të administruara, prej 15 pasurish për vitin 2016 dhe 39 pasurish në tetë mujorin e vitit 2017. Diferencat e këtij lloji dhe mbartja e tyre në bazë mujore, flasin për një mosrakordim të vazhdueshëm midis administratorëve, si dhe mosmbajtje të të njëjtit konvencion regjistrimi, pasi koordinatorët inventarin e pasurive e ndërtojnë në bazë të vendimeve të fundit dhe pasurive të marra në administrim, duke bërë një fshirje të ruajtjeve të mëparshme të pasurive për të cilat ka dalë vendimi i revokimit, si dhe të mos përfshirjes në të të pasurive të pamarra ndonjëherë në administrim. Për këto pasuri të pa marra në administrim nuk ka një regjistër, me gjithë përpjekjet e vazhdueshme të administratorëve të pasurive, në drejtim të zbatimit të vendimit.

Njësitë e vetëqeverisjes vendore

Cilësia dhe menaxhimi i dobët i administrimit të pronës publike konstatohet gjithashtu me problematikë të theksuar dhe të përsëritur në vite, në njësitë e vetëqeverisjes vendore.

Në strukturat e vetëqeverisjes vendore, konstatohet mungesë vizioni në lidhje me pronat dhe keqadministrim i tyre që nis me mungesën e inventarëve të pronave në dispozicion, problematikë mbi të cilën KLSH ka rekomanduar masa organizative për përmirësimin e situatës. Njësitë të Vetëqeverisjes Vendore, ju janë transferuar pjesa më e madhe e pronave, kullotave dhe pyjeve, për të cilat ende *nuk janë kryer inventarizimet dhe regjistrimet në zyrat e regjistrimit (ZVRPP)*, me justifikimin e mungesës së hartave përkatëse. *Nga auditimet në Bashkitë e mëdha Fier, Durrës, Vlorë, Shkodër por edhe në Bashki më të vogla si në Sarandë, Lezhë, Roskovec problematika e administrimit jo të kujdesshëm të inventarit të aktiveve të ndara*

sipas zërave kadastralë është evidente. Kjo e shoqëruar me mungesë të regjistrit të aktiveve dhe një evidence të mangët kontabël mbi to.

Mbi auditimin e vlerësimit të titujve të pronësisë në institucionet e Prefektit. Në auditimet në Institucionin e Prefektit të Qarkut Lezhë, Berat, Korçë dhe Vlorë, u vërejtën shkelje të Ligjit nr. 9948, datë 07.07.2008 “Për shqyrtimin e vlefshmërisë ligjore të krijimit të titujve të pronësisë mbi tokën bujqësore”, të ndryshuar në drejtimitet e mëposhtme:

- Komisioni Vendor i Vlerësimit të Titujve të Pronësisë, në ish NB dhe në zonat me përparësi turizmi, nuk ka marrë asnjë vendim me kontrollet e drejtpërdrejta, të ushtruara me nismën e vet, veprim në kundërshtim me nenin 7, të ligjit nr. 9948, datë 07.07.2008 “Për shqyrtimin e vlefshmërisë ligjore të krijimit të titujve të pronësisë mbi tokën bujqësore”, të ndryshuar;
- Komisioni Vendor i Vlerësimit të Titujve të Pronësisë, për vendime të cilët kanë marrë formë të prerë nga gjykata, nuk ka bërë kallëzim penal në organet e drejtësisë, ndaj anëtareve të komisioneve të ndarjes së tokës të të gjitha niveleve, pasi kanë tejkaluar kompetencat ligjore, të cilat kanë sjellë, dëmtimin e rëndë të interesave të shtetit, duke ndarë tokë bujqësore mbi normën për frymë ose duke mos qenë banor;
- Komisioni Vendor i Vlerësimit të Titujve të Pronësisë, nuk ka marrë në dorëzim tokën bujqësore të liruar nga persona fizikë dhe juridik të cilët e kanë përfituar në kundërshtim me ligjin, ndërsa këtë tokë bujqësore e kanë dorëzuar në Këshillin e Qarkut, Drejtorinë e Administrimit dhe Mbrojtjes së Tokës (DAMT) mënyrë fiktive, pasi toka bujqësore vazhdon të përdoret nga persona fizikë dhe juridik të cilët e kanë përfituar në kundërshtim me ligjin, veprim në kundërshtim me nenin 9 pika 2, të Ligjit nr. 9948, datë 07.07.2008 “Për shqyrtimin e vlefshmërisë ligjore të krijimit të titujve të pronësisë mbi tokën bujqësore”, të ndryshuar dhe pikën 4, të VKM nr. 1269, datë 17.09.2008 “Për përbërjen, mënyrën e funksionimit dhe detyrat e përgjegjësitë e strukturave shtetërore, të ngarkuara për shqyrtimin e vlefshmërisë ligjore të krijimit të titujve të pronësisë mbi tokën bujqësore”, të ndryshuar;
- Komisioni Vendor i Vlerësimit të Titujve të Pronësisë, nuk ka kërkuar nga kryetarët e komunës/bashkisë, sipërfaqen e tokës bujqësore, të vënë në dispozicion për t'u ndarë, sipas fshatrave, për ish kooperativat bujqësore më 01.08.1991 dhe për ish NB me datë 01.10.1992, numrin e frymëve sipas fshatrave, konfirmimin nëse është lëshuar apo jo akti i marrjes së tokës në pronësi, sipërfaqen e tokës bujqësore sipas aktit që verifikohet apo shqyrtohet, veprim në kundërshtim me pikën 2, të

VKM nr. 1269, datë 17.09.2008 “Për përbërjen, mënyrën e funksionimit dhe detyrat e përgjegjësitë e strukturave shtetërore, të ngarkuara për shqyrtimin e vlefshmërisë ligjore të krijimit të titujve të pronësisë mbi tokën bujqësore”, të ndryshuar.

- Komisioni Vendor i Vlerësimit të Titujve të Pronësisë, nuk ka iniciuar hetim administrativ në themel, pasi komisionet e ndarjes së tokës në të gjitha nivelet, kanë ndarë tokë bujqësore zërin kadastral “Pyll”, tokë pa fryt (PF) dhe me bonitet të ulët, veprim në kundërshtim me pikën 2 neni 2, të Ligjit nr. 9948, datë 07.07.2008, “Për shqyrtimin e vlefshmërisë ligjore të krijimit të titujve të pronësisë mbi tokën bujqësore”, të ndryshuar.

Bashkimi i ish komunave në bashkitë e mëdha si pjesë e reformës territoriale, ka nxjerrë edhe një problem të mprehtë në lidhje me **dhënien me qera të sipërfaqeve të konsiderueshme të tokave bujqësore** të pandara nga ish komunat, me afate kohore shume të gjata nga 30 deri 99 vjet, ndërkohë që konstatohen edhe raste të dhënies me qera pa i patur ato në pronësi dhe në mungesë të plotë të dokumentacionit shpesh herë edhe i pa noterizuar.

Gjithashtu, konstatohet **mungesë në personelin e specializuar** pranë Inspektorateve të Mbrojtjes Territorit (IMTV), të cilat janë krijuar tashmë në pjesën më të madhe të bashkive me qëllim kontrollin e territorit, e reflektuar kjo në dëmtime të mëdha të pyjeve dhe kullotave nga njerëzit, rënia e zjarreve, etj.

Kemi rekomanduar që të ketë një administrim të kujdesshëm të pronës duke filluar me inventarizimin e saj sipas zërave kadastralë, plotësimin e regjistrave sipas kërkesave ligjore dhe ngritjen e kapaciteteve njerëzore për të administruar me efektivitet sipërfaqet në pronësi të këtyre njësive të vetëqeverisjes vendore. Funksionimi i sistemeve të kontrollit të brendshëm është i rëndësishëm për të garantuar cilësinë e këtij procesi.

Zyrat Vendore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme

Auditimet në Zyrat Vendore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme (ZRVPP) dhe Agjencitë e Legalizimit, Urbanizimit dhe Integritetit të zonave/ndërtimeve informale (ALUIZNI) kanë nxjerrë në pah krahas dëmit ekonomik të matshëm edhe një dëm ekonomik të fshehur dhe të pamatshëm, shumë herë më i lartë se i pari, kjo e lidhur ngushtë me zinxhirin e pasojave sociale, mjedisore, ligjore dhe njerëzore, të shkaktuara si pasojë e **paligjshmërive** të kryera ndër vite me pronat nga ana e punonjësve dhe drejtuesve përkatës të dy institucioneve. Kjo së bashku me problematikën e proceseve gjyqësore, përbëjnë dhe burimin kryesor të faturave të

papërballueshme që shteti shqiptar po paguan dhe do ti duhet të paguajë për vitet në vijim, në përgjigje të vendimeve të Gjykatës së të Drejtave të Njeriut në Strasburg. Theksojmë se ky detyrim i lindur, përbën një borxh mjaft të lartë që do të ngarkojë koston e jetesës së brezave të ardhshëm për shumë vite.

Nga ZVRPP-të janë kryer **regjistrime të pasurive të paluajtshme pronë “Shtet”, në favor të personave privatë**, me ndryshime të zërave kadastralë, pa dokumentacionin tekniko-ligjor, dhe konkretisht pa marrë më parë miratimin e Ministrit të Mjedisit apo Këshillit të Ministrave në varësi të sipërfaqeve të ndryshuara sipas Ligjit nr. 9385, datë 04.05.2005 “Për pyjet dhe shërbimin pyjor”, i ndryshuar, si dhe pa kërkuar dokumentet për vlerësimin apo kompetencën nga DAMT e Qarkut, veprime në tejkalim të kompetencave të regjistruesit dhe në kundërshtim me Ligjin nr.8752, datë 26.3.2001 “Për krijimin e strukturave për mbrojtjen dhe administrimin e tokës bujqësore” ndryshuar me Ligjin nr. 10 257, datë 25.3.2010 “Për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin nr. 8752, datë 26.3.2001. Problematikë kjo e konstatuar në ZVRPP Lezhë, Librazhd, Korçë, Mat e Skrapar gjithsej 32 raste me sipërfaqe totale 640,849m²: *Në këtë paligjshmëri përfshihet edhe tjetërsimi i pronave publike, falsifikimit të dokumentacionit të pronësisë me qëllim përfitimin padrejtësisht të titujve të pronësisë në zonat turistike dhe bregdetare.*

Është konstatuar **tjetërsimi i paligjshëm i tokave bujqësore dhe truall** në favor të personave privatë, si pasojë e dhënies së sipërfaqeve më tepër se titulli i pronësisë. Nga ZVRPP-të nuk është bërë bilanci AMTP-Libri i Ngastrave, si dhe listave të trojeve sipas kryefamiljarëve duke mos veçuar e regjistruar “Shtet” sipërfaqen tepër mbi normë, në kundërshtim me Ligjin nr. 7501, datë 19.7.1991 “Për tokën”, me Ligjin nr. 7843, datë 13.7.1994 “Për Regjistrimin e Pasurive të Paluajtshme” dhe me nenin 25 të Ligjit nr. 33, datë 21.3.2012, dekretin e Presidentit nr. 5747 datë 29.06.1978, Ligjin nr. 9482, datë 03.04.2006 “Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje”, i ndryshuar, si dhe Rregulloren nr. 184, datë 08.04.1999, “Për punën e zyrës së regjistrimit të pasurive të paluajtshme”, e ndryshuar, veprime këto që kanë sjellë si pasojë përfitimin e padrejtë të pronës “Shtet” nga individët privatë, pa titull pronësie. Konkretisht në ZVRPP Lezhë, Librazhd, Korçë, Skrapar, Durrës në gjithsej 77 raste me sipërfaqe totale 476,962m².

Është konstatuar **rregjistrimi i tokës bujqësore sipas dokumenteve të pavlefshëm të pronësisë**. ZVRPP-të kanë regjistruar tokë bujqësore sipas AMTP-ve që nuk i plotësojnë elementet e formës dhe përmbajtjes për të qenë dokumente të vlefshme pronësie, veprime në kundërshtim me Ligjin nr. 33, datë 21.03.2012 “Për regjistrimin e

pasurive të paluajtshme”, i ndryshuar, UKM nr. 2, datë 12.09.2012 “Për përcaktimin e elementeve të akteve, që verifikohen nga zyra e regjistrimit të pasurive të paluajtshme dhe të procedurës për nxjerrjen e urdhrat të regjistruarit”, UKM nr. 2, datë 13.06.2013 “Për mënyrën e procedimit të organeve të administratës publike, për pasuritë e paluajtshme, të fituara me Aktin e Marrjes së Tokës në Pronësi (AMTP)”, VKM nr. 994, datë 9.12.2015, “Për procedurën e regjistrimit të akteve të marrjes së tokës në pronësi”. Konkretisht, janë kryer regjistrime të pasurive të paluajtshme me dokument të pavlefshëm pronësie në ZRVP Lezhë, Librazhd, Korçë, Skrapar, Durrës gjithsej në 66 raste me sipërfaqe totale 178,393m².

Regjistrimi i sipërfaqeve të përbashkëta në ndërtimet e reja, të llojit "pallat" nga firmat ndërtuese, është bërë duke mos llogaritur e kërkuar dokumentacioni për arkëtim dhe shlyerje detyrimi për regjistrimin e hapësirave të përbashkëta dhe tarifave të shërbimit për regjistrimin e njësive të veçanta, veprime këto që kanë sjellë si pasojë shmangien e taksës së kalimit të pronësisë nga shoqëritë ndërtuese. Për sa më lartë i është shkaktuar buxhetit të shtetit një dëm ekonomik i matshëm në vlerën totale **254 milion lekë** duke shtuar këtu dhe të ardhurat e munguara prej **69 milion lekë** nga mosllogaritja dhe arkëtimi i detyrimit të qirasë për përdorimin e truallit në pronësi shtet.

Kemi rekomanduar një sërë masash organizative dhe disiplinore në funksion të rritjes së përgjegjshmërisë së strukturave për të vepruar në përputhje dhe ligjin dhe në mbrojtje të pasurisë publike. Në të gjitha rastet e paligjshmërive të konstatuara kemi kërkuar një rol aktiv të strukturave shtetërore për të eliminuar efektet e këtyre paligjshmërive.

ALUIZNI

Drejtoritë Rajonale të ALUIZNI-t kanë kryer **legalizime të objekteve të ndërtuara pa leje në brigje të detit, lumenjve apo kanaleve kulluese; në toka publike; pa respektuar distancat nga rrugët automobilistike; janë legalizuar objekte informale në zona të mbrojtura arkeologjike të kategorisë “A” dhe në zona të mbrojtura të kategorisë “B”; ndërtime informale në zona të mbrojtura liqenore e lagunore, në kundërshtim me Ligjin nr. 9482, datë 03.04.2006 “Për legalizimin, urbanizimin dhe integrimin e ndërtimeve pa leje”, i ndryshuar. Më konkretisht këto shkelje janë konstatuar në njësitë e ALUIZNI: Qarku Korçë, Qarku Shkodër, Qarku Sarandë.**

Drejtoritë Rajonale të ALUIZNI kanë vepruar vetëm duke njoftuar, Njësitë e Qeverisjes Vendore dhe kanë pajisur subjektet me **leje legalizimi pa u arkëtuar më parë Taksa e**

Ndikimit në Infrastrukturë, në kundërshtim me ligjin nr. 9482/2006 i ndryshuar. *Nga KLSH me Vendimin e Kryetarit nr. 42, datë 30.04.2017, për të mundësuar arkëtimin e këtyre detyrimeve dhe në vazhdimësi është kërkuar të bëhen ndërhyrjet ligjore për të garantuar mbledhjen e të ardhurave të cilat shoqërojnë procesin e legalizimit.* Nga mosarkëtimi i taksës së ndikimit në infrastrukturë kanë rezultuar të ardhura të munguara **266.6 milionë lekë** të përlogaritura nga 7814 raste legalizimesh në Qarkun Shkodër, Korçë, Tiranë dhe Sarandë).

Nga të dhënat e marra në DP të ALUIZNI-t Tiranë nga viti 2006 deri më 30.06.2017, sipas informacionit për objektet e përjashtuara në drejtoritë rajonale të ALUIZNI-t në Qarqet Berat, Dibër, Durrës, Elbasan, Fier, Gjirokastrë, Korçë, Kukës, Lezhë, Shkodër, Tiranë dhe Vlorë rezultojnë, se janë skeduar për tu përjashtuar nga procesi i legalizimi 1431 objekte të ndërtuar në kundërshtim me ligjin, të dhëna që rezultojnë të pasakta pasi vetëm në 5 Drejtori Rajonale të audituara nga KLSH, janë konstatuar **2598 objekte më shumë** për tu përjashtuar nga procesi i legalizimit për të cilat nuk ka ende ndjekje të procedurave ligjore të përjashtimit nga procesi i legalizimit, pasi janë objekte të ndërtuara në zona Arkeologjike, zona historike, muzeale, rrugë, oborre shkollash, kanale vaditëse dhe kullues, troje publik, zona turistike, lumenj, liqene, vijë hekurudhore, linja të tensionit të lartë, etj.

Në Drejtorinë e Përgjithshme të ALUIZNI-t Tiranë, u konstatua se nga shuma totale e vetëdeklarimeve gjithsej 463,196 objekte, rezultojnë 17,000 objekte të kualifikuara nga Drejtoritë Rajonale, por të pa pajisura me leje legalizimi duke u ndërprerë procedurat në mënyrë të pa dokumentuar dhe në kundërshtim me ligjin. Gjithashtu konstatohet se **nuk ka një organizim për ndjekjen dhe realizimin e strategjive të politikave në lidhje me procedurat e kompensimit dhe kalimit të pronës nga shteti tek pronari** në përputhje me kuadrin ligjor për legalizimet e integrimin e zonave dhe ndërtimeve informale.

ADMINISTRIMI I SHOQËRIVE TREGTARE TË ZOTËRUARA NGA SHTETI

Kontrolli i Lartë i Shtetit në zbatim të nenit 15 të Ligjit 154/2014 “Për organizimin dhe funksionim e Kontrollit të Lartë të Shtetit” kryen auditime të shoqërive tregtare në të cilat shteti disponon më shumë se 50% të aksioneve, duke synuar përcaktimi e përgjegjshmërisë dhe transparencës në menaxhimin e pasurisë publike nga administratorët e këtyre shoqërive.

Operatori i shpërndarjes energjisë elektrike-OSHEE

Nga auditimi në OSHEE sh.a., nga auditimi u konstatuan shkelje të akteve ligjore dhe nënligjore me një dëm ekonomik për Shoqërinë “OSHEE” sh.a. dhe Buxhetin e Shtetit në vlerën **4,908** milion lekë, si dhe efekt negativ financiar nga proceset gjyqësore për zgjidhje të pa arsyeshme të kontratave të punësimit vlerën 188 milionë lekë ose 1.4 milion euro.

Paraqitja për zbatim në OSHEE i vendimeve të ERE me paqartësi, kontradiktore dhe madje edhe me konflikt të vetë dispozitave të rregullave të tregut të energjisë elektrike në vlerën 1,962 milion lekë, ose rreth 15 milion euro. Zbatimi i kontratave të prokurimit për pajisjet elektroenergjitike dhe punët civile në vlerën 68.8 milionë lekë ose 519 mijë euro. Moskryerja e plotë dhe në kohë e procedurave gjyqësore nga drejtoria e çështjeve ligjore në vlerën 13 milionë lekë ose 98,681 euro. Mosderdhja në vlerën 0.8 milion lekë për llogari të Institutit të Integritetit të ish të Përndjekurve Politikë.

Nga shlyerja e detyrimit për llogari të CEZ a.s., u konstatua se vlera 2,864 milion lekë paguar gjatë 2016, është kryer në zbatim të marrëveshjes për zgjidhjen me pajtim të detyrimeve referuar Ligjit nr. 114/2014 datë 31.07.2014, e cila është konsideruar nga KLSH⁸, si **dëm ekonomik pa mundësi arkëtimi**, i shkaktuar nga veprimet dhe mosveprimet e institucioneve shtetërore.

Efekt financiar negativ për shkak të proceseve gjyqësore për zgjidhje të pa arsyeshme të kontratave të punësimit në vlerën 188 milion lekë ose 1.4 milion euro.

Korporata Elektroenergjitike Shqiptare

Nga auditimi u konstatuan shkelje të akteve ligjore dhe nënligjore me pasojë **dëm ekonomik** me vlerë 967 milionë lekë, në procedurat e prokurimit dhe zbatimin e kontratave, si dhe në shit-blerjen e energjisë elektrike si pasojë e vendimmarrjes së gabuar të Entit Rregullator të Energjisë. **dëm ekonomik i mundshëm** me vlerë 1.9 milion lekë, në detyrimet tatimore dhe zbatimin e kontratave të punimeve. **Efekte negative financiare** me vlerë 9,236 milion lekë, si pasojë e largimeve të paligjshme nga puna, penalitete tatimore, në procedurat e prokurimit dhe zbatimin e kontratave, si dhe në shit-blerjen e energjisë elektrike si pasojë e vendimmarrjes së gabuar të Entit Rregullator të Energjisë. **Të ardhura të munguara** me vlerë 1.5

⁸ Vendimit nr. 140 datë 30.09.2015, “Për evadimin e materialeve të auditimit të ushtruar në Ministrinë e Energjetikës dhe Industrisë “ Mbi auditimin e vlerësimit e aktivitetit ekonomik e financiar dhe vendimmarrjen në marrëveshjet koncesionare”, miratuar nga Kryetari i KLSH-së.

milion euro ose 210 milion lekë, nga Reduktimi i kapacitetit energjetik për periudhën Janar 2016 – Prill 2017.

Nga auditimi i shitblerjes së energjisë elektrike, u konstatua se janë krijuar efekte financiare dhe tatimore në zbatim të Vendimeve të Entit Rregullator të Energjisë nr.27, datë 16.02.2015, nr. 143, datë 26.12.2014, nr. 144, datë 26.12.2014 dhe nr.149, datë 24.12.2013, për çmimet e blerjes së energjisë elektrike nga prodhuesit e vegjël privatë dhe koncesionarë. Me vendimin e Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë nr. 884 (909), datë 07.03.2017, e cila vendosi “Deklarimin e pavlefshmërisë së vendimit nr. 143 dhe 144 datë 26.12.2014 të Entit Rregullator të Energjisë për *“Rishikimin e çmimit unik të shitjes së energjisë elektrike për të licencuarit për prodhimin e energjisë elektrike nga hidrocentralet ekzistuese dhe të rinj me fuqi të instaluar deri në 15 MW, për vitet 2013 dhe 2014”*, **KESH sh.a. i është shkaktuar dëm ekonomik në vlerën prej 860 milion lekë, si pasojë e mos ndjekjes së procedurave nga ana e ERE-s për rishikimin e çmimeve të shitjes së energjisë elektrike, dhe ngarkon me përgjegjësi Entin Rregullator të Energjisë**, e cila (ERE) me veprimet apo mosveprimet e saj, ka krijuar një situatë konfuze në tregun e prodhim/shitjes së energjisë elektrike, duke dëmtuar në këtë mënyrë interesat e ligjshme të Shoqërisë KESH sh.a. dhe të Buxhetit të Shtetit.

Në zbatim të vendimeve të ERE, nr. 156, datë 24.12.2015 dhe nr. 190, datë 22.12.2016, të cilat vendosin lënien në fuqi të vendimeve nr. 139, datë 26.12.2014 “Për përcaktimin e tarifës së prodhimit të energjisë elektrike nga KESH sh.a.” dhe Vendimit nr. 141, datë 26.12.2014, ku përcaktohet tarifa e shërbimeve ndihmëse të KESH sh.a. të lëna në fuqi dhe për vitin 2016 e në vazhdim, si dhe zhveshja e KESH sh.a. nga funksioni i furnizuesit publik me shumicë (FPSH) dhe kalimi i këtij funksioni OSHEE me VKM nr. 244 datë 30.03.2016, i ndryshuar, i cili duhej të shoqërohej së bashku me të drejtat dhe detyrimet që ky funksion, aktualisht mbart, pa llogaritur më parë kostot e prodhimit, kostot e kredive e overdrafteve, kostot e operimit, etj. që KESH sh.a. aktualisht ka, duke i shkaktuar KESH sh.a. një efekt financiar negativ prej 9,086 milion lekë, pa marrë parasysh koston e lartë për funksionimin dhe për më tepër shtimin e pamundësinë për të mbijetuar në një treg që me mallin e tij operojnë shoqëritë e tjera.

Nga të dhënat e shfrytëzimit të vazhdueshëm, të regjistruara mbi baze orare nga Dispeçeria e KESH sh.a., treguesit kryesorë mesatarë të shfrytëzimit në HEC Vaun e Dejës, kanë rezultuar se pas ndërtimit dhe vënies në shfrytëzim të HEC A, niveli i Bjefit të poshtëm të HEC Vau i Dejës është rritur duke zvogëluar hashin e tij dhe

ulur rendimentin e hidrocentralit. *Reduktimi i kapacitetit energjetik, për periudhën Janar 2016–Prill 2017 është gjithsej në sasinë 25.57 GWh, me vlerën 1,508,630 euro, e cila është konsideruar të ardhura të munguara për Buxhetin e Shtetit.*

Enti Rregullator i Energjisë

Përsa i përket auditimit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) Kontrolli i Lartë i Shtetit ka iniciuar në këtë subjekt, përgjatë vitit 2017, dy auditime (nga të cilët një auditim performance), të cilat nuk janë realizuar si pasojë e pengesave dhe pretendimeve të kundërligjshme të titullarit të këtij institucioni z. Petrit Ahmeti. Më konkretisht, KLSH, me shkresat nr. 636, datë 03.06.2017 dhe nr. 963, datë 13.09.2017, KLSH ka njoftuar zyrtarisht ERE-n, në lidhje me vendimmarrjen e Kryetarit të KLSH-së për iniciimin e dy auditimeve me objekt: *“Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë së veprimtarisë ekonomiko financiare” dhe “Mbi performancën e aktivitetit të ERE”.*

Në moslejim të zhvillimit të dy auditimeve të KLSH-së, Kryetari i ERE-s, Z. Petrit Ahmeti, ka ngritur një sërë pretendimesh joligjore në një sërë shkresash drejtuar KLSH si shkresa nr. 436/1, datë 08.06.2017, nr. 436/3, datë 30.06.2017 dhe nr. 436/5, datë 18.09.2017 duke pretenduar mosjuridiksionin e KLSH-së në auditimin e ERE-s.

Në përgjigje të shkresave të mësipërme të ERE-s, KLSH ka sqaruar në mënyrë të ripërsëritur Kryetarin e ERE-s jo vetëm në lidhje me bazën përkatëse ligjore që lejon KLSH-në në kryerjen e këtyre dy auditimeve por edhe me faktin që pengesa të tilla joligjore konsiderohen si të qëllimshme në drejtim të pengimit të një institucioni të pavarur kushtetues si KLSH në kryerjen e detyrës së tij funksionale dhe ligjore audituese. Të dy auditimet e iniciuara nga KLSH në ERE janë gjykuar si të domosdoshme për tu zhvilluar në vazhden e gjetjeve të rezultuara nga auditimet e KLSH-së të ushtruara në OSHEE në zbatim të programit të auditimit nr. 272/1, datë 17.03.2017, i ndryshuar⁹, dhe në KESH SHA në zbatim të programit të auditimit nr. 689/1, datë 28.06.2017 i ndryshuar¹⁰, **ku evidentohet shkaktimi i një dëmi ekonomik prej 3,878 milionë leke nga e cila shuma 3,018 milion lekë në OSHEE sh.a. dhe shuma 860 milion lekë në KESH sh.a., si pasojë e vendimeve të ERE-s.**

Në rast se KLSH do të ishte lejuar nga ERE që të përfundonte të dy auditimet e planifikuara për tu zhvilluara së fundmi në këtë institucion, KLSH do të mund ti përfshinte gjetjet që do të rezultonin nga këto dy auditime në Raportin vjetor për

⁹ Evaduar me Vendimin e Kryetarit të KLSH-së, nr. 120, datë 25.09.2017.

¹⁰ Evaduar me Vendimin e Kryetarit, nr. 212, datë 29.12.2017

Zbatimin e Buxhetit (të vitit 2016) përcjellë Kuvendit me shkresën nr. 425/5, datë 23.10.2017. Për rrjedhojë, ERE nëpërmjet pengimit të zhvillimit të këtyre dy auditimeve të KLSH-së jo vetëm që ka penguar KLSH-në dhe audituesit e saj në zbatimin e një detyre Kushtetuese dhe ligjore, por njëkohësisht edhe ka dëmtuar interesat e ligjshme të Shtetit (në rastin konkret Kuvendit) në informimin e tij mbi zbatimin e buxhetit të shtetit si dhe dëmet e shkaktuara atij si pasojë e veprimtarisë dhe vendimmarrjes së institucioneve shtetërore (në rastin konkret ERE).

Në kundërpërgjigje të qëndrimeve dhe veprimeve të paligjshme të Kryetarit të ERE-s, në lidhje me moslejimin e zhvillimit të dy auditimeve të KLSH-së, KLSH ka përcjellë në organin e Prokurorisë, kallëzimin penal nr. 636/5, datë 01.11.2017, ndaj Kryetarit të ERE, me akuzën e *“Kundërshtimit të punonjësit që kryen një detyrë shtetërore ose një shërbim publik”*, parashikuar nga neni 235 i Kodit Penal, ndërsa me shkresat nr. 636/9, datë 21.01.2018, nr. 636/10, datë 21.01.2018 dhe nr. 636/11, datë 21.01.2018, ka informuar Kryetarin e Kuvendit të Shqipërisë, Zv/Kryetarët e Kuvendit, si dhe Komisionin për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, Komisionin për Ekonominë dhe Financat dhe Komisionin për Veprimtarinë Prodhuese, Tregtinë dhe Mjedisin, duke kërkuar njëkohësisht edhe ushtrimin nga ana e tyre të ndikimit të duhur institucional në drejtim të zhblokimit të situatës antiligjore të krijuar artificialisht nga Kryetari i ERE-s në moslejimin e KLSH-së në kryerjen e detyrës së tij institucionale kushtetuese dhe ligjore.

Albpetrol sh.a.

Si pasojë e shkeljeve të konstatuara dhe të trajtuara gjerësisht në raportin e auditimit i është shkaktuar shoqërisë Albpetrol sh.a., një **dëm ekonomik në vlerën 501 milion lekë**¹¹. Në mënyrë të detajuar, dëmi ekonomik dhe përdorim pa efektivitet dhe pa ekonomikitet, kanë ardhur nga zbatimi i kontratës nr. 531/10, datë 02.03.2016, për shitjen e sasisë së naftës prej 30,000 tonë naftë për periudhën Mars-Dhjetor 2016 dhe kontratës nr. 7805/15, datë 17.12.2016, për shitjen e sasisë së naftës prej 167,000 tonë naftë, për periudhën 17.12.2016 deri më 30.12.2016.

Konstatuam se për sasi të naftës së shitur nga çmimet e shitjes janë zbritur kostot e transportit, magazinimit, stokimit, etj., në mënyrë jo të saktë referuar përcaktimeve të kontratave përkatëse, kjo edhe për faktin që çmimi i fiksuar në ankand dhe në kontratën e shitblerjes është 69.54% e çmimit Brent.

¹¹ Referuar Vendimit nr. 226, datë 31.12.2017, të Kryetarit të Kontrollit të Lartë të Shtetit.

Kemi arritur në përfundimin se çmimit nuk duhet ti zbriteshin kostot e transportit nga stacionet e Albpetrolit deri në Portin e Vlorës, përcaktuar në Dokumentet e Ankandit, por këtij çmimi duhet ti zbriteshin, vetëm kostot faktike të transportit nga stacionet e Albpetrolit deri në rafinerinë ARMO, në Ballsh. E njëjta logjikë duhej të ishte ndjekur edhe për kostot e magazinimit, stokimit, etj., ku rregullimi i çmimit nuk duhej të bëhej për kostot e planifikuara por kostot faktike. Për naftën e tërhequr nga stacionet e Albpetrolit, e cila ka shkuar direkt në rafinerinë e Armo Ballsh, nuk është kryer asnjë shpenzim magazinimi, ndërkohë që nga Albpetrol sh.a. janë zbritur kostot e planifikuara sipas dokumenteve të ankandit.

Për kontratën nr. 531/10, datë 02.03.2016, për sasinë e shitur prej 29 152, 501 ton naftë, janë zbritur gabimisht kostot e transportit dhe magazinimit në vlerën totale 506,961.9 USD, vlerë e cila është përfituar padrejtësisht nga shoqëria blerëse “Porto Romano Oil”. Për kontratën nr. 7805/15, datë 17.12.2016, për sasinë e shitur prej 167 000 ton naftë bruto, janë zbritur gabimisht kostot e transportit dhe magazinimit, etj në vlerën totale 3,520,360 USD, vlerë e cila është përfituar padrejtësisht nga shoqëria blerëse “Porto Romano Oil”.

Në përfundim, Albpetrol sh.a. duhet të kishte llogaritur saktë të gjitha efektet ekonomike, bazuar në sasinë e transportuar sipas distancave faktike dhe në shpenzimet faktike të kryera për magazinimit, stokimin, etj, si dhe duhet të kishte analizuar kostot e transportit dhe të magazinimit. Nisur nga dinamika e ngjarjeve që ka shoqëruar zhvillimin dhe kryerjen e auditimit në shoqërinë Albpetrol sh.a., faktin që shoqëria është në një periudhë vlerësimi prag privatizimi, për gjetjet e konstatuara nga auditimi në këtë shoqëri i kemi kërkuar **Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, ndjekjen e vlerësimin e mëtejshëm nga Këshilli Mbikëqyrës i Albpetrol sh.a. dhe/ose struktura e auditit të brendshëm të MIE në bashkëpunim edhe me ekspertë në fushën e hidrokarbureve, të shqyrtohen/analizohen gjithë efektet ekonomike të shkaktuara nga zbatimi i kontratave të hidrokarbureve.**

Për arsye se KLSH ishte jashtë periudhave të auditimit të përcaktuara në programin e auditimit nr. 576/1, datë 29.05.2017 i ndryshuar, Albpetrol sh.a. dhe Këshilli Mbikëqyrës në bashkëpunim me Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, i është rekomanduar se duhet të ushtrojnë auditim, për ankandet e shitjes së naftës bruto dhe për zbatimin e kontratave të shitblerjes së naftës bruto, të realizuara gjatë viteve: 2015, 2014 dhe 2013 apo dhe për vitet e mëparshme me objekti auditimi “Vlerësimi dhe llogaritja e shpenzimeve të shitjes (kostot e transportit, magazinimit,

etj.), bazuar në sasitë e transportuar sipas distancave faktike dhe në shpenzimet faktike të kryera për magazinimit, stokimin, etj”. Nëse do të dalin diferenca në vlera midis kostos së planifikuar dhe kostos faktike, të kërkohet ndjekja e të gjitha procedurave të nevojshme administrative e ligjore për arkëtimin e tyre.

Ujësjellës Kanalizime Tiranë sh.a.

Ky entitet ka performuar dobët në arkëtimin e të drejtave të lindura si pasojë e ofrimit të shërbimit për konsumatorët ku vetëm për vitin 2016 borxhi i ri i akumuluar ishte në shumën 744 milion lekë. KLSH konstaton se rritja e borxhit të keq është një pasojë e menaxhimit joefektiv që në shumë raste vendos në vështirësi financiare shoqërinë. Borxhi total ndaj UKT-së i krijuar dhe mbartur prej vitit 2008, në fund të vitit 2016, rezultoi në vlerë totale 3,575 milion lekë. Në këtë vlerë përfshihen detyrimet për faturim shërbimi (pavarësisht nga kategoritë e përfituesve) në masën 2,696 milionë lekë duke reflektuar një shtesë borxhi vetëm për vitin 2016 në masën 346 milion lekë, vlerën e kamatës së akumuluar në masën 306 milion lekë, si dhe detyrimet për taksën vendore në masën 606 milionë lekë. Nivelin më të lartë të borxhit e mbajnë klientët familjarë me një detyrim të papaguar në masën 1,653 milion lekë, vlerë që vetëm në vitin 2016 është rritur në masën 23%. Pavarësisht se konstatohen përpjekje për të menaxhuar borxhet e akumuluar për faturim të shërbimit nga ana e UK Tiranë fakti se vetëm për faturimin e vitit 2016 mos arkëtimi i faturave është në masën 744 milion lekë, reflekton problematikën e madhe që lidhet me adresimin jo korrekt të këtij problemi nga strukturat drejtuese, për sa kohë që çdo shtesë në detyrime do të thotë mungesë në të ardhurat e shoqërisë. Sjellim në vëmendje se, bazuar në Ligjin nr. 8975, datë 21.11.2002, “Për trajtimin e faturave tatimore të ujit të pijshëm si Titull Ekzekutiv”, i ndryshuar, “Fatura tatimore e konsumit të ujit të pijshëm, sipas modelit të përcaktuar nga Ministria e Financave, në bazë të nenit 36 të Ligjit nr. 7928, datë 27.4.1995 “Për tatimin mbi vlerën e shtuar”, është titull ekzekutiv dhe ngarkohet zyra e përmbarimit për ekzekutimin i tij”, por ky rregullim nuk ka sjellë ndonjë ndikim në përmirësimin e situatës së borxhit të akumuluar, duke i bërë masat shtrënguese në mbledhjen e detyrimeve të prapambetura jo të efektive.

Nga auditimet e kryera në shoqëritë e Ujësjellës Kanalizimeve, është konstatuar se këto shoqëri janë ndeshur me një sërë problematikash dhe kanë hasur vështirësi, gjatë procesit të riorganizimit në zbatim të VKM nr. 63, datë 27.01.2016 “Për riorganizimin e operatorëve që ofrojnë shërbimin e furnizimit me ujë të pijshëm, grumbullimin largimin dhe trajtimin e ujërave të ndotura”, me objekt shërbimi në

zbatim të Ligjit nr. 115/2014 “Për ndarjen administrative-territoriale të njësive të qeverisjes vendore në Republikën e Shqipërisë”, VKM nr. 510, datë 10.05.2015 “Për miratimin e procedurave për transferimin e të drejtave dhe detyrimeve, personelit, aktiveve të trupëzuara, të arkivave dhe çdo dokumentacioni tjetër zyrtar në njësitë e qeverisjes vendore, të prekura nga riorganizimi administrativo-territorial”. Duke qenë para këtij fakti, KLSH ka rekomanduar që **nga Administratoret e Shoqërive, Bashkitë (aksionare të vetme të shoqërive) dhe Këshillat Administrativë të merren masa të menjëhershme për të zbatuar të gjitha procedurat administrativo-ligjore për përfundimin e procesit të transferimit të aseteve duke marrë në dorëzim aktivet dhe të gjithë dokumentacionin tekniko-ligjor të kërkuar dhe të nevojitur për vazhdimin e aktivitetit normal të shoqërive.** Gjithashtu këto struktura të marrin masa dhe të ngrihen grupe pune për identifikimin e saktë dhe të plotë të aseteve dhe inventarëve duke identifikuar specifikisht bashkimi/ndarjen e asetet nëpërmjet procesit të inventarizimit fizik.

II.3 RAPORTIMI I AUDITIMEVE TË PERFORMANCËS

Auditimi i Performancës në fokusin strategjik

Auditimi i Performancës nuk është më një praktikë e re në eksperiencën institucionale. I konceptuar në strategjinë e kaluar si një nga dy shtyllat moderne të zhvillimit të KLSH-së, sfidë madhore në rritjen e rolit auditues suprem në Shqipëri dhe e ardhmja e natyrshme institucionale, në linjë kjo me eksperiencat botërore, performanca është rritur shëndetshëm gjatë 5 vjeçarit të kaluar, me rrënjë në Standardet Ndërkombëtare të Auditimit dhe Ligjin e ri 154/2014, trung të ushqyer nga puna e kolegëve auditues, bashkëpunëtorëve vendas dhe të huaj dhe degë të shtrira në të gjithë sektorët që ushtrojnë aktivitet ekonomiko-social publik.

Gjatë 5 vjeçarit të kaluar, auditimi i performancës arriti të realizojë me sukses të gjithë objektivat strategjikë të parashtruar, por sfidat për të ardhmen mbeten ende prezente, veçanërisht sfida për ta shndërruar këtë auditim në motor të zhvillimit dhe përmirësimit institucional. Konkretisht:

1. Auditimi i performancës u rrit në numër dhe cilësi sipas parashikimeve. Nga 1 auditim në 2011, 4 auditime në 2012-n dhe 8 auditime të evaduar në 2013-n, në 2017-n u realizuan 15 të tilla. Tregues të cilësisë në rritje janë impakti në Kuvend, ku raporti i auditimeve të performancës që diskutohen dhe kërkohen nga Komisionet

Parlamentare ka ardhur në rritje (3 auditime performance të kërkuara nga Komisioni Parlamentar për Ekonominë dhe Financën për vitin e ardhshëm 2018). Jehona në median e shkruar dhe mjediset akademike të raporteve të performancës është rritur vazhdimisht, ku vetëm për vitin 2017 numërohen me dhjetëra citime të pavarura mediatike të gjetjeve, konkluzioneve e rekomandimeve tona. Tregues tjetër i përmirësimit cilësor është përdorimi i raporteve tona nga bashkëpunëtorët e huaj të cilët kanë interes të drejtpërdrejtë në raportet e performancës apo fokusohen mbi çështjet që kanë qenë objekt i këtij auditimi.

Megjithatë, garantimi i cilësisë për këto raporte kërkon një angazhim edhe më të madh. Sfidat kryesore në këtë drejtim mbeten: mbulimi me auditim i fushave më të riskuara, orientimi i gjetjeve, konkluzioneve e rekomandimeve drejt 3E-ve, aplikimi i metodologjisë së duhur për çështjen nën fokus, investigimi proaktiv dhe integral i problematikave socio-ekonomike, konceptimi i procesit të garantimit të cilësisë si dinamik (zinxhir) dhe jo statik (hallkë), bashkëpunimi me bazë të gjerë brenda e jashtë institucionit dhe më e rëndësishmja, kultivimi i burimeve njerëzore me ambicie dhe motivim për t'u rritur profesionalisht e personalisht.

2. Auditimi i performancës arriti të ndryshojë qasjen tradicionale që KLSH ka aplikuar historikisht ndaj subjekteve nën auditim dhe e bëri këtë duke krijuar një profil të vetin, si një model institucional që duhet ndjekur. Roli këshillues e rekomandues i KLSH-së jo vetëm u zgjerua përmes auditimit të performancës gjatë 5 viteve të kaluara, por u thellua në çështje që shkojnë përtej “ngurtësisë” së ligjit apo “ftohtësisë” së shifrave financiare. Suksesi mediatik i KLSH-së me auditimet e performancës është rrjedhojë direkte e potencialit depërtues që ky auditim jetësoi në 5 vitet e kaluara për problematika të komplikuara financiare, ligjore, sociale, kulturore, ekonomike e mjedisore, jo vetëm duke “përkthyer” në një gjuhë të thjeshtë performance çështjet burokratike, por duke i servirur Kuvendit dhe qytetarit informacion për atë që është e prekshme, kritike e jetike në shërbimet që Shteti ofron për qytetarët.

Gjithsesi, potenciali që ky auditim mbart për të ardhmen institucionale është disafish më i madh nga sa u vu në jetë 5 vjeçarin e kaluar. Drejtimet kryesore të këtij potenciali lidhen me performancën e përdorimit të buxhetit të shtetit kah rritjes ekonomike, stimulimit të punëzënies, eficiencës dhe ekonomicitetit të borxhit publik, stabilitetit fiskal dhe nxitjes së investimeve, mirëqenien e pensionistëve dhe shtresave në nevojë, diversifikimin e burimeve energjetike, ruajtjen dhe pasurimin e trashëgimisë kulturore, mirërritjen fizike e mendore të

brez të ri, etj. Ky potencial mund dhe duhet vjelë duke e vënë auditimin e performancës në qendër të vëmendjes institucionale për vitet në vijim.

3. Nga pikëpamja e formalizimit, 5 vjeçari i kaluar çimentoi dhe shtresëzoi ligjërisht auditimin e performancës. Ligji 154/2014 mandatoi KLSH-në për të realizuar auditime performance në mënyrë eksplicite dhe specifike, me akses të pakufizuar, si në subjekte, ashtu edhe në informacion, sikurse dhe me të drejtën për të raportuar në Kuvend me auditime individuale performance. Ky dokument themeltar për performancën u pasua dhe detajua nga Manuali i Auditimit të Performancës dhe nga Seti i Indikatorëve të Matjes së Performancës, botuar në Prill 2015. Të dyja këto dokumente janë ndërtuar sipas frymës perëndimore që aplikohet për këtë lloj auditimi nga SAI-t simotra të Sllovenisë, Holandës, Suedisë e Britanisë së Madhe. Gjithashtu, letrat e punës që përdoren në auditimin e performancës u përgatitën dhe implementuan me sukses, por unifikimi i tyre me praktikën e përgjithshme të KLSH-së në këtë drejtim ka ende rrugë për të përshkuar.

Detyrat kryesore të departamentit të auditimit të performancës në bazën dokumentare që do të përdorë vitet e ardhshme lidhen me: përditësimin e dokumenteve strategjike, taktikë e operacionale duke reflektuar dinamikën e praktikave të mira dhe eksperiencën audituese; informatizimin e procesit dokumentues për të rritur aksesin dhe transparencën, shpenzuar me eficiencë kohën, burimet njerëzore e financiare; si dhe filtrimin e standardeve kombëtare të auditimit të performancës në linjë me standardet ndërkombëtare ISSAI dhe “Librin e Verdhë” të GAO-s amerikane.

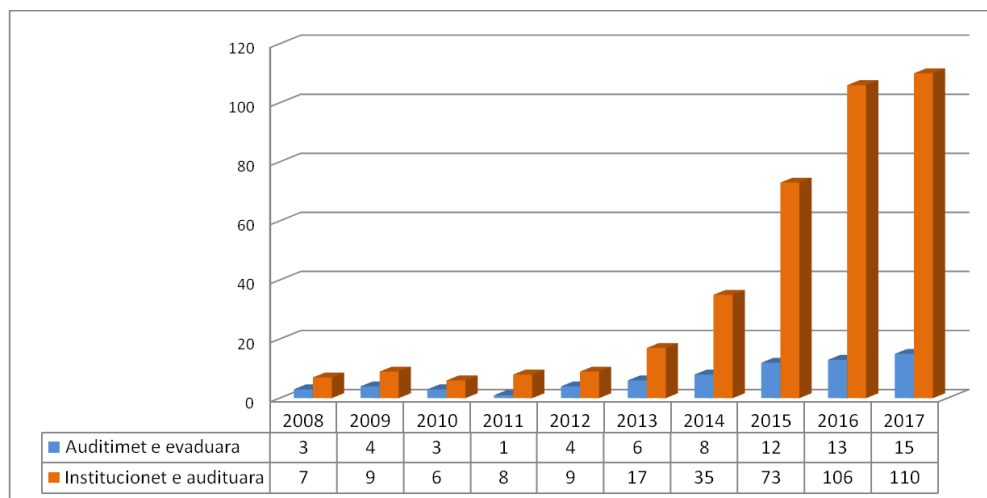
4. Impakti i punës së auditimit të performancës është rrjedhojë dhe kontribut nga dhe për palët e interesit brenda e jashtë KLSH-së. Bashkëpunimi me ekspertët vendas e të huaj, akademinë, median, shoqërinë civile, subjektet nën auditim dhe departamentet e tjera brenda institucionit janë dhe do të mbeten një “busull” për punën audituese dhe “test lakmus” për cilësinë e gjetjeve, konkluzioneve e rekomandimeve tona. Në 5 vjeçarin e kaluar, performanca bashkëpunoi suksesshëm në auditime paralele dhe të pilotuara nga të huajt, angazhoi ekspertë në fushat e mjedisit, sportit, gazetarisë, energjisë, sociologjisë dhe ekonomisë, organizoi workshop-e e konferenca me akademikë, profesorë e kërkues të rinj shkencorë, ngriti grupe të përbashkëta pune me audituesit e departamenteve të tjera dhe inicijoi e përfundoi auditime të përbashkëta me SAI rajonale.

Në terma institucionalë, bashkëpunimi i auditimit të performancës me palët e interesit pasqyron realizimin e vizionit të hierarkisë drejtuese dhe veçanërisht Kryetarit, artikulluar në Strategjinë 2013-2017. Ky bashkëpunim në të ardhmen duhet zgjeruar e thelluar si në lëndë të parë (input), ashtu edhe në produkt (output) e konkretisht: auditimi i performancës duhet të vijojë të stimulohet nga problematikat e evidentuara në media e shoqërinë civile, të përdorë qasjen shkencore e investigative të sugjeruar nga akademja, të dizenojnë e formulojnë raporte auditimi sipas praktikave ndërkombëtare dhe të lëvrojë në rrugë kapilare këto raporte tek të gjithë stakeholdersat, për të krijuar një cikël apo zinxhir që ushqen dhe ushqehet nga performanca. Rritja e profilit të punës sonë në këtë aspekt është sfida e vërtetë që auditimi i performancës ka në KLSH dhe jashtë saj. Vetëm duke e bërë punën tonë audituese të kërkuar nga subjektet dhe Kuvendi, të mbështetur në probleme reale e të qenësishme, të besueshme (përmes transparencës dhe profesionalizmit) nga media, shoqëria dhe qytetari, auditimi i performancës do të zërë vendin që i takon brenda institucionit dhe do të japë impaktin potencial që mbart jashtë KLSH-së.

Analiza e aktivitetit dhe riskut

Ecuria e auditimeve të performancës gjatë strategjisë së kaluar ka ardhur në rritje sa i përket numrit të auditimeve dhe subjekteve të mbuluara me këtë lloj auditimi, sikurse mund të konstatohet edhe nga grafiku vijues.

Grafiku nr.18: Performanca ndër vite

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

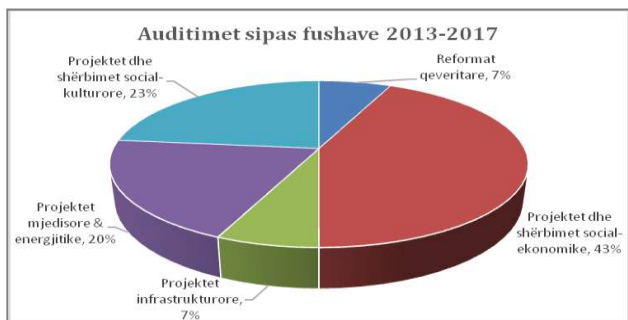
Pjesa më e madhe e auditimeve të performancës (afro 90% e tyre) janë auditime procesi, ndërsa pjesa tjetër përfaqëson auditime institucioni. Kjo prirje shpjegon edhe progresionin gjeometrik në rritje të institucioneve të mbuluara me këtë lloj auditimi, sepse me rritjen aritmetike të numrit të auditimeve nga viti në vit, mbulohen një numër gjithnjë e më i madh institucionesh që janë hallka të një zinxhiri (procesi) të caktuar. Në terma institucionalë, auditimet e performancës përfaqësojnë mesatarisht 10-12% të punës audituese vjetore dhe ky volum është ende larg shndërrimit të këtij auditimi në një shtyllë moderne të zhvillimit të KLSH-së. Performanca në SAI-t e zhvilluara zë mbi 50% të punës audituese vjetore.

Nga pikëpamja e numrit të gjetjeve, konkluzioneve e rekomandimeve për çdo auditim si mesatare, numri i tyre ka ardhur në rritje nga viti në vit, ku gjetjet përfaqësojnë masën më të madhe të punës audituese, pasuar nga konkluzionet e më pak rekomandimet. Nga pikëpamja e 3E-ve, ndonëse në raportet audituese nuk bëhet një ndarje apo klasifikim i qartë sipas këtij dimension, pjesën më të madhe si numër e zenë gjetjet, konkluzionet e rekomandimet që adresojnë efektivitetin, pasuar nga ato për efciensën e më pas ekonomikitetin. Audituesit ende ndeshin vështirësi apo janë të paafhtë të përkthejnë dëmin e shkaktuar ndaj 3E-ve në terma monetarë e për rrjedhojë auditimi i performancës nuk llogaritet raportin klasik të dobisë së punës audituese: *paratë e kursyera potencialisht nga auditimi me shpenzimin e realizuar për të*. Gjithashtu, puna audituese vijon të mbetet përgjithësisht përshtatshme, plagjiaturë e përshtatur e strategjive apo programeve qeveritare, e patestuar me të dhëna parësore nga vetë grupet audituese dhe ende larg analizës kritike dhe rekomandimeve specifike e të adresuara.

Departamenti i auditimit të performancës e ndau punën e tij audituese gjatë 5vjeçarit të kaluar në 5 fusha apo drejtime kryesore:

Grafiku nr.19: Auditimet sipas fushave 2013-2017

1. Reformat qeveritare;
2. Shërbimet socio-ekonomike;
3. Projektet infrastrukturore;
4. Projektet mjedisore-energjetike;
5. Shërbimet social-kulturore.

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Ndarja e punës në këto drejtime kishte si synim:

- Fokusimin mikro-ekonomik të çështjeve nën auditim, për të mbajtur nën kontroll risqet audituese dhe akumuluar eksperiencën e nevojshme, meqenëse auditimi i performancës ishte një praktikë e re dhe duhej konsoliduar në KLSH;
- Profilizimin e grupeve të punës me qëllim arritjen e ekonomive të shkallës në auditim, duke synuar krijimin e një bërthame audituesish të performancës të specializuar në një fushë të caktuar;
- Targetimin e çështjeve të ditës për qytetarin dhe Kuvendin, duke synuar rritjen e impaktit të punës audituese tek këta përdorues, përmes medias, akademisë dhe palëve të interesuara për bashkëpunim.

Temat audituese që eksploruan këto fusha auditimi ruajtën fillimisht karakterin e tyre mikro-ekonomik dhe me kalimin e kohës ato filluan të ceknin edhe aspekte makro, por jo rigorizisht, veçanërisht në vitin e fundit të implementimit të strategjisë. Profilizimi i grupeve audituese nuk u realizua në pritshmëritë fillestare dhe kjo për një sërë arsyes, ku më kryesoret përmenden: qarkullimi i stafit, planifikimi inkoherent dhe emergjent nga të gjithë hallkat institucionale, ngarkesa në disa auditime apo trajnime paralelisht, etj. Problemet e shënjestruara nga auditimi i performancës dhanë gjithsesi impakt pozitiv tek Kuvendi dhe qytetarët, pjesërisht për shkak të natyrës së vetë auditimit që është afër problematikave të përditshme dhe si i tillë josh lexuesit e raporteve tona dhe pjesërisht për shkak të kanaleve të komunikimit (zyrtare dhe sociale) që i përcollën raportet audituese tek këto palë.

Nga pikëpamja metodologjike, ndonëse ka bazë të mjaftueshme dhe bashkëkohore reference, sikurse janë Standardet ISSAI për performancën, Manuali i Auditimit të Performancës, Indikatorët e Matjes së Performancës dhe audituesit kanë marrë pjesë në trajnime të shumta brenda e jashtë vendit, karakterizohet nga:

- Konvergimi me sukses i strukturës së raportimit drejt asaj që parashikohet në Manual dhe Standarde;
- Analizë e cunuar risku dhe përdorim i po të njëjtës metodë (SËOT) për të vlerësuar zonat e riskuara;
- Ngathtësi në ndërtimin e piramidës së çështjeve, detajimin e saj me nënpyetje, markimin e saj me kritere, teknika auditimi dhe persona përgjegjës;

- Analizë sipërfaqësore e çështjeve nën auditim;
- Mosndjekje e auditimit pas fazës së raportimit final;
- Mungesë imagjinatë dhe novatorizmi.

Në Strategjinë 2018-2022, puna audituese në departamentin e performancës duhet të:

- Fokusohet në çështje makro-ekonomike, krahas atyre mikro-ekonomike;
- Vijoje të fokusohet në auditime procesi më shumë sesa auditime institucionit;
- Riklasifikojë fushat audituese duke marrë në konsideratë edhe kritere të tjera, si: prioritetet qeverisëse, peshën sektoriale në buxhet, e-government, etj.
- Klasifikojë dhe monetarizojë gjetjet, konkluzionet e rekomandimet sipas 3E-ve dhe jo thjesht në: organizative e ligjore, sikurse është tradita e KLSH-së në auditimet e ligjshmërisë dhe ato financiare;
- Ruajë dhe promovojë profilizimin dhe specializimin e audituesve, duke krijuar një bërthamë apo lokomotivë profesionale që të menaxhojë ndryshimin dhe rrisë peshën e raporteve të performancës brenda e jashtë institucionit;
- Shtojë filtrat garantues të cilësisë brenda departamentit duke rritur komunikimin mes kolegëve dhe ngritur grupe që certifikojnë punën e njëri-tjetrit;
- Gjeneruar deri në 25-30% të punës audituese institucionale vitin e fundit të strategjisë së ardhshme, me një rritje mesatare vjetore prej 4 auditime në vit. Kjo rritje duhet “financuar” ose duke shtuar nr. e audituesve të departamentit të performancës (rekrutime të reja, qarkullim nga departamentet e tjera tek performanca) ose duke krijuar një divizion të performancës që të ketë në përbërje dy apo tre departamente, të cilat të kryejnë auditime “të pastra” performance dhe “të përziera” ku të dominojë elementi i performancës. Aktualisht në KLSH kryen mjaft auditime ligjshmërie ku në fakt trajtohen gjerësisht elementë të performancës.

Risqet që kërcënojnë arritjen e këtyre objektivave dhe për rrjedhojë duhen menaxhuar aktivisht janë:

- ✗ Ndryshimi i filozofisë dhe vizionit të hierarkisë drejtuese për rolin që duhet të mbartë auditimi i performancës brenda e jashtë institucionit;
- ✗ Qarkullimi i stafit apo ngarkimi i tij me disa detyra paralele jashtë departamentit duke penguar krijimin e një bërthame profesionale;

- ✖ Garantimi mediokër i cilësisë në të gjithë hallkat e punës audituese;
- ✖ Pasivitet i audituesve për të aplikuar metoda auditimi që klasifikojnë dhe monetarizojnë punën audituese sipas 3 apo më shumë E-ve.
- ✖ Fokusimi në mikro-çështje audituese, duke gjeneruar auditime të segmentuara dhe me impakt pjesor.

Auditimi i performancës përgjatë 2017-s

Nga pikëpamja sasiore, në total u evaduan 15 auditime, në 110 subjekte, me një numër gjetjesh, konkluzioneesh e rekomandimesh, respektivisht 528, 424 dhe 396. Mesatarisht për çdo auditim u realizuan 41 gjetje, 33 konkluzione dhe 31 rekomandime, shifra këto të rritura respektivisht me 52, 108 dhe 54% krahasuar me një vit më parë. Nga pikëpamja e 3E-ve, gjetje, konkluzione e rekomandime që adresonin ekonomicitetin ishin 172, eficiencën 477 dhe efektivitetin 683.

Lidhur me raportin klasik të eficiencës së punës audituese, atë që krahason paratë e kursyera nga puna audituese, me paratë e shpenzuara për këtë punë, për shkak të pamundësisë për të monetarizuar në çdo rast dhe aktualisht 3E-të e munguara, nuk e ka llogaritur si parametër.

Nga pikëpamja e lëvrimit kohor, 7 nga 15 auditime u evaduan gjatë 6-mujorit të parë të vitit, ndërsa pjesa tjetër në gjysmën e dytë të tij. Për sa i përket cilësisë së auditimeve, konstatohet se:

- a) Departamenti po konvergon gjithnjë e më tepër drejt strukturës raportuese të unifikuar në manual;
- b) Temat e përzgjedhura priren të reflektojnë problematikën qytetare dhe kritere të tjera të qenësishme, si materialitetin, auditueshmërinë, testimin e teknikave të reja, auditimet rajonale e europiane, etj.
- c) Njohja dhe respektimi i standardeve ISSAI të performancës nuk është në nivelin e duhur dhe kryesisht kjo bie në sy kur evidenca audituese merret e gatshme nga subjekti dhe, pa u testuar nga audituesit, futet e gatshme në projekt-raport e më tej në raport.
- d) Analiza e riskut lë ende për të dëshiruar në një pjesë të mirë të auditimeve. Duke përjashtuar 1 apo 2 grupe audituese që kryejnë analizën SËOT, gjithë grupet e tjera nuk bëjnë vlerësimin, kategorizimin dhe renditjen e riskut, që më pas të fokusojnë natyrshëm problemin e performancës. Në këtë aspekt,

një rol kyç luan edhe departamenti i metodologjisë, që duhet të intensivikojë punën e tij trajnuese e testuese.

- e) Një pjesë e mirë e grupeve të auditimit janë ende të ngathëta në ndërtimin e piramidës së çështjeve që duhen audituar, kjo edhe si pasojë e mosvlerësimit rigoroz të risqeve. Sikurse është theksuar edhe në vlerësimet e dosjeve audituese, kjo piramidë nuk markohet me teknikat e vjeljes, përpunimit dhe analizimit të informacionit për pyetjet e nivelit më të ulët, kalendarin kohor të realizimit të punës apo alokimit të burimeve të tjera për kthimin e përgjigjes dhe audituesin që mban përgjegjësi për cilësinë e punës me atë çështje. Të gjitha këto, jo vetëm që orientojnë më mirë punën, por kursejnë kohën dhe rrisin produktivitetin.
- f) Nga pikëpamja e kriterëve, çdo grup auditimi ka referenca me bollëk në auditimet që kryhen, duke vendosur jo thjesht kriteret ligjore, por edhe kriterë të tjera të BE-së apo praktika të mira.
- g) Përgjithësisht observacionet e subjekteve vlerësohen dhe reflektohen me kujdesin dhe seriozitetin e duhur dhe në këtë drejtim stimulohen audituesit të bëjnë më tepër takime ballafaqese me subjektet dhe të mos mjaftohen vetëm me anën shkresore.
- h) Garantimi i cilësisë së punës audituese, pavarësisht filtrave formalë që ekzistojnë, çalon.
- i) Së fundmi, gjuha dhe stili i të shkruarit në hartimin e programeve, projekt-raportëve dhe raporteve është përmirësuar ndjeshëm, por gjithsesi aksesimi i përmbajtjes së raporteve nga një lexues mesatar mund të bëhet edhe më mirë, fragmentimi i raportit në shumë çështje humbet interesin e audiencës dhe mungesa e një strukture të specializuar në KLSH për redaktim gjuhësor, përkthim në anglisht dhe formatim, ia zbeh në shumë raste vlerën disa raporteve që në të kundërt do të kishin impakt në opinion dhe SAI të tjera partnere.

Të gjitha auditimet e performancës të vitit të kaluar tjerin problematika të mprehta, ku spikat auditimi mbi Unifikimi i Pikave Doganore me Kosovën, Matura 2016, Siguria Ushqimore, Efektiviteti i Politikave për Zhvillimin Strategjik të Turizmit, Ruajtja e Ekosistemit të Parkut Kombëtar të Prespës, Cilësia e Ajrit, Efektiviteti i Masave të Ndërmarra nga Organet Tatimore në Mbledhjen e Detyrimeve të Prapambetura, Përmirësimi i Sistemit të Vlerësimit Doganor, Performanca e

Departamentit të Administratës Publike, Procedurat e Prokurimit Publik në Shqipëri, Performanca e Menaxhimit të Borxhit Publik, Efektiviteti i Granteve në AZHBR, Kostimi i Shërbimeve Spitalore, etj.

II.3.1 NË FUSHËN E ARSIMIT DHE SPORTIT

Matura 2016. Nga auditimi u arrit në konkluzionin se modeli i pranimit që u aplikua në vitin 2016 dhe po përpiqet të implementohet sërish, nuk është ai i duhuri, si në konceptim, ashtu edhe në aplikim. Ky model nuk është në përputhje me frymën e Ligjit 80/2015 dhe as me praktikat e mira të vendeve perëndimore prej nga ky Ligj është përshtatur. Është rekomanduar që, MAS dhe QSHA duhet të angazhohen aktivisht në procesin e aplikimit, duke e nisur më herët atë në kohë, asistuar aplikantët dhe IAL-të në kërkesat e tyre për mbarrëvajtjen e duhur të procesit kundrejt tarifave të arsyeshme dhe kryerjen e procesit të regjistrimit të fituesve pa interferuar me procesin e pranimit, por në fund të tij, mbështetur në listat përfundimtare të dërguara nga IAL-të. IAL-të duhet ta konceptojnë, dizenojnë dhe implementojnë vetë procesin e pranimit, në përputhje me Ligjin dhe praktikat e mira. Kriteret e tyre të pranimit duhet të reflektojnë një politikë afatgjatë të tyre, që t'i mundësojë aplikantëve profilizimin potencial në arsimin e mesëm, sikurse nuk duhet të kufizohen vetëm në përlogaritjen e mesatareve, por mund të përfshijnë edhe aspekte të tjera të vlerësimit të kandidatëve, sidomos për programet e preferuara të studimit. *MAS të anulojë Udhëzimin nr.15, dt. 19.05.2017, "Për procedurat e aplikimit dhe regjistrimit ..., për vitin akademik 2017-2018", sepse ekziston risku potencial që ky udhëzim të dëmtojë sërish efektivitetin e procesit, sikurse efektivitetin e Ligjit për procesin e pranimeve.*

Cilësia e Godinave të Shkollave Parauniversitare. Nga auditimi u arrit në konkluzionin se Bashkitë në bashkëpunim me MASR, qeverinë, grupet e interesit, etj., të studiojnë krijimin e një klime sa më të favorshme, e afatgjatë në administrimin dhe menaxhimin e sistemit të godinave shkollore parauniversitare, në përputhje me kushtet realitetin, nevojat ku ato veprojnë, përvojave me të mira si dhe standardet e BE. Është rekomanduar nxitje e reformave për vlerësimin e cilësisë së godinave shkollore parauniversitare, duke i cilësuar si "mësuesi i tretë" për ndikimin e tyre shumë të rëndësishëm në mbarrëvajtjen e procesit aq delikat të mësimdhënies e mësimnxënies në sistemin e arsimit.

Zhvillimi i sportit. Nga auditimi është konstatuar se Gjendja aktuale e sportit në Shqipëri vuan mungesën e vizionit dhe joefektivitetin e politikave për zhvillimin e tij nga ana e qeverive të ndryshme dhe Ministrisë përkatëse, fondet e pakta të akorduara çdo vit në favor të tij nga Buxheti i Shtetit, si dhe joeficiencën në përdorimin e burimeve të ndryshme të fondeve për sportin. Pushteti qendror dhe Ministria përgjegjëse i kanë dhënë sportit gjithmonë një rol dytësor në jetën e qytetarëve shqiptarë dhe sportistëve, elitare apo amatorë. Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinisë, pavarësisht përpjekjeve, ka qenë joefektive sa i përket zhvillimit të sportit, duke bërë që shumat e vogla të granteve të alokuara për federatat, të mos përmbushin misionin e tyre në promovimin dhe ushtrimin normal të disiplinave përkatëse dhe rritjes së interesit nga ana e publikut. Institucionet qendrore dhe njësitë e qeverisjes vendore nuk garantojnë plotësisht kushtet për ushtrimin e aktiviteteve nga sportistët, nxënësit apo të rinjtë. Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinisë nuk ka qenë plotësisht efiçiente në ndarjen e fondeve në dispozicion, duke mos kontribuar mjaftueshëm në përmirësimin e infrastrukturës sportive. Drejtorja e Përgjithshme e Tatimeve dhe Autoriteti i Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit nuk kanë derdhur tërësisht për llogari të Fondit Kombëtar të Zhvillimit të Sportit, të ardhurat nga kompanitë e basteve përgjatë viteve 2013-2016, duke i shkaktuar buxhetit të MASR një efekt financiar negativ, joekonomicitet dhe të ardhura të munguara prej 22.9 milion lekë. Të ardhurat e munguara të vitit korrent, deri në muajin Korrik 2017, janë 7.9 milion lekë, shumë kjo e destinuar për zhvillimin e sportit.” Rekomanduar: Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë të rakordojë me Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve dhe Autoritetin e Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit shumën e prej 22.9 milion lekë për vitet 2013-2016 dhe atë prej 7.9 milion lekë për vitin korrent, me qëllim vjeljen e këtyre të ardhurave të munguara nga kompanitë e licencuara të basteve.

II.3.2 NË FUSHËN E TURIZMIT

Efektiviteti i Politikave për Zhvillimin Strategjik të Turizmit. Nga auditimi u konstatua se masat e marra nga qeveria dhe institucionet përgjegjëse për turizmin, mund të sigurojnë kushtet paraprake për zhvillimin e sektorit të turizmit në situatën në të cilën ndodhet, por nga ana tjetër ato janë të pamjaftueshme për të siguruar zhvillimin e qëndrueshëm të tij në periudhën afatgjatë. Sektori i turizmit, së bashku me institucionet përgjegjëse për turizmin, vuajnë nga një mungesë efiçencie dhe efektiviteti. Mungesa e strategjive të bazuara në studime dhe plane veprimi, mungesa e nxjerrjes së akteve ligjore dhe nënligjore në kohë si dhe mungesa e

krijimit të disa institucioneve të rëndësishme që parashikohen në Ligj, jo vetëm që e zvogëlojnë efektivitetin e institucioneve, por vënë në dyshim funksionimin e tyre të plotë si dhe ndikojnë negativisht në zhvillimin e turizmit. “Turizmi prioritet”, do të ishte më frytdhënës me legjislacion të kompletuar, punë konkrete, komunikim dhe bashkëpunim të ngushtë me sektorin publik dhe privat, me qëllim zhvillimin e këtij komponenti të rëndësishëm të ekonomisë sonë. *Rekomanduar: MZHETTS të marrë masat e nevojshme për krijimin e Komitetit Rajonal të Zhvillimit të Turizmit.*

II.3.3 NË FUSHËN E MJEDISIT

Ruajtja e Ekosistemit të Parkut Kombëtar të Prespës. Nga auditimi u konstatua se gjendja aktuale e Parkut Kombëtar të Prespës është fryt i presionit të vazhdueshëm në dekadat e fundit nga banorët si dhe nga menaxhimi jo i mirë i institucioneve përgjegjëse. Shfrytëzimi pa kriter i pyjeve, prerja e pakontrolluar e druve të zjarrit për ngrohje dhe në disa raste edhe për tregtim të jashtëligjshëm, gjuetia dhe peshkimi i paligjshëm, mosmenaxhimi i mbetjeve urbane dhe ujërave të zeza si dhe mos bashkëpunimi i institucioneve të cilët kanë për detyrë të menaxhojnë dhe të bashkërendojnë veprimet e tyre për të ruajtur të gjithë ekosistemin në Parkun e Prespës janë problemet kryesore të evidentuara në këtë auditim. Megjithatë, disa nga faktorët kërcënues të përqendrimit të ekosistemeve janë reduktuar dhe pyjet kanë mundësinë për t’u rimëkëmbur nëse do të merren parasysh dhe nëse do të zbatohen me përpikmëri rekomandimet e lëna nga ky auditim. Institucionet e përfshira në menaxhimin e PKP nuk kanë zbatuar të gjitha objektivat e Planit të Menaxhimit duke filluar që me menaxhimin e druve të zjarrit, menaxhimin e peshkimit, gjuetisë së paligjshme, etj. AdZM Korçë nuk ka zbatuar plotësisht objektivat e Planit të Menaxhimit të PKP sa i përket menaxhimit të pyjeve. Nuk është shpallur zona e bashkë menaxhimit në liqenet e Prespës e për rrjedhojë të gjithë peshkatarët nga viti 2013 e deri më sot kanë funksionuar si të jashtëligjshëm. Performanca e Bashkisë Pustec dhe Devoll lidhur me menaxhimin e mbetjeve është cenuar në të tre parimet e saj (ekonomicitet, eficiencë dhe efektivitet). Bashkia Pustec dhe Bashkia Devoll për disa vite me radhë nuk kryejnë menaxhimin e mbetjeve në përputhje me Ligjin nr. 10463 të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve Urbane, duke i hedhur dhe duke i djegur ose duke i lënë të vetëdijgen në mjedise të hapura. E njëjta gjë ndodh edhe me shkarkimin e ujërave të zeza në liqenet e Prespës dhe filtrimin e tyre në ujërat nëntokësore të cilat më pas ndotin tokat bujqësore e përfundojnë në basenin ujëmbledhës të liqeneve të Prespës. Shfrytëzimi i burimeve ujore nëpërmjet puseve të ujit është totalisht jashtë çdo lloj

monitorimi dhe kontrolli nga Drejtoria e Politikave të Burimeve Ujore dhe nga Inspektorati Shtetëror i Ujit. Ato nuk kanë asnjë të dhënë për sasinë e ujit të shfrytëzuar nga banorët apo bizneset vendase, numrin dhe vendndodhjen e saktë të këtyre puseve. *Është rekomanduar që Bashkia Pustec, referuar kompetencave që i jep Ligji nr. 107/2014 “Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit”, t’i kthejë përgjigje zyrtare çdo aplikimi që bëhet pranë zyrave të saj duke dhënë një përgjigje të prerë e të argumentuar mbi bazën e ligjit të sipërcituar dhe planeve urbanistikë të miratuar lidhur me aplikimet për leje ndërtimi që bëhen në adresë të saj.*

Cilësia e Ajrit. Nga auditimi u konstatua se masat e marra nga qeverisja qendrore dhe lokale për përmirësimin e cilësisë së ajrit në vendin tonë nuk kanë qenë efektive dhe eficiente. Strategjia Kombëtare për Cilësinë e Ajrit (SKCA) e miratuar në vitin 2014, ende nuk është zbatuar. Ministria e Turizmit dhe Mjedisit nuk ka raportuar asnjëherë mbi zbatimin e SKCA-së. Plani Kombëtar i Veprimit për Cilësinë e Ajrit nuk është miratuar dhe si rrjedhojë asnjë Bashki në Shqipëri nuk ka miratuar Planet Vendore të Veprimit të Cilësisë së Ajrit. Monitorimi i cilësisë së ajrit nuk i përmbush plotësisht standardet e vendosura nga direktivat përkatëse të BE-së. Vlerat e publikuara për Tiranën, ashtu si edhe për qytetet e tjera të Shqipërisë nga stacioni i lëvizshëm i AKM-së nuk janë përfaqësuese si vlera mesatare të tyre. Numri i stacioneve fikse të monitorimit të cilësisë së ajrit në Shqipëri nuk është i mjaftueshëm për të prodhuar të dhëna përfaqësuese dhe të besueshme për qytetet përkatëse. ISHMP nuk kryen inspektime sa i përket tejkalimit të normave të shkarkimeve të elementëve ndotës të ajrit, sepse nuk zotëron asnjë mjet/laborator për matjen e këtyre shkarkimeve në terren. ISHP nuk ka kryer asnjë studim epidemiologjik që të vlerësojë lidhjen shkak pasojë mbi ndikimin e cilësisë së ajrit në shëndetin e popullatës. *Është rekomanduar, AKM të hartojë Raportet e Gjendjes së Mjedisit në përputhje të plotë me Programet Kombëtare të Monitorimit të Mjedisit.*

II.3.4 MBI ADMINISTRIMIN FISKAL

Efektiviteti i Masave të Ndërmarra nga Organet Tatimore në Mbledhjen e Detyrimeve të Prapambetura. Nga auditimi është konkluduar se Administrata Tatimore Qendrore nuk ka arritur të menaxhojë detyrimet tatimore të papaguara në afat dhe të zbatojë me efektivitet masat organizative dhe shtrënguese për grumbullimin e tyre. Kjo evidentohet qartazi në rritjen e konsiderueshme në vlerë dhe në numër të subjekteve me detyrime tatimore të papaguara me vjetërsi mbi 2 vjet, duke ndikuar kështu negativisht në të ardhurat e Buxhetit të Shtetit. Drejtoria

e Përgjithshme e Tatimeve nuk ka mundur të vjelë detyrimet e papaguara nga subjektet tatimpagues, pasi nuk ka krijuar kushtet për zbatimin plotësisht të kuadrit ligjor në fuqi lidhur me detyrimet tatimore; strukturat e mbledhjes me force nuk kanë zbatuar rregullisht metodën e vlerësimit të riskut dhe nuk kanë kryer monitorimin e kontrollin e duhur ndaj drejtorive rajonale tatimore të kësaj veprimtarie të rëndësishme, për realizimin në praktikë të procedurës së sekuestrimit e më pas konfiskimit ndaj subjekteve tatimpagues me detyrime, si dhe bashkëpunimi me institucionet e tjera shtetërore ka qenë i pjesshëm, duke ulur ndjeshëm efektivitetin e veprimtarisë së administratës tatimore qendrore në zbatimin e masave ligjore shtrënguese për mbledhjen e detyrimeve tatimore të papaguara në afat. *Rekomanduar: Administrata tatimore të organizojë seminare e trajnime për mbledhjen me forcë të detyrimeve tatimore të papaguara në afat për punonjësit e administratës tatimore dhe të organizatave profesionale tatimore të tatimpaguesve, në funksion të informimit dhe edukimit të tatimpaguesve.*

Unifikimi i Pikave Doganore me Kosovën. Nga auditimi kemi arritur në konkluzionin se megjithë përparimin e arritur në fushën e shkëmbimit tregtar dhe bashkëpunimit doganor, marrëveshjet e nënshkruara nuk përbëjnë një bazë të plotë rregullatore për unifikimin doganor me Kosovën, si në kuptimin teknik ashtu edhe në atë ekonomik. Marrëveshjet e nënshkruara karakterizohen nga një formë e shprehjes së vullnetit të mirë, por nuk janë pasqyruar në politika të mirëfillta qeveritare, të cilat do ta realizonin me përgjegjshmëri dhe me sukses bashkimin doganor me Kosovën. Konstatohet se nuk ka një angazhim të vazhdueshëm institucional, bazuar në një strategji të posaçme për unifikimin doganor me Kosovën, gjë e cila ka dëmtuar dukshëm besimin e bizneseve në dy anët kufirit.

Veprimtaria e Ministrisë së Financave e Ekonomisë dhe Drejtorisë së Përgjithshme e Doganave në unifikimin e pikave doganore si proces teknik e operacional është e mangët dhe nuk ka krijuar premisat për një bashkim doganor të shpejtë ndërmjet Shqipërisë dhe Kosovës. Nuk është hedhur hapi vendimtar, unifikimi i politikave fiskale, si parakusht për sigurimin e bashkimit doganor, i cili përbën një potencial për rritjen e shkëmbimit të mallrave, rritjen e ekonomisë për dy vendet, si dhe një parapërgatitje e proces maturimi për institucionet shqiptare për t'u bërë ballë sfidave që parashtron integrimi në tregun evropian". *Rekomanduar: Nga ana e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të ndërmerren studime, bazuar tek feedback-et e Bashkimit të Dhomave të Tregtisë e Industrisë të Shqipërisë dhe Odës Ekonomike të Kosovës, dhe të hartohet një strategji kombëtare e posaçme për*

bashkimin doganor me Kosovën, për ta veçuar Kosovën nga përgjithësimi i një bashkëpunimi me Europën Juglindore. Një strategji e tillë, do të konturonte punën e Ministrisë së Financave, ministrive të tjera dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave nën një angazhim institucional të vazhdueshëm dhe të shtrirë në afate kohore të mirëpërcaktuara, bazuar në objektiva të qartë.

Përmirësimi i Sistemit të Vlerësimit Doganor. Nga auditimi kemi konkluduar se përmirësimi i performancës së Administratës Doganore, në të gjitha nivelet e saj, Drejtori e Përgjithshme e Doganave dhe Degë Doganore, kërkon rritjen e nivelit të shërbimit të Administratës Doganore ndaj subjekteve tregtare, vendosjen e standardeve sa më të drejta, unifikim të vlerësimit doganor në të gjitha degët doganore për rastet identike, rritjen e transparencës me qëllim sigurimin e barazisë në treg nëpërmjet zbatimit të procedurave dhe metodave sa më të drejta të vlerësimit të mallrave për qëllime doganore, kërkesa që nuk mund të realizohen pa përfshirjen e gjithë aktorëve që kanë një rol kyç në zinxhirin e këtij shërbimi. Kemi rekomanduar hartimin e legjislacioni të drejtë, të thjeshtë dhe të kuptueshëm për administratën dhe biznesin, si dhe sigurimin dhe zbatimin e procedurave sa më të drejta në përditësimin e dosjes së të dhënave të disponueshme. Hartimin e udhëzuesve dhe sigurimin e procedurave sa më të drejta në përcaktimin e vlerës doganore të mallrave, arritjen e standardeve sa më të mira dhe unifikim të saj. Zbatimin sa më rigoroz të procedurave të përcaktuara, shërbim sa më transparent dhe efikas ndaj subjekteve tregtare.

II.3.5 MBI ADMINISTRIMIN E BURIMEVE NJERËZORE

Performanca e Departamentit të Administratës Publike. Nga auditimi është konstatuar se Departamenti i Administratës Publike - në cilësinë e administratorit të vetëm dhe fuqplotë të sistemit HRMIS, si dhe institucionit përgjegjës për zbatimin e legjislacionit të shërbimit civil në institucionet e administratës shtetërore - nuk ka hartuar një plan strategjik institucional dhe një plan veprimi për implementimin e sistemit HRMIS si për plotësimin me të dhëna, ashtu edhe për ndërveprimin, me qëllim vendosjen në funksionim të plotë të tij. Sistemi HRMIS nuk është plotësuar ende me të dhëna nga të gjitha institucionet e parashikuara, veçanërisht nga njësitë e qeverisjes vendore. Procesi i ndërveprimit të sistemit HRMIS me sistemet e tjera aktualisht është i pezulluar. Sistemi HRMIS nuk realizon synimin e përcaktuar në pikën 9, kreu II i VKM nr. 117, pra përdorimin e tij si burim informacioni dhe planifikimi, për shkak të nivelit të ulët të plotësimit me të dhëna nga institucionet, si

dhe për shkak të mosrealizimit të ndërveprimit me sistemin e thesarit pranë Ministrisë së Financave, Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, Fondit të Kujdesit të Detyrueshëm Shëndetësor dhe Institutit të Sigurimeve Shoqërore. Efektiviteti dhe efienca e këtij sistemi nuk është arritur dhe nuk dihet ende kur mund të arrihet. *Rekomanduar: Departamenti i Administratës Publike të marrë masat e duhura për të përfshirë në raportet vjetore raportime të sakta mbi shkallën e përmbushjes së objektivit krahasuar me parashikimet për të, duke projektuar qartë pritshmëritë dhe arritjen konkrete.*

II.3.6 MENAXHIMI I FINANCE PUBLIKE

Procedurat e Prokurimit Publik në Shqipëri. Nga auditimi u arrit në konkluzionin se Agjencia Prokurimit Publik, në bashkëpunim me specialistët të fushës, institucionet ligjvënëse dhe grupet e interesit, të krijojë një përjasje më të mirë besimi, nëpërmjet procesit dinamik të hartimit të politikave të procedurës së prokurimit publik *“Negocim pa shpallje paraprake të njoftimit të kontratës”* për uljen maksimalisht të abuzimeve e garantimin e fondeve publike. Sot, sfida në hartimin e procedurave sa më efikase të prokurimit publik qëndron në rritjen e transparencës, besimit dhe shmangies së abuzimeve, sepse në shumë raste performanca e prokurimit publik matet vetëm me shifra, por harrojmë se mënyra sesi kontraktorët realizojnë prokurimin e mallrave, punëve dhe shërbimeve reflekton qasjen sociale në shërbim të qytetarit dhe operatorëve ekonomikë. *Rekomanduar: APP të marrë masa për të monitoruar sa më shumë procedura prokurimit publik “Negocim pa shpallje paraprake të njoftimit të kontratës” si dhe kriteret teknike të vendosura për të nga Autoritetet Konkurruese.*

Performanca e Menaxhimit të Borxhit Publik. KLSH është përpjekur t'i japë përgjigje pyetjes: *“A sigurohet me ekonomikitet borxhi publik dhe a përdoret me eficiencë ai?”*. Është konstatuar se pavarësisht përpjekjeve të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, treguesit e përdorur për menaxhimin e borxhit publik, nuk përmbushin kërkesat e standardeve të pranura në lidhje me vlerësimin e qëndrueshmërisë, koston së borxhit dhe menaxhimin e tij me ekonomikitet dhe eficiencë. Rezultatet e treguesve përgjegjës për vlerësimin e qëndrueshmërisë dhe koston së borxhit publik si: Borxh i Jashtëm/ Eksporte, Borxh i Jashtëm/ Rezervave Valutore dhe Indikatori i Hendekut Primar Afatshkurtër, tregojnë se aftësia e ekonomisë sonë kundrejt borxhit publik, është në rënje. Këto rezultate lidhen drejtpërdrejtë me koston që përballon shteti për shlyerjen e interesave dhe

principalit. Mos zbërthimi i strategjive afatmesme të menaxhimit të borxhit publik në plane konkrete veprimi dhe strategji alternative, nuk i mundësojnë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë diversifikimin e risqeve për të arritur në një menaxhim të borxhit publik. *Rekomanduar: MFE në bashkëpunim me strukturat përgjegjëse të borxhit publik, të marrë në konsideratë një spektër më të gjerë indikatorësh të borxhit, me qëllim evidentimin e drejtë të stokut të borxhit publik.*

Efektiviteti i Granteve në AZHBR. Kemi arritur në konkluzionin se Agjencia për Zhvillim Bujqësor dhe Rural nuk ka arritur efektivitetin e synuar nga menaxhimi dhe administrimi i fondeve buxhetore për skemat kombëtare, për shkak se menaxhimi i burimeve njerëzore ka shfaqur mangësi në strukturimin organik, formimin bazë, rekrutimin, trajnimin dhe vlerësimin e performancës së tyre, etj. Kanë shfaqur mangësi vetë procedurat e subvencionimit për skemat kombëtare të analizuara në dinamikë për kushtet dhe kriteret e përfitimit, si dhe zbatimit të tyre nga ana e AZHBR. Fondet e dhëna për informim kanë rezultuar jo efektive, pasi mjetet e komunikimit kanë qenë të kufizuara, informacioni i pamjaftueshëm dhe jo cilësor, nuk është menaxhuar siç duhet, etj. Financimet për mbrojtjen e ullirit nuk rezultojnë efektive, pasi nuk janë zbatuar siç duhet procedurat e prokurimit, nuk është vepruar në përputhje me kuadrin rregullator, verifikimet dhe monitorimet për këtë skemë nga AZHBR kanë qenë me mangësi, duke rritur premiset për abuzime nga ana e institucionit. Fondet e investimeve të përfituara nuk janë shfrytëzuar si duhet në aspektin ekonomik, për të gjeneruar më pas të ardhura të mjaftueshme për të mbështetur zhvillimin e zinxhirit të vlerës që të mund të zhvillojnë projekte të besueshme për financim. Ka munguar sektori i monitorimit për një periudhë 4-vjeçare, e si pasojë edhe monitorimi i skemave kombëtare të vogla dhe investimeve, duke e ulur ndjeshëm efektivitetin e fondeve të dhëna për ato. *Rekomanduar: AZHBR të marri masat e nevojshme për krijimin e sektorit që shërben për informimin dhe këshillimin e fermerëve, me qëllim shmangien e gabimeve, vonesave gjatë përgatitjes së dokumentacionit si dhe penaliteteve që ndodhin gjatë kontrollit të aplikimeve.*

Kostimi i Shërbimeve Spitalore. Nga auditimi u konstatua se sistemi aktual i vlerësimit të kostove për shërbimet spitalore është një vlerësim që mbart shpenzime të tepërta dhe nuk reflekton kostot e vërteta, duke orientuar kërkesat e institucioneve shëndetësore spitalore drejt vlerësimit të shpenzimeve dhe jo sipas kostove të tyre. Mungesa e specialiteteve pranë shërbimeve në spitalet rajonale dhe bashkiake, si dhe mungesa e performancës së shërbimit parësor ka krijuar

rritjen e kostove dhe përqendrimin e pacienteve në qendrën më të madhe universitare QSUT. Implementimi i paketave shëndetësore përbën një nismë të mirë për miratimin e protokolleve për këto paketa, por mënyra e vlerësimit financiar të tyre bie ndesh me ligjin e prokurimeve publike, duke rritur kostot e këtyre shërbimeve shëndetësore. Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale së bashku me Fondin edhe QSUT të angazhohen në hartimin dhe implementimin e protokolleve klinike për të gjitha shërbimet spitalore duke pasur si orientim modelin DRG dhe klasifikimin më të fundit ndërkombëtar të sëmundjeve ICD-10.

Rekomanduar: Riorganizimi i hartës së spitaleve mbi bazën e treguesve të performancës së shërbimit spitalor përbën një kusht të nevojshëm dhe të domosdoshëm për uljen e kostove të tepërta për sistemin shëndetësor. Premisat e krijimit të një tregu shëndetësor do të çonte në ekuilibrin e kërkesë-ofertës duke rritur eficiencën, cilësinë e shërbimeve nga ofruesit e kujdesit shëndetësor për pacientë. FSDKSH duhet të aplikojë procedurën e prokurimeve publike për përfituesit e institucioneve shëndetësore jo publik për paketat shëndetësore.

Siguria Ushqimore. U konstatua se Autoriteti Kombëtar i Ushqimit nuk ka arritur të garantojë besimin e konsumatorëve për sigurinë ushqimore në vend, për shkak se kuadri rregullator është i paplotësuar, ka mbivendosje, dublime kompetencash dhe mungesë të ndarjes së përgjegjësive institucionale. Nuk ka funksionuar bordi, komiteti shkencor me panelet, si dhe drejtorët e përgjithshëm pas vitit 2016 janë emëruar në kundërshtim me kërkesat përkatëse ligjore. Autoriteti Kombëtar i Ushqimit ka shfaqur mangësi në administrimin e shërbimit civil, si dhe nuk ka një shpërndarje racionale të inspektorëve në rajone dhe sipas sektorëve brenda tyre, ka kapacitete të dobëta inspektuese si pasojë e largimeve të paligjshme, mungesës së përputhjes së kriterëve të formimit profesional; mungesës së trajnimeve, testeve, kualifikimeve dhe për pasojë cilësi dhe numër i ulët e inspektimeve. Nuk janë trajtuar siç duhet masat administrative të dënimit me gjobë të subjekteve të gjendur në kundërshtim me ligjin, pajisjet laboratorike në masë të konsiderueshme janë të amortizuara e jashtë përdorimit dhe laboratorë janë të paautorizuar, mungojnë investimet në asete e infrastrukturën inspektuese, si dhe në pajisjet laboratorike me shtrirje në të gjithë vendin, të nevojshme dhe të domosdoshme për përmirësimin e sigurisë ushqimore në vend.

Rekomanduar: Ministri i Bujqësisë dhe AKU të marrin masat e nevojshme për të bërë të mundur funksionimin normal të Komitetit Shkencor dhe Paneleve shkencore, duke i vënë në dispozicion të gjithë informacionin e nevojshëm për

çështje të veçanta për të cilat kërkohet mendim shkencor për qëllime të veprimtarisë së AKU, në kushtet e modernizmit të industrisë ushqimore dhe ekonomisë globale.

II.4 RAPORTIMI I AUDITIMEVE TË SISTEMEVE TË INFORMACIONIT

Auditimi i Teknologjisë së Informacionit (IT) si një nga llojet më të reja e të vështira të Auditimit përbën pa dyshim sot sfidën e institucioneve të auditimit jo vetëm të rajonit por edhe institucioneve me të zhvilluara të auditimit anëtarë të INTOSAI-t.

KLSH duke nisur nga viti 2012 ka ndjekur politika konsekuente për zhvillimin e Auditimit të Teknologjisë së Informacionit. Gjatë viteve 2012-2017 janë hedhur hapa drejt zhvillimit të auditimit IT nëpërmjet: *rekrutimit të punonjësve të rinj; kryerjes së ndryshimeve të nevojshme ligjore dhe organizative, zhvillimit të kapaciteteve audituese; pajisjes me metodologjinë e duhur si dhe trajnimin dhe certifikimin nga organizatat ndërkombëtare të audituesve IT të KLSH.*

Në Strategjinë e Zhvillimit 2013-2017 të KLSH u prezantua për herë të parë objektivi ambicioz i zhvillimit të auditimeve të Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit, duke krijuar Drejtorinë e Auditimit të Teknologjisë së Informacionit në dhjetor të vitit 2014. Në fillim të vitit 2017 në zbatim të kësaj strategjie Auditimi i Teknologjisë së Informacionit ndahet nga Departamenti i Auditimit të Buxhetit Qendror, Administratës së Lartë Publike, Menaxhimit Financiar dhe Auditimit të Brendshëm dhe krijohet Departamenti i Auditimit të Teknologjisë së Informacionit dhe Investimeve të Huaja.

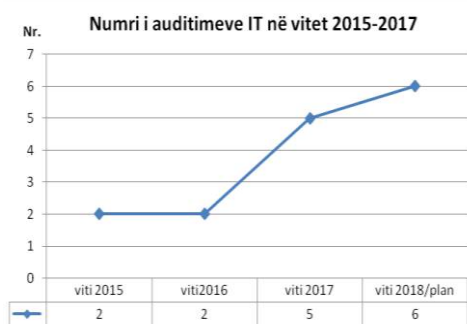
Në drejtim të zhvillimit të Auditimit IT janë shfrytëzuar mundësitë e brendshme dhe ato të ofruara nga partnerët ndërkombëtare ku në mënyrë të veçantë veçojmë suportin e dhëna për trajnimin e 3 audituesve nga Iniciativa për Zhvillim e INTOSAI-t (IDI), shkëmbimet e trajnimit me grupet e punës së IT së EUROSAT-t dhe INTOSAI-t (ITWG dhe WGITA), bashkëpunimi me zyrën e Auditimit të Zvicrës konkretizuar me kryerjen e vetëvlerësimit të IT në vitin 2015 dhe atë të vetëvlerësimit të Auditimit TI në vitin 2016, trajnimet e kryera në qendrat e specializuara të auditimit IT gjatë vitit 2017 në Indi dhe Pakistan si dhe mbështetjen e dhënë nga specialistët e SAI-ve të Polonisë, Portugalisë e Estonisë nëpërmjet projektit të Binjakëzimit IPA (AL 13 IB FI 01) për trajnimin e stafit të drejtorisë IT të KLSH, ndihmesën në krijimit të bazës së të dhënave për subjektet e auditimit IT (ICTS Database), krijimin dhe trajnimin e

linjës së parë të suportit me njohuri mbi auditimin IT dhe zhvillimit të **Manualit Aktiv të Auditimit të Teknologjisë së Informacionit**.

Ky manual elektronik me vlera të pa diskutueshme në analizimin e riskut planifikimin e auditimit si dhe përdorimit të eksperiencës së auditimeve të mëparshme në auditim përbën një risi jo vetëm për KLSH por edhe për komunitetin botëror të auditimit. Ky produkt i cili lindi, u testua në një auditim pilot, u përmirësua edhe me kontributin modest të audituesve të Teknologjisë së Informacionit të KLSH, është prezantuar në disa evente të grupeve të punës së IT së EUROSAT-t dhe INTOSAT-t si frut i këtij projekti binjakëzimi dhe është pranuar e po implementohet si një inovacion në fushën e auditimit nga komuniteti ndërkombëtar i Auditimit IT.

Fillimi i përdorimit të manualit në 6 mujorin e dytë të vitit solli një përmirësim të treguesve të auditimit IT. Viti 2017 ka reflektuar rritje të numrit të auditimeve. Kështu u realizuan 5 auditime IT¹² nga 2 të realizuar në vitin 2016. Si pasojë edhe numri i gjetjeve është rritur progresivisht.

Grafiku nr.20: Numri i auditimeve IT dhe gjetjet

Burimi: KLSH, Sektori i statistikave

Auditimi i sistemeve të Teknologjisë së Informacionit në Drejtorinë e Ujësjetës Kanalizimeve, Tiranë (UKT)¹³

Pas ushtrimit të Auditimit IT në UKT sh.a., KLSH arrin në konkluzionin se IT në UKT zhvillohet në mungesë të një Strategjie të Teknologjisë së Informacionit duke sjellë mos pasqyrimin qartë të objektivave të sh.a. lidhur me infrastrukturën TI dhe

¹² Një nga të cilët tematik

¹³ http://www.klsh.org.al/web/it_ukt_3443.pdf

burimet e nevojshme për ngritjen, zhvillimin dhe mirëmbajtjen e saj. Mungesa e Planit Strategjik mbart riskun e keqadresimit të burimeve të nevojshme për mbështetjen e veprimtarisë së UKT nga Teknologjia e Informacionit. Teknologjia e Informacionit duhet të shtrihet në gjithë proceset e aktivitetit të Ujësjiellës Kanalizime Tiranë.

Nga auditimi u konstatua se UKT nuk ka rregulla të shkruara për procedurat e mbylljes së përdoruesve të sistemit IT. Nuk kryhet njoftimi nga departamentet përkatëse si dhe nga burimet njerëzore i sektorit IT për mbylljen e përdoruesve që kanë ndërprerë marrëdhëniet e punës. Lënia “aktive” e përdoruesve të sistemit pasi kanë ndërprerë marrëdhëniet e punës (faturistë, arkëtare TI e specialiste të departamentit të shitjes, etj.) përbën shkelje të sigurisë në aplikacionin e faturimit duke e bërë atë të pasigurve ndaj ndërhyrjeve. Siguria e sistemeve të informacionit në UKT është në risk në saj të mungesës së rregullave të shkruara për ndërrimin e fjalëkalimeve. Përfshirja e Sektorit i IT në procese operationale (sistemime të dhënash) në sistem krahas detyrave për mirëmbajtjen e zhvillimin e sistemit përbën konflikt në ndarjen e përgjegjësiave dhe përbën risk për UKT.

Mos ruajtja dhe analizimi nga ana e sektorit të IT në UKT, i logeve të sistemit për vitin 2016 (për mungese hapësirash) mbartin riskun që ndërhyrjet në sistemet e teknologjisë së informacionit të mos identifikohen.

Investimet IT të kryera nga UKT kanë lënë jashtë vëmendjes investimet në IT për automatizimin e impianteve të prodhimit, trajtimit dhe pompimit të ujit. Nuk ka kërkesa nga Departamenti i prodhim shpërndarjes Departamenti Inxhinierik për futjen e automatizimeve dhe përdorimin e teknologjisë së informacionit. Në impiantin e Bovillës u konstatuan se serveri i aplikacionit për komandimin e monitorimin e procesit të përpunimit të ujit ishte jashtë funksionit dhe zëvendësuar me 2 PC. Aplikacioni i kontrollit të impiantit ruhej pa backup dhe ambienti ku ndodhej pc ishte pa ventilim efikas dhe pa sisteme alternative energjie. Impianti i Bovillës ruhet nga roje private pa sisteme sinjalizimi dhe kamera sigurie. Komunikimi i impiant depozitacione pompimi kryhet me celular dhe sistemi mund të komandohej manualisht vetëm 4 ore në rast avarie të aplikacionit të mesipërm.

Impianti i Bovillës dhe matja e nivelit të ujit në depo. Në depot e ujit u konstatuan se nuk ka automatizim për matjen e niveleve të ujit në depo. Mos përdorimi i sistemeve inteligjente në depo sjell zbatimin e grafikun e miratuar për furnizimin e Tiranës me ujë 3 herë në ditë pavarësisht nga kërkesat e gjendja në sistem.

Ndërkohë, depot ndodhen të rrethuara nga zona urbane, ruhen nga roje private për vetëm 2 turne pa sisteme sinjalizimi dhe kamera sigurie.

Nga Auditimi në Dispeçerinë e UKT u konstatuan:

- Dispeçeria e UKT në shërbimin e saj 24 orësh nuk përdor sisteme të teknologjisë së informacionit si për marrjen e informacioneve nga burimet e prodhimit, linjat e transmetimit, depot dhe rrjetin shpërndarës, regjistrimin e informacioneve dhe veprimeve të kryera;
- Nuk përdoren sisteme IT inteligjente për të mundësuar kryerjen e balanceve të ujit;
- Dokumentimi i veprimtarisë së dispeçerisë kryhet manualisht duke mos dhënë mundësinë e përdorimit të informacionit për analiza.

Auditimi i Teknologjisë së Informacionit në ISSH¹⁴

Auditimi i sistemeve IT në Institutin e Sigurimeve Shoqërore (ISSH), është konkluduar se institucioni po zhvillon teknologjinë e informacionit duke shfrytëzuar burimet e vëna në dispozicion duke dhënë një kontribut në administrimin e sigurimeve shoqërore në përgjithësi dhe në zbatimin e politikave të pensioneve në veçanti.

Pavarësisht përpjekjeve u konstatuan mangësi për të cilat adresimi i kujdesshëm është i nevojshëm. Kështu, ISSH nuk ka strategji për Teknologjinë e Informacionit, mungesa e të cilës sjell mospasqyrimin e qartë të objektivave lidhur me infrastrukturën, burimet e nevojshme si dhe instrumenteve të nevojshëm për matjen e objektivave. Mungesa e Planit Strategjik, mbart riskun e keqadresimit të burimeve të nevojshme për mbështetjen e veprimtarisë. Drejtoria e Burimeve të Informacionit funksionon me një rregullore të pa përditësuar dhe pa miratuar. Nga auditimi i burimeve njerëzore në strukturën e TIK u konstatua mungesa në personel të kualifikuar në pozicionet kritike të kësaj strukture, si dhe nuk analizohen nevojat për trajnim të stafit të DBI.

Nga auditimi u konstatua se ISSH-ja nuk ka të ndërtuar një strategji të rimëkëmbjes nga katastrofat si dhe nuk ka plane që përcaktojnë vazhdimësinë e proceseve në rastet e dështimit të qendrës së të dhënave primare që suportojnë sistemet PCAMS, CMIS dhe DMAI. Nuk ka qendër të rimëkëmbjes nga katastrofat (DRC) për data centerin primar ku hostohen serverat e sistemeve PCAMS, CMIS dhe DMAIS

¹⁴ http://www.klsh.org.al/web/vendimiok_3285.pdf

dhe infrastrukturën e rrjetit. Backup-et e sistemeve PCAMS, CMIS dhe DMAIS janë të ruajtura në Tape librari, të cilat pasi mbushen ruhen në të njëjtën godinë me sistemet PCAMS, CMIS dhe DMAIS.

ISSH nuk disponon dokumentacione në lidhje me: *planet e vazhdueshmërisë së punës (BCP), procedurat e testimit, nuk ka listë të testeve të kryera për vitin 2016 dhe rezultatet me veprimet e ndërmarra ose rekomandimet për to, planet e sigurisë, listë të artikujve të vlerësuar prioritarë për proceset emergjente*. Nga auditimi i kontrollit automatik mbi listëpagesat, një proces ky i implementuar që prej fillimit, në shërbim të ISSH, rezulton se sistemi nuk jep rezultate të sakta. Zbatimi i rekomandimeve të këtij raporti si dhe mbështetja e zhvillimit të TI në ISSH nga strukturat qeveritare do të rris stabilitetin dhe sigurinë e skemës së pensione.

Auditimi i Teknologjisë së Informacionit në Institutin e Statistikave¹⁵

Në auditimin e Teknologjisë së Informacionit në Instituti i Statistikave (INSTAT), KLSH duke pasur parasysh rolin e teknologjisë së informacionit në përmbushjen e misionit të INSTAT-it në prodhimin e statistikave asnjëse, transparente dhe të përditësuara, si dhe rëndësinë e tyre në proceset e zhvillimit e transformimit të fushave ekonomiko-sociale, duke përdorur manualin Aktiv të Auditimit TI për vlerësimin e riskut ushtroi auditim në vetëm 2 fusha kryesore (qeverisjes IT dhe Siguria e informacionit) dhe 5 nënfusha të tyre.

Nga auditimi u konstatua se niveli që reflektojnë sistemet e informacionit në kushtet e mungesës së një Strategjie në INSTAT tregojnë për një zhvillim të shkëputur nga objektivat institucionale, si dhe mungesë burimeve të nevojshme për ngritjen, zhvillimin dhe mirëmbajtjen e IT. Me gjithë përpjekjet e bëra, INSTAT nuk ka marrë masa të mjaftueshme rregullatore dhe organizative për garantimin e sistemeve të informacionit. Në gjykimin tonë, menaxhimi i elementëve kritikë në sistemet e informacionit, është i pa pamjaftueshëm dhe i papërshtatshëm, investimet në sistemet e informacionit nuk kanë zgjidhur përfundimisht sigurimin e Vazhdueshmërisë së Biznesit dhe nuk kanë siguruar Rimëkëmbjen nga Katastrofat.

Nga auditimi u konstatua se ruajtja dhe procesimi i të dhënave statistikore në një dhomë serverash me siguri fizike e kushte mjedisore të pamjaftueshme, në kundërshtim me rekomandimet e AKSH-it mbi “Ndërtimin e Dhomës së Serverave”, përbën një risk për humbjen e informacioneve të një rëndësie të veçantë. Miratimi i një rregulloreje për dhomën e serverave nga vetë INSTAT-i., në përputhje me

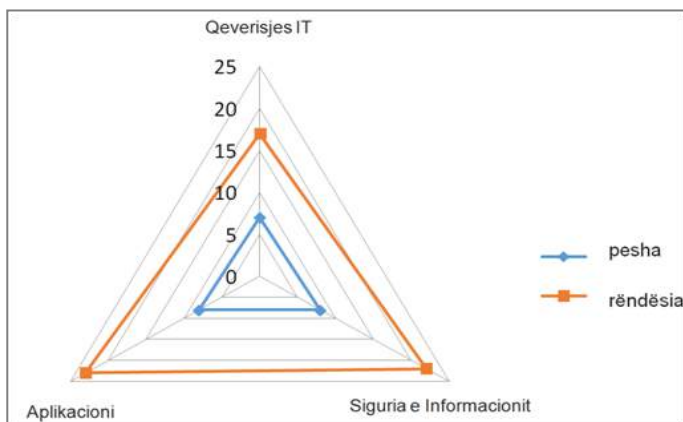
¹⁵ http://www.klsh.org.al/web/199_vendim_instat_3776.pdf

parametrat e përcaktuar nga AKSHI në këto kushte është një mase e nevojshme për njohjen e problematikës por që nuk gjen zbatim në këto kushte.

Auditimi i Teknologjisë së Informacionit në Drejtorinë e Përgjithshme të Taksave dhe Tarifave Vendore¹⁶

Drejtoria e Përgjithshme e Taksave dhe Tarifave Vendore (DPTTV) është institucion buxhetor, në varësi administrative nga Drejtoria e Përgjithshme Ekonomike pranë Bashkisë Tiranë. Duke pasur parasysh rolin e teknologjisë së informacionit në përmbushjen e misionit të DPTTV dhe rolin e të ardhurave që mbledhen nga kjo drejtori për buxhetin e Bashkisë së Tiranës, gjatë vitit 2017 KLSH ushtroi një Auditim i cili në kuadër të projektit IPA, u zgjodh si *"Auditim pilot IT në një sistem tipik të administratës shtetërore"* dhe u asistua nga ekspertet e SAI-t të Polonisë, Gjykatës së Llogarive e Portugalisë dhe SAI-t të Estonisë. Gjatë këtij auditimi u përdor për herë të parë Manuali Aktiv i TI i cili u zhvillua gjatë projektit të binjakëzimit dhe kishte objektiv thelbësor vënien në praktikë të *"Manualit ËGITA - IDI mbi Auditimin e TI-së për Institucionet Supreme të Auditimit"*.¹⁷

Nga analiza e riskut me Manualin Aktiv të informacionit paraprak të mbledhur të 7 fushave kryesore dhe 44 nënfushave që përfshijnë të gjitha proceset e punës së teknologjisë së informacionit në DPTTV u përzgjedhën si zona me risk të lartë 3 fusha dhe

13 nënfusha duke siguruar një rritje të konsiderueshme të 3 E në këtë auditim.

Auditimi tregoi se institucionit nuk ka një Plan Strategjik të shkruar e të miratuar për Teknologjinë e Informacionit duke mos bërë planifikime strategjike mbi sigurinë institucionale dhe infrastrukturën IT si dhe duke mos pasqyruar qartë objektivat lidhur me burimet dhe instrumentet e nevojshme për matjen e objektivave.

¹⁶ http://www.klsh.org.al/web/224_vendim_dpttv_25_dhjetor_2017_3830.pdf

¹⁷ http://intosaiitaudit.org/WGITA23rd/23rd_WGITAMeeting/IT_Handbook.pdf

Rregullorja e Brendshme, lidhur me strukturën IT në DPTTV, nuk është në përputhje me rekomandimet e AKSHIT, rregullorja nuk përmban elementët e nevojshëm për të siguruar funksionim e përshtatshëm të strukturës IT në institucion.

DPTTV nuk disponon një regjistër risku për teknologjinë e informacionit në mospërputhje me Ligjin nr. 10296, datë 08.07.2010, “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, Udhëzimi nr. 30, datë 27.12.2011 “Për Menaxhimin e Aktiveve në Njësitë e Sektorit Publik”, duke mos garantuar kështu identifikimin dhe menaxhimin e risqeve në teknologjinë e informacionit.

Nga auditimi u konstatua se ambienti fizik i dhomës së rrjetit nuk është në përputhje me standardet e përcaktuara në Rregulloren për Ndërtimin e Dhomes së Serverëve (Versioni 1.0, datë 02.12.2008) miratuar nga AKSHI (Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit)

Nga auditimi i trigera-ve që popullojnë tabelën e auditimit, rezultoi se ndryshimet në të dhëna, pasqyrohen në trajtën e komenteve, çka e bën të vështirë ndjekjen e gjurmës së auditimit, apo nxjerrjen e raporteve dhe evidentimin e saktë të rasteve të ndërhyrjeve në sistem për ato rekorde që ruhen. Gjithashtu, mungojnë fusha të tjera të rëndësishme si: Hyrje në sistem (login); Viti i detyrimit; Afati i likuidimit të Taksës; Numri i këstit; Emërtimi i Taksës; Vlera e vjetër (oldvalue) dhe vlera e re (newvalue); Dalje nga sistemi (logout); Mungon gjurma e auditimit për veprime si: modifikimin, heqjen dhe dhënien e të drejtave një përdoruesi si dhe veprime të tjera që lidhen me aktivitetet e përdoruesve.

Nga auditimi i kontrolleve në hedhjen e të dhënave dhe logimit në sistem, konstatohet se Log-et, të cilat gjenerohen nga sistemi i taksave nuk analizohen përmes një ndërfaqeje aplikative, e cila të mundësojë një shfletim në kohe reale të tyre. Baza e të dhënave të Sistemit “Manaxhimi i Taksave Vendore” nuk është e regjistruar si bazë të dhënash shtetërore në ARK në kundërshtim me Ligjin nr.10325, datë 23.09.2010 “Për bazat e të dhënave shtetërore” dhe VKM Nr. 945, datë 2.11.2012. Regjistrimi i bazës së të dhënave është i nevojshëm për standardizimin dhe sigurimin e saj.

Vizioni i të ardhmes së KLSH-së në Auditimin e Teknologjisë së Informacionit

Duke nisur nga viti 2018 mbështetur në Strategjinë e zhvillimit të KLSH, për vitet 2018–2022 me synim konsolidimin e auditimit të Teknologjisë së Informacionit do të kryhen:

Investime në ndërtimin e kapaciteteve. Investime në ndërtimin e kapaciteteve e zhvillimin e aftësive e njohurive nëpërmjet trajnimeve të brendshme e të jashtme si dhe do të marrë masa për shtimin e personelit të saj nëpërmjet rekrutimeve të reja me finalizimin e përpjekjeve për krijimin e Departamentit të Auditimit të Teknologjisë së Informacionit. Përhapja e shpejtë teknologjisë kompjuterike dhe përdorimi i “Data Analytics” në auditim, kërkojnë auditues të IT (dhe jo vetëm) të aftë, të mirëtrajnuar për të shfrytëzuar këtë sasi informacioni në modelimin e auditimit për përcaktimin e dhënë siguri nëse kontrollet dhe proceset e përshtatshme janë vendosur, funksionojnë efektivisht, menaxhojnë risqet dhe vulnerabilitetet në sistemet e IT. KLSH ka planifikuar në vitet e ardhshme të investojë në përvetësimin e metodave vizualizuese analizuese.

Standardet Profesionale. Për të kryer auditimin e Teknologjisë së Informacionit me kompetencë dhe profesionalizëm, KLSH ka nevojë për një metodologji të mbështetur në një kornizë të përditësuar të standardeve profesionale ndërkombëtare ku përkthimi dhe implementimi i ISSAI-ve do zënë një vend të veçantë. Ndjekja dhe pjesëmarrja në grupet e punës së IT së EUROSAT-t dhe INTOSAT-t (ITWG dhe WGITA) do të sigurojnë jo vetëm premiset për implementimin e përditësimeve në kohë por dhe dhënien e kontributit modest në hartimin e tyre. Konsolidimi i përdorimit të Manualit Aktiv të Auditimit IT do të shoqërohet me punimin dhe botimin e manualeve mbi auditimin e fushave specifike të reja të teknologjisë së informacionit si auditimin e cloud, e- gov, etj.

Ndarja e njohurive. “Intensifikimi i përdorimit të metodave bashkëkohore të teknologjisë së informacionit do të jetë një nga instrumentet bazë të rritjes së performancës së punës së KLSH-së dhe do të lehtësojë kontrollet e kryqëzuara të transaksioneve financiare”. Objektivi i KLSH për periudhat e ardhme konsideron kalimin në një fazë të mëtejshme që synon konsolidimin e Auditimeve të Teknologjisë së Informacionit, dhe përdorimi elementeve të Auditimeve TI-së në auditimet e përputhshmërisë, financiar dhe performancës. Elemente të auditimit IT do të vazhdojnë të shtrihen në Departamentet e Auditimit duke vazhduar praktikën e ngritur nga projekti i binjakëzimit për ngritjen e një linjë të parë suporti me njohuri IT në çdo departament dhe mbështetjes së saj nga trupa IT.

III. KOMUNIKIMI DHE BASHKËPUNIMI ME PALËT E INTERESIT

III.1 KOMUNIKIMI DHE TRANSPARENCA

KLSH në përmbushje të objektivave strategjike dhe të thellimit të transparencës nëpërmjet komunikimit si dhe në funksion të njohjes së kontributeve të institucionit nga qytetarët, në korrik të vitit 2017, miratoi **Strategjinë e Komunikimit të KLSH-së për vitet 2017-2019**. Në këtë strategji janë përcaktuar qartë *objektivat strategjike të KLSH-së* në bazë të nevojave, kërkesave dhe sfidave të institucionit në komunikimin me publikun dhe palët e tjera të interesit, por në kushtet e burimeve aktuale njerëzore dhe financiare dhe mundësive të kufizuara të rritjes së tyre për periudhën e realizimit të strategjisë.

Objektivi 1	Rritja e profilit publik të KLSH-së dhe e të kuptuarit të misionit, vizionit dhe rolit të tij në shoqëri, për të forcuar besimin e qytetarëve tek institucioni.
Objektivi 2	Shtimi i mjeteve të komunikimit të jashtëm të KLSH-së me qytetarët dhe grupet e ndryshme të interesit me qëllim rritjen e nivelit të ndërgjegjësimit të publikut.
Objektivi 3	Promovimi i rezultateve të auditimit të KLSH për të transmetuar tek opinionin publik rezultatet dhe dobite të institucionit në përmirësimin e qeverisjes, përmes luftës kundër korrupsionit.
Objektivi 4	Shtimi i komunikimit dhe ndërveprimit të KLSH-së me qytetarin, nëpërmjet pjesëmarrjes aktive të qytetarëve në aktivitetet dhe tryezat e rumbullakëta.
Objektivi 5	Konsolidimi i pjesëmarrjes së audituesve në opinion-dhënien në median e shkruar dhe kalimi gradual drejt dhënies së opinionit në emisionet televizive.
Objektivi 6	Rritja e komunikimit të brendshëm në institucion dhe e shkëmbimit të informacionit mes drejtorive dhe departamenteve të auditimit.

Strategjia e Komunikimit 2017-2019 synon rritjen e të kuptuarit të parimeve dhe funksioneve të KLSH nga publiku dhe qytetari, nga institucionet, organizatat jo-qeveritare dhe media. Ajo do të provojë të stimulojë debat publik rreth gjetjeve dhe rekomandimeve të KLSH, debat i cili çon më pas në rritjen e sensibiliteteve të grupeve të ndryshme shoqërore, ndaj gjetjeve dhe rekomandimeve të institucionit përgjatë auditimeve të tij.

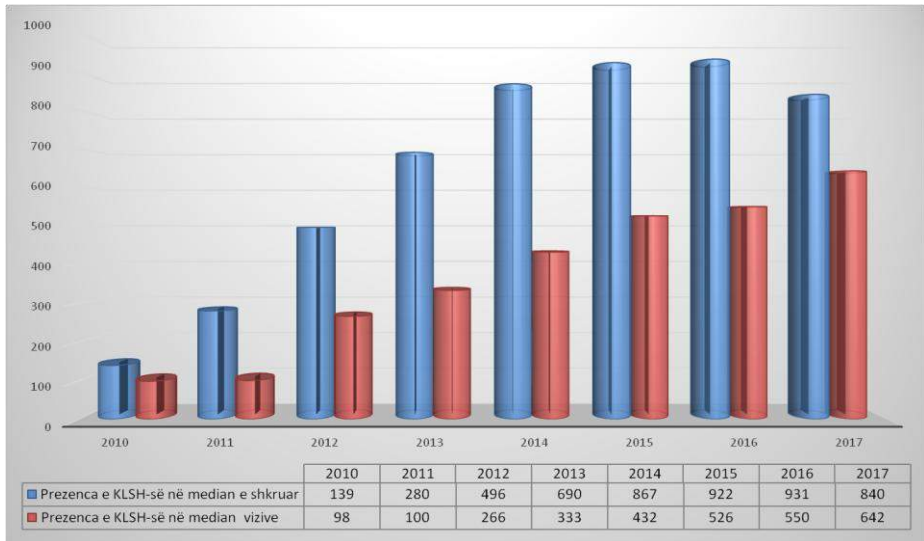
III.1.1 KOMUNIKIMI ME MEDIAN

Gjatë viteve 2012-2017, institucioni në përmbushje të objektivit për rritjen e transparencës është zhvilluar në disa dimensione. Krahas rritjes së kanaleve të komunikimit me publikun, përmirësoi përmbajtjen dhe cilësinë e mesazheve në njoftimet e tij për shtyp. Njoftimet për shtyp kanë qenë dhe janë përcjellësi kryesor i mesazheve publike të institucionit. Institucioni është përpjekur të japë në një format konciz gjetjet dhe rekomandimet kryesore nga çdo auditim me rëndësi të veçantë për mirë-menaxhimin e parasë publike.

Gjatë vitit 2017, shtypi i shkruar ka përcjellë raportet dhe deklaratat tona për shtyp në një numër të madh artikujsh, njoftimesh, editorialesh dhe komentesh analitike, rreth 840. KLSH ka qenë i pranishëm me rreth 100 kronika më shumë se vitin e kaluar (numri është rritur nga 550 në 642 kronika). Mediat i janë përgjigjur njoftimeve tona institucionale, problematikave të dala nga veprimtaria audituese dhe aktiviteteve të ndryshme gjatë këtij viti. Transparenca e veprimtarisë së KLSH-së po rritet nga viti në vit dhe institucioni është bërë gjithnjë e më i hapur e bashkëpunues me median.

Institucioni ka konsideruar media-n e shkruar dhe audio-vizive si partnerin kryesor në realizimin e misionit të tij si “watchdog” për mirëadministrimin e fondeve dhe pasurisë publike si dhe për të forcuar luftën ndaj korrupsionit. Ky partneritet ka qenë real dhe që nga analiza vjetore e zhvilluar në janar 2012 e deri në analizën e fundit vjetore për vitin 2017, ku mediat dhe përfaqësuesit më në zë të profesionistëve të fushës dhe të organizatave jo-qeveritare që luftojnë korrupsionin, janë ftuar të marrin pjesë dhe të diskutojnë. Transparenca e aktivitetit të institucionit ka përbërë një nga treguesit kryesorë të modernizimit të institucionit, realizimit të misionit të tij në shërbim të qytetarëve dhe Kuvendit, duke rritur në këtë mënyrë besimin e qytetarëve në punën e institucionit.

Grafiku nr.21: Prezenca e KLSH-së në median e shkruar dhe vizive

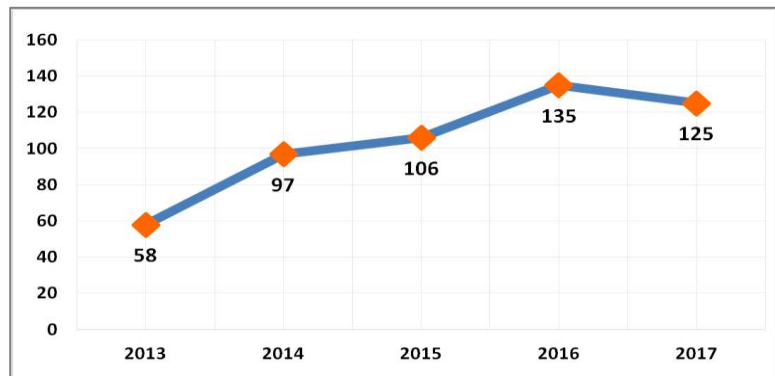

Burimi. KLSH, Drejtoria e Komunikimit

III.1.2 PREZENCA E AUDITUESVE TË KLSH-SË NË MEDIAN E SHKRUAR

Prezenca e audituesve të KLSH-së në median e shkruar, është paraqitur për publikun e përmbledhur në 9 volume (periudha 2013-2017), të cilat i janë shtuar kolanës së botimeve të KLSH-së. Gjatë vitit 2017, KLSH ka qenë prezente pothuajse në të gjitha gazetatat me 125 shkrime, të shkruara nga auditues të KLSH-së. Gjatë pesë viteve, 2013-2017 audituesit e KLSH kanë botuar 521 artikuj (analiza fillon me vitin 2013 pasi më parë nuk konstatohet prezencë e audituesve në media).

Grafiku nr.22: Prezenca e audituesve të KLSH-së në median e shkruar

Burimi. KLSH, Drejtoria e Komunikimit

III.1.3 TRAJTIMI I LETRAVE TË QYTETARËVE

Kontrolli i Lartë i Shtetit gjatë vitit 2017, ka vijuar të trajtojë me korrektesë dhe profesionalizëm letrat dhe ankesat e qytetarëve, të cilët në çdo rast kanë marrë përgjigje, edhe kur çështja e ngritur prej tyre ka qenë jashtë kompetencave të institucionit. Në këto raste, KLSH i ka orientuar qytetarët, nëpërmjet përgjigjeve zyrtare se cilit institucion duhet ti drejtohen për të marrë përgjigje për shqetësimet e tyre. KLSH ka trajtuar 623 letra, gjatë vitit 2017, nga 660 letra të trajtuara për vitin 2016.

Theksojmë që në vitet 2010, 2011 trajtoheshin mesatarisht 65 letra në vit, 10 herë më pak se në vitin 2017.

Në vitin 2017, nga totali prej 623 letra, 246 kanë qenë jashtë kompetencës dhe juridiksionit të institucionit. Nga 377 ankesa në kompetencë të KLSH, 204 prej tyre janë verifikuar dhe u është dhënë përgjigje, ndërsa 173 janë në proces verifikimi.

Grafiku nr.23: Trajtimi i letrave të qytetarëve në vite

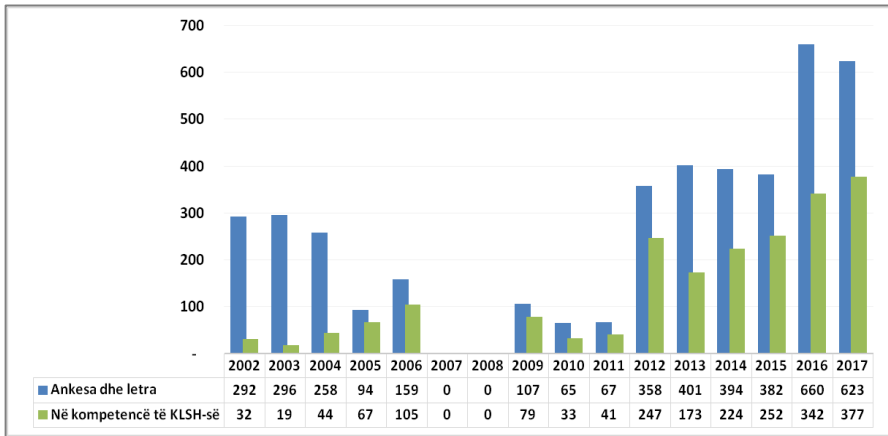
Burimi. KLSH, Drejtoria e Komunikimit

III.1.4 TRAJTIMI I KËRKESAVE PËR TË DREJTËN E INFORMIMIT

E drejta e informimit si një e drejtë kushtetuese dhe tanimë e parashikuar qartazi në një legjislacion të veçantë është e drejtë elementare e çdo individi në një shoqëri demokratike. Që me miratimin e Ligji të ri nr. 119/2014 “Për të drejtën e informimit”, Kontrolli i Lartë i Shtetit ka pasur një numër në rritje kërkesash për informacion nga viti në vit.

Vetëm gjatë vitit 2017 janë trajtuar dhe u është përcjellë informacioni i kërkuar, rreth 41 kërkesave që kanë ardhur në adresë të koordinatorit të KLSH-së, nga OJF, qytetarë, institucione publike, etj., nëpërmjet të cilave qytetarët kërkojnë kryesisht praktika të plota auditimi.

Grafiku nr.24: Trajtimi i letrave të qytetarëve

Burimi. KLSH, Drejtoria e Komunikimit

Kontrolli i Lartë i Shtetit në dy vitet e fundit, me qëllim rritjen e transparencës ndaj publikut ka vendosur në WEB e KLSH-së pothuajse të gjitha Vendimet e Auditimit, 153 auditime nga 156 të realizuara në vitin 2017 (98%) dhe 152 auditime nga 154 të realizuara për vitin 2016 (98.7%). Faqja e WEB-it të KLSH-së është një dritare më shumë dhe të interesuarit mund të gjejnë informacione të shumta për aktivitetin e KLSH-së dhe veçanërisht për raportet e auditimit. Gjithashtu në faqen zyrtare të KLSH gjenden të gjitha raportet që janë hartuar dhe përgatitur nga KLSH gjatë vitit 2017, si Raporti i Aktivitetit, Raporti i Buxhetit, Raportet e monitorimit, strategjitë, informacione për të gjitha aktivitetet e zhvilluara nga KLSH si brenda edhe jashtë vendit, botimet e KLSH-së, etj. Botimet janë të aksesueshme nga publiku, jo vetëm në opsionin read (të lexueshme) por dhe në opsion të shkarkueshme (download).

Transparenca e aktivitetit të KLSH-së është një nga treguesit kryesorë të modernizimit të institucionit dhe të komunikimit të tij shumë dimensional për thellimin e llogaridhënies. Qasjen e komunikimit të pandërprerë me qytetarët, KLSH e ka parë në këto gjashtë vjet, kryesisht nëpërmjet bashkëpunimit me shoqërinë civile dhe me media-n, si dhe nëpërmjet përgjigjeve ndaj letrave të qytetarëve.

III.1.5 MUAJI I HAPUR PËR QYTETARËT

KLSH në zbatim të Strategjisë së Komunikimit 2017-2019 dhe të eksperiencës së javës së hapur, të organizuar në nëntor të vitit 2016, *organizoi Muajin e Hapur për Qytetarët*, në datat 7 Nëntor-11 Dhjetor 2017. Gjatë muajit të hapur janë zhvilluar 49 aktivitete të ndryshme si takime mes Departamenteve të ndryshme të auditimit me qëllim shkëmbimin e eksperiencave; takime me gazetarë; prezantime të botimeve të KLSH-së nga Auditues të rinj; pjesëmarrje në Panairin e librit 2017; prezantimi i Rregullores së Re të KLSH; prezantimi i kolanës së botimeve të KLSH-së në dy panaire; takime dhe leksione me akademikë, profesorë, filozofë të fushave të ndryshme; prezantim i Draft-Strategjisë së zhvillimit të KLSH-së për periudhën 2018-2022; leksione nga kolegë të SAI-ve partnere, prezantimi i buxhetit faktik për vitin 2016; promovime librash që kanë interes për KLSH; aktivitete kulturore, promovimi i pjesëmarrjes së KLSH-së në aktivitete të ndryshme ndërkombëtare, në dy vitet e fundit me qëllim shkëmbimin e eksperiencave; pjesëmarrje në Kongres dhe ekspozitën rajonale *“Zgjidhja e mbetjeve të ngurta, të lëngëta dhe të gazta”*, etj.

Në kuadër të bashkëpunimit me shoqërinë civile dhe ekspertë të jashtëm, KLSH organizoi disa aktivitete me pjesëmarrjen e Prof.Dr.Skënder Osmani, Prof.Dr.Sazan Guri, Prof.Dr.Artan Fuga, Prof.Dr.Hysen Çela, Zv/Presidentin e Zyrës Kombëtare të Auditimit të Polonisë, z. Wojciech Kutyla, i cili zhvilloi një leksion të hapur me audituesit e KLSH me temë *“Etika për Audituesit”*, si edhe me znj.Darcie Nielsen, e cila në kuadër të Memorandumit të Mirëkuptimit midis Kontrollit të Lartë të Shtetit dhe USAID për projektin *“Transparenca në Sistemin Shëndetësor në Shqipëri”*, zhvilloi një leksion me audituesit e KLSH-së në ambientet e Akademisë së Shkencave.

Prof. Dr. Artan FUGA gjatë leksionit me auditues të KLSH

Leksion i Prof. Dr. Skënder OSMANI me auditues të KLSH

Leksion i Prof. Dr. Hysen ÇELA me auditues të KLSH

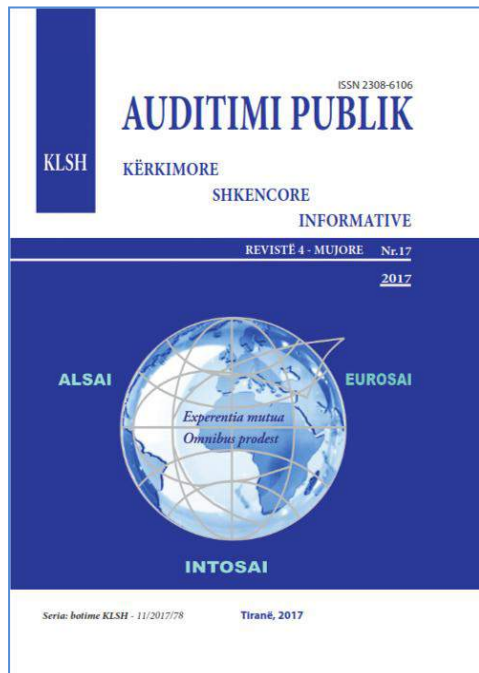
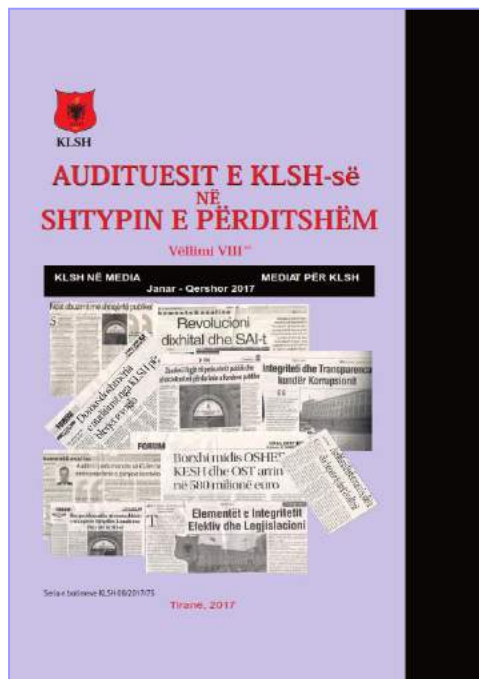

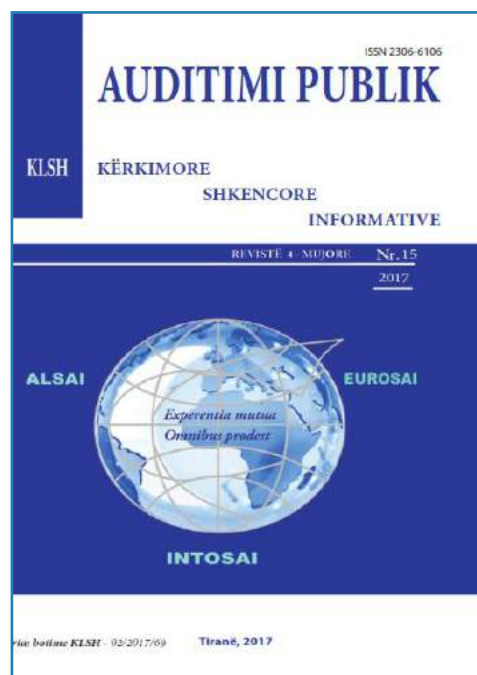
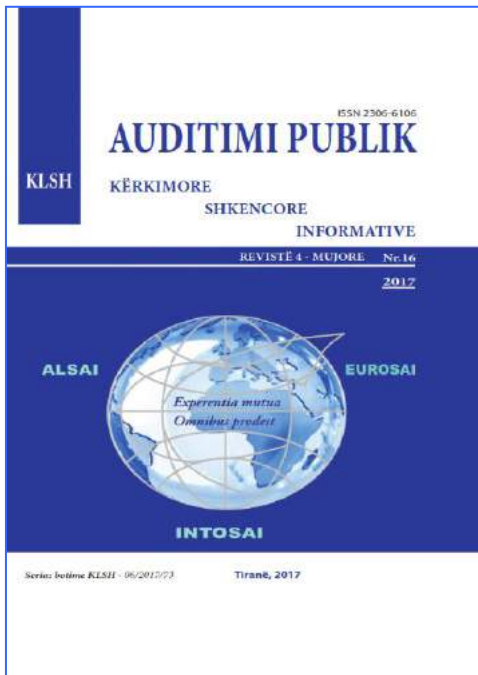
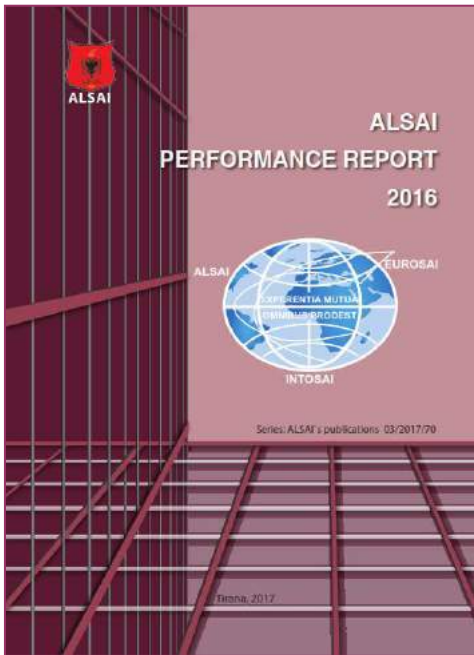
Leksion i Prof. Dr. Sazan GURI me auditues të KLSH

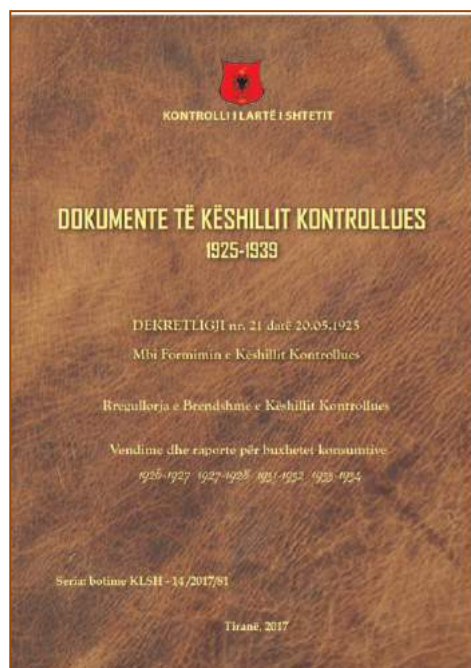
III.1.6 PUBLIKIMET E KLSH-SË PËRGJATË VITIT 2017

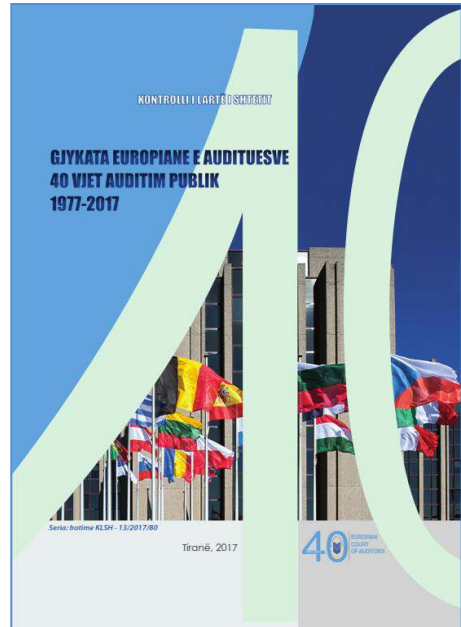
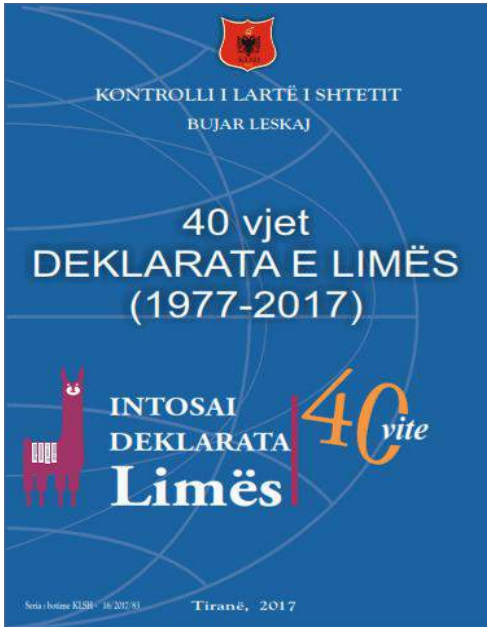
KLSH vjen në gjashtë vitet e fundit 2012-2017 me një kolanë botimesh prej 83 titujsh, ndërkohë që në 20 vite (1991-2011), KLSH ka vetëm 12 botime, nga të cilat shumica janë broshura informative. Në vitin 2017 u botuan 16 botime me titujt e mëposhtëm:

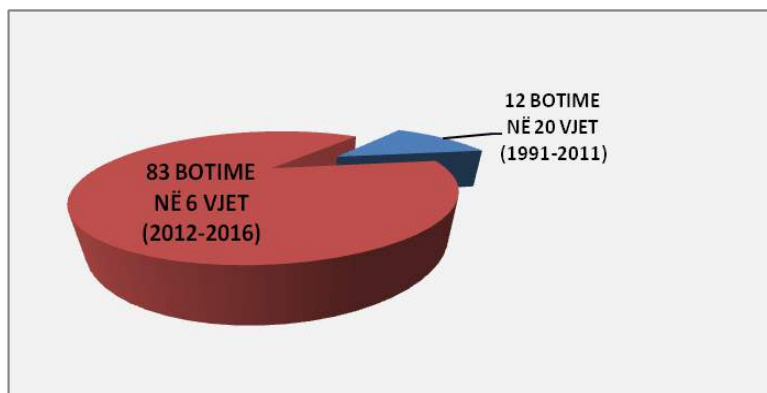

- “Audituesit e KLSH-së në shtypin e përditshëm”, Vëllimi VII;
- “Audituesit e KLSH-së në shtypin e përditshëm”, Vëllimi VIII;
- “Audituesit e KLSH-së në shtypin e përditshëm”, IX;
- Revista kërkimore shkencore “Auditimi Publik” Nr.15;
- Revista kërkimore shkencore “Auditimi Publik” Nr.16;
- Revista kërkimore shkencore “Auditimi Publik” Nr.17;
- “Raporti vjetor i Performances 2016” (në shqip);
- “Raporti vjetor i Performances 2016” (në anglisht);
- “KLSH Analiza Vjetore 2016”;
- “ISSAI 30 – Kodi Etikës - Auditimi i etikës në organizatat e sektorit publik-Si të implementojmë ISSAI 30”;
- “Guida e planifikimit të menaxhimit dhe administrimit të aseteve në vetëqeverisjen vendore”;
- “Korniza e Matjes së Performancës së SAI-ve”
- “Dokumente të Këshillit Kontrollues 1925-1939 ”;
- “40 vjet Deklarata e Limës 1977-2017 ”;
- “Auditimet e Performancës në KLSH 2016-2017”;
- “Gjykata Europiane e Audituesve - 40 vjet Auditim Publik”¹.

¹ Për vitin 2017 numri total i faqeve për të 16 titujt është 1 307 250 faqe dhe kosto totale 2,159 mijë lekë. Kosto mesatare për çdo botim me 300 faqe dhe me 250-300 kopje është 130,000 lekë.

Botimet e KLSH-së janë zbatim i detyrimeve ndërkombëtare të angazhimit të institucioneve të auditimit edhe në fushën e botimeve të dokumentacionit për t'i mundësuar qytetarëve një akses më të gjerë. Kolana e botimeve, e cila pasurohet nga viti në vit, pasqyron çdo kronikë të reformave që ka nisur KLSH dhe nëpërmjet tyre, ne rrisim transparencën dhe llogaridhënien tonë si institucion, duke rritur njëkohësisht edhe besimin e qytetarëve ndaj punës sonë.

Grafiku nr.25: Numri i botimeve në vite 1991-2011 dhe 2012-2017

Burimi. KLSH-Drejtoria e Komunikimit

Botimet tona ne i përcjellim çdo vit, që prej vitit 2013 edhe tek Zyra Kombëtare e Auditimit të Kosovës, me qëllim shkëmbimin e eksperiencave rreth standardeve ndërkombëtare të auditimit të jashtëm publik dhe botimeve të INTOSAI-t të përkthyer në gjuhën shqipe, si edhe vënien në dispozicion të informacionit rreth veprimtarisë së KLSH-së e më gjerë.

Modernizimi i KLSH-së është një proces i vazhdueshëm e që bazohet në standardet e INTOSAI-t, të cilat mbeten në qendër të linjës botuese të Kontrollit të Lartë të Shtetit. Botimi “Korniza e matjes së performancës së SAI-ve” përbën një dokument strategjik të rëndësishëm të Kontrollit të Lartë të Shtetit, i cili ka treguar qartazi se ndryshimi, zhvillimi dhe përsosja është filozofia e funksionimit të tij. Ky përbën një instrument jetik, i cili nëpërmjet realizimit të procesit të vlerësimit të gjithë aktivitetit të institucionit më të lartë të auditimit publik, mundëson realizimin e një ekzaminimi të detajuar të nivelit të plotësimit të standardeve të krahasuar sipas një sistemi të ndërtuar nga INTOSAI.

Revista Shkencore “Auditimi Publik”, numri i parë i së cilës ka dalë në vitin 2012, arriti në numrin 17 të saj dhe është tregues i përkushtimit dhe vlerave të

institucionit që vijon të botojë çdo 4 muaj një numër të kësaj Reviste. Rritja në numër e kësaj reviste, kërkimore-shkencore, është një indikator i rritjes së kapaciteteve audituese të vetë KLSH-së dhe reflekton punimet shkencore të stafit të KLSH-së, botës akademike si dhe praktikave më të mira nga SAI-et homologe dhe organizatat ndërkombëtare.

Për Kontrollin e Lartë të Shtetit, kujtesa historike është gur themeltar, një nga përbërësit me të fuqishëm në krijimin e identitetit të qëndrueshëm jo vetëm të një kombi e shteti, por edhe të një institucioni kryesor publik. Me botimin *“Dokumente të Këshillit Kontrollues 1925-1939”*, Kontrolli i Lartë i Shtetit nuk i ofron lexuesit thjesht një biografi të një institucioni, por një pjesë të rëndësishme të mozaikut të historisë së shtet-ndërtimit të Shqipërisë.

Auditimi i performancës, një objektiv për t’u arritur për KLSH-në e para 2012, sot është një realitet i prekshëm dhe që funksionon normalisht nëpërmjet Departamentit të Auditimit të Performancës, në të cilin janë të përfshirë 20 auditues dhe deri në fund të vitit 2017 kanë realizuar 58 auditime performance. Kjo risi e konsoliduar tashmë dhe ky sukses është pasqyruar edhe këtë vit në botimin *“Auditimi i Performancës 2016-2017”*. Me një strukturë të thjeshtë, informacion sintetik dhe klasifikim tematik, ky botim sjell një përmbledhje të punës që departamenti i auditimit të performancës ka bërë këto 2 vite.

Me qëllim promovimin e botimeve të KLSH-së, institucioni mori pjesë për të pestin vit radhazi në Panairin e Librit, në të cilin u paraqit me 77 botime përkundrejt 17 botimeve të vitit 2013, kur mori pjesë për herë të parë modestish në këtë panair. Kontrolli i Lartë i Shtetit mori pjesë për herë të dytë në Panairin Ndërkombëtar të Klik Expo Group, që u organizua në Tiranë në datat 23-26 nëntor 2015.

Stenda e KLSH-së në të dy panairët u vizitua nga shumë studentë, studiues të fushës së auditimit, ekonomisë dhe qytetarë të interesuar për aktivitetin e KLSH-së në vite.

III.1.7 KONFERENCA E V-të SHKENCORE E KLSH-së

Konferenca e V-të shkencore që organizoi KLSH, u zhvillua në datat 11 -13 tetor 2017, në Tiranë dhe u realizua si një bashkëpunim mes Fakultetit Ekonomik të Universitetit të Tiranës, Kontrollit të Lartë të Shtetit, Gjykatës Turke të Llogarive dhe Fondacionit të Kontabilitetit për Bashkëpunim Akademik të Turqisë. Konferenca e këtij viti kishte si temë kryesore *“Të Auditosh për Qëndrueshmëri dhe Zhvillim”*. Në këtë konferencë prezantuan punimet e tyre tre përfaqësues nga KLSH, Prof.Ass.Dr.Manjola Naço, Drejtore e Përgjithshme; Dr.Aulent Guri, Kryeauditues në Departamentin e Auditimit të Performancës dhe Znj. Ina Sokoli, Audituese e Parë në Drejtorinë e Metodologjisë dhe Zhvillimit. KLSH organizoi konferencat vjetore shkencore:

Kjo Konferencë vjen pas katër Konferencave Vjetore Shkencore që KLSH ka realizuar që nga viti 2012 e në vijim:

- Konferenca e parë me temë *“87 vjet KLSH në 100 vjet shtet shqiptar”* (dhjetor 2012);
- Konferenca e dytë me temë *“Roli i Institucioneve Supreme të Auditimit për një menaxhim publik të përgjegjshëm në sfidat e sotme”* (dhjetor 2013);
- Konferenca e tretë me temë *“Auditimi Kombëtar në shërbim të qeverisjes Kombëtare”* (tetor 2014);
- Konferenca e katërt me temë *“Analiza e Riskut”* (qershor 2016).

KLSH do të vijojë traditën e mirë të krijuar në këto pesë Konferencat e viteve të fundit. Gjatë viti 2018 janë parashikuar të zhvillohen dy konferenca shkencore, Konferenca e VI-të Shkencore e KLSH-së në bashkëpunim me SAI-n e Kuvajtit, *“Auditimi me bazë risku”* në datat 9-11 prill dhe në fund të vitit 2018, do të organizohet konferenca e VII-të Shkencore Vjetore e KLSH-së.

III.2 KLSH DHE PARLAMENTI, SFIDAT PËR NJË KOMUNIKIM EFEKTIV

Një tjetër dimension i rëndësishëm është komunikimi me Parlamentin. Qysh prej vitit 2012, KLSH i ka kushtuar një vëmendje të veçantë marrëdhënieve me Parlamentin duke e konturuar këtë raport në shinat e forcimit të llogaridhënies, transparencës dhe mirëqeverisjes. Vullneti për thellimin e bashkëpunimit ka qenë

reciprok sepse edhe Kuvendi, veçanërisht Komisioni për Ekonominë dhe Financat, kanë treguar një vëmendje të veçantë në raport me Kontrollin e Lartë të Shtetit dhe na kanë mbështetur institucionalisht dhe moralisht në punën tonë. Kontrolli i Lartë i Shtetit, është agjent i Kuvendit për të siguruar mirë-administrimin me efektivitet, eficiencë dhe ekonomicitet të fondeve publike, në bazë të Standardeve të INTOSAI-t. KLSH e zbaton këtë mision dhe detyrë madhore, duke i raportuar Kuvendit sipas përcaktimeve kushtetuese, si dhe duke zbatuar çdo rekomandim dhe orientim të Kuvendit.

Në rrafshin e komunikimit institucional, Kontrolli i Lartë i Shtetit i ka dërguar Kuvendit, veçanërisht Komisionit të Ekonomisë, disa raporte me ndjeshmëri të lartë publike dhe vetëm gjatë vitit 2017, janë dërguar 24 të tilla. Për të gjitha detyrat e lëna nga Kuvendi i Shqipërisë, Kontrolli i Lartë të Shtetit ka hartuar plane konkrete pune për zbatimin e tyre.

Janë këto arsytet që institucioni i ka konsideruar në pesë vitet e fundit Rezolutat e Kuvendit të Shqipërisë "Për Vlerësimin e Veprimtarisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit", si programe të qarta pune për të. Këto rekomandime janë përfshirë natyrshëm në objektivat e Strategjisë së Zhvillimit të KLSH.

Në kuadër të komunikimit institucional dhe obligimeve përkatëse kushtetuese të të dy institucioneve, Kontrolli i Lartë i Shtetit i përcolli Kuvendit të Shqipërisë disa raporte me ndjeshmëri të lartë publike, prej të cilave:

- Informacion mbi rekomandimet e KLSH-së mbi auditimin e Bankës së Shqipërisë;
- Raport mbi Kontrollin e Performancës së Rehabilitimit të ish – Përndjekurve Politike;
- Raport mbi Auditimin e Performancës së Transportit Publik në Bashkinë e Tiranës;
- Raport mbi Auditimin e Performancës, "Ndarja territoriale-administrative në Republikën e Shqipërisë";
- Raporti i auditimit zhvilluar në Autoritetin Portual, Durrës;
- Raporti i auditimit "Për ligjshmërinë dhe rregullshmërinë e veprimtarisë financiare-ekonomike" në OSSHE, OST, KESH;
- Raporti i Auditimit të Performancës "Mbrotja e konsumatorit nga abuzimet tregtare me peshën dhe matjet" në Autoritetin e Metrologjisë;

- Raporti përfundimtar dhe rekomandimet e KLSH-së për auditimin në Agjencinë Kombëtare të Burimeve Natyrore;
- Informatat, raportet dhe auditimet e e KLSH-së mbi auditimin në Albpetrol sh.a.;
- Raporti i Auditimit të Performancës në Autoritetin Mbikëqyrës Financiare;
- Informacion mbi integritetin e zyrtarëve të administratës shtetërore.

KLSH i ka dëgjuar kërkesa të vazhdueshme Kuvendit të Shqipërisë për auditimin e llogarive financiare të KLSH-së. Vendimi i vitit të kaluar për këtë çështje dhe vullneti i sivjetshëm do të bëjnë të mundur realizimin e auditimit të llogarive tona.

Për periudhën raportuese, KLSH ka dorëzuar 12 Raporte/vendime të tjera Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë dhe Komisioneve përkatëse, që merren me çështje shumë të ndryshme dhe të rëndësishme të rezultuara nga auditimet në entitete të ndryshme publike të përfunduara gjatë muajve të fundit të vitit 2017:

- Raporti/Vendimi i Auditimit në Drejtorinë e Përgjithshme të Kontrollit të Brendshëm, në Ministrinë e Financave (Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë; Komisionit për Ekonominë dhe Financat, nën Kryetarëve të Kuvendit);
- Raporti dhe Vendimi i Auditimit në Drejtorinë e Thesarit (Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë; Komisionit për Ekonominë dhe Financat, nën Kryetarëve të Kuvendit);
- Raporti i Auditimit në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve (Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë; Komisionit për Ekonominë dhe Financat, nën Kryetarëve të Kuvendit);
- Raporti i auditimit "Për ligjshmërinë dhe rregullshmërinë në Komisionin e Prokurimit Publik (Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë; Komisionit për Ekonominë dhe Financat, nën Kryetarëve të Kuvendit);
- Raporti i auditimit "Për ligjshmërinë dhe rregullshmërinë në Agjencinë e Prokurimit Publik (Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë; Komisionit për Ekonominë dhe Financat, nën Kryetarëve të Kuvendit);
- Raport mbi Auditimin e Performancës së Agjencisë për Zhvillimin e Bujqësor dhe Rural (Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë; Komisionit për Ekonominë dhe Financat, nën Kryetarëve të Kuvendit);
- Raport mbi Auditimin e Performancës të Menaxhimit të Borxhit Publik (Komisionit për Ekonominë dhe Financat);

- Raport mbi Auditimin e Performancës për Koston e Shërbimeve Spitalore (Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë, Komisionit për Punën, Çështjet Sociale dhe Shëndetësinë, nën Kryetarëve të Kuvendit);
- Raport mbi Auditimin e Performancës mbi Cilësinë e ndërtesave para-universitare (Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë, Komisionit për Edukimin dhe Mjetet e Informimit Publik, nën Kryetarëve të Kuvendit);
- Raporti dhe Vendimi mbi Auditimin e Performancës mbi Cilësinë së Ajrit (Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë, Komisionit për Veprimtarinë Prodhuese, Tregtinë dhe Ambientin, nën Kryetarëve të Kuvendit);
- Raporti dhe Vendimi mbi Auditimin e Performancës në Ministrinë e Arsimit dhe Sportit (Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë, Komisionit për Edukimin dhe Mjetet e Informimit Publik, nën Kryetarëve të Kuvendit);
- Raporti dhe Vendimi mbi Auditimin e Performancës, Unifikimi i pikave doganore me Kosovën (Kryetarit të Kuvendit të Shqipërisë, Komisionit për Ekonominë dhe Financat nën Kryetarëve të Kuvendit).

III.3 MARRËDHËNIA E KLSH ME OJF, ORGANIZATA TË PROFESIONISTËVE TË FUSHËS, INSTITUCIONE HOMOLOGE, ORGANIZA NDËRKOMBËTARE, etj.

Bashkëpunimi me organizata të shoqërisë civile, organizata të profesionistëve të fushës dhe me botën akademike.

Në gjashtë vitet e fundit 2012-2017 KLSH ka lidhur 50 marrëveshje bashkëpunimi, nga të cilat 27 me OJF, 15 me institucione homologe dhe të tjerat me institucione shtetërore dhe Universitete Publike. Bashkëpunime me profesoratin e Universiteteve dhe me Organizatat e Profesionistëve të fushës ka përvijuar edhe përgjatë vitit 2017, duke vlerësuar maksimalisht kontributin e tyre për Revistën Shkencore të KLSH-së, Konferencat Shkencore të KLSH-së, trajnimet, rekrutimet e stafit, etj.

Në datën 12 Prill, Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit dhe Ministri i Financave, z.Arben Ahmetaj, nënshkruan një marrëveshje bashkëpunimi me synim rritjen e performancës, eficiencës dhe efikasitetit të punës së auditimit të jashtëm, auditimit të brendshëm si dhe veprimtarisë së inspektimit financiar publik.

Në datën 17 Prill, u nënshkrua marrëveshja e bashkëpunimit midis Kontrollit të Lartë të Shtetit dhe Agjencisë së Auditimit të Programeve të Asistencës, akredituar nga Bashkimi European (në vijim AAPA) me synim rritjen dhe forcimin e bashkëpunimit në fushën e auditimit të fondeve të BE-së, si edhe në fusha të tjera me interes të përbashkët.

Në datën 30 Qershor, Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, Dr.Bujar LESKAJ dhe Rektori i Kolegjit Universitar “Luarasi”, Prof. Dr. Arben Malaj nënshkruan një Marrëveshje Bashkëpunimi në ambientet e KLSH-së.

Në datën 26 Korrik, Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit dhe Drejtori i Drejtorisë së Përgjithshme të Parandalimit të Pastrimit të Parave (DPPP), z.Arlind Gjokuta nënshkruan një Marrëveshje Bashkëpunimi. Marrëveshja ka si qëllim vendosjen e një bashkëpunimi të ndërsjellë, nëpërmjet shkëmbimit të informacionit konkret dhe të frytshëm në funksion të parandalimit e luftës kundër korrupsionit e pastrimit të parave.

Në datën 3 Tetor 2017, Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, zj.Darcie Nielsen, Drejtuese e Projektit dhe zj.Catherine Johnson, Drejtore e USAID-t për Shqipërinë nënshkruan Memorandumin e Mirëkuptimit për implementimin e projektit “Transparenca në Sistemin Shëndetësor” në Shqipëri. Ky projekt është financim i USAID-it dhe do të implementohet nga Universiteti Research CO., LLC dhe nga KLSH.

Memorandumi i Bashkëpunimit midis KLSH- së, Avokatit të Popullit dhe Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Parandalimit të Konfliktit të Interesit dhe USAID, e rendit Agjencinë e Zhvillimit Ndërkombëtar të Shteteve të Bashkuara, ndër partnerët aktivë të KLSH. USAID ofron asistencë për KLSH nëpërmjet Projektit “Transparenca në Sistemin Shëndetësor”, i cili ka për qëllim përmirësimin e shërbimeve shëndetësore për qytetarët shqiptarë me fokus luftën ndaj korrupsionit duke u mbështetur në dy shtylla: përmirësimin e transparencës për funksionet qeveritare dhe nxitjen e bashkëpunimit ndërmjet institucioneve të pavarura qeveritare, organizatave të shoqërisë civile (OSHC) dhe media-s për të kërkuar një qeverisje më të përgjegjshme në sektorin shëndetësor. Duke vendosur “ura” komunikimi efektive ndërmjet institucioneve të ndryshme. Projekti synon të përmirësojë koordinimin ndër-institucional dhe të rrisë bashkëpunimin me shoqërinë civile dhe media-n për të rritur ndërgjegjësimin rreth shkallës së korrupsionit në sistemin shëndetësor dhe trysinë për reforma për rritjen e transparencës. Ky bashkëpunim konkret me USAID-in përbën një eksperiencë të dobishme për

vazhdimin e bashkëpunimit edhe në fushat e tjera, në zbatim edhe të praktikave më të mira ndërkombëtare dhe kryesisht të GAO-s së SHBA-së.

Në kuadër të bashkëpunimit me OJF-të dhe të rritjes së transparencës së veprimtarisë së institucionit, gjatë vitit 2017 KLSH ka realizuar mini projekte të përbashkëta, ose u ka dhënë informacionin e nevojshëm dhe të kërkuar, OJF-ve si më poshtë:

- Qendrës për Transparencë dhe Informim të Lirë;
- Institutit të Studimeve Politike;
- Institutit për Demokraci dhe Ndërmjetësim;
- Institutit Shqiptar të Shkencës;
- Qendrës Res Publica, etj.

III.3.1 BASHKËPUNIMI ME SAI-et PARTNERE DHE INSTITUCIONE TË TJERA NDËRKOMBËTARE

Gjatë vitit 2017, kanë marrë pjesë në aktivitetet jashtë vendit 146 auditues të KLSH-së ose 675 ditë/njerëz në total, thënë ndryshe pothuajse të gjithë audituesit e KLSH-së janë trajnuar të paktën një herë jashtë vendit. Përgjatë vitit 2017 janë zhvilluar 58 aktivitete, të tilla si Kongrese, Konferenca, Takime, seminare, trajnime, (këto të fundit edhe në kuadrin e zbatimit të marrëveshjeve të bashkëpunimit me SAI-et homologe):

- Takimi TFA&E, në datat 2-3 shkurt 2017 në Londër, në të cilin morën pjesë 4 auditues (L.Nano, I.Islami, A.Patozi, A.Begaj);
- Takimi për Auditimin Pilot të Performancës (Vizitë studimore), në datat 7-9 shkurt 2017 në Zagreb, në të cilin morën pjesë 2 auditues (E.Leka, M.Berdo);
- Takimi me temë “Mirëqeverisja dhe auditimi në Sektorin Publik”, në datat 13-14 shkurt në Berlin, në të cilën mori pjesë një auditues (R.Muçaj);
- Takimi i WGEA për kryerjen në bashkëpunim të auditimit për cilësinë e ajrit zhvilluar në Krakovë të Polonisë, në datat 26-27 shkurt 2017 në të cilin morën pjesë 3 auditues (A.Hasanbelliu; S.Guri; Xh.Celaj);
- Takimi me temë “Hetimi i mashtrimeve me tvsh”, në datat 21-23 shkurt në Ljubljana, në të cilën mori pjesë një auditues (J. Gocaj);

- Trajnimi një mujor me temë “Auditimet e Performancës”, në data 20 shkurt – 17 mars në Pakistan, në të cilën morën pjesë 2 auditues (E.Vojka, E.Këlliçi);
- Seminari me temë “Integriteti”, në datat 27 shkurt- 3 mars në Hungari, në të cilën mori pjesë një auditues (E.Doko);
- Takimi për PPA II, në datat 7-9 mars në Shkup, në të cilën morën pjesë 3 auditues (A.Guri, E.Agolli, A.Zylfi);
- Fellowship në GAO, në datat 20 mars-14 korrik në Washington, në të cilën morën pjesë 2 auditues (E.Yzeiraj, A.Jonuzi);
- Takimi i Grupit të punës për Auditimet IT i zhvilluar në datat 20-21 mars në Gjenevë, Zvicër në të cilin morën pjesë 3 auditues (K.Kondakçiu, B.Haka, M.Abazaj);
- Vizitë në SAI-n e Qipros, në datën 27 mars 2017 në Qipro, në të cilën morën pjesë Kryetari i KLSH dhe 3 auditues (L. Lati, A. Agolli, I. Islami);
- Vizitë studimore për sigurimin e cilësisë, në datat 27-31 mars në Zagreb, në të cilën morën pjesë 15 auditues (Y.Pulashi, A. Hasanbelliu, M. Haxhija, N. Nako, M.Bedini, M.Lleshi, I.Sokoli, P.Beqiraj, Xh.Celaj, E.Shia, J.Zhegu, E.Kabashi, E.Koçani, T.Dervishaj, Xh.Xhindoli);
- Takimi i Grupit të Punës së EUROSAT-t për auditimin e fondeve për katastrofat natyrore të zhvilluar në Romë në datat 30-31 mars 2017 në të cilin morën pjesë 2 auditues (M.Naço, A.Shehu);
- Seminari për Integritetin, në datat 5-6 prill 2017 në Bratislavë, në të cilën mori pjesë një auditues (M.Berdo);
- Pjesëmarrja në Kick off-in për grupin e punës për auditimin e bashkive, zhvilluar në Vilnius në datat 11-12 prill 2017 në të cilin morën pjesë 4 auditues (S.Zeneli, K.Gjurgjaj, L.Baholli, Xh.Xhindoli);
- Tryezë e përbashkët për Auditimin e Jashtëm, në datën 19 prill 2017 në Kosovë, në të cilën morën pjesë 3 auditues (L.Nano, N.Piranjani, J.Troqe);
- Vizita në SAI-n e Polonisë, në datat 19-20 prill, në të cilën morën pjesë Kryetari i KLSH, dhe 3 auditues (I.Islami, A.Kalleshi, O.Levani);
- Pjesëmarrja në seminarin për çështjet e integritetit të zhvilluar në Budapest në datat 24-28 prill 2017, në të cilin morën pjesë 3 auditues (L.Lati, F.Xhuveli, A.Hasanbelliu);

- Takimi me temë Prokurimet Publike dhe Koncesionet, në datat 25-26 prill 2017 në Dubrovnik, në të cilën mori pjesë 1 auditues (L.Baholli);
- Takimi i organizuar Këshillit i Evropës për çështje të luftës kundër korrupsionit, në datat 3-5 maj 2017 në Strasbourg, në të cilën morën pjesë 2 auditues (Xh.Çelaj, E.Doko);
- Aktiviteti i Njërive Audituese Kombëtare CNABN për raportin vjetor të aktivitetit të Bordit Ndërkombëtar të Audituesve (IBAN) për NATO-n, në datat 8-9 maj 2017, në të cilën morën pjesë 2 auditues (M.Naço. A.Kristo);
- Seminari EUROSAT-ECIA, në datën 11 maj 2017 në Bruksel, në të cilën morën pjesë 2 auditues (L.Nano, M.Naço);
- Takimi i Contact Committee, në datat 15-17 maj 2017 në Suedi, në të cilën morën pjesë 2 auditues (A.Shehu, A.Patozi);
- Kongresi X-të i EUROSAT-t, në datat 22-25 maj 2017 në Stamboll, në të cilën morën pjesë Kryetari i KLSH dhe 4 auditues (A.Gabili, A.Zaçe B.Lamaj, H.Kosova, M.Abazaj);
- Simpoziumi i INTOSAT-t, në datat 31 maj-2 qershor 2017 në Vjenë, në të cilën mori pjesë Kryetari dhe një auditues (A.Stringa);
- Seminar për PMF, në datat 5-8 qershor në Lisbonë, në të cilën morën pjesë 2 auditues (R.Muça, V.Karafilaj);
- Takimi i PPA II, në datat 5-9 qershor në Beograd, në të cilën morën pjesë 2 auditues (Gj.Preçi, A.Guri);
- Pjesëmarrja në 10 Vjetorin e SAT-t Serb, në datën 7 qershor, ku morën pjesë Kryetari dhe dy auditues (F.Zilja, Xh.Xhoxhaj);
- Vizitë Studimore në datat 10-14 korrik 2017 në Varshavë, në të cilën morën pjesë 16 auditues (L.Nano. A.Gjinopulli, E.Sako, N.Nako, B.Zeqiri, B.Arizaj, P.Beleshi, A.Topjana, S. Bregu, R. Xhaja, E.Vojka, E.Cukalla, L. Beqiri, E. Hyseni, P.Rama, Sh.Lushaj);
- Vizitë studimore në datat 18-20 korrik 2017 në Wrocław, në të cilën morën pjesë 14 auditues (A.Zaçe, B.Hyka, M.Llanaj, G.Koka, S.Muça, B.Meçaj, J.Gjocaj, B. Koka, A.Kafija, O.Levani, E.Musai dhe E.Alushi);
- Pjesëmarrja në Konferencën e Zyrës së Auditimit të Kosovës, në datën 13 korrik në Prishtinë, në të cilën mori pjesë Kryetari dhe 15 auditues (A.Mandri, A.Opari, B.Thoma, A.Kume, A.LESKAJ, A.Dinaj, A.Nesturi, A.Klosi, A.Mirashi, B.Shehu,

G.Shata, B.Bileri, B.Pajaj dhe R.Guzi);

- Takimi për Transparencën në qeverisje, zhvilluar në Washington, në datën 30 gusht 2017, në të cilën mori pjesë një auditues (E.Yzeiraj);
- Takimi i Task Forcës për Banking Union të zhvilluar në Hagë në datat 4-5 shtator 2017, në të cilën morën pjesë 2 auditues (R.Muça, A.Stringa);
- Takimi i Young EUROSAL, në datat 11-14 shtator zhvilluar në Talin, në të cilën morën pjesë 2 auditues (I.Dervishi, B.Haka);
- Takimi i Auditimit IT në iCISA, në datat 11 shtator 6 tetor në Indi, në të cilin mori pjesë audituesi B.Dervishaj;
- Takimi IX-të i ECO-FIN, në datën 28 shtator në Bruksel, në të cilën morën pjesë 2 auditues (L.Nano, E.Yzeiraj);
- Takimi për Auditimin e Energjisë dhe Klimës, në datat 28-29 shtator 2017 në Bratislavë, në të cilën morën pjesë 3 auditues (A.Guri, B.Arizaj, I.Dervishi);
- Internship në ECA, në datat 1 tetor 2017 – 29 shkurt 2018, Luxembourg (I.Sokoli);
- Seminari për Auditimin Financiar (SNAO) në datat, 3-5 tetor në Sarajevë, në të cilën morën pjesë 6 auditues (J.Hoxhaj, D.Balliu, K.Xhaferaj, K.Sokoli, S.Hajdari, J.Plaku);
- Konferenca NATO- Universiteti i Sorbonës, në datat 4-5 tetor 2017 në Paris, në të cilën morën pjesë 2 auditues (M.Naço, E.Meçaj);
- Seminari i 4-t i Taskforcës së EUROSAL-t për auditimin e bashkive zhvilluar në Riga në datat 5-6 tetor 2017, në të cilën morën pjesë 4 auditues (Q.Shehu, R.Golemaj, V.Rizvani, R.Ametllari);
- Seminari për rolin e SAI-ve në luftën kundër korrupsionit (IDI), në datat 5-13 tetor në Budapest, në të cilën morën pjesë 3 auditues (A.Hasanbelliu, F.Xhuveli, E.Doko);
- Takimi i Contact Committee, në datat 11-13 tetor 2017 në Luxembourg, në të cilën morën pjesë Kryetari i KLSH-së dhe tre auditues (L.Milo, A.Shehu, B.Haka);
- Takimi i Working group EUROSAL IT, në datat 18-20 tetor në Lisbonë, në të cilën morën pjesë 5 auditues (K.Kondakçiu, B.Haka, M.Abazaj, E.Cukalla, A.Opari);
- Takim i Auditimit të performancës, në datat 31 tetor–2 nëntor në Kosovë, në të cilën morën pjesë 2 auditues (R.Ametllari, S.Agaj);

- Takimi i WGEA për kryerjen në bashkëpunim të auditimit për cilësinë e ajrit zhvilluar në Luksemburg në datat 8-9 nëntor 2017, në të cilën morën pjesë dy auditues (A.Hasanbelliu, A.Guri);
- Vizitë Studimore në datat 8-9 nëntor në Kosovë, në të cilën morën pjesë 12 auditues (L.Dulo, L.Hoxha, N.Llapashtica, Q.Meta, V.Vane, A.Anxhaku, A.Papadimitri, A.Naska, B.Shkurti, D.Meçe, E.Muho, G.Hekurani);
- Takimi për auditimet e përbashkëta, në datat 13-15 nëntor 2017, në Pragë, në të cilën morën pjesë 3 auditues (S.Agaj, R.Karapici, A.Nesturi);
- Trajnimi me temë “Hyrja mjedisore”, në datat 20 nëntor – 2 dhjetor 2017 në Indi, në të cilën morën pjesë 2 auditues (A.Mirashi, B.Pajaj);
- Vizitë studimore, në datat 20-21 nëntor 2017 në Kroaci, në të cilën morën pjesë 12 auditues;
- Takimi i Strategic Goal 1 zhvilluar në Potzdam të Gjermanisë në datat 29-30 nëntor 2017, në të cilën morën pjesë 4 auditues (A.Gjinopulli, A.Bushi, I.Idrizaj, J.Birçe);
- Takimi IPA Adriatic CBC, zhvilluar në Itali, në datën 4 dhjetor 2017, në të cilën morën pjesë 2 auditues (B.Lamaj, D.Balliu);
- 40 Vjetori i Deklaratës së Limës, në datat 5-6 dhjetor 2017, në të cilën morën pjesë Kryetari i KLSH-së dhe dy auditues (R.Muçë, E.Yzeiraj);
- Vizitë Studimore në datat 11-12 dhjetor 2017 në Bullgari, në të cilën morën pjesë 12 auditues (A. Thoma, M. Kavaja, B. Zeneli, K. Gjurgaj, V. Selmani, I.Shkupi, A. LESKAJ, Xh. Domi, P.Gjuzi, D. Kore, B. Kotorri, G. Sinojmeri)
- Takimi rajonal për metodologjinë e auditimit IT, në datat, 12-13 dhjetor në Beograd, në të cilën morën pjesë 2 auditues (B.Haka, R.Guzi);
- Vizitë Studimore në datat 18-19 dhjetor në Mal të Zi, në të cilën morën pjesë 12 auditues (A.Llakaj, A.Kafija, H.Isufi, H.Avdulaj, K.Kule, K.Dusha, M.Lloji, N.Piranjani, P.Daçi, R.Koçi, V.Peçi);
- Workshop-in në Qendrën për Ekselencë në Financë në Ljubjana, CEF, në datat 18-20 dhjetor, në të cilin morën pjesë 3 auditues (A.Stringa, A.Jonuzi, V.Sulo);
- Takimi mbi Auditimin e Brendshëm organizuar nga IKAF, në datat 23-24 dhjetor 2017 në Prishtinë, në të cilën morën pjesë 2 auditues (Q.Çibaku, K.Xhaferraj).

Nga këto aktivitete veçojmë si më të rëndësishme:

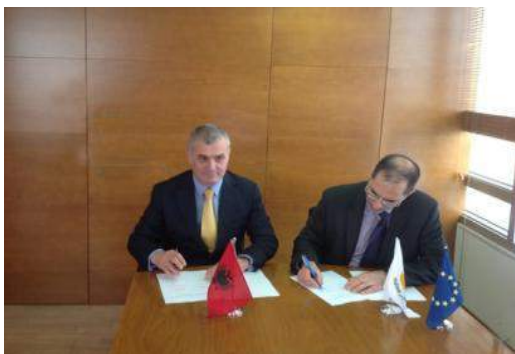
- Në datën 30 janar 2017, Kryetari i KLSH-së, z.Bujar LESKAJ takoi në Uashington D.C. drejtues të lartë të Zyrës së Auditimit të Qeverisë së SHBA (GAO), përkatësisht z. James-Christian Blockwood, Drejtor i Planifikimit Strategjik dhe i Marrëdhënieve me Jashtë dhe zj.Janet St. Laurent, Drejtoreshë e Qendrës së Ekselencës në Auditim. Zoti LESKAJ dhe dy përfaqësuesit e lartë të GAO-s diskutuan fushat e bashkëpunimit me Qendrën e Ekselencës në trajnime afatgjata e afatshkurtra të audituesve shqiptarë, veçanërisht për Auditimin e Performancës dhe të IT, si edhe në sferën e Planifikimit Strategjik 2018-2022.

- Zhvillimi i Kongresit të X të EUROSAI-t. publik. Pjesë e aktiviteteve të kongresit ishte dhe zhvillimi i seminarit “Implementimi i ISSAI-ve: Sfida dhe zgjidhje për zhvillim të mëtejshëm” dhe miratimi i Planit Strategjik të EUROSAI-t, 2017-2023.

- Në kuadër të zgjerimit të bashkëpunimit me institucionet homologe në datën 27 mars 2017, Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit z.Bujar LESKAJ, zhvilloi një vizitë zyrtare në Zyrën e Auditimit të Qipros, ku nënshkroi një marrëveshje bashkëpunimi me homologun e tij, z. Odysseas Michaelides.

- Në 31 Maj deri në 2 Qershor 2017 u zhvillua në selinë e Kombeve të Bashkuara në Vjenë simpoziumi i INTOSAI-t në bashkëpunim me Organizatën e Kombeve të Bashkuara (OKB). Në këtë Simpozium mori pjesë edhe Kryetari i KLSH, z. LESKAJ, si dhe përfaqësues të lartë të institucioneve supreme të auditimit (SAI-ve) nga 76 vende të botës. Simpoziumi organizohet çdo dy vjet nga Sekretariati i Përgjithshëm i INTOSAI-t në Vjenë, me mbështetjen e Kombeve të Bashkuara.

- Me ftesë të Audituesit të Përgjithshëm të Zyrës Kombëtare të Auditimit të Kosovës (ZKA), Kryetari i KLSH-së, z.Bujar LESKAJ dhe një grup audituesish të KLSH-së morën pjesë në Konferencën e 9-të Vjetore të ZKA, zhvilluar në 13 korrik në Prishtinë. Tema e Konferencës ishte *“Fuqizimi i llogaridhënies, transparencës dhe integritetit të institucioneve të sektorit publik, përmes zbatimit të rekomandimeve të Auditorit të Përgjithshëm”*.

- Në datat 12-13 tetor një delegacion i kryesuar nga Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, z. Bujar LESKAJ mori pjesë në takimin e drejtuesve të SAI-eve anëtarë të Komitetit të Kontaktit të vendeve të Bashkimit European, të organizuar nga Gjykata Europiane e Audituesve në Luksemburg dhe aktivitetet e zhvilluara me rastin e 40 vjetorit të krijimit të kësaj Gjykate.

- Tema kryesore e takimit të drejtuesve të SAI-eve anëtare të Komitetit të Kontaktit të vendeve të Bashkimit European dhe vendeve kandidatë të BE ishte “Kontributi i SAI-ve për rikthimin e besimit të qytetarëve europianë”. Pjesë e aktiviteteve të Komitetit të Kontaktit ishte dhe takimi i drejtuesve të SAI-eve, anëtarë të Network-ut të vendeve kandidate dhe kandidate potenciale të BE, i cili u zhvillua në datën 11 tetor 2017.

Në këtë takim u diskutua dhe u raportua për aktivitetet e zhvilluara nga anëtarët e Network-ut gjatë periudhës 2013-2017, si pjesë e deklaratës së Budva-s, nënshkruar nga drejtuesit e SAI-eve në nëntor të vitit 2013.

- Një nga ngjarjet më të rëndësishme në komunitetin e INTOSAI-t në vitin 2017 ishte kremtimi i 40 vjetorit të Deklaratës së Limës në datat 5-7 dhjetor 2017. Pjesë e aktiviteteve të prezantuara në takim ishte dhe prezantimi i Peer Review (vlerësimit mes kolegëve), që SAI austriak në bashkëpunim me *Austrian Development Cooperation*

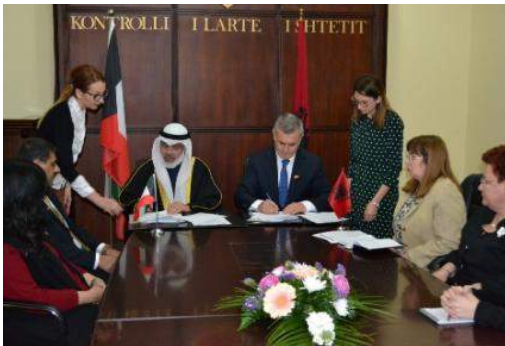
kishte realizuar në 7 SAI-e të ndryshme, proces i kryer edhe në KLSH. Disa nga SAI-t e vlerësuara, përfshirë edhe Shqipërinë, bënë një prezantim të detajuar të punës dhe rezultateve të procesit të Peer Review. Në këtë aktivitet, Kryetari i KLSH-së, Dr. Bujar LESKAJ takoi Dr. Hubert Weber, i cili është personalitet i shquar i INTOSAI-t si dhe hartues dhe negociator i Deklaratës së Limës, miratuar në vitin 1977 në Lima, Peru.

III.3.2 VIZITAT E DREJTUESVE TË SAI-eve HOMOLOGE NË TIRANË

KLSH i ka dhënë një rëndësi të veçantë thellimit të bashkëpunimit me SAI-et homologe. Gjatë vitit 2017 KLSH, ka nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi me SAI-n

e Qipros, Kuvajtit dhe SAI-n e Hungarisë, marrëveshje që synojnë bashkëpunimin dhe shkëmbimin e eksperiencave me të mira në Auditim (në total, KLSH ka nënshkruar 15 marrëveshje gjatë 6 viteve të fundit me Institucionet Homologe).

Në të gjitha takimet e zhvilluara me homologët e tij, Kryetari i Kontrollit të Larë të Shtetit shprehur gatishmërinë për bashkëpunimin me institucionet supreme të auditimit të sipërcituara me synim ngritjen dhe përsosjen e kapaciteteve audituese.

*Vizita e Presidentit të SAI-t të Kuvajtit
z. Adel Abdulaziz Al-Saraawi
në datat 6-7 mars 2017 në Tiranë.*

*Vizita e Presidentit të SAI-t të Çekisë
Ing. Kala, i cili është njëherazi edhe Zëvendës
President i Parë i Organizatës Europiane të
Institucioneve Supreme të Auditimit
(EUROSAI).*

*Vizita e Presidentit të SAI të Bullgarisë,
z. Tzvetan Tzvetkov*

*Vizita e Presidentit të SAI-t të Sllovakisë
z. Karol Mitrik*

Gjatë vitit 2017, Kryetari i KLSH, Z. LESKAJ ka pritur në takime të veçanta Drejtoreshën e Qendrës së Ekselencës në Auditim të GAO-s, Znj. Janet St.Laurent. Këta përfaqësues të shquar si dhe Presidenti i SAI-t Çekë z. M.Kala dhe Zv.Presidenti i NIK-ut Polak kanë mbajtur leksione të hapura për audituesit e KLSH-së.

Znj. Janet St.Laurent (GAO) gjatë leksionit me audituesit e KLSH .

Presidenti i SAI-t Çek, z.Kala, gjatë leksionit me audituesit e KLSH .

Zëvendës Presidenti i NIK-ut Polak, z.Kutyla gjatë leksionit me audituesit e KLSH

III.3.3 AKTIVITETET E ORGANIZUARA NGA KLSH NË BASHKËPUNIM ME SAI-e HOMOLOGUE DHE INSTITUCIONE TË TJERA

KLSH gjatë vitit 2017, ka vërtetuar se ka kapacitete për të organizuar edhe aktivitete ndërkombëtare. Këtu mund të përmendim tryezën e rrumbullakët mbi "Rolin e SAI-ve në luftën kundër mashtrimit dhe korrupsionit". Kjo tryezë e rrumbullakët e zhvilluar në datat 14-16 qershor 2017 u bashkë-organizua me SIGMA-n. Aktiviteti, në të cilin morën pjesë përfaqësues nga Gjykata Evropiane e Audituesve (ECA), nga Institucionet Supreme të Auditimit

(SAI) të Suedisë dhe Çekisë, nga SAI-t e rajonit, Kosova, Bosnje-Hercegovina, Turqia, Mali i Zi dhe Serbia, përcolli mesazhin e rëndësishëm se Institucionet Supreme të Auditimit janë një ndër veprimtarët kryesorë në luftën kundër mashtrimit financiar dhe korrupsionit. Me mbikëqyrjen e financave publike dhe rolin e tyre në promovimin e transparencës dhe llogaridhënies në sektorin publik, ata japin një kontribut të rëndësishëm në krijimin e një mjedisi të përshtatshëm për mirëqeverisjen. Megjithatë, SAI-t kanë mandate të ndryshme në luftën kundër mashtrimit financiar dhe korrupsionit dhe përballen me sfida domethënëse në përmbushjen e pritshmërive të palëve të interesuara, kur është fjala për parandalimin, zbulimin dhe raportimin e mashtrimit financiar dhe korrupsionit.

Aktiviteti tjetër mjaft i rëndësishëm i organizuar nga KLSH dhe SAI i Estonisë ishte takimi i 15 i Grupit të punës të EUROSAI-t për Auditimet e Mjedisit. Në takimin e zhvilluar në datat 17-20 tetor 2017 morën pjesë 70 përfaqësues të 26 SAI-eve të BE. Temat kryesore të aktivitetit ishin *“Auditimi i përdorimit të tokës dhe zhvillimi”* dhe *“Si mund të përdoren të dhënat në auditimet e mjedisit?”*. Në këtë aktivitet u paraqitën rreth 25 punime, në të cilat u theksua që përdorimi i tokës përfshin menaxhimin dhe modifikimin e ambientit natyror, çka ndikon në jetën e njerëzve por edhe të faunës.

Auditimi i politikave mjedisore nëpërmjet njohjes së thelluar të çështjeve që lidhen me përdorimin e tokës, pasojat që sjellin politikatat e gabuara të hartuara nga qeveritë, i vendos SAI-et para sfidave për të qenë koherente dhe *avant-garde* në rekomandimet që dalin nga auditimet e kryera në këtë fushë.

III.3.4 INTERNSHIPI I ECA-S DHE FELLOWSHIP I GAO-S

Në modernizimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit kanë dhënë një kontribut të çmuar Gjykata Europiane e Audituesve (ECA), nëpërmjet intershipeve dhe Zyra e Auditimit Qeveritar të SHBA-së GAO, përmes fellowship-eve. Falë kësaj asistence, në KLSH po krijohet një gjeneratë e re audituesish me parametrat e kolegëve të tyre euro-atlantikë.

Në vitin 2017, dy auditues të Kontrollit të Lartë të Shtetit kanë qenë pjesë e strukturave të ECA-s për një periudhë 5 mujore, duke përfutur nga programet e internshipit të këtij institucioni, për të kontribuar pranë departamenteve dhe drejtorive të ndryshme të ECA-s. Internshipi është konsideruar një mjet shumë i rëndësishëm për të ofruar njohuri mbi auditimin e fondeve të BE-së, për audituesit e SAI-ve të vendeve që aspirojnë të bëhen anëtare të BE-së. Në total janë 12 auditues të KLSH-së që kanë fituar internship-et tek ECA, përfshirë dy audituese që kanë filluar internshipin në mars 2018. Po aq produktive për KLSH-në ka rezultuar edhe bashkëpunimi me GAO-n e SHBA-së ku gjatë vitit 2017 dy auditues të KLSH-së morën pjesë në një fellowship 4 mujor pranë kësaj zyre ndërsa gjatë 2018 dy auditues po e ndjekin këtë fellowship. Fellowship-i është hartuar për të forcuar kapacitetet e SAI-ve për të rritur llogaridhënien dhe mirëqeverisjen. Pjesëmarrësit kanë mundësi të njihen me përvojën amerikane të auditimit, me qëllim zhvillimin e strategjive për të sjellë ndryshim dhe për ta përcjellë dijen e përfutur në SAI-et e tyre respektive.

III.3.5 IMPLEMENTIMI I PROJEKTIT TË BINJAKËZIMIT GJATË VITIT 2017

Projekti i binjakëzimit “Forcimi i kapaciteteve të auditimit të jashtëm”, i cili nisi të implementohej në KLSH në mars të vitit 2016 ka vijuar të zbatohet në mënyrë të suksesshme edhe gjatë vitit 2017. Projekti është i ndarë në tre komponentë:

- *Përmirësimi i kornizës ligjore për auditimin;*
- *Zhvillimi i metodologjive të auditimit dhe kapaciteteve të raportimit;*
- *Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe përmirësimi i impaktit të rezultateve të auditimit.*

Gjatë këtij viti janë kryer 37 misione nga të cilat 2 i përkasin komponentit të parë, 24 misione i përkasin komponentit të dytë dhe 11 misione që i përkasin implementimit të komponentit të tretë.

Pas zhvillimit të suksesshëm të misioneve, në të cilat ekspertët polakë dhe kroatë kanë bashkëpunuar ngushtë me drejtues dhe auditues të KLSH-së, u draftuan dokumentet e mëposhtme:

- *Analiza e kornizës ligjore dhe praktikat e KLSH për ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve;*
- *Draftimi i manualit për ndjekjen e konkluzioneve dhe rekomandimeve të auditimit;*
- *Dokumenti i udhëzuesit për rishikimin e Manualit të Auditimit të Përformancës;*
- *Korniza e Manualit të Auditimit IT;*
- *Manuali i auditimit dhe udhëzuesit e tjerë për kontrollin dhe sigurimin e cilësisë;*
- *Raporti i analizës së risqeve për strukturën e brendshme;*
- *Draft-template për përshkrimin e punës;*
- *Drafti i politikës së burimeve njerëzore;*
- *Draft-skema e menaxhimit të zhvillimit të audituesve të rinj;*
- *Draft-koncepti i procedurave/rregullave për trajnimet e përhershme;*
- *Draft-plani për përmirësimin e transparencës së KLSH;*
- *Draft-udhëzuesi për komunikimin e jashtëm;*
- *Strategjia e Komunikimit dhe dokumentet e planifikimit.*

Në përfundim të 37 misioneve ekspertët kanë dhënë mbi 80 rekomandime nga ekspertët polakë, kroatë dhe holandezë mbi të cilave, me Vendimin e Kryetarit nr. 83, dt. 30.06.2017 është miratuar Plani i veprimit i zbatimit të rekomandimeve të projektit IPA për periudhën mars 2016-shkurt 2017. Strukturat e KLSH të ngarkuara me implementimin e rekomandimeve të projektit të binjakëzimit kanë shqyrtuar këto rekomandime dhe statusin i implementimit të tyre.

Strukturat e KLSH të ngarkuara me implementimin e rekomandimeve të projektit të binjakëzimit kanë shqyrtuar këto rekomandime dhe statusi i implementimit të tyre është si më poshtë:

- Është miratuar strategjia e komunikimit;
- Është në proces konceptimi dokumenti për një metodë më sistematike për planifikimin vjetor që i mundëson KLSH-së akses dhe raportim për sistemet/proceset dhe jo vetëm për subjekte të veçanta;
- Është hartuar drafti i Udhëzuesi për institucionalizimin e marrëdhënieve të KLSH me Parlamentin;
- Është në proces hartimi i metodologjisë bazuar në risk për planifikimin strategjik të auditimeve financiare dhe të përputhshmërisë;
- Janë shqyrtuar dhe janë përfshirë në manualin e auditimit të performancës 12 rekomandime të lëna nga ekspertët kroat dhe janë në proces 4;
- Janë në proces konsolidimi rekomandimet e ekspertëve kroat për kontrollin dhe sigurimin e cilësisë. Misionet për këtë komponent do të vijojnë edhe përgjatë vitit 2018;
- Janë në proces konsolidimi rekomandimet referuar çështjeve që lidhen me ndryshimin e planifikimit në menaxhim;
- Është në proces asistimi rast pas rasti shqyrtimi i procedurave aktuale të auditimit për të siguruar transparencën dhe rritjen e besimit të publikut tek institucioni.

Është hartuar dhe miratuar Dokumenti i Politikave të Menaxhimit të Burimeve Njerëzore si dhe janë integruar në këtë dokument rekomandimet e eksperteve për përfshirjen në këtë dokument të kërkesave të ISSAI 40 në të cilin përcaktohet që “Politikat e burimeve njerëzore përfshijnë (ndër të tjera): rekrutimin, zhvillimin profesional dhe promovimin”.

IV. MENAXHIMI INSTITUCIONAL DHE ZHVILLIMI STRATEGJIK

IV.1. MATJA E PERFORMANCËS BAZUAR NË KORNIZËN E INDIKATORËVE TË MATJES SË PERFORMANCËS SË INSTITUCIONEVE SUPREME TË AUDITIMIT

Aktiviteti i KLSH-së gjatë vitit 2017, është udhëhequr nga moto “Si mund të ndihmojnë SAI-et në rikthimin e besimit të qytetarëve tek qeverisja publike?”, moto e formuluar në mesazhin e Kongresit të X-të EUROSAT¹. Kjo sepse SAI-t, jo vetëm në Europë, por në të gjithë botën, janë thirrur në testin e kohës për të dëshmuar se kanë aftësinë të rrisin besimin qytetar në qeverisjen publike, nëpërmjet auditimeve të tyre gjithnjë e më cilësore, të guximshme dhe parandaluese ndaj risqeve për keqmenaxhim, menaxhim të papërgjegjshëm dhe abuzim me paranë publike.

Kontrolli i Lartë i Shtetit zbaton standardet e pranuar ndërkombëtarisht të INTOSAI-t, ISSAI-t, duke realizuar përgjegjshmërinë, integritetin dhe transparencën maksimale të veprimtarinë e tij, në funksion të përmirësimit të vazhdueshëm të performancës institucionale.

Në këtë kontekst, është ndërtuar e gjithë infrastruktura ligjore dhe metodologjike që mundëson vlerësimin mbi baza vullnetare të performancës institucionale duke përdorur Standardet Ndërkombëtare të SAI-ve dhe praktikat më të mira ndërkombëtare të fushës.

Gjatë vitit 2017, KLSH ka konsoliduar metodologjikisht dhe ka implementuar Kornizën e Matjes së Performancës², e cila është bazuar në metodologjinë e miratuar në Kongresin INCOSAI XXII të INTOSAI-t në Abu d’Habi, në Dhjetor 2016. Kjo kornizë paraqitet në formën e një matrice treguesish të detajuar, sipas 6 fushave kryesore, ku secila prej tyre përbëhet nga shumë dimensione të cilat janë matur sipas kriterëve të mirë përcaktuara si nga pikëpamja e matjes ashtu edhe nga pikëpamja e pikëzimit, rrjedhojë e të cilave gjenerohet një informacion sa i sintetizuar aq edhe analitik. Nëpërmjet treguesve të sintetizuar mundësohet

¹ Kongresit të X-të EUROSAT, Stamboll, Maj 2017.

² “Korniza e Matjes së Performancës së SAI-ve”, Seria: Botime KLSH –07/2017/74, Tiranë 2017.

krahasimi i performancës së KLSH-së me atë të Institucioneve të tjera Supreme të Auditimit, si dhe përcakton dinamikën e zhvillimit të institucionit ndër vite.

Vlerësimi i treguesve të performancës, përmes këtij instrumenti, është baza mbi të cilën KLSH ka parashikuar zhvillimet strategjike, duke u mbështetur në informacione dhe të dhëna konkrete, të cilat kanë identifikuar aspektet dhe veprimet që duhet të ndërmerren për të siguruar përputhshmëri të plotë me standardet e pranuar, menaxhimin e performancës, përcaktimin e mundësive për t'u përmirësuar dhe monitoruar punën e KLSH, si dhe për të rritur transparencën e llogaridhënien.

IV.1.1 ANALIZA E PERFORMANCËS BAZUAR NË TREGUES

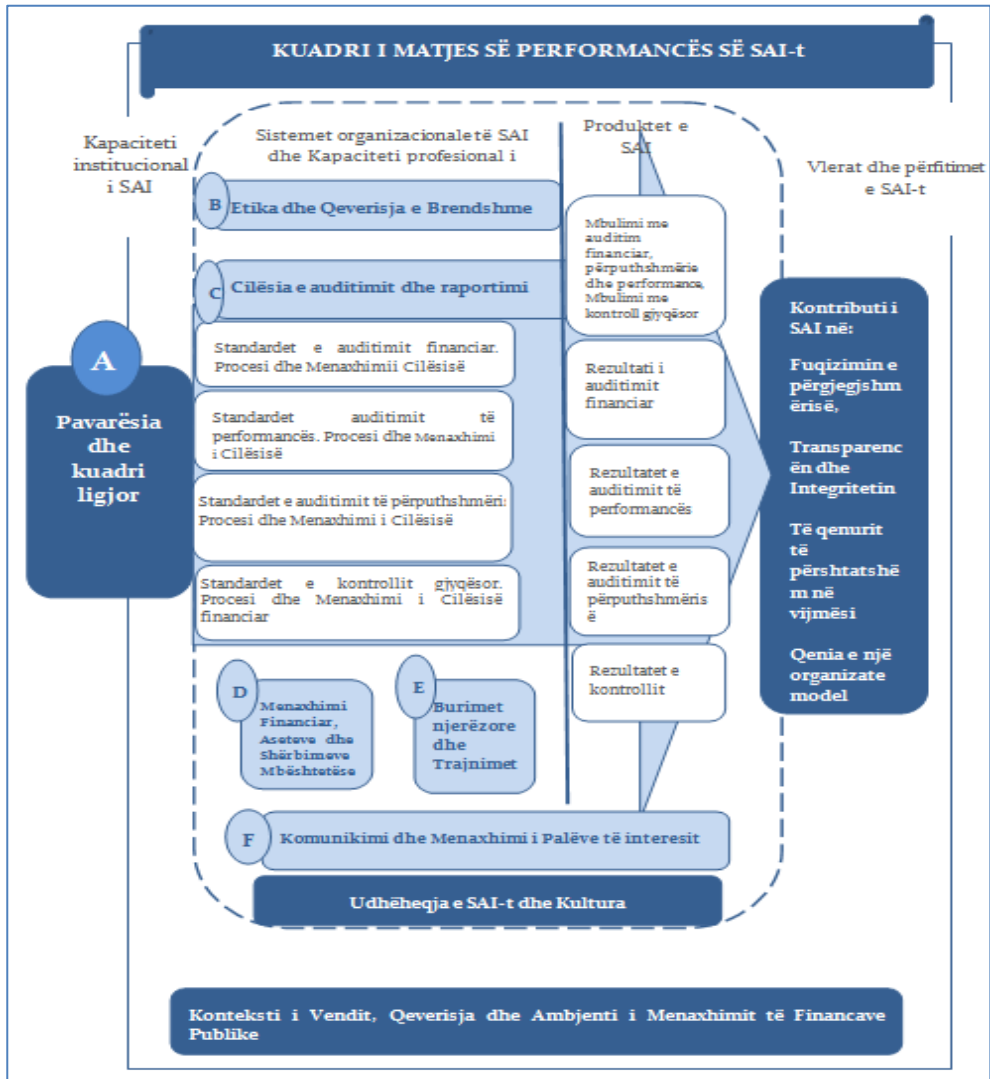
Korniza e matjes së performancës përbën një manual metodologjik të qartë i cili synon të masë performancën e KLSH-së, kundrejt standardeve të vendosura të INTOSAI bazuar në praktikat më të mira. Monitorimi sistematik i treguesve të performancës i mundëson KLSH-së të ndjekë progresin në aspektet kryesore dhe të sigurojë informacion të rëndësishëm mbi të cilin mund të bazohen vendimet menaxheriale dhe organizative. Diagrama e mëposhtme, tregon se matja e performancës nëpërmjet këtij instrumenti përbëhet prej **25 treguesish**, të cilët vlerësojnë veprimtarinë e KLSH-së në fushat kryesore:

- Pavarësia dhe Korniza ligjore;
- Qeverisja e Brendshme dhe Etika;
- Cilësia e Auditimit dhe Raportimi;
- Menaxhimi Financiar, Asetet dhe Strukturat Mbështetëse;
- Burimet Njerëzore dhe Trajnimi, si dhe,
- Komunikimi dhe Menaxhimi i Palëve të Interesit.

Kjo matricë treguesish merr në konsideratë faktin që institucionet supreme të auditimit janë institucione komplekse, dhe se tregues të performancës të aspekteve të ndryshme janë të ndërlidhur me njëri-tjetrin.

Vlerësimi dhe zbatimi i Kornizës së Matjes së Performancës së KLSH-së konsiderohet si pjesa më e vështirë, por shikohet si mundësia e vetme për të realizuar analizën në rrënjë, të shkaqeve dhe pasojave të çdo elementi të aktivitetit, që duhet të përmirësohen dhe zhvillohen në përputhje me standardet. KLSH ka

mirëpërcaktuar indikatorët dhe është e hapur për të bashkëpunuar për të mundësuar konsolidimin si një institucion modern i auditimit publik. Kjo qasje metodologjike nuk përbën qëllim në vetvete por është në përmbushje të misionit kushtetues dhe për të sjellë vlerë për qytetarët.

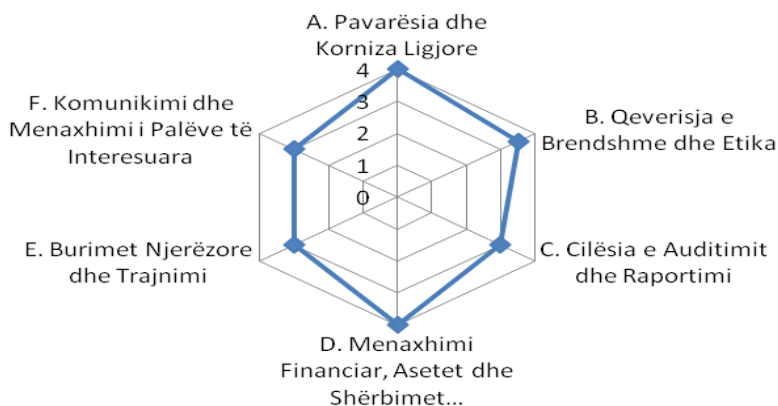
Raporti i performancës së KLSH-së për vitin 2016, kishte në strukturë tregues performance bazuar një draft paraprak i kornizës së matjes së performancës të Grupit të Punës së INTOSAIT për “Vlerat dhe dobitë e SAI-ve”, ku kriteret e detajuara për secilin dimension janë disi të ndryshme krahasuar me sistemin e

treguesve analitik të dokumentit final, i cili është përdorur për matjen e performancës të viti 2017. Në këto kushte, rezultatet e matjes së performancës për vitin 2017 nuk mund të krahasohen me rezultatet e performancës të vlerësuara për vitin 2016, për shkak të ndryshimeve në kriteret analitike që janë përdorur për vlerësimin e dimensioneve dhe fushave respektive. Megjithatë, informacioni i paraqitur në Raportin e Performancës së KLSH-së për vitin 2016 si dhe në Raportin e Performancës për vitin 2017 krijon transparencën e duhur për palët e interesit.

Metodologjia e përdoruar për matjen e performancës së Kontrollit të Lartë të Shtetit, për vitin 2017, është bazuar në sistemin e vetëvlerësimit, si dhe është marrë në konsideratë vlerësimi i realizuar nga Gjykata Austriake e Auditimit, nëpërmjet procesit të vlerësimit nga kolegët (Peer Review) në lidhje me “Pavarësinë dhe kornizën ligjore”, duke mundësuar vlerësimin e performancës së saj, në kushtet e kufizimit në burime. Pra, analiza rezultateve të procesit të matjes së performancës është bazuar në një metodologji hibride, si rrjedhojë e të cilës janë gjeruar edhe prioritet e aktivitetit të institucionit si dhe plani i veprimit për vitin 2018, i cili garanton përmirësimin e vazhdueshëm dhe zhvillimin strategjik në të gjithë dimensionet të KLSH-së në përmbushje të ISSAI-ve dhe dokumentave të tjera të rëndësishme të cilat janë përdorur si referencë vlerësimi konkretisht për çdo kriter specifik.

Rezultatet e vlerësimit të performancës sipas gjashtë fushave, i realizuar sipas metodologjisë së pikëzimit të Kornizës së Matjes së Performancës (KLSH, 2017), ku për secilin dimension dhe fushë niveli i pikëzimit maksimal është 4, paraqitet në diagramën e mëposhtme.

Grafiku nr.26: Korniza e Matjes së Performancës -2017

Burimi: KLSH, Departamenti i Metodologjisë

Sikurse paraqitet në grafikun e mësipërm, treguesit e agreguar sipas fushave identifikojnë se KLSH ka një **performancë mbi nivelin mesatar dhe konkretisht për tre nga 6 fusha vlerësimin 3,5-4 (nga 4) dhe për 3 fusha vlerësimin 3 pikë³**.

Vlerësimi i treguesve specifikë të çdo dimensionit që përbëjnë pesë fushat e tjera është bazuar në qasjen e vetëvlerësimit nga grupet e punës së KLSH-së. Rezultatet e procesit të pikëzimit sipas kriterëve specifikë janë paraqitur të agreguara në tabelën e mëposhtme.

IV.1.2 PËRMBLEDHJE E TREGUESVE TË PERFORMANCËS SË KLSH-së PËR VITIN 2017

Tabela e treguesve të performancës së KLSH-së për vitin 2017

Treguesi	Fusha	Dimensionet	Pikëzimet
A. Pavarësia dhe Korniza Ligjore			4
SAI-1	Pavarësia e SAI-t	(i). Korniza kushtetuese e përshtatshme dhe efektive	4
		(ii). Pavarësia/autonomia financiare	3
		(iii). Pavarësia/autonomia organizative	4
		(iv). Pavarësia e Kryetarit të SAI-t dhe Zyrtarëve të tij	4
SAI-2	Mandati i SAI-t	(i). Mandat mjaftueshëm	4
		(ii). Akses në informacion	4
		(iii). E drejta dhe detyrimi për raportim	4
B. Qeverisja e Brendshme dhe Etika			3
SAI-3	Cikli i Planifikimit Strategjik	(i). Përmbajtja e Planit Strategjik.	3
		(ii). Përmbajtja e Planit Vjetor/Planit Operacional	3
		(iii). Procesi i Planifikimit Organizativ	3
		(iv). Monitorimi dhe Raportimi i Performancës	3
SAI-4	Mjedisi i Kontrollit Organizativ	(i). Mjedisi i Kontrollit të Brendshëm – Etika, Integriteti dhe Struktura Organizative	4
		(ii). Sistemi i Kontrollit të Brendshëm	4
		(iii). Sistemi i Kontrollit të Cilësisë	3
		(iv). Sistemi i Sigurimit të Cilësisë	4

3 Për secilin dimension dhe fushë niveli i pikëzimit është në trend rritës nga 1-4 ku niveli 4 është niveli maksimal.

Menaxhimi Institucional dhe Zhvillimi Strategjik -----

SAI-5	Auditimet me Burimet e Jashtme	(i). Procesi i Përzgjedhjes së Audituesve me Kontratë	N/a
		(ii). Kontrolli i Cilësisë së Auditimeve me Burimet të Jashtme	N/a
SAI-6	Udhëheqja dhe Komunikimi i Brendshëm	(iii). Sigurimi i Cilësisë së Auditimeve me Burimet të Jashtme	N/a
		(i). Udhëheqja	4
SAI-7	Planifikimi i Përgjithshëm i Auditimit	(ii). Komunikimi i Brendshëm	4
		(i). Procesi i Përgjithshëm i Planifikimit të Auditimit	3
SAI-8	Mbulimi i Auditimit -3-	(ii). Përmbajtja e Planit të Përgjithshëm të Auditimit	3
		C. Cilësia e Auditimit dhe Raportimi	3
SAI-9	Standardet Financiare të Auditimit dhe Menaxhimi i Cilësisë -3-	(i). Mbulimi i Auditimit Financiar	N/a
		(ii). Mbulimi, Përzgjedhja dhe Objektivat e Auditimit të Performancës	2
SAI-10	Procesi i Auditimit Financiar -3-	(iii). Mbulimi, Përzgjedhja dhe Objektivat e Auditimit të Pajtueshmërisë	4
		(i). Politikat dhe Standardet e Auditimit Financiar	3
SAI-11	Rezultatet e Auditimit Financiar -4-	(ii). Menaxhimi i Grupit të Auditimit Financiar dhe Aftësitë	3
		(iii). Kontrolli i Cilësisë në Auditimin Financiar	4
SAI-12	Rezultatet e Auditimit Financiar -4-	(i). Planifikimi i Auditimit Financiar	3
		(ii). Zbatimit i Auditimit Financiar	3
SAI-13	Rezultatet e Auditimit Financiar -4-	(iii). Vlerësimi i Evidencës së Auditimit, Konkluzionet dhe Raportimi i Auditimit Financiar	3
		(i). Dorëzimi në kohë i Rezultateve të Auditimit Financiar	4
SAI-14	Rezultatet e Auditimit Financiar -4-	(ii). Publikimi në kohë i Rezultateve të Auditimit Financiar	4
		(iii). Ndjekja e zbatimit të komenteve dhe Rekomandimeve të Auditimit Financiar nga SAI	3

SAI-12	Standardet e Auditimit të Performancës dhe Menaxhimi i Cilësisë -3-	(i). Politikat dhe Standardet e Auditimit të Performancës	2
		(ii). Menaxhimi i Grupit të Auditimit të Performancës dhe Aftësitë	3
		(iii). Kontrolli i Cilësisë në Auditimin e Performancës	3
SAI-13	Procesi i Auditimit të Performancës -3-	(i). Planifikimi i Auditimit të Performancës	3
		(ii). Zbatimi i Auditimeve të Performancës	2
		(iii). Raportimi në Auditimet e Performancës	3
SAI-14	Rezultatet e Auditimit të Performancës -3-	(i). Dorëzimi në kohë i Raporteve të Auditimit të Performancës	4
		(ii). Publikimi në kohë i Raporteve të Auditimit të Performancës	4
		(iii) Ndjekja e zbatimit të komenteve dhe Rekomandimeve të Auditimit të Performancës nga SAI	2
SAI-15	Standardet e Auditimit të Pajtushmërisë dhe Menaxhimit i Cilësisë -3-	(i). Politikat dhe Standardet e Auditimit të Pajtushmërisë	2
		(ii). Menaxhimi i Grupit të Auditimit të Pajtushmërisë dhe Aftësitë	3
		(iii). Kontrolli i Cilësisë në Auditimin e Pajtushmërisë	4
SAI-16	Procesi i Auditimit të Pajtushmërisë -3-	(i). Planifikimi i Auditimit të Pajtushmërisë	2
		(ii). Zbatimi i Auditimit të Pajtushmërisë	3
		(iii) Vlerësimi i Evidencës së Auditimit, Konkluzionet dhe Raportimi në Auditimet e Pajtushmërisë	3
SAI-17	Rezultatet e Auditimit të Pajtushmërisë -3-	(i). Dorëzimi në kohë i Rezultateve të Auditimit të Pajtushmërisë	4
		(ii). Publikimi në kohë i Rezultateve të Auditimit të Pajtushmërisë	4
		(iii) Ndjekja e zbatimit të komenteve dhe Rekomandimeve të Auditimit të Pajtushmërisë nga SAI	3
SAI-18	Standardet e Kontrollit	(i). Politikat dhe Standardet e Kontrollit Gjyqësor (ii).. Menaxhimi i Grupit të Kontrollit Gjyqësor dhe	N/a

	Gjyqësor dhe Menaxhimi i Cilësisë (për SAI-t Gjyqësore)	<i>Aftësitë</i> <i>(iii) Kontrolli i Cilësisë në Kontrollët Gjyqësore</i>	
SAI-19	Procesi i Kontrollit Gjyqësor (për SAI-t me Funksione Gjyqësore)	<i>(i). Planifikimi i Kontrolleve Gjyqësore</i> <i>(ii). Zbatimi i Kontrolleve Gjyqësore</i> <i>(iii) Procesi vendimmarrës gjatë Kontrolleve Gjyqësore</i> <i>(iv) Vendimi Përfundimtar i Kontrolleve Gjyqësore</i>	N/a
SAI-20	Rezultatet e Kontrolleve Gjyqësore (për SAI-t me Funksione Gjyqësore)	<i>(i). Njoftimi i Vendimeve lidhur me Kontrollin Gjyqësor</i> <i>(ii). Publikimi i Vendimeve lidhur me Kontrollin Gjyqësor</i> <i>(iii). Ndjekja e Zbatimit të Vendimeve lidhur me Kontrollin Gjyqësor</i>	N/a
D. Menaxhimi Financiar, Asetet dhe Shërbimet Mbështetëse			4
SAI-21	Menaxhimi Financiar, Asetet dhe Shërbimet Mbështetëse	<i>(i). Menaxhimi Financiar</i> <i>(ii). Planifikimi dhe Përdorimi Efektiv i Aseteve dhe Infrastrukturës</i> <i>(iii) Shërbimet Administrative Mbështetëse</i>	4 3 4
E. Burimet Njerëzore dhe Trajnimi			3
SAI-22	Menaxhimi i Burimeve Njerëzore -3-	<i>(i).Funksioni i Burimeve Njerëzore</i> <i>(ii). Strategjia e Burimeve Njerëzore</i> <i>(iii) Rekrutimi i Burimeve Njerëzore</i> <i>(iv) Shpërblimi, Promovimi dhe Mirëqenia e Stafit</i>	3 3 4 4
SAI-23	Zhvillimi dhe Trajnimi Profesional-3-	<i>(i).Planet dhe Proceset për Zhvillimin dhe Trajnimin Profesional</i> <i>(ii). Zhvillimi Profesional dhe Trajnimi për Auditimin Financiar</i> <i>(iii) Zhvillimi Profesional dhe Trajnimi për Auditimin e Performancës</i> <i>(iv) Zhvillimi Profesional dhe Trajnimi për Auditimin e Pajtueshmërisë</i>	3 3 3 3

F. Komunikimi dhe Menaxhimi i Palëve të Interesuara			3
SAI-24	Komunikimi me Legjislativin, Ekzekutivin dhe Gjyqësorin- 3-	(i).Strategjia e Komunikimeve	3
		(ii). Praktika e mirë në lidhje me Komunikimin me Legjislativin	3
		(iii) Praktika e mirë në lidhje me Komunikimin me Ekzekutivin	3
		(iv) Praktika e mirë në lidhje me Komunikimin me Gjyqësorin, Prokurorinë dhe Agjencitë Investigative	4
SAI-25	Komunikimi me Median, Qytetarët dhe Organizatat e Shoqërisë Civile -3-	(i).Praktika e mirë në lidhje me Komunikimin me Median/Shtypin	3
		(ii). Praktika e mirë në lidhje me Komunikimin me Qytetarët dhe Organizatat e Shoqërisë Civile	4

Fusha A, “Pavarësia dhe korniza ligjore”, vlerësimi i kësaj fushe të performancës së KLSH, është bazuar kryesisht në vlerësimin e realizuar nga Gjykata Austriake e Auditimit, përmes një procesi Peer Review. Pavarësia dhe korniza ligjore vlerësohet duke analizuar dy dimensionet dhe shtatë treguesve, duke përcaktuar nivelin e përshtatshmërisë së kornizës kushtetuese për të garantuar pavarësinë reale të KLSH.

Me ndryshimet e realizuara përmes miratimit të Ligjit 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, KLSH ka një kornizë regullative që i siguron një pavarësi të përshtatshme për të realizuar plotësisht misionin dhe detyrimet e saj kushtetuese. Ndërsa fokusi kryesor i treguesit është ajo çfarë është shkruar në kornizën ligjore (de jure), gjithashtu, disa kriteret janë të lidhura me zbatimin e kërkesave ligjore në praktikë (de facto). Kjo kornizë sanksionon pavarësinë organizative në përcaktimin e planit të auditimeve, në strukturën dhe stafet e nevojshme për t’iu përgjigjur detyrimeve në realizim të funksionit të saj. Pavarësia e Kryetarit dhe e zyrtarëve është një element që sanksionohet në mënyrë të kujdesshme në ligjin e ri, fakt që bën që dimensionet e lidhura me pavarësinë të kenë një vlerësim maksimal. Ndërkohë që dimensionet e lidhura me pavarësinë financiare, nisur nga kufizimet buxhetore për shkak të ligjeve të tjera organike nuk plotëson kushtet për një vlerësim maksimal, duke u vlerësuar vetëm me 3 nga 4 pikë të mundshme.

Mandati i KLSH-së, është vlerësuar duke analizuar dimensionin e mjaftueshmërisë së mandatit, lidhur me të drejtën për të audituar dhe kufizimet lidhur me këtë të drejtë. Vlerësimi tregoi se KLSH ka një mandat të mjaftueshëm për të përmbushur misionin e saj, mandat që në tërësi të tij nuk ka kufizime që cenojnë punën tonë. Ky dimension është vlerësuar maksimalisht. Ligji 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, ka qënë një hap i rëndësishëm për të sanksionuar si aksesin në informacion dhe të drejtën dhe detyrimin e për raportim, dimensione që kanë përmirësuar ndjeshëm performancën institucionale. Nisur nga aspekti i të drejtës dimensionet që përcaktojnë mandatin e KLSH, vlerësohen me 4 pikë.

Vlerësimi i kësaj fushe nga Gjykata Austriake e Auditimit, konkludoi se aktiviteti i KLSH-së ishte në përputhje me: Deklaratën e Limës, Deklaratën e Meksikës si dhe Standardin Ndërkombëtar të Institucioneve Supreme të Auditimit (ISSAI) nr.11. Ky vlerësim për Pavarësinë dhe Kornizën Ligjore të KLSH, u prezantuan nga Sekretari i Përgjithshëm i INTOSAI-t, në Konferencën e organizuar me rastin e 40- vjetorit të Deklaratës së Limës mbi Pavarësinë e SAI-ve, në LIMA, Peru më 5 Dhjetor 2017, duke konfirmuar opinionin e vlerësimit se: *...pavarësia, mandati dhe organizimi i ALSAI janë ligjërisht de facto të vendosura dhe të mbrojtura nga Kushtetuta dhe nga Ligji i ALSAI-t. Me hyrjen në fuqi të Ligjit të ALSAI-t në vitin 2015, ALSAI pati përmirësime të rëndësishme në pavarësinë e tij krahasuar me parashikimet e ligjit të mëparshëm. korniza ligjore e vendosur është e përshtatshme dhe efektive dhe qëndron në pajtueshmëri me Deklaratën e Meksikos.*

Përveç vlerësimit pozitiv, kolegët e Gjykatës Austriake të Auditimit, cilësuan si aspekt për përmirësim që ndikon në forcimin e pavarësisë reale, pavarësinë financiare. Pavarësisht faktit që buxheti i KLSH-së dhe numri maksimal i punonjësve janë pjesë e buxhetit të shtetit të miratuar nga Kuvendi, fakti që Kryetari nuk ka të drejtë ankimimi të drejtpërdrejtë në Kuvend apo në Komisionet Parlamentare për çështje që lidhen me buxhetin e KLSH-së, është aspekt që cënon pavarësinë reale financiare të KLSH. Liria e plotë në shpërndarjen e buxhetit, si për shembull dhënia e buxhetit si shumë totale dhe dhënia e të drejtës KLSH-së për akordimin e saj në mënyrë autonome, do të nënkuptonte përmbushjen e Deklaratës së Meksikës në një shkallë më të lartë.

Pavarësisht se në vetëvlerësimin tonë, mandati i Kryetarit është i mirëpërcaktuar duke garantuar edhe pavarësinë e tij, nga kolegët austriakë, kriteret në nenin që bën fjalë për përfundimin e mandatit të Kryetarit, reflektojnë cënim të pavarësisë.

Sipas kornizës ligjore, KLSH ka mandat të mjaftueshëm dhe akses të plotë në informacion, kjo pasi korniza ligjore është plotësuar me parimet më të mira ndërkombëtare të lidhura me të drejtën dhe mandatin për të audituar. Megjithatë gjatë vitit 2017, **aktiviteti auditues është penguar dhe refuzuar në dy raste të paprecedent për zhvillimet e fundit institucionale (respektivisht, “Albpetrol” sh.a. i cili u zgjidh me kontributin e Ministrit të Infrastrukturës e Energjisë dhe Entit Rregullator i Energjisë ende i pa zgjidhur).** *Këto raste, janë tregues të papërgjegjshmërisë së drejtuesve të lartë të këtyre institucioneve, deri në shkellje të Kushtetutës së vendit.* Ky fakt tregon se mandati de jure i sanksionuar në ligj nuk është arritur plotësisht në kontekstin praktik.

Fusha B, “Qeverisja e brendshme dhe etika”, Qeverisja e brendshme si fushë e rëndësishme që ndikon në performancën institucionale të çdo Institucioni Supreme Auditimi, është vlerësuar në pëputhje me kërkesat e ISSAI 20, 12, 20, 30, 100. Dimensionet që vlerësohen në Fushën B, pasqyrojnë themelet e SAI-t për kryerjen e aktiviteteve të tij. Sistemi i vetëvlerësimit konkludon se KLSH është drejtuar duke dhënë shembullin e mirë dhe për të qenë organizatë model, si dhe ka promovuar transparencën dhe llogaridhënien përmes mirëqeverisjes dhe sjelljes etike, në mënyrë që të përmbushet mandati i tij. Gjithashtu, janë ndërmarrë hapa për të siguruar një qeverisje të mirë duke adoptuar dhe vepruar në përputhje me parimet e mirëqeverisjes, në të gjitha aspektet e punës së tij. Sikurse shprehet ISSAI 20 në pjesën hyrëse të tij: "SAI-et janë (...) përgjegjës për planifikimin dhe realizimin e fushëveprimit të tyre duke përdorur metodologjitë dhe standardet e duhura për t'u siguruar që, ata vetë promovojnë llogaridhënien dhe transparencën mbi aktivitetet publike në përmbushje të mandatit të tyre ligjor edhe përgjegjësitë në mënyrë të plotë dhe objektive". Është e rëndësishme që kjo përgjegjësi është pranuar në mënyrë të qartë në nivel të lartë të menaxhimit dhe është reflektuar në qeverisjen e KLSH dhe që është ndjekur në të gjithë institucionin.

Në aspektin e Qeverisjes së Brendshme dhe Etikës, vlerësimi bazohet në matjen e dimensioneve që kanë të bëjnë me Ciklin e Planifikimit Strategjik ku përfshihen dimensionet e lidhura me Planin Strategjik, Planin Vjetor, Planifikimin Organizativ dhe Monitorimin dhe Raportimin e Performancës institucionale. Me qëllim sigurimin e një zhvillimi të qëndrueshëm dhe përmbushjen e Objektivave Strategjike në nivelin e pritshmërive të synuara drejt konsolidimit të reformave të ndërmarra, në përputhje me standardet ndërkombëtare të auditimit, ISSAI, me rekomandimet e Progres Raporteve të BE, me detyrimet kushtetuese dhe me

pritsmëritë e Kuvendit, publikut dhe të gjitha palëve të interesit, menaxhimi i ndryshimit dhe zhvillimit institucional është realizuar duke konsideruar implementimin e objektivave strategjike si një proces dinamik duke proceduar me rivlerësimin, përditësimin, përshtatjen dhe zgjerimin e dimensioneve të objektivave strategjike. Njëherazi është proceduar me sigurimin e monitorimit të planit strategjik si një proces, i cili mundëson përditësimin e objektivave duke i shtuar vlerë strategjisë për zhvillim institucional. Raportet e monitorimit kanë shërbyer edhe si një instrument informimi dhe transparence për palët e interesit si publiku, Kuvendi e Komisioni European, dhe të gjitha organizmat ndërkombëtare të cilëve u mundësohet në këtë mënyrë vlerësimi i progresit të zhvillimit Institucional.

Këto dimensione vlerësohen me një nivel 3 pikë nga 4 të mundshme duke reflektuar nevojat për përmirësim, kryesisht të lidhur me: hartimin e planit të përgjithshëm strategjik në përputhje me pritshmërinë e palëve të interesit dhe rreziqet e reja; vlerësimin e riskut të lidhur me arritjen e objektivave të planit vjetor; rritja e shkallës së pjesëmarrjes duke krijuar mundësinë që të gjithë punonjësit brenda organizatës të japin input në planifikimin organizativ; apo përfshirjen e palëve të treta të interesit duke u konsultuar si pjesë e procesit.

Mjedisi i Kontrollit Organizativ, është vlerësuar përmes dimensioneve të lidhura me Mjedisin e Kontrollit të Brendshëm, Etika dhe Integriteti, Sistemit të Kontrollit të Brendshëm, Sistemi i Kontrollit të Cilësisë dhe Sistemi i Sigurimit të Cilësisë. Të gjithë këto dimensione vlerësohen në përputhje me kërkesat e udhërrëfyesve metodologjik, modelit COSO, Modelit INTOSAINT etj.

Nga pikëpamja metodologjike këta tregues vlerësohen me 4 pikë kundrejt 4, përveç sistemit të kontrollit të cilësisë për të cilin gjykojmë se KLSH duhet të përmirësoj instrumentet metodologjike për matjen e risqeve që lidhen me për cilësinë, si dhe të marrë në konsideratë programimin e burime të mjaftueshme për të ofruar punë audituese në nivelin e dëshiruar të cilësisë. Për të arritur këtë, KLSH duhet të ketë një sistem për të përcaktuar përparësitë e punës duke marrë parasysh nevojën për të ruajtur cilësinë në zbatim të kërkesave të ISSAI 40.

Mjedisin e Kontrollit të Brendshëm, Etika dhe Integriteti. Duhet të theksojmë se veprimtaria menaxheriale institucionale këto gjashtë vitet e fundit është fokusuar në sigurimin e sistemit të etikës dhe integritetit institucional, nëpërmjet zbatimit të kornizës rregullative të KLSH-së dhe praktikave më të mira të komunitetit të INTOSAI-t, specifikisht të INTOSAINT (instrumenti i vetëvlerësimit të integritetit).

Strategjia për implementimin e një sistemi efektiv të etikës dhe integritetit është fokusuar në tre shtylla kryesore:

1. Hartimi dhe konsolidimi i kuadrit rregullator mbi etikën dhe integritetin. Në funksion të instalimit të sistemi efektiv të etikës dhe integritetit, KLSH është radhitur ndër të parat Institucione Supreme të Auditimit që në mënyrë vullnetare, që prej vitit 2014, ka adoptuar metodologjinë e vetëvlerësimit të integritetit (INTOSAINT), konsideruar si një nga metodat inovative dhe të efektshme, me impakt rritjen e pritshmërive në zhvillimin e politikave të integritetit. Parimi kryesor i zbatimit të kësaj metodologjie është “vetëvlerësimi” dhe çelësi i suksesit të aplikimit të këtij instrumenti është roli aktiv dhe kontribues i çdo individi, pjesë e stafit të institucionit.

Gjatë vitit 2013, KLSH aplikoi dhe u pranua anëtare e Task Forcës së Organizatës Europiane të Institucioneve Supreme të Auditimit (EUROSAI) “Mbi auditimin e etikës”. KLSH nëpërmjet anëtarësimit dhe pjesëmarrjes aktive në këtë organizëm, synoi nga njëra anë, në instalimin dhe funksionimin e një infrastrukture efektive etike në vetë institucionin e KLSH-së dhe nga ana tjetër, synon që të ndërmarrë misione auditimi përputhshmërie dhe performance me objekt Etiken dhe Integritetin në institucionet publike, duke konsideruar që lufta kundër korrupsionit dhe politikat për instalimin e një sistemi efektiv të integritetit të jenë pjesë e menaxhimit të institucioneve publike. KLSH ishte një nder kontributorët e hartimit të ISSAI 30 i cili u miratua në Kongresin e XXII të INTOSAIt, Dhjetor 2016.

Në Korrik të vitit 2017 KLSH u bë anëtare e Grupit të projektit të EUROSAI “Mbi rolin e Institucioneve Supreme të Auditimit në përhapjen e kulturës etike në sektorin publik” i cili udhëhiqet nga SAI Hungarez. KLSH nëpërmjet pjesëmarrjes dhe anëtarësimit në këtë Grup Pune synon në ushtrimin e auditimit të etikës dhe integritetit në subjektet e auditimit të sektorit publik.

2. Menaxhimi i etikës dhe integritetit duke vijuar me imponimin dhe implementimin e rregullave, procedurave dhe udhëzimeve. Në këtë aspekt janë kryer trajnime intensive që kanë synuar edukimin e punonjësve me frymën e standardeve dhe vlerave morale.
3. Ushtrimi i funksioneve mbikëqyrëse dhe kontrolluese, investiguese dhe ndëshkuese ndaj sjelljeve dhe shkeljeve të etikës dhe integritetit. KLSH si rezultat i aplikimit të këtij instrumenti ka marrë masa ndaj punonjësve të cilët

kanë rezultuar me shkelje të rregullave të etikës dhe integritetit. Për periudhën 2012-2017, Komisioni i Etikës, ka vendosur për 10 largime nga detyra për shkelje të etikës dhe vërejtjeve të mëparshme si dhe vlerësimit në nivelin “dobët” të njohurive në testimet e zhvilluara. Si dhe 8 largime nga detyra për rezultate të dobëta në testime (auditues të rekrutuar që nuk rezultojnë fitues pas një periudhe prove një vit).

Kontrolli i Lartë i Shtetit në kuadrin e menaxhimit të politikave institucionale të integritetit, si dhe në përmbushje të objektivave për të qenë një institucion model integriteti që udhëheq nëpërmjet shembullit, me shkresën nr. 1182 datë 18.11.2016 te Kryetarit të KLSH-së, i kërkoi Inspektorit të Përgjithshëm të Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive e Konfliktit të Interesave (ILDKPKI) kryerjen e verifikimit të plotë dhe të thelluar mbi deklaratimet e të gjithë punonjësve/drejtuesve të KLSH-së, që mbartin detyrimin ligjor për deklarim të interesave private (niveli Drejtor dhe Kryeauditues). Nga ILDKPKI u kryen verifikimet bazuar në kërkesat e ligjit nr. 9049, datë 10.4.2003 “Për deklarimin dhe kontrollin e pasurive, të detyrimeve financiare të të zgjedhurve dhe të disa nëpunësve publikë”, i ndryshuar për 28 punonjës dhe në përfundim të këtij procesi nuk rezultuan shkelje të kuadrit rregullator.

Ky aspekt i aktivitetit të KLSH-së është vlerësuar edhe nga partnerët ndërkombëtar. Kështu, Presidentit të SAI-t të Bullgarisë ka cilësuar: “... vlerësoj maksimalisht punën e KLSH-së në drejtim të çështjeve të Integritetit dhe të ngritjes së strukturave të Etikës në KLSH, në drejtim të auditimeve të Performances dhe veçanërisht vlerësoj punën e institucionit sipas standardeve të kohës” (nga fjala e, z. Tzvetan Tzvetkov gjatë vizitës së tij në Tiranë, në 2 tetor 2017).

Sistemi i Kontrollit të Brendshëm, është vlerësuar mbi bazë të modelit COSO. KLSH përgjatë vitit 2017 ka vijuar me veprimtarinë menaxheriale institucionale suportuar nga një qeverisje e brendshme efektive dhe mirëfunksionimi i sistemeve të kontrollit të brendshëm .

Në zbatim të ISSAI 20, KLSH vepron mbi themelet e transparencës dhe llogaridhënies. Gjithashtu, në zbatim të ISSAI 12 që thekson parimin e udhëheqjes nëpërmjet shembullit, Kryetari dhe menaxhimi i lartë janë përgjegjës për dhënien e shembullit të mirë, për të promovuar integritetin, por gjithashtu për të mundësuar përmbushjen efektive të mandatit të organizatës duke zhvilluar një kulturë organizative e cila promovon eficiencë, transparencë dhe përgjegjshmëri. Në këtë

kontekst, në vitin 2018 do të rishikohet Kodi i Etikës, duke cilësuar se kryetari pranon Kodin e Etikës së Deputetit.

Komunikimi i brendshëm është një nga aspektet kryesore për ta mbajtur stafin e KLSH-së të informuar, të motivuar dhe në të njëjtin drejtim me objektivat e institucionit. Ai është një mjet i fuqishëm për të stimuluar rritjen e angazhimit të stafit. Përveç kësaj, trupa audituese luan një rol të rëndësishëm në komunikimin me qytetarët duke nxjerrë në pah rëndësisë e KLSH-së për miradministrimin e parasë dhe të pasurisë publike. Prandaj, i gjithë personeli është i informuar për punën dhe prioritetet strategjike të KLSH-së. Komunikimi i brendshëm është konsideruar një mjet i rëndësishëm për shkëmbimin e njohurive, duke mundësuar punonjësit të njohin iniciativat e ndërmarra në të gjithë institucionin, rritjen e inovacionit dhe gjenerimin e ideve të reja.

KLSH ka ndërtuar sistemin për të përcaktuar përparësitë e punës për të ruajtur cilësinë, duke zbatuar metodologjinë bazuar në risk për përcaktimin e auditimeve që do të kryhen. Gjithashtu, janë marrë në konsideratë burimet të nevojshme për të realizuar planin, si dhe janë përcaktuar përgjegjësitë përkatëse për zbatimin e tij. Por, kriteri i vlerësimit sistematik të riskut përgjatë gjithë fazave të planifikimit, është aspekti që duhet përmirësuar më tej. Për këtë arsye ky dimension është vlerësuar me 3 kundrejt 4 pikëve.

Në lidhje me përmbushjen e kriterëve të vlerësimit të dimensionit Përmbajtja e Planifikimit të Përgjithshëm të Auditimit u konstatua se KLSH, duhet të përmirësoj sistemin e vlerësimit të pengesave dhe të riskut për përcaktimin e prioritetëve të auditimeve, buxhetin dhe burimet njerëzore në dispozicion.

Fusha C, “Cilësia e auditimit dhe raportimi”, synon vlerësimin e cilësisë, si dhe rezultatet e punës së auditimit që është aktiviteti kryesor i KLSH-së për të tre llojet e auditimit të përcaktuara në ISSAI dhe në Ligjin Organik të Institucionit: përkatësisht financiarë, performancës dhe përputhshmërisë e rregullshmerisë. Performanca e KLSH-së për secilin lloj auditimi vlerësohet në tre drejtime kryesore: **Parimet**, – nëpërmjet treguesve SAI-9, 12 dhe 15 vlerësojnë standardet, udhëzimet e auditimit, kompetencat, dhe menaxhimin e cilësisë që përbëjnë bazën për punën audituese të kryer; **Procesi** - Treguesit SAI-10, 13 dhe 16 vlerësojnë cilësinë e praktikave për të gjitha procedurat e auditimit gjatë periudhës në shqyrtim, nga planifikimi, zbatimi i auditimeve, vlerësimi i evidencave dhe në fund raportimi; si dhe, **Rezultatet** -

Treguesit SAI-11, 14 dhe 17 fotografojnë rezultatet e punës audituese dhe si këto rezultate raportohen dhe ndiqen.

Kontrolli i Lartë i Shtetit, për periudhën Janar-Dhjetor 2017, ka evaduar 156 auditime nga 154 auditime të planifikuara, nga të cilat: 92 auditime rregullshmërie; 25 auditime përputhshmërie; 14 auditime financiare; 15 auditime performance; 5 auditime tematike dhe 5 auditime IT.

KLSH ka arritur të mbajë një target sfidues nën të cilin nuk ka rënë asnjëherë në këto 6 vitet e fundit. Auditimet janë shtrirë në institucione qendrore dhe njësi të varësisë për të patur një mbulim të kënaqshëm për dhënien e opinionit të zbatimit të buxhetit (këtu përfshihen ministritë dhe agjencitë në varësi të tyre, drejtoritë e përgjithshme dhe degët e tatimeve dhe doganave si dhe shoqërive aksionere me kapital shtetëror si kontribuese të të ardhurave të buxhetit përmes dividendit dhe jo vetëm), njësi të vetëqeverisjes vendore (bashki, komuna dhe qarqe) duke e mbyllur me auditimin e projekteve me financim të huaj duke qenë se investimet publike në Shqipëri në masën mbi 40% financohen nga këto lloj financimesh. Megjithatë treguesi i mbulimit mbetet akoma një tregues sfidues po ti referohemi metodologjisë së llogaritjes së tij, sipas llojit të auditimeve të realizuara.

Standardet e Auditimit dhe Menaxhimit të Cilësisë (auditimi financiar dhe i përputhshmërisë). Auditimi financiar përbën një nga aktivitet audituese më tradicionale por për praktikën e KLSH, është një lloj i ri auditimi. Për vitin 2017, nga KLSH është dhënë opinion për pasqyrat financiare të 14 njësive publike. Numri mbetet akoma i vogël por në kushtet e realitetit shqiptar, kur kemi mungesë të Pasqyrave Financiare të Konsoliduara të Shtetit, mungesë të një kornize të plotë të raportimit financiar në sektorin publik, ku raportimi financiar nga institucionet e qeverisjes së përgjithshme në Shqipëri realizohet mbi bazën e mjeteve monetare, por me elementë të administrimit të aktiveve, të angazhimeve, debitorëve dhe kreditorëve, niveli i mbulimit nuk është tregues që mund të reflektojë kriteret e kërkuara sipas standardeve të auditimit. Opinioni i KLSH mbi raportimin financiar në sektorin publik gjatë këtyre viteve ka qenë i fokusuar vetëm në aspekte të caktuara, dhe është shoqëruar me rekomandime të përsëritura për nevojën që raportimi financiar në sektorin publik të kryet në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (IPSAS). Kjo situatë ka sjellë që KLSH, në harmoni me zhvillimet e raportimit financiar në sektorin publik të drejtuar nga qeveria, të punojë me qëllim garantimin e kapaciteve institucionale të përshtatshme për të kryer auditime financiare në përputhje me standardet ndërkombëtare të auditimit

(SNA) mbi pasqyrat financiare të sektorit publik të përgatitura në përputhje IPSAS. Për këtë arsye, edhe gjatë vitit 2017 KLSH ka vijuar me kryerjen e auditiveve financiare në disa njësi publike, duke u ndihmuar në këtë fushë edhe nga ekspertiza e SAI-t Polak, i cili ka angazhuar ekspert të tij në mbështetjen e dy auditimeve pilot financiar nga KLSH.

Korniza e Matjes së Performancës kërkon që të adoptohen Udhëzimet e Auditimit Financiar dhe Përputshmërisë referuar standardeve, ose të zhvillohen, miratohen standardet kombëtare të auditimit në bazë të, ose në përputhje me ISSAI 200 dhe ISSAI 400. Në lidhje me këtë dimension KLSH është vlerësuar se i përmbush pjesërisht (2-3 nga 4) kërkesat e përcaktuara sipas praktikave më të mira ndërkombëtare:

- Për auditimet financiare, KLSH përmbush plotësisht 20 nga 21 kërkesat e këtij dimensionit vlerësimi. Është vlerësuar si e përmbushur pjesërisht kërkesa për përcaktimin e materialitetit për pasqyrat financiare në tërësi, nivelin e materialitetit ose nivelet që do të zbatohen për lloje të veçanta të transaksioneve, gjendjet e llogarive apo dhënien e informacioneve shpjeguese.
- Për auditimet e përputshmërisë, KLSH përmbush plotësisht plotësisht 11 nga 18 kërkesat e këtij dimensionit vlerësimi. Është vlerësuar si i përmbushur pjesërisht kërkesat në lidhje me identifikimin dhe vlerësimin e risqeve të auditimit, të kuptuarit të mjedisit të kontrollit dhe kontrollet e brendshme përkatëse, si dhe të ndërtoj procedura të përshtatshme auditimi që adresojnë nivelin e risqeve të identifikuar. KLSH ka vlerësuar si të pamjaftueshme procedurat e kryera gjatë auditimeve të përputshmërisë në lidhje me identifikimin e risqeve të mashtrimit dhe hartimit të strategjisë dhe planit të auditimit.
- Për auditimet e performancës, KLSH përmbush plotësisht plotësisht 6 nga 21 kërkesat e këtij dimensionit vlerësimi. Ndërsa për pjesën tjetër të kërkesave konstatohet se përmbushen në nivel pjesor.

Në lidhje me dimensionin *Menaxhimi i Grupit të Auditimit dhe Aftësitë e Vlerësimit*, për sa i përket krijimit nga SAI të një sistemi për të siguruar që grupi i auditimit si një i tërë ka kompetencën dhe aftësitë e duhura:

- Për auditimet financiare, KLSH ka plotësuar plotësisht 10 nga 11 kërkesat e përcaktuara në modulën e vlerësimit për auditimet financiare. Është vlerësuar si e përmbushur pjesërisht kërkesa për ekspertizën teknike, duke përfshirë ekspertizën IT dhe fushat e specializuara të kontabilitetit ose auditimit.

Përdorimi gjithnjë e më i gjerë i sistemeve IT në fushën e raportimit financiar në sektorin publik, kërkon që KLSH të zhvillojë në mënyrë të vazhdueshme kapacitetet në auditimin e këtyre sistemeve në funksion të efektivitetit të auditiveve financiare.

- Për auditimet e përputshmërisë, vlerësimi i këtij dimensionit është të njëjtën linjë me auditimet financiare, ku KLSH rezulton se i përmbush pjesën më të madhe të kriterëve dhe pjesërisht disa prej tyre. Vecanërisht, vlerësohet si pjesërisht të përmbushura kërkesat për identifikimin e njohurive, aftësive dhe ekspertizës së kërkuar për realizimin e punës audituese, duke përfshirë edhe vlerësimin për përdorimin e punës së ekspertëve të jashtëm.

Përsa i përket dimensionit të vlerësimit mbi *Kontrollin e Cilësisë* në auditimin financiar dhe të përputshmërisë, KLSH përmbush plotësisht kriteret e vlerësimit. ISSAI 40 kërkon që e gjithë puna e kryer duhet të jetë subjekt i rishqyrtimit si një mjet për të kontribuar në cilësinë dhe nxitjen e të mësuarit dhe zhvillimit të personelit. Në këtë proces përfshihet rishikimi i planit të auditimit, letrave të punës dhe punën e grupit, si dhe monitorimin e rregullt të ecurisë të auditimit nga nivelet e përshtatshme të menaxhimit. Shqyrtimi ndihmon KLSH për të siguruar që auditimi është kryer në përputhje me standardet profesionale dhe kërkesat ligjore dhe rregullatore të zbatueshme dhe se raporti i audituesit është i përshtatshëm me rrethanat.

Vlerësimi i *Procesit të Planifikimit* është një dimesion shumë i rëndësishëm që garanton cilësinë e punës audituese. KLSH plotëson pjesërisht kërkesat e këtij dimensionit si për auditimin financiar, atë të të përputshmërisë, dhe të performancës. KLSH rezulton se i përmbush pjesën më të madhe të kriterëve dhe pjesërisht disa prej tyre. Përveç sfidave në lidhje me përcaktimin e materialitetit, në auditimin financiar, dhe vlerësimin e risqeve, në auditimet e përputshmërisë, KLSH duhet të zhvillojë më tej procesin hartimit, zbatimit, dhe monitorimit të një strategjie të përgjithshme auditimi që përfshin qëllimin, kohështirjen dhe drejtimin e auditimit. Në këtë strategji duhet përcaktuar natyra, koha dhe shtrirja e procedurave të vlerësimit të riskut, si dhe natyra, koha dhe shtrirja e procedurave të auditimit të planifikuara në nivelin e pohimeve të auditimit. Deri tani puna e KLSH ka vijuar me program auditimi por si pjesë e auditimeve pilot më SAI-n Polak po punohet për standardizimin e përfshirjen e strategjisë së auditimit si pjesë e letrave të punës. Për më tepër KLSH duhet të fokusohet që gjatë auditimeve financiare të identifikojë gjithashtu dhe risqet e anomalive materiale si pasojë e mospërputhjes materiale me

ligjet dhe rregullat, aspektet e përputshmërisë, çështje kjo që po trajtohet gjithashtu si pjesë e auditimeve pilot me SAI-n Polak.

Në lidhje me implementimin e procesit të auditimit financiar dhe të përputshmërisë si dhe vlerësimit të evidencave të auditimit, KLSH përmbush pjesërisht kërkesat e kriterëve të vlerësimit. Kryeja e auditimit në bazë risku është një prioritet i KLSH dhe për këtë jemi duke punuar në mënyrë të vazhdueshme për planifikimin, ekzekutimin dhe raportimin në bazë të kësaj metode auditimi duke garantuar që opinioni i auditimit të bazohet në evidenca të përshtatshme. KLSH gjithashtu po lëviz gradualisht nga dokumentimi vetëm i gjetjeve të auditimit, në dokumentimin e të gjitha testeve të kryera, ku duhet të përfshihen në të edhe evidencat e mjaftueshme të auditimit për të mbështetur konkluzionet e nxjera, duke pasur parasysh edhe riskun e vlerësuar të anomalive materiale si pasojë e mashtrimit ose mashtrimit të dyshuar gjatë auditimit. Kjo me qëllim që të sigurohemi që janë ndërmarrë të gjitha procedurat e auditimit të planifikuara, ose kur nuk janë ndërmarrë të gjitha procedurat e planifikuara, të jetë në dosjet e auditimit një shpjegim se pse nuk u kryen, i cili duhet të jetë i aprovuar nga personat përgjegjës për auditimin. Objektivi do të quhet i përmbushur kur të gjitha dosjet e auditimit të përmbajnë dokumentimin e auditimit që është i mjaftueshëm për t'i mundësuar një audituesi me përvojë, pa njohuri paraprake të auditimit, të kuptojë natyrën, kohën dhe shtrirjen e procedurave të auditimit të kryera, rezultatet, dhe evidencat të marra të auditimit.

KLSH është vlerësuar se i përmbush plotësisht kërkesat në lidhje me dorëzimin dhe publikimin në kohë të rezultateve të auditimit financiar dhe të përputshmërisë. Përsa i përket dimensionit të vlerësimit në lidhje me ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve të auditimeve, KLSH i përmbush pjesërisht kërkesat e kriterëve të vlerësimit. Në përputhje me praktikën më të mira, SAI-et duhet të krijojnë një praktikë për vlerësimin e materialitetit me qëllimin përcaktimin se kur një procedure e ndjekjes së rekomandimeve kërkon një auditim shtesë.

KLSH nga auditimet e kryera në vitin 2017, ka identifikuar mungesë përgjegjshmërie nga titullarët e institucioneve të çdo niveli, mosnjohje të kërkesave të ligjit të menaxhimit financiar, nivele të ulta dhe inefficiencë të sistemeve të kontrollit të brendshëm duke krijuar të gjitha mundësitë për shpenzime jo në përputhje me kërkesat ligjore dhe efektivitet të ulët në shpenzimin e fondeve buxhetore. Nga auditimet e këtij viti, vijnë praktikën dhe vendimarrjet institucionale me efekte

negative në fondet publike ku niveli i dëmeve dhe shpenzimeve joefektive të konstatuara është:

- Parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera, *me dëm ekonomik në shumën totale prej 11.5 miliard lekë ose 85.8 milion euro.*
- Shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ në performancën e fondeve publike të shpenzuara nga subjektet e audituara, në shumën totale prej *99.05 miliard lekë ose afërsisht 739.7 milion euro* nga e cila: 92.7 miliard lekë në fushën e të ardhurave ose afërsisht 692.1 milion euro dhe 6.3 miliard lekë ose afërsisht 47.8 milionë euro, në fushën e shpenzimeve jo me eficiencë, efektivitet dhe ekonomicitet të fondeve. *Në total janë konstatuar shkelje në shumën 110.5 miliard lekë ose afërsisht 825,6 milionë euro.*

Treguesi i dobishmërisë së auditimit është raporti i sasisë së fondeve të zbuluara dhe të kërkuara për zhdëmtim nga KLSH me shpenzimeve buxhetore faktike të KLSH-së dhe është një nga treguesit më domethënës të performancës së Institucioneve Supreme të Auditimit.

Për vitin 2017 rezulton se për çdo një lek të shpenzuar për KLSH-në janë zbuluar dhe kërkuar për t'u zhdëmtuar 31.9 lekë. Në përlllogaritjen e këtij treguesi, në shpenzimet buxhetore faktike të KLSH-së për vitin 2017, nuk janë marrë në konsideratë shpenzimet kapitale për godinën e re të KLSH-së (shpenzimet faktike për vitin 2017 janë dyfishuar në raport me shpenzimet faktike të viteve paraardhëse për shkak të këtij investimi madhor). Nëse do të merret në konsideratë edhe investimi për godinën, treguesi i dobishmërisë është 19.9 lekë.

Për 6 vitet 2012-2017 rezulton se për çdo një lek të shpenzuar për institucionin e KLSH-së është kërkuar për t'u zhdëmtuar 108.7 lekë, ose 5 herë më shumë, nga 21.1 lekë që është kërkuar në periudhën 10 vjeçare 2002-2011.

Edhe përgjatë vitit 2017 KLSH ka adresuar rekomandime për institucionet publike të audituara, struktura e të cilave ka ruajtur të njëjtën tipologji sikurse vitet e tjera. Masa për përmirësime ligjore, masa organizative, masa administrative dhe masa disiplinore gjithsej për periudhën Janar-Dhjetor 2017 janë **3521 masa**, nga të cilat janë pranuar 1937 ose 55% e masave të rekomanduara dhe 1584 masa janë duke u shqyrtuar nga subjektet.

Puna audituese është përqëndruar kryesisht në fushat për të cilat Kontrolli i Lartë i Shtetit, ka vlerësuar një nivel të lart risku dhe ku sistemet e kontrollit janë të

niveleve që nuk mund të garantojnë dhe japin siguri për një aktivitet në përputhje me kërkesat e kuadrit të menaxhimit financiar dhe kontrollit. Edhe në këtë vit, *shkeljet më të mëdha me efekte të qënësishme në shpenzimin e fondeve në kundërshtim me kërkesat ligjore, mbeten në fushën e keqmenaxhimit të të ardhurave dhe shpenzimeve të fondeve buxhetore ; keqadministrimit të pronës shtetërore e pasuar nga parregullsitë dhe ineficencat e fushës së prokurimit publik.*

Duke synuar rritjen e nivelit të zbatimit të rekomandimeve nga institucionet publike, KLSH ka nxitur bashkëpunimin me Ministrinë e Financave dhe të Ekonomisë dhe institucionet e tjera qëndrore dhe të pavarura, për të zbatuar një sistem të përbashkët për rekomandimet e dhëna si nga auditimi i jashtëm ashtu edhe ai i brendshëm, duke synuar rritjen e nivelit të kontrollit për përgjegjshmërinë e zbatimit të rekomandimeve si instrumenti për të luftuar keqpërdorimin e parasë dhe pasurisë publike.

Në tërësi aktiviteti auditues i KLSH-së në zbatim të standardeve të INTOSAI-t si dhe të praktikave me të mira të të gjithë komunitetit të SAI- ve ndërkombëtarë është vlerësuar qartazi *“Kontrolli i Lartë i Shtetit ka ndërmarrë reforma të mëdha, të cilat e kanë përafruar me modelet dhe metodologjinë audituese europiane. Në Shqipëri keni arritur një standard të lartë si institucion shtetëror, ndërsa puna juaj ka shënuar impakte të rëndësishme për mirëqeverisjen në vend. Si President i SAI-t çek dhe si zv. President i EUROSAT-t dëshiroj të konfirmoj vullnetin tim për të mbështetur Kontrollin e Lartë të Shtetit në kapërcimin e sfidave që has në implementimin e standardeve ndërkombëtare të auditimit”* (nga fjala e Presidentit të Zyrës Supreme të Auditimit të Republikës së Çekisë, Ing. Miloslav Kala, gjatë vizitës së tij në Tiranë në datat 1-2 gusht 2017)

Gjithashtu, përgjatë realizimit të aktivitetit auditues dhe më gjerë KLSH ka zbatuar me korrektësi dhe profesionalizëm rekomandimet e adresuara nga BE në Progresin Raportin e fundit të Bashkimit Europian për Shqipërinë, të cilat konsistojnë në:

“KLSH të rrisë numrin e auditimeve pilot financiare/ të përputhshmërisë/ rregullshmërisë, në përputhje me manualin e përditësuar dhe standardet e auditimit të INTOSAI-t”. KLSH si objektivi për vitin 2017 përcaktoi që do të rrisë në mënyrë progresive me rreth 40% pilotimin e auditimeve të përputhshmërisë, nga 10 auditime pilot përputhshmërie realizuar në 2016 në 14 auditime të tilla në vitin 2017 dhe kryerjen e 10 auditimeve financiare pilot. Në tërësi, KLSH ka realizuar

përgjatë vitit 2017, 25 auditime përputhshmërie dhe 14 auditime financiare, duke tejkaluar objektivin e vendosur.

Auditimet e performancës janë parë si një nga shtyllat e zhvillimit dhe modernizimit të KLSH-së. Sfida më e madhe për këtë lloj auditimi është që ai mos të zbatohet thjesht si procedurë, por të konceptohet si një filozofi e të menduarit dhe vepruarit nga i gjithë stafi i KLSH-së. Një filozofi pune që konsideron se auditimi nuk është një qëllim në vetvete, por në rradhë të parë një instrument parandalimi, instrument korrigjimi dhe këshillimi për institucionin që auditohet. Zhvillimi i auditimeve është në linjë dhe në përputhje të plotë me objektivat e planit strategjik 2013-2017 të KLSH. Gjatë vitit 2017, janë realizuar 15 auditime performance ne reformat qeveritare, aspekte të rëndësishme të financave publike, sistemi i prokurimit publik, sistemi arsimor, projektet mjedisore, si dhe shërbimet publike.

Vlerësimi i dimensionit *Aftësitë dhe Menaxhimi i Grupit të Auditimit të Performancës* në KLSH është 3, duke dëshmuar kështu një “nivel të qëndrueshëm” të tij. Grupet audituese në auditimet e performancës, për shkak të vetë natyrës së këtij auditimi, kompozohen të tilla që të mbulojnë fusha të ndryshme profesionale (ekonomike, juridike, sociale, etj.) Nga pikëpamja e moshës, përbërja e grupeve synon që të kombinojë auditues të vjetër me eksperiencë dhe të rinj që kanë nevojë të rriten profesionalisht. Synimi i në këtë drejtim dhe i gjithë KLSH-së, ka qenë krijimi i një bërthame grupesh të qëndrueshme auditimi, me kolegë të cilët plotësojnë njohuritë dhe eksperiencat e njëri-tjetrit.

Fusha D, “Menaxhimi financiar, asetet dhe strukturat mbështetëse”, Vlerësimi i kësaj fushe tregoi se KLSH ka një menaxhim organizativ të përshtatshëm dhe struktura mbështetëse që sigurojnë një qeverisje të mirë, dhe që mbështetësin kontrollin e brendshëm dhe praktikën e menaxhimit (në përputhje me kërkesat e ISSAI 12, Parimi 9). Kjo gjetje është gjithëpërfshirëse si për menxhimin e aseteve dhe të shërbimeve mbështetëse të institucionit. KLSH në zbatim të ISSAI 20 ka menaxhuar transaksionet e tij me ekonomikitet, eficiencë, dhe efektivitet dhe në përputhje me ligjet dhe rregulloret. Sistemi i vlerësimit të performancës në lidhje me dimensionin e planifikimit dhe përdorimit të aseteve dhe infrastrukturës tregoi se duhet përmirësuar planifikimi afatgjatë për nevojat e infrastrukturës në përputhje të objektivat strategjik të zhvillimit institucional.

Buxheti i akorduar për programin “Veprimtari auditueses e KLSH-së”, ka në bazë të tij Deklaratën e Politikës Programi (DPP) të hartuar gjatë procesit të PBA 2017-2019

dhe është në funksion të realizimit të politikës së përcaktuar në dokumentin themelor të zhvillimit institucional, që është Strategjia e zhvillimit të KLSH-së 2013-2017 e rishikuar. Politika buxhetore e këtij programi, ka synuar përmbushjen me cilësi të lartë dhe në kohë të detyrimeve kushtetueses dhe ligjore, të objektivave si dhe prioriteteve të institucionit të parashikuar në Planin e Zhvillimit Strategjik 2013-2017 të ripunuar, duke marrë në konsideratë kërkesat e përcaktuara në MSA-në Shqipëri-BE dhe të monitoruara nga DG Budget, në kuadrin e Integritimit European. Fondet e alokuara për funksionimin e aktivitetit të Kontrollit të Lartë të Shtetit, sipas programit, për vitin 2017, si dhe niveli i realizimit të tyre, paraqiten në mënyrë të detajuar në Raportin Vjetor të Performancës. Përgjatë vitit 2017 në respektim të planit të veprimtarisë audituese Drejtoria e Auditit të Brendshëm ka kryer auditimin e rregullshmërisë financiare të aktivitetit ekonomiko financiar të Kontrollit të Lartë të Shtetit për periudhën nga 1 janar 2017 deri 31 dhjetor 2017.

Gjatë vitit 2017, u realizua ngritja e infrastrukturës së IT në ambientin e godinës së re si dhe investimi në krijimin e një sistemi informacioni për menaxhimin dhe mbështetjen e proceseve të auditimit në KLSH. Ky investim realizoi një sistem elektronik për administrimin e çështjeve dhe proceseve në KLSH, nëpërmjet menaxhimit të aktivitetit, çështjeve, proceseve, raportimeve, në një platformë software të integruar dhe me workflow të automatizuar, në përputhje me manualët dhe rregulloren në fuqi në lidhje me disponueshmërinë, integritetin dhe konfidencialitetin e sistemit. *Nëpërmjet këtij investimi është synuar: Optimizimi i procesit të auditimit duke respektuar parimet mbi të cilat ai mbështetet; Rritja e eficiencës me anë të sigurimit të kontekstit të plotë të rastit për audituesin; Përmirësimi i performancës, produktivitetit dhe eficiencës operacionale të brendshme; Përmirësimi i monitorimit dhe rritjes së eficiencës së administrimit të çështjeve; Përmirësimi dhe garantimi i transparencës dhe monitorimit të aktivitetit të organizatës në zbatim të objektivave.*

Gjejmë rastin të adresojmë falënderimet për Komisionin e Ekonomisë dhe Financave të Kuvendit si dhe për Qeverinë për disponibilitetin dhe vullnetin pozitiv të treguar për akordimin e fondeve dhe mbështetjen e KLSH-së, lidhur me komponentin e infrastrukturës, godinës ambienteve të punës dhe te teknologjisë së informacionit, por duke sjellë në vëmendje se nevojat për fonde financiare janë të pamjaftueshme sidomos lidhur me koston e punës dhe të kontraktimit të ekspertëve të jashtëm, kosto të cilat do të bënin të mundur plotësimin edhe të kërkesave nga ekzekutivi për mbulim me auditim të të gjitha njësive të qeverisjes

vendore apo auditimin e koncesioneve dhe privatizimeve si kërkesë e Komisionit të Ekonomisë.

Fusha E, “Burimet Njerëzore dhe Trajnimi”, ky aspekt i aktivitetit është vlerësuar bazuar në ISSAI 40, Udhëzuesi i Komitetit të Ndërtimit të Kapaciteteve të INTOSAI mbi Menaxhimin e Burimeve Njerëzore, Kuadri Institucional i Ndërtimit të Kapaciteteve AFROSAI-E. Kjo fushë tregon performancën e KLSH-së në menaxhimin dhe zhvillimin e burimeve njerëzore. Aspektet dimensionale të vlerësuara lidhen me: Funkzioni i Burimeve Njerëzore; Strategjinë e Burimeve Njerëzore; Rekrutimi i Burimeve Njerëzore; dhe Shpërblimin, Promovimin dhe Mirëqënien e Stafit.

Menaxhimi i burimeve njerëzore në KLSH është konsideruar si parakusht dhe jetik për funksionimin e institucionit në mënyrë eficiente dhe të efektshme. KLSH në kuadrin e reformimit dhe modernizimit institucional ka implementuar në vijimësi politikën e menaxhimit të burimeve njerëzore, e cila është në një linjë me standardet ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit dhe parimeve e praktikave më të mira të administratës publike të rekomanduara nga Bashkimi Europian. Në bashkëpunim me ekspertët e NIK-ut polak, në kuadër të projektit IPA 2013, gjatë vitit 2017 u hartua dokumenti i Politikave të Menaxhimit të Burimeve Njerëzore të institucionit, dokument i cili u miratua me Vendimin e Kryetarit nr.228 dt. 31.12.2017. Aspekti i hartimit të një plani konkret mundësish për zhvillimin profesional të përshtatshëm të personeli duhet përmirësuar me tej.

Struktura organizative, për vitin 2017, është miratuar me 181 audituesish dhe punonjësish mbështetës. Nga viti 2011 dhe 2012, vite në të cilat struktura ka pasur një numër total prej 156 audituesish dhe punonjësish mbështetës, dinamika e shtimit të numrit të tyre ka rezultuar 5 auditues çdo vit duke kulmuar me 181 auditues dhe punonjës për vitin 2017. Kjo rritje, reflekton kërkesat në rritje, në volum dhe cilësi si dhe kompleksitetin e aktiviteteve subjekt i auditimit të KLSH-së. Rritja në numër e audituesve ka sjellë reduktim të numrit të ekspertëve të jashtëm të kontraktuar nga KLSH, të cilët përfaqësonin personalitete me kontribute të njohura në fushat dhe disiplinat përkatëse apo dhe ish auditues me përvojë. Profesionet kryesore të stafit auditues janë Financier dhe Jurist, për vetë natyrën dhe kompleksitetin në rritje të aktiviteteve nën auditim të cilat kërkojnë interpretim financiar dhe ligjor, kërkesa për këto dy profesionë do të vijojë të mbetet prioritare. Barazia Gjinore dhe ulja e moshës mesatare të punonjësve janë drejtime të politikës së burimeve njerëzore treguesit e të cilave janë përmirësuar. Për vitin 2017, raporti femra/meshkuj është 40% me 60%, nga 33% me 67% që ishte në vitin 2011 duke

patur si objektiv që për dy vjet të arrihet në raportin 50% me 50%. Ndërsa, moshë mesatare në KLSH në fund të vitit 2017 është 42.9 vjeç, nga 50 vjeç në vitin 2011. Objektivi për dy vitet e ardhëshme është të realizohet barazia gjinore 50% me 50%, si dhe moshë mesatare 40 vjeç.

KLSH ka zbatuar politika efektive të menaxhimit dhe rekrutimit të burimeve njerëzore bazuar në tre parimet bazë që janë: i) vlerësimi i profesionalizmit, ii) transparencës dhe iii) konkurimi i hapur dhe mundësia e pjesëmarrjes për të gjithë të interesuarit.

Politikat e rekrutimit të punonjësve janë aplikuar në një linjë me strategjinë e zhvillimit dhe menaxhimit të burimeve njerëzore me qëllim që KLSH të sigurojë stafin e duhur me kualifikimet, aftësitë dhe përvojën e duhur për të plotësuar nevojat korente dhe të perspektivës. Si një proces shumë i rëndësishëm për performancën e institucionit, rekrutimi është realizuar sipas të gjitha procedurave, rregullave dhe dispozitave ligjore në fuqi mbi nëpunësit civil. Gjatë vitit 2017, janë rekrutuar 22 punonjës nga të cilët 1 drejtues me titullin “Profesor Doktor”, 2 drejtues me Diplomë Ndërkombëtare në Kontabilitet dhe Auditim dhe një auditues me titullin Doktor i Shkencave”: 8 Drejtues kanë titullin "Profesor" dhe "Profesor i Asociuar" dhe “Doktor i shkencave”; 19 Drejtues dhe auditues kanë një diplomë të dytë nga të cilët 14 në Drejtësi dhe 5 në Financë; 5 Drejtues dhe auditues kanë Diplomë/Certifikatë Ndërkombëtare në Kontabilitet dhe Auditim (CIPFA) dhe Certifikatë Ndërkombëtare në Auditim (CPA).

Sistemi i Zhvillimit Profesional reflekton efektivitetin e politikave të rritjes së kapaciteteve profesionale të KLSH në vite, për të cilat treguesit e performancës përfaqësohen në nivele rreth 14 herë më të larta krahasuar me vitin 2011 kur ky nivel ishte vetëm 2,1 ditë mesatare trajnimi për auditues, ndërsa në fund të vitit 2017 stafi auditues ka ndjekur mesatarisht 28.5 ditë trajnimi për çdo auditues. Kjo qasje mundëson që stafi të ketë akses në praktikën më të mira të fushës së auditimit në sektorin publik dhe të kontribuojë në zhvillimin institucional të qëndrueshëm, të pavarur dhe shembull i profesionalizmit, integritetit dhe etikës. Është synuar sinergjizimi i punës ndërmjet audituesve mbi moton “*Të bashkuar në ambicie dhe vendosmëri*”.

Përmbatja dhe formati i trajnimeve ka konsideruar nevojën e audituesve për trajnime të një niveli të lartë, që të harmonizojnë më së miri dijet teorike me njohuritë praktike, si dhe qasje efektive interaktive. Për të maksimizuar cilësinë dhe

diversitetin e njohurive në procesin e trajnimit. KLSH ka synuar diversifikimin e burimeve të trajnimit duke gërshetuar kapacitete e brendshme me ato të huaja të ekspertizës, si dhe qasjen në disa komponentë të tematikës së trajnimit. Si objekt parësor është trajnimi i njëkohshëm në drejtim të zhvillimit metodologjik dhe të përditësimit të njohurive në fushën e ligjeve dhe kuadrit rregullator të subjekteve që auditohen.

10 Auditues të KLSH-së kanë përfutur trajnime nëpërmjet intershipeve me afat 5 mujor nga Gjykata Europiane e Audituesve (ECA) dhe 3 Drejtues e auditues përmes fellowship-eve me afat 4 mujor nga Zyra e Auditimit Qeveritar të SHBA-së GAO.

Politika e ndërthurjes së auditimeve me strukturimin e trajnimeve është vlerësuar edhe Drejtoresha e Qendrës për Ekselencë në Auditim në GAO, e cila cilëson se: *Vlerësoj fleksibilitetin e KLSH-së në përcaktimin e numrit dhe llojeve të auditimeve që do të realizohen, e cila është esenciale për veprimtarinë e një Institucioni Suprem Auditimi. Një indikator i rëndësishëm për rritjen e kapaciteteve audituese është programi i trajnimeve. Në këtë fushë, KLSH ka krijuar një traditë solide, për të cilën GAO jep kontributin e saj përmes fellowship-eve për audituesit shqiptarë”* ...(nga fjala e znj. St.Laurent, Drejtoresha e Qendrës për Ekselencë në Auditim në GAO gjatë vizitës së saj në Tiranë, në 23-24 mars 2017).

Megjithatë, sistemi i matjes së performancës në këtë dimension identifikoi aspekte që duhen të përmirësohen më tej si: strategjia e të mësuarit të dhe plani vjetor për zhvillimin profesional dhe trajnimi të jetë në përputhje me strategjinë e burimeve njerëzore, i lidhur me qëllimet/objektivat e përcaktuara në planet strategjike dhe operacionale të KLSH-së, si dhe të jetë i bazuar në rezultatet e analizës së nevojave për të mësuar.

Fusha F, “Komunikimi dhe menaxhimi i palëve të interesit”, është vlerësuar në përputhje me kërkesat e ISSAI 12, dhe identifikon një nga objektivat kryesore të KLSH-së, demonstrimi i rëndësisë së tij të palët të interesit. KLSH ka përdorur të gjitha instrumente të rekomanduara nga praktikantët më të mira me qëllim që të rriten njohuritë e palëve të interesit dhe që të kuptojnë rolin dhe përgjegjësinë e audituesit të pavarur të sektorit publik. KLSH ka identifikuar palët e interesit dhe ka zhvilluar strategjinë e komunikimit duke përsosur kanalet e komunikimit dhe menaxhimit për të përfshirë të gjithë palët e interesit. Duke marrë mësim nga homologët tanë komunikimi është konsideruar një instrument i rëndësishëm për të rritur besimin e qytetarëve pasi sic ka thënë edhe *Dr. Josef Moser, ish-President i Gjykatës Austriake të Auditimit dhe ish-*

*Sekretar i Përgjithshëm i INTOSAI-t për vitet 2004-2016 "... ne do të njihemi për punën tonë vetëm nëse arrijmë të komunikojmë tek qytetarët në mënyrë të qartë atë se çfarë ne bëjmë dhe po ashtu vlerën e shtuar të gjeneruar nga auditimet tona për Shtetin dhe shoqërinë, në mënyrë që të perceptohemi si institucione strategjike të domosdoshme për interesat e qytetarëve"*⁴.

Strategjia e Komunikimit, është vlerësuar me 3 nga 4 pikë të mundshme. Politika e komunikimit është jetike për rolin dhe përmbushjen e misionit të KLSH-së, po ashtu dhe dobishmëria e saj në funksion të maksimizimit të vlerës së produkteve, raporteve të auditimit si dhe zbatimit të rekomandimeve. KLSH ka hartuar dhe miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH-së, në 31 korrik të vitit 2017 "Strategjinë e Komunikimit të KLSH-së për periudhën 2017-2019", duke plotësuar në këtë mënyrë edhe objektin që ka pasur si institucion, në kuadër të Planit Kombëtar të Integritimit Europian.

Strategjia e zhvillimit 2018-2022 përfshin si pjesë integrale dhe shumë të rëndësishme suksesin e arritjes së objektivave të vendosura në Strategjinë e Komunikimit 2017-2019. Për këtë qëllim implementimi në të gjitha dimensionet e Strategjisë së Komunikimit 2017-2019, do të përbëjë instrumentin më efikas për rritjen dhe thellimin e impaktit të aktivitetit auditues së KLSH-së, dhe njëkohësisht duke forcuar partneritetin me palët e interesit duke i bërë ata aleatët më besnik të tij për të rritur presionin ndaj ekzekutivit për zbatimin sa më të plotë të rekomandimeve të institucionit të auditimit të jashtëm publik.

Moto e INTOSAI-t "Nga eksperiencia e përbashkët, përfitojnë të gjithë" (Experientia mutua omnibus prodest), përbën thelbin mbi të cilin KLSH ka ndërtuar dhe implementuar Strategjinë për Zhvillim gjatë viteve 2012-2017, si dhe përbën dhe filozofinë e këtij dokumenti strategjik për periudhën 2018-2022. Përdorimi i instrumenteve të përshtatshme në vendosjen e ambientit bashkëpunues me të gjitha palët dhe ruajtja e pavarësisë së auditimit janë parakushtet për krijimin e marrëdhënieve korrekte dhe profesionale bashkëveprimi.

Në tërësinë e vet ky vlerësim na inkurajon për t'u ballafaquar me problematikat si dhe përcakton aspektet që kërkojnë përmirësim të mëtejshëm në referencë të praktikave më të mira ndërkombëtare. KLSH do të vijojë angazhimin për të kontribuar në zhvillimet e profesionit nëpërmjet pjesëmarrjes aktive në aktivitete

⁴ Fragment nga fjala e Dr. Josef Moser, në Simpoziumin e XXI-të OKB-INTOSAI. Dr. Moser, ish President i Gjykatës Austriake të Auditimit dhe ish Sekretar i Përgjithshëm i INTOSAI-t për vitet 2004-2016.

bashkëpunimi në nivel ndërkombëtar dhe rajonal dhe në mënyrë të veçantë në pjesëmarrjen e tij në grupet e punës dhe “task forcës” të krijuar për çështje specifike.

Praktika e mirë në komunikimin me Parlamentin, është vlerësuar me 3 pikë nga 4 të mundshme. Aspekti që ka nevojë për përmirësim është në unison me rekomandimet e dala nga dokumente vlerësuese të SIGMA-s dhe Bankës Botërore/PEFA-s, ku kërkohet që KLSH të theksojë edhe më tej kërkesën për organizimin e dëgjësave publike dhe në mënyrë të veçantë të Komisioneve përkatëse Parlamentare me njësitë e audituara. Kjo me qëllim ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve dhe rritjen e impaktit të raporteve të KLSH. Ndërgjegjësimi i anëtarëve të Kuvendit për përfitimet që i sjell shtetit dhe shoqërisë një auditim efektiv publik dhe rolin e ndërsjellë të legjislativit në rritjen e impaktit për shtimin e vlerës së auditimeve të KLSH-së duhet të qëndrojë në themel të përpjekjeve për të siguruar një ambient të jashtëm mbështetës dhe të dobishëm.

Vullneti për thellimin e bashkëpunimit ka qenë reciprok pasi edhe Kuvendi ka treguar një vëmendje të veçantë në raport me Kontrollin e Lartë të Shtetit. Kontributi i Komisionit të Ekonomisë dhe Financave, kryetarit të saj dhe Kryetarit të Kuvendit ka qenë thelbësor për miratimin e ligjit të ri të KLSH-së 154/2014 (datë 27/11/2014). Nga një praktik të trashëguar raportimi vetëm me dy herë në Kuvend, raport buxheti dhe raportim performance, është intensifikuar komunikimin përmes dërgimit të raporteve të ndryshme apo shkresave informuese. Kështu, Kontrolli i Lartë i Shtetit i ka dërguar Kuvendit raportet me ndjeshmëri të lartë publike, ndër të cilat përmendim:

- Informacion mbi rekomandimet e KLSH-së për auditimin e Bankës së Shqipërisë;
- Rekomandimet e KLSH-së mbi auditimin e kryer në Ministrinë e Punëve të Brendshme (ndarja administrative territoriale);
- Raportin e Auditimit “Mbi Zbatimin e Ligjshmërisë dhe Rregullshmërisë së Veprimtarisë Ekonomike-Financiare” në OSHE, OST, KESH;
- Raportin përfundimtar si dhe rekomandimet e KLSH-së mbi auditimin e AKBN;
- Informacione, raporte, rekomandime të KLSH-së mbi auditimin në Albpetrol sh.a.;
- Informacion mbi integritetin e zyrtarëve të administratës shtetërore;
- Kërkesa të njëpasnjëshme për auditimin e llogarive financiare të KLSH-së, etj.

- Një trajtim të veçantë nga Kuvendi ka marrë raporti i auditimit në Ministrinë e Energjisë dhe Industrisë (MEI) dhe Avokaturën e Shtetit, e njohur në media si çështja CEZ. Komisioni i Posaçëm Parlamentar, i ngritur për të hetuar zbatimin e legjislacionit shqiptar në mbrojtje të interesave të vendit gjatë marrëveshjes për zgjidhje me mirëkuptim mes CEZ dhe Republikës së Shqipërisë, ka pritur në tetor të 2016 në seancë dëgjimore kreun e Kontrollit të Lartë të Shtetit.
- Raportin e Auditimit të Performancës “Mbi Rehabilitimin e ish-të Përndjekurve Politikë”; “Mbi Transportin Publik në Bashkinë Tiranë”; “Mbrojtja e konsumatorit nga abuzimet me peshën dhe matjet” në Drejtorinë e Përgjithshme të Metrologjisë, etj.
- Në vitin 2017, i janë dërguar Kuvendit, raporte të auditimit në gjykimin tonë të rëndësishme për tu njohur nga deputetët.
- Zbatimi i rekomandimeve të KLSH-së në dy vitet e fundit dërgohet si pjesë e raportit të performancës së aktivitetit.

Komisioni European ka adresuar, gjithashtu, në shtator 2017 rekomandimin *“Shqipëria duhet të përmirësojë implementimin e rekomandimeve të Auditimit të Jashtëm. KLSH duhet të informojë Komisionin e Ekonomisë brenda tremujorit të dytë të vitit 2018 mbi marrjen e masave për monitorimin e pranimin dhe implementimit të rekomandimeve adresuar nga KLSH për vitin 2017”*. Në zbatim të këtij rekomandimi KLSH ka hartuar planin e aktivitetit auditues për zbatimin e rekomandimeve për periudhën vijuese të gjashtëmujorit të parë të vitit 2017.

Praktika e mirë në komunikimin me Ekzekutivin, është vlerësuar me 3 pikë nga 4 të mundshme. Kongresi XXII i INTOSAI-t në Abu d’Habi, Emiratet e Bashkuara Arabe, vendosi angazhimin për rritjen e kontributit të INTOSAI-t dhe SAI-ve në Axhendën e OKB për vitin 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm, duke përfshirë mirëqeverisjen në mënyrë që të forcojë luftën kundër korrupsionit. Duke konsideruar rolin kritik që SAI-t kanë për të garantuar hartimin dhe zbatimin e strategjive kombëtare në lidhje me zhvillimin e qëndrueshëm si dhe integritetin, besueshmërinë, dhe krahasueshmërinë e statistikave kombëtare që i paraqiten OKB-së nga vendet e ndryshme për të vlerësuar progresin kundrejt Axhendës 2030.

Në zbatim të praktikave më të mira të INTOSAI-t KLSH do të ftojë në mënyrë periodike anëtarët e nivelit të lartë të Ekzekutivit në takime për të diskutuar çështje shqetësuese në lidhje me të dy institucionet, duke përfshirë gjetjet e përbashkëta,

trendet dhe origjinën e shkakut që ka identifikuar nëpërmjet analizës së raporteve të auditivit.

Mbi vlerësimin e dimensionit të *marrëdhënieve të KLSH-së me median* vlerësimi është 3 nga 4 duke identifikuar se duhet të organizohen konferenca për shtyp për raportin e tij vjetor dhe duke përfshirë sipas rastit raporte të tjera të rëndësishme dhe raporte të auditimit të performancës në përmbushje të kërkesave të Udhëzimit i INTOSAI "Komunikimi dhe Promovimi i Vlerave dhe Përfitimeve të SAI-ve". Në fund të vitit 2017, institucioni ka qenë i pranishëm me rreth 100 kronika më shumë se vitin e kaluar dhe disa herë më shumë me informacione dhe mesazhe në median e shkruar duke gjashtëfishuar praninë e tij në mediat audiovizive, krahasuar me vitin 2010. Si dhe është prezantuar në median e shkruar me 840 artikuj, njoftime, editoriale dhe komente analitike kundrejt pothuajse zero gjatë viteve 2010-2011.

Kjo qasje e KLSH-së është vlerësuar edhe nga Drejtoresha e Qendrës për Ekselencë në Auditim në GAO, e cila thekson se: *"...i konsideroj inovative botimet e artikujve nga audituesit e KLSH-së në shtypin e shkruar sepse i shërbejnë forcimit të transparencës duke krijuar linja konkrete komunikimi me qytetarët. Vlerësoj gjithashtu botimet e KLSH-së në vitet e fundit, rekomandimet e dhëna nga institucioni për subjektet e audituara, kallëzimet penale, etj."* (nga fjala e znj. St.Laurent, gjatë vizitës së saj në Tiranë, në 23-24 mars 2017).

Dimensioni mbi *Praktika e mirë në lidhje me Komunikimin me Qytetarët dhe Organizatat e Shoqërisë Civile*, tregoi se KLSH-ja e ka konsideruar veten si zërin e qytetarit dhe të publikut. Statistikat tregojnë se nga një numër i papërfillshëm i letrave (ankesa, kërkesa, informacione, etj.) të qytetarëve që institucioni merrte dhe trajtonte në vitin 2011, gjatë viteve 2012-2017, letrat dhe kërkesat nga qytetarët janë rritur jo vetëm në numër, por ajo që është më e rëndësishmja dhe që përbën dallimin cilësor konsiston në faktin se në çdo rast qytetarët kanë marrë përgjigje për problemet dhe shqetësimet e ngritura. Vetëm për vitin 2017, KLSH ka trajtuar 623 letra dhe ankesa të qytetarëve, nga të cilat 377 janë konstatuar në kompetencë ku 204 prej tyre janë verifikuar dhe kanë marrë përgjigje, ndërsa 173 janë në proces verifikimi. për këtë arsye vlerësimi i këtij dimensionit rezultoi maksimal.

Procesi i zhvillimit dhe modernizimit të institucionit nuk mund të realizohej me efikasitetin e duhur nëse nuk do të mundësohej nga bashkëpunimi i ngushtë me partneret tanë ndërkombëtar dhe sidomos pa kontributin e NIK-ut Polak, nëpërmjet

projektit të binjakëzimit të financuar nga projekti i BE-së IPA. Projekti i binjakëzimit “Forcimi i kapaciteteve të auditimit të jashtëm”, i cili nisi të implementohej në KLSH në mars të vitit 2016 ka vijuar të zbatohet në mënyrë të suksesshme edhe gjatë vitit 2017. Projekti është i ndarë në tre komponentë: *Përmirësimi i kornizës ligjore për auditimin; Zhvillimi i metodologjive të auditimit dhe kapaciteteve të raportimit; Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe përmirësimi i impaktit të rezultateve të auditimit.* Gjatë këtij viti janë kryer 37 misione nga të cilat 2 i përkasin komponentit të parë, 24 misione i përkasin komponentit të dytë dhe 11 misione që i përkasin implementimit të komponentit të tretë. Në përfundim të 37 misioneve ekspertët kanë dhënë mbi 80 rekomandime nga ekspertët polakë, kroatë dhe holandezë mbi të cilave, me Vendimin e Kryetarit nr. 83, dt. 30.06.2017 është miratuar Plani i veprimit i zbatimit të rekomandimeve të projektit IPA për periudhën mars 2016-shkurt 2017. Strukturat e KLSH të ngarkuara me implementimin e rekomandimeve të projektit të binjakëzimit kanë shqyrtuar këto rekomandime dhe statusin i implementimit të tyre.

IV.2 PROGRESI I MENAXHIMIT INSTITUCIONAL

IV.2.1 ANALIZA SWOT E KLSH-së

KLSH në vijimësi ka përdorur analizën SWOT si një instrument bazë në njohjen dhe vlerësimin e kapaciteteve të tij institucionale dhe përcaktimin e objektivave të zhvillimit për periudhat e ardhshme.

	FUQITË	DOBËSITË
Aspekti ligjor & rregullativ	Adoptimi i Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI (Ligj, Rregullore, Manuale auditimi)	Letra pune ende në proces konsolidimi.
	Procese pune dhe mbështetëse të përshkruara dhe detajuara në dokumente strategjike, taktike dhe operationale.	Akte rregullative të importuara nga dega ekzekutive e shtetit. (Qeveria) Mungesë Urdhëri të Këshillit të Ministrave për zbatimin e rekomandimeve të KLSH.
	Adoptim periodik i SAI-PMF përmes modelit hibrid për të shmangur devijimet në vetëvlerësim.	Cikël reaktiv i rishikimit dhe përditësimit të rregulloreve, manualeve, etj.

Aspekti organizativ	Hierarki e qartë për arritjen e objektivave institucionale, me tre linja operacionale dhe një mbështetëse, si edhe me 5 nivele horizontale.	
	Investimet në rritjen e kapaciteteve audituese në tërësi për çdo lloj auditimi, duke u fokusuar në drejtim të auditimeve të performancës dhe të IT, si qasjet audituese më produktive ndaj sfidave të kohës.	Infrastrukturë dhe logjistikë e kufizuar në dispozicion për të mbështetur zhvillimin e proceseve, rritjen dhe zhvillimin e veprimtarisë audituese.
	Ekzistenca dhe përdorimi i instrumentave të duhur për rritjen e integritetit dhe etikës së stafit auditues.	Pamjaftueshmëri kapacitetesh njerëzore (në sasi) për të mbuluar me auditim të gjithë sfidat që ofron realiteti shqiptar.
	Mbështetja në një aparat metodologjik të zhvilluar dhe të ngjashëm me atë të institucioneve më të zhvilluara homologe.	Rezistenca për të ndryshuar, ndikimi i traditës së trashëguar në praktikën audituese.
	Kultura institucionale e lidershit në favor të transparencës dhe llogaridhënies së shëndetshme brenda dhe jashtë KLSH-së.	Kufizime në aftësitë e audituesve (kryesisht në moshën mbi 50 vjeç) për komunikimin dhe raportimin në gjuhë të huaja.
	Politika për motivimin dhe promovimin e rritjes në karrierë të stafit bazuar në merita dhe aftësi.	
	Ndërtimi i strukturës institucionale bazuar në filozofinë e rritjes dhe përmirësimit të vazhdueshëm në të gjitha dimensionet. Udhëheqje përmes shembullit.	
	Menaxherë me grada shkencore, përvojë të gjatë institucionale dhe njohuri të thelluara në fushën e auditimit.	Delegimi i dy apo më shumë detyrave paralele tek vartësit (për efekte të mbingarkesës), duke sjellë shpërqëndrim nga puna audituese.
	Auditues me përvojë dhe formim të larmishëm akademik.	Mospërputhja e konstatuar e trajnimeve me nivelin dhe perspektivën e audituesve.

	Testime periodike të strukturuar për rifreskimin dhe shtimin e njohurive audituese me synim mbajtjen e postit aktual të punës dhe avancimin në karrierë.	Vështirësi në përthithjen e qasjeve inovative në auditime.
Aspekti financiar	Buxhet normal për të kontraktuar ekspertizë të jashtme dhe motivuar financiarisht punonjësit.	Mungesa e një politike motivimi financiar të lidhur me performancën në punë.
Aspekti operacional	Kryerja e auditimeve të përbashkëta dhe paralele me SAI me përvojë në fushën e auditimeve të performancës dhe të tjera.	Vështirësi në implementimin e ISSAI-eve.
	Mentorim i strukturuar i audituesve të rinj nga kolegë me përvojë.	Vështirësi në dhënien e opinionit mbi pasqyrat financiare të subjekteve të audituara.
	Punë audituese e planifikuar dhe e kontrolluar në kohë.	Studim i pamjaftueshëm i dokumenteve audituese dhe qasje jo e plotë ndaj problemeve të konstatuara.
	Impakt domethënës tek subjektet e audituara dhe palët e interesit.	Mangësi në aplikimin e auditimit me bazë risku dhe mangësi në metodologjinë audituese.
	Bashkëpunim me strukturat e auditimit të brendshëm në subjekte.	Siguri e pamjaftueshme e kontrollit të cilësisë.
	Bashkëpunim me media, akademikë, ekspertë dhe OJF.	Mangësi në formulimin e duhur dhe të qartë të gjetjeve, konkluzioneve dhe rekomandimeve.
	Projekti IPA.	Kapacitete të pamjaftueshme në përpunimin elektronik të të dhënave.
		Mangësi në ndjekjen e auditimeve pas raportimit.
		Plane përgjithësuese auditimi në disa raste.

Aspekti komunikues	Rritje sasiore dhe cilësore e botimeve profesionale në fushën e auditimit.	Mungesë e një njësie të posaçme për redaktimin gjuhësor dhe grafik të materialeve përpublikim.
	Transparencë e plotë e raporteve audituese, vendimeve të Kryetarit dhe observacioneve të subjekteve në platformat online zyrtare dhe sociale tëKLSH-së.	Formulim raportesh auditimi të paaksesueshme lehtësisht në përmbajtje nga qytetari mesatar.
	Prezencë e raporteve audituese në databazënEUROSAL.	Artikuj për shtyp në disa raste jo teknikë në nivelin e synuar.
	Organizim dhe pjesëmarrje në konferenca, workshop-e, takime, panaire kombëtare dhe ndërkombëtare.	
	Trajtim i kujdesshëm dhe profesional i letrave të popullit.	
	Prezencë mediatike me artikuj mbi auditimet e realizuara.	
	MUNDËSITË	KËRCËNIMET
Aspekti Ligjor & rregullativ	Mandat i qartë dhe i plotë kushtetutes dhe ligjor (Ligji i ri 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin KLSH-së”).	Pamundësi ligjore për certifikimin profesional të audituesve.
	Pavarësi e plotë institucionale në aspektin operacional, organizativ dhe financiar.	Varësi financiare nga qeveria.
	Mandatim për të realizuar të gjitha llojet e auditimeve në të gjitha subjektet publike.	Indiferentizëm apo pengesa nga dega ekzekutive mbi punën tonë audituese.
	Akses i pakufizuar në informacion.	Pengesa nga disa institucione dhe kompani publike sh.a për të dhënë të gjithë informacionin e kërkuar.
	Detyrim për të raportuar direkt në Kuvend si me raporte integrale, ashtu edhe duke rezervuar të drejtën për raportuar mbi çështje specifike me raporte të veçanta.	Mungesa e nën-komisionit pranë Komisionit të Ekonomisë dhe Financave për ndjekjen e rekomandimeve të KLSH.
	Mundësi për të kontraktuar ekspertë të jashtëm me synim rritjen e cilësisë audituese.	

Aspekti komunikues	Mbështetje nga organizmat ndërkombëtare.	Interes nën mesataren jashtë institucionit (përfshirë edhe anëtarë të Kuvendit) për gjetjet, konkluzionet dhe rekomandimet tona.
	Marrëdhënie të shkëlqyera bashkëpunimi me institucione homologe.	Konsolidimi i mëtejshëm i anti-kulturës së mosndëshkueshmërisë midis zyrtarëve të nivelit të lartë.
	Mbështetje dhe ndërgjyegjësim në rritje nga Kuvendi i Shqipërisë, në veçanti nga Komisioni i Ekonomisë dhe Financave, si dhe nga palët e tjera të interesit.	Ndryshime shumë të shpeshta të legjislacionit, mënyrës së organizimit të administratës publike dhe institucioneve shtetërore në vend.
	Perceptim unik i zinxhirit të vlerës në administratën publike.	Perceptim jo i duhur nga media dhe publiku mbi mënyrën se si duhen përdorur rezultatet e punës së auditimeve të KLSH-së.
	Projekti i Binjakëzimit IPA i Bashkimit Europian.	Në raste sporadike, kundërvënie nga gjetjet e KLSH-së, për arësye partiake apo interesa të caktuara.

IV.2.2 MBI MENAXHIMIN E SISTEMIT TË ETIKËS DHE INTEGRITETIT NË KONTROLLIN E LARTË TË SHTETIT

Veprimtaria menaxheriale institucionale këto gjashtë vitet e fundit është fokusuar në sigurimin e qëndrueshmërisë së zhvillimit dhe efektivitetit të sistemit të etikës dhe integritetit institucional, nëpërmjet zbatimit të kornizës rregullative të KLSH-së dhe praktikave më të mira të komunitetit të INTOSAI-t, specifikisht të INTOSAINT (instrumenti i vetëvlerësimit të integritetit). Strategjia për implementimin e një sistemi efektiv të etikës dhe integritetit është fokusuar **në tre shtylla kryesore:**

1. Hartimi dhe konsolidimi *i kuadrit rregullator* mbi etiken dhe integritetin.
2. *Menaxhimi* i etikes dhe integritetit duke vijuar me imponimin dhe implementimin e rregullave, procedurave dhe udhëzimeve. Në këtë aspekt janë kryer trajnime intensive që kanë synuar edukimin e punonjësve me frymën e

standardeve dhe vlerave morale.

3. Ushtrimi i funksioneve *mbikëqyrëse dhe kontrolluese, investiguese dhe ndëshkuese* ndaj sjelljeve dhe shkeljeve të etikës dhe integritetit.

Politikat institucionale të integritetit

Në fokus të politikave të ndjekura është pasur parasysh që masat e ndërmarra për instalimin e një sistemi efektiv të integritetit të jenë të vazhdueshme, *pjesë e menaxhimit të përditshëm* të institucionit të KLSH-së dhe jo politika të përkohshme, në funksion të parandalimit të krijimit të një ambienti jo korruptiv dhe implementimin e një kulture etike dhe me integritet. Problematikat e Integritetit në KLSH, janë konsideruar si një *komponent standard* i përditshëm dhe i prekshëm nga të gjithë audituesit.

Mbikëqyrja dhe monitorimi investigimi për parandalimin e incidenteve të karakterit korruptiv apo shkeljeve ndaj integritetit kanë qenë dhe janë boshti kryesor i veprimtarisë së përditshme të KLSH-së. Promovimi i integritetit ka qenë në fokus të veprimtarisë menaxhuese. Aspekti praktik i filozofisë së menaxhimit i “Ton at the top” është kryer *nën parimin e “udhëheqjes nëpërmjet shembullit”*.

Infrastruktura e etikes dhe integritetit në KLSH

Kodi Etik i KLSH-s. Bazuar në kërkesat e ISSAI 30 “Kodi Etik i INTOSAI” KLSH ka hartuar, disponon dhe zhvillon një Kod Profesional të Etikës. KLSH ka hartuar një dokument të ri të Kodit Etik (miratuar në datën 30 prill 2015), i cili është një dokument integral me Kodin e sjelljes së Gjykatës Europiane të Auditimit dhe të ISSAI 30. Kodit Etik të INTOSAI-t.

Aplikimi i instrumentit të vetëvlerësimit të integritetit INTOSAINT

Në funksion të instalimit të sistemi efektiv të etikës dhe integritetit, KLSH është rradhitur ndër të parat Institucione Supreme të Auditimit që në mënyrë vullnetare që prej vitit 2014, ka adoptuar metodologjinë e vetëvlerësimit të integritetit (INTOSAINT), konsideruar si një nga metodat inovative dhe të efektshme, me impakt rritjen e pritshmërive në zhvillimin e politikave të integritetit. Metodologjia INTOSAINT (Integrity Self Assesment INTOSAI) është projektuar si instrument vetëvlerësimi dhe diagnostifikimi specifikisht për Institucionet Supreme të Auditimit. Parimi kryesor i zbatimit të kësaj metodologjie është “vetëvlerësimi” dhe çelësi i suksesit të aplikimit të këtij instrumenti është roli aktiv dhe kontribues i çdo individ, pjesë e stafit të institucionit. Nëpërmjet këtij instrumenti si rezultat i

angazhimit të çdo individi, auditues dhe drejtues KLSH kryen analizat e performances institucionale të duke evidentuar dobësitë dhe vulnerabilitetet e veprimtarisë individuale të gjithsecilit, si dhe të njësive strukturore organizative.

KLSH në funksion të zhvillimit të një qasje të strukturuar të hartimit dhe zbatimit të politikave të integritetit ka vijuar të aplikoj këtë instrument vetëvlerësimi edhe në periudhat në vijim duke pasqyruar performancën e aktivitetit institucional si në drejtim të arritjeve ashtu dhe në identifikimin e fushave vulnerabël, vlerësimin e maturisë së kontroleve duke u fokusuar drejt së ardhmes.

KLSH si rezultat i aplikimit të këtij instrumenti ka marrë masa ndaj punonjësve të cilët kanë rezultuar me shkelje të rregullave të etikës dhe integritetit. Për periudhën 2012-2017 janë marrë këto masa.

- 10 largime nga detyra për shkelje të etikës dhe vërejtjeve të mëparshme si dhe vlerësimit në nivelin “dobet” të njohurive në testimet e zhvilluara.

- 8 largime nga detyra për rezultate të dobëta në testime (auditues të rekrutuar që nuk rezultojnë fitues pas një periudhe prove një vit).

Mbi verifikimin e deklarimeve të interesave private të gjithë punonjësve/drejtuesve të KLSH-së

Kontrolli i Lartë i Shtetit në kuadrin e menaxhimit të politikave institucionale të integritetit, si dhe në përmbushje të objektivave për të qenë një *institucion model integriteti që udhëheq nëpërmjet shembullit ishte ndër institucionet e para që në mënyrë vullnetare “inicioi një proces vettingu” dhe me shkresën nr. 1182 datë 18.11.2016 të Kryetarit të KLSH-së*, i kërkoi Inspektorit të Përgjithshëm të Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive e Konfliktit të Interesave (ILDKPKI) kryerjen e verifikimit të plotë dhe të thelluar mbi deklaratimet e të gjithë punonjësve/drejtuesve të KLSH-së, që mbartin detyrimin ligjor për deklaram të interesave private.

Referuar kësaj kërkesë KLSH shprehu *vullnetin institucional* për zbatimin me rigorozitet të vendimmarrjeve që do të adresoheshin nga ILKPD në përfundim të këtij procesi apo dhe të gjetjeve të ndryshme që mund të rezultojnë për Drejtuesit/audituesit e KLSH-së në funksion të plotësimit të kornizës së vlerësimit të formularëve të deklaramit.

Nga ILKPD u kryen verifikimet bazuar në kërkesat e Ligjit nr. 9049, datë 10.4.2003 “Për deklaramin dhe kontrollin e pasurive, të detyrimeve financiare të të zgjedhurve

dhe të disa nëpunësve publik”, i ndryshuar dhe në përfundim të këtij procesi nuk rezultuan shkelje të kuadrit rregullator.

KLSH anëtare e Task Forcës dhe grupeve të EUROSAI dhe INTOSAI

Gjatë vitit 2013, KLSH aplikoi dhe u pranua **anëtare e Task Forcës** së Organizatës Europiane të Institucioneve Supreme të Auditimit (EUROSAI) “Mbi auditimin e etikës”. KLSH nëpërmjet anëtarësimit dhe pjesëmarrjes aktive në këtë organizëm, synoi nga njëra anë, në instalimin dhe funksionimin e një infrastrukture efektive etike në vetë institucionin e KLSH-së dhe nga ana tjetër, synon që të ndërmarrë misione auditimi përputhshmërie dhe performance me objekt Etiken dhe Integritetin në institucionet publike, duke konsideruar që lufta kundër korrupsionit dhe politikat për instalimin e një sistemi efektiv të integritetit të jenë pjesë e menaxhimit të institucioneve publike.

KLSH në fund të vitit 2013 aplikoi dhe u pranua **anëtare e Grupit për Rishikimin e ISSAI 30**: Kodi Etik i INTOSAI-t, drejtuar nga NIK-u Polak, një iniciativë kjo e ndërmarrë nga Këshilli Mbikëqyrës i Komitetit të Standardeve Profesionale (PCS) të INTOSAI-T. KLSH ishte një ndër kontributorët e hartimit të ISSAI 30, i cili u miratua në Kongresin e XXII të INTOSAI-t, Dhjetor 2016.

Në Korrik të vitit 2017 KLSH u bë anëtare e **Grupit të projektit të EUROSAI** “Mbi rolin e Institucioneve Supreme të Auditimit në përhapjen e kulturës etike në sektorin publik” i cili udhëhiqet nga SAI Hungarez. KLSH nëpërmjet pjesëmarrjes dhe anëtarësimit në këtë Grup Pune synon në ushtrimin e auditimit të etikës dhe integritetit në subjektet e auditimit të sektorit publik.

Njësitë Strukturore të Etikës, Integritetit dhe Sinjalizuesve

1. Në Nëntor të vitit 2014 në reflektim të praktikave më të mira të fushës u krijuar një strukturë e veçantë, **Sektori i Etikës dhe Integritetit**, përgjegjëse për mbikëqyrjen investigimin e shkeljeve ndaj integritetit e cila është një mase me efekte parandaluese në drejtim të forcimit të sistemit të kontrollit të integritetit në KLSH. Nëpërmjet krijimit të këtij sektori, KLSH avancoi duke emëruar si pjesë të strukturës organizative “Strukture etike dhe integritetit” i cili ndër të tjera ka përgjegjësi si strategjike dhe menaxheriale përsa i përket integritetit. Veprimtaria e kësaj strukture është fokusuar në i) monitorimin e zbatimit të kërkesave të kodit etik, ii) komunikimin rreth çështjeve të etikës, trajnimin dhe zgjidhjen e dilemave të etikës dhe integritetit, iv) investigimin dhe kontrollin periodik dhe në rastet e sinjalizimeve për thyerjen e rregullave të integritetit, etikës, standardeve, etj.

2. **Në Dhjetor të vitit 2014 u ngrit Komisioni i Etikës** i cili funksionon si organizëm ad-hoc i gjykimit profesional dhe mbulon çështjet që kanë të bëjnë me etikën dhe integritetin. Komisioni është i përbërë nga 3 anëtarë, Përgjegjësi i Sektorit të Etikës dhe integritetit, një auditues i cili ka punuar 25 vjet në KLSH, që është në pension por që në kurrikulën e tij profesionale ka demonstruar profil të lartë të etikës dhe integritetit gjatë ushtrimit të detyrës, si dhe një auditues i KLSH-së i cili është nominuar nga votimi i drejtpërdrejtë që u krye nga stafi i institucionit. Në funksion të përmbushjes së objektivit që sjellja etike e stafit të KLSH-së të jetë pjesë integrale të veprimtarisë së çdo audituesi, veprimtaria e komisionit dhe sektorit të etikës është fokusuar në trajtimin e rasteve të moszbatimit të normave dhe kërkesave bazë të Kodit të Etikës.

3. Në Janar të vitit 2017 është ngritur struktura përgjegjëse **“Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve”** e cila përbehet nga tre anëtarë konform përcaktimit të ligjit nr 60/2016 “Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve. Në nëntor të vitit 2017 njësia përgjegjëse ka kryer aktivitetin e prezantimit të Udhërrëfyesit “Për Sinjalizimin dhe sinjalizuesit në Shqipëri” me stafin e KLSH.

Me Urdhrin nr. 219, datë 31.12.2017 Kryetari i KLSH ka miratuar *Rregulloren e brendshme të posaçme për procedurën e shqyrtimit të hetimit administrativ të sinjalizimit, mekanizmat e mbrojtjes së konfidencialitetit dhe mbrojtjes nga hakmarrja në Kontrollin e Lartë të Shtetit*. Në përmbushje të detyrimeve të Ligjit nr. 60/2016, datë 02.06.2016 “Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve” njësia përgjegjëse raporton priodikisht në ILDKPKI mbi aktivitetin e saj.

Protokolli i investigimit të shkeljeve të etikës dhe integritetit dhe Udhëzimeve të brendshme

Në Rregulloren e brendshme të organizimit dhe funksionimit të institucionit, janë sanksionuar procedura të cilat tentojnë konsolidimin dhe forcimin e sistemit të kontrollit të integritetit të punonjësve gjatë veprimtarisë audituese. Përmendim këtu të drejtën e kryerjes së investigimeve edhe gjatë procesit auditues në vartësi kjo të sinjalizimeve të ndryshme për shkelje të integritetit nga ana e audituesve, pra ekziston *protokolli i investigimit të shkeljeve të integritetit*.

Me synim instalimin dhe zhvillimin më tej të një kulture të re organizative në mënyrë periodike vjetore janë nxjerrë **udhëzime** për “Komunikimin e drejtpërdrejtë për përmirësimin e punës audituese dhe rritjen e zbatimit të standardeve INTOSAI në KLSH” duke krijuar në këtë mënyrë hapësira konkrete të mjaftueshme për

shprehjen e “kriticismit pozitiv” nga poshtë lart apo dhënien e mendimeve, sugjerimeve për përmirësimin e punës në institucion. Nxjerrja e këtyre udhëzimeve është një “instrument” efektiv për promovimin e integritetit për inkurajimin e punonjësve për diskutimin e problemeve, vlerësimin e menaxhimit apo edhe sugjerimin e mendimeve të ndryshme.

Mbi botimet dhe trajnimet për Etikën dhe Integritetin

Politikat e integritetit janë implementuar duke shpenzuar një pjesë të konsiderueshme të fondeve buxhetore në këtë drejtim si kryerja e trajnimeve brenda dhe jashtë vendit, apo publikimeve të ndryshme si:

1. Standartet e Auditimit INTOSAI , ISSAI 30 “Kodi etik”;
2. Metodologjia INTOSAIN;
3. Etika në Institucionet Supreme të Auditimit dhe në institucionet e tjera publike;
4. Kodi Etik i KLSH-së;
4. ISSAI 30-Kodi Etikës miratuar në Kongresin e INTOSAI-t në dhjetor 2016;
5. Udhërrefyesi “Auditimi i etikës në organizatat e sektorit publik”;
6. Udhërrëfyesi “Si të implementojmë ISSAI 30 ”.

Perspektivat e zhvillimit: Kontributi i KLSH-së për auditimin e integritetit dhe geverisjen e mirë në sektorin publik

Referuar praktikave më të mira të fushës dhe përcaktimeve në planin strategjik 2018-2022, KLSH synon të kontribuojë në instalimin e një infrastrukture etike efektive në institucionet e sektorit publik.

Kontributi institucional: KLSH ka ngritur një sistem efektiv të kontrollit të integritetit dhe një infrastrukture etike efektive dhe kontribuon duke udhëhequr sipas shembullit në promovimin e integritetit në sektorin publik dhe rrjedhimisht për një geverisje të mirë.

Kontributi strategjik: KLSH synon të përfshijë në programet e auditimit, kryerjen e auditimit të integritetit dhe etikës gjatë veprimtarisë audituese.

KLSH synon të kryejë monitorimin e funksionimit të sistemeve të kontrollit të integritetit si dhe kryerjen e trajnimeve dhe rritjen e njohurive të metodologjisë INTOSAIN-t, për institucionet dhe entitetet e sektorit publik apo dhe për trupën e auditimit të brendshëm. *Nga pikëpamja operationale* KLSH do të zhvillojë kryerjen

e auditimit të etikës gjatë auditimit të përputhshmërisë apo dhe auditimeve e performancës duke u fokusuar në vlerësimin e maturitetit të funksionimit e sistemit të kontrollit të etikës dhe integritetit si dhe identifikimit të pikave të forta dhe dobëta vulnerabël me qëllim adresimin e rekomandimeve për disenjimin e sistemeve efektive dhe eficiente në institucionet e sektorit publik.

IV.2.3 ZHVILLIMI DHE MENAXHIMI I BURIMEVE NJERËZORE

Burimet njerëzore janë një faktor i rëndësishëm në realizimin e objektivave kryesorë institucional.

Institucionet Supreme të Auditimit konsiderohen si modeli ideal në aspektin e menaxhimit institucional dhe në këtë aspekt pritshmëritë në fushën e menaxhimit të burimeve njerëzore në KLSH është mjaft e lartë dhe në fokus të qeverisjes së brendshme institucionale. Në këtë këndvështrim menaxhimi i burimeve njerëzore në KLSH është konsideruar si parakusht dhe jetik për funksionimin e institucionit në mënyrë efikase dhe të efektshme. KLSH në kuadrin e reformimit dhe modernizimit institucional ka implementuar në vijimësi si një politikë të menaxhimit të burimeve njerëzore e cila është në një linjë me standardet ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit dhe parimeve e praktikave më të mira të administratës publike të rekomanduara nga Bashkimi Europian. Në bashkëpunim me ekspertët e NIK-ut polak, në kuadër të projektit IPA 2013, gjatë vitit 2017 u hartua dokumenti i Politikave të Menaxhimit të burimeve njerëzore të institucionit, dokument i cili u miratua me Vendimin e Kryetarit nr.228 dt. 31.12.2017.

Në këtë kontekst, KLSH ka patur si objektiv prioritar jo vetëm ngritjen e kapaciteteve të brendshme por dhe ruajtjen e një strukture organike që do ti mundësonte eficiencë në realizimin e misionit të saj kushtetues si një institucion që garanton vlerë të shtuar në shpenzimin e parasë publike.

Struktura organike

Për vitin 2017, struktura organizative është miratuar me Vendimin nr. 4, datë 27.01.2017 të Kryetarit të KLSH, “Për Strukturën e Renditjes së Punëve, Klasifikimin e Vendeve të Punës dhe Nivelin e Pagave në KLSH”, i ndryshuar, në një total prej 181 audituesish dhe punonjësish mbështetës. Nga viti 2011 dhe 2012, vite në të cilat struktura ka pasur një numër total prej 156 audituesish dhe punonjësish mbështetës, dinamika e shtimit të numrit të tyre ka rezultuar 5 auditues cdo vit duke kulmuar me 181 auditues dhe punonjës për vitin 2017, duke siguruar kështu

mbulimin e kërkesave në rritje, në volum dhe cilësi si dhe të kompleksitetit të aktiviteteve subjekt i auditimit të KLSH-së, me burime të mjaftueshme njerëzore. Ky trend në rritje na ka dhënë mundësi të rekrutojmë dhe ekspertë të jashtëm të cilët përfaqësojnë personalitete me kontribute të njohura në fushat dhe disiplinat përkatëse apo dhe ish auditues me përvojë, etj.

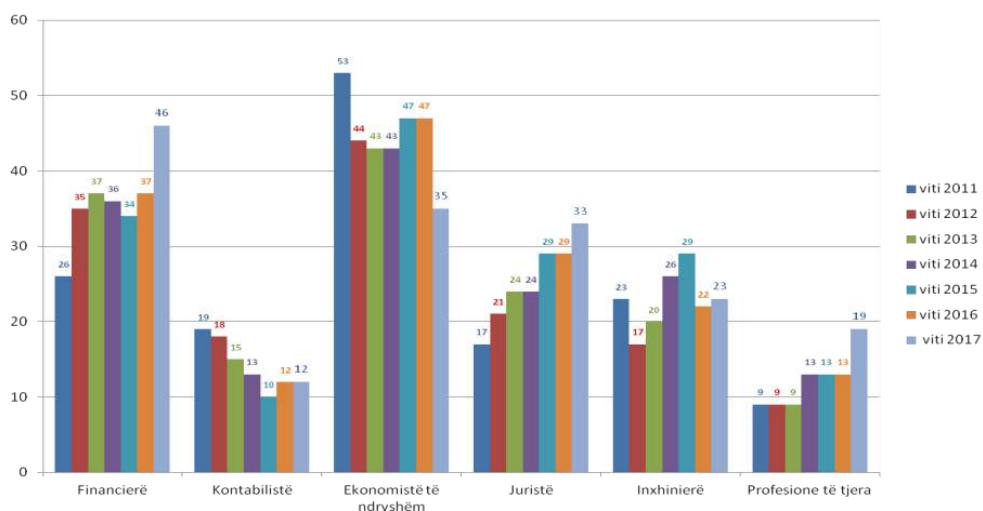
Tabela mbi strukturën e KLSH-së në vite

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Personel drejtues	10	14	14	13	16	15	16
Kryeauditues	7	5	7	9	9	9	12
Auditues	103	105	106	110	116	119	118
Punonjës mbështetës	22	23	28	33	23	17	20
Punonjës shërbimi	10	9	9	8	9	9	10
Totali	152	156	164	173	173	169	176

Burimi: KLSH, Drejtoria e Burimeve Njerëzore

Referuar profilin të diplomimit pasqyrimi në vite e stafit të KLSH-së paraqitet:

Grafiku nr.27:Përbërja e stafit të KLSH-së, ndër vite

Burimi: KLSH, Drejtoria e Burimeve Njerëzore

Profesionet kryesore janë Financier dhe Jurist, për vetë natyrën dhe kompleksitetin në rritje të aktiviteteve nën auditim të cilat kërkojnë interpretim financiar dhe ligjor, kërkesa për këto dy profesionë do të vijojë të mbetet prioritare.

Me qëllim përmirësimin e performancës së tyre si dhe për të fituar njohuri, aftësi dhe teknika të reja, një pjesë e audituesve dhe drejtuesve kanë përfunduar studimet në degë të dyta apo në certifikata të ndryshme kombëtare dhe ndërkombëtare, kështu:

- Drejtues kanë titullin "Profesor" dhe "Profesor i Asocuar";
- 6 Drejtues dhe auditues kane titullin "Doktor i shkencave";
- 19 Drejtues dhe auditues kanë një diplomë të dytë nga të cilët 14 në Drejtësi dhe 5 në Financë;
- 5 Drejtues dhe auditues kanë Diplomë/Certifikatë Ndërkombëtare në Kontabilitet dhe Auditim (CIPFA) dhe Certifikatë Ndërkombëtare në Auditim (CPA);
- 5 auditues kanë certifikatën Kontabël i Miratuar dhe 2 auditues kanë certifikatën Ekspert Kontabël;
- 19 Drejtues dhe auditues kanë certifikatën e Audituesit të Brendshëm;
- 12 auditues kanë certifikatën e Vlerësimit të Pasurive të Paluajtshme;
- 8 Drejtues dhe auditues kanë Diploma/Certifikata të trajnimeve të zhvilluara nga IDI (Iniciativa për zhvillim e INTOSAI-t);
- 10 Auditues kanë përfutur trajnime nëpërmjet intershipeve me afat 5 mujor nga Gjykata Europiane e Audituesve (ECA) dhe 3 Drejtues e auditues përmes fellowship-eve me afat 4 mujor nga Zyra e Auditimit Qeveritar të SHBA-së GAO.

Mbi proceset e rekrutimit, përzgjedhjes dhe pranimit të stafit

Rekrutimin dhe përzgjedhjen e stafit KLSH e konsideron si pika e nisjes për menaxhimin e burimeve njerëzore, pasi lidhet ngushtë me strategjinë, strukturën dhe funksionet e saj. KLSH ka zbatuar politika efektive të menaxhimit dhe rekrutimit të burimeve njerëzore bazuar në tre parimet bazë që janë: i) Vlerësimi i profesionalizmit, ii) transparencës dhe iii) konkurimi i hapur dhe mundësia e pjesëmarrjes për të gjithë të interesuarit.

Politikat e rekrutimit të punonjësve janë aplikuar në një linjë me strategjinë e zhvillimit dhe menaxhimit të burimeve njerëzore me qëllim që KLSH të sigurojë stafin e duhur me kualifikimet, aftësitë dhe përvojën e duhur për të plotësuar nevojat e korente dhe të perspektivës. Si një proces shumë i rëndësishëm për performancën e institucionit, rekrutimi është realizuar sipas të gjitha procedurave, rregullave dhe dispozitave ligjore në fuqi mbi nëpunësit civil. Gjatë vitit 2017, janë rekrutuar 22 punonjës, nga të cilët 1 drejtues me titullin “Profesor Doktor”, 2 drejtues me Diplomë Ndërkombëtare në Kontabilitet dhe Auditim dhe një auditues me titullin Doktor i Shkencave”.

Politikat e ngritjes në detyrë dhe nxitjes së karrierës

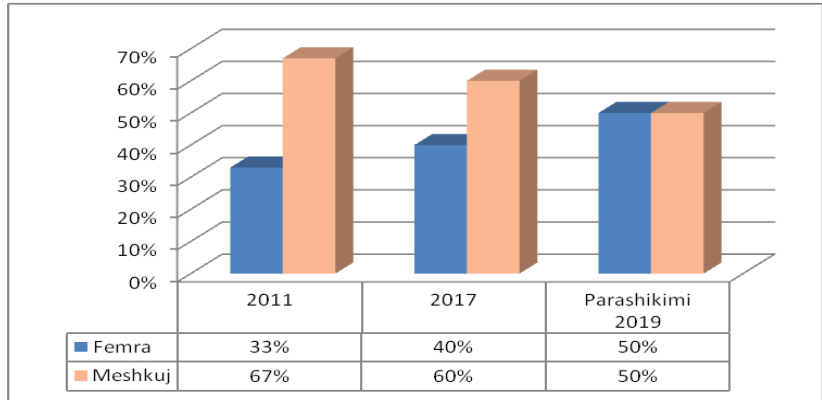
Qëllimi i politikës së ngritjes në detyrë në KLSH është të sigurojë përdorimin e potencialit të punonjësve në një linjë me kuadrin rregullator institucional. Kjo politike është gërshetuar me politikat për motivimin dhe zhvillimin profesional. Çdo punonjës i KLSH-së ka të drejtën e ngritjes në detyrë dhe dëshmi për këtë është çdo anëtar i stafit të KLSH-së. Nisur nga standardet ndërkombëtare ku një institucion suprem auditimi duhet të ruajë dhe të zhvillojë trupën profesionale në funksion të qëllimit të krijimit të mundësive për promovimin dhe integrimin e stafit të ri. Gjatë vitit 2017 janë zhvilluar 5 teste dhe janë miratuar ngritje në kategori për 22 auditues, (16 auditues të dytë kanë kaluar auditues të parë dhe 5 auditues të parë kanë kaluar auditues të lartë). Pjesëmarrja në rritje në këto konkurrenca të stafit ekzistues është një tregues domethënës së një procedure reale dhe transparente të rritjes dhe ecjes përpara brenda institucionit.

Barazia Gjinore

Stafin nga pikëpamja e përbërjes gjinore, rezulton me tregues të përmirësuar. Kështu në institucion punojnë 70 punonjëse femra, 9 prej të cilave në pozicione drejtuese (Sekretare e Përgjithshme, Drejtore e Përgjithshme, Drejtore Departamenti, Drejtore Drejtorie, Kryeaudituese, Përgjegjëse Sektori), 46 punonjëse femra në pozicione audituese dhe 15 punonjëse femra në Departamente, Drejtori dhe Sektorë mbështetës e ndihmës.

Për vitin 2017, raporti femra/meshkuj është 40% me 60%, nga 33% me 67% që ishte në vitin 2011. Gjithashtu për vitin 2018 dhe 2019 do të tentohet ky raport të jetë 50% me 50%. Grafikisht trendi paraqitet si më poshtë:

Grafiku nr.28: Përbërja gjinore

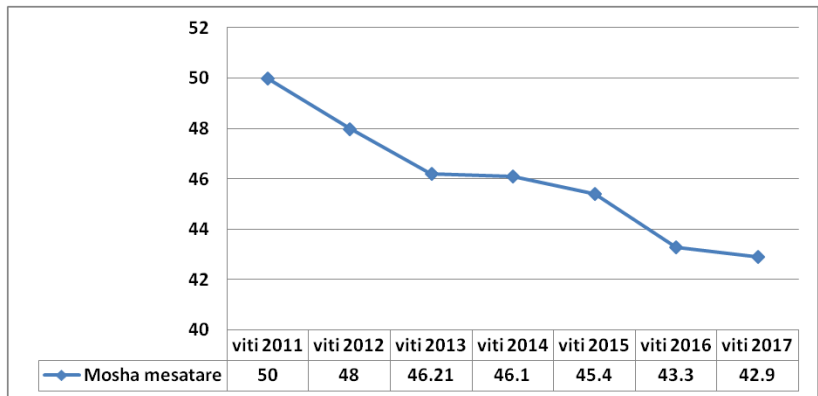

Burimi: KLSH, Drejtoria e Burimeve Njerëzore

Mosha dhe vjetërsia në punë

Tregues të tjerë po aq të rëndësishëm për burimet njerëzore janë mosha e punonjësve, për të garantuar një vijimësi të punës dhe gërshetim të përvojës së audituesve të vjetër me procedurat e auditimit, sipas metodologjive të INTOSAI-t të zotëruara nga stafet e reja.

Grafiku nr.29: Mosha mesatare në vite

Burimi: KLSH, Drejtoria e Burimeve Njerëzore

Mosha mesatare në KLSH në fund të vitit 2017 është 42.9 vjeç, nga 50 vjeç në vitin 2011. Ecuria në këto vite e treguesve moshor ka njohur trendin e uljes së moshës mesatare të punonjësve kjo për shkak të rekrutimit të punonjësve me aftësi profesionale që i përgjigjen zhvillimit dinamik të teknologjive të reja, fushave të reja me të cilat përballet sektori publik. Stafi ka në përbërje 35 auditues nën moshën 30

vjeç, 75 auditues në intervalin e moshës 31-50 vjeç dhe mbi moshën 51 vjeç janë 66 auditues dhe punonjës mbështetës. Vjetërsia në institucion, në vitin 2017 është 7.4 vjet nga 9.1 vjet që rezultonte në vitin 2011 dhe për periudhën 2012 deri në 2017 kanë dalë në pension gjithsej 25 auditues.

IV.2.4 TRAJNIMET PROFESIONALE

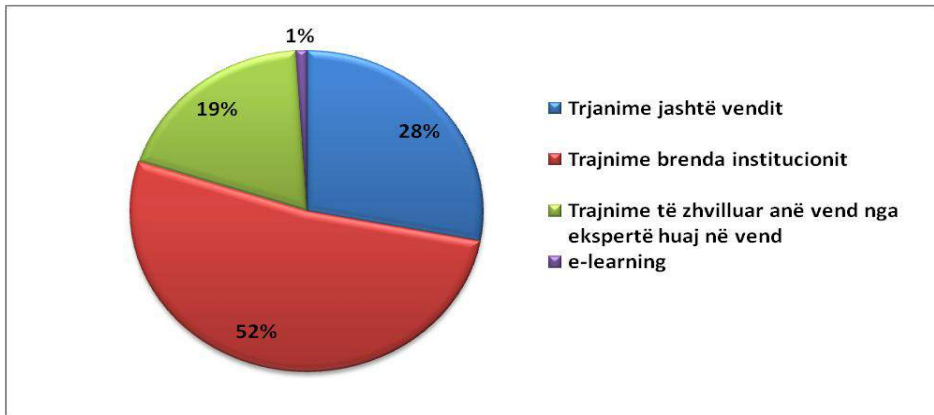
Zhvillimi i kapaciteteve drejtohet nga mendimi strategjik institucional dhe zhvillohet në ndërthurje me vizionin që Kontrolli i Lartë i Shtetit ka qe mbas vitit 2011, në krijimin një kulture të të mësuarit në nivel individual dhe institucional, duke siguruar fuqizimin e kapaciteteve të tij dhe për t'i bërë të aftë që të ofrojnë ndryshimin. Analiza e veprimtarisë trajnuese për vitin 2017 dhe rezultateve të saj konfirmoi se KLSH ka krijuar sistem efektiv trajnimi dhe zhvillimi profesional i aftë të krijojë kapacitetet e nevojshme profesionale dhe të zotërojë aftësi të tilla që bëjnë të mundur zbatimin e standardeve të auditimit ISSAI, me qëllimin përfundimtar, t'u japin përdoruesve të raporteve të auditimeve të KLSH siguri mbi cilësinë dhe saktësinë e punës së raportuar.

Objektivat e KLSH për zhvillim profesional u përvijuan në Programin Vjetor të Trajnimit për vitin 2017 duke synuar sigurimin e trajnimeve për audituesit si një qasje e qëndrueshme, që t'i mundësojë stafit ruajtjen dhe zhvillimin e vazhdueshëm të aftësive dhe dijeve, zhvillimin e karrierës, inkurajimin e shkëmbimit të njohurive dhe eksperiencës. Kjo qasje mundëson që stafi të ketë akses në praktikat më të mira të fushës së auditimit në sektorin publik dhe të kontribuojë në zhvillimin institucional për një KLSH të qëndrueshëm, të pavarur dhe shembull i profesionalizmit, integritetit dhe etikës.

Pjesëmarrja e audituesve në trajnime, tregojnë tendenca të një zhvillimi të qëndrueshëm në rritje. Implementimi i kësaj politike në zhvillimin profesional të audituesve ka sjellë ndryshim në mënyrë e të menduarit dhe konceptuarit të trajnimit në institucion, i cili prej vitesh po konsiderohet “si një investim afatgjatë” dhe jo një objektiv i mbivlerësuar apo barrierë për kryerjen e punës audituese. Gjatë vitit 2017 janë realizuar 4,317 ditë njëjërë trajnime duke mundësuar një numër mesatar prej 28.5 ditë trajnimesh për auditues.

Sistemi i Zhvillimit Profesional reflekton efektivitetin e politikave të rritjes së kapaciteteve profesionale të KLSH në vite , për të cilat treguesit e performancës përfaqësohen në nivele rreth 14 herë më të larta krahasuar me vitin 2011 kur ky nivel ishte vetëm 2,1 ditë mesatare trajnimi për auditues , ndërsa në fund të vitit 2017 stafi auditues ka ndjekur mesatarisht 28.5 ditë trajnimi për çdo auditues.

Grafiku nr.30: Trajnimet sipas burimeve

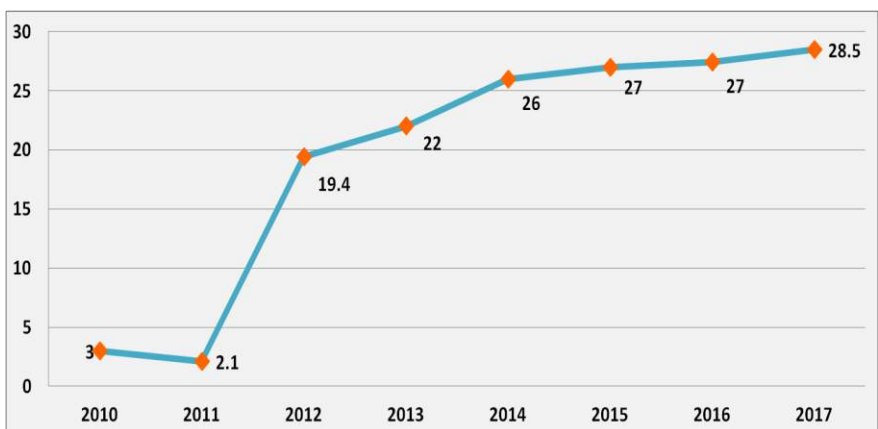

Burimi: KLSH, Departamenti i Metodologjisë

Kjo përfaqëson dhe nivelin më të lartë të këtij treguesi përgjatë gjithë zhvillimit të këtij institucioni ndër vite.

Trajnimet kanë shoqëruar rritjen e trupës audituese, duke tejkaluar mesataren prej 25 ditë trajnimi për auditues në vit. Përmbatja dhe formati i trajnimeve ka konsideruar nevojën e audituesve për trajnime të një niveli të lartë, që të harmonizojnë më së miri dijet teorike me njohuritë praktike, si dhe qasje efektive interaktive. Për të maksimizuar cilësinë dhe diversitetin e njohurive në procesin e trajnimit. KLSH ka tentuar në diversifikimin e burimeve të trajnimit duke gërshtuar kapacitete të brendshme me ato të huaja të ekspertizës.

Grafiku nr.31: Ditë mesatare tjanimi për punonjës

Burimi: KLSH, Departamenti i Metodologjisë

Ky zhvillim përkon me nivelin e maturisë profesionale të institucionit të arritur si rezultat e reformimit institucional në këto 6 vitet e fundit (2012 -2017). Evoluimi në rritje të përqindjes së trupës audituese me eksperiencë dhe në profile që përputhen me veprimtarinë audituese është pasqyruar dhe në mënyrën e konceptimit dhe implementimit të procesi i trajnimit, i cili është përshtatur në drejtim të: identifikimit të trajnuesve më të mirë, zhvillimi i metodave moderne të trajnimit, ndërtimi i kanaleve dhe të procedurave të vlerësimit.

Diversifikimi i procesit të trajnimit ka menaxhuar qasjen në disa komponentë të tematikës së trajnimit. Si objekt parësor është trajnimi i njëkohshëm në drejtim të zhvillimit metodologjik dhe të përditësimit të njohurive në fushën e ligjeve dhe kuadrit rregullator të subjekteve që auditohen.

IV.2.5 PLOTËSIMET NË STRUKTURËN ORGANIZATIVE

Në funksion të arritjes së pritshmërive për modernizimin institucional si dhe implementimin e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI, përgjatë vitit 2017 vijoi konsolidimi i funksionimit të **Departamentit të Performances** i krijuar në gjashtëmujorin e dytë të vitit 2012. Me vendimin e Kryetarit nr.7 datë 10.02.2017 u krijua **Departamenti i Strategjisë dhe Metodologjisë së Auditimit**, boshti kryesor i veprimtarisë së të cilit është hartimi dhe zhvillimi i politikave të auditimit, strategjive të zhvillimit, monitorimit të tyre zhvillimit të metodologjive manualeve si dhe mbështetja e departamenteve të auditimit gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre audituese. Po kështu **vijoi konsolidimi i Departamenti Juridik dhe Zbatimit të Standarteve**, në përbërjen e së cilës është ngritur dhe funksionon Drejtoria e Kontrollit të Cilësisë dhe Zbatimit të Standardeve. Po kështu përgjatë vitit 2017 **vijoi konsolidimi i Drejtorisë së Auditimit të Teknologjisë dhe Informacionit**.

IV.2.6 ZHVILLIMET E BURIMEVE TË TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT (IT)

Kontrolli i Lartë i Shtetit, si organi më i lartë auditues i Republikës së Shqipërisë ushtron veprimtarinë e tij mbi të gjitha nivelet e administratës shtetërore/publike dhe gjatë kryerjes së veprimtarisë së tij, përballët me një fluks të madh informacioni i cili duhet ruajtur, kontrolluar dhe përpunuar për nevojat e auditimit dhe për tu shpërndarë për grupet e interesit (publiku, Kuvendi, palët e interesuara, etj.).

Deri në fillim të vitit 2017 si rezultat i investimeve në infrastrukturë network të KLSH-së (rrjet fizik+wireless+ dhomë serverash) u bë e mundur ofrimi shërbimet

bazë IT si: komunikimin me e-mail, me mundësi aksesimi si nga rrjeti i brendshëm ashtu edhe nga rrjeti i jashtëm; Autentifikim dhe kontroll i përdoruesve të KLSH bazuar në Microsoft Active Directory dhe Domain Controller; Print Server që menaxhon dhe raporton procesin e printimit duke rritur dhe sigurinë; faqe interneti publike www.klsh.org.al, e cila hostohet në një ambient të jashtëm; përdorimi i teknikave analizuese (CAAT) me programin IDEA; Shërbimin e Intranetit të hostuar në serverat e institucionit; Sistem elektronik të hyrjes dhe daljes në ndërtesën e institucionit.

Këto shërbime janë ngritur mbi teknologji virtualizimi Microsoft Hyper-V duke rritur qëndrueshmërinë dhe sigurinë. Aksesimi në internet mundësohet nga një Router/Firewall që ka kapacitet mjaftueshëm për mbrojtjen e aplikimeve ekzistuese dhe përdoruesve të brendshëm.

Gjatë vitit 2017 u realizuan:

- Ngritja e infrastrukturës IT në ambientin e godinës së re. Ky projekt me vlerë 58,560 mijë lekë u krye për ngritjen e infrastrukturës së teknologjisë së informacionit në ambientin e godinës, e cila shtrihet në 4 kate, gjë që kërkoi krahas ngritjes së infrastrukturës netëorke edhe investime shtesë për ndryshimin e shtimit të topologjisë network të rrjetit të KLSH. Investimi i kryer përfshiu ndertimin e dhomes së serverave me parametrat e AKSHIT; ngritjen e rrjetit fizik dhe shtrirje e zgjerim i rrjetit wireless; paisje ndihmëse për rrjetin në çdo kat; sistemi i sigurisë së ambienteve dhe aksesit; ngritjen e sistemit të IP tel.
- Investimi në krijimin e një sistemi informacioni për menaxhimin dhe mbështetjen e proceseve të auditimit në KLSH. Ky investim me vlerë 34,561 mijë lekë u krye me objektiv realizimin e një sistemi elektronik për administrimin e çështjeve dhe proceseve në KLSH, nëpërmjet menaxhimit të aktivitetit, çështjeve, proceseve, raportimeve, në një platformë software të integruar dhe me workflow të automatizuar, në përputhje me manualin dhe rregulloren në fuqi në lidhje me disponueshmërinë, integritetin dhe konfidencialitetin e sistemit. *Nëpërmjet këtij investimi është synuar: Optimizimi i procesit të auditimit duke respektuar parimet mbi të cilat ai mbështetet; Rritja e efikasitetit me anë të sigurimit të kontekstit të plotë të rastit për audituesin; Përmirësimi i performancës, produktivitetit dhe efikasitetit operacionale të brendshme; Përmirësimi i monitorimit dhe rritjes së efikasitetit të administrimit të çështjeve; Përmirësimi dhe garantimi i transparencës dhe monitorimit të aktivitetit të organizatës në zbatim të objektivave.*

IV.2.7 KONTROLLI I BRENDSHËM DHE RAPORTIMI FINANCIAR

Mjedisi i kontrollit të brendshëm

Kontrollit të Lartë të Shtetit, në funksion të krijimit të një sistemi efektiv të kontrollit të brendshëm ka marrë në konsideratë praktikën më të mirë që e bëjnë të mundur këtë objektiv, bazuar në modelin COSO.

Figura. Mjedisi i kontrollit të brendshëm sipas modelit COSO.

Mjedisi i kontrollit: Strukturat e larta menaxheriale të KLSH-së përcaktojnë kornizën e pritshmërive sipas niveleve e cila certifikohet nga kontrolli i brendshëm. Mjedisi i kontrollit përbëhet nga integriteti personal dhe profesional, vlerat etike, kompetenca politikat dhe praktikën e menaxhimit të burimeve njerezore, të cilat shërbejnë dhe mundësojnë drejtimin me përgjegjshmëri, rekrutimin dhe zhvillimin e stafit. Objektiviteti dhe saktësia e matjes së performancës dhe motivimi konsiderohen si instrumenta të mjedisit të kontrollit.

Vlerësimi i riskut: Risku është marrë në mënyrë të vazhdueshme në konsideratë nga menxhimi i KLSH-së. Ky fakt shprehet në vendosjen e objektivave bazuar në analizën e riskut, të ndërmarra nga ekipi menaxherial.

Aktivitetet e kontrollit: Janë aktivitete të vendosura përmes politikave dhe procedurave që sigurojnë se po zbatohen udhëzimet e drejtimit për të minimizuar riskun për arritjen e objektivave. Aktivitetet e kontrollit kryhen në të gjitha nivelet e Institucionit. Në tërësinë e tyre aktivitetet e kontrollit kanë patur natyrë parandaluese apo identifikuese të cilat përfshijnë *autorizimet dhe konfirmimet, verifikimet, rakordimet dhe rezultatet e performancës institucionale*.

Informimi dhe komunikimi: Komunikimi është procesi i dhënies, shpërndarjes dhe marrjes së informacionit të nevojshëm. Komunikimi i brendshëm i referohet

instrumentave sipas të cilave informacioni shpërndahet nëpër institucion, në rrugë elektronike apo jo. Kjo bën të mundur që personeli të marrë një mesazh të qartë nga drejtuesit mbi rëndësinë dhe përgjegjësitë e kontrollit.

Aktivitetet e monitorimit: Vlerësimet e vazhdueshme, janë përdorur për të kuptuar nëse objektivat e përcaktuara në planin strategjik janë zbatuar dhe në çfarë mase janë plotësuar. Të gjitha hallkat e strukturës organizative të Institucionit kanë ofruar informacion periodik në zbatim të rregullores së funksionimit dhe rregullores së procedurave të auditimit. Gjetjet nga raportet e monitorimit u janë komunikuar drejtuesve për të cilat janë marrë masat dhe vendimet përkatëse. Shembull i zbatimit të këtij modeli është procesi i monitorimit të Strategjisë së Zhvillimit Institucional vitit 2013-2017 gjatë dy viteve të fundit.

Në zbatim të Ligjit nr. 10296, datë 08/07/2010 “Për menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” me ndryshime, dhe akteve nënligjore dalë në zbatim të tij KLSH ka nxjerrë aktet përkatëse dhe në zbatim sa me sipër është miratuar ngritja e Grupit të Menaxhimit Strategjik të Institucionit dhe Koordinatori i Riskut dhe koordinatori i deleguar i riskut si dhe ekipi i menaxhimit të riskut.

Struktura organizative e KLSH-së reflekton kërkesat e nenit 12 të Ligjit nr nr. 10296, datë 08/07/2010 “Për menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” për sa i përket kriterëve të linjave të raportimit dhe arsimimit për nëpunësin zbatues. Nëpunësi zbatues (Përgjegjësi i Financës ka vartësi dhe raporton tek Sekretari i Përgjithshëm njëherazi nëpunësi autorizues i institucionit).

KLSH ka hartuar Strategjinë e Menaxhimit të Riskut të KLSH-së, ka vijuar me implementimin e saj si dhe ka kryer monitorimin e saj. I gjithë ky proces i është nënshtruar analizimit, përditësimit të kontroleve në funksion të minizimit të riskut.

Në zbatim të Ligjit për MFK-në me nr 1296/1 datë 27.02.2018 brenda afatit ligjor është dërguar në Ministrinë e Financave, tek Nëpunësi i Parë Autorizues, Deklarata dhe Raporti Vjetor për vitin 2017 “Për cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm në KLSH”, Përgjigja e Pyetësorit “Për vetëvlerësimin e funksionimit të sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit në KLSH” dhe me shkresën nr 1296/3 datë 27.02.2018 është dërguar Plani i ngritjes dhe zhvillimit të sistemit MFK-së për periudhën në vijim viti 2018.

Raportimi financiar dhe zbatimi i buxhetit

Buxheti i akorduar për programin “Veprimtari auditueses e KLSH-së”, ka në bazë të tij Deklaratën e Politikës Programi (DPP) të hartuar gjatë procesit të PBA 2017-2019 dhe është në funksion të realizimit të politikës së përcaktuar në dokumentin themelor të zhvillimit institucional që është Strategjia e zhvillimit të KLSH-së 2013-2017 e rishikuar.

Politika buxhetore e këtij programi, ka synuar përmbushjen me cilësi të lartë dhe në kohë të detyrimeve kushtetueses dhe ligjore, të objektivave si dhe prioriteteve të institucionit të parashikuar në Planin e Zhvillimit Strategjik 2013-2017 të ripunuar, duke marrë në konsideratë kërkesat e përcaktuara në MSA-në Shqipëri-BE dhe të monitoruara nga DG Budget, në kuadrin e Integritit European. Fondet e alokuara për funksionimin e aktivitetit të Kontrollit të Lartë të Shtetit, sipas programit, për vitin 2017, si dhe niveli i realizimit të tyre, paraqiten sipas tabelës së poshtë:

*Tabela: Të dhënat e programimit dhe realizimit të buxhetit 2017
mijë lekë*

Emërtimi	Fakti 2016	PBA	Buxheti 2017	Buxheti 2017 i rishikuar	Fakti 2017	Divijim P/F
I. Shpenzime Korrente	325,227.9	360,000	360,200.0	366,568.5	360,952.8	5,615.7
Paga	221,173.2	241,000	232,600.0	238,672.0	236,088.5	2,583.5
Sigurime Shoqërore	32,367.8	28,000	36,400.0	37,479.0	35,185.2	2,293.8
Mallra dhe Shërbime të tjera	71,162.5	91,000	91,050.0	89,799.0	89,082.5	716.4
Transferta korente të huaja	126.6		150.0	150.0	127.9	22.1
Transferta për buxhete familjarë dhe individë	397.8			468.5	468.5	0.0
II. Shpenzime Kapitale	6,440.6	55,700	116,000.3	220,700.3	218,206.1	2,494.1
Kapitale të patrupëzuara	5,051.5	5,700	5.7	4,500.0	2,984.1	1,515.9
Kapitale të trupëzuara	1,389.1	50,000	110,300.3	216,200.3	215,222.0	978.2
Transferta kapitale						0.0
Buxheti /Financim i brendshëm	331,667.6	415,700	476,200.0	587,268.8	579.2	8,109.8
Financimi i Huaj (Projekti IPA)	132,479.0	100,000	100,000.0	100.0	109,064.0	-9,064.0
Totali i Buxhetit	464,147.5	515,700	576,200.0	687,268.8	688,223.0	-954.2

Burimi:KLSH, Sektori i Financës

Shuma e shpenzuar nën zërin *shpenzime personeli* në masën 271,274 mijë lekë, përfshin pagat e punonjësve të KLSH-së dhe të ekspertëve të jashtëm të përkohshëm të kontaktuar dhe paguar komform shkresave dhe kontratave të nënshkruara me ta, si dhe sigurimet shoqërore dhe shëndetësore.

Shpenzime për Mallra dhe Shërbime, për vitin 2017 arritën në masën 89,082 mijë lekë. Në këtë zë janë përfshirë shpenzime për drita, ujë, telefon, shpenzime kancelari, shpenzime për mirëmbajtje, shpenzimet për karburant, etj. Për arritjen e një prej objektivave kryesor, për ngritjen e kapaciteteve, KLSH ka shpenzuar fonde për pjesëmarrje në shume aktivitete trajnimi, takime dhe grupe pune, konferenca dhe simpoziume, të cilat kanë synuar rritjen e aftësive dhe njohurive profesionale të audituesve në funksion të rritjes së cilësisë së auditimit.

Gjatë vitit 2017, janë shlyer detyrimet për kuota anëtarësimi për organizatat INTOSAI dhe EUROSAL, në shumën 127 mijë lekë të shfaqura nën zërin Transferta korrente dhe të huaja.

Gjatë vitit 2017, është përdorur Fond i Veçantë në vlerën 468.5 mijë lekë, për daljen e punonjësve në pension, rast fatkeqësie dhe sëmundjeje, paraqitur nën zërin Transferta për buxhete familjarë dhe individë.

KLSH për vitin 2017, ka orientuar investimet buxhetore drejt krijimit të një infrastrukture efektive si në drejtim të kushteve të punës ashtu dhe në drejtim të modernizimit të procesit të veprimtarisë audituese me impakt integritetin e menaxhimit të auditimit. Buxheti i investimeve të planifikuara për zërin “Ngritja e Infrastrukturës së IT” është realizuar në masën 58,560 mijë lekë. Projekti me objekt “Informatizimin e sistemit të menaxhimit të auditimit dhe veprimtarisë administrative mbështetëse” rezultoi në një vlerë prej 34,561 mijë lekë.

Buxheti i investimeve të planifikuara për zërin “Paisje të ndryshme zyre” është realizuar në masën 11,937 mijë lekë. Fondi prej 110,070 mijë lekë i planifikuar për **Rikonstruksionin e Godinës së Re të KLSH** është përdorur në masën 109,169 mijë lekë.

Gjejmë rastin të adresojmë falenderimet për Komisionin e Ekonomisë dhe Financave të Kuvendit si dhe për Qeverinë për disponibilitetin dhe vullnetin pozitiv të treguar për akordimin e fondeve dhe suportimin e KLSH-së në rrugën e reformave të modernizimit institucional ku komponenti i infrastrukturës, godinës ambienteve të punës dhe të teknologjisë së informacionit në veçanti është jetike për përmbushjen e detyrimeve tona institucionale kushtetuese dhe ligjore.

Fondi prej 4,500 mijë lekë i planifikuar për kosto lokale e projektit IPA është përdorur në masën 2,984 mijë lekë. Në këtë artikull një pjesë të konsiderueshme e zënë shpenzimet e udhëtimit për trajnime jashtë vendit si dhe për marrjen me qera të ambienteve ku janë zhvilluar trajnimet e stafit.

Projekti i binjakëzimit “Forcimi i kapaciteteve të auditimit të jashtëm”, i cili nisi të implementohej në KLSH në mars të vitit 2016 ka vijuar të zbatohet në mënyrë të suksesshme edhe gjatë vitit 2017, vit në të cilin janë shpenzuar 109,064 mijë lekë. Për vitin 2017 fondet e disburuara për këtë projekt kane tejkaluar parashikimet në nivel vjetor tregues ky i kapaciteteve absorbuese të KLSH-së dhe prioritet të menaxhimit institucional në drejtim të implementimit me sukses të këtij projekti. Gjatë këtij viti janë kryer 37 misione, nga të cilat 2 i përkasin komponenti “Përmirësimi i kornizës ligjore”, 24 misione i përkasin komponentit “Zhvillimi i metodologjive të auditimit dhe kapaciteteve të raportimit” dhe 11 misione, që i përkasin implementimit të komponentit “Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe përmirësimi i impaktit të rezultateve të auditimit”.

Janë dorëzuar brenda afatit pranë Drejtorisë së Menaxhimit dhe Monitorimit të Buxhetit, të Ministrisë së Financave raportet e monitorimit të shpenzimeve faktike, sipas programeve dhe artikujve në nivel periodik dhe për vitin 2017 adresuar me nr 11/9 datë 27.02.2018.

Për vitin 2017 KLSH ka përpiluar pasqyrat financiare në afatin e duhur dhe dërguar në institucionet respektive me datë 28.02.2018 me nr Prot 11/11. Pasqyrat financiare janë bashkëlidhur këtij raporti.

Mbi raportet e auditimit të brendshëm

Në Kontrollin e Lartë të Shtetit është ngritur dhe funksionon Drejtoria e Auditimit të Brendshëm. Përgjatë vitit 2017 në respektim të planit të veprimtarisë audituese kjo drejtori ka kryer:

A. Auditimin e rregullshmërisë financiare të aktivitetit të Kontrollit të Lartë të Shtetit për periudhën nga 1 janar 2017 deri 31 dhjetor 2017.

Objekti i këtij auditimi është që të japë një gjykim të përgjithshëm mbi funksionimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm në Kontrollin e Lartë të Shtetit, dhënien e një opinioni mbi zbatimin e buxhetit të vitit 2017, si dhe rregullshmërinë e transaksioneve të pasqyruara në pasqyrat financiare të institucionit.

Qëllimi i këtij auditimi është vlerësimi i aktivitetit të institucionit të Kontrollit të Lartë të Shtetit, në përputhje me kuadrin rregullator në fuqi.

Fushëveprimi i këtij auditimi është aktiviteti ekonomik financiar për periudhën nga 01.01.2017 deri më 31.12.2017.

Kriteret e vlerësimit: Përcaktimet ligjore dhe rregullat e funksionimit të institucionit, normat dhe metodat e përcaktuara sipas kërkesave të ligjeve, akteve administrative, rregullores së institucionit dhe manualeve përkatëse si dhe standardet e pranura dhe të sanksionuara me ligj.

Në përfundim konkluzioni i përgjithshëm i auditimit është: *Sistemet e kontrollit të brendshëm janë funksionale, duke garantuar një menaxhim dhe administrim të kujdesshëm të aktivitetit. Hartimi dhe zbatimi i buxhetit reflekton zbatimin e kërkesave ligjore. Devijacioni në rritje i buxhetit fillestar në vlerën 111,068.5 mijë lekë ose 19% rritje lidhet me investime të cilat nuk mund të parashikoheshin në buxhetin fillestar pasi ishin rrjedhojë e transferimit të Institucionit në Godinën e Re. Raportet financiare japin një pasqyrë të drejtë të transaksioneve dhe aktiviteteve të zhvilluara gjatë vitit 2017. Gjithsesi, konstatohen fusha ku ka nevojë për përmirësime të vogla.*

B. Auditimi i Projektit IPA 2013, “Forcimi i kapaciteteve të auditimit të jashtëm në Shqipëri”, zbatuar në KLSH.

Objekti i këtij auditimi është verifikimi i funksionimit efikas dhe të shëndoshë të sistemeve menaxhuese dhe kontrolluese të përcaktuara për strukturën e IPA-s të drejtuar nga Zyrtari i Lartë i Programit (ZLP/SPO) për Kontrollin e Lartë të Shtetit.

Qëllimi i këtij auditimi është raporti për strukturën e sipërpërmendur të IPA-s, për Projektin e Binjakëzimit “Forcimi i Kapaciteteve të auditimit të Jashtëm në Shqipëri” të bazuar mbi vlerësimet dhe gjetjet, si dhe dhënia e rekomandimeve për përmirësime të sistemit.

Fushëveprimi i këtij auditimi është mbi bazë sistemi për periudhën nga 01.01.2017 deri më 15.12.2017.

Në përfundim konkluzioni i përgjithshëm i auditimit është: *Funksionimi i sistemi të menaxhimit dhe kontrollit për komponentin I të projektit IPA 2013 “Forcimi i kapaciteteve të Auditimit të Jashtëm” për periudhën 01.01.2017 - 25.12.2017 vlerësohet në Kategorinë 1: **Funksionon mirë por ka nevojë për përmirësime të vogla në fushat ku janë konstatuar gjetjet.***

IV.3 VLERËSIME NGA BE, SIGMA DHE KOMUNITETI INTOSAI

IV.3.1. PËRMBUSHJA E REKOMANDIMEVE TË PROGRES RAPORTIT

Në Progresin Raportin e fundit të Bashkimit European për Shqipërinë, BE ka adresuar për Kontrollin e Lartë të Shtetit rekomandimin:

“KLSH të rrisë numrin e auditimeve pilot financiare/ të përputhshmërisë/ rregullshmërisë, në përputhje me manualët e përditësuar dhe standardet e auditimit të INTOSAI-t”⁵. KLSH si objektivi për vitin 2017 përcaktoi që do të rrisë në mënyrë progresive me rreth 40% pilotimin e auditimeve të përputhshmërisë, nga 10 auditime pilot përputhshmërie realizuar në 2016 në 14 auditime të tilla në vitin 2017 dhe kryerjen e 10 auditimeve financiare pilot. Në tërësi, KLSH ka realizuar përgjatë vitit 2017, 25 auditime përputhshmërie dhe 14 auditime financiare, duke tejkaluar objektivin e vendosur. Përgjatë vitit 2017 në kuadrin e implementimit të projektit IPA, “Forcimi i kapaciteteve të Auditimit të Jashtëm” po vijohet me procesin e pilotimit të disa auditimeve, proces i cili do të shoqërohet edhe me përmirësimin final të manualeve të auditimit, sipas një plani konkretë veprimesh.

KLSH ka hartuar dhe miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH-së, në 31 korrik të vitit 2017 “Strategjinë e Komunikimit të KLSH-së për periudhën 2017-2019”, duke plotësuar në këtë mënyrë edhe objektin që ka pasur si institucion, në kuadër të Planit Kombëtar të Integritimit European.

IV.3.2 ZBATIMI I REKOMANDIMEVE TË SIGMA-s DHE PLANI I VEPRIMIT TË KLSH

Në Dhjetor 2017, SIGMA publikoi Raportin e Monitorimit “Parimet e Administrimit Publik në Shqipëri”, në të cilin shprehu vlerësimin për periudhën 2015 -2016. Raporti vlerësoi KLSH nën kapitullin “Auditimi i Jashtëm” mbi bazën e dy Parimeve të Administrimit Publik: Parimit 15 *“Pavarësia , mandati dhe organizmi i institucionit suprem të auditimit janë vendosur, mbrohen nga Ligji Kushtetues dhe kuadri ligjor respektohet në praktikë”*; dhe Parimi 16 *“Institucioni Suprem i Auditimit aplikon standardet në mënyrë të paanshme dhe objektive për të siguruar auditimet të cilësisë së lartë, duke ndikuar pozitivisht në funksionimin e sektorit publik”* është vlerësuar mbi bazën e indikatorit *“Efektiviteti i sistemit të auditimit të jashtëm”*. Vlerësimi i përgjithshëm i SIGMA-s i referohet të dhënave si më poshtë:

⁵ Progres-Raporti 2016 për Shqipërinë, faqe 85.

Indikatorët

0 1 2 3 4 5

Vlera e indikatorit “Pavarësia e Institucionit Suprem të Auditimit” është 4 (kundrejt 5 në total) duke theksuar që: Pavarësia, mandati dhe organizimi i KLSH janë të vendosura dhe mbrohen nga Kushtetuta dhe Ligji i KLSH, 2015. Megjithatë cuditërisht perceptimi i publikut për pavarësinë e KLSH është i ulët⁶.

Nën - Indikatorët	Pikët s
1. Kushtetutshmëria dhe pavarësia ligjore e KLSH	4/4
2. Pavarësia organizative dhe menaxheriale e KLSH	5/5
3. Përshtatshmëria e mandatit të KLSH dhe përputhshmëria me (ISSAIs)	3/3
4. Akese në informacion dhe ambiente	1/1
5. Perceptimi i pavarësisë së KLSH nga publiku (%)	0/3
Total⁷	13/16

Indikatori “Efektiviteti i sistemit të auditimit të jashtëm” në nivelin 3, vlerësoi nivelin deri në çfarë mase auditimet e jashtme kontribuojnë në përmirësimin e menaxhimit të financave publike dhe se si Institucionet Supreme të Auditimit aplikojnë standardet për të siguruar auditime të cilësisë së lartë.

⁶ SIGMA- Raport Monitorimi PAR 2017, fq.170.

⁷ Balkan Barometer, annual survey conducted by the Regional Cooperation Council (RCC), <http://www.rcc.int/seeds/results/2/balkan-opinion-barometer>, <http://www.rcc.int/seeds/results/3/balkan-business-barometer>.

Nën - Indikatorët	Pikët s
1. Mandati i mbulimit nga auditimi i jashtëm	6/6
2. Përputhshmëria e metodologjisë së auditimit me ISSA-t	3/6
3. Kontrolli i Cilësisë dhe sigurimi i cilësisë së auditimeve	5/6
4. Implementimi i rekomandimeve të KLSH	2/6
5. Përdorimi i raporteve të KLSH nga legjislativi	4/6
Total	20/30

KLSH ka adresuar të gjitha rekomandimet e dhëna në këtë Raport Monitorimi në ***“Planin e Veprimit të implementimit të rekomandimeve të SIGMA-s” miratuar nga Kryetari i KLSH, nr. 1350, datë 30.12.2017.*** Konkretisht rekomandimet kryesore të paraqitura në Raportimin e Monitorimit, në terma afatshkurtër (1-2 vjet) përfshijnë:

- *KLSH duhet të fillojë përgatitjet për përditësimin e Strategjisë së Zhvillimit 2018-2022 - Ky rekomandim është plotësuar duke hartuar Strategjinë e Zhvillimit, 2018-2022⁸.*

Gjithashtu, SIGMA ka mbështetur zhvillimin e Strategjisë duke dhënë opinion të pavarur dhe profesional mbi dokumentin dhe që bëhet pjesë e Strategjisë së Zhvillimit të KLSH 2018-2022 si vijon:

Strategjia e Zhvillimit të KLSH duket se përfshin çdo aspekt të mundshëm të auditimit të jashtëm në sektorin publik... Strategjia është e mirëhartuar me referenca të kongreseve të INTOSAI-t dhe EUROSAT-t, të cilat tregojnë se KLSH është e vendosur jo vetëm të veprojë në përputhshmeri me Standardet e INTOSAI-t, por gjithashtu është i angazhuar të implementojë idetë e komunitetit të INTOSAI-t.⁹

- *KLSH duhet të zhvillojë një Strategji Auditimi të Bazuar në Risk në të cilën:*
 - a) Fokusi aktual në rritjen e numrit të raporteve duhet të rikonsiderohet në drejtim të përmirësimit të cilësisë së punës audituese dhe rekomandimeve në përputhje me ISSAI; dhe*

⁸ Vendim i Kryetarit të KLSH nr. 229, datë 31.12.2017 “Për Miratimin e Strategjisë për Zhvillim të KLSH 2018 -2022” http://www.klsh.org.al/web/Strategjia_e_zhvillimit_te_KLSH_2018_2022_3182_1.php.

⁹ Dokumenti “Rishikimi i Strategjisë së Zhvillimit të KLSH 2018 -2022 , OECD/SIGMA 12032018.

b) Uljen graduale të numrit të auditimeve të përputhshmërisë duke konsideruar rritjen e numrit të auditimeve financiare dhe të auditimeve të performancës.

Rekomandimi është adresuar duke u përfshirë në Qëllimet Strategjike për periudhën 2018-2022 si objektiva specifik i mbështetur me objektivat dhe aktivitetet përkatëse. Objektivi Strategjik 2.2: “Auditimi mbi bazë Risku” mbështetet nga aktivitetet konkrete për të zhvilluar strategjinë auditimit të bazuar në risk si qasje për të gjitha llojet e auditimit. Kjo do të realizohet nëpërmjet krijimit dhe përdorimit të instrumenteve të veçantë të zbatimit në vijimësi dhe në mënyrën e duhur të Auditimit në bazë risku në praktikë, si dhe në për periudhë më afatgjatë hartimi i “Hartës së riskut në nivel kombëtar”. Objektivi Strategjik 1.2: “Fokusi në Rritje i Auditimit të Performancës” dhe njëkohësisht Objektivi Strategjik 1.3: “Kryerja e Auditimeve Financiare në pajtueshmëri të plotë me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit përcaktojnë veprimet që KLSH do të ndërmarrë për rritjen e numrit dhe cilësisë së auditimeve të performancës po ashtu dhe të auditimeve Financiare. Një nga instrumentet që do të përdoren është përfshirja e elementëve të përputhshmërisë në auditimet e përputhshmërisë dhe auditimet financiare.

- *KLSH duhet të vendosë rregullin që për çdo angazhimi auditimi si në Program dhe Raport të pëcaktohet masa e mbulimit të buxhetit.*

Rekomandimi është plotësuar nëpërmjet Rregullores së Procedurave të Auditimit¹⁰, në të cilën mirëpëcaktohet kërkesa për secilën nga fazat e realizimit të misionit të tregohet masa e mbulimit të buxhetit për njësinë që auditohet.” KLSH do të përditësojë Dokumentet Standarde të Evidencave Statistikore, ku treguesi i masës së mbulimit të buxhetit me auditim do të trajtohet si informacion për çdo auditim individual ashtu dhe i konsoliduar në nivel institucional .

- *KLSH duhet të përmirësojë marrëdhëniet e tij me publikun duke organizuar konferenca për shtyp lidhur me raportet e auditimeve të publikuara, dhe organizojë seminare, për të rritur prezantimin e rendësisë së auditimeve të performancës tek një auditiencë sa më e gjerë .*

Rekomandimi është adresuar në Strategjinë e Komunikimit të KLSH 2017 -2019¹¹,. Objektivat dhe aktivitetet e parashikuara në Strategjinë e Komunikimit përcaktojnë drejtimit mbi të cilat do të punohet për të siguruar rritjen e ndërgjegjësimit të publikut dhe gjithë grupeve të interesit mbi ndikimin dhe përfitimet nga raportet e auditimeve të KLSH-së. Gjithashtu në Strategjinë e Zhvillimit të KLSH 2018-2022,

¹⁰ Miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH nr. 107, datë 08.08.2017.

¹¹ Miratuar në 31 Korrik 2017.

rekomandimet janë përfshirë në Qëllimin Strategjik nr. 3 “ Përmirësimi i kanaleve të komunikimit dhe bashkëpunimit”, Objektivi 3.5: Rritja e impaktit të raportimeve nëpërmjet rritje së përdoruesve të produkteve të KLSH”. Ndjekja, monitorimi dhe raportimi i implementimit të Strategjisë së Komunikimit do të sigurojë përmbushjen e këtij rekomandimi në vazhdimësi. Gjithashtu, Rregullorja e Procedurave të Auditimit përcakton kërkesa të reja dhe kritere për hartimin e raporteve të auditimit në përputhje me kërkesat e ISSAI-ve. KLSH do të vlerësojë në vazhdimësi impaktin e raporteve të auditimit të cilat duhet të respektojnë kërkesat e Rregullores së Procedurave po ashtu dhe t’i përgjigjen në mënyrë sa më të përshtatshme kërkesave të përdoruesve të këtyre raporteve. KLSH do të aplikojë instrumente të përshtatshëm dhe efektivë për të siguruar që roli i tij si “zëri i qytetarit” të dëgjohet dhe njëkohësisht që publiku të ndjejë impaktin e punës audituese.

Në terma afatgjatë, 3- 5 vjet, SIGMA rekomandon:

- *KLSH duhet të hartojë një Strategji të Trajnimit Afatgjatë për të përmirësuar aftësitë profesionale të stafit auditues për përdorimin e ISSAI-ve.*

KLSH ka krijuar një sistem të konsoliduar të Trajnimit të Vijueshëm Profesional. Prej vitit 2012, KLSH organizon trajnime dhe aktivitete të zhvillimit profesional mbi bazën e Programit Vjetor të Trajnimit, mbështetur në një analizë të hollësishme të nevojave për trajnim. Strategjia e Zhvillimit 2018 -2022 përfshin si Qëllim të dytë Strategjik “Optimizmin e kapaciteteve profesionale, aftësive audituese, procedurave të punës logjistikës dhe funksioneve të tjera mbështetëse në KLSH” për pesë vitet e ardhshme. Objektivi specifik 2.3 “Nxitja dhe Promovimi i Vlerave të larta profesionale të audituesve nëpërmjet kultivimit të kulturës së të mësuarit gjatë gjithë jetës” dhe Objektivi 2.4 Forcimi i Sistemit të Strukturuar të Edukimit Profesional nëpërmjet çertifikimit të audituesve të jashtëm publikë dhe zhvillimit të vazhdueshëm”, reflektojnë kërkesat e ISSAI-ve lidhur me zhvillimin dhe trajnimin e stafit të KLSH për të rritur aftësitë profesionale dhe për të siguruar kryerjen e veprimtarisë audituese në përputhje me ISSAI. Që prej vitit 2013, KLSH ka nënshkruar Marrëveshjen me INTOSAI për “Programin e 3 i-ve (Iniciativa e Implementimit të ISSAI-ve) në kuadrin e të cilit ka miratuar Strategjinë e Implementimit të ISSAI-ve në vitin 2015 dhe e ka monitoruar në vazhdimësi. Implementimi i kësaj Strategjie është vendosur në fokus të periudhës të ardhshme strategjike, 2018-2022 dhe Objektivi 2.6 “Zbatimi i Standardeve Profesionale nëpërmjet zhvillimit të metodologjive dhe standardeve të aplikueshme në

përputhje me praktikat më të mira të profesionit”, përcakton drejtimit e zhvillimit të kuadrit metodologjik dhe procedurat të auditimit mbështetur në adoptimin e plotë të ISSAI-ve. Iniciativat metodologjike do të mbështeten nga programe të zhvillimit profesional të hartuara mbi bazën e Standardeve të INTOSAI-t dhe që të sigurojnë zbatimin e tyre të plotë në praktikën audituese të KLSH-së.

- *KLSH duhet të zhvillojë një vizion mbi përmbushjen e rolit të tij këshillimor lidhur me zhvillimet ndërkombëtare dhe kombëtare në financat publike dhe auditimin.*

Përfshirja e KLSH në Strategjinë Kombëtare të Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, Shtylla VI e Strategjisë, është një pikënisje për zhvillim të mëtijshëm të ndërgjegjësimit dhe rritjes së rolit këshillimor, krahas atij si “watchdog” i financave publike. Krahas sa më sipër, KLSH do të fokusohet në dhënien e rekomandimeve për përmirësimin e kuadrit rregullator apo dhe në orientimin dhe këshillimin e ekzekutivit duke kontribuar në trendet e zhvillimit politikave të menaxhimit të financave publike. Rritja e bashkëpunimit të KLSH me Kuvendin dhe Komisionet përkatëse për vendosjen dhe përdorimin e instrumenteve efektive për ndjekjen zbatimin e rekomandimeve të auditimit me subjektet e audituara do të vijojë të jetë në zhvillimet e pritshme, si një nga rrugët më të përshtatshme dhe të duhura për rritjen e impaktit të punës audituese dhe përmirësimin e qeverisjes. KLSH konsideron SIGMA-n si partner strategjik ndër vite, dhe mbështetjen prej saj tejet të rëndësishme për zhvillimin institucional. KLSH si anëtar i INTOSAI-t dhe EUROSAT-t do të vijojë të veprojë aktivisht dhe kontribuojë në iniciativat ndërkombëtare në fushën e financave publike dhe auditimit me këto organizma, organizata të tjera profesionale ndërkombëtare ashtu si dhe SAI homologe.

IV.3.3 VLERËSIME NGA KOMUNITETI INTOSAI-t

Vlerësim i pavarësisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit të Shqipërisë nga kolegët e institucioneve homologe

Veprimtaria e Kontrollit të Lartë të Shtetit në lidhje me pavarësinë dhe zbatimin e parimeve themelore të auditimit të Deklaratës së Limës dhe Deklaratës së Meksikos është vlerësuar nga Gjykatës së Auditimit të Austrisë, nëpërmjet procesit të “Peer Review (Rishikim mes kolegëve)”.

Këto gjetje u prezantuan nga Sekretari i Përgjithshëm i INTOSAI-t, në Konferencën e organizuar me rastin e 40- vjetorit të Deklaratës së Limës mbi Pavarësinë e SAI-ve, në LIMA, Peru më 5 Dhjetor 2017, duke konfirmuar opinionin e vlerësimit se....

pavarësia, mandati dhe organizimi i ALSAI janë ligjërish- e facto të vendosura dhe të mbrojtura nga Kushtetuta dhe nga Ligji i ALSAI-t. Me hyrjen në fuqi të Ligjit të ALSAI-t në vitin 2015, ALSAI pati përmirësime të rëndësishme në pavarësinë e tij krahasuar me parashikimet e ligjit të mëparshëm. korniza ligjore e vendosur është e përshtatshme dhe efektive dhe qëndron në pajtueshmëri me Deklaratën e Meksikos".¹²

Vlerësimi nga zv/presidenti i NIK-ut Polak dhe Drejtues i Projektit IPA 2013, z. Wojciech Kutyla, për përmbushjen e objektivave të Strategjisë së Zhvillimit Institucional 2013-2017 nga KLSH

Warsaw **20** March 2018

The ALSAI Development Strategy 2013 – 2017 outlined the main directions for the enhancement of ALSAI's capacity to deliver audits leading to increasing efficiency, accountability, effectiveness and transparency of the public administration.

Concurrently, in March 2016 the twinning project "Strengthening of external audit capacity" (AL 13 IB FI 01) was launched. It is implemented by the ALSAI together with its partners from the Supreme Audit Office of Poland and the State Audit Office of Croatia. The activities undertaken within this project cover all five strategic objectives of the ALSAI Development Strategy.

As the twinning project implementation is at its final stage and most of the assumed results have been already achieved, I can confirm that all ALSAI's strategic development objectives have been reached.

The ALSAI adjusted its internal regulatory framework, including audit manuals and guidelines on various types of audit as well as quality of audit, to the international audit standards. The organisational framework of the institution has been changed in line with the European good practices, which increases the organisation's effectiveness in accomplishment of its goals.

The twinning project included the realisation of pilot audits in accordance with the ISSAI framework and European best practices. Apart from that, the ALSAI auditors has been exposed to these practices during their study visits to the EU MS countries as well they widened knowledge during a number of trainings and workshops. A special attention was put on the improvement of ALSAI's capacity to carry out performance and IT audits as well as ability to tackle corruption. That definitely led to increasing auditing skills of ALSAI auditors, which, as a result, improves the quality of ALSAI's audits.

The successfully implemented Development Strategy 2013-2017 contributes to the improvement of transparency and accountability of public finance management in Albania.

¹² Raporti Final i "Rishikimit nga Kolegët" mbi Pavarësinë e ALSAI-t, ACA. Gjykata Austriake e Auditimit, Qershor 2017, Revista "Auditimi Publik" Nr. 16/2017, Seria: Botime KLSH- 06/2017/73, faqe 66, paragrafi 1.3.

Varshavë 20 Mars 2018

Strategjia e zhvillimit të KLSH-së 2013-2017 përmban drejtimet kryesore për rritjen e kapacitetit të KLSH për të ofruar auditime që çojnë në rritjen e efikasitetit, llogaridhënies, efektivitetit dhe transparencës së administratës publike.

Njëkohësisht në Mars 2016 u lançua projekti i binjakëzimit "Forcimi i kapacitetit të auditimit të jashtëm" (AL 13 IB FI 01). Ai është implementuar nga KLSH së bashku me partnerët nga SAI i Polonisë dhe Zyra e Auditimit të Kroacisë. Aktivitetet e ndërmarra në kuadër të këtij projekti mbulojnë të pesë objektivat strategjike të Strategjisë së Zhvillimit të KLSH-së.

Duke qenë se zbatimi i projektit të binjakëzimit është në fazën përfundimtare dhe shumica e rezultateve të supozuara janë arritur tashmë, unë mund të konfirmoj që të gjitha objektivat strategjike të KLSH janë arritur.

KLSH ka përshtatur kuadrin rregullator të brendshëm, duke përfshirë manualët e auditimit dhe udhëzuesit për llojet e ndryshme të auditimit si dhe cilësinë e auditimit, sipas standardeve ndërkombëtare të auditimit. Struktura organizative e institucionit është ndryshuar në përputhje me praktikën e mira europiane, e cila rrit efektivitetin e KLSH-së në përmbushjen e qëllimeve të saj.

Projekti i binjakëzimit përfshinte realizimin e auditimeve pilot në përputhje me kuadrin ISSAI dhe praktikën më të mira europiane. Përveç kësaj, audituesit e KLSH-së janë njohur me këto praktika gjatë vizitave të tyre studimore në vendet e BE-së, si dhe kanë zgjeruar njohuritë gjatë zhvillimit të një sërë trajnimesh dhe workshop-esh. Një vëmendje e veçantë u vu në përmirësimin e kapacitetit të KLSH-së për të kryer auditimin e performancës dhe IT-së si dhe aftësinë për të luftuar korrupsionin. Kjo ka çuar në rritjen e aftësive audituese të audituesve të KLSH-së, e cila si rezultat, përmirëson cilësinë e auditimeve të KLSH-së.

Strategjia e Zhvillimit 2013-2017 e implementuar në mënyrë të suksesshme kontribuon në përmirësimin e transparencës dhe llogaridhënies së menaxhimit të financave publike në Shqipëri.

Dojceł Klasyfikacja

**Vlerësimi nga Zëvendës Revizori Kryesor i Entit për Revizion Shtetëror
të Republikës së Maqedonisë**

Është një nder dhe kënaqësi që ne përsëri ishim midis jush në Republikën e Shqipërisë, dhe në emër të Entit për Revizion Shtetëror të Republikës së Maqedonisë të cilën e përfaqësoj, Ju uroj një punë të suksesshme!

Ekzekutimi i auditimit shtetëror e cila përfshin ekzaminim e dokumenteve, transaksionet financiare te cilat paraqesin të ardhura dhe shpenzime publike, vlerësimin mbi përdorimin e fondeve në aspekt të ekonomizimit, efikasitetit dhe efektivitetit, si dhe vlerësim të përdorimit të fondeve të taksapaguesve dhe qytetarëve përfaqëson prioritetin kryesor të çdo Institucioni Suprem të Auditimit

Ne vlerësojmë shumë punën KLSH e posaçërisht punën e Kryetarit të KLSH z. Bujar LESKAJ, i cili me vendosmërinë dhe përkushtimin e tij mendoj se ka udhëhequr KLSH si Institucion Suprem të Auditimit në hartën e institucioneve më të vlerësuara nga kolegët e regjionit dhe më gjerë.

Kemi përcjellë punën tuaj si Institucion Suprem të Auditimit dhe kemi qenë shumë herë te ftuar të marrim pjesë në evenimentet e KLSH, ku me të vërtet jeni të vetmit në regjion që organizoni Konferenca Shkencore.

Falënderime të ndjera për Kryetarin z. Bujar LESKAJ për bashkëpunimin e shkëlqyeshëm mes dy institucioneve duke theksuar se një praktikë e tillë duhet t'u shërbejë si shembull i mekanizmave të tjerë institucionalë të dy vendeve tona.

NASER ADEMI

ZËVENDËS I REVIZORIT KRYESOR TË SHTETIT

Vlerësimi nga Auditori i Përgjithshëm i Kosovës z. Besnik Osmani

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA
ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT / NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE

Të nderuar,

Jam i lumtur të nënvizoj që bashkëpunimi midis auditorëve të Shqipërisë dhe Kosovës është një shembull i shkëlqyeshëm i bashkëpunimit dhe ngritjes së kapaciteteve. Zbatimi i projekteve të përbashkëta sidomos në auditimet e performancës apo organizimi i aktiviteteve të përbashkëta në kuadër të edukimit profesional të vazhdueshëm paraqesin shembullin konkret të unifikimit të aktiviteteve audituese.

Institucioni i Kontrollit të Lartë të Shtetit gëzon një respekt të veçantë në mesin e familjes së Institucioneve Supreme të Auditimit në Evropë dhe më gjerë. Duke qenë kështu, neve na është dhënë mundësia e promovimit edhe të Zyrës Kombëtare të Auditimit të Kosovës në rrugën e integritimit ndërkombëtar.

Gjatë bashkëpunimit, kam gjetur përkushtimin e thellë që KLSH e ka vendosur me prioritet, dhe që është shumë e dobishme për t'i siguruar Kuvendit të Republikës së Shqipërisë dhe publikut shqiptar, që veprimtaria ekonomike e institucioneve publike dhe personave tjerë juridik shtetërorë, sikurse edhe përdorimi dhe mbrojtja e fondeve publike nga organet e pushtetit qendror dhe lokal është duke ndodhur në pajtueshmëri të plotë ligjore dhe fondet janë përdorur për qëllimet e synuara.

Zbatimi i standardeve ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit dhe mbajtja e forcimi i integritetit dhe kredibilitetit të institucioneve tona mbetet një sfidë e vazhdueshme. U jam shumë mirënjohës Kryetarit Leskaj dhe personelit të KLSH-së për të punuar bashkërisht në arritjen e këtyre objektivave.

Me respekt,

Besnik Osmani
Auditor i Përgjithshëm i Kosovës

“... Vlerësoj maksimalisht punën e KLSH-së në drejtim të çështjeve të Integritetit dhe të ngritjes së strukturave të Etikës në KLSH, në drejtim të auditimeve të Performances dhe veçanërisht vlerësoj punën e institucionit sipas standardeve të kohës”.

(nga fjala e Presidentit të SAI-t të Bullgarisë, z. Tzvetan Tzvetkov gjatë vizitës së tij në Tiranë, në 2 tetor 2017).

“Vlerësoj fleksibilitetin e KLSH-së në përcaktimin e numrit dhe llojeve të auditimeve që do të realizohen, e cila është esenciale për veprimtarinë e një Institucioni Suprem Auditimi. Një indikator i rëndësishëm për rritjen e kapaciteteve audituese është programi i trajnimeve. Në këtë fushë, KLSH ka krijuar një traditë solide, për të cilën GAO jep kontributin e saj përmes fellowship-eve për audituesit shqiptarë”

“...i konsideroj inovative botimet e artikujve nga audituesit e KLSH-së në shtypin e shkruar sepse i shërbejnë forcimit të transparencës duke krijuar linja konkrete komunikimi me qytetarët. Vlerësoj gjithashtu botimet e KLSH-së në vitet e fundit, rekomandimet e dhëna nga institucioni për subjektet e audituara, kallëzimet penale, etj.”

(nga fjala e znj. St.Laurent, Drejtoresha e Qendrës për Ekselencë në Auditim në GAO gjatë vizitës së saj në Tiranë, në 23-24 mars 2017).

Presidenti i Byrosë së Auditimit të Kuvajtit (SBA), z. Adel Abdulaziz Al-Saraawi, gjatë vizitës së tij në Tiranë në datat 6-7 mars 2017, vlerësoi rolin e Kontrollit të Lartë të Shtetit në përmirësimin e menaxhimit financiar në Shqipëri si dhe reformat institucionale të ndërmarra nga KLSH, të cilat, theksoi ai, reflektohen dhe tek prezenca aktive e audituesve të KLSH-së në grupet e punës së INTOSAI-t. *“Kemi respekt për punën Tuaj dhe kemi ardhur me aspirata të reja për të ngritur në një stad të ri bashkëpunimin mes KLSH-së dhe SBA-së”.*

Presidenti Al-Saraawi shprehu një interes të veçantë për Konferencat Shkencore Vjetore të KLSH-së, dhe mbështeti propozimin e z.LESKAJ për organizimin e një konferencë të përbashkët shkencore, një pikë kjo e cila u pasqyrua edhe në marrëveshjen e bashkëpunimit.

Në datat 9-11 prill 2018, në Kuwajt do të zhvillohet Konferenca e VI-të Shkencore e KLSH-së në bashkëpunim me SAI-n e Kuvajtit, *“Auditimi me bazë risku”*, me pjesëmarrjen e SAI-ve të Polonisë, Kosovës, Kinës, etj.

“Kontrolli i Lartë i Shtetit ka ndërmarrë reforma të mëdha, të cilat e kanë përafruar me modelet dhe metodologjinë audituese europiane. Në Shqipëri keni arritur një standard të lartë si institucion shtetëror, ndërsa puna juaj ka shënuar impakte të rëndësishme për mirëqeverisjen në vend. Si President i SAI-t çek dhe si zv.President i EUROSAT dëshiroj të konfirmoj vullnetin tim për të mbështetur Kontrollin e Lartë të Shtetit në kapërcimin e sfidave që has në implementimin e standardeve ndërkombëtare të auditimit”

(nga fjala e Presidentit të Zyrës Supreme të Auditimit të Republikës së Çekisë, Ing. Miloslav Kala, gjatë vizitës së tij në Tiranë në datat 1-2 gusht 2017)

“Zoti LESKAJ që në fillim të mandatit të tij si Kryetar i KLSH-së ka mbështetur dhe ka qenë promotor i bashkëpunimit mes dy Institucioneve Supreme të Auditimit. Ky bashkëpunim ka qenë i frytshëm në drejtim të forcimit të kapaciteteve të audituesve dhe veçanërisht në drejtim të mbështetjes që institucionet i kanë dhënë njëri tjetrit në komunitetin e INTOSAI-t dhe të EUROSAT-t”

(nga fjala e Presidentit të NIK-ut Polak, z. Krzysztof Kwiatkowski gjatë ceremonisë së dekorimit të Kryetarit të KLSH-së nga Presidenti i Republikës së Polonisë në 19 prill 2017 në Varshavë me Urdhrit “Kryqi Kalorsiak i urdhrat për merita në dobi të Republikës së Polonisë”).

IV.4 MONITORIMI I ZBATIMIT TË STRATEGJIVE TË KLSH-së

KLSH ka vendosur tashmë një bazë solide mbi të cilën po ndërtohet strategjia e së ardhmes, që përfaqëson mënyrën se si do të menaxhohet ndryshimi nga arritjet aktuale drejt pritshmërive. Zhvillimet për periudhën e ardhshme, të shpalosura në Strategjinë e Zhvillimit të KLSH 2018–2022, janë përcaktuar mbështetur në vlerësime dhe analiza, në referencë të asaj se çfarë është bërë dhe çfarë synohet të arrihet nga KLSH. Monitorimi i implementimit të Strategjisë së Zhvillimit të periudhës së mëparshme identifikoi eksperiencat e rëndësishme në këto vitet e fundit.

Ky monitorim konfirmoi gjithashtu se KLSH ka treguar profesionalizëm si në parashikimet për zhvillimet e saj strategjike, ashtu dhe në vënien në jetë dhe zbatimin e suksesshëm të tyre. Monitorimi vlerësoi progresin e bërë kundrejt objektivave të planifikuara po ashtu dhe efektivitetin e politikave të vendosura në arritjen e vizionit dhe misionit për të përmbushur rolin dhe mandatin kushtetues të KLSH-së në pesë vite.

IV.4.1 REZULTATET E MONITORIMIT TË STRATEGJISË 2013–2017

Viti 2017, ishte dhe viti i fundit i implementimit të Planin Strategjik të Zhvillimit 2013-2017, baza e të cilit u hodh në Platformën e prezantuar nga z. LESKAJ në Dhjetor 2011, pranë Komisionit të Ekonomisë dhe Financave, në cilësinë e kandidatit të nominuar nga Presidenti për Kryetar të KLSH-së. Procesi i reformës institucionale solli ndryshime rrënjësore të cilat u reflektuan në mënyrën organizimit, funksionimit dhe forcimin e rolit të institucionit më të lartë auditues publik në Shqipëri. Kontrolli i Lartë i Shtetit si një anëtar i INTOSAI-t dhe EUROSAT-t, në mënyrë të dukshme në pesë-vjeçarin e fundit ka miratuar një vizion afatgjatë zhvillimi për sistemin e auditimit publik.

Plani Strategjik 2013-2017, mbështetur fuqimisht në Standardet Ndërkombëtare të Auditimit, orientoi veprimtarinë e KLSH drejt zhvillimeve që e vendosën këtë institucion në krah të institucioneve homologe të vendeve të zhvilluar të rajonit. Aktivitetet audituese mbështeten në standardet ndërkombëtare të auditimit dhe në veprimtarinë e tij janë jetësuar motot e Kongreseve të INCOSAI-t *“Auditimi kombëtar në shërbim të Qeverisjes Kombëtare”* dhe *“Auditimi publik në shërbim të qytetarit”*. Strategjia e Zhvillimit të KLSH për periudhën 2013-2017 përcaktoi **6 Qëllime Strategjike**, të cilat mbuluan dimensionet më të rëndësishme të rritjes të institucionit, mbështetur në një analizë të thellë dhe profesionale të statusit të institucionit për vlerësimin e nevojave por mbi të gjitha me një fokus të qartë për çfarë ky Institucion kërkonte të arrinte në horizontin e pesë viteve më pas.

Në Strategjinë e Zhvillimit Institucional 2013-2017, **Objektiv i Parë Strategjik**, ishte zhvillimi i kapaciteteve institucionale të KLSH nëpërmjet amendimit dhe përsosjes të bazës rregullatore në përputhje me standardet ndërkombëtare të auditimit dhe praktikën e mira europiane. KLSH, ka një ligj organik bashkëkohor dhe tërësisht në përputhje me standardet e INTOSAI-t, të miratuar nga Kuvendi i Shqipërisë në fund të vitit 2014, me ndihmën e ekspertizës së Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit të Bashkimit Europian. Janë miratuar dhe janë në funksionim një kuadër i brendshëm i

plotë rregullator, administrativ e organizativ së bashku me Manualët dhe udhëzuesit specifikë në funksion të adoptimit të Standardeve ISSAI.

Filozofia e KLSH-së në përmbushje të **Objektivit të Dytë Strategjik**, rritja e kapaciteteve audituese dhe të cilësisë së auditimit, është udhëhequr nga parimet dhe praktikrat më të mira ndërkombëtare, duke e bazuar zhvillimin metodologjik dhe profesional i burimeve njerëzore në dy shtylla kryesore: (1) krijimin e një profili të lartë profesional të audituesit publik; (2) sigurimin e kryerjes së veprimtarisë audituese në përputhje të plotë me standardet e auditimit të jashtëm publik si dhe praktikrat e mira të fushës të konkretizuara në manualët e auditimit, rregullore të procedurave të auditimit, përmirësimin e raportimit dhe transparencës si dhe trajnimi e vazhdueshëm të stafit auditues.

Zhvillimet profesionale dhe rritja e kapaciteteve audituese mbështeten fuqimisht angazhimet të ndërmarra nën **Objektivin e Tretë Strategjik**, përmirësimi i cilësisë dhe shtimi i numrit të auditimeve të performancës. Me miratimin e Ligjit 154/2014 KLSH-ja u mandatua për të realizuar auditime performance në mënyrë eksplicite dhe specifike, me akses të pakufizuar, si në subjekte, ashtu edhe në informacion, sikurse dhe me të drejtën për të raportuar në Kuvend me auditime individuale performance. Për vitin 2017, numri i auditimeve të performancës janë rritur me 20% duke arritur në 15 auditime, trend që do të vijojë të mbahet edhe në pas duke e kthyer këtë lloj auditimi si auditimin bazë të punës audituese të Kontrollit të Lartë të Shtetit, në ndjekje të modeleve të institucioneve homologe europiane dhe më gjerë.

Në **Objektivin e Katërt Strategjik**, KLSH, kaloi drejt një zhvillimi ambicioz atë të auditimeve në sistemet e teknologjisë së informacionit. Në Ligjin nr. 154/2014, KLSH-ja u mandatua për të realizuar auditime të teknologjisë së informacionit si një lloj i veçantë i auditimi, nëpërmjet të cilit, KLSH mbledh dhe vlerëson provat, për të përcaktuar nëse një sistem kompjuterik mbron asetet, ruan integritetin e të dhënave, lejon që synimet e subjektit që auditohet të arrihen në mënyrë efektive duke përdorur burimet në mënyrë eficiente. Nën këtë objektiv është krijuar Drejtoria e Auditimit të TI-së dhe janë realizuar auditimet e para të këtij lloji, pasi është punuar për të miratuar kuadrin e plotë rregullativ mbi të cilën realizohen auditimet ët tilla mjaft komplekse. Numri i auditimeve TI është modest por me një trend rritës nga viti në vit, fakt që tregon se edhe në këtë auditim, konsolidimi i punës audituese është i kënaqshëm.

Në përmbushje të **Objektivit të Pestë Strategjik**, KLSH ka rritur kontributin për qeverisjen e mirë, nëpërmjet luftës kundër korrupsionit. Ndërmarrja e veprimeve kundër korrupsionit ka marrë dimensione të reja nga viti në vit. Zbulimi dhe denoncimi i rasteve të korrupsionit në njësitë publike të audituara janë shoqëruar me masa konkrete për të luftuar korrupsionin si fenomen dhe jo thjesht si raste individuale. Kontrolli i Lartë i Shtetit në përmbushje të misionit të tij, ka bërë transparente nivelin e përgjegjshmërisë së institucioneve qeveritare dhe publike. Gjatë viteve 2012-2017, masa e dëmit ekonomik të zbuluar nga institucioni i auditit të jashtëm publik shqiptar e ka kaluar vlerën e 1 miliard dollarëve amerikane (USD), në një ekonomi me GDP vjetore rreth 10 miliard USD.

Nën **Objektivin e Gjashtë Strategjik**, KLSH ka integruar elementë modernë të komunikimit si dhe ka miratuar, në qershor 2017, Strategjinë e Komunikimit 2017-2019, duke synuar të përçojë zërin e qytetarit dhe të publikut nëpërmjet auditimeve dhe raportimeve për gjetjet dhe rekomandimet e tyre. Strategjia e komunikimit, thekson marrëdhëniet e KLSH me publikun dhe Kuvendin, si dhe duke përfshirë edhe partnerë të tjerë në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar. Në vitin 2016, Kuvendi miratoi Rezolutën për vlerësimin e veprimtarisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015, duke vlerësuar progresin e arritur nga institucioni në përafrimin e punës së tij audituese me standardet ndërkombëtare të fushës. Kjo Rezolutë shpreh angazhimin maksimal të Kuvendit me qëllim përmirësimin e bashkëpunimit si dhe për mundësinë e krijimit të Nënkomisionit parlamentar brenda Komisionit për Ekonominë dhe Financat për të monitoruar në mënyrë sistematike aktivitetin e KLSH-së dhe veçanërisht për zbatimin e rekomandimeve të KLSH nga institucionet e shtetit.

Komunikimi përmes elementëve modernë ka arritur të përmbushi objektivat e kësaj strategjie. Faqja e WEB-it të KLSH-së është një dritare më shumë dhe të interesuarit mund të gjejnë informacione të shumta për aktivitetin e KLSH-së dhe veçanërisht për raportet e auditimet. Publikimi i vendimeve të Kryetarit të Kontrollit të Lartë të Shtetit deri në masën 98%, ka zgjeruar ndjeshëm kanalet e komunikimit me median e shkruar të vendit, gazetatat dhe revistat. Kjo qasje e re e KLSH-së është në përputhje të plotë dhe bazohet në standardet profesionale të auditimit publik suprem ISSAI-et, dhe përkatësisht në Deklaratën e Limës (ISSAI 1), si dhe në Standardin ISSAI 20 “Parimet e Transparencës dhe të Përgjegjshmërisë”, Parimi i 8-të, mbi komunikimin në kohë dhe gjerësisht të Institucioneve Supreme të Auditimit.

Duke vijuar një traditë pozitive dhe inovative të nisur në vitin 2013, për pesë vite 2013-2017, audituesit e KLSH kanë botuar 521 artikuj, ese, editoriale, analiza e profile në median e shkruar, të cilët janë botuar të përmbledhur në 9 volume, të cilat i janë shtuar kolanës së KLSH-së.

Një vlerë e shtuar e KLSH-së, në gjashtë vitet e fundit (2012-2017), në fushën e komunikimit dhe të transparencës së institucionit është **kolana e botimeve** të saj, e cila ka arritur në fund të vitit 2017 në 83 tituj, nga vetëm 12 botime modeste të periudhës 1992-2011. Çdo vit dinamika e botimeve të institucionit rritet me 10%, duke synuar që për periudhën Janar 2012- Dhjetor 2018 të arrijë në 100 libra të botuar.

Si një risi në fushën e komunikimit, janë Marrëdhëniet me Organizatat dhe Institucionet Ndërkombëtare, SAI-t homologe si dhe organizata profesionale dhe të shoqërisë civile brenda vendit, nëpërmjet nënshkrimit të Marrëveshjeve të Bashkëpunimit. Gjatë gjashtë viteve të fundit janë lidhur 9 Marrëveshje Bashkëpunimi me Institucione Shtetërore, 27 Marrëveshje me Organizata të Shoqërisë Civile, Universitete dhe Zyra të Programeve Ndërkombëtare si dhe 15 Institucione Homologe të vendeve anëtare të BE-së dhe rajonit.

Si një metodë inovative e luftës kundër mashtrimit dhe korrupsionit bazuar në një metodologji balancuese të masave parandaluese dhe atë ndëshkimore, KLSH ka përkthyer dhe botuar “Auditimin e Etikës” dhe në perspektivën e afërt kryerja e auditimit të etikës dhe integritetit në njësitë publike do të jetë një mjet i rëndësishëm në forcimin e rolit parandalues të KLSH në luftën kundër korrupsionit. Për më tepër, duke filluar që nga viti 2014, analizat vjetore janë kryer duke përdorur një instrumentin e vetëvlerësimit të integritetit INTOSAINT për institucionin. Manuali i Auditimit të Mashtrimit Financiar dhe Korrupsionit, i draftuar nga ekspertet polak pergjate implementimit te projektit IPA gjatë vitit 2017, përbën një instrument të strukturuar jo vetëm për audituesit e KLSH në auditimet e rasteve të mashtrimit dhe korrupsionit, por edhe realizon funksionimin e sistemit parandalues dhe zbulues të veprimeve potenciale korruptive brenda institucionit.

Monitorimi i implementimit të Planit të Zhvillimit, të periudhës së mëparshme, identifikoi eksperiencat e rëndësishme në këto vitet e fundit dhe konfirmoi se KLSH ka treguar profesionalizëm si në parashikimet për zhvillimet e saj strategjike, ashtu dhe në vënien në jetë dhe zbatimin e suksesshëm të tyre. *Raporti i Monitorimit të*

Planit e Zhvillimit Strategjik të KLSH 2013-2017 vlerësoi se në tërësi indikatorët e performancës të vendosur në Planin e Veprimit u arritën si në aspekte të përmbajtjes ashtu dhe kohës së realizimit të tyre në rreth 90% të objektivave të synuara dhe 10 % janë në proces apo të pa realizuara.

IV.4.2 STRATEGJIA E IMPLEMENTIMIT TË STANDARDEVE NDËRKOMBËTARE TË AUDITIMIT ISSAI

Programi “3i-Iniciativa e Implementimit të ISSAI-ve” i prezantuar nga Organizata Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit , INTOSAI dhe IDI (Iniciativa për Zhvillimi e INTOSAI-t)në vitin 2012, mbështet Institucionet Supreme të Auditimit të vendeve në zhvillim për implementimin e ISSAI-ve.

Nën dritën e këtij Programi, Institucionet Supreme të Auditimit anëtarë të IDI (INTOSAI Development Initiative), pjesë e të cilit është edhe institucioni ynë, angazhohen për të implementuar strategji, të cilat të sigurojnë jo vetëm adoptimin e standardeve, por mbi të gjitha të synohet pajtueshmëria në implementimin e tyre. Kontrolli i Lartë i Shtetit, në Mars të vitin 2013, ka nënshkruar me përfaqësues të INTOSAI-t dhe IDI-t, Marrëveshjen për implementimin e Programit të 3 i-ve, “Iniciativa e Implementimit të ISSAI-ve”. Angazhimi ynë në këtë marrëveshje përfshin:

- përcaktimin e rolit dhe përgjegjësi të moderatorëve, të cilët do të udhëheqin procesin e implementimit të ISSAI-ve, në nivel kombëtar;
- kryerjen e vlerësimeve mbi pajtueshmërinë e ISSAI me ndihmën e moderatorëve të ISSAI, hartimin e strategjisë së implementimit të ISSAI-ve;
- monitorimin, vlerësimin dhe raportimin mbi këtë implementim, çdo vit si pjesë e procesit të raportimit të rregullt vjetor mbi performancën e veprimtarisë së marrëveshjes.

Në këtë kuadër përgjatë vitit 2017, KLSH vijoi me përmbushjen e objektivave të Strategjise Implementimit të Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit duke përmbushur në këtë mënyrë pritshmëritë, duke u angazhuar plotësisht në zbatimin e standardeve profesionale në ushtrimin e funksionit auditues në një linjë me qasjen e INTOSAI-t dhe EUROSAT-t duke e konsideruar këtë proces si një prej sfidave me dinamike me të cilat përballen të gjithë SAI-t në nivel global që është “Zbatimi i Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit, ISSAI”. Procesi i implementimit të ISSAI-

ve përgjatë vitit 2017 u fokusua ne keto tre drejtime:

1. Implementimin e ISSAI-ve në përputhje me mandatin e KLSH-së.
2. Vlerësimin e performancës së auditimeve kundrejt ISSAI-ve.
3. Përdorimin e ISSAI-ve si kuadër referues në veprimtarinë audituese.

Në këtë këndvështrim i gjithë procesi i zbatimit të ISSAI-ve është kryer nëpërmjet rishqyrtimeve dhe riformulimeve të metodologjive të auditimit të KLSH, proceseve dhe procedurave si dhe të gjithë faktorëve të tjerë institucionale që ndikojnë sigurimin e përputhshmërisë së veprimtarisë audituese me standardet profesionale. Procesi i implementimit të standardeve ISSAI është dinamik dhe në funksion të vetë zhvillimit të tij. Kjo duket qartë dhe nga niveli më i lartë i përmbushjes të objektivave të Strategjisë shprehur në matricën e implementimit pjese e Raporteve te Monitorimit të kësaj strategjie. Raportet e monitorimit të Strategjisë së Implementimit të ISSAI-ve perfshi dhe Raportin e monitorimit të vitit 2017 dëshmojnë për një ndjekje zbatim rigoroz të përmbushjes së objektivave por jo vetem, ato jane dëshmi e përpjekjeve institucionale për të progresuar drejt implementimit të plotë të Standardeve ISSAI.

IV.4.3 STRATEGJIA PËR MENAXHIMIN E RISKUT

“Strategjia e Menaxhimit të Riskut në KLSH” mbështetur në ISSAI 9130 “Udhëzues për Standardet e Kontrollit të Brendshëm për Sektorin Publik-Informacion i zgjeruar për Menaxhimin e Riskut Institucional” dhe në Ligjin nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH nr.41, datë 30.03.2015 vendosi si Qëllim kryesor: Sigurinë që koncepti i menaxhimit të riskut të jetë në themel të kulturës organizative nëpërmjet filozofisë së zvogëlimit të riskut dhe vlerësimit të tij, për çdo veprimtari që kryen institucioni i Kontrollit të Lartë të Shtetit.

Strategjia e Menaxhimit te Riskut në Kontrollin e Lartë të Shtetit jep një qasje gjithëpërfshirëse dhe të strukturuar për të identifikuar, vlerësuar dhe menaxhuar riskun e institucionit. Ajo synon të ndërtojë dhe të nxisë zhvillimin duke u bazuar në rishikime të rregullta dhe procese të përditësimit të vlerësimeve, KLSH përgjatë vitit 2017, vijoi me implementimin e strategjisë së menaxhimit të riskut, konsideruar si një prej një prej dokumenteve bazikë dhe boshti i sistemit të menaxhimit të riskut. KLSH e ka konsideruar menaxhimin e riskut, si pjesë e kulturës menaxheriale

organizative e integruar në planet dhe veprimtaritë e përditshme të punës, duke synuar identifikimin zvogëlimin dhe vlerësimin e riskut për çdo veprimtari që kryen institucioni i Kontrollit të Lartë të Shtetit. Menaxhimi i Riskut përgjatë vitit 2017, është realizuar si një proces që i është bashkëngjitur arritjes së objektivave të synuara në përputhje edhe me rekomandimet për zhvillim të Rezolutës së Kuvendit të Shqipërisë për KLSH-në, të Tetorit 2016.

Në veçanti rekomandimi i rezolutës që: *“KLSH gjatë periudhës në vijim të zbatojë strategjinë e Menaxhimit të Kontrollit të Riskut me qëllim identifikimin, analizimin dhe monitorimin e risqeve kryesore që shoqërojnë përgjegjësitë e KLSH në funksion të minimizimit të ngjarjeve negative të paparashikuara dhe maksimizimin e mundësive gjatë veprimtarisë audituese”*¹³, ka qenë në fokus të menaxhimit të risqeve në të gjithë komponentët përberës të tij i lidhur ngushtësisht me elementet e riskut të Strategjisë për Zhvillim; me risqet menaxheriale, risqet institucionale, risqet e lidhura me veprimtarinë audituese. Zbërthimi në këto komponentë i riskut ka plotësuar kuadrin e menaxhimit të riskut institucional në të gjithë dimensionet e funksionimit të institucionit përgjatë veprimtarisë të vitit 2017. Në përfundim theksojmë që KLSH ka kryer përgjatë vitit 2017 dhe procesin e monitorimit të implementimit të Strategjisë së riskut duke rezultuar me një raport monitorimi, i cili është publikuar dhe në web-in e KLSH-së, duke i mundësuar të gjitha palëve të interesit ofrimin e informacionit, në funksion të progresit të bërë në këtë drejtim.

IV.5 STRATEGJIA E ZHVILLIMIT TË KONTROLLIT TË LARTË TË SHTETIT PËR VITET 2018-2022, SI VAZHDIMËSI E PROCESIT TË MODERNIZIMIT INSTITUCIONAL

Kontrolli i Lartë i Shtetit ka vendosur fokusin strategjik të zhvillimit i udhëhequr nga konceptet dhe parimet e adresuara në dy Rezolutat e rëndësishme të Asamblesë së Përgjithshme, të cilat kanë pranuar dhe theksuar *“...rolin e Institucioneve Supreme të Auditimit në promovimin e një administrate publike efikase dhe të përgjegjshme, të favorshme për realizimin e prioritetëve të zhvillimit. Ato luajnë një rol kritik në luftën kundër mashtrimeve financiare dhe praktikave të korruptuara”*. Mesazhet e përcjella nga Kongreset të XXI dhe XXII të INCOSAI-t: *“Auditimi Kombëtar në shërbim të Qeverisjes së Mirë Kombëtare”*¹⁴, *“Institucionet Supreme të Auditimit*

¹³ Rezoluta e Kuvendit adresuar KLSH datë 20 Tetor 2016 “Rekomandimet”, pika 7.

¹⁴ Deklarata e Kongresit të XXI të INCOSAI-t, Pekin, Tetor 2013, “40 – Vjet Deklarata e Limës (1977 – 2017)”, Seria Botime KLSH- 16 2017/83, fq 219.

(SAI-et) në shërbim të qytetarëve “ dhe “Të bashkuar në ambicie dhe vendosmëri”¹⁵, përbëjnë thelbin e objektivave të zhvillimit të KLSH-së për periudhën 2018-2022.

“KLSH shërbëstar i qytetarit” do të jetë motoja e Strategjisë së Zhvillimit të KLSH-së për periudhën 2018-2022.

KLSH, si partner aktiv i rrjetit ndërkombëtar të institucioneve supreme të auditimit, ka integruar në kornizën e zhvillimit strategjik mesazhet e përciella nga Kongresi i XXII i INCOSAI-t “Institucionet Supreme të Auditimit (SAI-et) në shërbim të qytetarëve” dhe “Të bashkuar në ambicie dhe vendosmëri”.

KLSH ka vendosur tashmë një bazë solide mbi të cilën po ndërtohet strategjia e së ardhmes, që përfaqëson mënyrën se si do të menaxhohet ndryshimi nga arritjet aktuale drejt pritshmërive. Zhvillimet për periudhën e ardhshme janë mbështetur në vlerësimet dhe analizat në referencë se çfarë është bërë dhe çfarë synohet të arrihet nga KLSH, gjithnjë drejt përmbushjes së misionit dhe vizionit e duke ruajtur e zhvilluar vlerat e parimet tona. Objektivi i tretë i ISSAI-t 12, sipas të cilit “SAI duhet të jetë një organizatë model që udhëheq nëpërmjet shembullit”, përbën boshtin mbi të cilin është hartuar Strategjia e Zhvillimit të KLSH-së dhe që synon të sigurojë: transparencën dhe përgjegjshmërinë e duhur; qeverisjen e mirë; pajtueshmërinë me Kodin e Etikës; ndërtimin e kapaciteteve nëpërmjet promovimit të të mësuarit dhe shpërndarjes së njohurive. Misioni dhe Vizioni i KLSH konkretizohet në tre qëllime strategjike, në të cilat KLSH do të fokusojë veprimtarinë e saj për vitet 2018-2022.

IV.5.1 QËLLIMI 1: RRITJA E IMPAKTIT TË PUNËS AUDITUESE ME FOKUS NË 6 E-të

KLSH është e angazhuar të zhvillohet si një institucion që udhëheq nëpërmjet shembullit. Ky qëllim mbështetet nga 10 nën objektiva.

1.1. Forcimi i pavarësisë dhe mandatit të KLSH Pavarësia dhe mandati i Kontrollit të Lartë të Shtetit janë sanksionuar në Kushtetutë dhe në Ligjin Organik, duke u konsideruar si kusht i domosdoshëm për përmbushjen e misionit dhe arritjen e qëllimit dhe objektivave strategjike përgjatë zhvillimit ndër vite. Raporti me konkluzionet dhe rekomandimet e Rishikimit nga Kolegët¹⁶ për pavarësinë, do të

¹⁵ Kongresi XXII, INCOSAI-t, Abu Dhabi, Dhjetor 2016, “40 – Vjet Deklarata e Limës(1977 – 2017)”, *Seria Botime KLSH- 16 2017/83, fq. 237*

¹⁶ Raporti Final i “ Rishikimit nga Kolegët” mbi Pavarësinë e ALSAI-t, ACA. Gjykata Austriake e Auditimit, Qershor 2017, www.klsh.org.al.

shërbejnë për KLSH si bazë mbi të cilën do të propozohen ndryshimet e nevojshme në kornizën ligjore përkatëse në mënyrë që të gjitha parakushtet që konsiderohen të domosdoshme për pavarësinë e institucionit të sigurohen lidhur me qartësimin dhe adresimin e fushave të pambuluar me auditim nga KLSH, për një qasje të pakufizuar dhe të pavarur në auditimin e institucioneve, organizatave dhe kompanive që janë përdorues të fondeve publike, pavarësisht statusit të tyre, përfshirë edhe përdoruesit e fondeve të asistencës së Bashkimit Europian.

1.2. Auditimi mbi baze risku - qasje efektive e auditimit. Sfida kryesore dhe objektivi strategjik i institucionit është hartimi i “Hartës së Riskut në nivel Kombëtar” si një dokument gjithëpërfshirës që përcakton dhe vlerëson riskun politik, ekonomik, social, teknologjik dhe mjedisor në të gjithë sektorin publik në Shqipëri për periudhën e ardhshme, kërkon bashkëpunim të gjerë jo vetëm midis institucioneve, por mbi të gjitha me studiuesit e profesoratin e universiteteve dhe institucionet e kërkimit shkencor.

1.3. Kryerja e Auditimit Financiar në përputhje me standardet ndërkombëtare të auditimit. Auditimi financiar përbën një nga aktivitet audituese më tradicionale nga pikëpamja e historisë, por që përsoset në mënyrë dinamike nga zhvillimet në fushën e raportimit financiar, përfshi rolin gjithnjë e më të madh të teknologjisë së informacionit në këtë fushë, si dhe evoluimet e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit. Ky zhvillim e bën të domosdoshëm që KLSH, të garantojë kapacitete institucionale të përshtatshme për të kryer auditime financiare në përputhje me standardet ndërkombëtarë të auditimit (SNA) mbi pasqyrat financiare të sektorit publik të përgatitura në përputhje me IPSAS.

1.4. Fokusimi në rritje drejt Auditimit të Performancës. Auditimi i Performancës është konceptuar në strategjinë e kaluar si një nga shtyllat moderne të zhvillimit të KLSH-së, sipas eksperiencave botërore. Objektivat ambiciozë vendosin në fokus të zhvillimeve të mëtejshme auditimin e performancës. Në mënyrë specifike fusha e auditimit të performancës përballet risqe mjaft domethënëse si: Ndryshimi i filozofisë dhe vizionit të hierarkisë drejtuese për rolin që duhet të mbartë auditimi i performancës brenda e jashtë institucionit; pasiviteti i audituesve për të aplikuar metoda auditimi që klasifikojnë dhe monetarizojnë punën audituese sipas 3 apo më shumë E-ve; fokusimi në mikro-çështje audituese, duke gjeneruar auditime të segmentuara dhe me impakt pjesor, e të tjera, në kuadrin e përgjithshëm të institucionit.

1.5. Thellimi në Auditimin e Teknologjisë së Informacionit (IT). KLSH vendos nevojën për zhvillime të mëtejshme të Auditimit të IT-së në krye të objektivave që kanë ndikim të drejtpërdrejtë në rritjen e performancës institucionale. Objektivi i KLSH, për periudhat e ardhshme, konsideron kalimin në një fazë që synon konsolidimin e Auditimeve të Teknologjisë së Informacionit, dhe përdorimin e elementeve të Auditimeve IT në auditimet e përputhshmërisë, financiare dhe të performancës.

1.6. Konsolidimi i Auditimit të Përputhshmërisë vlerësuar sipas kërkesat e ISSAI-ve. Eksperienca e deritanishme e KLSH-së ka treguar se auditimet e përputhshmërisë janë lloji më i përhapur i auditimeve të kryera. Vlerësimet e institucioneve ndërkombëtare kanë shprehur pozitivitet për sa i përket aftësive të audituesve në kryerjen e këtij lloj auditimi si dhe rezultateve të tyre. Megjithatë, KLSH njeh nevojën që ndërsa do të punohet në drejtim të rritjes së numrit të auditimeve financiare dhe të performancës, nuk mund të mbetet mënjanë cilësia dhe konteksti i auditimeve të përputhshmërisë.

1.7. Cilësia si prioritet i KLSH - Përmirësimi i cilësisë dhe Përfitimi nga Auditimet e KLSH. Duke njohur dhe duke qenë të ndërgjegjshëm që cilësia është thelbësore për arritjen e objektivave dhe përmbushjen e misionit në shërbim të Kuvendit dhe të qytetarëve shqiptarë, KLSH do të adoptojë Sistemin e Menaxhimit të Cilësisë i cili përfshin dy anë, kontrollin e cilësisë dhe sigurimin e cilësisë. Kontrolli i cilësisë do të konsolidohet nëpërmjet zbatimit të përpiktë të Rregullores së Procedurave të Auditimit të KLSH. Kjo procedurë mbështetet edhe nga Sigurimi i Cilësisë, i cili kryhet nga individë të pavarur që nuk kanë marrë pjesë në procesin e auditimit që po rishikojnë.

1.8. Forcimi i ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve, rritja e nivelit të rekomandimeve të pranuar dhe të zbatuara. Efekti real i aktivitetit auditues së KLSH-së matet me nivelin e zbatimit të rekomandimeve nga subjektet publike të audituara, institucionet ligj-zbatuese dhe politikbërësit. Për këtë qëllim KLSH-ja do të përdorë instrumentet e nevojshme për të siguruar ndërtimin dhe implementimin e sistemit të procedurave dhe infrastrukturën e duhur brenda institucionit, për të siguruar gjurmimin sistematik dhe periodik të zbatimit të rekomandimeve shoqëruar me bashkëpunimin ndërinstitucional për arritjen efektive të objektivave. I domosdoshëm është edhe sinergizimi me faktorë të tjerë për t'i kërkuar qeverisë¹⁷ të implementojë urdhra e udhëzime për zbatimin e rekomandimeve të KLSH-së.

¹⁷Që prej vitit 2013, nuk ka asnjë Urdhër të KM për zbatimin e rekomandimeve të KLSH.

1.9. Rritja e impaktit të raportimeve nëpërmjet rritjes së përdoruesve të produkteve të KLSH-së. KLSH është e angazhuar, që në mënyrë të vazhdueshme të jetë institucion bashkëveprues dhe gjithëpërfshirës për të maksimizuar kontributin që ofron, nëpërmjet zhvillimit të ekspertizës, për t’iu përgjigjur problemeve dhe sfidave që dalin dhe për të qenë i aftë të demonstrojë autoritetin e duhur për të gjeneruar impakt pozitiv për çështjet që auditohen. KLSH synon të rrisë influencën dhe impaktin e auditimeve të saj duke zgjeruar bazën e përdoruesve të produkteve të saj, gjetjeve, opinioneve dhe rekomandimeve të auditimeve, për t’i shërbyer qoftë përdoruesve direkt ashtu dhe indirekt, duke përdorur kanalet më efektive të komunikimit për të mbërritur deri tek përdoruesi më i fundit, qytetari i thjeshtë.

1.10. Roli i KLSH-së në luftën kundër korrupsionit. Synimet e KLSH-së për dimensionin e integritetit dhe të parandalimit të korrupsionit shkojnë përtej institucionit, duke e shtrirë atë në të gjithë organet shtetërore. Objektivi kryesor në Strategjinë e 2018-2022 do të jetë miratimi nga Kuvendi i **ligjit për “Përgjegjësinë materiale”**, i cili konsiderohet si një mjet mjaft i rëndësishëm për të luftuar “*në rrënjë*” korrupsionin i cili injektohet “... *ne arteriet e funksionimit të shtetit nga “Kultura e pandëshkueshmërisë” dhe mungesa e vënies përpara përgjegjësisë të nëpunësve të lartë të Shtetit, abuzues me interesin publik*”. Duke marrë në konsideratë mprehtësinë e këtij problemi të evidentuar qartazi edhe nga aktivitet audituese, KLSH do të insistojë ndërtimin e një njësie apo komiteti ndërinstitutional apo kombëtar për të krijuar frontin e përbashkët të luftës ndaj korrupsionit duke marrë masat për parandalimin e tij.

IV.5.2 QËLLIMI 2. OPTIMIZMI I KAPACITETEVE PROFESIONALE, AFTËSIVE AUDITUESE, PROCEDURAVE TË PUNËS, LOGJISTIKËS DHE FUNKSIONEVE TË TJERA MBËSHTETËSE

2.1. Korniza Matjes Performancës-si mjet vlerësimi dhe faktor zhvillimi të veprimtarisë së KLSH-së. Vlerësimi i nevojave nëpërmjet KMP do të jetë baza mbi të cilën KLSH do të parashikojë zhvillimet strategjike, duke u mbështetur në informacione dhe të dhëna konkrete, të cilat identifikojnë aspektet dhe veprimet që duhet të ndërmerren për të siguruar përputhshmëri të plotë me standardet e pranuar, menaxhimin e performancës, përcaktimin e mundësive për t’u përmirësuar dhe monitoruar punën e KLSH, si dhe për të rritur transparencën e llogaridhënien.

2.2. Zbatimi i Standardeve Profesionale nëpërmjet zhvillimit të metodologjive dhe standardeve të aplikueshme në përputhje me praktikat më të mira të profesionit. Zbatimi i standardeve profesionale konsiderohet prej KLSH-së si një prej prej sfidave të vazhdueshme me të cilat përballen të gjithë SAI-t në nivel global. Implementimi i Standardeve ISSAI është një proces dinamik dhe një prej sfidave të zhvillimit institucional të KLSH-së. Në përmbushje të këtij objekti strategjik, institucioni është angazhuar në rishqyrtime dhe axhornime të metodologjive të auditimit të KLSH-së, proceseve dhe procedurave, për të siguruar përputhshmërinë e veprimtarisë audituese me standardet profesionale dhe vlerat.

2.3. Nxitja dhe promovimi i vlerave të larta profesionale të audituesve nëpërmjet kultivimit të kulturës së të mësuarit gjatë gjithë jetës. Kapitali human, audituesit, mbeten aset më i rëndësishëm dhe më i vlefshëm për KLSH-në duke konsideruar që suksesi në përmbushjen e misionit dhe arritjen e objektivave të saj varet në mënyrë të ndjeshme nga të krijuarit të një trupe auditimi kompetente dhe të mirëtrajnuar. Nëpërmjet këtyre elementeve theksohet domosdoshmëria e kulturës së edukimit të vazhdueshëm nga audituesit. Realizimi i 25 ditë trajnimi në vit për çdo auditues në KLSH, është jo vetëm objektiv por dhe një traditë. Politikat e Burimeve Njerëzore të KLSH-së janë instrumenti kryesor për promovimin e vlerave profesionale të audituesve nëpërmjet trajnimit të vazhdueshëm, pasi bazohet në ndërtimin dhe funksionimin e sistemit të vlerave.

2.4. Forcimi i sistemit të strukturuar të edukimit profesional nëpërmjet certifikimit të audituesve publikë dhe zhvillimit të vazhdueshëm. KLSH e konsideron trajnimin dhe zhvillimin profesional të audituesve si një standard auditimi. Audituesit e jashtëm të sektorit publik duhet të jenë të aftë t'i përgjigjen ndryshimeve të ambientit ekonomik, social, teknologjik dhe të ballafaqohen me standardet në rritje të aktivitetit auditues; të përballen me presione politike e publike apo sfida të tjera që lidhen me vetë vulnerabilitetin e profesionit të auditimit. Objekti i referohet ndryshimit të idesë kryesore në të cilën bazohet sistemi i trajnimit në KLSH: nga metoda e “mbushjes së boshllëqeve”, në ofrimin e mundësive punonjësve më të mirë për të marrë pjesë në aktivitete trajnuese të cilësisë së lartë.

2.5. Implementimi dhe monitorimi i vazhdueshëm i Dokumentit të Politikave për Zhvillimin e Burimeve Njerëzore të KLSH-së. Monitorimi i vazhdueshëm, vlerësimi i implementimit të Dokumentit të Politikave të Burimeve Njerëzore do të jetë një nga mjetet me të cilat KLSH do të masë efektivitetin e këtyre politikave, dhe do të mbajë

të përditësuar sistemin e menaxhimit të këtyre burimeve për të siguruar shpërndarjen dhe përdorimin me më efektivitet të këtyre burimeve.

2.6. Integriteti si vlerë themelore e KLSH-së. Në fokus të politikave të ndjekura nga lidërsip-i i Kontrollit të Lartë të Shtetit ka qenë ndërtimi i një sistemi efektiv të integritetit, si dhe funksionimi efektiv dhe i vazhdueshëm i tij, duke e konsideruar atë si pjesë integrale të menaxhimit të përditshëm të institucionit dhe jo si një politikë të përkohshme. Objektivi i kësaj qasjeje është impakti në krijimin e një sistemi dhe ambienti jo korruptiv dhe implementimin e një kulture etike dhe me integritet. KLSH do të vazhdojë angazhimin e plotë dhe pa kompromis për çdo individ në veçanti, për të krijuar një ambient ku vlerat etike dhe integriteti të jenë tipare thelbësore në formimin e përgjithshëm të audituesit shtetëror.

2.7. Forcimi i Sistemit të Kontrollit të Brendshëm. KLSH synon të mbajë dhe të përditësojë kuadrin e ngritur ligjor e rregullator në shërbim të qeverisjes së brendshme, duke implementuar politika dhe procedura kontrolli efektive për të mbajtur një ambient kontrolli të shëndetshëm. Adoptimi dhe implementimi i Standardeve të e Kontrollit të Brendshëm të Qeverisë (*The Green Book*) do të mundësojë aplikimin e kriterëve për hartimin, implemetimin dhe funksionimin e një sistemi efektiv të kontrollit të brendshëm mbi bazën e parimeve të pesë komponentëve te kontrollit: mjedisin e kontrollit, vlerësimin e riskut, veprimtaritë kontrolluese, monitorimin dhe informimin e komunikimin, sipas përcaktimeve të modelit COSO. Thelbin e objektivit për forcimin e kontrollit të brendshëm do ta përbëjë ruajtja e vlerave, integritetit dhe etikës në kryerjen e detyrave audituese nga çdo individ të çdo niveli ekzekutiv dhe drejtues në KLSH.

IV.5.3 QËLLIMI 3. FORCIMI I KOMUNIKIMIT DHE BASHKËPUNIMIT

KLSH do të vijojë angazhimin për të kontribuar në zhvillimet e profesionit nëpërmjet pjesëmarrjes aktive në aktivitete bashkëpunimi në nivel ndërkombëtar dhe rajonal dhe në mënyrë të veçantë në pjesëmarrjen e tij në grupet e punës dhe “task forcës” të krijuar për çështje specifike.

3.1. Konsolidimi i marrëdhënieve të KLSH-së me Parlamentin. Mbështetur në praktikat më të mira dhe konkluzionet e rekomandimet e dala nga dokumente vlerësuese të SIGMA-s dhe Bankës Botërore/PEFA-s, KLSH do të theksojë edhe më tej kërkesën për organizimin e dëgjësive publike dhe në mënyrë të veçantë të Komisioneve përkatëse Parlamentare me njësitë e audituara. Kjo me qëllim ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve dhe rritjen e impaktit të raporteve të KLSH. Ndërgjegjësimi i anëtarëve të Kuvendit për përfitimet që i sjell shtetit dhe shoqërisë një auditim efektiv publik dhe rolin e ndërsjellë të legjislativit në rritjen e impaktit për shtimin e vlerës së auditimeve të KLSH-së duhet të qëndrojë në themel të përpjekjeve për të siguruar një ambient të jashtëm mbështetës dhe të dobishëm.

3.2. Roli i KLSH në Axhendën e vitit 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm. Kongresi XXII i INTOSAI-t në Abu d’Habi, Emiratet e Bashkuara Arabe, vendosi angazhimin për rritjen e kontributit të INTOSAI-t dhe SAI-ve në Axhendën e OKB për vitin 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm, duke përfshirë mirëqeverisjen në mënyrë që të forcojë luftën kundër korrupsionit. Duke konsideruar rolin kritik që SAI-t kanë për të garantuar hartimin dhe zbatimin e strategjive kombëtare në lidhje me zhvillimin e qëndrueshëm si dhe integritetin, besueshmërinë, dhe krahasueshmërinë e statistikave kombëtare që i paraqiten OKB-së nga vendet e ndryshme për të vlerësuar progresin kundrejt Axhendës 2030. Strategjia e Zhvillimit të KLSH 2018-2022 është e ndërtuar dhe orientuar në përmbushje të këtyre angazhimeve që i përkasin sferës ndërkombëtare. Planifikimi i auditimeve përfundimisht duhet të rezultojë në një mbulim më të mirë të OZHQ-ve në raportet e auditimit¹⁸. Këto deklarata konsiderohen nga KLSH si objektiva të rëndësishëm për t’u arritur gjatë zbatimit të Strategjisë të Zhvillimit 2018-2022.

3.3. Implementimi dhe monitorimi i vazhdueshëm i Strategjisë për Komunikim të KLSH-së. Politika e komunikimit është jetike për rolin dhe përmbushjen e misionit të KLSH-së, po ashtu dhe dobishmëria e saj në funksion të maksimizimit të vlerës së produkteve, raporteve të auditimit si dhe zbatimit të rekomandimeve. Strategjia e zhvillimit 2018-2022 përfshin si pjesë integrale dhe shume të rëndësishme suksesin e arritjes së objektivave të vendosura në Strategjinë e Komunikimit 2017-2019. Për këtë qëllim implementimi në të gjitha dimensionet e Strategjisë së Komunikimit 2017-2019, do të përbëjë instrumentin më efikas për rritjen dhe thellimin e impaktit të aktivitetit auditues së KLSH-së, dhe njëkohësisht duke forcuar

¹⁸ Deklarata e Kongresit të XXII, INCOSAI, Abu D’habi, Dhjetor 2016, “40 – Vjet Deklarata e Limës(1977 – 2017)”, *Seria Botime KLSH- 16 2017/83*.

partneritetin me palët e interesit duke i bërë ata aleatët më besnik të tij për të rritur presionin ndaj ekzekutivit për zbatimin sa më të plotë të rekomandimeve të institucionit të auditimit të jashtëm publik.

3.4. Thellimi dhe shtrirja e bashkëpunimit me institucionet e tjera. Moto e INTOSAI-t "Nga eksperiencia e përbashkët, përfitojnë të gjithë" (Experientiamutua Omnibus prodest), përbën thelbin mbi të cilin KLSH ka ndërtuar dhe implementuar Strategjinë për Zhvillim gjatë viteve 2012-2017 por që përbën dhe filozofinë e këtij dokumenti strategjik për periudhën 2018-2022. Përdorimi i instrumenteve të përshtatshme në vendosjen e ambientit bashkëpunues me të gjitha palët dhe ruajtja e pavarësisë së auditimit janë parashkushtet për krijimin e marrëdhënieve korrekte dhe profesionale bashkëveprimi.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
NR 113/3
DATE 23/7/2018

REPUBLIKA E SHQIPËRISE
KUVENDI
SEKRETARI I PËRGJITHSHËM

Nr. 315/4 Prot.

Tiranë, më 23.07.2018

Lënda: Dërgim rezolute për dijeni

Drejtuar:

KONTROLLIT TË LARTË TË SHTETIT

TIRANË

Bashkëlidhur ju dërgojmë për dijeni:

Rezolutë "Për vlerësimin e veprimtarisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2017".

Duke ju falënderuar për bashkëpunimin.

SEKRETARI I PËRGJITHSHËM

Genci GJONÇAJ

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KUVENDI

MIRATOHET

K R Y E T A R I

Gramoz RUÇI

REZOLUTË

PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË KONTROLLIT TË LARTË

TË SHTETIT PËR VITIN 2017

Kuvendi i Shqipërisë,

- Duke vlerësuar rolin e Kontrollit të Lartë të Shtetit, si institucioni më i lartë shtetëror i auditimit të jashtëm në Republikën e Shqipërisë;
- Duke vlerësuar rolin e institucionit për rritjen e transparencës dhe llogaridhënies në përdorimin e fondeve publike;
- Duke e konsideruar mjaft të rëndësishëm këtë institucion për nxitjen e përdorimit me efektivitet, eficiencë dhe ekonomi të fondeve dhe pronës publike dhe duke nënvizuar nevojën për përmirësime të mëtejshme në këtë drejtim;
- Duke nënvizuar nevojën për rritjen e shkallës së zbatimit të rekomandimeve të KLSH-së.

Vlerëson veprimtarinë e KLSH-së për vitin 2017 në këto drejtime:

1. KLSH ka ushtruar veprimtarinë në përputhje me Kushtetutën, strategjinë e zhvillimit të institucionit dhe kuadrin ligjor e rregullator.

2. KLSH ka realizuar misionin e tij kushtetues e ligjor, duke informuar Kuvendin, palët e interesit dhe qytetarët, në mënyrë të vazhdueshme, të paanshme e të plotë, mbi përgjegjshmërinë që tregojnë institucionet dhe entet publike në përdorimin e fondeve buxhetore. Ky informim ka kontribuar në përmirësimin e qeverisjes dhe thellimin e luftës kundër korrupsionit.

3. Në veprimtarinë audituese, KLSH është mbështetur në standardet ndërkombëtare të auditimit, si dhe në parimet e INTOSAI-t dhe EUROSAI-t. KLSH ka bërë përpjekje të vazhdueshme për zbatimin e rekomandimeve të institucioneve homologe dhe mbikëqyrëse ndërkombëtare, si Gjykata Austriake e Auditimit dhe Gjykata e Auditimit e Moldavisë, SIGMA, si dhe rekomandimet e Raportit të Progresit të Komisionit European.

4. Veprimtaria audituese e KLSH-së është zgjeruar krahasuar më një vit më parë, si në drejtim të numrit të auditimeve, ashtu edhe të numrit të institucioneve të audituara.

5. KLSH ka vijuar harmonizimin e formave të ndryshme të auditimit, duke i dhënë përparësi rritjes së peshës së auditimeve financiare, auditimeve të performancës dhe auditimeve të teknologjisë së informacionit. Në këtë mënyrë, KLSH ka vënë në zbatim rekomandimet e rezolutës së Kuvendit të vitit 2016, si dhe rekomandimet e BE-së e SIGMA-s. Peshën kryesore të auditimit vijojnë ta kenë auditimet e përputhshmërisë.

6. Në auditimin e performancës u realizuan objektivat e parashikuar, si rritja e numrit të auditimeve; rritja e numrit të subjekteve të mbuluara me këtë lloj auditimi; rritja e numrit të gjetjeve, konkluzioneve e rekomandimeve për çdo auditim; rritja e rolit këshillues e rekomandues të KLSH-së; zbatimi i akteve rregullatore, duke sjellë përmirësimin e cilësisë së auditimit.

Megjithatë, auditimet e performancës zënë ende një peshë të vogël në veprimtarinë audituese, krahasuar me ato të kryera nga institucionet homologe të zhvilluara. Edhe cilësia e këtyre auditimeve duhet të përmirësohet më tej.

7. KLSH ka realizuar rekomandimet për ngritjen dhe konsolidimin e auditimeve të Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit, duke rritur numrin e auditimeve të realizuara në krahasim me planin, e cila ka sjellë rritjen e mbulimit me këtë lloj

auditimi. Konsolidimi i këtij auditimi specifik mbetet sfidë për KLSH-në, si një kërkesë e kohës.

8. KLSH ka vijuar punën për rritjen e dobisë së rezultateve të auditimit, e cila vërehet në këto drejtime:

a) Gjatë auditimit, KLSH ka zbuluar parregullsi dhe shkelje financiare, me dëm efektiv në buxhetin e shtetit. Edhe këtë vit, shkeljet më të mëdha janë në fushën e menaxhimit të të ardhurave dhe shpenzimeve të buxhetit, administrimin e pronës shtetërore dhe prokurimin publik. Kjo tregon se është e nevojshme të rritet përgjegjshmëria menaxheriale për të garantuar një sistem menaxhimi financiar dhe kontrolli sa më efektiv.

b) KLSH, edhe për vitin 2017, ka arritur tregues pozitivë të efektivitetit të auditimeve, duke ruajtur një raport të kënaqshëm midis shpenzimeve të institucionit dhe vlerës së dëmit ekonomik të zbuluar e të rekomanduar për t'u zhdëmtuar.

9. KLSH i ka kushtuar një vëmendje të posaçme rritjes së forcës rekomanduese të institucionit për përmirësimin e gjendjes së subjekteve të audituara. Për gjetjet nga auditimi, KLSH ka dhënë rekomandimet përkatëse në format e:

- shpërblimit të dëmit shkaktuar buxhetit;
- masave me karakter organizativ, administrativ e disiplinor;
- propozimeve për ndryshim aktesh ligjore e nënligjore;
- kallëzimeve penale.

Pjesa më e madhe e kallëzimeve penale konstatohet në auditimin e njësive të qeverisjes vendore, e ndjekur nga auditimi i aseteve dhe mjedisit. Në këto kallëzime janë ngarkuar me përgjegjësi penale titullarë institucionesh, nëpunës të nivelit drejtues. etj.

Rekomandon për KLSH-në për vitin 2018:

1. Objektivi kryesor i veprimtarisë së KLSH-së duhet të jetë nxitja e rritjes së përgjegjshmërisë dhe transparencës për përdorimin me efektivitet, efikasitet dhe ekonomi të pasurisë publike, duke forcuar integritetin e institucionit dhe duke rritur besimin e publikut.

2. KLSH duhet të vijojë e të thellojë përpjekjet për forcimin e pavarësisë së institucionit, për të siguruar auditime të paanshme dhe objektive.

3. Kryerja e veprimtarisë audituese në përputhje me kuadrin ligjor e rregullator, si dhe me standardet ndërkombëtare të auditimit mbetet një detyrë e vazhdueshme e institucionit. Kjo kërkon vijimin dhe thellimin e punës së audituesve për njohjen e legjislacionit dhe të standardeve ndërkombëtare të auditimit, të cilat janë në zhvillim. Gjithashtu, vijimi i veprimtarisë trajnuese për rritjen e kapaciteteve profesionale të audituesve është me rëndësi në këtë drejtim.

4. Metodologjia e auditimit duhet të zhvillohet e përmirësohet më tej. Në themel të saj duhet të jetë auditimi me bazë risku, i cili ndikon në rritjen e efikasitetit të veprimtarisë audituese dhe të përdorimit të fondeve publike.

5. Fokusi i veprimtarisë audituese duhet të jetë drejt rritjes së peshës së auditimit të performancës, për shkak të rolit mjaft të rëndësishëm që ka ky lloj auditimi në rritjen e efektivitetit, efikasitetit dhe përdorimit me ekonomi të fondeve publike. Cilësia e auditimeve të performancës duhet të përmirësohet më tej, duke thelluar analizën e riskut, duke njohur më mirë standardet ndërkombëtare të auditimit, duke rritur kapacitetet profesionale të audituesve, etj.

6. Një detyrë e rëndësishme mbetet thellimi i auditimit të teknologjisë së informacionit, nëpërmjet konsolidimit dhe përdorimit të elementeve të tij në auditimet e përputhshmërisë, financiare dhe të performancës.

7. Përmirësimi i cilësisë së auditimit është një detyrë e vazhdueshme e institucionit, për të rritur dobinë e tij. KLSH duhet të konsolidojë Sistemin e Menaxhimit të Cilësisë, i cili përfshin kontrollin e cilësisë dhe sigurimin e cilësisë. Kontrolli i cilësisë duhet të konsolidohet, nëpërmjet zbatimit me korrektësi të kuadrit ligjor e rregullator. Ky kontroll duhet të mbështetet nga siguri i cilësisë, të kryer nga persona që nuk kanë marrë pjesë në procesin e auditimit.

8. KLSH duhet të forcojë ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve, nëpërmjet përmirësimit të procedurave brenda institucionit dhe forcimit të bashkëpunimit ndër-institucional. Rol të rëndësishëm ka këtu bashkëpunimi me Komisionin për Ekonominë dhe Financat, nëpërmjet informimit progresiv mbi shkallën e zbatimit të rekomandimeve nga subjektet e audituara.

9. Me gjithë rritjen e konsiderueshme të transparencës në publikimin e rezultateve të auditimit, KLSH duhet të fokusohet më shumë në drejtim të përcjelljes profesionale dhe të kuptueshme të mesazhit të auditimit te palët e interesuara dhe qytetarët. Kjo do të ndikojë në rritjen e impaktit të raportimeve të KLSH-së, duke zgjeruar bazën e përdoruesve të tyre.

10. Zbatimi i rekomandimeve të KLSH-së për përmirësimin e kuadrit ligjor e rregullator është i rëndësishëm për të përmirësuar administrimin e fondeve e

pronës publike, si dhe për të thelluar luftën kundër korrupsionit. Me rëndësi të veçantë është rekomandimi i KLSH-së për hartimin dhe miratimin e ligjit për përgjegjësinë materiale.

11.KLSH duhet të ndjekë me përparësi shlyerjen e detyrimeve të prapambetura të papaguara si nga subjektet publike, ashtu edhe nga tatimpaguesit, duke synuar reduktimin e tyre.

12.KLSH duhet të ndjekë, gjithashtu, zbatimin e rekomandimeve për shpërblimin e dëmit, duke synuar që e gjithë vlera e dëmit ekonomik të arkëtohet në buxhetin e shtetit.

13.Kuvendi nxit KLSH-në që:

- të thellojë dhe të përshpejtojë procedurat e auditimit mbi privatizimin e hotel “Dajtit” nga Banka e Shqipërisë, për të rritur transparencën e këtij procesi dhe për të forcuar përgjegjshmërinë për zbatimin e ligjit;

- të kryejë me përparësi auditimin e thelluar në drejtim të ndikimit në mjedis që kanë disa sektorë të veçantë, si koncesionet për ndërtimin e hidrocentraleve, aktivitetet minerare, etj.;

- të kryejë auditimin e procedurës së prokurimit për ndërtimin e rrugës Rrëshen-Kalimash-Kukës-Morinë;

- të ndjekë me përparësi arkëtimin në buxhet të dëmit ekonomik të shkaktuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit apo edhe institucione të tjera, në të cilat KLSH ka zbuluar dëme të konsiderueshme.

Miratuar në datën 19.7.2018

Rezolutë -----

ANEKSE

ANEKSI I. DËMI EKONOMIK DHE MUNGESA E EFEKTIVITETIT SIPAS SUBJEKTEVE

Tabela nr. 1: Dëmi ekonomik sipas subjekteve

mijë lekë

Nr	Subjektet	GJITHSEJ		Rekomanduar për zhdëmtim	Të paarkëtueshme
		Rekomanduar	Pran		
1	Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, Tiranë	17,253	17,253	17,253	
2	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	55,528	40,071	40,071	15,457
3	Universiteti i Mjekësisë	270	270	270	
4	Ministria e Bujqësisë Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave	36,225	36,225	36,225	
5	Instituti i Statistikave	85		85	
6	Autoriteti Rrugor Shqiptar	202,536	41,026	41,026	161,510
7	Ministria e Shëndetësisë	26,823	26,823	26,823	
8	Ministria e Energjisë e Industrisë	680,837		97,580	583,257
9	Ministria e Punëve të Jashtme	16,948		16,948	
10	Autoriteti i Mediave Vizive	100,556		1,004	99,552
11	Ministria e Arsimit	19,473		19,473	
12	Universiteti Politeknik i Tiranës	1,788		1,788	
13	Komisioni i Prokurimit Publik	248,868		14,135	234,733
14	Dega e Doganës Berat	108,570	108,570	108,570	
15	Drejtoria Rajonale Tatimore Lezhë	63,599	63,599	63,599	
16	Dega e Doganës Elbasan	42,217	34,370	42,217	

Nr	Subjektet	GJITHSEJ		Rekomanduar për zhëmtim	Të paarkëtueshme
		Rekomanduar	Pran		
17	Drejtoria Rajonale Tatimore Durrës	77,370	64,011	77,371	
18	Autoriteti i Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit	9,300	9,300	9,300	
19	Dega Doganës Durrës	381,285	381,085	381,285	
20	Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor	1,409	1,409	1,409	
21	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve	58,184		58,184	
22	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	153,737	66,486	153,737	
23	Dega e Doganës Tiranë	800,181	800,181	800,181	
24	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Shkodër	2,743		2,743	
25	Dega e Doganës Blladë	12,274	908	12,274	
26	Dega e Doganës Tre Urat	3,176		3,176	
27	Dega e Doganës Morinë	136,191		136,191	
28	Agjencia Kombëtare e Ujësjetllës-Kanalizime (AKUK), infrastruktura Bashkiake Lezhë -Fier-Gjirokastër-Sarandë.	23,148	23,148	23,148	
29	Projekti "Ndërtimi i linjës së Transmetimit 400 kv Kosovë - Shqipëri", Ministria e Energjisë dhe Industrisë dhe OST	38,529		38,529	
30	Projekti "Menaxhimi i mbetjeve të ngurta të Shqipërisë ", Ministria e	128,431		128,431	

Nr	Subjektet	GJITHSEJ		Rekomanduar për zhëmtim	Të paarkëtueshme
		Rekomanduar	Pran		
	Transportit e Infrastrukturës				
31	Projekti Vija Bregdetare Vlorë "Lungomare" Bashkia Vlorë, Fondi i Shqiptar i Zhvillimit, Ministria e Zhvillimit Urban dhe Territorit	7,467		7,467	
32	Projekti "Kanalizime Pogradec faza III" Ministria e Transportit e Infrastrukturës, AKUK	118,010		118,010	
33	Porti Detar sh.a Shëngjin	10,690	10,690	10,690	
34	Rezidenca Studentore Universitare Nr. 1, Tiranë	512	512	512	
35	Ujësjetllës Kanalizime sh.a Lushnje	47,619	47,619	47,619	
36	Spitali Psikiatrik "Ali Mihali" Vlorë	26,353		26,353	
37	Operatori i Sistemit të Transmetimi sh.a.	9,187	9,187	9,187	
38	Drejtoria e Përgjithshme Detare Durrës	285		285	
39	Ujësjetllës Kanalizime sh.a Tiranë	95,931		95,931	
40	OSHEE sh.a. Tiranë	4,908,570		2,043,978	2,864,592
41	Spitali Rajonal Vlorë	3,032		3,032	
42	KESH sh.a.	967,919		967,919	
43	Ndërmarrja Studenti Nr.2, Tiranë	1,644		1,644	
44	Ujësjetllës Kanalizime sh.a., Shkodër	1,930		1,930	
45	Albpetrol sh.a	501,747		501,747	

Nr	Subjektet	GJITHSEJ		Rekomanduar për zhëmtim	Të paarkëtueshme
		Rekomanduar	Pran		
46	Bashkia Himarë	76,420	76,420	76,420	
47	Bashkia Sarandë	129,195	129,195	129,195	
48	Bashkia Tepelenë	74,909	74,909	74,909	
49	Bashkia Mat	34,259	34,259	34,259	
50	Bashkia Cërrik	44,823	44,823	44,823	
51	Bashkia Gramsh	66,089	66,089	66,089	
52	Bashkia Peqin	1,031	1,031	1,031	
53	Bashkia Roskovec	37,903	37,903	37,903	
54	Bashkia Ura Vajgurore	6,752	6,752	6,752	
55	Bashkia Patos	23,320	23,320	23,320	
56	Bashkia Fier (9 - ish Komunat)	51,312	51,312	51,312	
57	Prefektura Lezhë	74	74	74	
58	Bashkia Kavajë	96,970	90,776	96,970	
59	Bashkia Tropojë	24,897	24,897	24,897	
60	Bashkia Pukë	13,742	13,742	13,742	
61	Bashkia Klos	93,876	93,876	93,876	
62	Bashkia Delvinë	39,073	36,929	39,073	
63	Bashkia Finiq	49,252		49,252	
64	Bashkia Roskovec (tematik)	621		621	
65	Bashkia Dropull	4,988		4,988	
66	Bashkia Shkodër	12,638		12,638	
67	Bashkia Durrës (komunat)	23,211		23,211	
68	Bashkia Durrës	20,253		20,253	
69	Bashkia Krujë	12,339		12,339	
70	Bashkia Kukës	58,105		58,105	
71	Bashkia Kukës (komunat)	13,965		13,965	

Nr	Subjektet	GJITHSEJ		Rekomanduar për zhëdmtim	Të paarkëtueshme
		Rekomanduar	Pran		
72	Bashkia Divjakë	14,333		14,333	
73	Drejtoria nr.1 e Punëtorëve të qytetit Tiranë	194		194	
74	Bashkia Tiranë (komunat)	11,090		11,090	
75	ALUIZNI Lezhë	5,113		5,113	
76	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Fier	866		866	
77	ALUIZNI Tiranë	51		51	
78	ZVRPP Lezhë	19,253		19,253	
79	ZVRPP Librazhd	25,492		25,492	
80	ZVRPP Kolonjë	600		600	
81	ZVRPP Korçë	39,182		39,182	
82	ALUIZNI Korçë	763		763	
83	Drejtoria e Inspektoriatit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve, Kukës	3,246		3,246	
84	ALUIZNI Qendror Tiranë	556		556	
85	ALUIZNI Sarandë	38,228		38,228	
86	ZVRPP Skrapar	8,962		8,962	
87	Drejtoria e Inspektoriatit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve, Lezhë	12,593		12,593	
88	ZVRPP Durrës	92,650		92,650	
89	ALUIZNI Shkodër	2,310		2,310	
90	ZVRPP Mat	68,010		68,010	
	TOTAL	11,501,939	2,589,050	7,542,839	3,959,101

Tabela nr. 2: Evidenca e pasqyrimet të parregullsive të dispozitave ligjore në fuqi, për të ardhura të munguara ose shpenzime jo në përputhje me parimet e efektivitetit, eficiencës dhe ekonomicitetit, të cila kanë sjell efekt negativ financiar në të ardhurat dhe subjekteve dhe Buxhetin e Shtetit

mijë lekë

Nr.	Emërtimi i subjekteve	TOTALI	
		Në të ardhura	Në shpenzime
1	Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, Tiranë	19,734,800	
2	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës		22,442
3	Universiteti i Mjekësisë		
4	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes	2,495,333	
5	Instituti i Statistikave		60
6	Autoriteti Rrugor Shqiptar		88,764
7	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	94,594	491,476
8	Ministria e Punëve të Jashtme		55,691
9	Universiteti Politeknik i Tiranës		2,811
10	Autoriteti i Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit	50,294,500	
11	Instituti i Sigurimeve Shoqërore	5,845,000	
12	Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor		1,819,750
13	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve	57,688	68,396
14	Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit		1,019,721
15	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave		213,439
16	Drejtoria e Drejtimit të Pronës Publike	337,839	
17	Agjencia Kombëtare e Ujësjiellës-Kanalizime (AKUK), infrastruktura Bashkiake Lezhë-Fier-Gjirokastrë-Sarandë		33,066
18	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, projekti "Modernizimi i Asistencës Sociale"		224,400
19	Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit, Rural dhe Administrimit të Ujërave, projekti "Ndërtimi i Portit të Peshkimit"		870

Nr.	Emërtimi i subjekteve	TOTALI	
		Në të ardhura	Në shpenzime
20	Projekti "Ndërtimi i linjës së Transmetimit 400 kv Kosovë - Shqipëri", Ministria e Energjisë dhe Industrisë dhe OST		99,353
21	Projekti "Menaxhimi i mbetjeve të ngurta të Shqipërisë Juglindore", Ministria e Transportit e Infrastrukturës		12,341
22	Projekti "Zhvillimi i sektorit privat", Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes	28,578	
23	Projekti "Bulevardit Verior dhe rehabilitimi i lumit të Tiranës", Bashkia Tiranë		22,443
24	Projekti Vija Bregdetare Vlorë "Lungomare", Bashkia Vlorë, Fondi i Shqiptar i Zhvillimit, Ministria e Zhvillimit Urban dhe Territorit		25,112
25	Porti Detar sh.a. Shëngjin	16,707	4,289
26	Rezidenca Studentore Universitare Nr. 1, Tiranë	10,832	133,440
27	Spitali Psikiatrik "Ali Mihali", Vlorë	0	27,422
28	Operatori i Sistemit të Transmetimit sh.a.	45,098	3,429
29	Drejtoria e Përgjithshme Detare Durrës	0	1,404
30	Ujësjiellës Kanalizime sh.a., Tiranë	744,405	0
31	OSHEE sh.a Tiranë		188,061
32	Spitali Rajonal Vlorë		11,888
33	KESH sh.a.	9,296,494	149,799
34	Ndërmarrja Studenti Nr. 2, Tiranë		55,322
35	Ujësjiellës Kanalizime sh.a., Qytet Shkodër		161,366
36	Albpetrol sh.a.		11,365
37	Klubi i Futbollit "Vllaznia" sh.a., Shkodër	23,192	0
38	Bashkia Himarë	242,095	341,294
39	Bashkia Sarandë	146,615	539,739
40	Bashkia Tepelenë	6,897	5,191
41	Bashkia Mat	167,076	43,792
42	Bashkia Cërrik	0	6,912

Nr.	Emërtimi i subjekteve	TOTALI	
		Në të ardhura	Në shpenzime
43	Bashkia Gramsh	9,793	21,000
44	Bashkia Peqin	10,610	0
45	Bashkia Roskovec	115,604	4,890
46	Bashkia Ura Vajgurore	100,867	8,523
47	Bashkia Patos	263,621	24,789
48	Bashkia Fier (9 -ish Komunat)	178,128	29,443
49	Bashkia Kavajë	132,306	83,883
50	Bashkia Tropojë	18,495	
51	Bashkia Pukë	12,954	13,234
52	Bashkia Klos	29,863	15,237
53	Bashkia Delvinë	20,798	
54	Bashkia Finiq	76,861	4,074
55	Bashkia Roskovec		28,606
56	Bashkia Dropull	39,802	1,436
57	Bashkia Shkodër	400,599	
58	Bashkia Durrës (Komunat)		19,776
59	Bashkia Durrës	133,695	4,892
60	Bashkia Krujë	435,000	13,828
61	Bashkia Kukës	83,150	45,166
62	Prefektura Durrës		11,386
63	Bashkia Divjakë	325,500	91,000
64	Agjencia e Parqeve dhe Rekreacionit		3,927
65	Bashkia Tiranë (ish Komunat)		59,000
66	ZVRPP Librazhd	31,122	
67	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Fier	204,800	
68	ALUIZNI Tiranë	37,031	
69	Drejtoria e Inspektoratit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve, Kukës	19,880	
70	ALUIZNI Sarandë	69,124	
71	Drejtoria e Inspektoratit Shtetëror i Mjedisit	5,100	

Nr.	Emërtimi i subjekteve	TOTALI	
		Në të ardhura	Në shpenzime
	dhe Pyjeve, Lezhë		
72	Drejtorja e Inspektoriatit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve, Elbasan	118,260	
73	Drejtorja Rajonale e Mjedisit Gjirokastrë	658	
74	ZVRPP Durrës	37,836	
74	ALUIZNI Shkodër	177,832	
	TOTALI	92,677,032	6,368,938

ANEKSI II. EVIDENCA E KALLËZIMEVE PENALE PËR VITIN 2017

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
1	Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore	Nr. 822/17 Dt.10.03.2017			<i>Indicie për ndjekje penale</i>			Departamenti i Auditimit të Buxhetit të Shtetit
2	Bashkia Sarandë	Nr.1236/16 Dt.28.04.2017	3	- Drejtor juridik - Drejtor Ekonomik - Ish Drejtor i Shërbimeve Publike	Neni 248 dhe 186 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës" dhe "Falsifikimit të dokumentave"	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetqeverisjes Vendore
3	Bashkia Sarandë	Nr.1236/17 Dt.28.04.2017	4	- Kryetar Bashkie - Ish Drejtor i Shërbimeve Publike - Mbllydës punimesh - Mbllydës punimesh	Neni 248 dhe 186 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës" dhe "Falsifikimit të dokumentave"	Në hetim	26,787	
4	Bashkia Sarandë	Nr.1236/18 Dt.28.04.2017			<i>Indicie për ndjekje penale</i>			
5	Bashkia Sarandë	Nr.1236/19 Dt.28.04.2017			<i>Indicie për ndjekje penale</i>			

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale	
6	Bashkia Tepelenë	Nr. 1231/24 Dt.04.05.2017	1	- Ish Kryetar Komune	Neni 186, 248 dhe 258 i Kodit Penal "Falsifikimit të dokumentave" "Shpërdorim i detyrës" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	Në hetim	14,751	Departamenti i Auditimit të Njësisë të Vetqeverisjes Vendore	
7	Bashkia Tepelenë	Nr. 1231/25 Dt.04.05.2017	1	- Hartues i Projektit të Investimeve	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	13,805		
8	Bashkia Tepelenë	Nr. 1231/27 Dt.04.05.2017		Indicie për ndjekje penale					
9	Bashkia Himarë	Nr.1233/19 Dt.30.04.2017	2	- Mblidhëqyrës Punimesh	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	10,920		
10	Bashkia Himarë	Nr.1233/18 Dt.30.04.2017	2	- Kryetar Bashkie - Drejtor i Planifikimit, Zhvillimit dhe Kontrollit të Territorit	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	21,852		
11	Bashkia Himarë	Nr.1233/21 Dt.30.04.2017	11	- Kryetar Bashkie - Inspektor në Drejtorinë e Taksave dhe Tarifave Vendore. - Inspektor në	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim			

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
				Drejtoria e të ardhurave - Përgjegjëse e Financës - Përgjegjës i zyrës juridike - Ish Përgjegjës i Financës - Specialist i Lartë i Ndërtimit - Specialist i Topografisë - Specialist në Drejtorinë e Shërbimeve - Specialist Prokurimesh - Drejtor i Shërbimeve dhe Mirëmbajtjes.				
12	Bashkia Himarë	Nr.1233/20 Dt.30.04.2017		Indicie për ndjekje penale				
13	Prefektura Qarku Lezhë	Nr.255/17 Dt.10.07.17	4	- Ish Drejtor i Komisionit Vendor - Drejtor i Komisionit Vendor - Ish Specialist	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
				Komisionit Vendor - Ish Specialist Komisionit Vendor				Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetqeverisjes Vendore
14	Bashkia Fier (3 ish-komunat)	Nr.275/21 Dt.08.07.2017	3	- Ish Përgjegjës i Zyrës së AMT (KVO) - Specialist Finance (KVO) - Anëtarë (KVO)	Neni 248 dhe 258 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	Në hetim	3,085	
15	Bashkia Ura Vajgurore	Nr.259/22 Dt.08.07.2017	1	- Mblidhëqyrese punimesh	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	1,997	
16	Bashkia Rrokovec	Nr.237/17 Dt.20.07.2017	7	- Drejtor Juridik - Ish Përgjegjës e Sektorit të Financës - Ish Specialist Topograf - Ish Përgjegjës Sektori të ndërtimeve - Drejtor Ekonomik - Ish Drejtor Planifikimi dhe Zhvillimit të Territorit - Drejtor Shërbimesh	Neni 248 dhe 258 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetqeverisjes Vendore
17	Prefektura e Qarkut Berat	Nr.490/10 Dt.06.10.2017	5	- Dy ish drejtor i Komisionit Vendor të	Konsumimin e figurës së veprës penale të	Indicie Penale		

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
				Vlerësimi të titujve të Pronësisë, - Tre anëtarë Komisionit Vendor të Vlerësimit të titujve të Pronësisë	"Shpërdorimit të detyrës", parashikuar nga neni 248 i Kodit Penal			
18	Bashkia Klos	Nr.493/18 Dt.10.10.2017		<i>Indicie për ndjekje penale</i>				
19	Bashkia Delvinë	Nr.497/9 Dt.10.10.2017	1	- Ish Kryetar i Ish Komunës Vërgo	Konsumimin e figurës së veprës penale të "Shpërdorimit të detyrës", parashikuar nga neni 248 i Kodit Penal	Në hetim		
20	Bashkia Tropojë	Nr.495/28 Dt.10.10.2017	3	- Ish Kryetar i Komunës Margegal, - Ish Përgjegjëse e financës, - Specialiste e zyrës së gjendjes civile	Konsumimin e figurës së veprës penale të "Shpërdorimit të detyrës", parashikuar nga neni 248 i Kodit Penal	Në hetim	2,000	
21	Bashkia Kavajë	Nr.258/14 Dt.27.07.2017		<i>Indicie për ndjekje penale</i>				
22	ALUIZNI Lezhë	Nr.990/11 Dt. 5.03.2017	6	- Ish Drejtor - Ish Përgjegjës i Sektorit të Hartografisë dhe	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		Departamenti të Auditimit të Aseteve dhe Mjedisit

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
23	ALUIZNI Tiranë	Nr.1252/14 Dt.30.04.2017		Çështjeve të Pronësisë - Ish Përgjegjës i Sektorit të Hartografisë dhe Çështjeve të Pronësisë - Specialist - Specialist				
24	ZVRPP Lezhë	Nr.1330/11 Dt.02.05.2017	9	Indicie për ndjekje penale - Ish Regjistruues - Specialist Arkivist - Specialist Arkivist - Specialist Jurist - Specialist Jurist - Specialist Hartograf - Ish Specialist Jurist - Ish Specialist Jurist - Specialist Hartograf	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		
25	ZVRPP Librazhd	Nr.1329/14 Dt.02.05.2017	4	- Ish Regjistruues - Ish Regjistruues - Ish Specialist Jurist - Ish Specialist Jurist	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		Departamenti të

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
26	ALUIZNI KORÇË	Nr.229/9 Dt.06.07.17	4	- Ish Drejtor - IshPërgjegjës i Sektorit të Hartografisë dhe Çështjeve të Pronësisë - Ish Përgjegjës i Sektorit të Legalizimit - Ish Përgjegjës i Sektorit të Legalizimit	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		Auditimit të Aseteve dhe Mjedisit
27	ZVRPP KORÇË	Nr.285/9 Dt 07.07.2017	6	- Ish Regjistruues - Specialist - Ish Regjistruues - Ish Regjistruues - Ish Specialist - Specialist	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		
28	ZVRPP Kolonjë	Nr.284/9 Dt.20.07.2017		Indicie për ndjekje penale				Departamenti të Auditimit të Aseteve dhe Mjedisit
29	ALUIZNI Sarandë	Nr.513/10 Dt.10.10.2017		Indicie për ndjekje penale				
30	ZVRPP Skrapar	Nr.546/11 Dt.10.10.2017	3	Indicie për ndjekje penale				

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
31	ALUIZNI Qendror Tiranë	Nr.512/11 Dt.10.10.2017	2	- Ish Drejtor i ALUZIONI - Ish Përgjegjës i Sektorit të Legalizimit në Drejtorinë Rajonale të ALUZIONI-t Tiranë Rurale	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		
32	ZVRPP Fier	Nr.753/7 Dt.19.10.2017	3	- Ish Rregjistrues - Specialist Juris - Specialist Hartograf	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		
33	Ujësjellës Kanalizime Sh.a Lushnje	Nr.23/14 Dt.05.05.2017	1	- Administrator i shoqërisë	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	47,619	Departamenti i Auditimit të Shoqërive Publike
34	Spitali Psikiatrik Ali Mihal, Vlorë	Nr.2027/4 Dt.13/07/17	1	- Drejtor i Spitalit	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	9,130	Departamenti i Auditimit të Shoqërive Publike
Tre muajt i katërt i vitit 2017								
1	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes	Nr.784/16 Dt.10.12.2017	6	- Kryetarin e KVO përfaqësues i ish MZHETTS - Anëtarë KVO përfaqësues e ish MZHETTS - Anëtar KVO përfaqësues i ish MZHETTS,	Neni 258 i Kodit Penal "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Institucioneve Qendrore

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
				- Anëtar KVO përfaqësues i ATRAKO, - Anëtar KVO përfaqësues i Ministrisë së Financave, - Anëtar KVO përfaqësues i ish Ministrisë së Mjedisit				
2	Ministria e Bujqësisë Zhvillimit Rural (tematik)	Nr. 732/9 Dt.18.12.2017			Indicie për ndjekje penale			Departamenti i Auditimit të Institucioneve Qëndrore
3	Komisioni i Prokurimit Publik	Nr.859/7 Dt.31.12.2017	5	- Kryetar - ZV/Kryetar - Anëtar i KPP - Anëtarë i KPP - Anëtar i KPP	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Institucioneve Qëndrore
4	Shoqëria e Parë Financiare të Zhvillimit	Nr. 133 Dt. 01.02.2018	9	- Administrator i FAF - Anëtarë të Këshillit Mbikëqyrës (5 pesë) - Jurist i Shoqërisë - Drejtor i Departamentit të Financës	Indicie për ndjekje penale			Departamenti i Auditimit të Buxhetit të Shtetit

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
				- Ish Punonjëse e AB në FAF				
5	Bashkia Finiq	Nr.494/24 Dt.30.11.2017			<i>Indicie për ndjekje penale</i>			Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetqeverisjes Vendore
6	Bashkia Vlorë dhe ZVRPP Vlorë	Nr. 1150/5 Dt.19.12.2017			<i>Indicie për ndjekje penale</i>			Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetqeverisjes Vendore
7	Bashkia Kukës	Nr.774/19 Dt.31.12.2017	1	- Titullar i Autoritetit Kontraktor	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetqeverisjes Vendore
8	Bashkia Delvinë, me objekt Rijetësimi i sheshit të qendrës së Delvinës	Dt. 1034/5 Dt.22.12.2017			<i>Indicie për ndjekje penale</i>			Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetqeverisjes Vendore
9	Bashkia Divjakë	Nr.779/10 Dt.20.12.2017	3	- Ish Kryetar i Komunës Tërbuf - Ish Përgjegjës i Financës - Ish Drejtor i Taksave dhe të Ardhurave	<i>Indicie për ndjekje penale</i>			Departamenti i Auditimit të Njësive të Vetqeverisjes Vendore

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
10	Bashkia Durrës (ish Komuna Rashbull)	Nr.775/20 Dt.22.01.2018	3	- Ish Drejtor Shërbimesh - Ish specialist në Drejtorinë e Shërbimeve - Ish Përgjegjës Sektori	Neni 258 i Kodit Penal "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Njësisve të Vetqeverisjes Vendore
11	Bashkia Durrës (ish Komuna Ishëm)	Nr.775/21 Dt.22.01.2018	9	- Ish Zv/Kryetar - Sekretar i Këshillit - Specialist - Specialist në zyrën e Urbanistikës - Sekretar i Këshillit - Inspektor Transporti - Specialist i zyrës së Urbanistikës - Përgjegjës Sektori të Financës - Mbikëqyrës Punimesh	Neni 186 dhe 258 i Kodit Penal "Falsifikimit të dokumentave" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Njësisve të Vetqeverisjes Vendore
12	ALUZIONI Shkodër	Nr. 734/12 Dt 26.01.2018	5	- Ish Drejtor, - Ish P/Sektori të Legalizimit, - Përgjegjëse e Hartografisë, - Dy Specialistë;	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"			Departamenti të Auditimit të Aseteve dhe Mjedisit

Nr.	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot. data e kallëzimit	Nr. Personave	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi ekonomik në 000/lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
13	Enti Rregullator i Energjisë	Nr. 636/5 Dt.01.11.2017	1	- Kryetar i ERE	Neni 235 i Kodit Penal "Kundërshtimi i punonjësit që kryen një detyrë shtetërore ose një shërbim publik"			Departamenti i Auditimit të Shoqërive Publike
	Gjithsej 47 kallëzime penale		129	Për 129 persona			151,946	
Përcjellë për vlerësim Prokurorisë¹								
1	Bashkia Mat							
2	Autoriteti i Mediave Vizive							
3	Bashkia Roskovec							
4	Prefektura e Qarkut Elbasan							

¹ Këto 4 raste që kemi përcjellë për vlerësim Prokurorisë nuk llogariten në numrin total të kallëzime dhe indiceve penale të kryera nga KLSH gjatë vitit 2017.

**ANEKSI III: INSTITUCIONET E AUDITUARA NGA KLSH,
GJATË PERIUdhËS JANAR - DHJETOR 2017**

I		DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË BUXHETIT TË SHETIT
1	1	Dega e Doganës Berat
2	2	Drejtoria Rajonale Tatimore Lezhë
3	3	Dega e Doganës Elbasan
4	4	Drejtoria Rajonale Tatimore Durrës
5	5	Dega e Doganës Durrës
6	6	Autoriteti i Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit
7	7	Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor
8	8	Instituti i Sigurimeve Shoqërore
9	9	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve
10	10	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave
11	11	<i>Ministria e Financave: Njësia Qendrore e Harmonizimit dhe Njësia Qendrore e Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit</i>
12	12	<i>Ministria e Financave: Zbatimi i Buxhetit, Drejtoria e Përgjithshme</i>
13	13	Dega e Doganës Tiranë
14	14	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Shkodër
15	15	Banka e Shqipërisë
16	16	Drejtoria e Drejtimit të Pronës Shtetërore (<i>auditim përputhshmërie</i>)
17	17	Dega e Doganës Morinë
18	18	Dega e Doganës Bllatë (<i>auditim përputhshmërie</i>)
19	19	Dega e Doganës Tre Urat
20	20	Shoqëria e Parë Financiare e Zhvillimit (FAF) (<i>auditim financiar</i>)
21	21	Zbatimi i rekomandimeve të lëna nga KLSH (3-mujori i fundit të vitit 2016 dhe 6 mujori i parë i vitit 2017)
22	22	Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe Konfiskuara (<i>auditim përputhshmërie</i>)

23 23 Qendra e Trajnimit të Administratës Tatimore dhe Doganore
(*auditim përputhshmërie*)

24 24 Ministria e Financave: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit

II DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË INSTITUCIONEVE QËNDRORE

25 1 Agjencia e Burimeve Natyrore, Tiranë

26 2 Aparati i Kuvendit (*auditim financiar*)

27 3 Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës

28 4 Universiteti i Mjekësisë

29 5 Ministria e Bujqësisë Zhvillimit Rural dhe Administrimit

30 6 Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes
(*auditim përputhshmërie*)

31 7 Instituti i Statistikave (*auditim përputhshmërie*)

32 8 Ministria e Zhvillimit Urban (*auditim financiar*)

33 9 Ministria e Shëndetësisë

34 10 Presidenca (*auditim përputhshmërie*)

35 11 Ministria e Energjisë dhe Industrisë

36 12 Ministria e Punëve të Jashtme

37 13 Autoriteti i Rrugor Shqiptar (*auditim përputhshmërie*)

38 14 Drejtoria e Prokurimeve të Përqendruara (*auditim përputhshmërie*)

39 15 Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes
(Tematik)

40 16 Ministria e Arsimit dhe Sporteve (*auditim përputhshmërie*)

41 17 Ministria e Integritetit Europian (*auditim financiar*)

42 18 Universiteti Politeknik i Tiranës (*auditim përputhshmërie*)

43 19 Prokuroria e Përgjithshme (*auditim financiar*)

44 20 Drejtoria e Shërbimit të Trupit Diplomantik (*auditim financiar*)

45 21 Agjencia e Prokurimit Publik (*auditim përputhshmërie*)

46 22 Komisioni i Prokurimit Publik (*auditim përputhshmërie*)

47 23 Ministria e Drejtësisë (*auditim financiar*)

- 48 24 Autoriteti i Mediave Audiovizive
- 49 25 Ministria e Bujqësisë Zhvillimit Rural (tematik)
- 50 26 Zbatimi i rekomandimeve të lëna nga KLSH (3-mujori i fundit të vitit 2016 dhe 6 mujori i parë i vitit 2017)

III

**DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË NJËSIVE TË VETQEVERISJES
VENDORE**

- 51 1 Bashkia Sarandë
- 52 2 Bashkia Himarë
- 53 3 Bashkia Peqin
- 54 4 Bashkia Mat
- 55 5 Bashkia Tepelenë
- 56 6 Bashkia Cërrik
- 57 7 Bashkia Gramsh
- 58 8 Klubi i Futbollit Sportit “Vllaznia”sh.a., Shkodër
- 59 9 Bashkia Kavajë
- 60 10 Bashkia Roskovec
- 61 11 Bashkia Ura Vajguore
- 62 12 Bashkia Patos
- 63 13 Bashkia Fier (9 ish Komunat) (*auditim përputhshmërie*)
- 64 14 Bashkia Fier (*auditim financiar*)
- 65 15 Institucioni i Prefektit Lezhë (*auditim përputhshmërie*)
- 66 16 Institucioni i Prefektit Lezhë (*auditim financiar*)
- 67 17 Bashkia Tropojë
- 68 18 Bashkia Pukë
- 69 19 Bashkia Klos
- 70 20 Bashkia Delvinë
- 71 21 Prefektura Berat
- 72 22 Bashkia Kukës

73	23	Bashkia Durrës
74	24	Bashkia Durrës (<i>auditimi Financiar</i>)
75	25	Bashkia Krujë (<i>auditim përputhshmërie</i>)
76	26	Bashkia Divjakë
77	27	Bashkia Selenicë (<i>auditimi Financiar</i>)
78	28	Prefektura Durrës
79	29	Prefektura Elbasan (<i>auditim përputhshmërie</i>)
80	30	Agjencia e Parqeve dhe Rekreacioneve (<i>auditim përputhshmërie</i>)
81	31	Drejtoria e Përgjithshme e Punëtorëve të Qytetit nr. 1 Bashkia Tiranë (<i>auditim përputhshmërie</i>)
82	32	Prefektura e Qarkut Vlorë (<i>auditim përputhshmërie</i>)
83	33	Bashkia Vlorë (<i>Auditim financiar</i>)
84	34	Bashkia Kukës (12 ish Komunat)
85	35	Bashkia Durrës (4 -ish Komunat)
86	36	Bashkia Krujë (ish Bashkia Fushë Krujë dhe 4 ish Komunat) (<i>auditim përputhshmërie</i>)
87	37	Bashkia Shkodër
88	38	Bashkia Dropull
89	39	Bashkia Finiq
90	40	Bashkia Roskovec (Auditim në të nxehtë)
91	41	Bashkia Vlorë
92	42	Zbatimi i rekomandimeve të lëna nga KLSH (3-mujori i fundit të vitit 2016 dhe 6 mujori i parë i vitit 2017)

IV DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË ASETVE, DHE MJEDISIT

93	1	ALUIZNI Lezhë
94	2	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Fier
95	3	ALUIZNI Tiranë
96	4	ZVRPP Lezhë
97	5	ZVRPP Librazhd

98	6	ZVRPP Kolonjë
99	7	ZVRPP Korçë
100	8	ALUIZNI Korçë
101	9	Drejtoria e Inspektoratit Shtetëror të Mjedisit dhe Pyjeve, Kukës
102	10	Drejtoria e Inspektoratit Shtetëror të Mjedisit dhe Pyjeve Lezhë
103	11	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Gjirokastrë
104	12	Drejtoria e Inspektoratit Shtetëror të Mjedisit dhe Pyjeve Elbasan
105	13	ALUIZNI Qendror Tiranë
106	14	ALUIZNI Sarandë
107	15	ZVRPP Skrapar
108	16	ZVRPP Durrës
109	17	ALUIZNI Shkodër
110	18	ZVRPP MAT

V DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË SHOQËRIVE PUBLIKE

111	1	Porti Detar sh.a., Shëngjin
112	2	Rezidenca Studentore Universitare Nr. 1, Tiranë
113	3	Ujësjiellës Kanalizime sh.a Lushnje
114	4	Spitali Psikiatrik “Ali Mihali”, Vlorë
115	5	Operatori i Sistemit të Transmetimit sh.a.
116	6	Drejtoria e Përgjithshme Detare, Durrës
117	7	Ujësjiellës Kanalizime sh.a., Tiranë
118	8	Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike
119	9	Ujësjiellës Kanalizime sh.a Durrës
120	10	Spitali Rajonal Vlorë
121	11	Spitali Rajonal Elbasan (<i>auditim financiar</i>)
122	12	Ujësjiellës Kanalizime sh.a., Shkodër
123	13	KESH sh.a.
124	14	Albpetrol sh.a.

- 125 15 Ndërmarrja e Studentit Nr. 2, Tiranë
- 126 16 Zbatimi i rekomandimeve të lëna nga KLSH (3-mujori i fundit të vitit 2016 dhe 6 mujori i parë i vitit 2017)

VI DEPARTAMENTI I AUDITIMIT IT DHE INVESTIMEVE TË HUAJA

- 127 1 Agjencia Kombëtare e Ujësjiellës-Kanalizime (AKUK), infrastruktura Bashkiake Lezhë -Fier-Gjirokastrë-Sarandë
- 128 2 Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare (AKEP), mbi prokurimin me objekt zhvillimi i sistemit kombëtar të monitorimit të spektrit të frekuencave, pajisje për stacion të thjeshtë fiks monitorimi (SRFMS) në Shkodër dhe Vlorë. (IT)
- 129 3 Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, projekti “Modernizimi i Asistencës Sociale” (auditim financiar)
- 130 4 Ministria e Bujqësisë, Zhvillimi Rural dhe Administrimit të Ujërave, projekti “Ndërtimi i portit të peshkimit”
- 131 5 Instituti i Sigurimeve Shoqërore (IT)
- 132 6 Ministria e Energjisë dhe Industrisë, OST për projektin: “Ndërtimi i Linjës së Transmetimit 400 kv Kosovë -Shqipëri.”
- 133 7 Ministria e Transportit e Infrastrukturës, për projektin “Menaxhimi i mbetjeve të ngurta të Shqipërisë Jug-Lindore”
- 134 8 Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, projekti “Zhvillimi i sektorit privat”
- 135 9 Ujësjiellës Kanalizime Tiranë sh.a.
- 136 10 Drejtoria e Përgjithshme e Taksave dhe Tarifave Vendore (IT)
- 137 11 Instituti i Statistikave
- 138 12 Bashkia Tiranë, projekti “Bulevardi Verior dhe Rehabilitimi i Lumit të Tiranës”
- 139 13 Bashkia Vlorë, Fondi i Shqiptar të Zhvillimit, Ministria e Zhvillimit Urban dhe Territorit, projekti “Vija Bregdetare - Lungomare”
- 140 14 Ministria e Transportit e Infrastrukturës, AKUK projekti “Kanalizime Pogradec faza III.”
- 141 15 Zbatimi i rekomandimeve të lëna nga KLSH (3-mujori i fundit të vitit

2016 dhe 6 mujori i parë i vitit 2017)

VII	DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË PERFORMANCËS	
142	1	Siguria Ushqimore -- Autoriteti Kombëtar i Ushqimit
143	2	Efektiviteti i kushteve për zhvillimin strategjik të turizmit – - Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit; Tregtisë dhe Sipërmarrjes; - Agjencia Kombëtare e Turizmit; - Agjencia Kombëtare Bregdetit; - Këshilli i Qarkut Vlorë; - Këshilli i Qarkut Berat; - Këshilli i Qarkut Kukës.
144	3	Performanca e institucioneve përgjegjëse për maturën shtetërore – - Ministria e Arsimit dhe Sportit; - Agjencia Kombëtare e provimeve; - Universiteti i Tiranës; - Universiteti i Mjekësisë; - Universiteti i Elbasanit; - Universiteti i Durrësit; - Universiteti i Shkodrës; - Universiteti i Vlorës; - Rrjeti Akademik Shqiptar.
145	4	Ruajtja e Ekosistemit të Parkut Kombëtar të Prespës – - Ministria e Mjedisit; - Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave; - Bashkia Pustec; - Bashkia Devoll.
146	5	Performanca e Departamentit të Administratës Publike – - Departamenti i Administratës Publike; - Ministria e Financave; - Instituti i Sigurimeve Shoqërore; - Agjencia e Prokurimit Publik.

147 6 Detyrimet e papaguara tatimore

- Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe njësitet vartëse (14 drejtori rajonale tatimore),
- Ministria e Financave.

148 7 Prokurimi Publik

- Agjencia e Prokurimit Publik;
- Autoriteti Rrugor Shqiptar dhe Drejtoritë Rajonale;
- Drejtoria e Përgjithshme e Qendrës Spitalore “Nënë Tereza” Tiranë;
- Spitalet rajonale Shkodër, Kukës, Dibër, Berat, Sarandë;
- Bashkitë Lezhë, Vlorë, Fier, Korçë, Gjirokastrë.

149 8 Efektiviteti i granteve në Agjencinë e Zhvillimit Bujqësor dhe Rural

- Agjencia e Zhvillimit Bujqësor dhe Rural

150 9 Performanca e menaxhimit të borxhit publik

- Ministria e Financës dhe Ekonomisë;
- Banka e Shqipërisë.

151 10 Kostimi i Shërbimeve Spitalore

- Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale;
- Fondi i Sigurimeve të Detyrueshme të Kujdesit Shëndetësor;
- Qendra Spitalore Universitare “Nënë Tereza”;
- Spitali Rajonal Vlorë;
- Spitali Rajonal Shkodër.

152 11 Cilësia e godinave të shkollave parauniversitare

- Bashkia Tiranë;
- Bashkia Shkodër;
- Bashkia Korçë;
- Bashkia Fier;
- Bashkia Vlorë;
- Bashkia Berat;
- Bashkia Dibër;
- Bashkia Durrës;

- Bashkia Elbasan;
- Bashkia Gjirokastrë;
- Bashkia Kukës;
- Bashkia Lezhë.

153 12 Cilësia e Ajrit

- Ministria e Turizmit dhe Mjedisit;
- Agjencia Kombëtare e Mjedisit;
- Inspektorati Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve ;
- Instituti i Shëndetit Publik.

154 13 Performanca e Ministrise se Arsimit Sportit dhe Rinise në zhvillimin e sportit

- Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinisë.

155 14 Unifikimi i pikave doganore me Kosovën

- Ministria e Financave dhe Ekonomisë;
- Drejtoria e Përgjithshme e Doganave.

156 15 Përmirësimi i Sistemit të Vlerësimit Doganor

- Ministria e Financave;
- Drejtoria e Përgjithshme e Doganave;
- Degët Doganore Tiranë, Durrës, Fier, Kapshticë, Korçë, Qafëthanë, Lezhë;
- Laboratori Doganor.

DREJTORIA E AUDITIMIT TË BRENDSHËM (AB)

157 1 Auditimi i Brendshëm në KLSH, për vitin 2016

ANEKSI IV: EVIDENCA E SHQYRTIMIT TË ANKESAVE DHE KËRKESAVE
DREJTUAR KONTROLLIT TË LARTË TË SHTETIT,
PËR VITIN 2017

Klasifikimi dhe mënyra e zgjidhjes së tyre	Nr.	Verifikuar rezultuar		Vazhdon verifikimi	Ardhur jashtë kompetencave të KLSH (nuk verifikohet)
		e drejtë	e padrejtë		
Për administrim financiar dhe prokurime	53	8	5	34	6
Privatizim e kthim prone	301	36	44	78	143
Taksa, tatime e dogana	46	11	1	0	34
Të tjera	223	88	11	61	63
TOTALI	623	143	61	173	246
Koordinatori	41				

ANEKSI V: RAPORT I KONSOLIDUAR I AUDITIMIT

“Për zbatimin e rekomandimeve të lëna në auditimet e evaduara në periudhën Shtator 2016 - Qershor 2017”, ushtruar në 68 subjekte.

PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Qëllimi kryesor i auditimit të jashtëm publik është të rrisë përgjegjshmërinë dhe transparencën në sektorin publik. Në këtë kontekst, ndjekja e zbatimit të rekomandimeve të lëna në auditimet e realizuara merr rëndësi të vecantë. Procedura e follow-up është përpjekja më kritike e filozofisë së auditimit për të siguruar ndërgjegjësimin e përgjithshëm mbi përgjegjshmërinë. Auditimi i sektorit publik performon më mirë vetëm nëpërmjet një mekanizmi efektiv të follow-up, pasi çdo përcaktim apo praktikë e auditimit të sektorit publik është e destinuar të dështojë pa një mekanizëm të follow-up. Të gjitha gjetjet e auditimit dhe rekomandimet duhet të ndiqen minimalisht të paktën një herë në vit, në të kundërt të gjitha përpjekjet e bëra gjatë procesit të auditimit do të shuhen pa dhënë efekt duke u pasqyruar në kuadrin e përgjithshëm të menaxhimit publik.

Në referencë të parimit të shtatë të dokumentit *“Ekzistenca e mekanizmave efektivë të follow-up në rekomandimet e SAI-ve”*, theksohet se nga SAI-t kërkohet që të kenë mekanizma të brendshëm për ndjekjen e rekomandimeve për të siguruar që entitetet e audituara i adresojnë siç duhet rekomandimet dhe observimet e tyre, njësoj si të atyre të bëra nga legjislativi, një nga komisionet e tij, ose komiteti i auditimit”.

Rëndësia e mekanizmit të follow-up përkufizohet në ISSAI 12 “Vlera dhe përfitimet e Institucioneve Supreme të Auditimit - duke ndryshuar jetën e qytetarëve”. Aktivitetet e SAI bëhen më të dukshme dhe sjellin përmirësimin e përgjegjësisë së përgjithshme jo vetëm përmes një mekanizmit për ndjekjen e rekomandimeve por edhe me raportimin në lidhje me zbatimin e këtyre rekomandimeve.

Mekanizmi i follow-up përcaktohet kryesisht dhe lidhet me situatën pas auditimit që mbulon analizën e gjetjeve dhe rekomandimeve nga angazhimi i kaluar gjatë planifikimit të auditimit, nën procesin e follow-up. Proceset e follow-up implementohen kryesisht për të monitoruar rezultatet e auditimit dhe për të siguruar që plane veprimi korrigjuese kjo për të garantuar implementim efektiv. Por çfarë synojmë përmes auditimit të zbatimit të rekomandimeve:

1. A është zbatuar rekomandimi ashtu si është përshkruar në planin e masave të projektuara nga menaxhimi?
2. A mundi rekomandimi dhe masat në shmangien e riskut dhe dhënien e efekteve të dëshiruara?

Mekanizmi i ndjekjes së rekomandimeve është më efektiv dhe i aplikueshëm në auditimet e përputhshmërisë. Ndërkohë që në rastin e auditimeve të performancës nuk ka një mekanizëm të rregulluar të ndjekjes së rekomandimeve të lëna.

KUADRI LIGJOR

Auditimi me objekt “Për zbatimin e rekomandimeve të lëna në auditimet e evaduara në periudhën shtator 2016-qershor 2017” është realizuar:

- Në mbështetje të kërkesave të Ligjit nr.154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, përkatësisht në nenin 31/pika 3.
- Në përmbushje të kërkesave të Rezolutës Kuvendit të Shqipërisë datë 20.10.2016 “Për vlerësimin e veprimtarisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015”, pikën 8, 11 dhe 12 ku cilësohet: *“KLSH, në zbatim të kërkesave të ligjit dhe standardeve ndërkombëtare të auditimit, duhet të rrisë adresimin e rekomandimeve në sektorë me impakt në publik, duke synuar që të jenë vlerë e shtuar në mirëqenien qytetare si dhe të kërkojë ndjekjen e zbatimit të tyre në mënyrë të vazhdueshme dhe në këtë kontekst duke filluar nga viti i ardhshëm e në vijim, duhet të bëjë pjesë integrale të raportit vjetor që paraqitet në Kuvend, edhe një raport që përfshin shkallën dhe mënyrën e zbatimit të rekomandimeve [...] si dhe analizën e shkallës së evadimit dhe zbatimit të rekomandimeve që kanë në përmbajtje të tyre masa zhdëmtimi”*.
- Sipas procedurave të përshkruara në Udhëzimin nr.2, datë 04.11.2016 “Mbi procedurat për ndjekjen dhe dokumentimin e punës, në auditimin e verifikimit të zbatimit të rekomandimeve të Kontrollit të Lartë të Shtetit”, nxjerrë në zbatim të Rezolutës Kuvendit të Shqipërisë datë 20.10.2016

PËRMBLEDHJA E REZULTATEVE

Nga auditimi në 68 subjekte, lidhur me nivelin e zbatimit të rekomandimeve të lëna ka rezultuar se janë dhënë gjithsej **1,943 masa** për përmirësime ligjore, masa organizative dhe masa disiplinore, nga të cilat janë pranuar **1,887 ose 97% e**

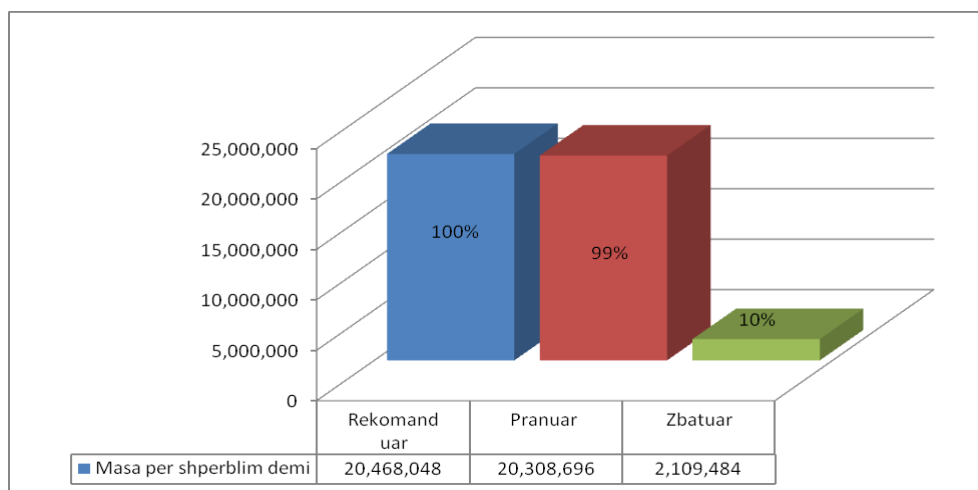
masave të rekomanduara dhe nuk janë pranuar 56 masa ose 2% e masave të rekomanduara. Nga verifikimi i zbatimit të rekomandimeve rezultoi se nga **1,887 masa të pranuar janë zbatuar plotësisht 910 ose 48% e tyre.**

Masa për përmirësime ligjore, organizative dhe disiplinore rekomanduar 1,943 masa, nga të cilat janë pranuar 1,887 ose 97% e masave të rekomanduara dhe nuk janë pranuar 56 masa ose 2% e masave të rekomanduar.

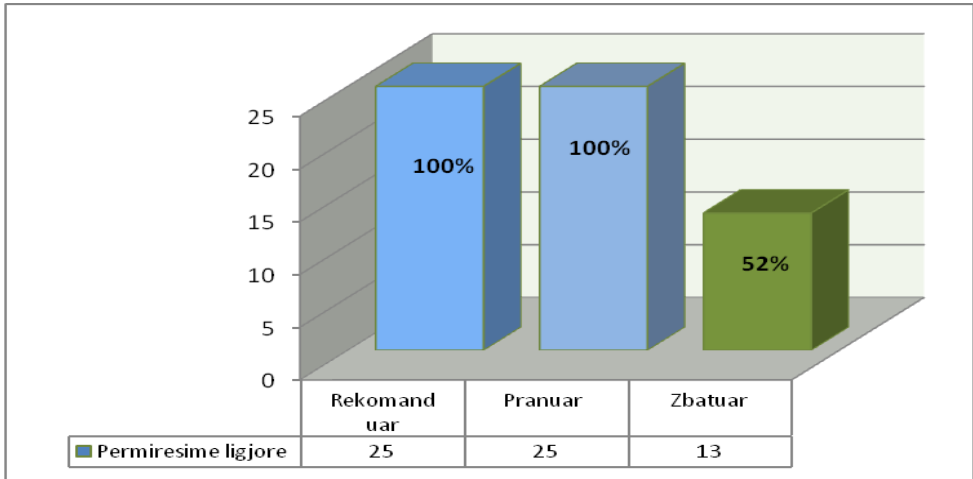
Nga verifikimi i zbatimit të rekomandimeve rezultoi se nga 1,887 masa të pranuar janë zbatuar plotësisht 910 ose 48%.

Më konkretisht:

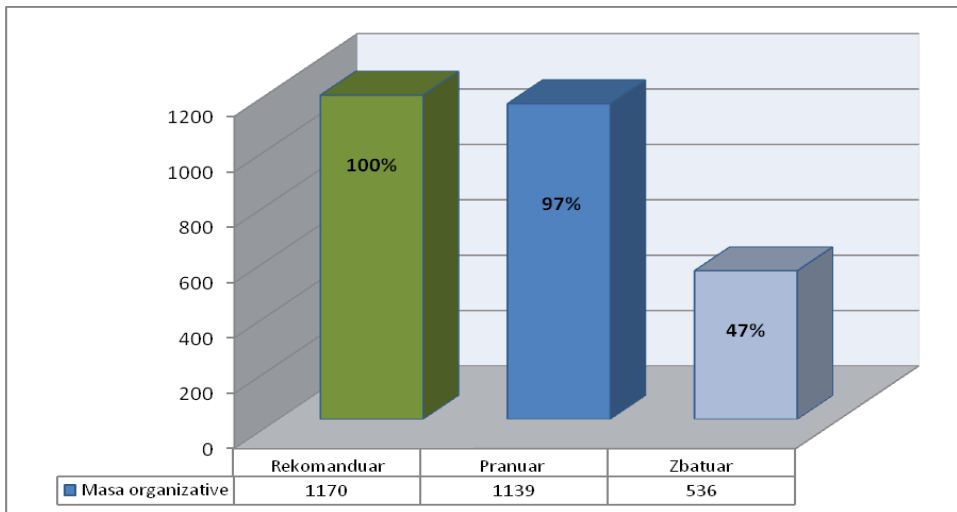
- A. Rekomanduar “Masa për shpërblim dëmi” në vlerën 20,468,048 mijë lekë, nga të cilat është pranuar vlera 20,308,696 mijë lekë ose 99% dhe nuk është pranuar vlera 159,351 mijë lekë. Nga verifikimi i zbatimit të rekomandimeve rezultoi se nga vlera e shpërblimit të dëmit të pranuar është zbatuar shpërblimi i dëmit në vlerën 2,109,484 mijë lekë ose 10% dhe është në proces zbatimi vlera 17,138,396 mijë lekë ose 84% e vlerës së pranuar për shpërblim dëmi. KLSH ka rikërkuar nga të gjitha subjektet përsheptimin e zbatimit të masave të shpërblimit të dëmit të pranuar por të pazbatuar.

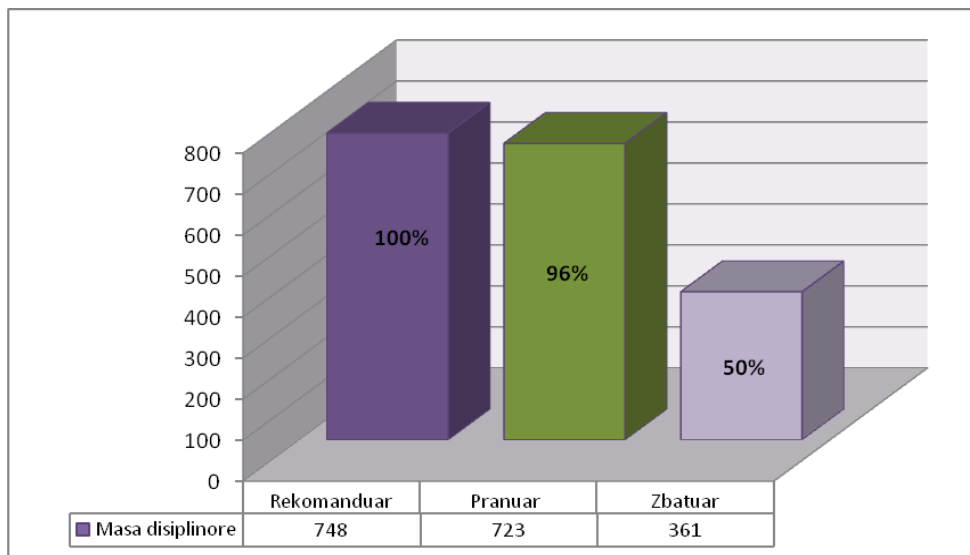
- B. Rekomanduar 25 “Masa për përmirësim ligjorë”, nga të cilat janë pranuar 25 masa. Nga verifikimi i zbatimit të rekomandimeve rezulton se nga masat e pranuar janë zbatuar plotësisht 13 masa ose 52% e tyre.

- C. Rekomanduar 1170 “Masa organizative”, nga të cilat janë pranuar 1139 masa. Nga verifikimi i zbatimit të rekomandimeve rezulton se nga masat e pranuar janë zbatuar 536 masa ose 47%.

- D. Rekomanduar 748 “Masa disiplinore”, nga të cilat janë pranuar 723 masa. Nga verifikimi i zbatimit të rekomandimeve rezulton se nga masat e pranuar janë zbatuar 361 masa ose 50% e tyre.

1. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE NË INSTITUCIONET QENDRORE

Nga auditimi mbi zbatimin e masave të rekomanduara nga KLSH, në 7 subjekte të audituar gjatë tremujorit të fundit të vitit 2016 dhe gjashtëmujorit të vitit 2017, rezultoi se janë rekomanduar, gjithsej **256** masa, nga të cilat janë pranuar **254** masa dhe nuk janë pranuar 2 masa. Konstatuam se nga **254** masat e rekomanduara dhe të pranuar janë zbatuar plotësisht **94** prej tyre ose 37 %, pjesërisht 9 masa ose 4%, dhe konsiderohen në proces zbatimi **88** masa ose 35 %, pa zbatuar **63** masa, të cilat përfaqësojnë 25%. Analiza sipas llojit të rekomandimeve të dhëna paraqitet:

Masa për përmirësim ligjor dhe akte normative	Janë rekomanduar 7, nga të cilat janë pranuar 7 masa. Rezulton se nga masat e pranuar janë zbatuar 4 rekomandime, dhe në proces zbatimi 3 rekomandime.
Masa organizative	Janë rekomanduar 148, nga të cilat janë pranuar 146 masa ose 99% e tyre, të pa pranuar 2 masa. Nga masat e pranuar, janë zbatuar 80 rekomandime,

	zbatuar pjesërisht 7 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim 49 rekomandimeve dhe nuk janë zbatuar 10 rekomandime.
Masa shpërblim dëmi	Janë rekomanduar 21 masa, për vlerën 77,710 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar 21 masa në vlerën 77,710 mijë lekë. Nga masat e pranuar, janë zbatuar 7 rekomandime në shumën 26,045 mijë lekë, pjesërisht 2 rekomandime në vlerën 377 mijë lekë, në proces zbatimi 8 rekomandime për vlerën 38,099 mijë lekë dhe nuk janë zbatuar 4 rekomandime, për vlerën 13,189 mijë lekë.
Masa administrative	Janë rekomanduar 27 masa, nga të cilat janë pranuar 27 masa. Nga masat administrative të pranuar janë në proces zbatimi 22, dhe pa zbatuar 5 masa.
Masa disiplinore	Janë rekomanduar 53 masa, në kompetencë të titullarit, nga të cilat janë pranuar 53 masa. Nga masat disiplinore të rekomanduara është zbatuar plotësisht 1 masë, janë në proces zbatimi 6 masa dhe nuk janë zbatuar 46 prej tyre.

Niveli zbatimit të rekomandimeve për çdo subjekt të audituar është si më poshtë:

1. MINISTRIA E BUJQËSISË DHE ZHVILLIMIT RURAL

Nga auditimi i ushtruar në Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e ligjshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 49, datë 30.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1190/14, datë 02.05.2017, është konstatuar se: nga ana e KLSH-së, janë lënë 84 gjithsej, nga këto: 1 për përmirësim ligjor, 23 masa organizative, 6 masa zhdëmtimi, 28 masa disiplinore si dhe 26 masa administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa për përmirësime ligjore është lënë 1 rekomandim, i cili është pranuar plotësisht dhe është në proces zbatimi.

2. Masa organizative janë rekomanduar 23 masa organizative, të cilat janë pranuar në masën 100%, janë zbatuar 2, janë në proces zbatimi 21.

3. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar janë lënë 6 rekomandime për shumën 36,225 mijë lekë nga të cilat, janë pranuar 6 rekomandime në vlerën 36,225 mijë lekë, janë në proces zbatimi 4 masa në vlerën 25,387 mijë lekë dhe pa zbatuar 2 rekomandime me vlerën 10,838 mijë lekë.

4. Masa administrative janë dërguar për kompetencë Agjencisë së Prokurimit Publik (APP) 26 masa administrative, e cila me vendimin nr. 76, dt. 18.09.2017 ka vendosur 41 masa administrative (ndërsa nuk është shprehur për 4 punonjës, për të cilët KLSH ka propozuar masë administrative). Nga 41 masat administrative, të dhëna nga APP, janë në proces zbatimi 32, dhe pazbatuar 7; ndërsa 2 masat disiplinore gjithashtu rezultojnë të pazbatuara.

5. Masa disiplinore mbështetur në nenin 58 të Ligjit nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil” janë rekomanduar 28 masa disiplinore nga të cilat, 1 “Largim nga shërbimi civil”, dhe 27 masa në vlerësim të titullarit të institucionit. Nga masat e rekomanduara rezulton se janë pranuar 28, nga të cilat zbatuar 1, në proces zbatimi 6, dhe pazbatuar 21.

2. MINISTRIA E TURIZMIT DHE MJEDISIT

Nga auditimi i ushtruar në Ministrinë e Mjedisit, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2015 deri 30.06.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 153, datë 02.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 721/15, dt. 23.12.2016, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 30 rekomandime gjithsej, nga këto: 1 për përmirësime ligjore, 22 masa organizative, 6 Masa shpërblim dëmi si dhe 1 masë administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa për përmirësime ligjore është lënë një rekomandim, i cili është pranuar dhe është në proces zbatimi nga subjekti.

2. Masa organizative janë lënë 22 masa organizative, nga të cilat, janë pranuar 22 rekomandime, nga të pranuarat janë zbatuar plotësisht 15 rekomandime, në proces

zbatimi 3 rekomandime, janë zbatuar pjesërisht 2 rekomandime dhe të pa zbatuar 2 rekomandime.

3. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 6 Masa shpërblim dëmi në vlerën 4,877 mijë lekë dhe 2,090 Euro nga të cilat dy janë pa zbatuar në vlerën 2,351 mijë lekë, në proces zbatimi janë dy masa në vlerën 2,427 mijë lekë dhe dy masa të zbatuara pjesërisht në vlerën 99 mijë lekë dhe 2,090 Euro.

4. Masa administrative është rekomanduar 1 masë administrative, e cila është pranuar nga subjekti por rezulton e pa zbatuar.

5. Masa disiplinore lënë në kompetencë të titullarit, por nuk ka asnjë masë të dhënë.

3. AGJENCIA E ZHVILLIMIT BUJQËSOR DHE RURAL

Nga auditimi i ushtruar në Agjencinë e Zhvillimit Bujqësor dhe Rural, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi auditimin financiar” për periudhën 01.01.2014 deri 30.10.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 149, datë 19.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 980/6, datë. 19.12.2016, është konstatuar se për përmirësimin e gjendjes janë lënë:

1. Masa organizative 19 masa, nga të cilat pranuar 17 e janë zbatuar plotësisht 10, zbatuar pjesërisht 4, janë pa zbatuar 3, si dhe nuk janë pranuar 2 rekomandime.

2. Masa disiplinore lënë në kompetencë të titullarit, por nuk ka asnjë masë të dhënë.

4. AGJENCIA KOMBËTARE E BURIMEVE NATYRORE

Nga auditimi i ushtruar në Agjencinë Kombëtare të Burimeve Natyrore, Tiranë (AKBN), për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 07.09.2014 deri 31.08.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 11, datë 26.02.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 822/13, datë 26.02.2017, është konstatuar se janë lënë 36 rekomandime gjithsej, nga këto: 2 për përmirësime ligjore, 30 masa organizative, 4 masë zhdëmtimi me vlerën 17,253 mijë lekë dhe 3 masa për eliminimin e efekteve negative dhe mos hyrje të të ardhurave në buxhet në vlerën 9,734,884 mijë lekë. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. **Masa për përmirësime ligjore**, janë lënë 2 rekomandime, të cilat, janë pranuar dhe janë zbatuar.
2. **Masa organizative** janë lënë 30 masa organizative, të cilat, janë pranuar plotësisht të 30 masat, nga të cilat 27 janë zbatuar, 2 janë në proces zbatimi, dhe 1 masë është pa zbatuar.
3. **Masa shpërblim dëmi** janë lënë 4 rekomandime për shumën 17,253 mije lekë, nga të cilat, janë pranuar dhe zbatuar 3 masat me vlerë 7,237 mijë dhe 1 masë është në proces zbatimi me vlerë 10,015 mijë lekë.
4. **Masa për eliminimin e efekteve negative** dhe mos hyrje të të ardhurave në buxhet, janë lënë 3 masa në vlerën 9,734,884 mijë lekë, të cilat janë pranuar dhe janë në proces zbatimi nga subjekti.

5. DREJTORIA E PËRGJITHSHME E POLICISË SË SHETIT

Nga auditimi i ushtruar në Drejtorinë e Përgjithshme të Policisë së Shtetit, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 30.08.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 184, datë 31.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 871/12, datë 31.12.2016, është konstatuar se janë lënë 40 rekomandime gjithsej, nga këto: 1 për përmirësim ligjore, 18 masa organizative, 4 masa për shpërblim dëmi si dhe masa 17 disiplinore, për vlerësim nga ana e titullarit. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. **Masa për përmirësime ligjore**, është lënë një rekomandim, i cili është pranuar dhe zbatuar plotësisht.
2. **Masa organizative** janë lënë 18 masa organizative, të cilat, janë pranuar nga të cilat janë në proces zbatimi 12, zbatuar plotësisht 6.
3. **Masa shpërblim dëmi** janë lënë 4 rekomandime për shumën 18,807 mijë lekë, për të cilat Drejtoria e Policisë ka njoftuar shoqëritë përfituese për kthim detyrimi. Aktualisht shoqëritë kanë regjistruar kërkesat për ankimim pranë Gjykatës Administrative.

4. Masa disiplinore, i është rekomanduar titullarit për marrjen e masave administrative si dhe marrjen e masave disiplinore deri në “largim nga detyra”, për 17 punonjës në raport me shkeljet e konstatuara. Nuk rezultojnë asnjë masë e marrë.

6. INSTITUTI I MONUMENTEVE TË KULTURËS

Nga auditimi i ushtruar në Institutin e Monumenteve të Kulturës, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.08.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 184, datë 31.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 871/12, datë. 31.12.2016, është konstatuar se janë lënë 22 rekomandime gjithsej, nga këto: 2 për përmirësime ligjore, 20 masa organizative, si dhe masa disiplinore, për vlerësim nga ana e titullarit. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa për përmirësime ligjore dhe nënligjore janë lënë 2 rekomandime, të cilat janë pranuar dhe është në proces zbatimi 1 (një) dhe zbatuar plotësisht 1 (një).

2. Masa organizative janë lënë 20 masa organizative, të cilat janë pranuar dhe zbatuar plotësisht 12, zbatuar pjesërisht 1, janë në proces zbatimi 4 dhe pa zbatuar 3 masa organizative

3. Masa disiplinore i është rekomanduar titullarit të institucionit të IMK vlerësimin dhe dhënien e masave disiplinore sipas përgjegjësisë individuale të personave konkret nga vërejtje deri në largim nga puna. Nga verifikimi mbi zbatimin e këtij rekomandimi kemi konstatuar se asnjë masë nuk është marrë për sa më sipër.

7. UNIVERSITETI I MJEKËSISË

Nga auditimi i ushtruar në Universitetin e Mjekësisë, Tiranë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 45, datë 30.4.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1285/6, datë 30.4.2017, është konstatuar se janë lënë 25 rekomandime gjithsej, nga këto: 16 masa organizative, 1 masë dëmshpërblimi me vlerën 270,373 lekë, dhe 8 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 16 masa organizative, të cilat, janë pranuar 16, janë zbatuar 8, janë në proces zbatimi 7 dhe është pa zbatuar 1 masë organizative.

2. Masa shpërblim dëmi është lënë 1 rekomandim për shumën 270 mijë lekë, pranuar dhe në proces zbatimi.

3. Masa disiplinore janë lënë 8 masa disiplinore të cilat rezultojnë të pranuar dhe të pazbatuara.

2. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE NË DEGË TATIMESH DHE DOGANASH

Nga auditimi mbi zbatimin e masave të rekomanduara nga KLSH, në 11 subjekte të audituar gjatë tremujorit të fundit të vitit 2016 dhe gjashtëmujorit të vitit 2017, rezultoi se janë rekomanduar, gjithsej **306** masa, nga të cilat janë pranuar **291** masa dhe nuk janë pranuar 15 masa. Analiza sipas llojit të rekomandimeve të dhëna paraqitet:

Masa organizative	Janë rekomanduar 89, nga të cilat janë pranuar 85 masa ose 95.5% e tyre, të pa pranuar 4 masa. Nga masat e pranuar, janë zbatuar 22 rekomandime, zbatuar pjesërisht 5 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim 30 rekomandimeve dhe nuk janë zbatuar 32 rekomandime.
Masa shpërblim dëmi	Janë rekomanduar 58 masa, për vlerën 2,889,350 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar 53 masa në vlerën 2,776,540 mijë lekë ose 96.1% e tyre. Nga rekomandimet e lëna janë në proces zbatimi rekomandime në vlerën 46,499 mijë lekë, zbatuar pjesërisht rekomandime në vlerën 921 mijë lekë, zbatuar plotësisht rekomandime në vlerën 1,939,160 mijë lekë dhe pa zbatuar rekomandime në vlerën 902,770 mijë lekë.
Masa administrative	Janë rekomanduar 4 masa, nga të cilat janë pranuar 2 masa. Nga masat administrative të pranuar janë të zbatuara të dyja masat.

Masa disiplinore	Janë rekomanduar 155 masa, nga të cilat janë pranuar 151 masa. Nga masat disiplinore të rekomanduara janë zbatuar plotësisht 63 masa, janë në proces zbatimi 46 masa dhe nuk janë zbatuar 46 prej tyre.

2.1 Sistemi doganor

Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 124 rekomandime gjithsej, nga të cilat 44 masa organizative, 31 Masa shpërblim dëmi me vlerën 2,560,494 mijë lekë, 45 masa disiplinore, dhe 4 masa administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

Masa organizative	Janë rekomanduar 44, nga të cilat, janë pranuar plotësisht 40, janë zbatuar 14, janë zbatuar pjesërisht 2, janë në proces zbatimi 9 dhe janë pa zbatuar 19 masa organizative.
Masa shpërblim dëmi	Janë rekomanduar 31 rekomandime për shumën 2,560,494 mijë lekë, nga të cilat, janë pranuar 28 rekomandime në vlerën 2,473,777 mijë lekë. Nga rekomandimet e lëna janë në proces zbatimi rekomandime në vlerën 30,060 mijë lekë, zbatuar plotësisht rekomandime në vlerën 1,889,879 mijë lekë, zbatuar pjesërisht rekomandime në vlerën 21 mijë lekë dhe pa zbatuar rekomandime në vlerën 640,534 mijë lekë.
Masa administrative	Janë rekomanduar 4, nga të cilat paraqiten të papranuara dhe të pazbatuara 2 masa, dhe të pranuar dhe të zbatuara 2 masat e tjera.
Masa disiplinore	Janë rekomanduar 45, nga të cilat 2 nuk janë pranuar dhe gjendja e këtyre rekomandimeve paraqitet 7 të zbatuara, 14 masa në proces zbatimi dhe 24 masa pa zbatuar.

1. DEGA E DOGANËS QAFË THANË

Në përfundim të auditimit me shkresën nr. 751/10 prot, datë 19.12.2016 sipas Vendimit nr. 145, datë 17.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së, është dërguar Raporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet. Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 16 rekomandime gjithsej, nga këto: 5 masa organizative, 6 Masa shpërblim dëmi me vlerën 33,341 mijë lekë dhe 5 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 5, të cilat, janë pranuar plotësisht 5, është zbatuar 1, janë në proces zbatimi 1, zbatuar pjesërisht 1, dhe janë pa u zbatuar 2 masa organizative.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 6 rekomandime në shumën 33,431 mijë lekë, nga të cilat, janë pranuar 4 rekomandime në vlerën 25,373 mijë lekë, dhe 2 rekomandime në vlerën 8,057 mijë lekë nuk janë pranuar. Nga rekomandimet e lëna janë zbatuar rekomandime në vlerën 7,468 mijë lekë dhe nuk janë zbatuar rekomandime në vlerën 25,962 mijë lekë.

3. Masa disiplinore, mbështetur në nenin 58 të ligjit nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil” janë rekomanduar 5 masa disiplinore: 1 masë disiplinore “Largim nga shërbimi civil”, e cila është pranuar dhe zbatuar me masë disiplinore “Vërejtje”, është zbatuar pjesërisht 1 masë disiplinore “Vërejtje” dhe janë zbatuar 3 masa disiplinore nga “Vërejtje” deri në “Mbajtja deri në 1/3 e pagës së plotë për një periudhë deri në gjashtë muaj” e pranuar dhe zbatuar masë disiplinore “Vërejtje”.

2. DEGA E DOGANËS FIER

Në përfundim të Auditimit me shkresën nr. 853/6 , dt. 30.12.2016 sipas Vendimin nr. 160, datë 30.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së është dërguar Raporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet për auditimin e ushtruar me programin nr. 8753/6 prot, datë 09.01.2017. Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 13 rekomandime gjithsej, nga këto: 6 (gjashtë) masa organizative, 3 (tre) masë zhdëmtimi me vlerën 1,970,293,531 lekë dhe 3 (tre) masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 6, të cilat, janë pranuar plotësisht 3 nga të cilat është zbatuar 1, është në proces zbatimi 1, nga të cilat njëri i përket Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave dhe nuk janë zbatuar 4 masa organizative.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 3 rekomandime për shumën 1,970,294 mijë lekë, nga të cilat, janë pranuar 3 rekomandime në vlerën 1,900,282 mijë lekë. Nga të rekomanduarat e pranura janë zbatuar plotësisht 1,812,487 mijë lekë dhe nuk janë zbatuar rekomandime në vlerën 157,806 mijë lekë.

3. Masa disiplinore, mbështetur në nenin 58 të Ligjit nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil” janë rekomanduar: 2 masa disiplinore “Largim nga shërbimi civil” dhe 1 masë disiplinore “Mbajtja deri në 1/3 e pagës së plotë për një periudhë deri në gjashtë muaj”, nga të cilat 3 janë pranuar dhe nuk është zbatuar 1 dhe 2 masa janë në proces zbatimi.

4. Masa administrative janë lënë 2 rekomandime në shkelje të neneve 256.1/a, 256.2, 261.1 dhe 261.2 të Ligjit 8449, datë 27.01.1999 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, për penaltet në masën 50,000 deri në 200,000 lekë, për agjencitë doganore, të cilat nuk janë pranuar dhe nuk janë zbatuar.

3. DEGA E DOGANËS SARANDË

Në përfundim të Auditimit me shkresën nr. 852/7, datë 30.12.2016 sipas Vendimit nr. 173, datë 30.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së është dërguar Raporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet për auditimin e ushtruar me programin nr. 852/1 prot. Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 29 rekomandime gjithsej, nga këto: 11 masa organizative, 6 masë zhdëmtimi me vlerën 24,698 mijë lekë dhe 12 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 11, nga të cilat, janë pranuar plotësisht 11 masa, nga të pranuarat janë zbatuar plotësisht 9 masa, janë në proces zbatimi 2 masa.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 6 rekomandime në shumën 24,698 mijë lekë, ku janë analizuar rekomandimet sipas pikave përkatëse, sipas shumave dhe subjekteve për shpërblim dëmi për të proceduar me aktet përkatëse nga organi vendimmarrës. Janë pranuar 6 masa nga të cilat 5 masa janë zbatuar pjesërisht dhe 1 masë nuk është zbatuar. Në vlerë, janë zbatuar plotësisht 20,822 mijë lekë, janë në proces zbatimi 2,293 mijë lekë, janë zbatuar pjesërisht rekomandime në vlerën 21 mijë lekë dhe janë pa zbatuar 1,562 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 12, të cilat janë pranuar dhe janë në proces zbatimi.

4. DEGA E DOGANËS DURRES

Në përfundim të Auditimit me shkresën nr. 1228/19 datë 03.07.2017 të Kryetarit të KLSH-së është dërguar Raporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet për auditimin e ushtruar me programin nr. 1228/3 prot, datë 14.02.2017. Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 24 rekomandime gjithsej, nga këto: 6 masa organizative, 5 masa zhdëmtimi me vlerën 387,218,001 lekë dhe 13 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

1. Masa organizative, janë lënë 6, nga të cilat, janë pranuar plotësisht 4 masa, nga të pranuarat është zbatuar plotësisht 1 masë, janë në proces zbatimi 2 masa dhe janë pa zbatuar 3 masa.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 5 rekomandime në shumën 381,284 mijë lekë, ku janë analizuar rekomandimet sipas pikave përkatëse, sipas shumave dhe subjekteve për shpërblim dëmi për të proceduar me aktet përkatëse nga organi vendimmarrës. Janë pranuar 5 masa nga të cilat 2 masa janë zbatuar plotësisht dhe 3 masa janë zbatuar pjesërisht. Në vlerë, janë zbatuar plotësisht, pra janë kontabilizuar vlera prej 25,151 mijë lekë, janë në proces zbatimi vlera prej 19,411 mijë lekë dhe janë pa zbatuar shuma prej 336,724 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 13, të cilat janë pranuar 13 masa dhe ka dalë me vendimmarrje për pezullim për 13 masa.

5. DEGA E DOGANËS ELBASAN

Në përfundim të Auditimit me shkresën nr. 1229/9 , dt. 30.04.2017 sipas Vendimin nr. 47, datë 30.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së është dërguar Raporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet për auditimin e ushtruar me programin nr. 1229/1, dt. 14.12.2016. Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 15 rekomandime gjithsej, nga këto: 6 masa organizative, 5 masa zhdëmtimi me vlerën 42,217 mijë lekë dhe 4 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 6, nga të cilat, janë pranuar 5, janë në proces 3, janë zbatuar pjesërisht 1, është zbatuar plotësisht 1 dhe nuk është pranuar e nuk është zbatuar 1 masë organizative.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 5 rekomandime në shumën 42,217 mijë lekë, nga të cilat, është pranuar plotësisht një rekomandim dhe janë pranuar pjesërisht 4 rekomandimet e tjera në vlerën 34,370 mijë lekë. Nga rekomandimet e lëna, janë në proces zbatimi rekomandime në vlerën 8,357 mijë lekë, rekomandime në vlerën 23,951 mijë lekë janë zbatuar dhe rekomandime në vlerën 9,909 mijë lekë nuk janë pranuar dhe nuk janë zbatuar.

3. Masa disiplinore mbështetur në nenin 58 të Ligjit nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil” janë rekomanduar 4, nga të cilat 4 masa janë pranuar dhe janë zbatuar 4 sipas vendimeve të Komisionit Disiplinor të ngritur.

6. DEGA E DOGANËS BERAT

Në përfundim të Auditimit me shkresën nr. 1011/10 datë 09.03.2017 sipas Vendimit nr. 17, datë 09.03.2017 të Kryetarit të KLSH-së është dërguar Raporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet për auditimin e ushtruar me programin nr. 1011/1 prot, datë 04.11.2016. Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 24 rekomandime gjithsej, nga këto: 10 masa organizative, 6 masë zhdëmtimi me vlerën 108,570 mijë lekë dhe 8 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 10, të cilat janë pranuar plotësisht, është zbatuar 1, dhe janë pa u zbatuar 9 masa organizative.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 6 rekomandime në shumën 108,570 mijë lekë, nga të cilat, janë pranuar 6 rekomandime në vlerën 108,570 mijë lekë, dhe rezultojnë të pa zbatuara 6 rekomandime.

3. Masa disiplinore, mbështetur në nenin 58 të Ligjit nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil” janë rekomanduar 8, nga të cilat 2 masa disiplinore “Largim nga shërbimi civil”, për të cilat nuk është vepruar nga institucioni sepse janë larguar me dëshirë nga sistemi doganor, 3 masa disiplinore “Pezullim nga e drejta e ngritjes në detyrë, përfshirë rritjen në shkallën e pagës për një periudhë deri në 2 vjet” deri në “Largim nga shërbimi civil”, të cilat nuk janë zbatuar, 3 masa disiplinore “Mbajtja deri në 1/3 e pagës së plotë për një periudhë deri në gjashtë muaj” deri në “Pezullim nga e drejta e ngritjes në detyrë, përfshirë rritjen në shkallën e pagës për një periudhë deri në 2 vjet”, të cilat nuk janë zbatuar.

2.2 Sistemi tatimor

Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 171 rekomandime gjithsej, nga të cilat 36 masa organizative, 25 masa shpërblim dëmi me vlerën 319,556 mijë lekë, dhe 110 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

Masa organizative	Janë rekomanduar 36, nga të cilat, janë pranuar plotësisht 36, janë zbatuar 8, janë zbatuar pjesërisht 3, janë në proces zbatimi 19 dhe janë pa zbatuar 6 masa organizative.
Masa shpërblim dëmi	Janë rekomanduar 25 rekomandime për shumën 319,556 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar 23 rekomandime në vlerën 293,463 mijë lekë. Nga rekomandimet e lëna janë në proces zbatimi rekomandime në vlerën 77,660 mijë lekë, zbatuar plotësisht rekomandime në vlerën 29,139 mijë lekë dhe pa zbatuar rekomandime në vlerën 192,756 mijë lekë.
Masa disiplinore	Janë rekomanduar 110, nga të cilat 2 nuk janë pranuar dhe gjendja e këtyre rekomandimeve paraqitet 54 të zbatuara, 19 masa në proces zbatimi dhe 37 masa pa zbatuar.

1. DREJTORIA RAJONALE E TATIMEVE GJIROKASTËR

Në përfundim të Auditimit me shkresën nr. 991/12, datë 30.12.2016, ndryshuar me nr. 991/19, datë 09.01.2016 sipas Vendimit nr. 176, datë 30.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së është dërguar Raporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet për auditimin e ushtruar. Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 42 rekomandime gjithsej, nga këto: 11(njëmbëdhjetë) masa organizative, 7 masa zhdëmtimi me vlerën 102,702 mijë lekë dhe 24 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 11, nga të cilat janë pranuar plotësisht 11 masa, nga të cilat 7 masa janë zbatuar plotësisht dhe 2 masa konsiderohen në proces zbatimi, 2 masa nuk janë zbatuar.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 7 rekomandime në shumën 102,702 mijë lekë, ku janë analizuar rekomandimet sipas pikave përkatëse, sipas shumave dhe subjekteve për shpërblim dëmi për të proceduar me aktet përkatëse nga organi vendimmarrës. Janë zbatuar plotësisht masa në vlerën 8,193 mijë lekë dhe nuk janë zbatuar masa në vlerën 94,509 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 24, të cilat janë pranuar nga DRT Gjirokastrë, për të cilat për 11 masa disiplinore ka bërë propozimet në Komisionin të Disiplinës pranë DPT dhe për 1(një) rast nuk ka përtëritur kontratën e punës. Komisioni i Disiplinës ka dalë me vendimarrje për 11 masa. Për 12 masa pritet marrja e masave nga DPT dhe vlerësohen në proces.

2. DREJTORIA RAJONALE E TATIMEVE KORÇË

Në përfundim të Auditimit me shkresën nr.750/25 prot, datë 29.12.2016 sipas Vendimit nr.167, datë 28.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së është dërguar Raporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet për auditimin e ushtruar. Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 36 rekomandime gjithsej, nga këto: 6 masa organizative, 6 masa shpërblim dëmi me vlerën 75,885 mijë lekë dhe 24 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 6, të cilat janë pranuar plotësisht, është zbatuar 1 masë organizative, janë zbatuar pjesërisht 3 masa organizative dhe janë të pa zbatuara 2 masa organizative.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 6 rekomandime për shumën 75,885 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar rekomandime në vlerën 63,151 mijë lekë. Nga rekomandimet e lëna, gjendja e tyre paraqitet masa të zbatuara në shumën 14,173 mijë lekë dhe të pazbatuara masa në shumën 61,713 mijë lekë.

3. Masa disiplinore mbështetur në nenin 58 të Ligjit nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil” janë rekomanduar për punonjës aktualë: 8 masa disiplinore nga “Pezullim nga drejta e ngritjes në detyrë, përfshirë rritjen në shkallën e pagës për një periudhë deri në dy vjet ”deri në “Largim nga shërbimi civil”, nga të cilat janë pranuar 8 por të

pa zbatuara; 5 masa disiplinore “Pezullim nga e drejta e ngritjes në detyrë, përfshirë rritjen në shkallën e pagës për një periudhë deri në dy vjet”, nga të cilat janë pranuar 3 masa disiplinore , dhe nuk janë pranuar 2 por rezultojnë të pa zbatuar të 5 masa disiplinore; Janë rekomanduar për Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve për 11 punonjës të larguar 11 masa disiplinore “Largim nga shërbimi civil”, të njoftojë DAP si dhe Komisionin për Mbikëqyrjen e Shërbimit Civil, grupi i auditimit konkludoi se në DRT Korçë nuk ka asnjë shkresë për realizimin e këtij rekomandimi. Për 2 punonjës të cilët nuk janë propozuar masa disiplinore, nga DRT Korçë e cila duhet të fillonte nxjerrjen e vendimeve për fillimin e procedurave administrative për dhënien e masave disiplinore, komunikimin zyrtar për personat përkatës, dhe me DPT dhe vendosjen në dosjen personale të nëpunësit të vendimit përfundimtar dhe njoftimi për DAP.

3. DREJTORIA RAJONALE TATIMORE DURRËS

Në përfundim të Auditimit me shkresën nr. 1302/14 datë 05.05.2017 sipas Vendimit nr. 51, datë 30.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së është dërguar Raporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet për auditimin e ushtruar me programin nr. 1302/1 prot, datë 27.12.2016. Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 48 rekomandime gjithsej, nga këto: 5masa organizative, 5 masa zhdëmtimi me 77,370 mijë vlerën lekë dhe 38 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

1. **Masa organizative** janë lënë 5, nga të cilat, janë pranuar plotësisht 5 masa, nga të pranuarat është zbatuar plotësisht 1 masë, janë në proces zbatimi 4 masa.

2. **Masa shpërblim dëmi** janë lënë 5 rekomandime në shumën 77,370 mijë lekë, ku janë analizuar rekomandimet sipas pikave përkatëse, sipas shumave dhe subjekteve për shpërblim dëmi për të proceduar me aktet përkatëse nga organi vendimmarrës. Janë pranuar 5 masa nga të cilat 3 masa janë zbatuar plotësisht dhe 2 masa janë zbatuar pjesërisht. Në vlerë, janë zbatuar plotësisht 10,657 mijë lekë, janë në proces zbatimi 14,939 mijë lekë dhe janë pa zbatuar 51,774 mijë lekë.

3. **Masa disiplinore** janë rekomanduar 38, të cilat janë pranuar 38 masa, nga të cilat 7 masa janë në proces, ku i është propozuar Komisionit të Disiplinës së Tatimeve për masa disiplinore i cili nuk ka dalë me vendimmarrje dhe 31 masa janë zbatuar.

4. DREJTORIA RAJONALE E TATIMEVE LEZHË

Në përfundim të Auditimit me shkresën nr. 1227/16 datë 30.04.2017 sipas Vendimit nr. 41, datë 30.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së është dërguar Raporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet për auditimin e ushtruar me programin nr. 1227/1 prot, datë 14.12.2016. Nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 45 rekomandime gjithsej, nga këto: 14 masa organizative, 7 masa zhdëmtimi me vlerën 63,598 mijë lekë dhe 24 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 14, nga të cilat, janë pranuar plotësisht 14, nga të pranuarat është zbatuar plotësisht 1 masë dhe janë në proces zbatimi 13 masa.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 7 rekomandime në shumën 63,598 mijë lekë, ku janë analizuar rekomandimet sipas pikave përkatëse, sipas shumave dhe subjekteve për shpërblim dëmi për të proceduar me aktet përkatëse nga organi vendimmarrës. Janë pranuar 7 masa nga të cilat 4 masa janë zbatuar plotësisht në shumën 16,258 mijë lekë dhe nuk janë zbatuar masa në vlerën 47,340 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 24, të cilat janë pranuar dhe nga DRT Lezhë i është propozuar Komisionit të Disiplinës së Tatimeve për masa disiplinore i cili ka dalë me vendimarrje për 11 raste dhe është në proces për 13 raste.

2.3 Autoriteti i Mbikëqyrjes së lojërave të fatit

Në përfundim të Auditimit me shkresën nr. 158/6 , datë 04.07.2017 sipas Vendimin nr. 71, datë 30.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së është dërguar Raporti Përfundimtar i Auditimit dhe rekomandimet për auditimin e ushtruar me programin nr. 158/1, datë 15.02.2017. Nga ana e KLSH me shkresën përcjellëse janë lënë 12 rekomandime gjithsej, nga këto: 9 masa organizative, 2 masa shpërblim dëmi, në shumën 9,300 mijë lekë dhe dhënia e masave disiplinore, Mbështetur në nenin 58 të Ligjit nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil”, pikat “c- ç” “Pezullim nga e drejta e ngritjes në detyrë, përfshirë rritjen në shkallën e pagës për një periudhë deri në dy vjet” deri në “Largim nga shërbimi civil”. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve paraqitet si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 9, të cilat, janë pranuar 9, janë në proces zbatimi 2 dhe nuk janë zbatuar 7 masa organizative.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 2 rekomandime në shumën 9,300 mijë lekë, nga të cilat, janë pranuar rekomandime në vlerën 9,300 mijë lekë. Nga rekomandimet e lëna është në proces zbatimi 1 rekomandim në vlerën 1,500 mijë lekë, i cili nuk është arkëtuar ende dhe është zbatuar pjesërisht 1 rekomandim në shumën 7,800,000 lekë nga i cili janë arkëtuar 900 mijë lekë.

3. Masa disiplinore mbështetur në nenin 59 të ligjit nr. 152/2013 “Për nëpunësin civil” pika 2, germa “c- ç” i janë rekomanduar Drejtorit të Përgjithshëm të Autoritetit të Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit, që në varësi të shkallës së shkeljeve të personave të atakuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit të fillojë procedurat për shqyrtimin dhe dhënien e masave disiplinore. Konstatohet se nuk ka asnjë masë të dhënë.

3. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE NË NJËSITË E VETËQEVERISJES VENDORE

Nga auditimi i ushtruar në 21 Njësi të Vetëqeverisjes Vendore (Bashki), për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “*Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare*” për periudhën Shtator 2016-Qershor 2017 ku Raportet përfundimtare të Auditimit dhe rikërkimi i zbatimit të tyre janë përcjellë me vendimin nr. 217, datë 31.12.2017 të kryetarit të KLSH për 8 subjektet e evaduar për periudhën e tremujorit IV i Vitit 2016 dhe Vendimin nr. 2, datë 29.01.2018 të Kryetarit të KLSH për 15 subjektet e evaduara për periudhën e 6 mujorit parë 2017, është konstatuar se nga ana e KLSH janë rekomanduar:

Masa organizative	Janë rekomanduar 344 masa organizative, nga të cilat, nuk janë pranuar 12 rekomandime dhe janë pranuar 332 masa organizative, prej tyre: Janë zbatuar 136 masa organizativ, 122 masa organizative janë në proces zbatimi dhe nuk janë zbatuar 71 masa organizative nga 15 subjekte.
Masa shpërblim dëmi	Janë rekomanduar 294 masa shpërblim dëmi në vlerën 760,544 mijë lekë nga të cilat nuk janë pranuar nga 4 subjekte 13 rekomandime në vlerën 34,274 mijë lekë, janë pranuar 281 masa në vlerën

	726,070 mijë lekë prej tyre, janë zbatuar 61 rekomandime në vlerën 43,502 mijë lek, janë në proces zbatimi apo proces gjyqësor 206 rekomandime në vlerën 602,131 mijë leke dhe nuk janë zbatuar nga 4 subjekte 16 rekomandime në vlerën 80,437 mijë lekë.
Masa administrative	Janë rekomanduar 189 masa administrative, nga të cilat janë pranuar 186 masa dhe nuk janë pranuar 3 masa. Janë zbatuar 77 masa administrative, 69 masa administrative janë në proces zbatimi dhe nuk janë zbatuar 40 masa disiplinore nga 5 subjekte.
Masa disiplinore	Janë rekomanduar 271 masa disiplinore nga të cilat nuk janë pranuar 16 masa disiplinore, duke u pranuar 255 masa disiplinore, prej tyre janë zbatuar 221 masa disiplinore, 20 masa disiplinore janë në proces zbatimi dhe nuk janë zbatuar 4 masa disiplinore nga 1 subjekt.

1. BASHKIA SARANDË

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Sarandë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2015 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 32, datë 27.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1236/14, dt. 28.04.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 87 rekomandime gjithsej, nga këto: 15 masa organizative, 31 masa shpërblim dëmi dhe 41 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 15 masa organizative, nga të cilat, janë pranuar 15 rekomandime, të cilat janë nënë proces zbatimi.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 31 masa në vlerën 129,195 mijë lekë nga të cilat janë pranuar 22 masa në vlerën 98,252 mijë lekë të cilat janë në proces zbatimi dhe nuk janë pranuar 9 masa në vlerën 30,943 mijë lekë.

3. Masa administrative janë rekomanduar 19 masa, nga të cilat janë pranuar 16 masa dhe nuk janë pranuar 3 masa .

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 22 masa nga të cilat janë pranuar 20 masa të cilat janë zbatuar dhe nuk janë pranuar 2 masa.

2. BASHKIA HIMARË

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Himarë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.07.2014 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 37, datë 29.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1233/15, dt. 03.04.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 69 rekomandime gjithsej, nga këto: 16 masa organizative, 17 masa shpërblim dëmi dhe 36 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 16 masa, nga të cilat janë pranuar 16 rekomandime, nga të pranuarat janë zbatuar plotësisht 4 rekomandime, në proces zbatimi 3 rekomandime dhe nuk janë zbatuar 9 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 17 masa në vlerën 76,420 mijë lekë dhe janë pranuar 100%. Nga këto është zbatuar 1 masë në vlerën 521 mijë lekë, dhe 16 masa në vlerën 75,899 mijë lekë janë në proces zbatimi.

3. Masa administrative janë rekomanduar 16 masa, të cilat janë pranuar dhe janë në proces zbatimi.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 20 masa, të cilat janë pranuar 100% dhe janë në proces zbatimi.

3. BASHKIA PEQIN

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Peqin, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2013 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 40, datë 30.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1230/13, dt. 30.04.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 20 rekomandime gjithsej, nga këto: 9 masa organizative, 1 masë shpërblim dëmi dhe 10 masa disiplinore. Nga verifikimi i

dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

- 1. Masa organizative** janë lënë 9 masa, nga të cilat janë pranuar 9 rekomandime, nga të pranuarat janë zbatuar plotësisht 4 rekomandime dhe janë në proces zbatimi 5 rekomandime.
- 2. Masa shpërblim dëmi** është rekomanduar 1 masë në vlerën 1,031 mijë lekë dhe janë pranuar 100%. Masa e rekomanduar sa më sipër është në proces gjyqësor.
- 3. Masa disiplinore janë** rekomanduar 10 masa, nga të cilat janë pranuar dhe zbatuar 8 rekomandime dhe nuk janë pranuar 2 masa disiplinore.

4. BASHKIA MAT

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Mat, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2015 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 34, datë 28.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1235/10, dt. 28.04.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 60 rekomandime gjithsej, nga këto: 20 masa organizative, 17 masa shpërblim dëmi dhe 23 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

- 1. Masa organizative** janë lënë 20 masa organizative nga të cilat janë pranuar 19 rekomandime, nga të pranuarat janë zbatuar plotësisht 12 rekomandime dhe janë në proces zbatimi 7 rekomandime.
- 2. Masa shpërblim dëmi** janë rekomanduar 17 masa shpërblim dëmi në vlerën 34,259 mijë lekë dhe janë pranuar 100%. Nga këto janë zbatuar 8 masë në vlerën 4,158 mijë lekë dhe 9 masa në vlerën 4,112 mijë lekë janë në proces zbatimi kurse vlera prej 25,989 mijë lekë është në proces gjyqësor.
- 3. Masa administrative** rekomanduar 1 masë administrative e cila është në proces zbatimi.
- 4. Masa disiplinore** janë rekomanduar 22 masa disiplinore të cilat janë pranuar 100% dhe janë zbatuar.

5. BASHKIA TEPELENË

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Tepelenë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2012 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 39, datë 30.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1231/21, dt. 30.04.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 66 rekomandime gjithsej, nga këto: 11 masa organizative, 31 masa shpërblim dëmi dhe 24 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 11 masa organizative të cilat janë pranuar 100%. Nga të pranuarat janë zbatuar 10 rekomandime dhe nuk është zbatuar 1 rekomandim.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 31 masa shpërblim dëmi në vlerën 74,906 mijë lekë dhe janë pranuar 100%. Nga këto janë zbatuar 9 masa në vlerën 2,203 mijë lekë dhe 22 masa në vlerën 24,159 mijë lekë janë në proces zbatimi, vlera prej 48,544 mijë lekë është në proces gjyqësor.

3. Masa administrative janë rekomanduar 12 masa administrative të cilat janë pranuar dhe janë në proces zbatimi.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 12 masa disiplinore të cilat janë pranuar 10 rekomandime të cilat janë zbatuar dhe 2 rekomandime nuk janë pranuar.

6. BASHKIA CËRRIK

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Cërrik, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2012 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 36, datë 28.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1234/8, dt. 29.04.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 49 rekomandime gjithsej, nga këto: 16 masa organizative, 12 masa shpërblim dëmi dhe 24 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 13 masa organizative nga të cilat janë pranuar 13 rekomandime, nga të pranuarat janë zbatuar 3 rekomandime, në proces zbatimi 3 rekomandime dhe nuk janë zbatuar 7 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 12 masa shpërblim dëmi në vlerën 44,823 mijë lekë dhe janë pranuar 100%. Nga këto janë në proces zbatimi 6 masa në vlerën 4,411 mijë lekë dhe 6 masa në vlerën 40,412 mijë lekë nuk janë zbatuar.

3. Masa administrative janë rekomanduar 7 masa administrative të cilat janë në proces.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 17 masa disiplinore të cilat janë pranuar 100%. Nga këto janë 12 masa janë zbatuar dhe 5 masa janë zbatuar pjesërisht.

7. BASHKIA GRAMSH

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Gramsh, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2013 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 52, datë 04.05.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1232/19, dt. 05.05.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 83 rekomandime gjithsej, nga këto: 16 masa organizative, 23 masa shpërblim dëmi dhe 44 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 16 masa organizative nga të cilat janë pranuar 16 rekomandime, nga të pranuarat janë zbatuar plotësisht 7 rekomandime, në proces zbatimi 7 rekomandime dhe janë zbatuar pjesërisht 2 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 23 masa shpërblim dëmi në vlerën 66,449 mijë lekë dhe janë pranuar 100%. Nga këto janë zbatuar 18 masë në vlerën 464 mijë lekë, 4 masa në vlerën 65,968 mijë lekë janë në proces zbatimi dhe, 1 masë në vlerën 17 mijë lekë nuk është zbatuar.

3. Masa administrative janë rekomanduar 26 masa administrative të cilat janë pranuar, është zbatuar 1 masë dhe janë në proces zbatimi 25 masa.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 18 masa disiplinore të cilat janë pranuar 100%. Nga këto janë zbatuar 17 masa dhe 1 masë është zbatuar pjesërisht.

8. KLUBI I SPORTIT VLLAZNIA sh.a. SHKODËR

Nga auditimi i ushtruar në Klubin e Sportit Vllaznia sh.a., Shkodër, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 21, datë 20.03.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1237/9, dt. 24.03.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 11 rekomandime gjithsej të cilat janë vetëm masa organizative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 11 masa organizative nga të cilat janë pranuar 11 rekomandime, nga të pranuarat janë zbatuar plotësisht 8 rekomandime dhe janë në proces zbatimi 3 rekomandime.

9. BASHKIA ROSKOVEC

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Roskovec, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2013 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 77, datë 30.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 257/14, dt. 10.07.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 42 rekomandime gjithsej, nga këto: 7 masa organizative, 16 masa shpërblim dëmi dhe 19 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 7 masa organizative nga të cilat janë pranuar 7 rekomandime, nga të pranuarat është zbatuar pjesërisht 1 rekomandime, janë në proces zbatimi 3 rekomandime dhe nuk janë zbatuar 3 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 16 masa shpërblim dëmi në vlerën 38,201 mijë lekë dhe janë pranuar 100%. Nga këto janë zbatuar 2 masa në vlerën 2,230 mijë lekë, 6 masa në vlerën 5,943 mijë lekë janë në proces zbatimi dhe nuk janë zbatuar 8 masa në vlerën 30,028 mijë lekë.

3. Masa administrative janë rekomanduar 7 masa administrative të cilat janë në proces zbatimi.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 12 masa disiplinore të cilat janë pranuar 6 rekomandime dhe 6 rekomandime nuk janë pranuar. Rekomandimet e pranuar janë zbatuar.

10. BASHKIA URA VAJGURE

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Ura Vajgure, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 78, datë 30.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 259/19, dt. 06.07.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 63 rekomandime gjithsej, nga këto: 20 masa organizative, 9 masa shpërblim dëmi dhe 34 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 20 masa organizative nga të cilat janë pranuar 20 rekomandime, nga të pranuarat janë zbatuar 10 rekomandime, janë në proces zbatimi 9 rekomandime dhe nuk është zbatuar 1 rekomandim.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 9 masa shpërblim dëmi në vlerën 6,671 mijë lekë dhe janë pranuar 100%. Nga këto 1 masë në vlerën 6,620 mijë lekë është në proces gjyqësor dhe 8 masa në vlerën 51 mijë lekë janë në proces zbatimi.

3. Masa administrative janë rekomanduar 9 masa administrativ të cilat janë pranuar dhe janë në proces zbatimi.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 25 masa disiplinore të cilat janë pranuar 100% dhe janë zbatuar.

11. BASHKIA PATOS

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Patos, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2015 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 79, datë 30.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 256/10, dt. 05.07.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 61 rekomandime gjithsej, nga këto: 25 masa organizative, 11 masa shpërblim dëmi dhe 25 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 25 masa organizative nga të cilat janë pranuar 25 rekomandime, nga të pranuarat janë zbatuar 9 rekomandime, janë në proces zbatimi 14 rekomandime dhe nuk janë zbatuar 2 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 11 masa shpërblim dëmi në vlerën 23,320 mijë lekë dhe janë pranuar 100%. Nga këto 3 masa në vlerën 6,197 mijë lekë janë në proces gjyqësor dhe 8 masa në vlerën 17,123 mijë lekë janë në proces zbatimi.

3. Masa administrative janë rekomanduar 10 masa administrative të cilat janë pranuar dhe janë në proces zbatimi.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 15 masa disiplinore të cilat janë pranuar 100% dhe janë zbatuar.

12. BASHKIA FIER

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Fier, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2013 deri 31.07.2015, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 81, datë 30.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 276/16, dt. 19.04.2017 dhe për auditimin financiar për periudhën 01.01.2016 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 69, datë 28.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 276/19, dt. 02.07.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkesat përcjellëse janë lënë 9 rekomandime (masa organizative për auditimin financiar) dhe 57 rekomandime gjithsej për auditimin e përputhshmërisë, nga të cilat: 10 masa organizative, 18 masa shpërblim dëmi dhe 29 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 9 masa për auditimin financiar të cilat janë pranuar 100%. Nga këto janë zbatuar 3 masa, nuk është zbatuar 1 masë dhe janë në proces zbatimi 5 rekomandime. Për auditimin e përputhshmërisë janë lënë 10 masa organizative nga të cilat janë pranuar 10 rekomandime, nga të pranuarat janë zbatuar 3 rekomandime, janë në proces zbatimi 4 rekomandime dhe nuk janë zbatuar 3 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 18 masa shpërblim dëmi në vlerën 51,317 mijë lekë dhe janë pranuar 100%. Nga këto janë zbatuar 2 masa në vlerën

424 mijë lekë, nuk është zbatuar 1 masë në vlerën 9,980 mijë lekë dhe 15 masa në vlerën 40,913 mijë lekë janë në proces zbatimi.

3. Masa administrative janë rekomanduar 13 masa administrative të cilat janë pranuar dhe zbatuar.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 16 masa disiplinore të cilat janë pranuar 100% dhe janë zbatuar pjesërisht.

13. PREFEKTURA LEZHË

Nga auditimi i ushtruar në Prefekturën Lezhë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2013 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 76, datë 30.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 255/11, dt. 30.06.2017 dhe për auditimin financiar për periudhën 01.01.2016 deri 31.12.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 78, datë 30.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 255/15, dt. 17.07.2017, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 5 rekomandime (masa organizative për auditimin financiar) dhe 32 rekomandime gjithsej për auditimin e përputhshmërisë, nga të cilat: 23 masa organizative, 2 masa shpërblim dëmi dhe 7 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 5 masa për auditimin financiar të cilat janë pranuar 100%. Nga këto janë zbatuar 3 masa, nuk është zbatuar 1 masë dhe është në proces zbatimi 1 rekomandim. Për auditimin e përputhshmërisë janë lënë 23 masa organizative nga të cilat janë pranuar 23 rekomandime, nga të pranuarat janë zbatuar 6 rekomandime, janë në proces zbatimi 4 rekomandime dhe nuk janë zbatuar 13 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 2 masa shpërblim dëmi në vlerën 74 mijë lekë të cilat janë pranuar dhe janë në proces zbatimi.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 7 masa disiplinore nga të cilat janë pranuar 5 masa dhe nuk janë pranuar 2 masa disiplinore. Nga masat e pranuar 1 masë është zbatuar plotësisht dhe 4 masa janë zbatuar pjesërisht.

14. BASHKIA DIBËR

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Dibër, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.07.2014 deri 30.06.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 151, datë 19.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 732/12, dt. 23.12.2016, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 50 rekomandime gjithsej, nga këto: 19 masa organizative, 14 masa shpërbllim dëmi dhe 17 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

- 1. Masa organizative** janë rekomanduar **19** masa organizative, nga këto janë pranuar **19** masa. Nga masat e pranuar, janë zbatuar **5** rekomandime, në proces zbatimi 8 masa dhe pa zbatuar **6** masa.
- 2. Masa shpërbllim dëmi** janë rekomanduar **14** masa me vlerë 78,023 mijë lekë, nga të cilat pranuar 14 masa të cilat janë në proces zbatimi apo proces gjyqësor.
- 3. Masat disiplinore**, sipas “Kodit të Punës në Republikën e Shqipërisë” janë rekomanduar 3 masa disiplinore “Vërejtje me paralajmërim për zgjidhjen e kontratës së punës”, për të cilën Bashkia Dibër ka nxjerrë urdhrat përkatëse. Sipas ligjit “Për nëpunësin civil” është dhënë 1 masë disiplinore “Pezullim nga e drejta e ngritjes në detyrë, përfshirë rritjen në shkallën e pagës për një periudhë deri në dy vjet” për të cilën është dhënë masa e propozuar.
- 4. Rekomanduar APP, 12 masa administrative.** Nga verifikimi rezulton se APP me vendimin nr. 30, datë 10.03.2017 përcjellë për në Bashkinë Dibër dhe KLSH-në, me shkresën nr. 733/20, datë 15.03.2017, e cila nuk u gjet e protokolluar në Bashkinë Dibër. Fotokopje e kësaj shkrese u paraqit nga grupi i auditimit të KLSH mbi të cilat u kryhen veprimet.
- 5. Masa administrative për IMTV**, janë rekomanduar 2 masa me gjobë dhe nga verifikimi rezultoi se për të dy personat është marë vendimi për vendosjen e gjobës.

15. BASHKIA DEVOLL

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Devoll, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2013 deri 30.06.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 148, datë 19.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 732/9, dt. 19.12.2016, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat

përcjellëse janë lënë 68 rekomandime gjithsej, nga këto: 18 masa organizative, 28 masa shpërblim dëmi dhe 22 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar **18** masa organizative, nga këto janë pranuar **18** masa. Nga masat e pranuar, janë zbatuar **11** rekomandime, në proces zbatimi 4 masa dhe pa zbatuar **3** masa.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar **28** masa me vlerë 56,698 mijë lekë, nga të cilat pranuar 28 masa nga të pranuarat nuk janë zbatuar 2 masa dhe 26 masa janë në proces.

3. Masa Disiplinore, sipas *“Statusit të Nëpunësit Civil” nga KLSH janë rekomanduar 8 masa disiplinore, për 4 punonjës nga KLSH është rekomanduar masa “Mbajtje deri në 1/3 e pagës së plotë për një periudhë deri në gjashtë muaj”, për të cilën Bashkia Devoll ka nxjerrë urdhra përkatës dhe ka zbatuar 3 masa duke mos zbatuar 1 masë disiplinore. Për 4 punonjës nga KLSH është rekomanduar masa disiplinore “Pezullimi nga e drejta e ngritjes në detyrë, përfshirë rritjen në shkallën e pagës për një periudhë deri në dy vjet”, për të cilën Bashkia Devoll ka nxjerrë urdhra përkatës dhe janë zbatuar të 4 masat sipas rekomandimit të KLSH.*

4. Masa rekomanduar APP, *9 masa administrative, me shkresë nr. 516, datë 01.03.2017 Agjencia e Prokurimit Publik Tiranë, ka dërguar vendimin nr. 25, datë 24/02/2017 me të cilin: “Ka dënuar me gjobë 9 persona në shumën 630 mijë lekë. Bashkia Devoll, në lidhje me masat e përcaktuara në Vendimin nr. 25, datë 24.02.2017 të APP Tiranë, ka njoftuar personat përgjegjës.*

16. BASHKIA LIBRAZH

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Librazhd, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2013 deri 30.06.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 163, datë 26.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 730/8, dt. 26.12.2016, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 69 rekomandime gjithsej, nga këto: 22 masa organizative, 23 masa shpërblim dëmi dhe 24 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar **22** masa organizative nga këto janë pranuar **20** masa. Nga masat e pranuar, janë zbatuar **14** rekomandime, në proces zbatimi 8 masa dhe nuk ka masa të pazbatuara.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 23 masa në vlerën 38,778 mijë lekë, nga e cila:

- 9 janë në proces gjyqësor në vlerën 11,931 mijë lekë, për të cilat është rikërkuar të vazhdojnë ankimimet në të gjitha shkallët e gjykimit.

- 12 në vlerën 3,089 mijë lekë janë nisur njoftimet por ende s'kanë filluar ndalesat, dhe për 4 rekomandimet në proces arkëtimi në vlerën 10,518 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 12 masa, janë zbatuar 11 masa duke mos u zbatuar 1 masë disiplinore **"Vërejtje"**.

4. Masa administrative rekomanduar APP **të vlerësojë shkeljet e konstatuara**, duke vendosur marrjen e masave administrative (dënim me gjobë) në raport me shkeljet e konstatuara, apo me rekomandimin e autoritetit kontraktor (për marrjen e masave disiplinore) për **8 persona**. Nga APP janë vendosur masa dënim me gjobë **për 3 persona** dhe rekomandim për masë disiplinore **për 7 persona** (vetëm 5 persona janë në marrëdhënie pune pranë Bashkisë Librazhd), për të cilët nga Bashkia Librazhd janë njoftuar personat janë kontabilizuar apo janë në proces gjyqësor me APP.

17. BASHKIA VORË

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Vorë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, "Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare" për periudhën 01.10.2014 deri 30.06.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 152, datë 19.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 731/8, dt. 19.12.2016, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 38 rekomandime gjithsej, nga këto: 17 masa organizative, 6 masa shpërblim dëmi dhe 15 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar **17** masa, të cilat janë pranuar plotësisht, nga të pranuarat janë zbatuar 9 masa janë në proces zbatimi 6 masa dhe nuk janë zbatuar 2 masa. Nga masat organizative janë arkëtuar gjithsejtë **21,868 mijë lekë**, nga të cilat 10,585 mijë lekë taksë ndikimi në infrastrukturë dhe 11,283 mijë lekë të ardhurat nga taksat dhe tarifat vendore.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar **6** masa me vlerë 8,866 mijë lekë të cilat janë zbatuar.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar **12** masa, për të cilën Bashkia Vorë ka nxjerrë urdhrat përkatës dhe janë vendosur në dosjet personale të nëpunësve.

4. Masa administrative janë rekomanduar **3** masa, të cilat janë zbatuar.

18. BASHKIA KËLCYRË

Nga auditimi i ushtruar në Bashkinë Këlcyrë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2013 deri 30.06.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 165, datë 26.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 734/9, dt. 19.12.2016, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 92 rekomandime gjithsej, nga këto: 20 masa organizative, 25 masa shpërblim dëmi dhe 47 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar **20** masa, zbatuar plotësisht 1 masë, është në proces zbatimi 1 masë dhe nuk janë zbatuar 18 masa organizative. Gjatë kësaj periudhe janë arkëtuar nga masat organizative vlera e taksave vendore për **shumën 6,031 mijë lekë**.

2. Masa shpërblim dëmi rezultoi se nga 25 masa të rekomanduara në vlerën prej **21,744 mijë lekë**, është pranuar vlera e rekomanduar për shpërblim dëmi dhe janë në proces zbatimi.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 7 masa, të cilat janë zbatuar.

4. Masat administrative të kërkuar APP. KLSH me shkresën nr. 734/10, datë 26.12.2016 i ka rekomanduar Drejtorit të Përgjithshëm të Agjencisë së Prokurimit Publik të vlerësojë shkeljet e konstatuara, duke vendosur marrjen e masave administrative (dënim me gjobë) në raport me shkeljet e konstatuara, apo me rekomandimin e autoritetit kontraktor (për marrjen e masave disiplinore) për 28 personat, ku nga kjo e fundit janë marrë vetëm 9 masa disiplinore.

5. Masa administrative për IMTV, KLSH i ka i rekomanduar Kryeinspektorit të Inspektoratit Vendor i Mbrojtjes Territorit (IVMT), në kushtet kur nuk është emëruar Kryeinspektor i IMTV, nga ana e Bashkisë Këlcyrë për vendosjen e gjobave ndaj 4 mbikëqyrësve duhej ti ishin drejtuar me shkresë zyrtare Inspektoratit Qendror Rajonal Gjirokastër.

19. KËSHILLI I QARKUT GJIROKASTËR

Nga auditimi i ushtruar në Këshillin e Qarkut Gjirokastrë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2013 deri 30.06.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 164, datë 26.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1021/8, dt. 26.12.2016, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 26 rekomandime gjithsej, nga këto: 7 masa organizative, 6 masa shpërblim dëmi dhe 13 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar **7** masa, nga këto janë pranuar **7** masa. Nga masat e pranuar, janë zbatuar **4** rekomandime, në proces zbatimi 2 masa dhe pa zbatuar **1** masë.

2. Masa shpërblim dëmi nga 6 masa të rekomanduara, rezultoi pa u zbatuar 1 masë, në proces zbatimi 4 masa dhe 1 masë nuk pranohet. Nga rekomandimet në vlerën prej 5,232 mijë lekë, nuk pranohet vlera 199 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar **4** masa, komisioni Disiplinor ka vendosur “Ndërprerjen e procedimit Disiplinor”, për arsye se 2 punonjës kanë dalë në pension pleqërie, ndërsa për 2 punonjës të tjerë pasi ka nisur fillimin e ecurisë disiplinore, ka vendosur “Ndërprerjen e procedimit Disiplinor”.

4. Masa administrative rekomanduar **APP 4**, nga verifikimi rezulton është vendosur masa dënim me gjobe për 4 persona. Nga Këshilli i Qarkut Gjirokastrë janë njoftuar personat.

20. INSTITUCIONI I PREFEKTIT QARKUT KORÇË

Nga auditimi i ushtruar në Institucionin e Prefektit Korçë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2013 deri 30.06.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 147, datë 19.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 729/7, dt. 19.12.2016, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 34 rekomandime gjithsej, nga këto: 23 masa organizative, 1 masa shpërblim dëmi dhe 10 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

Prefektura Korçë nuk ka kthyer përgjigje në KLSH, mbi ecurinë e zbatimit të rekomandimeve brenda afatit 6 mujor të dhënies së rekomandimeve.

1. Masa organizative janë rekomanduar 23 masa. Nga këto, janë nuk janë pranuar 11 masa organizative, dhe janë pranuar 12 masa organizative nga të cilat deri në momentin e verifikimit janë zbatuar plotësisht 5 masa, janë në proces zbatimi 7 masa organizative.

2. Masa shpërblim dëmi nga verifikimi rezultoi se masa e rekomanduara nga KLSH, në vlerën prej **635 mijë lekë** nuk është pranuar.

3. Masa disiplinore, nga verifikimi rezultoi se me urdhër të Prefektit Korçë, **6** masat disiplinore “Zgjidhje e kontratës punës”, është zëvendësuar me masën disiplinore “Vërejtje”. Ndërsa për 4 punonjës me vendim të Komisionit Disiplinor të Prefekturës Korçë, ka filluar procedura disiplinore dhe në fund Komisioni disiplinor ka vendosur “Ndërprerjen e ecurisë disiplinore” me argumentimin se shkeljet e konstatuara nuk qëndrojnë.

21. NDËRMARRJA BALNEARE (LLIXHAT) DIBËR

Nga auditimi i ushtruar në Ndërmarrjen Balneare (Llixhat) Dibër, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë financiare” për periudhën 01.01.2013 deri 30.09.2016, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 154, datë 23.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1020/6, dt. 23.12.2016, është konstatuar se nga ana e KLSH me shkresat përcjellëse janë lënë 16 rekomandime gjithsej, nga këto: 8 masa organizative, 3 masa shpërblim dëmi dhe 5 masa disiplinore dhe administrative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative rekomanduar 8 masa, janë zbatuar plotësisht 5 masa dhe janë në proces zbatimi 3 masa organizative.

2. Masa shpërblim dëmi, nga verifikimi rezultoi se nga 3 masa të rekomanduara në vlerën prej 1,194 mijë lekë nga KLSH, vlerë e regjistruar në kontabilitet ndërsa shuma prej 1,177 mijë lekë është në proces gjyqësor.

3. Masa disiplinore rekomanduar 4 masa disiplinore, të cilat janë zbatuar.

4. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE NGA SHOQËRITË AKSIONERE

Nga auditimi mbi zbatimin e masave të rekomanduara nga KLSH, në 10 subjekte të audituar gjatë tremujorit të fundit të vitit 2016 dhe gjashtëmujorit të vitit 2017, rezultoi se janë rekomanduar, gjithsej **431** masa, nga të cilat janë pranuar **422** masa dhe nuk janë pranuar 4 masa. Konstatuam se nga **422** masat e rekomanduara dhe të pranuara janë zbatuar plotësisht **135** prej tyre ose 32%, pjesërisht **18** masa ose 4%, dhe konsiderohen në proces zbatimi **161** masa ose 38%, pa zbatuar **108** masa, të cilat përfaqësojnë 26%. Analiza sipas llojit të rekomandimeve të dhëna paraqitet:

Masa organizative	Janë rekomanduar 180 masa, nga të cilat janë pranuar 179 masa ose 99% e tyre, të pa pranuar 1 masë. Nga masat e pranuar, janë zbatuar 40 rekomandime, zbatuar pjesërisht 7 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim 93 rekomandimeve dhe nuk janë zbatuar 39 rekomandime.
Masa shpërblim dëmi	Janë rekomanduar 84 masa, për vlerën 15,236,118 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar 78 masa në vlerën 15,228,266 mijë lekë. Nga masat e pranuar, janë zbatuar 23 rekomandime në shumën 81,612 mijë lekë, pjesërisht 10 rekomandime në vlerën 13,701 mijë lekë, në proces zbatimi 39 rekomandime për vlerën 15,098,512 mijë lekë dhe nuk janë zbatuar 6 rekomandime, për vlerën 34,442 mijë lekë.
Masa administrative	Janë rekomanduar 3 masa, nga të cilat janë pranuar 3 masa. Nga masat administrative të pranuar janë në proces zbatimi 3 masa.
Masa disiplinore	Janë rekomanduar 131 masa, nga të cilat janë pranuar 129 masa. Nga masat disiplinore të rekomanduara janë zbatuar plotësisht 71 masa, është në proces zbatimi 1 masë dhe nuk janë zbatuar 57 prej tyre.

Niveli zbatimit të rekomandimeve për çdo subjekt të audituar është si më poshtë:

1. PORTI DETAR SHËNGJIN

Nga auditimi i ushtruar në “Porti Detar” Shëngjin, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 23, datë 30.03.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1162/7, datë 30.03.2017, është konstatuar se janë lënë 47 rekomandime gjithsej, nga këto: 18 masa organizative, 13 masa dëmshpërblimi me vlerën 10,690 mijë lekë dhe 9 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 18 masa, të cilat, janë pranuar 9, të cilat janë në proces zbatimi.

2. Masa shpërblim dëmi është lënë 13 rekomandim për shumën 10,690 mijë lekë, nga të cilat 4 masa në vlerën 4,674 mijë lekë nuk janë pranuar, nuk janë zbatuar 2 masa në vlerën 210 mijë lekë, është në proces realizimi 1 masë në vlerën 2,249 mijë lekë, si dhe janë zbatuar pjesërisht 6 masa në vlerën 3,557 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë lënë rekomanduar 9 masa, të cilat nuk janë zbatuar.

2. REZIDENCA STUDENTORE UNIVERSITARE NR. 1, TIRANË

Nga auditimi i ushtruar në Rezidenca Studentore Universitare nr. 1, Tiranë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.10.2014 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 46, datë 30.4.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 22/8/9/10/11, datë 30.4.2017, është konstatuar se janë lënë 25 rekomandime gjithsej, nga këto: 13 masa organizative, 2 masa dëmshpërblimi me vlerën 512 mijë lekë dhe 3 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 13 masa, nga të cilat nuk janë zbatuar 3 masa, janë në proces realizimi 7 masa, janë zbatuar pjesërisht 2 masa ndërsa 1 masë do auditohet në auditimin e ardhshëm.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 2 masa për shpërblim dëmi në vlerën 512 mijë lekë, të cilat janë në proces zbatimi.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 3 masa disiplinore, të cilat nuk janë zbatuar.

3. UJËSJELLËS KANALIZIME sh.a. LUSHNJË

Nga auditimi i ushtruar në Ujësjellës Kanalizime sh.a. Lushnjë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.09.2015 deri më 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 45, datë 30.4.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 23/13, datë 02.05.2017, është konstatuar se janë lënë 58 rekomandime gjithsej, nga këto: 38 masa organizative, 7 masa dëmshpërblimi me vlerën 47,106 mijë lekë, dhe 13 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 38 masa, nga të cilat janë zbatuar plotësisht 2 masa, janë zbatuar pjesërisht 1 masë, janë në proces zbatimi 22 masa dhe nuk janë zbatuar 13 masa.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 7 masa për shpërblim dëmi në vlerën 47,106 mijë lekë, nga të cilat është zbatuar pjesërisht 1 masë në vlerën 351 mijë lekë, janë në proces zbatimi 2 masa në vlerën 12,522 mijë lekë dhe nuk janë zbatuar 4 masa në vlerën 34,233 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë lënë 13, të cilat kanë zbatuar plotësisht.

4. DREJTORIA E PËRGJITHSHME DETARE DURRËS

Nga auditimi i ushtruar në Drejtorinë e Përgjithshme Detare Durrës, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi rregullshmërinë financiare” për pasqyrat financiare të datës 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 53, datë 17.05.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 21/8, datë 17.5.2017, është konstatuar se janë lënë 27 rekomandime gjithsej, nga këto: 21 masa organizative, 2 masa dëmshpërblimi me vlerën 2,846 mijë lekë, dhe 4 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 21 masa, nga të cilat janë zbatuar plotësisht 1 masë, janë në proces zbatimi 17 masa dhe nuk janë zbatuar 3 masa.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 2 masa në vlerën 2,846 mijë lekë, të cilat janë zbatuar plotësisht.

3. Masa disiplinore janë lënë 4 masa disiplinore, të cilat janë zbatuar plotësisht.

5. UJËSJELLËS KANALIZIME sh.a.TIRANË

Nga auditimi i ushtruar në Ujësjellës Kanalizime sh.a. Tiranë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2016 deri 31.12.2017 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 64, datë 19.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 142/16, datë 20.06.2017, është konstatuar se janë lënë 47 rekomandime gjithsej, nga këto: 17 masa organizative, 11 masa dëmshpërblimi me vlerën 27,743 mijë lekë, dhe 15 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

- 1. Masa organizative** janë lënë 17 masa organizative, nga të cilat është zbatuar plotësisht 1 masë, janë në proces zbatimi 15 masa dhe nuk është pranuar 1 masë.
- 2. Masa shpërblim dëmi** janë lënë 11 masa në vlerën 27,743 mijë lekë, nga të cilat 7 masa në vlerën 21,232 mijë lekë janë zbatuar, 2 masa në vlerën 3,178 mijë lekë nuk janë pranuar dhe 2 masa në vlerën 3,333 mijë lekë janë në proces zbatimi.
- 3. Masa disiplinore** janë lënë 15 masa, nga të cilat janë zbatuar 15 masa.

6. OST sh.a.

Nga auditimi i ushtruar në Operatorin e Sistemit të Transmetimit sh.a., Tiranë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2016 deri 31.03.2017 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 57, datë 29.05.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 142/16, datë 20.06.2017, është konstatuar se janë lënë 61 rekomandime gjithsej, nga këto: 27 masa organizative, 6 masa dëmshpërblimi me vlerën 9,286 mijë lekë, dhe 25 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

- 1. Masa organizative** janë lënë 27 masa organizative të rekomanduara gjithsej, janë zbatuar plotësisht 8 masa, është zbatuar pjesërisht 1 masë, janë në proces zbatimi 11 masa dhe nuk janë zbatuar 7 masa.
- 2. Masa shpërblim dëmi** janë lënë 6 masa për shpërblim dëmi në vlerën 9,286 mijë lekë të rekomanduara gjithsej, është zbatuar pjesërisht 1 masë në vlerën 743 mijë lekë dhe janë në proces zbatimi 5 masa në vlerën 8,544 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë lënë 25 masa disiplinore, gjendja e të cilave paraqitet, nga të cilat janë zbatuar 25 masa.

7. SPITALI PSIKIATRIK "ALI MIHALI" VLORE

Nga auditimi i ushtruar në Spitalin Psikiatrik "Ali Mihali" Vlorë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, "Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare" për periudhën 01.01.2014 deri 28.02.2017 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 75, datë 30.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 143/13/14, datë 03.07.2017, është konstatuar se janë lënë 36 rekomandime gjithsej, nga këto: 9 masa organizative, 14 masa dëmshpërblimi me vlerën 26,354 mijë lekë, dhe 6 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 9 masa, nga të cilat është zbatuar pjesërisht 1 masë, janë në proces zbatimi 4 masa dhe nuk janë zbatuar 4 masa.

2. Masa shpërblim dëmi 14 masa në vlerën 26,354 mijë lekë, nga të cilat janë zbatuar pjesërisht 2 masa në vlerën 9,050 mijë lekë dhe janë në proces zbatimi 12 masa në vlerën 17,304 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë lënë 6 masa, nga të cilat 5 masa nuk janë zbatuar dhe 1 masë disiplinore është në proces.

8. UJËSJELLËS KANALIZIME sh.a. DURRËS

Nga auditimi i ushtruar në "Ujësjellës Kanalizime" sh.a. Durrës, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, "Mbi rregullshmërinë financiare" për pasqyrat financiare të datës 31.12.2015 dhe pasqyrat financiare të vitit 2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 89, datë 28.07.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 298/7, datë 31.07.2017, është konstatuar se janë lënë 43 rekomandime gjithsej, nga këto: 41 masa organizative dhe 2 masa për shpërblim dëmi në vlerën 411 mijë lekë. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 41 masa, nga të cilat janë zbatuar plotësisht 5, janë zbatuar pjesërisht 1 dhe janë në proces zbatimi 36.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 2 masa në vlerën 411 mijë lekë, të cilat janë në proces zbatimi.

9. DREJTORIA E PËRGJITHSHME E TRANSPORTIT RRUGOR

Nga auditimi i ushtruar në Drejtorinë e Përgjithshme të Shërbimeve të Transportit Rrugor Tiranë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2013 deri në 30.06.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 180, datë 31.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 818/8, datë 31.12.2016, është konstatuar se janë lënë 50 rekomandime gjithsej, nga këto: 18 masa organizative, 2 masa për shpërblim dëmi në vlerën 6,009 mijë lekë, dhe 18 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 18 masa organizative, të cilat, janë pranuar 20 masa organizative, nga të cilat është zbatuar plotësisht 1 masë, janë zbatuar pjesërisht 2 masa dhe janë në proces zbatimi 17 masa.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 2 masa për shpërblim dëmi në vlerën 6,009 mijë lekë, të cilat janë në proces zbatimi.

3. Masa disiplinore janë lënë 18 masa disiplinore, të cilat janë zbatuar plotësisht.

10. ALBPETROL sh.a.

Nga auditimi i ushtruar në Albpetrol sh.a., Patos, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.07.2015 deri me datë 30.09.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 179, datë 31.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 814/15, datë 31.12.2016, është konstatuar se janë lënë 119 rekomandime gjithsej, nga këto: 38 masa organizative, 29 masa për shpërblim dëmi në vlerën 15,108,418 mijë lekë, dhe 39 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë lënë 38 masa organizative të rekomanduara, janë zbatuar 28 masa, janë në proces zbatim 7 masa dhe nuk janë zbatuar 3 masa.

2. Masa shpërblim dëmi janë lënë 29 masa për shpërblim dëmi në vlerën 15,108,418 mijë lekë, janë zbatuar 16 masa në vlerën 60,380 mijë lekë dhe janë në proces zbatimi 13 masa në vlerën 15,048,038 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë lënë 39 masa disiplinore, nga të cilat nuk është zbatuar asnjë masë.

5. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE NË PROJEKTET E INVESTIMEVE TË HUAJA

Nga auditimi mbi zbatimin e masave të rekomanduara nga KLSH, në 6 projekte investimi të audituar gjatë tremujorit të fundit të vitit 2016 dhe gjashtëmujorit të vitit 2017, rezultoi se janë rekomanduar, gjithsej **91** masa, nga të cilat janë pranuar **87** masa dhe nuk janë pranuar **4** masa. Konstatuam se nga **87** masat e rekomanduara dhe të pranura janë zbatuar plotësisht **19** prej tyre ose 22%, pjesërisht **7** masa ose 8%, dhe konsiderohen në proces zbatimi **43** masa ose 49%, pa zbatuar **18** masa, të cilat përfaqësojnë 21%. Analiza sipas llojit të rekomandimeve të dhëna paraqitet:

Masa organizative	Janë rekomanduar 53, nga të cilat janë pranuar 52 masa ose 98% e tyre, e pa pranuar 1 masë. Nga masat e pranura, janë zbatuar 9 rekomandime, zbatuar pjesërisht 5 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim 22 rekomandimeve dhe nuk janë zbatuar 16 rekomandime.
Masa shpërblim dëmi	Janë rekomanduar 22 masa, për vlerën 1,381,941 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar 22 masa në vlerën 1,381,941 mijë lekë. Nga masat e pranura, janë zbatuar 5 rekomandime në shumën 16,598 mijë lekë, është në proces zbatimi 1 masë në vlerën 12,497 mijë lekë dhe janë në proces zbatimi 16 rekomandime për vlerën 1,352,845 mijë lekë.
Masa administrative	Janë rekomanduar 3 masa, nga të cilat janë pranuar 3 masa. Nga masat administrative të pranura janë zbatuar plotësisht 2 masa dhe zbatuar pjesërisht 1 masë.

Masa disiplinore	Janë rekomanduar 5 masa, nga të cilat janë pranuar 2 masa. Nga masat e pranuar janë zbatuar plotësisht 2 masa.

Niveli zbatimit të rekomandimeve për çdo subjekt të audituar është si më poshtë:

1. PROJEKTI “INFRASTRUKTURA BASHKIAKE LEZHË – FIER – GJIROKASTËR - SARANDË” NË AGJENCINË KOMBËTARE TË UJËSJELLËS-KANALIZIME (AKUK)

Nga auditimi i ushtruar në Agjencinë Kombëtare të Ujësjellës Kanalizimeve, Projekti “Infrastruktura Bashkiake I”, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 19, datë 15.03.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1163/7, datë 17.03.2017, është konstatuar se janë lënë 26 rekomandime gjithsej, nga këto: 16 masa organizative dhe 7 masa për shpërblim dëmi në vlerën 23,148 mijë lekë. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 16 masa organizative, nga të cilat nuk është pranuar 1 masë, nuk janë zbatuar 2 masa, janë zbatuar plotësisht 4 masa, është zbatuar pjesërisht 1 masë dhe janë në proces realizimi 8 masa.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 7 masa për shpërblim dëmi në vlerën 23,148 mijë lekë, nga të cilat janë zbatuar plotësisht 5 masa në vlerën 16,598 mijë lekë dhe janë në proces realizimi 2 masa në vlerën 6,550 mijë lekë.

2. PROJEKTI “NDËRTIMI I PORTIT TË PESHKIMIT DURRËS” NE MINISTRIA E MJEDISIT, MINISTRIA E BUJQËSISË, ZHVILLIMIT RURAL DHE ADMINISTRIMIT TE UJËRAVE

Nga auditimi i ushtruar në Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Tiranë, për projektin “Ndërtimi i Portit të Peshkimit” për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 68, datë 27.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 390/6, datë 28.06.2017, është konstatuar se janë lënë 13 rekomandime gjithsej, nga këto

12 janë masa organizative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 12 masa organizative, nga të cilat nuk janë realizuar 12 masa.

3. PROJEKTI “MODERNIZIMI I ASISTENCËS SOCIALE” MINISTRIA E SHËNDETËSISË DHE MBROJTJES SOCIALE

Nga auditimi i ushtruar në Ministrinë e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, për projektin “Modernizimi i asistencës sociale” për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2016 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 59, datë 12.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 271/7/8, datë 13.06.2017, është konstatuar se janë lënë 10 rekomandime gjithsej, nga këto 9 janë masa organizative. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 9 masa organizative të rekomanduara gjithsej, janë zbatuar plotësisht 1, janë zbatuar pjesërisht 2, janë në proces zbatimi 5 dhe nuk janë zbatuar 1.

4. PROJEKTI “NDËRTIMI I BY-PASS FIER DHE VLORË” NË ARRSH

Nga auditimi i ushtruar në Autoritetin Rrugor Shqiptar për Projektet “Ndërtimi i by-pass Fier” dhe “Ndërtimi by-pass Vlorë”, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 170, datë 30.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 817/11, datë 30.12.2016, është konstatuar se janë lënë 47 rekomandime gjithsej, nga këto: 16 masa organizative, 12 masa për shpërbllim dëmi në vlerën 1,278,230 mijë lekë, dhe 4 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative 16 masa organizative, nga të cilat janë realizuar plotësisht 5 masa, nuk është realizuar 1 masë organizative, në proces realizimi 10 rekomandime.

2. Masa shpërbllim dëmi janë rekomanduar 12 masa për shpërbllim dëmi në vlerën 1,278,230 mijë lekë, nga të cilat janë në proces zbatimi 11 rekomandime në vlerën

1,265,733 mijë lekë dhe 1 masë në vlerën 12,497 mijë lekë është realizuar pjesërisht.

3. Masa administrative është rekomanduar 1 masë administrative e cila është zbatuar pjesërisht.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 4 masa, nga të cilat 1 masë disiplinore është zbatuar, dhe 3 masa disiplinore nuk janë pranuar.

5. PROJEKTI “REHABILITIMI I RRJETIT HIDRIK NË TIRANË” NË AKUK

Nga auditimi i ushtruar në Agjencinë Kombëtare e Ujësjetës Kanalizime Tiranë, për projektin “Rehabilitimi i rrjetit hidrik në Tiranë”, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2011 deri 31.08.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 172, datë 30.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 816/11, datë 30.12.2016, është konstatuar se janë lënë 16 rekomandime gjithsej, nga këto: 9 masa organizative, 3 masa për shpërbllim dëmi në vlerën 80,563 mijë lekë, dhe 1 masë disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 9 masa organizative, nga të cilat nuk është zbatuar 1 masë, janë zbatuar pjesërisht 4 masa dhe janë në proces realizimi 4 masa.

2. Masa shpërbllim dëmi janë rekomanduar 3 masa për shpërbllim dëmi në vlerën 80,563 mijë lekë, të cilat janë në proces realizimi.

3. Masa administrative janë rekomanduar 2 masa, të cilat janë zbatuar plotësisht.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 1 masë, e cila është zbatuar plotësisht.

6. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE NGA ZYRAT VENDORE TË REGJISTRIMIT TË PASURIVE TË PALUAJTSHME

Nga auditimi mbi zbatimin e masave të rekomanduara nga KLSH, gjatë auditimeve të evaduara gjatë vitit 2016 dhe 2017, sipas programit të auditimit nr. 1093/1, datë 19.10.2017 si dhe në përputhje me kërkesat e Udhëzimit të Kryetarit nr. 1, datë 04.11.2016 “Mbi procedurat për ndjekjen dhe dokumentimin e punës në auditimin e verifikimit të zbatimit të rekomandimeve të Kontrollit të Lartë të Shtetit”, rezultoi se në 4 subjekte të audituar, janë rekomanduar gjithsej **210** masa nga të cilat janë

pranuar **142** masa dhe nuk janë pranuar 68 masa. Konstatuam se nga **142** masat e rekomanduara dhe të pranuar janë zbatuar plotësisht **112** masa ose 79%, dhe pa zbatuar 30 masa, të cilat përfaqësojnë 21%. Analiza sipas llojit të rekomandimeve të dhëna paraqitet:

Masa organizative	Janë rekomanduar 159, nga të cilat janë pranuar 112 masa ose 70.4% e tyre, <u>të pa pranuar 47 masa</u> . Nga masat e pranuar, janë zbatuar 112 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim të 20 rekomandimeve dhe <u>nuk janë zbatuar 27 rekomandime</u> .
Masa shpërblim dëmi	Janë rekomanduar 26, për vlerën 108,588 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar të gjitha, por të cilat janë të gjitha të pazbatuara.
Masa disiplinore	Janë rekomanduar 21, por institucioni përkatës ZQRPP nuk ka dërguar asnjë shkresë në ZVRPP-të përkatëse lidhur me zbatimin e tyre, për rrjedhojë këto masa konsiderohen të pazbatuara.

Në analizë niveli zbatimit të rekomandimeve për çdo subjekt të audituar është si më poshtë:

1. ZVRPP KOLONJË

Nga auditimi i ushtruar në ZVRPP Kolonjë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 74, datë 30.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 284/3, datë 04.07.2017, është konstatuar se janë lënë 22 rekomandime gjithsej, nga këto: 19 masa organizative, 1 masë dëmshpërblimi me vlerën 600 mijë lekë, dhe 2 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 19, nga të cilat *janë pranuar dhe zbatuar 2 rekomandime, janë në proces zbatimi 12 rekomandime, ndërsa 5 rekomandime nuk janë zbatuar.*

2. Masa shpërblim dëmi është rekomanduar 1 masë, për vlerën 600 mijë lekë, masë e cila është pranuar, por nuk është zbatuar.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 2 masa, në kompetencë të ZQRPP. Lidhur me zbatimin e tyre ZQRPP nuk ka dërguar asnjë shkresë në ZVRPP Kolonjë, për rrjedhojë konsiderohen të pabatuara.

2. ZVRPP KORÇË

Nga auditimi i ushtruar në ZVRPP Korçë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 84, datë 07.07.2017 të Kryetarit të KLSH-së, të cilat janë përcjellë me shkresën nr. nr. 284/11, dt. 03.07.2017, është konstatuar se janë lënë 56 rekomandime gjithsej, nga këto: 37 masa organizative, 6 masa dëmshpërblimi me vlerën 39,182,344 lekë, dhe 13 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 37 masa, nga të cilat janë pranuar të gjitha. Janë zbatuar 11 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim të 8 rekomandimeve dhe nuk janë zbatuar 18 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 6 masa, për vlerën 39,182 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar të gjitha. Nuk janë zbatuar 6 rekomandime për vlerën 39,182 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 13 masa, në kompetencë të ZQRPP. Lidhur me zbatimin e tyre ZQRPP nuk ka dërguar asnjë shkresë në ZVRPP Korçë, për rrjedhojë konsiderohen të pabatuara.

3. ZVRPP LIBRAZHD

Nga auditimi i ushtruar në ZVRPP Librazhd, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 44, datë 30.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat

janë përcjellë me shkresën nr. 1329/12, datë 30.04.2017, është konstatuar se janë lënë 63 rekomandime gjithsej, nga këto: 49 masa organizative, 13 masë dëmshpërblimi me vlerën 56,512 mijë lekë, dhe 1 masë disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 49 masa, nga të cilat janë pranuar dhe zbatuar të gjitha ose 100%.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 13 masa, për vlerën 56,512 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar të gjitha. Nuk janë zbatuar 13 rekomandime për vlerën 56,512 mijë lekë.

3. Masa disiplinore është rekomanduar 1 masë, në kompetencë të ZQRPP. Lidhur me zbatimin e saj ZQRPP nuk ka dërguar asnjë shkresë në ZVRPP Librazhd, për rrjedhojë konsiderohet e pazbatuar.

4. ZVRPP LEZHË

Nga auditimi i ushtruar në ZVRPP Lezhë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 43, datë 30.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1330/9 Prot, dt. 30.04.2017, është konstatuar se janë lënë 55 rekomandime gjithsej, nga këto: 48 masa organizative, 6 masa dëmshpërblimi me vlerën 12,295 mijë lekë, dhe 1 masë disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 54, nga të cilat janë pranuar të gjitha. Janë zbatuar 50 rekomandime, dhe nuk janë zbatuar 4 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 6 masa, për vlerën 12,295 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar të gjitha. Nuk janë zbatuar 6 rekomandime për vlerën 12,295 mijë lekë.

3. Masa disiplinore është rekomanduar 1 masë, në kompetencë të ZQRPP. Lidhur me zbatimin e saj ZQRPP nuk ka dërguar asnjë shkresë në ZVRPP Lezhë, për rrjedhojë konsiderohet e pazbatuar.

7. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE NGA DREJTORITË RAJONALE TË ALUIZNI-t

Nga auditimi mbi zbatimin e masave të rekomanduara nga KLSH, gjatë auditimeve të evaduara gjatë vitit 2016 dhe 2017, sipas programit të auditimit nr. 1084/1, datë 23.10.2017 si dhe në përputhje me kërkesat e Udhëzimit të Kryetarit nr. 1, datë 04.11.2016 “*Mbi procedurat për ndjekjen dhe dokumentimin e punës në auditimin e verifikimit të zbatimit të rekomandimeve të Kontrollit të Lartë të Shtetit*”, rezultoi se në 4 subjekte të audituar, janë rekomanduar gjithsej **140** masa nga të cilat janë pranuar **104** masa dhe nuk janë pranuar 36 masa. Konstatuam se nga **104** masat e rekomanduara dhe të pranura janë zbatuar plotësisht **68** masa ose 66%, dhe pjesërisht **16** masa ose 15%, në proces zbatimi **3** masa ose 3% dhe pa zbatuar 17 masa ose 16%. Analiza sipas llojit të rekomandimeve të dhëna paraqitet:

Masa organizative	Janë rekomanduar 76, nga të cilat janë pranuar 65 masa ose 86% e tyre, <u>të pa pranuar 11 masa</u> . Nga masat e pranura, janë zbatuar plotësisht 59 rekomandime, zbatuar pjesërisht 3 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim të 3 rekomandimeve dhe <u>nuk janë zbatuar 11 rekomandime</u> .
Masa shpërblim dëmi	Janë rekomanduar 21, për vlerën 7,254 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar 8 masa. Nga masat e pranura, janë zbatuar plotësisht 6 rekomandime në shumën 2,507 mijë lekë, pjesërisht 1 rekomandim në vlerën 100 mijë lekë dhe nuk janë zbatuar 13 rekomandime, për vlerën 4,215 mijë lekë.
Masa disiplinore	Janë rekomanduar 32, në kompetencë të Drejtorisë së Përgjithshme të ALUIZNI, nga të cilat janë pranuar 21 masa. Nga masat disiplinore të rekomanduara janë zbatuar plotësisht 3 masa, pjesërisht 12 dhe <u>nuk janë zbatuar 17 prej tyre</u> .

Në analizë niveli zbatimit të rekomandimeve për çdo subjekt të audituar është si më poshtë:

1. DREJTORIA E PËRGJITHSHME E ALUIZNI-t TIRANË

Nga auditimi i ushtruar në Drejtorinë e Përgjithshme të ALUIZNI-t, Tiranë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2015 deri 30.06.2017 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 125, datë 26.09.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 512/5, datë 26.09.2017, është konstatuar se janë lënë 17 rekomandime gjithsej, nga këto: 10 masa organizative, 3 masa dëmshpërblimi me vlerën 556 mijë lekë, dhe 4 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 10, nga të cilat janë pranuar 9 masa ose 90% e tyre, dhe nuk është pranuar 1 masë. Nga masat e pranuar, janë zbatuar plotësisht 8 rekomandime, zbatuar pjesërisht 1 rekomandim, dhe nuk është zbatuar 1 rekomandim.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 3 masa, për vlerën 556 mijë lekë, nga të cilat nuk është pranuar dhe nuk është zbatuar asnjë.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 4 masa, në kompetencë të titullarit, nga të cilat janë pranuar dhe zbatuar plotësisht 3 dhe pjesërisht 1 masë.

2. DREJTORIA RAJONALE E ALUIZNI-t, QARKU KORÇË

Nga auditimi i ushtruar në Drejtorinë Rajonale të ALUIZNI-t, Qarku Korçë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2015 deri 01.03.2017 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 70, datë 30.06.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 223/4, datë 30.06.2017, është konstatuar se janë lënë 33 rekomandime gjithsej, nga këto: 20 masa organizative, 4 masa dëmshpërblimi me vlerën 763 mijëlekë, dhe 9 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 20, nga të cilat janë pranuar 20 masa ose 100% e tyre. Janë zbatuar 17 rekomandime dhe kanë nisur procedurat për zbatim te 3 rekomandimeve.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 4 masa, për vlerën 763 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar 3 dhe janë zbatuar plotësisht 2 për vlerën 231 mijë lekë, është zbatuar pjesërisht 1 rekomandim për vlerën 100 mijë lekë dhe nuk është zbatuar 1 rekomandim.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 9 masa, në kompetencë të Drejtorit të Përgjithshëm të ALUIZNI-t Tiranë, nga të cilat janë pranuar të gjitha, por lidhur me zbatimin e tyre Drejtoria e Përgjithshme e ALUIZNI-t Tiranë nuk ka kthyer përgjigje e për pasojë konsiderohet i pazbatuar.

3. DREJTORIA RAJONALE E ALUIZNI-t, QARKU LEZHË

Nga auditimi i ushtruar në Drejtorinë Rajonale të ALUIZNI-t, Qarku Lezhë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 30.09.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 12, datë 26.02.2017 të Kryetarit të KLSH-së, të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 990/7, datë 26.02.2017, është konstatuar se janë lënë 50 rekomandime gjithsej, nga këto: 28 masa organizative, 11 masa dëmshpërblimi me vlerën 5,884 mijë lekë, dhe 11 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 28, nga të cilat janë pranuar 24 masa ose 86% e tyre. Janë zbatuar plotësisht 22 rekomandime, pjesërisht 2 rekomandime dhe nuk janë zbatuar 4 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 11 masa, për vlerën 5,884 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar 4 dhe janë zbatuar plotësisht 4 për vlerën 2,276 mijë lekë. Nuk janë pranuar dhe nuk janë zbatuar 7 rekomandime për vlerën 3,608 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 11 masa, në kompetencë të Drejtorit të Përgjithshëm të ALUIZNI-t Tiranë, nga të cilat janë pranuar pjesërisht, lidhur me zbatimin e tyre Drejtoria e Përgjithshme e ALUIZNI-t Tiranë ka kthyer përgjigje për zbatimin pjesërisht të këtyre masave disiplinore.

4. DREJTORIA RAJONALE E ALUIZNI-t, TIRANA 2

Nga auditimi i ushtruar në Drejtorinë Rajonale të ALUIZNI-t, Tirana 2, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.08.2014 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 42, datë 30.04.2017 të

Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1252/12, datë 30.04.2017, është konstatuar se janë lënë 40 rekomandime gjithsej, nga këto: 29 masa organizative, 3 masa dëmshpërblimi me vlerën 51 mijë lekë, dhe 8 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 18 masa, nga të cilat janë pranuar 12 masa ose 67% e tyre. Janë zbatuar plotësisht 12 rekomandime dhe nuk janë zbatuar 6 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 3 masa, për vlerën 51 mijë lekë, nga të cilat nuk janë pranuar dhe nuk janë zbatuar asnjë prej tyre.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 8 masa, në kompetencë të Drejtorit të Përgjithshëm të ALUIZNI-t Tiranë, nga të cilat janë pranuar të gjitha, por lidhur me zbatimin e tyre Drejtoria e Përgjithshme e ALUIZNI-t Tiranë nuk ka kthyer përgjigje e për pasojë konsiderohet i pazbatuar.

8. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE NGA DREJTORITË RAJONALE TË MJEDISIT, INSPEKTORIATET SHTETËRORE TË MJEDISIT DHE PYJEVE

Nga auditimi mbi zbatimin e masave të rekomanduara nga KLSH, gjatë auditimeve të evaduara gjatë vitit 2016 dhe 2017, sipas programit të auditimit nr.1080/1, dt. 23.10.2017 si dhe në përputhje me kërkesat e Udhëzimit të Kryetarit nr. 1, datë 04.11.2016 “*Mbi procedurat për ndjekjen dhe dokumentimin e punës në auditimin e verifikimit të zbatimit të rekomandimeve të Kontrollit të Lartë të Shtetit*”, rezultoi se në 6 subjekte të audituar, janë rekomanduar gjithsej **214** masa nga të cilat janë pranuar **117** masa dhe nuk janë pranuar 97 masa. Konstatuam se nga **117** masat e rekomanduara dhe të pranura janë zbatuar plotësisht **85** masa ose 73%, dhe pjesërisht **14** masa ose 12%, dhe në proces zbatimi **12** masa ose 10%, dhe pa zbatuar **6** masa ose 5%. Analiza sipas llojit të rekomandimeve të dhëna paraqitet:

Masa për përmirësim ligjor dhe akte normative	Janë rekomanduar 2, nga të cilat janë pranuar 2. Rezulton se nga këto masa nuk është zbatuar asnjë.

Masa organizative	Janë rekomanduar 129, nga të cilat janë pranuar 104 masa ose 81% e tyre, <u>të pa pranuar 25 masa</u> . Nga masat e pranuar, janë zbatuar 85 rekomandime, zbatuar pjesërisht 12 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim të 9 rekomandimeve dhe <u>nuk janë zbatuar 23 rekomandime</u> .
Masa shpërblim dëmi	Janë rekomanduar 6, për vlerën 6,543 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar të gjitha, ose 100%. Është zbatuar plotësisht 1 rekomandim në vlerën 61 mijë lekë, pjesërisht 2 rekomandime në vlerën 1,084 mijë lekë, në proces zbatimi 1 rekomandim në vlerën 310 mijë lekë dhe nuk janë zbatuar 2 rekomandime, për vlerën 5,088 mijë lekë.
Masa disiplinore	Janë rekomanduar 74, në kompetencë të Agjencisë Kombëtare të Mjedisit dhe Inspektoriatit Qëndror, institucione të cilat nuk kanë dërguar asnjë shkresë në DRM-të dhe ISHMP-të përkatëse lidhur me zbatimin e tyre, për rrjedhojë këto masa konsiderohen të pazbatuara.

Në analizë niveli zbatimit të rekomandimeve për çdo subjekt të audituar është si më poshtë:

1. DREJTORIA RAJONALE E MJEDISIT GJIROKASTËR

Nga auditimi i ushtruar në Drejtorinë Rajonale të Mjedisit, Gjirokastrë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 54, datë 19.05.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 191/7 datë 19.05.2017,

është konstatuar se janë lënë 24 rekomandime gjithsej, nga këto: 16 masa organizative, 2 masa dëmshpërblimi me vlerën 528 mijë lekë, dhe 6 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa për përmirësime ligjore janë rekomanduar 16, nga të cilat janë pranuar të gjitha. Rezulton se nga masat e pranuar janë zbatuar 9 rekomandime, janë në proces zbatimi 3 rekomandime dhe pa zbatuar 4 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi janë rekomanduar 2 masa, për vlerën 528 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar 2 masa në vlerën 528 mijë lekë. Janë zbatuar pjesërisht 2 rekomandime në vlerën 218 mijë lekë dhe janë në proces zbatimi për vlerën e mbetur 310 mijë lekë.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 6 masa, në kompetencë të AKM, nga të cilat janë pranuar të gjitha, por nuk është zbatuar asnjë prej tyre.

2. DREJTORIA RAJONALE E MJEDISIT FIER

Nga auditimi i ushtruar në Drejtorinë Rajonale të Mjedisit, Fier, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2014 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 31, datë 22.04.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 1275/8, datë 22.04.2017, është konstatuar se janë lënë 39 rekomandime gjithsej, nga këto: 2 masa për përmirësim ligjor, 29 masa organizative, 1 masë dëmshpërblimi me vlerën 866 mijë lekë, dhe 7 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa për përmirësime ligjore janë rekomanduar 2, nga të cilat janë pranuar 2 masa. Rezulton se nuk është zbatuar asnjë masë për përmirësim ligjor.

2. Masa organizative janë rekomanduar 29, nga të cilat janë pranuar 29 masa ose 100%. Janë zbatuar plotësisht 15 rekomandime, pjesërisht 6 rekomandime dhe nuk janë zbatuar 8 rekomandime.

3. Masa shpërblim dëmi është rekomanduar 1 masë, për vlerën 866 mijë lekë. Ky rekomandim është zbatuar pjesërisht në vlerën 444 mijë lekë.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 7 masa, në kompetencë të AKM, nga të cilat janë pranuar të gjitha, por nuk është zbatuar asnjë prej tyre.

3. INSPEKTORATI SHTETËROR I MJEDISIT DHE PYJEVE KUKËS

Nga auditimi i ushtruar në Inspektoratin Shtetëror të Mjedisit dhe Pyjeve, Kukës, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2015 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 66, datë 30.05.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr. 378/4, datë 24.06.2017, është konstatuar se janë lënë 46 rekomandime gjithsej, nga këto: 22 masa organizative, 1 masë dëmshpërblimi me vlerën 3,945 mijë lekë, dhe 19 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

- 1. Masa organizative** janë rekomanduar 22, nga të cilat janë pranuar 22 masa ose 100% e tyre. Nga masat e pranuar, janë zbatuar 15 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim të 5 rekomandimeve dhe nuk janë zbatuar 2 rekomandime.
- 2. Masa shpërblim dëmi** është rekomanduar 1 masë, për vlerën 3,945 mijë lekë, rekomandim i cili është pranuar, por nuk është zbatuar.
- 3. Masa disiplinore** janë rekomanduar 19 masa, në kompetencë të Inspektoratit Qëndror të Mjedisit dhe Pyjeve, nga të cilat nuk është zbatuar asnjë prej tyre.

4. INSPEKTORIATI SHTETËROR I MJEDISIT DHE PYJEVE LEZHË

Nga auditimi i ushtruar në Inspektoratin Shtetëror të Mjedisit dhe Pyjeve, Lezhë, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2015 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 56, datë 29.05.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën datë 29.05.2017, është konstatuar se janë lënë 40 rekomandime gjithsej, nga këto: 19 masa organizative, 1 masë dëmshpërblimi me vlerën 1,143 mijë lekë, 1 masë për të ardhura të munguara në vlerën 51,000 mijë lekë dhe 19 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

- 1. Masa organizative** janë rekomanduar 19, nga të cilat janë pranuar 19 masa ose 100% e tyre. Nga masat e pranuar, janë zbatuar 12 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim të 3 rekomandimeve dhe nuk janë zbatuar 5 rekomandime.
- 2. Masa shpërblim dëmi** është rekomanduar 1 masë, për vlerën 1,143 mijë lekë, rekomandim i cili është pranuar, por nuk është zbatuar.

3. Masa për eliminimin e efekteve negative në buxhetin e shtetit, është lënë 1 rekomandim për eliminimin e efekteve negative në vlerën 51,000 mijë lekë, e cila është pranuar. Rezulton se kanë nisur procedurat për zbatim për zbatimin e këtij rekomandimi.

4. Masa disiplinore janë rekomanduar 19 masa, në kompetencë të Inspektoriatit Qëndror të Mjedisit dhe Pyjeve, nga të cilat nuk është zbatuar asnjë prej tyre.

5. INSPEKTORATI SHETËROR I MJEDISIT DHE PYJEVE SHKODËR

Nga auditimi i ushtruar në Inspektoratin Shtetëror të Mjedisit dhe Pyjeve, Shkodër, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2015 deri 31.12.2016 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 156, datë 24.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën datë 24.12.2016, është konstatuar se janë lënë 40 rekomandime gjithsej, nga këto: 25 masa organizative, 1 masë dëmshpërblimi me vlerën 61,215 lekë, dhe 14 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 25, nga të cilat janë pranuar 25 masa ose 100% e tyre. Nga masat e pranuar, janë zbatuar 21 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim të 2 rekomandimeve dhe nuk janë zbatuar 2 rekomandime.

2. Masa shpërblim dëmi është rekomanduar 1 masë, për vlerën 61 mijë lekë, rekomandim i cili është pranuar dhe zbatuar plotësisht.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 14 masa, në kompetencë të Inspektoratit Qendror të Mjedisit dhe Pyjeve, nga të cilat nuk është zbatuar asnjë prej tyre.

6. INSPEKTORIATI SHETËROR I MJEDISIT DHE PYJEVE ELBASAN

Nga auditimi i ushtruar në Inspektoratin Shtetëror të Mjedisit dhe Pyjeve, Elbasan, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi zbatimin e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë ekonomiko-financiare” për periudhën 01.01.2015 deri 31.05.2017 trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin nr. 90, datë 31.07.2017 të Kryetarit të KLSH-së të cilat janë përcjellë me shkresën nr.541/5, datë 31.07.2017, është konstatuar se janë lënë 43 rekomandime gjithsej, nga këto: 20 masa organizative, 3 masa të ardhura të munguara në vlerën 118,260 mijë lekë, dhe 19 masa disiplinore. Nga verifikimi i dokumentacionit konstatohet se niveli i pranimeve dhe zbatimit të rekomandimeve është si më poshtë:

1. Masa organizative janë rekomanduar 20, nga të cilat janë pranuar 20 masa ose 100%. Rezulton se nga masat janë zbatuar 15 rekomandime, kanë nisur procedurat për zbatim për 2 rekomandime, dhe nuk janë zbatuar 3 rekomandime.

2. Masa për eliminimin e efekteve negative në buxhetin e shtetit, janë lënë 3 masa për eliminimin e efekteve negative në vlerën 118,260 mijë lekë, nga të cilat janë pranuar të gjitha. Rezulton se kanë nisur procedurat për zbatim për 2 rekomandime në vlerën 97,380 mijë dhe nuk është zbatuar 1 rekomandim.

3. Masa disiplinore janë rekomanduar 19 masa, në kompetencë të Inspektoratit Qendror të Mjedisit dhe Pyjeve, nga të cilat nuk është zbatuar asnjë prej tyre.

9. REKOMANDIME TË PAZBATUARA PËR LARGIMIN NGA DETYRA TË DISA DREJTUESVE TË LARTË

Ajo që konstatohet është mungesa e vullnetit të qeverisë për të ndëshkuar titullarët e institucioneve të kapur në shkelje. Nga auditimet janë konstatuar se nuk janë zbatuar rekomandimet për largim nga detyra të funksionarëve të lartë. Disa nga rastet më flagrante të mungesës të reagimit ndaj rekomandimeve të KLSH-së, paraqiten si më poshtë:

1. Nga auditimi i ushtruar në “Dega Doganore Berat” dhe finalizuar me vendimin nr. 17, datë 09.03.2017 të Kryetarit të KLSH-së kemi rekomanduar: Fillimin e procedurave për dhënien e masës “Largim nga shërbimi civil”, për ish Kryetarin e Degës Doganore Berat z. Evis Plaku. Dega e Doganës Berat, nuk ka dhënë masën disiplinore të rekomanduar, pasi z.Evis Plaku, për të cilin është rekomanduar masa disiplinore “Largim nga shërbimi civil”, është larguar nga sistemi doganor duke dhënë dorëheqjen nga detyra. Kjo masë nuk është zbatuar sipas rekomandimit pasi dorëheqja nuk parashikon efektet e largimit, i cili përbën një shkak për mos pranimin në shërbimin civil për një periudhë prej 7 vitesh.
2. Nga auditimi i ushtruar në “Drejtorinë Rajonale Tatimore Korçë” dhe finalizuar me vendimin nr.167, datë 28.12.2016 të Kryetarit të KLSH-së kemi rekomanduar: Fillimin e procedurave për dhënien e masës “Largim nga shërbimi civil”, për ish-Drejtorin e Drejtorisë Rajonale Korçë, zj. Mira Kaçorri. Nga auditimi rezultoi se bazuar në rekomandimin lënë me shkresën e KLSH-së nr.754/25 prot, datë 29.12.2016, ish punonjësen së larguar nga DRT Korçë për dhënie 11 masa disiplinore “Largim nga shërbimi civil”, për Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve të njoftojë DAP si dhe Komisionin për Mbikëqyrjen e Shërbimit Civil,

rezulton se në DRT Korçë nuk ka asnjë shkresë për realizimin e këtij rekomandimi.

3. Nga auditimi mbi zbatimin e rekomandimeve në **Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural** konstatuam se, nuk janë zbatuar rekomandimet për dhënie masash disiplinore me Vendimin e Kryetarit të Kontrollit të Lartë të Shtetit nr. 49, datë 30.04.2017, si më poshtë:

Fillimi i procedurave për dhënien e masës disiplinore *“Largim nga detyra”*, për Drejtorin e Integritimit European dhe Projekteve në MBZHRAU Znj. Lauresha Grezda, referuar shkeljeve të konstatuara në fushën e prokurimeve, si dhe përgjegjësiive individuale të evidentuara dhe pasqyruar në procesverbalet dhe aktverifikimet përkatës, vërejtjeve të subjektit të audituar dhe pjesës së Raportit Përfundimtar të Auditimit të vlerësojë shkeljet e konstatuara, dhe të vendosë marrjen e masave administrative dhe disiplinore, në raport me shkeljet e konstatuara, për 20 punonjës. Nuk konstatohen masa të marra në vlerësim të gjetjeve të raportit.

4. Nga auditimi mbi zbatimin e rekomandimeve në **Drejtorinë e Policisë së Shtetit** konstatuam se, nuk janë zbatuar rekomandimet për dhënie masash disiplinore me Vendimin e Kryetarit të Kontrollit të Lartë të Shtetit nr. 184, datë 31.12.2016. I është rekomanduar Drejtorit të Policisë së Shtetit, që referuar shkeljeve të konstatuara, në fushën e prokurimeve si dhe përgjegjësiive individuale të evidentuara dhe pasqyruar në procesverbalet dhe aktverifikimet përkatës, vërejtjeve të subjektit të audituar dhe pjesës së Raportit Përfundimtar të Auditimit të vlerësojë shkeljet e konstatuara, duke vendosur marrjen e masave administrative (*dënim me gjobë*), si dhe marrjen e masave disiplinore deri në *“largim nga detyra”*, në raport me shkeljet e konstatuara, për 17 punonjës. Nuk është marrë asnjë masë.

5. Nga auditimi mbi zbatimin e rekomandimeve në **Institutin e Monumenteve të Kulturës** konstatuam se, nuk është zbatuar rekomandimi për dhënie masash disiplinore me Vendimin e Kryetarit të Kontrollit të Lartë të Shtetit nr. 189, datë 31.12.2016. I është rekomanduar titullarit të institucionit të IMK për vlerësim dhe dhënie masash disiplinore sipas përgjegjësiive individuale të personave konkret nga vërejtje deri në largim nga puna në lidhje me shkeljet e konstatuara e të trajtuara në Raportin Përfundimtar të Auditimit. Nuk është marrë asnjë masë.

6. Nga auditimi mbi zbatimin e rekomandimeve në **Universitetin e Mjekësisë** konstatuam se, nuk është zbatuar rekomandimi për dhënie masash disiplinore me Vendimin e Kryetarit të Kontrollit të Lartë të Shtetit nr. 45, datë 30.04.2017. I është rekomanduar Rektorit për vlerësim, nxjerrje përgjegjësish dhe dhënie masash disiplinore në raport me mangësitë dhe shkeljet e konstatuara në fushën e prokurimeve publike, të trajtuara në Raportin Përfundimtar të Auditimit për 8 punonjës. Nuk është marrë asnjë masë.

Tabela nr.1: MASA PËR PËRMIRËSIME LIGJORE DHE AKTE NORMATIVE

Nr.	SUBJEKTI	Ndryshime dhe përmirësime legjislatoni						
		Gjithsej	Nga këto		Nga rekomandimet e pranuar			
			Pa pranuar	Pranuar	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces	Pa zbatuar
1	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	1		1			1	
2	Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit	1		1	1			
3	Instituti i Monumenteve të Kulturës	2		2	1		1	
4	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	1		1			1	
5	Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore	2		2	2			
6	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Fier	2		2				2
7	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Gjirokastër	16		16	9		3	4
	TOTALI	25		25	13		6	6

Tabela nr.2: MASA ORGANIZATIVE

Nr.	SUBJEKTI	Ndryshime dhe përmirësime legjislacioni						
		Gjithsej	Nga këto		Nga rekomandimet e pranuar			
			Pa pranuar	Pranuar	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces	Pa zbatuar
1	Agjencia e Zhvillimit Bujqësor dhe Rural	19	2	17	10	4	0	3
2	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	22		22	15	2	3	2
3	Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit	18		18	6		12	
4	Instituti i Monumenteve të Kulturës	20		20	12	1	4	3
5	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	23		23	2		21	
6	Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore	30		30	27		2	1
7	Universiteti i Mjekësisë	16		16	8		7	1
8	Dega e Doganës Qafë Thanë	5		5	1	1	1	2
9	Dega e Doganës Fier	6	3	3	1		1	1
10	Dega e Doganës Sarandë	11		11	9		2	
11	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Gjirokastrë	11		11	7	0	2	2
12	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Korçë	6		6	0	3	0	3

Nr.	SUBJEKTI	Ndryshime dhe përmirësime legjislacioni						
		Gjithsej	Nga këto		Nga rekomandimet e pranuara			
			Pa pranuar	Pranuar	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces	Pa zbatuar
13	Dega e Doganës Durrës	6		6	1		2	3
14	Dega e Doganës Elbasan	6	1	5	1	1	3	
15	Dega e Doganës Berat	10		10	1			9
16	Drejtoria Rajonale Tatimore Durrës	5		5	1		4	
17	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Lezhë	14		14	0		13	1
18	Autoriteti i Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit	9		9			2	7
19	Bashkia Sarandë	15		15			15	
20	Bashkia Himarë	16		16	4		3	9
21	Bashkia Peqin	9		9	4		5	
22	Bashkia Mat	20	1	19	12		7	
23	Bashkia Tepelenë	11		11	10			1
24	Bashkia Cërrik	13		13	3		3	7
25	Bashkia Gramsh	16		16	7	2	7	
26	Klubi Sportit "Vllaznia" Shkodër	11		11	8		3	
27	Bashkia Roskovec	7		7		1	3	3
28	Bashkia Ura Vajgurore	20		20	10		9	1

Nr.	SUBJEKTI	Ndryshime dhe përmirësime legjislacioni						
		Gjithsej	Nga këto		Nga rekomandimet e pranuara			
			Pa pranuar	Pranuar	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces	Pa zbatuar
29	Bashkia Patos	25		25	9		14	2
30	Bashkia Fier Financiar	9		9	3		5	1
31	Bashkia Fier ish komunitat	10		10	3		4	3
32	Prefektura Lezhë Financiar	5		5	3		1	1
33	Prefektura Lezhë	23		23	6		4	13
34	Bashkia Librazhd	22		22	14		8	
35	Bashkia Dibër	19		19	5		8	6
36	Bashkia Devoll	18		18	11		4	3
37	Bashkia Vorë	17		17	9		6	2
38	Bashkia Këlcyrë	20		20	1		1	18
39	Këshilli i Qarkut Gjirokastrë	7		7	4		2	1
40	Institucioni i Prefektit Qarku Korçë	23	11	12	5		7	
41	Ndërmarrja Balneare (Llixhat) Peshkopi	8		8	5		3	
42	ALUIZNI Korçë	20		20	17		3	
43	ALUIZNI Lezhë	28	4	24	22	2		
44	ALUIZNI Tirana 2	18	6	12	12			
45	ALUIZNI Drejtoria e	10	1	9	8	1		

Nr.	SUBJEKTI	Ndryshime dhe përmirësime legjislacioni						
		Gjithsej	Nga këto		Nga rekomandimet e pranuara			
			Pa pranuar	Pranuar	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces	Pa zbatuar
	Përgjithshme Tiranë							
46	ZVRPP Kolonjë	19		19	2		12	5
47	ZVRPP Korçë	37		37	11		8	18
48	ZVRPP Lezhë	54		54	50			4
49	ZVRPP Librazhd	49		49	49			
50	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Gjirokastër	6		6				6
51	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Fier	29		29	15	6		8
52	Drejtoria Rajonale e Inspektoratit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve Kukës	22		22	15		5	2
53	Drejtoria Rajonale e Inspektoratit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve Lezhë	19		19	12		3	4
54	Drejtoria Rajonale Mjedisit Shkodër	25		25	21		2	2
55	Drejtoria Rajonale e Inspektoratit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve Elbasan	20		20	15		2	3
56	Projekti “Rehabilitimi i rrjetit hidrik Tiranë”	9	0	9	0	4	4	1

Nr.	SUBJEKTI	Ndryshime dhe përmirësime legjislacioni						
		Gjithsej	Nga këto		Nga rekomandimet e pranuar			
			Pa pranuar	Pranuar	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces	Pa zbatuar
57	Albpetrol sh.a.	38	0	38	28	0	7	3
58	Autoriteti Rrugor Shqiptar	16	0	16	5	0	10	1
59	Projekti "Infrastruktura Bashkiake"	16	1	15	4	1	8	2
60	Porti Detar Shëngjin sh.a.	18	0	18	0	0	9	9
61	Rezidenca Studentore Universitare nr. 1 sh.a. Tiranë	13	0	13	0	2	8	3
62	Spitali Psikiatrik "Ali Mihali" Vlorë	9	0	9	0	1	4	4
63	OST sh.a.	27	0	27	8	1	11	7
64	Projekti "Porti a ri i peshkimit Durrës"	12	0	12	0	0	0	12
65	Ujësjetllës Kanalizime Lushnjë sh.a.	38	0	38	2	1	22	13
66	Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimeve të Transportit Rrugor	20	0	20	1	2	17	0
67	Ujësjetllës Kanalizime Tiranë sh.a.	17	1	16	1	0	15	0
	TOTALI	1170	31	1139	536	36	351	216

Tabela nr.3: MASA DISIPLINORE

Nr.	SUBJEKTI	Masa disiplinore						
		Gjithsej	Nga këto		Nga rekomandimet e pranuara			
			Pa pranuar	Pranuar	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces	Pa zbatuar
1	Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit	17		17				17
2	Ministria Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	28		28	1		6	21
3	Universiteti i Mjekësisë	8		8				8
4	Dega e Doganës Qafë Thanë	5		5	5			
5	Dega e Doganës Fier	3		3			2	1
6	Dega e Doganës Sarandë	12		12			12	
7	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Gjirokastrë	24		24	12		12	
8	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Korçë	24	2	22				22
9	Dega e Doganës Durrës	13		13				13
10	Dega e Doganës Elbasan	4		4	4			
11	Dega e Doganës Berat	8	2	6				6
12	Drejtoria Rajonale Tatimore Durrës	38		38	31		7	

Nr.	SUBJEKTI	Masa disiplinore						
		Gjithsej	Nga këto		Nga rekomandimet e pranuara			
			Pa pranuar	Pranuar	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces	Pa zbatuar
13	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Lezhë	24		24	11		13	
14	Bashkia Sarandë	22	2	20	20			
15	Bashkia Himarë	20		20			20	
16	Bashkia Peqin	10	2	8	8			
17	Bashkia Mat	22		22	22			
18	Bashkia Tepelenë	12	2	10	10			
19	Bashkia Cërrik	17		17	12	5		
20	Bashkia Gramsh	18		18	17	1		
21	Klubi Sportit "Vllaznia" Shkodër							
22	Bashkia Roskovec	12	6	6	6			
23	Bashkia Ura Vajgurore	25		25	25			
24	Bashkia Patos	15		15	15			
25	Bashkia Fier ish komonat	16		16	16			
26	Prefektura Lezhë Përputhshmërie	7	2	5	1	4		
27	Bashkia Librazhd	13		13	13			
28	Bashkia Dibër	4		4	4			
29	Bashkia Devoll	13	1	12	12			
30	Bashkia Vorë	12		12	12			
31	Bashkia Këlcyre	14		14	14			
32	Këshilli i Qarkut	4	1	3	3			

Nr.	SUBJEKTI	Masa disiplinore						
		Gjithsej	Nga këto		Nga rekomandimet e pranuara			
			Pa pranuar	Pranuar	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces	Pa zbatuar
	Gjirokastrë							
33	Institucioni i Prefektit Qarku Korçë	10		10	6			4
34	Ndërmarrja Balneare (Llixhat) Peshkopi	5		5	5			
35	Projekti "Rehabilitimi i rrjetit hidrik Tiranë"	1		1	1			
36	Albpetrol sh.a.	39		39	0			39
37	Autoriteti Rugor Shqiptar	4	3	1	1			
38	Projekti "Infrastruktura Bashkiake"							
39	Porti Detar sh.a. Shëngjin.	9		9				9
40	Rezidenca Studentore Universitare nr. 1 sh.a. Tiranë	6	2	4				4
41	Spitali Psikiatrik "Ali Mihali" Vlorë	6		6			1	5
42	OST sh.a .	25		25	25			
43	Ujësjiellës Kanalizime Lushnjë sh.a.	13		13	13			
44	Drejtoria e	18		18	18			

Nr.	SUBJEKTI	Masa disiplinore						
		Gjithsej	Nga këto		Nga rekomandimet e pranuara			
			Pa pranuar	Pranuar	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces	Pa zbatuar
	Përgjithshme e Shërbimeve të Transportit Rrugor							
45	Ujësjiellës Kanalizime Tiranë	15		15	15			
46	ALUIZNI Korçë	9		9				9
47	ALUIZNI Lezhë	11		11		11		
48	ALUIZNI Tirana 2	8		8				8
49	ALUIZNI Drejtoria e Përgjithshme Tiranë	4		4	3	1		
50	ZVRPP Kolonjë	2		2				2
51	ZVRPP Korçë	13		13				13
52	ZVRPP Lezhë	1		1				1
53	ZVRPP Librazhd	1		1				1
54	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Gjirokastrë	6		6				6
55	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Fier	7		7				7
56	Drejtoria Rajonale e Inspektoratit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve Kukës	19		19				19
57	Drejtoria Rajonale e Inspektoratit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve Lezhë	19		19				19

Nr.	SUBJEKTI	Masa disiplinore						
		Gjithsej	Nga këto		Nga rekomandimet e pranuara			
			Pa pranuar	Pranuar	Zbatuar plotësisht	Zbatuar pjesërisht	Në proces	Pa zbatuar
58	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Shkodër	14		14				14
59	Drejtoria Rajonale e Inspektoratit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve Elbasan	19		19				19
	TOTALI	748	25	723	361	22	73	267

Tabela nr.4: MASA SHPËRBLIM DËMI

Nr.	SUBJEKTI	Masa shpërblim dëmi													
		Gjithsej				Nga këto				Nga rekomandimet e pranuar					
				Pranuar		Pa pranuar		Zbatuar plotësisht		Zbatuar pjesërisht		Në proces		Pa zbatuar	
		Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë
1	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	6	5,155	6	5,155					2	377	2	2,427	2	2,351
2	Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit	4	18,807	4	18,807			4	18,807						
3	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	6	36,225	6	36,225							4	25,387	2	10,838
4	Ajencia Kombëtare e Burimeve Natyrore	4	17,253	4	17,253			3	7,237			1	10,015		
5	Universiteti i Mjekësisë	1	270	1	270							1	270		
6	Dega e Doganës Qafë Thanë	6	33,431	4	25,373	2	8,058	4	7,468					2	25,963
7	Dega e Doganës Fier	3	1,970,294	2	1,900,282	1	70,012	2	1,812,487					1	157,807
8	Dega e Doganës Sarandë	6	24,698	5	24,098	1	600	3	20,822	1	21	1	2,293	1	1,562

Nr.	SUBJEKTI	Masa shpërblim bëmi															
		Gjithsej			Nga këto				Nga rekomandimet e pranuar								
					Pranuar		Pa pranuar		Zbatuar plotësisht		Zbatuar pjesërisht		Në proces				
		Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë
9	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Gjirokastrë	7	102,702						2	8,193					5	94,509	
10	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Korçë	6	75,885	4	63,151	2	12,734		2	14,173					4	61,713	
11	Dega e Doganës Durrës	5	381,284	5	381,084		200		2	25,151		1	19,410	2	336,723		
12	Dega e Doganës Elbasan	5	42,217	4	34,370	1	7,847		3	23,951		1	8,357	1	9,909		
13	Dega e Doganës Berat	6	108,570	6	108,570									6	108,570		
14	Drejtoria Rajonale Tatimore Durrës	5	77,370	5	64,011		13,359		2	10,657		1	14,939	2	51,774		
15	Drejtoria Rajonale e Tatimeve Lezhë	7	63,599	7	63,599				2	16,258				5	47,340		
16	Autoriteti i Mbikqyrjes së Lojrave të Fatit	2	9,300	2	9,300							0	900	1	1,500	1	6,900
17	Projekti "Rehabilitimi i rrjetit hidrik	3	80,563	3	80,563									3	80,563		

Nr.	SUBJEKTI	Masa shpërblim dëmi													
		Gjithsej				Nga këto				Nga rekomandimet e pranuar					
		Pranuar		Pa pranuar		Zbatuar plotësisht		Zbatuar pjesërisht		Në proces		Pa zbatuar			
		Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë
	Tiranë														
18	Albpetrol sh.a.	29	15,108,418	29	15,108,418	16	60,380			13	15,048,038				
19	Autoriteti Rrugor Shqipëtar	12	1,278,230	12	1,278,230			1	12,497	11	1,265,733				
20	Projekti "Infrastruktura Bashkiake"	7	23,148	7	23,148	5	16,598			2	6,550				
21	Porti Detar sh.a. Shëngjin.	13	10,690	9	6,015	4	4,674	6	3,557	1	2,249	2	210		
22	Rezidenca Studentore Universitare nr. 1 SHA Tiranë	2	512	2	512					2	512				
23	Spitali Psikiatrik "Ali Mihal" Vlorë	14	26,354	14	26,354			2	9,050	12	17,304				
24	OST sh.a.	6	9,286	6	9,286			1	743	5	8,544				
25	Ujësjellës Kanalizime Lushnjë sh.a.	7	47,106	7	47,106			1	351	2	12,522	4	34,233		

Nr.	SUBJEKTI	Masa shpërblim bëmi												
		Gjithsej			Nga këto				Nga rekomandimet e pranuar					
					Pranuar		Pa pranuar		Zbatuar plotësisht		Zbatuar pjesërisht		Në proces	
		Nr.	Mijë lekë		Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë
26	Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimeve të Transportit Rrugor	2	6,009	2		6,009							2	6,009
27	Ujësjetës Kanalizime Tiranë sh.a.	11	27,743	9		24,565	2	3,178	7	21,232			2	3,333
28	ALUIZNI Korçë	4	763	4		763			2	231	1	100		1
29	ALUIZNI Lezhë	11	5,884	4		2,276	7	3,608	4	2,276				
30	ALUIZNI Tirana 2	3	51				3	51						
31	ALUIZNI Drejtoria e Përgjithshme Tiranë	3	556				3	556						
32	ZVRPP Kolonjë	1	600	1		600							1	600
33	ZVRPP Korçë	6	39,182	6		39,182							6	39,182
34	ZVRPP Lezhë	6	12,294	6		12,294							6	12,294
35	ZVRPP Librazhdë	13	56,512	13		56,512							13	56,512
36	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Gjirokastër	2	528	2		528					1	218	1	310

Nr.	SUBJEKTI	Masa shpërblim dëmi													
		Gjithsej				Nga këto				Nga rekomandimet e pranuar					
				Pranuar		Pa pranuar		Zbatuar plotësisht		Zbatuar pjesërisht		Në proces		Pa zbatuar	
		Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë
37	Drejtoria Rajonale e Mjedisit Fier	1	866	1	866					1	866				
38	Drejtoria Rajonale e Inspektoriatit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyejeve Kukës	1	3,945	1	3,945									1	3,945
39	Drejtoria Rajonale e Inspektoriatit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyejeve Lezhë	1	1,143	1	1,143									1	1,143
40	Drejtoria Rajonale Mjedisit Shkodër	1	61	1	61			1	61						
41	Bashkia Sarandë	31	129,195	22	98,252	9	30,943	1				21	98,252		
42	Bashkia Himarë	17	76,420	17	76,420			1	521			16	75,899		
43	Bashkia Peqin	1	1,031	1	1,031							1	1,031		
44	Bashkia Mat	17	34,259	17	34,259			8	4,158			9	30,101		
45	Bashkia Tepelenë	31	74,906	31	74,906			9	2,203			22	72,703		
46	Bashkia Cërrik	12	44,823	12	44,823			5				1	4,411	6	40,412
47	Bashkia Gramsh	23	66,449	23	66,449			18	464			4	65,968	1	17

Nr.	SUBJEKTI	Masa shpërbllim dëmi													
		Gjithsej				Nga këto				Nga rekomandimet e pranuar					
				Pranuar		Pa pranuar		Zbatuar plotësisht		Zbatuar pjesërisht		Në proces		Pa zbatuar	
		Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë
48	Bashkia Rroskovec	16	38,201	16	38,201			2	2,230			6	5,943	8	30,028
49	Bashkia Ura Vajgurore	9	6,671	9	6,671			1				8	6,671		
50	Bashkia Patos	11	23,320	11	23,320			8				3	23,320		
51	Bashkia Fier Financiar														
52	Bashkia Fier ish Komunar	18	51,317	18	51,317			2	424			15	40,913	1	9,980
53	Prefektura Lezhë financiar														
54	Prefektura Lezhë Perputhshmerie	2	74	2	74							2	74		
55	Bashkia Librazhd	23	38,788	22	38,788	1			15,518			22	23,270		
56	Bashkia Diber	14	80,722	14	78,022		2,700		5,780			14	72,242		
57	Bashkia Devoll	28	56,698	28	56,698			2	4,999			26	51,699		
58	Bashkia Vorë	6	8,866	6	8,866			3	7,062			3	1,804		
59	Bashkia Këlcyrë	25	21,744	25	21,744							25	21,744		
60	Këshilli i Qarkut Gjirokastrë	6	5,231	4	5,035	2	196		126			4	4,909		

Nr.	SUBJEKTI	Masa shpërblim bëmi													
		Gjithsej		Nga këto				Nga rekomandimet e pranuar							
				Pranuar		Pa pranuar		Zbatuar plotësisht		Zbatuar pjesërisht		Në proces		Pa zbatuar	
Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë
61	Institucioni i Prefektit Qarku Korçë	1	635			1	635								
62	Ndërmarrja Balneare (Llixhat) Peshkopi	3	1,194	3	1,194			1	17			2	1,177		
	TOTALI	532	20,468,048	493	20,308,696	39	159,351	125	2,109,484	17	28680	273	17,138,396	85	1,144,847

Tabela nr. 5: EVIDENCA PËR MASAT E PËRDORIMIT ME EFEKTIVITET TË FONDEVE DHE ZBATIMI I TYRE

Nr.	SUBJEKTI	Masa për Përdorim me efektivitet													
		Nga këto						Nga rekomandimet e pranuar							
		Gjithsej		Pranuar		Pa pranuar		Zbatuar plotësisht		Zbatuar pjesërisht		Në proces		Pa zbatuar	
		Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë
1	Projekti "Rehabilitimi i rrjetit hidrik Tiranë"	1	57,001	1	57,001									1	57,001
2	Albpetrol sh.a.	5	3,010,832	5	3,010,832							5	3,010,832		
3	Autoriteti Rrugor Shqipëtar	3	113,072	3	113,072							3	113,072		
4	Projekti "Infrastruktura Bashkiakë"	3	33,066	3	33,066			1	2,120			2	30,946		
5	Porti Detar SHA Shëngjin.	7	20,996	7	20,996							4	849	3	20,147
6	Rezidenca Studentore Universitare nr. 1 sh.a. Tiranë	3	144,272	3	144,272									3	144,272
7	Spitali Psikiatrik "Ali Mihal" Vlorë	7	25,844	7	25,844					1	6,159	6	19,685		
8	OST sh.a.	3	48,527	3	48,527							3	48,527		
9	Projekti "Porti a ri i peshkimit Durrës"	1	865	1	865									1	865

Masa për Përdorim me efektivitet													
Nr.	SUBJEKTI	Nga këto						Nga rekomandimet e pranuar					
		Gjithsej		Pranuar		Pa pranuar		Zbatuar plotësisht		Zbatuar pjesërisht		Në proces	
		Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë	Nr.	Mijë lekë
11	Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimeve të Transportit Rrugor	7	1,093,514	7	1,093,514			1	1,488			6	1,092,026
12	Ujësjellës Kanalizime Tiranë sh.a.	1	744,405	1	744,405							1	744,405
13	Drejtoria Rajonale e Inspektoriatit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyejeve Lezhë	1	51,000	1	51,000							1	51,000
14	Drejtoria Rajonale e Inspektoriatit Shtetëror i Mjedisit dhe Pyejeve Elbasan	3	118,260	3	118,260							2	97,380
	TOTAL	41	5,292,394	41	5,292,394	0	0	2	3,607	1	6,159	30	5,060,342
												8	222,286

ANEKSI VI: EKSTRAKT “MBI SIGURIMIN E CILËSISË NË PROCESIN AUDITUES PËR VITIN 2017”

“Cilësia dhe profesionalizmi do të jenë fjalët kyçe të punës së çdo anëtarit të stafit të KLSH, mbas integritetit dhe pavarësisë”, kanë qenë theksuar afër 7 vjet më parë në Projekt- idenë e kryetarit aktual të KLSH në Komisionin për Ekonominë dhe Financat të Kuvendit, e cila më vonë gjeti mishërim në Objektivin strategjik Nr. 2 të Strategjisë së Zhvillimit 2013-2017, për rritjen e kapaciteteve audituese dhe të cilësisë në auditim. Për herë të parë në historinë e re të zhvillimit të KLSH-së, në fund-vitin 2014 morën formë ligjore koncepti standardit dhe detyrimi për të reflektuar shkallën më të lartë të standardeve ndërkombëtare të INTOSAI-t dhe IFAC-it, si dhe rezolutat e Kongreseve të INTOSAI-t dhe EUROSAT-t.

Përmirësimi i cilësisë së auditimit është një sfidë e madhe me të cilën përballen të gjitha SAT-et, e cila ndikon në reputacionin dhe besueshmërinë e tyre, dhe në fund të fundit shpreh aftësinë për të përmbushur mandatin e tyre.

Cilësia e auditimeve dhe përmirësimi i saj ka synuar jo thjeshtë dhe vetëm zbatimin e standardeve dhe kërkesave rregullatore në fushën audituese, por t’i shërbejë taksapaguesit shqiptar dhe parlamentit në mënyrë sa më profesionale, me transparencë dhe në kohën duhur mbi administrimin dhe përdorimin e fondeve dhe pasurisë publike. Krahas kësaj, kontrolli i zbatimit të cilësisë së auditimit i shërben KLSH për të evidentuar mangësitë dhe marrjen e masave efektive për përmirësimin e cilësisë së veprimtarisë audituese, si një nga sfidat kryesore e aktivitetit në të ardhmen.

Në përshtatje me parimin kryesor të ISAI 40: *“SAT duhet të krijojë politika dhe procedura të për të promovuar një kulturë të brendshme të tillë që pranon se cilësia është thelbësore për të kryer të gjithë punën”*, çështjet e kontrollit të cilësisë dhe të zbatimit të Standardeve kanë marrë formë në Rregulloren e Brendshme mbi Organizimin dhe Funksionimin Administrativ të Kontrollit të Lartë të Shtetit, miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH, Nr. 85, datë 30.06.2015, e cila ka në bazën e saj, midis të tjerave, parimin e rritjes së cilësisë së veprimtarisë audituese. Në mënyrë më të detajuar, Rregullorja e Procedurave të Auditimit në Kontrollin e Lartë të Shtetit, miratuar me vendimin e Kryetarit nr. 107, datë 08.08.2017, përmban kërkesa dhe udhëzime që kanë të bëjnë me etikën, kontrollin e cilësisë

dhe raportimin, duke përmirësuar procesin e gjykimit dhe vlerësimit të punës audituese nga menaxhimi i lartë:

- Në fazat e kryerjes së angazhimit në projektin e auditimit, midis proceseve të tjerave përcaktohet: Dokumentimi në vijimësi i auditimit, komunikimi dhe kontrolli i cilësisë (kontrolli në të nxehtë);
- Audituesi dokumenton në formën e kërkuar të gjitha gjetjet dhe dokumentet mbështetës për rishikimin, kontrollin dhe sigurimin e cilësisë që kryhet gjatë dhe pas auditimit;
- Projekt Raporti i Auditimit i nënshtrohet rishikimit të përgjithshëm (konsultativ me grupin e auditimit) për zbatimin e programit dhe standardeve të auditimit, si dhe vlerësimit të kontrollit të cilësisë;
- Raporti Përfundimtar kalon për kontrollin e sigurimit të cilësisë nga Kryeaudituesi te Drejtuesi i Departamentit përkatës, te Drejtori i Departamentit Juridik dhe Kontrollit të Zbatimit të Standardeve, si dhe Drejtori i Përgjithshëm dhe konfirmohet më tej nga Kryetari, përmes një Vendimi të veçantë.
- Procedura e sigurimit dhe kontrollit të cilësisë të Raportit Përfundimtar të Auditimit deri në momentin e nisjes të Raportit Përfundimtar të Auditimit dhe Vendimit tek subjekti i audituar, përfshirë procesin e vendimmarrjes;
- Procedurat për kontrollin dhe sigurimin e cilësisë kryhen rast pas rasti dhe nën drejtimin e bashkëpunim me Drejtorin e Departamentit, Drejtorit të Përgjithshëm dhe/ose Drejtuesit të Departamentit Juridik dhe të Kontrollit të Cilësisë në përputhje me kërkesat e Rregullave për Sigurimin e Cilësisë;
- Në funksion të një sistemi efektiv të Sigurimit të Cilësisë, Departamenti Juridik dhe Kontrollit të Cilësisë e ndjek auditimin që në fazën e hartimit të Projekt Raportit.

Në këtë kuadër dhe në zbatim të ISSAI 40 (Kontrolli i cilësisë për SAI-et), Kryetari i KLSH-së me Urdhrin nr. 12, datë 30.01.2018 “Për Kontrollin e Sigurimit të Cilësisë” të ndryshuar, vendosi kryerjen e punës për vlerësimin e sigurimit të cilësisë së dosjeve të auditimit të evaduara në vitin 2017. Për këtë qëllim u angazhua grupi i punës prej 14 audituesish me përvojë dhe njohuri në procesin e auditimit, duke e trajtuar kontrollin dhe sigurimin e cilësisë në dimensionin strategjik: Të bëhen qjërart e duhura, dhe në atë metodologjik: Të bëhen siç duhet.

Në muajin shkurt 2018, u përzgjedhën në mënyrë të rastësishme dhe ju nënshtuan kontrollit të sigurimit të cilësisë “në të ftohtë” 30 % e dosjeve të evaduara në vitin

2017, ose 46 dosje gjithsej, të cilat përfaqësojnë lloje të ndryshme auditimi (përputhshmërie e rregullshmërie, financiar dhe të performancës) dhe subjekte të ndryshme që nga njësitë vendore, ente të ndryshme publike, shoqëri aksionere e deri tek institucionet qendrore. Grupi i punës u përqendrua në shqyrtimin dhe dhënien e vlerësimeve dhe përfundimeve për:

- a) Përzgjedhjen e subjekteve të auditimit, tërheqjen e informacionit paraprak për subjektet, hartimin e programit të auditimit, përcaktimin e numrit të audituesve, si dhe afatet për kryerjen e auditimit;
- b) Respektimin e programit të auditimit, mbështetjen me dispozita ligjore e dokumente justifikuese të shkeljeve dhe përfundimeve;
- c) Hartimin e dokumentacionit të auditimit si procesverbale, akt-konstatime e akt-verifikime, në përputhje me kërkesat e kuadrit rregullator;
- d) Respektimin e afateve të auditimit si: përfundimi i auditimit, përgatitja e projekt raportit, raportit përfundimtar dhe projekt vendimit e të rekomandimeve;
- e) Formën e paraqitjes së raportit përfundimtar, i qartë, konciz, i kuptueshëm për përdoruesit, si dhe pasqyrimi në raport të observacioneve të subjektit të audituar, pas kryerjes së ballafaqimeve dhe vlerësimit përfundimtar;
- f) Formulimin dhe argumentimin e rekomandimeve të auditimit;
- g) Respektimin e dispozitave përkatëse ligjore dhe përcaktimeve të urdhrave të brendshëm për inventarizimin dhe arkivimin e dosjeve.

Në këtë mënyrë kontrolli i cilësisë mbuloj gjithë ciklin e procesit auditues, i grupuar në tre faza: Planifikimi i auditimit/hartimi i programeve të auditimit; Kryerja e auditimit dhe faza e Raportimit dhe evadimit të materialeve të auditimit, duke bërë komente dhe vlerësime për 21 tregues për secilën dosje në mënyrë të shkallëzuar nga 1 (shumë mirë) në 4 (jo mjaftueshëm), në se auditimi ka ezaauruar kërkesat optimale të ligjit, të rregullores së brendshme dhe standardeve të auditimit, për secilin nga kriteret e vlerësimit.

Në përfundim të veprimtarisë së kontrollit të zbatimit të cilësisë rezulton se performanca e KLSH ka ardhur në përmirësim të dukshëm, pasi mbi 60% e dosjeve të auditimit vlerësohen të mira, dhe vetëm 13% kanë marrë notën “mjaftueshëm”, në krahasim me treguesit 50% dhe 16% të vitit të mëparshëm.

Me gjithë atë, janë evidentuar dhe disa mangësi në faza të ndryshme të auditimit dhe në çështje specifike brenda tyre. Në bazë të kriterëve paraprake të caktuara për vlerësimin e dosjeve të përzgjedhura, në mënyrë të përmbledhur konstatohet se:

I. Për fazë e planifikimit të auditimit/hartimit të programit të auditimit

I. 1 KLSH, tashmë ka të konsoliduar hartimin e planit vjetor të auditimeve mbi bazën e kriterëve të qarta dhe që, deri diku garantojnë siguri në gjetje dhe nisje të mbarë në garantimin e cilësisë në vijim të auditimit. Kështu, me përjashtim të dy auditimeve tematike (Klubi i futbollit “Vllaznia” Shkodër dhe Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare), të gjitha auditimet e tjera janë pjesë e planit vjetor të auditimeve.

I. 2 Grupet e auditimit vazhdojnë të shfaqin mangësi në mbledhjen e informacionit paraprak për subjektin që auditohet si në drejtim të mungesës ashtu edhe të dokumentimit. Megjithëse në njoftimin për auditim ka një afat kohor të përcaktuar midis takimit paraprak dhe fillimit të auditimit, pikërisht për grumbullimin e informacionit, ka raste që kjo nuk shfrytëzohet për mbledhje informacioni, duke ndikuar negativisht në cilësinë e hartimit të programit të auditimit. Informacioni mbi subjektin e audituar i jep mundësi audituesve për vlerësimin e riskut e në këtë mënyrë në përcaktimin çështjeve prioritare të auditimit, duke ekonomizuar burimet e KLSH për auditimin.

Pavarësisht se një pjesë e konsiderueshme subjekteve auditohen periodikisht dhe njohja e subjektit bëhet edhe nga auditimet e mëparshme, dinamika e zhvillimit në përgjithësi kërkon domosdoshmëri që të shmangët plotësisht praktikën e hartimit të programeve të auditimit në të njëjtën kohë me njoftimin për fillimin e auditimit, gjë e cila cenon cilësinë e veprimtarisë audituese.

Këtë problematikë kanë shfaqur auditime si: Bashkia Delvinë, Bashkia Durrës, Drejtoria Rajonale Tatimore Shkodër, Universiteti i Mjekësisë, ALUIZN-i qendror Tiranë, Ujësjellës Kanalizime SHA Tiranë, etj.

I. 3 Përgjithësisht ka një përzgjedhje të përshtatshme të numrit të audituesve në grupet e auditimit, përfshirë edhe ekspertët e jashtëm, duke kombinuar përvojat, profesionet, prirjet në një fushë të caktuar etj., por ka raste të ndryshimeve gjatë auditimit në terren si në auditimet: AKEP, Drejtoria Rajonale Tatimore Durrës dhe AKBN. Ndryshime të tilla mund të sjellin pasoja negative në përgjegjësinë individuale të audituesve për teaurimin e çështjeve të veçanta dhe për pasojë dhe në cilësinë e auditimit.

I. 4 Pavarësia e audituesve është e lidhur ngushtë me shmangien e konfliktit të interesit dhe marrjen përsipër të përgjegjësi në ndarjen e detyrave audituese. Ka raste sporadike si në dosjet: Bashkia Pukë dhe ish Komunat Gjegjan, Qerret, Rrape dhe Qelëz; Ministria e Arsimit dhe Sporteve për performancën në zhvillimin e sporteve; Ministria e zhvillimit Urban, Autoriteti i mbikëqyrjes së lojërave të fatit etj., kur nuk janë dokumentuar procedurat për shmangien e konfliktit të interesave, kryesisht në rastet e ndryshimit të audituesve si dhe në dokumentimin e ndarjes së detyrave për çdo auditues, mungesa e të cilave në dosjen e auditimit afekton cilësinë e procesit auditues në tërësi.

I. 5 Megjithëse akt-verifikimet, procesverbalet, akt-konstatimet dhe dokumentet e tjera të punës përgjithësisht mbahen në përputhje me kërkesat e ligjit dhe rregulloreve, ato në të shumtën e rasteve protokollohen në subjekt ditët e fundit, jo vetëm duke zbehur garancinë cilësisë, por edhe shmangin në një far mënyre ballafaqimin me personat e cilësuar përgjegjës gjatë auditimit. Këto janë konstatuar nëndosjet e auditimit: ALUIZN-i Korçë, Drejtoria Rajonale Tatimore Shkodër, Instituti i Sigurimeve Shoqërore Tiranë, etj.

II. Për fazën e kryerjes së auditimit

II. 1 Programi i auditimit është zbatuar sipas drejtimeve të caktuara, kërkesave të ligjit, rregullores së brendshme dhe të procedurave dhe standardeve të auditimit. Janë evidentuar raste të shpeshta të shtyrjes së afatit të kryerjes së auditimit, si dhe nuk mungon ndryshimi i numrit dhe të audituesve, të cilët janë të miratuara, por në disa raste në dosjet e auditimit mungon dokumenti argumentues për shmangiet nga programi fillestar i auditimit si në dosjet: Bashkia Kukës dhe 14 ish komunat, Bashkia Himarë, Dega doganore Tiranë, OSHEE Tiranë, ZVRPP Korçë, etj. Praktika të tilla janë pasojë e mungesës së informacionit për subjektet që auditohen, duke ulur performancën e KLSH në veprimtarinë audituese dhe cilësinë e saj.

II. 2 Procedurat dhe teknikat audituese për mbledhjen e provave përgjithësisht përdoren përshtatshëm, por nuk dokumentohen dhe cilësohen për secilën gjetje të rezultuar: ALUIZNI Tiranë, Ujësjellës Kanalizime SHA Tiranë, Drejtoria Rajonale Tatimore Shkodër, Bashkia Roskovec dhe ish-komunat Kurjan, Kuman dhe Strumë. Kjo, jo vetëm që do të bënte më të argumentuar konkluzionin e auditimit përballë të audituarit, por njëkohësisht do të shërbente si nxitje midis audituesve në funksion të përmirësimit të cilësisë së auditiveve.

II. 3 Takimi përmbyllës në subjektin e auditimit ka raste që nuk zhvillohet, zhvillohet por nuk dokumentohet ose dokumentimi është formal (pasi nuk cilësohen çështjet

e diskutuara), duke mos i dhënë këtë mundësi shtesë për të diskutuar dhe dëgjuar personave të cilësuar përgjegjës për çështje të caktuara të auditimit. Kjo është konstatuar në auditimet: Bashkia Himarë, Bashkia Patos dhe ish-komunat Zharrës dhe Ruzhdie, Performanca e Ministrisë së Arsimit dhe Sportit në zhvillimin e sportit, Ruajtja e ekosistemit të parkut kombëtar të Prespës, Drejtoria Rajonale Tatimore Durrës, Ujësjellës Kanalizime sh.a. Lushnjë, Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit dhe Sipërmarrjes, ALUIZNI Tiranë, etj.

III. Faza e raportimit dhe evadimit të materialeve të auditimit

III. 1 Nga shqyrtimi dhe analiza e të gjitha dosjeve që i janë nënshtruar kontrollit të cilësisë rezulton se marrëdhëniet e audituesve me subjektet e audituara kanë qenë profesionale dhe korrekte.

III. 2 Raporti përfundimtar i auditimit përgjithësisht përputhet në formë dhe përmbajtje me kërkesat e rregulloreve përkatëse, me përjashtime të veçanta kur raporte të ndryshme lënë për të dëshiruar si p.sh: strukturë pjesërisht e përputhur, shumë të gjata, me gabime ortografike, mungesë qartësie dhe të nënshkrimeve të të gjithë audituesve, nuk përcaktohet kontributi i secilit auditues, etj., si tek dosjet e auditiveve: Ujësjellës Kanalizime sh.a. Tiranë, Drejtoria Rajonale Tatimore Durrës, Bashkia Delvinë, Prefektura Durrës, etj.

III. 3 Terminologjia e përdorur, gjetjet dhe konkluzionet në Raportin përfundimtar të auditimit përgjithësisht janë të kuptueshme dhe të formuluar qartë, me ndonjë përjashtim për mangësi të vogla (p.sh. afati i zbatimit të rekomandimeve) që nuk e cenojnë cilësinë auditimeve.

III. 4 Vazhdon të ketë mangësi në pasqyrimin si duhet të observacioneve të subjektit të auditimit në ProjektRaport dhe në Raportin përfundimtar të auditimit. Në ndonjë rast nuk janë përdorur referenca në observacione, ose janë paraqitur observacionit siç i ka sjellë subjekti, ose qëndrimi i grupit të auditimit nuk ka qenë plotësisht i arsyetuar. Fenomene të tilla rezultojnë në auditime si: Bashkia Delvinë, Bashkia Kukës dhe 14 ish komunat, Prefektura Durrës, Drejtoria rajonale tatimore Durrës, OSHEE Tiranë, etj.

III. 5 Janë evidentuar raste kur dhënia e mendimeve është bërë në të njëjtën datë nga Kryeaudituesi, Drejtori i Departamentit, Departamenti Juridik dhe Drejtori i Përgjithshëm, çka tregon për një formalizëm të panevojshëm në kontrollin e cilësisë së veprimtarisë audituese të KLSH (Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, Drejtoria

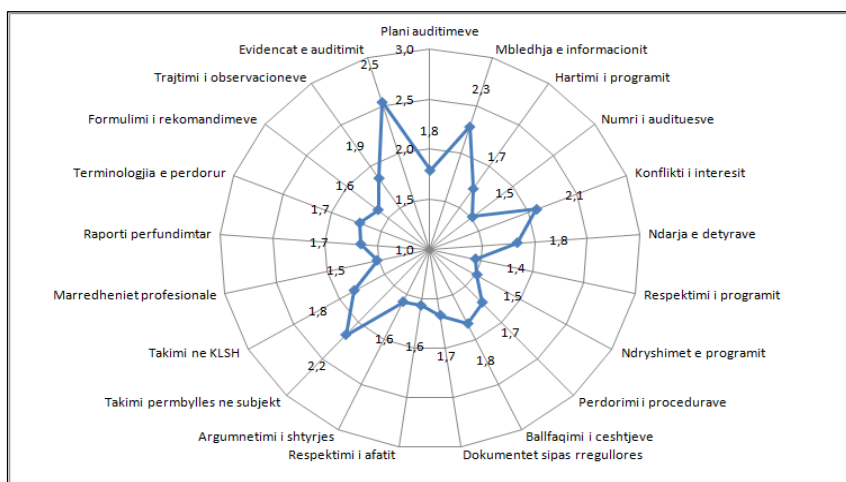
Rajonale Tatimore Durrës, Performanca e menaxhimit të borxhit publik, Efektiviteti i kushteve për zhvillimin e turizmit, etj.)

III. 6 Vërehet një mungesë vlerësimi nga ana e audituesve e plotësimit të evidencave të rezultateve të auditimit sipas formës, përmbajtjes dhe afateve të përcaktuara në rregulloret përkatëse. Ka raste kur mungojnë këto evidenca, ose janë të plotësuara pjesërisht, ose të nënshkruara nga një pjesë e grupit të auditimit, duke shkaktuar ulje të cilësisë procedurale të auditimit, si në dosjet: ALUIZNI qendror Tiranë, Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, Drejtoria Rajonale Tatimore Shkodër, Instituti i Sigurimeve Shoqërore Tiranë, Autoriteti i Mediave Audiovizive.

Nga analiza statistikore e treguesve të vlerësuar rezulton se KLSH duhet ta përmirësojë cilësinë audituese në drejtim të mbledhjes dhe analizimit të informacionit për subjektin që auditohet, dokumentimit të plotë dhe të vazhdueshëm të deklaratës kundër konfliktit të interesit, zhvillimit dhe dokumentimit të detajuar të takimit përmbyllës në subjektin e auditimit si dhe plotësimit tërësor të evidencave të rezultatit të auditimit sipas formës, përmbajtjes dhe afateve përkatëse.

Për këtë, KLSH, krahas shmangies së dobësive të evidentuara më sipër duke i diskutuar në nivel Departamenti dhe për çdo dosje gjetjet e kontrollit këtij kontrolli, do të vazhdojë ta konsiderojë çështjen e përmirësimit të cilësisë si një sfidë jo vetëm individuale të audituesve, por edhe institucionale.

Grafik: Vlerësimi mesatar i treguesve të cilësisë për vitin 2017

Burimi: Të dhëna të përlogaritura nga grupi i punës së KLSH

Në përmbushje të ISSAI 40, në kuadër të përfundimit me sukses të Projektit IPA 2013 “Forcimi i kapaciteteve të auditimit të jashtëm” me finalizimin e dokumentit të Politikës së sistemeve të kontrollit dhe Udhëzuesve për sigurimin e cilësisë, zbatimi i plotë i Rregullores së procedurave të auditimit, si dhe vënia në eficiencë të plotë e Sistemit elektronik të informacionit për menaxhimin dhe mbështetjen e proceseve në KLSH, janë garanci për përmirësimin e mëtejshëm të cilësisë së veprimtarisë audituese të KLSH-së.

ANEKSI VII: PASQYRAT FINANCIARE TË VITIT USHTRIMOR 2017**Bilanci i KLSH-së i vitit 2017****a. AKTIVI**

Nr. Rreshti	Nr.LLOG.	EMËRTIMI I LLOGARIVE TË AKTIVIT	Ushtrimi i Mbyllur	Ushtrimi i Paraardhës
1.	12	Rezultate të mbartura (saldo debitore)		
2.	A	AKTIVE TË QENDRUESHME	506,382,070	191,059,822
3.	20,230	I. Të pa trupëzuara	249,052,388	137,461,284
4.	201	Prime të emisionit dhe rimbursimi të huave		
5.	202	Studime dhe kërkime	3,480,000	3,480,000
6.	203	Koncesione, patenta, licenca të tjera ngjashme	3,575,738	3,575,738
7.	209	Amortizimi i Aktiveve të Qëndrueshme të pa trupëzuara (-)	-4,102,663	-3,645,373
8.	230	Shpenzime për rritjen e aktiveve të qëndrueshme patrupëzuara	246,099,313	134,050,919
9.	21,23,24,28	II. Aktive të Qëndrueshme të Trupëzuara	257,329,682	53,598,538
10.	210	Toka, troje, terrene		
11.	211	Pyje, kullota, plantacione		
12.	212	Ndërtime e konstruksione	17,006,621	17,006,621
13.	213	Rrugë, rrjete, vepra ujore		
14.	214	Instalime teknike, makineri, pajisje, vegla pune	69,660,321	11,100,321
15.	215	Mjete transporti	33,600,000	33,600,000
16.	216	Rezerva shtetërore		
17.	217	Kafshë pune e prodhimi		
18.	218	Inventar ekonomik	150,481,926	104,242,048
19.	219	Amortizimi i Aktiveve të Qëndrueshme të trupëzuara (-)	-123,582,629	-112,350,452
20.	231	Shpenzime proces për rritjen e AQT	110,163,443	
21.	232	Shpenzime proces për transferime kapitale		
22.	24	Aktive të qendrueshme të trupëzuara të dëmtuara		
23.	25,26	III. Aktive Financiare	0	0
24.	26	Pjesëmarrje në kapitalin e vet		
25.	B	AKTIVE QARKULLUESE	100,802,040	40,943,435
26.	Klasa 3	I. Gjendja e Inventarit	15,841,162	13,806,503
27.	31	Materiale	15,841,162	13,806,503
28.	32	Objekte inventari		
29.	33	Prodhome, punime e shërbime në proces		
30.	Klasa 4	II. Kërkesa arkëtimi mbi Debitorët	79,502,409	27,136,932

Nr. Rreshti	Nr. LLOG.	EMËRTIMI I LLOGARIVE TË AKTIVIT	Ushtrimi i Mbyllur	Ushtrimi i Paraardhës
31.	409	Furnitorë (Debitorë), parapagime pagesa pjesore		
32.	411-418	Klientë e llogari të ngjashme		
33.	423.429	Personeli, paradhënie, deficite e gjoba		
34.	431	Të drejta e taksa për t'u derdhur në shtet		
35.	4342	Të tjera operacione me shtetin (debitor)	23,231,226	20,835,266
36.	435	Sigurime Shoqërore		
37.	436	Sigurime Shëndetësore		
38.	437.438	Organizma të tjera shoqërore	-20,719	
39.	44	Institucione të tjera publike		
40.	45	Marrëdhënie me institucionet brenda dhe jashtë sistemit	5,458,469	0
41.	465	Efekte për t'u arkëtuar nga shitja letrave me vlerë vendosjes		
42.	468	Debitorë të ndryshëm	56,291,902	6,301,666
43.	49	Shuma të parashikuara për zhvlerësim (-)		
44.	50.59	III. Llogaritë financiare	5,458,469	0
45.	50	Letra me vlerë të vendosjes		
46.	511	Vlera për t'u arkëtuar		
47.	512	Llogari në bankë		
48.	520	Disponibilitete në thesar		
49.	531	Llogari në arkë		
50.	C	LLOGARI TË TJERA AKTIVE	14,688,000	0
51.	477	Diferenca konvertimi aktive		
52.		Shpenzime për tu shpërndarë në disa ushtrime	14,688,000	
53.	486	Shpenzime të periudhave të ardhshme		
54.	85	REZULTATI I USHTRIMIT (saldo debitore)		
55.	X	TOTALI I AKTIVIT	621,872,110	232,003,257

b. PASIVI

Nr. Rreshti	Nr. LLOG.	EMËRTIMI I LLOGARIVE TË PASIVIT	Viti Ushtrimor 2016	Viti i mëparshëm 2015
1.	A.	FONDE TË VETA	522,192,990	204,836,083
2.	10	I. Fonde të veta	522,192,990	204,836,083
3.	101	Fonde bazë	280,649,492	72,356,839
4.	105	Grante të brendshme kapitale		
5.	106	Grante të huaja kapitale	241,543,498	132,479,244
6.	107	Vlera Aktive të Qëndrueshme të caktuara në përdorim		
7.	109	Rezerva nga rivlerësimi aktiveve të qëndrueshme		
8.	11	II. Fonde të tjera të veta	0	0
9.	111	Fonde rezervë		
10.	115	Caktim nga rezultati i vitit për investime		
11.	116	Të ardhura nga shitja e Aktiveve të Qëndrueshme		
12.	12	III. Rezultati i mbartur		

Nr. Rreshti	Nr. LLOG.	EMËRTIMI I LLOGARIVE TË PASIVIT	Viti Ushtrimor 2016	Viti i mëparshëm 2015
13.	13	IV. Subvencione te jashtëzakonshme (-)		
14.	14	V. Pjesëmarrje të institucionit në investime për të tretë		
15.	15	Shuma parashikuara për rreziqe e shpenzime		
16.	B	D E T Y R I M E		
17.	16,17,18	I. Borxhe afatgjatë		
18.	16	Huamarrje e brendshme dhe të ngjashme		
19.	17	Huamarrje e huaj		
20.	Klasa 4	II. Detyrime afatshkurtër	99,679,120	27,167,174
21.	419	Klientë (Kreditore), parapagesë pjesore	0	0
22.	401-408	Furnitorë e llogari të lidhura me to		
23.	42	Personeli e llogari të lidhura me to		
24.	431	Detyrime ndaj shtetit për tatim-taksa	99,679,120	27,167,174
25.	432	Tatime mbledhur nga shteti për llogari të Pushtetit Lokal		
26.	433	Shteti fatkeqësi natyrore		
27.	4341	Të tjera operacione me shtetin (kreditor)	2,536,652	2,536,652
28.	435	Sigurime Shoqërore	5,800,232	5,206,373
29.	436	Sigurime Shëndetësore		
30.	437-438	Organizma të tjerë shoqërore	-20,719	
31.	44	Institucione të tjera publike		
32.	45	Marrëdhënie me institucione brenda e jashtë sistemit		
33.	460	Huadhënës		
34.	464	Detyrime për t'u paguar për blerjen e letrave me vlerë		
35.	466	Kreditorë për mjete në ruajtje	5,458,469	
36.	467	Kreditorë të ndryshëm	14,917,598	
37.	C	LLOGARI TË TJERA	0	0
38.	475	Të ardhura për t'u regjistruar për vitet pasardhëse		
39.	85	REZULTATI I USHTRIMIT (Saldo kreditore)		
40.	X	TOTALI I PASIVIT	621,872,110	232,003,257

ANEKS NR VIII: MBI ZBATIMIN E REKOMANDIMEVE TË ORGANIZMAVE NDËRKOMBËTARE DHE RAPORTEVE TË BASHKIMIT EUROPIAN

I. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE TË RAPORTIT TË PEER-REVIEW “PAVARËSIA DHE KUADRI LIGJOR” DHE PLANI I VEPRIMIT TË KLSH-së PËR ZBATIMIN E REKOMANDIMEVE

Në Deklaratën e Limës (1977), Deklaratën e Meksikës (2007), në Rezolutën e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/66/209 (2011) dhe rezolutën A/69/228 (2015) të miratuar, pavarësia e Institucioneve Supreme të Auditimit (SAI-ve) është vendimtare për të garantuar mundësinë e kryerjes së punës në mënyrë të lirë dhe të paanshme dhe për të kontribuar në këtë mënyrë në mirë – qeverisje, transparencë dhe llogaridhënie.

KLSH iu përgjigj pozitivisht gjatë vitit 2015 kërkesës së INTOSAI-t, drejtuar të gjithë Institucioneve Supreme të Auditimit, anëtarë të kësaj organizate, nëpërmjet së cilës i ftonte që të ishin pjesë e një Peer-Review për pavarësinë e SAI-ve.

Kontrolli i Lartë i shtetit u vetë ofrua për të qenë pjesë e këtij procesi, duke vlerësuar si parësore pavarësinë e SAI-ve për realizimin e misionit të tyre dhe u përzgjodh nga Organizata Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit si përfaqësues i EUROSAT-t për të realizuar këtë proces. Për këtë qëllim, partnerët: Sekretariati i Përgjithshëm i Organizatës Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI), Kontrolli i Lartë i Shtetit Shqiptar (KLSH), Gjykata Austriake e Auditimit (GJAA) si dhe Gjykata e Llogarive e Moldavisë (GJLIM) ranë dakord të kryejnë një vlerësim të pavarësisë. Marrëveshja për vlerësimin nga institucionet homologe bazohet në parimet e vullnetarizmit, partneritetit dhe besimit reciprok. Procesi është realizuar nga auditues të Gjykatës Austriake të Auditimit, në periudhën 8-19 shkurt 2016.

Objektivi i vlerësimit nga institucionet homologe ishte t’i jepnin Kontrollit të Lartë të Shtetit një vlerësim të përputhshmërisë me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (ISSAI) në lidhje me pavarësinë e SAI-ve (ISSAI 10: Deklarata e Meksikës mbi pavarësinë e SAI-ve; ISSAI 11: Udhëzime dhe praktika të mira në lidhje me pavarësinë e SAI-ve) si dhe të jepnin rekomandime për të përmirësuar pavarësinë e SAI-ve. Kështu, u shqyrtuan edhe elementë qendrorë të

ISSAI 12: Vlera dhe Dobitë e Institucioneve Supreme të Auditimit – Të bësh ndryshimin në jetën e qytetarëve. Rëndësia e këtyre çështjeve është vërtetuar nga Kombet e Bashkuara (Rezoluta A/69/228 e miratuar në vitin 2015) në promovimin dhe kujdesin për eficiencën, llogaridhënien dhe transparencën e administratës publike duke forcuar SAI-t.

Vlerësimi u përqendrua në tetë parimet e pavarësisë, sipas Deklaratës së Meksikës:

- ✓ ekzistenca e një kuadri efektiv ligjor;
- ✓ pavarësia e drejtuesve dhe anëtarëve të SAI-ve;
- ✓ mandat i gjerë legjislativ dhe liri e plotë veprimi në kryerjen e funksioneve të SAI-ve;
- ✓ akses i pakufizuar në informacion;
- ✓ e drejta dhe detyrimi për të raportuar mbi rezultatet e auditimit;
- ✓ liria për të vendosur mbi përmbajtjen dhe kohën e raporteve të auditimit;
- ✓ ekzistenca e një mekanizmi për ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve;
- ✓ autonomi financiare/menaxheriale/administrative dhe burime të përshtatshme.

Grupi i vlerësimit hartoi Raportin e “Peer-Review” për Kontrollin e Lartë të Shtetit.

Raporti vlerësoi pavarësinë e institucionit, të fituar duke zbatuar me përpikmëri standardet ndërkombëtare të auditimit të jashtëm publik, ISSAI, si dhe ligjin e ri integral të miratuar nga Kuvendi i Shqipërisë në nëntor 2014.

Në përfundim të këtij procesi rezultoi se KLSH referuar dhe rezultateve të ***misionit të Peer-Review “Mbi pavarësinë e KLSH-së”*** kryer nga Gjykata Austriake e Auditimit në kuadrin rregullativ reflekton kërkesat e:

- i) ISSAI 1 Deklarata e Limës;
- ii) ISSAI 10 Deklarata e Meksikës për pavarësinë e Institucioneve Supreme të Auditimit ;
- iii) ISSAI 11 “udhërrëfyes dhe praktika të mira referuar pavarësisë së SAI-ve.

Grupi i Vlerësimit vuri re se pavarësia, kompetencat dhe organizimi i KLSH-së janë ligjërisht dhe de facto të përcaktuara dhe të mbrojtura nga Kushtetuta dhe nga Ligji për KLSH-në. Me hyrjen në fuqi të Ligjit për KLSH-në në vitin 2015, u konstatua një përmirësim i konsiderueshëm në krahasim me përcaktimet e ligjit

të mëparshëm. Grupi i Vlerësimit gjeti një kuadër të miratuar ligjor të përshtatshëm dhe të efektshëm, në përputhje me Deklaratën e Meksikës.

Grupi i Vlerësimit është në dijeni të faktit që Kodi i Etikës është në përputhje me ISSAI-n e ri 30 dhe se KLSH-ja ka disa mekanizma për të siguruar njohjen e të gjithë personelit të KLSH-së me Kodin e Etikës.

KLSH-ja ka nisur kryerjen e auditimeve të performancës në vitin 2012 që çoi dhe në krijimin e departamentit të auditimit të performancës. Për të forcuar pozitën e tij brenda KLSH-së, ky departament u ngrit si njësi e specializuar nën varësi direkte të Kryetarit.

Grupi i Vlerësimit vëren se KLSH-ja ka ngritur një mekanizëm të ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve dhe në mënyrë sistematike vlerëson zbatueshmërinë e rekomandimeve të saj. KLSH verifikon nëse subjektet e audituara i kanë zbatuar masat e hartuara prej tij si dhe dokumenton nivelin e zbatueshmërisë së tyre. KLSH i raporton rezultatet në Kuvend si pjesë e veprimtarisë vjetore të raportimit.

Raporti përfundimtar i këtij projekti i është vënë në dispozicion deputetëve të Kuvendit të Shqipërisë, të gjitha mediave, palëve të interesuara dhe është vendosur në WEB-in e KLSH-së.

Në përfundim të misionit Grupi i vlerësimit adresoi rekomandimet për të cilin u hartua Plan Veprimi i Implementimit të Rekomandimeve nr. 7, Prot. datë 04.01.2017.

Këto Rekomandime përbënin një kontribut dhe vlerë të shtuar në drejtim të orientimit të institucionit të KLSH-së në zhvillimin drejt progresit dhe thellimit të reformave të ndërrmara në përputhje me standardet profesionale ndërkombëtare të fushës ISSAI, me rekomandimet e Progres Raporteve të BE, me detyrimet kushtetuese dhe me pritshmëritë e larta të qytetarëve dhe opinionit publik të vendit.

Rekomandim nr 1: Grupi i Vlerësimit vuri re se disa çështje kyçe që garantojnë pavarësinë e KLSH-së parashikohen në Ligjin e KLSH-së, në vend që të jenë të sanksionuara në Kushtetutën e Shqipërisë. Çështje të tilla si: akses i pakufizuar i informacionit, pavarësia në përzgjedhjen e temave të auditimit, kërkesat e raportimit apo pavarësia financiare nuk parashikohen në Kushtetutë, por në Ligjin e KLSH-së.

Kushtetuta është më pak e prirur ndaj ndryshimeve për shkak të kërkesës më strikte të miratimit me shumicë votash, Grupi i Vlerësimit rekomandon që të gjitha parakushtet që konsiderohen të domosdoshme për pavarësinë e KLSH-së të përfshihen në Kushtetutë, siç kërkohet nga Deklarata e Limës, Seksioni 5, paragrafi 3.

Grupi i Vlerësimit i rekomandoi KLSH-së të rrisë ndërgjegjësimin e organit ligjvënës për boshllëkun e auditimit të kompanive private që kryejnë funksione e detyra publike.

Rekomandim në proces zbatimi. Aktualisht Departamenti Juridik, Kontrollit të Zbatimit të Standardeve po punon për draftimin e një pakete me propozime ligjore te përmirësimit te kuadrit rregullator.

Në funksion sa më sipër në vijimësi do të organizohen tryeza të diskutimit dhe konsultimit në nivel specialistesh me përfaqësues të KLSH-së dhe Kuvendit, të qarqeve akademike, organizatave profesionale, etj.

Rekomandim 1.1 Mbarimi i mandatit të Kryetarit rregullohet specifikisht me nenin 23 të Ligjit për KLSH-në, në paragrafin e parë të së cilit shprehen arsyet e mbarimit automatik të mandatit dhe në paragrafin e dytë shprehen arsyet për të cilat Kuvendi mund të shkarkojë Kryetarin nga detyra, me propozim të Presidentit. Dispozitat ligjore janë të ngjashme me ato të shkarkimit të gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë, megjithatë, ka ndryshime të dukshme: neni 23 paragrafi 1 i Ligjit për KLSH-në ka një mbivendosje për faktin që parashikon përfundimin automatik të mandatit të Kryetarit kur dënohet nga gjykata me vendim të formës së prerë për kryerjen e një krimi, megjithatë neni 23 paragrafi 2 i Ligjit për KLSH-në i jep gjithashtu të drejtën Kuvendit të shkarkojë Kryetarin në një rast të tillë.

Neni 23 i Ligjit për KLSH-në gjithashtu parashikon mbarimin e mandatit të Kryetarit në rastin e mosparaqitjes në detyrë pa arsye. Megjithatë, kjo dispozitë nuk parashikon një periudhë kohore të kësaj mungese të paarsyeshme, ndërkohë që në Kushtetutë dhe në Ligjin për Gjykatën Kushtetuese përcaktohet periudha kohore prej gjashtë muajsh mosparaqitjeje në detyrë për gjyqtarët e Gjykatës së Lartë dhe të Gjykatës Kushtetuese.

Rregullat për shkarkimin e Kryetarit në rastin e mungesës së tij në detyrë si dhe në rastin e dënimit për kryerjen e një krimi, *nuk duken mjaftueshëm të qarta e të sakta*. Përfundimi automatikisht i mandatit të Kryetarit për shkak të mungesës së pajustifikuar për një periudhë të papërcaktuar duket problematik për shkak të

pasigurisë juridike në rastin e një mungese në detyrë, pavarësisht kohëzgjatjes së saj. Për më tepër, pasojat ligjore të një dënimi për një krim të kryer nga Kryetari çojnë automatikisht në përfundimin e mandatit, por në të njëjtën kohë i japin Kuvendit të drejtën e shkarkimit të Kryetarit.

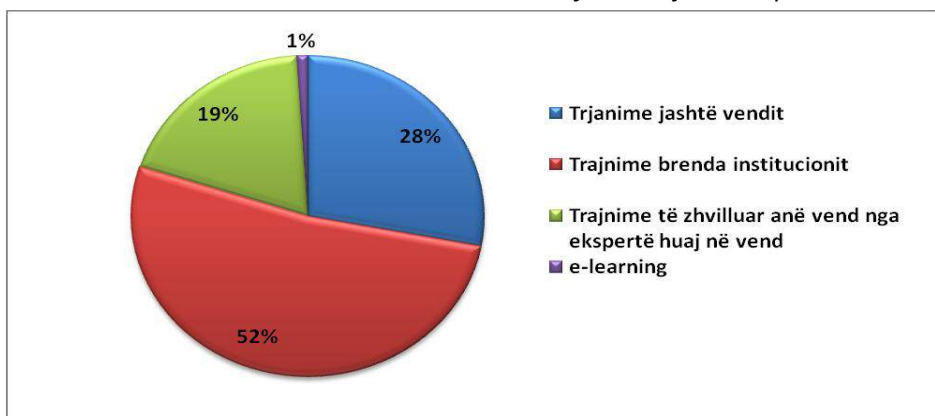
Me synim rritjen e sigurisë juridike, Grupi i Vlerësimit rekomandon që KLSH-të rrisë ndërgjegjësimin rreth kësaj paqartësie me qëllim kërkimin e saktësisë të mëtejshëm të këtyre dispozitave.

Referuar këtij rekomandimi, KLSH nuk e konsideron të domosdoshme për procedim sa më sipër rekomanduar pasi pavarësia dhe siguria juridike e Kryetarit të KLSH-së demonstrohen de juro dhe de facto.

Rekomandim nr 2: KLSH duhet të vazhdojë të forcojë kapacitetin dhe njohuritë e punonjësve për të fituar njohuri të tjera e forcuar përvojën praktike për llojet e reja të auditimit.

Rekomandim i plotësuar. Trajnimet kanë shoqëruar rritjen e trupës audituese, duke tejkaluar mesataren prej 25 ditë trajnimi për auditues në vit. Përmbajtja dhe formati i trajnimeve ka konsideruar nevojën e audituesve për trajnime të një niveli të lartë, që të harmonizojnë më së miri dijet teorike me njohuritë praktike, si dhe qasje efektive interaktive. Për të maksimizuar cilësinë dhe diversitetin e njohurive në procesin e trajnimit. KLSH ka tentuar në diversifikimin e burimeve të trajnimit duke gërshtuar kapacitete të brendshme me ato të huaja të ekspertizës.

Grafiku: Trajnimet sipas burimeve

Burimi: KLSH, Departamenti i Metodologjisë

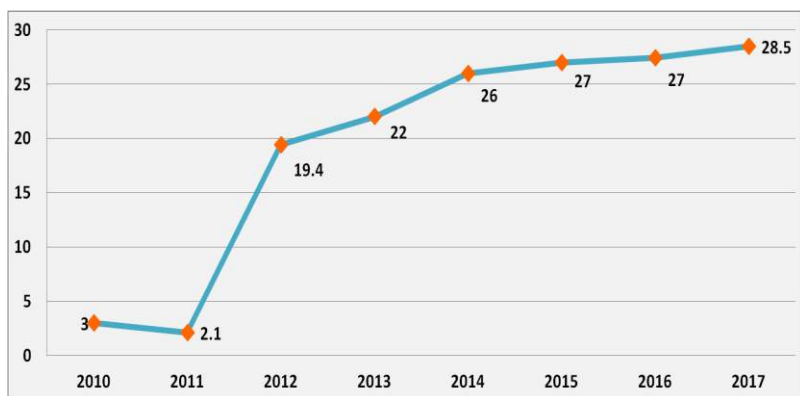
Ky zhvillim përkon me nivelin e maturisë profesionale të institucionit të arritur si rezultat e reformimit institucional në këto 6 vitet e fundit (2012 -2017). Evoluimi në rritje të përqindjes së trupës audituese me eksperiencë dhe në profile që përputhen me veprimtarinë audituese është pasqyruar dhe në mënyrën e konceptimit dhe implementimit të procesi i trajnimit, i cili është përshtatur në drejtim të: identifikimit të trajnuesve më të mirë, zhvillimi i metodave moderne të trajnimit, ndërtimi i kanaleve dhe të procedurave të vlerësimit.

Diversifikimi i procesit të trajnimit ka menaxhuar qasjen në disa komponentë të tematikës së trajnimit. Si objekt parësor është trajnimi i njëkohshëm në drejtim të zhvillimit metodologjik dhe të përditësimit të njohurive në fushën e ligjeve dhe kuadrit rregullator të subjekteve që auditohen.

Objektivat e KLSH për zhvillim profesional u përvijuan në Programin Vjetor të Trajnimit për vitin 2017, duke synuar sigurimin e trajnimeve për audituesit si një qasje e qëndrueshme, që t'i mundësojë stafit ruajtjen dhe zhvillimin e vazhdueshëm të aftësive dhe dijeve, zhvillimin e karrierës, inkurajimin e shkëmbimit të njohurive dhe eksperiencës.

Gjatë vitit 2017 janë realizuar **4,317 ditë njerëz trajnime duke mundësuar një numër mesatar prej 28.5 ditë trajnimesh për auditues.**

Grafiku: Ditë mesatare tjanimi për punonjës

Burimi: KLSH, Departamenti i Metodologjisë

Sistemi i Zhvillimit Profesional reflekton efektivitetin e politikave të rritjes së kapaciteteve profesionale të KLSH në vite, për të cilat treguesit e performancës përfaqësohen në nivele rreth 14 herë më të larta krahasuar me vitin 2011 kur ky nivel ishte vetëm 2,1 ditë mesatare trajnimi për auditues, ndërsa në fund të vitit

2017 stafi auditues ka ndjekur mesatarisht 28,5 ditë trajnimi për çdo auditues. Kjo përfaqëson dhe nivelin më të lartë të këtij treguesi përgjatë gjithë zhvillimit të këtij institucioni ndër vite.

Rekomandim nr 3: Detyrat e KLSH-së përcaktohen në Kushtetutë dhe gjithashtu në Ligjin për KLSH-në. Neni 163 i Kushtetutës përcakton se KLSH duhet të auditojë e shqyrtojë:

1. Veprimtarinë ekonomike të institucioneve shtetërore dhe të enteve të tjerë ligjorë të shtetit;
2. Përdorimin dhe mbrojtjen e fondeve shtetërore nga organet e qeverisjes qendrore dhe asaj vendore;
3. Veprimtarinë ekonomike të personave juridikë në të cilat shteti ka më shumë se gjysmën e interesit dhe huatë, kreditë dhe detyrimet e të cilave garantohen nga shteti.

Grupi i Vlerësimit vëren se KLSH kohët e fundit ka filluar të kryejë auditime të TI-së dhe se KLSH nuk ka nisur të auditojë partitë politike, edhe pse një gjë e tillë është kompetencë e saj. Grupi i Vlerësimit rekomandon që auditimet e KLSH-së të mbulojnë të gjitha kompetencat.

Rekomandim i realizuar dhe në vijim. Në drejtim të zhvillimit të auditimit IT KLSH ka progresuar si me poshtë:

- Zhvillimi i një Auditimi TI pilot me asistencë të IPA-s;
- Përdorimi i manualit aktiv të auditimit në auditim;
- Nisja e krijimit të bazës së të dhënave për subjektet e auditimit IT (ICTS Database);
- Krijimi i linjës së parë të suportit me njohuri mbi auditimin IT dhe trajnimi i tyre.

Në funksion të konsolidimit të përvojës të përfituar gjatë përdorimit të këtyre teknikave, nën moton “Experientia Mutua Omnimus Prodest” nga eksperiencia e përbashkët përfitojmë të gjithë, është zhvilluar procesi rishikimi mes kolegësh apo Peer Review, nga Drejtoria e IT të SAI të Zvicrës.

Përsa i përket auditimit të partive politike në nenin nr 10 të Ligjit nr 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e KLSH-së” përcaktohet që KLSH ka për kompetencë auditimin e Partive politike për fondet që u janë akorduar nga buxheti i shtetit. Aktualisht fondet që partitë politike përftojnë nga buxheti i shtetit janë në një vlerë jo të konsiderueshme referuar fondeve që këto parti përftojnë nga burime të tjera

financimi. Në këtë rast auditimi vetëm i fondeve buxhetore në totalin e fondeve që këto subjekte menaxhojnë nuk jep një transparencë të plotë të situatës reale të administrimit të fondeve nga partitë politike.

Rekomandim nr 4: Grupi i Vlerësimit vëren se Manuali ekzistues i Auditimit Financiar nuk është tërësisht në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe se një Manual i ri i Auditimit Financiar që është në përputhje me ISSAI-të është miratuar, por nuk është vënë ende në zbatim. Grupi i Vlerësimit rekomandon që KLSH të vendosë në zbatim Manualin e ri të Auditimit Financiar sa më shpejt të jetë e mundur.

Rekomandim i realizuar dhe ne vijim. Zhvillimi i auditimeve financiare (dhënia e opinionit për pasqyrat financiare) ka qenë një nga prioritetet e veprimtarisë audituese. KLSH si objektiv për vitin 2017 përcaktoi që do të rrisë në mënyrë progresive me rreth 40% pilotimin e auditimeve të përputhshmërisë, nga 10 auditime pilot përputhshmërie realizuar në 2016 në 14 auditime të tilla në vitin 2017 dhe kryerjen e 10 auditimeve financiare pilot.

KLSH ka realizuar përgjatë vitit 2017, 25 auditime përputhshmërie dhe 14 auditime financiare, duke tejkaluar objektivin e vendosur.

Përgjatë vitit 2017 në kuadrin e implementimit të projektit IPA, “Forcimi i kapaciteteve të Auditimit të Jashtëm” po vijohet me procesin e pilotimit të disa auditimeve, proces i cili do të shoqërohet edhe me përmirësimin final të manualeve të auditimit.

Sjellim në vëmendje vlerësimin e Zëvendës presidentit të NIK-ut Polak njëherazi dhe Lider i Projektit të binjakëzimit z. Wojciech Kutyla, referuar ecurisë së implementimit të projektit IPA në këtë aspekt: *“Projekti i binjakëzimit përfshin realizimin e auditimeve pilot në përputhje me kuadrin ISSAI dhe praktikat më të mira evropiane. Përveç kësaj, audituesit e KLSH-së janë njohur me këto praktika gjatë vizitave të tyre studimore në vendet e BE-së, si dhe kanë zgjeruar njohuritë gjatë zhvillimit të një sërë trajnimesh dhe workshop-esh. Një vëmendje e veçantë u vu në përmirësimin e kapacitetit të KLSH-së për të kryer auditimin e performancës dhe IT-së, si dhe aftësinë për të luftuar korrupsionin. Kjo ka çuar në rritjen e aftësive audituese të audituesve të KLSH-së, e cila si rezultat, përmirëson cilësinë e auditimeve të KLSH-së”.*

Rekomandim nr. 5: Grupi i Vlerësimit vëren mundësinë e ankimimit në Prokurori për raste të pengimit të auditimit si një rregullim të mirë kundër ndërhyrjeve në të drejtën e aksesit të informacioneve. Grupi i Vlerësimit rekomandon që KLSH të vazhdojë të mbrojë dhe të përdorë plotësisht të drejtat e tij për disponimin e informacionit. Gjithashtu, bazuar në përvojën e shkuar të KLSH-së, Grupi i

Vlerësimit rekomandoi që në rast refuzimi të aksesit në informacion, KLSH të përdorë të gjitha mjetet e disponueshme për të garantuar zbatimin e të drejtave të saj dhe në këtë mënyrë të krijojë precedentë për të ardhmen.

Rekomandim i realizuar dhe ne vijim. Prioritet gjatë veprimtarisë audituese është zbatimi i kërkesave të Ligjit Organik të KLSH-së dhe i parimit 4 të ISSAI 10 që është, sigurimi i aksesit të pakufizuar në informacion nga subjektet e auditimit. KLSH ka vijuar me praktikatat e aksesimit të plotë dhe të pakufizuar në informacion.

Gjatë vitit 2017, aktiviteti auditues është penguar dhe refuzuar në dy raste të paprecedent për zhvillimet e fundit institucionale (respektivisht, Albpetrol sh.a., i cili u zgjidh me kontributin e Ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë dhe Enti Rregullator i Energjisë ende i pa zgjidhur dhe KLSH e ka referuar këtë rast ne prokurori duke bërë kallzim penal).

Përveç sa më sipër, KLSH me shkresën nr 636/9 datë 21.01.2018 “Mbi pengimin e paligjshmërisë të ushtrimit të veprimtarisë audituese të KLSH-së, në Entin Rregullator të Energjisë (ERE)” i është drejtuar Kryetarit të Kuvendit; Komisionit të Ekonomisë dhe Financave; Komisionit për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut: Komisionit për Veprimtarinë Prodhuese, Tregtinë dhe Mjedisin, që në zbatim të kompetencave ligjore të ushtrojnë ndikimin institucional në drejtim të zhbllokimit të situatës antiligjore.

Rekomandim nr 6. Grupi i Vlerësimit vëren se sipas situatës aktuale ligjore, KLSH është e lirë të vendosë për përmbajtjen dhe kohën e secilit raport dhe në këtë mënyrë është në pajtueshmëri të plotë me Parimin 6 të Deklaratës së Meksikës. Për më tepër, KLSH është e detyruar t’i ofrojë publikut informacion rreth punës së saj dhe raportet e auditimit, përveç rasteve kur ato përmbajnë informacion sekret apo konfidencial. Grupi i Vlerësimit vëren se KLSH nuk i boton të gjitha raportet e auditimit në formë të plotë dhe i rekomandon KLSH-së të shqyrtojë mundësinë e botimit të të gjitha raporteve të plota për t’u dhënë personave të interesuar akses në to dhe për t’u mundësuar atyre një panoramë të vërtetë dhe të drejtë të raporteve të tyre.

Rekomandim në proces zbatimi. Në dokumentin e Rregullores së Brendshme të Procedurave të Auditimit miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH-së nr 107, datë 8.08.2017 janë reflektuar kërkesat e ISSAI-ve dhe praktikave më të mira të fushës në drejtimin hartimit të raporteve të auditimit në mënyrë koncize, të plotë, të qartë dhe të saktë.

Po kështu në këtë rregullore janë parashikuar rregulla në drejtim të publikimit të rezultateve të procesit të auditimit. Në kuadrin e implementimit të Projektit IPA 2013 është në proces përmirësimi i Manualeve të Auditimit në drejtim të raportimit dhe publikimit të rezultateve të Auditimit, si dhe zhvillimi i metodologjive për raportimin e auditimit.

Kontrolli i Lartë i Shtetit në dy vitet e fundit 2016-2017, me qëllim rritjen e transparencës ndaj publikut ka vendosur në WEB e KLSH-së pothuajse të gjitha Vendimet e Auditimit, 153 auditime nga 156 të realizuara në vitin 2017 (98%) dhe 152 auditime nga 154 të realizuara për vitin 2016 (98.7%). Faqja e WEB-it të KLSH-së është një dritare më shumë dhe të interesuarit mund të gjejnë informacione të shumta për aktivitetin e KLSH-së dhe veçanërisht për raportet e auditimit. Gjithashtu në faqen zyrtare të KLSH gjenden të gjitha raportet që janë hartuar dhe përgatitur nga KLSH gjatë vitit 2017, si Raporti i Aktivitetit, Raporti i Buxhetit, Raportet e monitorimit, strategjitë, informacione për të gjitha aktivitetet e zhvilluara nga KLSH si brenda edhe jashtë vendit, botimet e KLSH-së, etj. Për vitin 2018 Vendimi i Kryetarit nr. 9 datë 13.02.2018 “Për publikimin e raporteve të auditimit” konfirmon vendosjen në web-in e KLSH-së të raporteve të plota të auditimit konkretisht: (citimi i vendimit) “Në faqen zyrtare të KLSH-së të publikohen të plota Vendimet e Kryetarit dhe Raportet Përfundimtare të Auditimeve të kryera. Në Web do të vendoset dhe përgjigja e subjektit të audituar referuar nenit 15 pika j e Ligjit nr 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e KLSH-së”.

Rekomandim nr 7. Grupi i Vlerësimit vëren se mekanizmi për ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve është ngritur për auditimet e përputhshmërisë dhe ato financiare, por mund të mos i plotësojë kërkesat për ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve të auditimeve të performancës me fushë më të gjerë, kompleksitet të lartë dhe rekomandime që lidhen me ekonomikitetin, eficiencën dhe efektivitetin. Meqenëse strategjia e KLSH-së ka për synim rritjen e numrit të auditimeve të performancës, mekanizmi i ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve mund të ketë nevojë për disa ndryshime për t’iu përshtatur më mirë karakteristikave të auditimeve të performancës. Nëse sipas sistemit aktual një ndjekje e rregullt e rekomandimeve të të gjitha auditimeve të kryera të performancës është e pamundur, KLSH mund të shqyrtojë mundësinë e përshtatjes së një qasjeje të bazuar në risk për ndjekjen e auditimeve të caktuara të performancës për vetëm dhe brenda rekomandimeve të përzgjedhura.

Rekomandim në proces zbatimi. Deklarata e Meksikos, ISSAI 10, cilëson rëndësinë e mekanizmit të follow up për SAI-t. Referuar parimit të shtatë të dokumentit “Ekzistenca e mekanizmave efektivë të folloë up në rekomandimet e SAI-ve”, citojmë “nga SAI-t kërkohet që të kenë mekanizmin e tyre të brendshëm për ndjekjen e rekomandimeve për të siguruar që entitetet e audituara i adresojnë siç duhet rekomandimet dhe observimet e tyre, komentet dhe shpjegimet njësoj si të atyre të bëra nga legjislativi, një nga komisionet e tij, ose komiteti i auditimit”. ISSAI 12 “Vlera dhe përfitimet e Institucioneve Supreme të Auditimit – duke ndryshuar jetën e qytetarëve”, përkufizon rëndësinë e mekanizmit të follow up. Nga SAI-et kërkohet të kenë mekanizma të duhur për follow up të gjetjeve dhe rekomandimeve të auditimeve, raportimin siç duhet të nivelit të ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve në respekt të rekomandimeve të bëra (ISSAI 12, 2013: 6,7). Pra kërkohet jo vetëm një mekanizëm për ndjekjen e rekomandimeve por kërkohet edhe raportim në lidhje me zbatimin e këtyre rekomandimeve.

KLSH për ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve bazohet në kërkesat e Ligjit nr.154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollin të Lartë të Shtetit”, dhe Udhëzimin nr. 2, datë 04.11.2016 “Mbi procedurat për ndjekjen dhe dokumentimin e punës, në auditimin e verifikimit të zbatimit të rekomandimeve të Kontrollit të Lartë të Shtetit” si dhe kërkesat e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI.

- Rezoluta e Kuvendit të Shqipërisë datë 20.10.2016 “Për vlerësimin e veprimtarisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015”, pikën 8, 11 dhe 12 ku cilësohet: “KLSH, në zbatim të kërkesave të ligjit dhe standardeve ndërkombëtare të auditimit, duhet të rrisë adresimin e rekomandimeve në sektorë me impakt në publik, duke synuar që të jenë vlerë e shtuar në mirëqenien qytetare si dhe të kërkojë ndjekjen e zbatimit të tyre në mënyrë të vazhdueshme dhe në këtë kontekst duke filluar nga viti i ardhshëm e në vijim, duhet të bëjë pjesë integrale të raportit vjetor që paraqitet në Kuvend, edhe një raport që përfshin shkallën dhe mënyrën e zbatimit të rekomandimeve [...] si dhe analizën e shkallës së evadimit dhe zbatimit të rekomandimeve që kanë në përmbajtje të tyre masa zhdëmtimi”. Sa më sipër KLSH i ka adresuar Kuvendit më shkresën nr 405/1 datë 12.04.2017, Raportin e konsoliduar “Mbi zbatimin e rekomandimeve të lëna nga KLSH për periudhën shtator 2015-shtator 2016” dhe me shkresën nr 113/1 datë 28.03.2018 Raportin e konsoliduar “Për zbatimin e rekomandimeve të lëna në auditimet e evaduara në periudhën shtator 2016 - qershor 2017”.

- Krahas sa më sipër KLSH ka aplikuar qasjen e bashkëpunimit dhe zhvillimin e projekteve të përbashkëta me OJF-te sikurse është rasti i dy projekteve të zhvilluara me Qendrën për Transparencë dhe Informim të Lirë (QTIL-së) përkatësisht në vitin 2015 *“Forcimi i zbatimit të ligjit nëpërmjet zbatimit të rekomandimeve të KLSH”* dhe për periudhën 2017-2018 me objekt *“Përdorimi i drejtë i parasë publike në pushtetin lokal përmes zbatimit të rekomandimeve të KLSH”*.

Këto projekte KLSH i ka zhvilluar në zbatim të Memorandumit të bashkëpunimit të lidhur mes KLSH-së dhe Qendrës për Transparencë dhe Informim të Lirë (QTIL-së), me nr. 496, Prot, datë 12.05.2015.

- Nën suportin e ekspertëve të projektit IPA-2013 përgjatë vitit 2017 janë zhvilluar aktivitete/misione për përmirësimin e metodologjisë së ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve aktivitete këto që janë parashikuar të vijojnë edhe ne gjashtëmujorin e pare 2018. Është parashikuar aplikimi i një Sistemi i IT si mbështetje për ndjekjen e konkluzioneve të auditimeve si dhe zbatimit të rekomandimeve.

Rekomandim nr 8. Pavarësisht faktit që buxheti i KLSH-së dhe numri maksimal i punonjësve janë pjesë e buxhetit të shtetit të miratuar nga Kuvendi, Grupi i Vlerësimit vëren që Kryetari nuk ka të drejtë ankimimi të drejtpërdrejtë në Kuvend apo në Komisionet Parlamentare për çështje që lidhen me buxhetin e KLSH-së. Për të arritur autonomi më të madhe financiare në lidhje me burimet e KLSH-së. Grupi i Vlerësimit rekomandon që KLSH të informojë organin ligjvënës rreth rasteve të mospajtueshmërisë me Deklaratën e Meksikës në këtë drejtim me qëllim arritjen e të drejtës së KLSH-së për të ankimuar në Kuvend.

Rekomandim në proces realizimi. Aktualisht Departamenti Juridik i Kontrollit të Zbatimit të Standardeve po punon për draftimin e një pakete me propozime ligjore të përmirësimit të kuadrit rregullator, që do i adresohen Kuvendit, në të cilën do përfshihet edhe ky rekomandim. KLSH po vijon përpjekjet dhe ka intensifikuar bashkëpunimin me Komisionin e Ekonomisë dhe Financave në Kuvend, i cili vazhdimisht ka mbështetur kërkesat tona institucionale.

Rekomandim nr 9. Grupi i Vlerësimit vëren se liria e plotë në shpërndarjen e buxhetit, si për shembull dhënia e buxhetit si shumë totale dhe dhënia e të drejtës KLSH-së për akordimin e saj në mënyrë autonome, do të nënkuptonte përmbushjen e Deklaratës së Meksikës në një shkallë më të lartë. Pavarësisht se Ligji për KLSH-në i jep KLSH-së të drejtë të menaxhojë buxhetin e saj në mënyrë të pavarur, Ligji për Buxhetin përfaqëson një shkallë kufizimi duke e ndarë buxhetin në disa kategori

shpenzimesh. Grupi i Vlerësimit rekomandon që KLSH-ja të punojë për marrjen e buxhetit të saj si shumë në total.

Grupi i Vlerësimit i rekomandon KLSH-së të monitorojë kontraktimin e ekspertëve të jashtëm dhe në rast se kontraktimi i ekspertëve të jashtëm arrin në një nivel të caktuar ku ata zëvendësojnë punën e personelit të rregullt, të kërkojë të punësojë personel të përhershëm.

Rekomandim në proces zbatimi. KLSH ka vijuar me monitorimin periodik të numrit të ekspertëve të jashtëm duke konsideruar këtë rekomandim ruajtur një raport të drejte midis numrit të ekspertëve të jashtëm dhe stafit me kohë të plotë në KLSH. Përsa i përket rekomandimit për marrjen e buxhetit si shumë totale KLSH do të adresojë në paketën legislative që është duke draftuar këtë klauzolë (shih zbatimin e rekomandimit nr. 1).

Rekomandim nr 10. Sipas mendimit të Grupit të Vlerësimit, mundësia e auditimit të veprimtarisë financiare të KLSH-së nga ana e Kuvendit është një instrument i rëndësishëm për forcimin e transparencës së KLSH-së. Grupi i Vlerësimit vëren që Kuvendi nuk e ka përdorur deri më tani këtë instrument dhe i rekomandon KLSH-së të përpiqet të dëshmojë vullnet në kërkesën për auditimin e veprimtarisë së saj financiare.

Rekomandim i zbatuar. KLSH në mënyrë të përsëritur disa herë në vit ka adresuar kërkesat për auditimin e llogarive të KLSH-së për periudhën 2012-2017 konform nenit 7, paragrafi i katërt, të Ligjit nr. 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, përcaktohet: “Kontrolli i Lartë i Shtetit, përgatit çdo vit llogaritë e tij financiare në përputhje me legjislacionin mbi buxhetin. Llogaritë auditohen nga një grup audituesish të pavarur, të përzgjedhur nga Komisioni për Ekonominë dhe Financat dhe të miratuar nga Kuvendi”.

KLSH ka vlerësuar faktin që Kuvendi nëpërmjet Vendimit nr. 64/2013, datë 26.11.2013 “Për fillimin e procedurave parlamentare për auditimin e veprimtarisë ekonomike të KLSH-së” ndryshuar me Vendimin nr 71 datë 2.10.2014 “Për një ndryshim në Vendimin nr 64.2013 datë 26/11/2013”, mbështeti KLSH-në duke përmblusur në këtë mënyrë detyrimin ligjor por pavarësisht sa më sipër kjo iniciativë nuk u materializua. Në kërkesat e adresuara KLSH ka konfirmuar dhe shprehur gatishmërinë, për bashkëpunim të stafit të institucionit me ekipin e audituesve të jashtëm të pavarur, me synim kryerjen me korrektesë dhe profesionalizëm të misionit të auditimit mbi veprimtarinë ekonomike të KLSH-së.

**MIRATOHET
KRYETAR
BUJAR LESKAJ**

**PLANI I VEPRIMIT PËR IMPLEMENTIMIN E REKOMANDIMEVE
TË**

RAPORTIT PËRFUNDIMTAR

**“VLERËSIM I PAVARËSISË SË KONTROLLIT TË LARTË TË SHTETIT NGA KOLEGËT E
INSTITUCIONEVE HOMOLOGE**

GJYKATA AUSTRIAKE E AUDITIMIT DHE GJYKATA E LLOGARIVE TË MOLDAVISË

Nr 7 Prot

Datë 04 .01.2017

Hyrje

Si institucioni më i lartë i auditimit publik në vend, me qasjen dhe këndvështrimin themelor që vepron si institucion agjent

kushtetues i Kuvendit, për të siguruar miradministrimin me efektivitet, eficiencë dhe ekonomicitet të fondeve shtetërore, duke e ushtruar veprimtarinë e tij audituese në bazë të Standardeve të INTOSAI-t, KLSH adresoi kërkesën për kryerjen e një misioni të Peer Review nga SAI-t homologe.

Në Deklaratën e Limës (1977) dhe Deklaratën e Meksikës (2007), si dhe në Rezolutën e Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara A/66/209 (2011) dhe rezolutën A/69/228 (2015), pavarësia e Institucioneve Supreme të Auditimit (SAI-ve) është vendimtare për të garantuar mundësinë e kryerjes së punës në mënyrë të lirë dhe të paanshme dhe për të kontribuar në këtë mënyrë në mirë – qeverisje, transparencë dhe llogaridhënie.

Për këtë qëllim, partnerët: Sekretariati i Përgjithshëm i Organizatës Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI), Kontrolli i Lartë i Shtetit Shqiptar (KLSH), Gjykata Austriake e Auditimit (GjAA) si dhe Gjykata e Llogarive e Moldavisë

(GjLIM) ranë dakord të kryejnë një vlerësim të pavarësisë. Marrëveshja për vlerësimin nga institucionet homologe bazohet në parimet e vullnetarizmit, partneritetit dhe besimit reciprok.

Objektivi i vlerësimit nga institucionet homologe ishte t'i jepnin Kontrollit të Lartë të Shtetit një vlerësim të përputhshmërisë me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (ISSAI) në lidhje me pavarësinë e SAI-ve (ISSAI 10: Deklarata e Meksikës mbi pavarësinë e SAI-ve; ISSAI 11: Udhëzime dhe praktika të mira në lidhje me pavarësinë e SAI-ve) si dhe të jepnin rekomandime për të përmirësuar pavarësinë e SAI-ve. Kështu, u shqyrtuan edhe elementë qendrorë të ISSAI 12: Vlera dhe Dobitë e Institucioneve Supreme të Auditimit – Të bësh ndryshimin në jetën e qytetarëve. Rëndësia e këtyre çështjeve është vërtetuar nga Kombet e Bashkuara (Rezoluta A/69/228 e miratuar në vitin 2015) në promovimin dhe kujdesin për eficiencën, llogaridhënien dhe transparencën e administratës publike duke forcuar SAI-t.

Vlerësimi u përqendrua në tetë parimet e pavarësisë, sipas Deklaratës së Meksikës:

- ✓ Ekzistenca e një kuadri efektiv ligjor;
- ✓ Pavarësia e drejtuesve dhe anëtarëve të SAI-ve;
- ✓ Mandat i gjerë legjislativ dhe liri e plotë veprimi në kryerjen e funksioneve të SAI-ve;
- ✓ Akses i pakufizuar në informacion;
- ✓ E drejta dhe detyrimi për të raportuar mbi rezultatet e auditimit;
- ✓ Liria për të vendosur mbi përmbajtjen dhe kohën e raporteve të auditimit;
- ✓ Ekzistenca e një mekanizmi për ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve;
- ✓ Autonomi financiare/menaxheriale/administrative dhe burime të përshtatshme.

Në përfundim të misionit Grupi i vlerësimit adresoi rekomandimet, për të cilin u hartua ky Plan Veprimi i implementimit të tyre.

Këto Rekomandime përbëjnë një kontribut dhe vlerë të shtuar në drejtim të orientimit të institucionit të KLSH-së në zhvillimin drejt progresit dhe thellimit të reformave të ndërmarra në përputhje me standardet profesionale ndërkombëtare të fushës ISSAI, me rekomandimet e Progres Raporteve të BE, me detyrimet kushtetuese dhe me pritshmëritë e larta të qytetarëve dhe opinionit publik të vendit.

Nr.	Rekomandimi i Kuvendit	Struktura zbatuese	Koha e zbatimit	Veprimet që do të ndërmerren
1	Meqenëse Kushtetuta është më pak e prirur ndaj ndryshimeve për shkak të kërkesës më strikte të miratimit me shumicë votash, Grupi i Vlerësimit rekomandon që të gjitha parakushtet që konsiderohen të domosdoshme për pavarësinë e KLSH-së të përfshihen në Kushtetutë, siç kërkohet nga Deklarata e Urmës, Seksioni 5, paragrafi 3.	Departamenti Juridik, Kontrollit të Zbatimit të Standardeve	Përgjatë vitit 2017-2018	Adresimi Kryetarit të Kuvendit dhe Komisionit të Ekonomisë dhe të Ligjeve të propozimeve ligjore të përmirësimit të kuadrit rregullator. Në funksion sa më sipër organizimi i tryezave të diskutimit dhe konsultimit në nivel specialistesh me përfaqësues të KLSH-së dhe Kuvendit.
2	Grupi i Vlerësimit rekomandon që KLSH të rrisë ndërgjegjësimin në funksion të rritjes së sigurisë juridike rreth paqartësisë së nenit 23 të Ligjit 154/2014, me qëllim kërkimin e saktësisë të mëtejshme të këtyre dispozitave.			
3	Grupi i Vlerësimit pyeti në lidhje me mundësinë e auditimit të kompanive private që kryejnë funksione e detyra publike dhe vëren se kjo nuk është në kompetencat e auditimit. Grupi i Vlerësimit i rekomandoi KLSH-së të rrisë ndërgjegjësimin e organit ligjvënës për boshllëkun e auditimit në raste të tilla.			
4	Grupi i Vlerësimit rekomandoi që KLSH të vazhdojë të forcojë kapacitetin dhe njohuritë e punonjësve për të fituar njohuri të tjera e forcuar përvojën praktike për llojet e reja të auditimit.	Drejtoria e Metodologjisë dhe Zhvillimit	Në vijimësi	Zhvillimi i planit të trajnimeve me periodicitet vjetor, bazuar në Strategjinë për Zhvillim, 2015-2017 duke reflektuar treguesin e 25 ditëve trajnim për çdo auditues, tregues që është zbatuar me rigorozitet për vitet e fundit, 2013, 2014, 2015 dhe 2016. <i>Plani i zhvillimit të vazhdueshëm profesional (PZHVP)</i> përcakton rishikim të praktikave të trajnimeve në funksion të nevojave, si dhe shoqërohet nga matrica e zhvillimit profesional të audituesve.

Nr.	Rekomandimi i Kuvendit	Struktura zbatuese	Koha e zbatimit	Veprimet që do të ndërmerren
5	Grupi i Vlerësimit vëren se KLSH kohët e fundit ka filluar të kryejë auditime të TI-së dhe se KLSH nuk ka nisur të auditojë partitë politike, edhe pse një gjë e tillë është kompetencë e saj. Grupi i Vlerësimit rekomandon që auditimet e KLSH-së të mbulojnë të gjitha kompetencat e saj.	Drejtoria e Auditimit IT Departamentet e Auditimit	Në vijimësi	Në drejtim të konsolidimit të auditimeve të IT do të hartohen manuallet interaktive të auditimit IT si dhe do të intensifikohet trajnimet për kryerjen e auditimeve IT. Rishikimi i strukturës organizative dhe identifikimi i mundësive për të vendosur struktura help-desk në çdo departament, pas një procesi konsultimi me ekspertët e projektit të binjakëzimit. Aplikimi i qasjes bazuar në risk e materialitet në drejtim të kryerjes së auditimeve të Partive Politike.
6	Grupi i Vlerësimit vëren se Manuali ekzistues i Auditimit Financiar nuk është tërësisht në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe se një Manual i ri i Auditimit Financiar që është në përputhje me ISSAI-të është miratuar, por nuk është vënë ende në zbatim. Grupi i Vlerësimit rekomandon që KLSH të vendosë në zbatim Manualin e ri të Auditimit Financiar sa më shpejt të jetë e mundur.	Drejtoria e Metodologjisë dhe Zhvillimit	Në vijimësi	Zhvillimi i auditimeve financiare (dhënia e opinionit për pasqyrat financiare do të përbëjë një nga prioritetet e veprimtarisë audituese. Në planin e veprimtarisë audituese të vitit 2017 do të rritet në mënyrë progresive duke dyfishuar numrin e auditimeve pilot financiare dhe e shprehur në terma konkrete numri i auditimeve financiare do të rritet nga 5 auditime financiare të kryera përgjatë 2016 në 10 auditime financiare që do të kryhen gjatë vitit 2017.
7	Grupi i Vlerësimit gjithashtu vëren mundësinë e ankimit në Prokurori për raste të pengimit të auditimit si një rregullim të mirë kundër ndërhyrjeve në të drejtën e aksesit të informacioneve. Grupi i Vlerësimit rekomandon që KLSH të vazhdojë të mbrojë dhe të përdorë plotësisht të drejtat e tij për disponimin e informacionit. Gjithashtu, bazuar në përvojën e shkuar të KLSH-	Departamenti Juridik, Kontrollit të Zbatimit të Standardeve	Në vijimësi/ Për çdo rast evidentimi	Prioriteti i veprimtarisë audituese do të jetë zbatimi i kërkesave të Ugit Organik të KLSH-së dhe parimit 4 të ISSAI 10 që është sigurimi i aksesit të pakufizuar në informacion nga subjektet e auditimit, KLSH do të vijojë me praktikën e aksesit të plotë dhe të pakufizuar në informacion. Në rast refuzimi/pengimi të KLSH-së nga subjektet e audituara për sigurimin e informacionit KLSH do të vijojë me ndjekjen e procedurës së denoncimit në

Nr.	Rekomandimi i Kuvendit	Struktura zbatuese	Koha e zbatimit	Veprimet që do të ndërmerren
	së, Grupi i Vlerësimit rekomandoi që në rast refuzimi të aksesit në informacion, KLSH të përdorë të gjitha mjetet e disponueshme për të garantuar zbatimin e të drejtave të saj dhe në këtë mënyrë të krijojë precedentë për të ardhmen.			Prokurori si rrugë efektive në ruajtjen e së të drejtës së aksesit të informacioneve.
8	Grupi i Vlerësimit mori parasysh faktin se KLSH i boton rezultatet e auditimeve në faqen zyrtare të internetit. Grupi i Vlerësimit vëren se sipas situatës aktuale ligjore, KLSH është e lirë të vendosë për përbajtjen dhe kohën e secilit raport dhe në këtë mënyrë është në pajtueshmëri të plotë me Parimin 6 të Deklaratës së Meksikës. Për më tepër, KLSH është e detyruar t'i ofrojë publikut informacion rreth punës së saj dhe raportet e auditimit, përveç rasteve kur ato përmbajnë informacion sekret apo konfidencial. Grupi i Vlerësimit vëren se KLSH nuk i boton të gjitha raportet e auditimit në formë të plotë dhe i rekomandon KLSH-së të shqyrtojë mundësinë e botimit të të gjitha raporteve të plota për t'u dhënë personave të interesuar akses në to dhe për t'u mundësuar atyre një panoramë të vërtetë dhe të drejtë të raporteve të tyre.	Grupi i Punës për rishikimin e Rregullores së Brendshme të Procedurave të Auditimit. Ekspertët e IPA	Në vijimësi	Rishikimi i rregullores së Brendshme të Procedurave të Auditimit në drejtim të përmirësimit dhe reflektimit të kërkesave të ISSAI-ve dhe praktikave më të mira të fushës, në drejtimin hartimit të raporteve të auditimit në mënyrë koncize, të plotë, të qartë dhe të saktë. Po kështu në këtë rregullore do të parashikohen rregulla në drejtim të publikimit të rezultateve të procesit të auditimit dhe/ose Raporteve të Auditimit dhe transparencës. Përmirësimi i Manualeve të Auditimit në drejtim të raportimit dhe publikimit të rezultateve të Auditimit.
9	Grupi i Vlerësimit vëren se mekanizmi për ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve është ngritur për auditimet e përputhshmërisë dhe ato financiare, por mund të mos i plotësojë kërkesat për ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve të auditimeve të	Ekspertët e IPA-s, Drejtoria IT	Në vijimësi, sipas kalendarit të implementimit të	Zhvillimi i metodologjive për raportimin e auditimit dhe ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve. Me ndihmën e ekspertëve të IPA do të zhvillohet metodologjia e ndjekjes së zbatimit të

Nr.	Rekomandimi i Kuvendit	Struktura zbatuese	Koha e zbatimit	Veprimet që do të ndërmerren
	performancës me fushë më të gjerë, kompleksitet të lartë dhe rekomandime që lidhen me ekonomikitetin, eficiencën dhe efektivitetin. Meqenëse strategjia e KLSH-së ka për synim rritjen e numrit të auditimeve të performancës, mekanizmi i ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve mund të ketë nevojë për disa ndryshime për t'iu përshtatur më mirë karakteristikave të auditimeve të performancës. Nëse sipas sistemit aktual një ndjekje e rregullt e rekomandimeve të gjitha auditimeve të kryera të performancës është e pamundur, KLSH mund të shqyrtojë mundësinë e përshatjes së një qasjeje të bazuar në risk për ndjekjen e auditimeve të caktuara të performancës për vetëm dhe brenda rekomandimeve të përzgjedhura.	Departamenti e Auditimit Departamenti e Auditimit të Performancës	Projektit IPA 2013	rekomandimeve. Zhvillimi i koncepteve të aplikimit të një Sistemi i IT si mbështetje për ndjekjen e konkluzioneve të auditimeve si dhe zbatimit të rekomandimeve.
10	Pavarësisht faktit që buxheti i KLSH-së dhe numri maksimal i punonjësve janë pjesë e buxhetit të shtetit të miratuar nga Kuvendi, Grupi i Vlerësimit vëren që Kryetari nuk ka të drejtë ankimi të drejtëpërdrejtë në Kuvend apo në Komisionet Parlamentare për çështje që lidhen me buxhetin e KLSH-së. Për të arritur autonomi më të madhe financiare në lidhje me burimet e KLSH-së, Grupi i Vlerësimit rekomandon që KLSH të informojë organin ligjvënës rreth rasteve të mos pajtueshmërisë me Deklaratën e Meksikës në këtë drejtim me qëllim arritjen e të drejtës së KLSH-së për të ankimuar në Kuvend.	Sekretari i përgjithshëm	Në vijimësi	Adresimi i kërkesave Kuvendit, sa herë vërehen raste të mos pajtueshmërisë.

Nr.	Rekomandimi i Kuvendit	Struktura zbatuese	Koha e zbatimit	Veprimet që do të ndërmerren
11	Grupi i Vlerësimit vëren se liria e plotë në shpërndarjen e buxhetit, si për shembull dhënia e buxhetit si shumë totale dhe dhënia e të drejtës KLSH-së për akordimin e saj në mënyrë autonome, do të nënkuptonte përmbushjen e Deklaratës së Meksikës në një shkallë më të lartë. Pavarësisht se Ligji për KLSH-në i jep KLSH-së të drejtë të menaxhohet buxhetin e saj në mënyrë të pavarur, Ligji për Buxhetin përfaqëson një shkallë kufizimi duke e ndarë buxhetin në disa kategori shpenzimesh. Grupi i Vlerësimit rekomandon që KLSH-ja të punojë për marrjen e buxhetit të saj si shumë në total.	Sekretar i përgjithshëm	Në vijimësi	Adresimi i kërkesës Institucionale Kuvendit dhe Ministrisë së Financave.
13	Grupi i Vlerësimit e konsideron pozitiv faktin që KLSH ka marrë miratim për një rritje të numrit të punonjësve. Kjo, së bashku me të drejtën për të kontraktuar ekspertë të jashtëm si dhe rregullat e qarta për këto procese i japin mundësinë KLSH-së të përdorë burimet e nevojshme dhe të arsyeshme njerëzore.	Sekretar i përgjithshëm Drejtoria e Burimeve Njerëzore	Në vijimësi	Kryerja e monitorimit të kontraktimit të ekspertëve dhe adresimi Komisionit të Ekonomisë dhe Financave në Kuvend, për shtesë personeli të përhershëm, nëse është e nevojshme.
14	Grupi i Vlerësimit i rekomandon KLSH-së të monitorojë kontraktimin e ekspertëve të jashtëm dhe në rast se kontraktimi i ekspertëve të jashtëm arrin në një nivel të caktuar ku ata zëvendësojnë punën e personelit të regullit, të kërkojë të punësojë personel të përhershëm	Sekretari i	Në vijimësi	Adresimi në mënyrë të vazhdueshme Kuvendit i

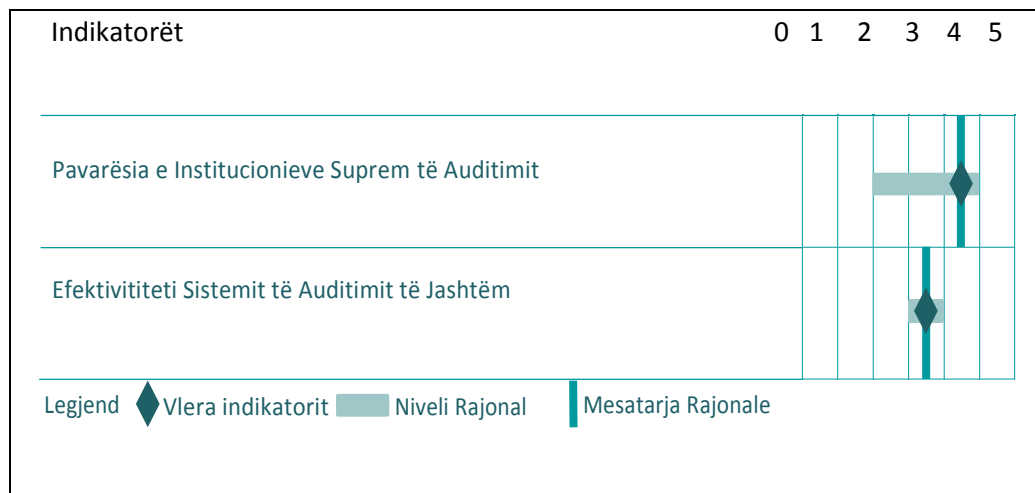
Nr.	Rekomandimi i Kuvendit	Struktura zbatuese	Koha e zbatimit	Veprimet që do të ndërmerren
	nga ana e Kuvendit është një instrument i rëndësishëm për forcimin e transparencës së KLSH-së. Grupi i Vlerësimit vëren që Kuvendi nuk e ka përdorur deri më tani këtë instrument dhe i rekomandon KLSH-së të përpiqet të dëshmojë vullnet në kërkesën për auditimin e veprimtarisë së saj financiare.	Përgjithshëm		kërkesave për ndërmarrjen e auditimit të llogarive të KLSH-së, deri në kryerjen e këtij auditimi.

II. ZBATIMI I REKOMANDIMEVE TË SIGMA-s DHE PLANI I VEPRIMIT TË KLSH

Në Dhjetor 2017, SIGMA publikoi Raportin e Monitorimit “Parimet e Administrimit Publik në Shqipëri”, në të cilin shprehu vlerësimin për periudhën 2015 -2016. Raporti vlerësoi KLSH nën kapitullin “Auditimi i Jashtëm” mbi bazën e dy Parimeve të Administrimit Publik:

- Parimit 15 *“Pavarësia, mandati dhe organizmi i institucionit suprem të auditimit janë vendosur, mbrohen nga Ligji Kushtetues dhe kuadri ligjor respektohet në praktikë”, dhe*
- Parimi 16 *“Institucioni Suprem i Auditimit aplikon standardet në mënyrë të paanshme dhe objektive për të siguruar auditimet të cilësisë së lartë, duke ndikuar pozitivisht në funksionimin e sektorit publik” është vlerësuar mbi bazën e indikatorit “Efektiviteti i sistemit të auditimit të jashtëm”.*

Vlerësimi i përgjithshëm i SIGMA-s i referohet të dhënave si më poshtë:

Vlera e indikatorit “Pavarësia e Institucionit Suprem të Auditimit” është 4 (kundrejt 5 në total) duke theksuar që: Pavarësia, mandati dhe organizimi i KLSH janë të vendosura dhe mbrohen nga Kushtetuta dhe Ligji i KLSH, 2015. Megjithatë çuditërisht perceptimi i publikut për pavarësinë e KLSH është i ulët¹.

¹ SIGMA- Raport Monitorimi PAR 2017, fq.170.

Nën - Indikatorët	Pikët s
1. Kushtetutshmëria dhe pavarësia ligjore e KLSH	4/4
2. Pavarësia organizative dhe menaxheriale e KLSH	5/5
3. Përshtatshmëria e mandatit të KLSH dhe përputhshmëria me (ISSAIs)	3/3
4. Akese në informacion dhe ambiente	1/1
5. Perceptimi i pavarësisë së KLSH nga publiku (%)	0/3
Total²	13/16

Indikatori “Efektiviteti i sistemit të auditimit të jashtëm” në nivelin 3, vlerësoi nivelin deri në çfarë mase auditimet e jashtme kontribuojnë në përmirësimin e menaxhimit të financave publike dhe se si Institucionet Supreme të Auditimit aplikojnë standardet për të siguruar auditime të cilësisë së lartë.

Nën - Indikatorët	Pikët s
1. Mandati i mbulimit nga auditimi i jashtëm	6/6
2. Përputhshmëria e metodologjisë së auditimit me ISSA-t	3/6
3. Kontrolli i Cilësisë dhe sigurimi i cilësisë së auditiveve	5/6
4. Implementimi i rekomandimeve të KLSH	2/6
5. Përdorimi i raporteve të KLSH nga legjislativi	4/6
Total	20/30

KLSH ka adresuar të gjitha rekomandimet e dhëna në këtë Raport Monitorimi në **“Planin e Veprimit të implementimit të rekomandimeve të SIGMA-s” miratuar nga Kryetari i KLSH, nr. 1350, datë 30.12.2017**. Konkretisht rekomandimet kryesore të paraqitura në Raportimin e Monitorimit, në terma afatshkurtër (1-2 vjet) përfshijnë:

² Balkan Barometer, annual survey conducted by the Regional Cooperation Council (RCC), <http://www.rcc.int/seeds/results/2/balkan-opinion-barometer>, <http://www.rcc.int/seeds/results/3/balkan-business-barometer>.

- *KLSH duhet të fillojë përgatitjet për përditësimin e Strategjisë së Zhvillimit 2018-2022 - Ky rekomandim është plotësuar duke hartuar Strategjinë e Zhvillimit, 2018-2022³.*

Gjithashtu, SIGMA ka mbështetur zhvillimin e Strategjisë duke dhënë opinion të pavarur dhe profesional mbi dokumentin dhe që bëhet pjesë e Strategjisë së Zhvillimit të KLSH 2018-2022 si vijon:

Strategjia e Zhvillimit të KLSH duket se përfshin çdo aspekt të mundshëm të auditimit të jashtëm në sektorin publik... Strategjia është e mirëhartuar me referenca të kongreseve të INTOSAI-t dhe EUROSAT-t, të cilat tregojnë se KLSH është e vendosur jo vetëm të veprojnë në përputhshmëri me Standardet e INTOSAI-t, por gjithashtu është i angazhuar të implementojë idetë e komunitetit të INTOSAI-t.⁴

- *KLSH duhet të zhvillojë një Strategji Auditimi të Bazuar në Risk në të cilën:*

a) Fokusi aktual në rritjen e numrit të raporteve duhet të rikonsiderohet në drejtim të përmirësimit të cilësisë së punës audituese dhe rekomandimeve në përputhje me ISSAI; dhe

b) Uljen graduale të numrit të auditimeve të përputhshmërisë duke konsideruar rritjen e numrit të auditimeve financiare dhe të auditimeve të performancës.

Rekomandimi është adresuar duke u përfshirë në Qëllimet Strategjike për periudhën 2018-2022 si objektiva specifike i mbështetur me objektivat dhe aktivitetet përkatëse. Objektivi Strategjik 2.2: “Auditimi mbi bazë Risku” mbështetet nga aktivitetet konkrete për të zhvilluar strategjinë auditimit të bazuar në risk si qasje për të gjitha llojet e auditimit. Kjo do të realizohet nëpërmjet krijimit dhe përdorimit të instrumenteve të veçantë të zbatimit në vijimësi dhe në mënyrën e duhur të Auditimit në bazë risku në praktikë, si dhe në për periudhë më afatgjatë hartimi i “Hartës së riskut në nivel kombëtar”. Objektivi Strategjik 1.2: “Fokusi në Rritje i Auditimit të Performancës” dhe njëkohësisht Objektivi Strategjik 1.3: “Kryerja e Auditimeve Financiare në pajtueshmëri të plotë me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit përcaktojnë veprimet që KLSH do të ndërmarrë për rritjen e numrit dhe cilësisë së auditimeve të performancës po ashtu dhe të auditimeve Financiare. Një nga instrumentet që do të përdoren është përfshirja e

³ Vendim i Kryetarit të KLSH nr. 229, datë 31.12.2017 “Për Miratimin e Strategjisë për Zhvillim të KLSH 2018 -2022” http://www.klsh.org.al/web/Strategjia_e_zhvillimit_te_KLSH_2018_2022_3182_1.php.

⁴ Dokumenti “Rishikimi i Strategjisë së Zhvillimit të KLSH 2018 -2022 , OECD/SIGMA 12032018.

elementëve të përputhshmërisë në auditimet e përputhshmërisë dhe auditimet financiare.

- *KLSH duhet të vendosë rregullin që për çdo angazhimi auditimi si në Program dhe Raport të përcaktohet masa e mbulimit të buxhetit.*

Rekomandimi është plotësuar nëpërmjet Rregullores së Procedurave të Auditimit⁵, në të cilën mirëpërcaktohet kërkesa për secilën nga fazat e realizimit të misionit të tregohet masa e mbulimit të buxhetit për njësinë që auditohet.” KLSH do të përditësojë Dokumentet Standarde të Evidencave Statistikore, ku treguesi i masës së mbulimit të buxhetit me auditim do të trajtohet si informacion për çdo auditim individual ashtu dhe i konsoliduar në nivel institucional.

- *KLSH duhet të përmirësojë marrëdhëniet e tij me publikun duke organizuar konferenca për shtyp lidhur me raportet e auditimeve të publikuara, dhe organizojë seminare, për të rritur prezantimin e rëndësisë së auditimeve të performancës tek një auditiencë sa më e gjerë.*

Rekomandimi është adresuar në Strategjinë e Komunikimit të KLSH 2017 -2019⁶. Objektivat dhe aktivitetet e parashikuara në Strategjinë e Komunikimit përcaktojnë drejtimet mbi të cilat do të punohet për të siguruar rritjen e ndërgjegjësimit të publikut dhe gjithë grupeve të interesit mbi ndikimin dhe përfitimet nga raportet e auditimeve të KLSH-së. Gjithashtu në Strategjinë e Zhvillimit të KLSH 2018-2022, rekomandimet janë përfshirë në Qëllimin Strategjik nr. 3 “ Përmirësimi i kanaleve të komunikimit dhe bashkëpunimit”, Objektivi 3.5: Rritja e impaktit të raportimeve nëpërmjet rritje së përdoruesve të produkteve të KLSH”. Ndjekja, monitorimi dhe raportimi i implementimit të Strategjisë së Komunikimit do të sigurojë përmbushjen e këtij rekomandimi në vazhdimësi. Gjithashtu, Rregullorja e Procedurave të Auditimit përcakton kërkesa të reja dhe kritere për hartimin e raporteve të auditimit në përputhje me kërkesat e ISSAI-ve. KLSH do të vlerësojë në vazhdimësi impaktin e raporteve të auditimit, të cilat duhet të respektojnë kërkesat e Rregullores së Procedurave po ashtu dhe t’i përgjigjen në mënyrë sa më të përshtatshme kërkesave të përdoruesve të këtyre raporteve. KLSH do të aplikojë instrumente të përshtatshëm dhe efektivë për të siguruar që roli i tij si “zëri i qytetarit” të dëgjohet dhe njëkohësisht që publiku të ndjejë impaktin e punës audituese.

⁵ Miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH nr. 107, datë 08.08.2017.

⁶ Miratuar në 31 Korrik 2017.

Në terma afatgjatë, 3- 5 vjet, SIGMA rekomandon:

- *KLSH duhet të hartojë një Strategji të Trajnimit Afatgjatë për të përmirësuar aftësitë profesionale të stafit auditues për përdorimin e ISSAI-ve.*

KLSH ka krijuar një sistem të konsoliduar të Trajnimit të Vijueshëm Profesional. Prej vitit 2012, KLSH organizon trajnime dhe aktivitete të zhvillimit profesional mbi bazën e Programit Vjetor të Trajnimit, mbështetur në një analizë të hollësishme të nevojave për trajnim. Strategjia e Zhvillimit 2018 -2022 përfshin si Qëllim të dytë Strategjik “Optimizmin e kapaciteteve profesionale, aftësive audituese, procedurave të punës logjistikës dhe funksioneve të tjera mbështetëse në KLSH” për pesë vitet e ardhshme. Objektivi specifik 2.3 “Nxitja dhe Promovimi i Vlerave të larta profesionale të audituesve nëpërmjet kultivimit të kulturës së të mësuarit gjatë gjithë jetës” dhe Objektivi 2.4 Forcimi i Sistemit të Strukturuar të Edukimit Profesional nëpërmjet certifikimit të audituesve të jashtëm publikë dhe zhvillimit të vazhdueshëm”, reflektojnë kërkesat e ISSAI-ve lidhur me zhvillimin dhe trajnimin e stafit të KLSH për të rritur aftësitë profesionale dhe për të siguruar kryerjen e veprimtarisë audituese në përputhje me ISSAI. Që prej vitit 2013, KLSH ka nënshkruar Marrëveshjen me INTOSAI për “Programin e 3 i-ve (Iniciativa e Implementimit të ISSAI-ve) në kuadrin e të cilit ka miratuar Strategjinë e Implementimit të ISSAI-ve në vitin 2015 dhe e ka monitoruar në vazhdimësi. Implementimi i kësaj Strategjie është vendosur në fokus të periudhës të ardhshme strategjike, 2018-2022 dhe Objektivi 2.6 “Zbatimi i Standardeve Profesionale nëpërmjet zhvillimit të metodologjive dhe standardeve të aplikueshme në përputhje me praktikën më të mira të profesionit”, përcakton drejtimet e zhvillimit të kuadrit metodologjik dhe procedurat të auditimit mbështetur në adoptimin e plotë të ISSAI-ve. Iniciativat metodologjike do të mbështeten nga programe të zhvillimit profesional të hartuara mbi bazën e Standardeve të INTOSAI-t dhe që të sigurojnë zbatimin e tyre të plotë në praktikën audituese të KLSH-së.

- *KLSH duhet të zhvillojë një vizion mbi përmbushjen e rolit të tij këshillimor lidhur me zhvillimet ndërkombëtare dhe kombëtare në financat publike dhe auditimin.*

Përfshirja e KLSH në Strategjinë Kombëtare të Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, Shtylla VI e Strategjisë, është një pikënisje për zhvillim të mëtejshëm të ndërgjegjësimit dhe rritjes së rolit këshillimor, krahas atij si “watchdog” i financave publike. Krahas sa më sipër, KLSH do të fokusohet në dhënien e rekomandimeve për

përmirësimin e kuadrit rregullator apo dhe në orientimin dhe këshillimin e ekzekutivit duke kontribuar në trendet e zhvillimit politikave të menaxhimit të financave publike. Rritja e bashkëpunimit të KLSH me Kuvendin dhe Komisionet përkatëse për vendosjen dhe përdorimin e instrumenteve efektivë për ndjekjen zbatimin e rekomandimeve të auditimit me subjektet e audituara do të vijojë të jetë në zhvillimet e pritshme, si një nga rrugët më të përshtatshme dhe të duhura për rritjen e impaktit të punës audituese dhe përmirësimin e qeverisjes. KLSH konsideron SIGMA-n si partner strategjik ndër vite, dhe mbështetjen prej saj tejet të rëndësishme për zhvillimin institucional. KLSH si anëtar i INTOSAI-t dhe EUROSAT-t do të vijojë të veprojë aktivisht dhe kontribuojë në iniciativat ndërkombëtare në fushën e financave publike dhe auditimit me këto organizma, organizata të tjera profesionale ndërkombëtare ashtu si dhe SAI homologe.

PLANI I VEPRIMIT

**TË IMPLEMENTIMIT TË REKOMANDIMEVE TË SIGMA-S
ADRESUAR NË RAPORTIN E VLERËSIMIT TË PARIMEVE TË ADMINISTRATËS PUBLIKE
PARIMET 15 DHE 16 "AUDITIMI I JASHTËM", VITI 2017**

Nr.	REKOMANDIMET/SIGMA	Koha e zbatimit	Treguesit e zbatimit	Fondet e duhura për zbatim	Komente/Implementimi
REKOMANDIME PERIUDHA AFATSHKURTËR (1-2 VJET)					
1	KLSH duhet të fillojë përgatitjet në avancë për përditësimin e Strategjisë së Zhvillimit 2013-2017.	Dhjetor 2017	Strategjia e Zhvillimit të KLSH 2018-2022, e miratuar	Buxheti i KLSH-së/ SIGMA	Strategjia e Zhvillimit të KLSH-së 2018-2022, reflekton drejtimet dhe qëllimet strategjike të zhvillimit të organizatave INTOSAI (2018-2022) dhe EUROSAT (2017-2023) dhe është mbështetur në vlerësimet e Peer Review të ACA, rekomandimet e Projektit të Binjakëzimit IPA 2013 dhe rekomandimet e Raportit të Monitorimit SIGMA 2017.
2	KLSH duhet zhvillojë Strategjinë e Auditimit bazuar në risk në të cilën: a) Fokusi aktual në rifjen e numrit të raporteve duhet të rikonsiderohet në favor të përmirësimit të cilësive së punës audituese dhe rekomandimeve në një linjë me ISSAI-t; b) Ujlen graduale të numrit të auditimeve të përputhshme të duke konsideruara rifjen e	Përgjatë vitit 2018	Hartimi i Planit Vjetor i Auditimeve (Dokumentimi i Strategjisë së Auditimit) bazuar në risk në të cilën do të reflektohen: a) Përzgjedhja e Subjekteve të Auditimit mbi bazë të vlerësimit të riskut; b) Rritja e numrit të Auditimeve të Performancës dhe Auditimeve Financiare duke harmonizuar me qasje	Buxheti i KLSH-së	KLSH ka iniciuar adresimin e këtij rekomandimi në Strategjinë e Zhvillimit, Qëllimin Strategjik nr. 1 "Rritja e cilësisë së performancës së veprimtarisë audituese të KLSH" . Objektivi Strategjik 1.2: "Auditimi mbi bazë Risku" mbështetet nga aktivitetet konkrete për të zhvilluar strategjinë auditimit të bazuar në risk si qasje për të gjitha llojet e auditimit. Kjo do të realizohet nëpërmjet krijimit dhe përdorimit të instrumenteve të veçantë të zbatimit në vijimësi dhe në mënyrën e duhur të ABR në praktikë. Objektivi Strategjik 1.5: "Fokusi në Rritje i Auditimit të Performancës dhe njëkohësisht Objektivit Strategjik 1.6"

Nr.	REKOMANDIMET/SIGMA	Koha e zbatimit	Treguesit e zbatimit	Fondet e duhura për zbatim	Komente/Implementimi
	numrit të auditimeve financiare dhe të auditimeve të performancës.		të auditimit të përputhshmërisë.		Kryerja e Auditimeve Financiare në pajtueshmëri të plotë me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit përcaktojnë veprimet që KLSH do të ndërmarrë për rritjen e numrit dhe cilësisë së Auditimeve të Performancës po ashtu dhe të Auditimeve Financiare. Një nga instrumentet që do të përdoren është përfshirja e elementëve të përputhshmërisë në AP dhe AF.
3	KLSH duhet të rregullojë (përfshijë në kuadrin rregullues) që për çdo angazhim individual auditimi si në Programin e Auditimit ashtu dhe në Raportin e Auditimit të përcaktohet masa e mbulimit të buxhetit.	Përgjatë vitit 2018	Dokumenti Standard Statistikor		Regullorja e Procedurave të Auditimit të KLSH, miratuar me Vendim të Knyetarit të KLSH nr.107, datë 08.08.2017 (hyrë në fuqi më 1.09.2017) përcakton kërkesën se "Në Programin e Auditimit po ashtu dhe në Raportin e Programit të Auditimit të tregohet masa e mbulimit të buxhetit për njësinë që auditohet." KLSH do të përditësojë Dokumentet Standarde të Evidencave Statistike, ku treguesi i masës së mbulimit të buxhetit me auditim do të trajtohet si informacion për çdo auditim individual ashtu dhe i konsoliduar në nivel institucional.
4	KLSH duhet të përmirësojë marrëdhëniet e saj me publikun duke organizuar konferenca për shtyp për raportet e reja të auditimit të publikuara duke organizuar seminare, etj., në mënyrë që të rritet publiciteti në lidhje me rëndësinë e performancës së auditimeve.	Në vijimësi	a) Strategjia e Komunikimit të KLSH b) Konferenca për Shtyp për raportet e auditimit c) Seminare dhe Tryezatë rrumbullakëta me mediat dhe analiste të njohur d) Cilësi e përmirësuar në formë dhe përmbajtje të	Buxheti i Shtetit	KLSH ka miratuar Strategjinë e Komunikimit 2018-2019, në Gusht 2017, e cila synon rritjen e të kuptuarit të palëve dhe funksioneve të KLSH nga publiku dhe qytetari, nga institucionet, organizatat joqeveritare dhe media. Ndjekja, monitorimi dhe raportimi i implementimit të Strategjisë së Komunikimit do të sigurojë përbushjen e këtij rekomandimi në vazhdimësi. Regullorja e Procedurave të Auditimit përcakton

Nr.	REKOMANDIMET/SIGMA	Koha e zbatimit	Treguesit e zbatimit	Fondet e duhura për zbatim	Komente/Implementimi
			raporteve të auditimit. e) Sondazhe për matjen e impaktit të punës audituese tek qytetarët.		kërkesa të reja dhe kriteret për hartimin e raporteve të auditimit në përputhje me kërkesat e ISSAI-ve. KLSH do të vlerësojë në vazhdimësi impaktin e raporteve të auditimit të cilat duhet të respektojnë kërkesat e Rregullores së Procedurave po ahstu dhe ti përgjigjen në mënyrë sa më të përshtatshme kërkesave të përdoruesve të këtyre raporteve. KLSH do të aplikojë instrumenta të përshtatshëm dhe efektivë për të siguruar që roli i tij si "zëri i qytetarit" të dëgjohet dhe njëkohësisht që publiku të ndjejë impaktin e punës audituese.
REKOMANDIME PERIUDHA AFATMESME (3-5 VITE)					
5	KLSH duhet të përgatisë një Strategji Trajnimi Afatgjatë për të përmirësuar aftësitë profesionale të stafit auditues në përdorimin e ISSAI-ve	2018	1. Hartimi i Programit Vjetor të Zhvillimit Profesional; 2. Hartimi i Strategjisë së Zhvillimit Profesional, përfshirë : a) Programin e Certifikimit të Audituesve Publikë; b) Zhvillimin e Vazhdueshëm Profesional.	Buxheti i KLSH	Strategjia e Zhvillimit të KLSH 2018 -2022 ka si Qëllim Strategjik nr.2 – Zhvillimin e kapaciteteve profesionale dhe aftësiwe audituese të KLSH. • Hartimi dhe miratimi i Programit Vjetor të Zhvillimit Profesional të stafit të KLSH të fokusuar në nevojat për krijimin e kapaciteteve të afta për implementimin e ISSAI-ve në kryerjen e auditimit; • Hartimi i Rregullave dhe Procedurave për Certifikimin e audituesve publikë; • Zhvillimi i Programit të Certifikimit të audituesve publikë; • Konsolidimi i programit të certifikimit dhe zhvillimit të vazhdueshëm profesional në një Strategji afatgjatë të Zhvillimit Profesional .

Nr.	REKOMANDIMET/SIGMA	Koha e zbatimit	Treguesit e zbatimit	Fondet e duhura për zbatim	Komente/Implementimi
6	KLSH duhet të zhvillojë një vizion për të përmbyshur rolin këshillimor lidhur me zhvillimet kombëtare e ndërkombëtare në financat dhe auditimin publik.	2019	- Përmirësimi i treguesve lidhur me nivelin e pranimit dhe zbatimit të rekomandimeve. - Propozimet dhe diskutimet për përmirësimet të legjislationit në fushën e financave publike. - Bashkëpunimi i KLSH me Kuvendin dhe Komisionet Parlamentare.	Buxheti i KLSH	Përfshirja e KLSH në Strategjinë Kombëtare të Menaxhimit të Financave Publike 2014 -2020, Shtylla VI e Strategjisë është një pikënisje për zhvillim të mëtejshëm të ndërgjegjësimi dhe rritjes së rolit këshillimor, krahas atij si “watchdog” i financave publike. Krahas sa me sipër KLSH do të fokusohet në dhënien e rekomandimeve për përmirësimin e kuadrit rregullator apo dhe në orientimin dhe këshillimin e ekzekutivit duke kontribuar në trendet e zhvillimit politikave të menaxhimit të financave publike. Rritja e bashkëpunimit të KLSH me Kuvendin dhe Komisionet përkatëse për vendosjen dhe përdorimin e instrumenteve efektive për ndjekjen zbatimin e rekomandimeve të auditimit me subjektet e audituara.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

III. PËRMBUSHJA E REKOMANDIMEVE TË PROGRES RAPORTIT TË BE-së.

Në Progresin Raportin e fundit të Bashkimit Europian për Shqipërinë, BE ka adresuar për Kontrollin e Lartë të Shtetit rekomandimin:

“KLSH të rrisë numrin e auditimeve pilot financiarë/ të përputhshmërisë/ rregullshmërisë, në përputhje me manualët e përditësuar dhe standardet e auditimit të INTOSAI-t”⁷. KLSH si objektivi për vitin 2017 përcaktoi që do të rrisë në mënyrë progresive me rreth 40% pilotimin e auditimeve të përputhshmërisë, nga 10 auditime pilot përputhshmërie realizuar në 2016 në 14 auditime të tilla në vitin 2017 dhe kryerjen e 10 auditimeve financiare pilot. Në tërësi, KLSH ka realizuar përgjatë vitit 2017, 25 auditime përputhshmërie dhe 14 auditime financiare, duke tejkaluar objektivin e vendosur.

Përgjatë vitit 2017 në kuadrin e implementimit të projektit IPA, “Forcimi i kapaciteteve të Auditimit të Jashtëm” po vijohet me procesin e pilotimit të disa auditimeve, proces i cili do të shoqërohet edhe me përmirësimin final të manualeve të auditimit, sipas një plani konkretë veprimesh.

Për sa i përket Standardeve Ndërkombëtare, standardet e përkthyer dhe të botuara në vite nga KLSH formojnë një kuadër domethënës, të cilat gjatë vitit 2017 u pasuruan më tej me përkthimin dhe botimin e grupit të Standardeve ISSAI dhe Udhërrëfyesve, të miratuara në Kongresin e INTOSAI-t, në Dhjetor 2016 dhe Udhërrëfyesit në Kongresin e EUROSAT-t Maj 2017, duke arritur në publikimin e 20 Standardeve ISSAI, që përfshin të katër nivelet e shtresëzimit hierarkik të tyre, që nga Deklarata e Limës deri në Udhëzuesit e nivelit 4 të fushave specifike të auditimit.

Manualët e Auditimit, sipas llojeve, në KLSH përmbajnë udhëzime të posaçme për të kryer auditimet në linjë me standardet e duhura dhe me cilësinë që kërkohet.

Në fund të vitit 2017, KLSH prezantohet me 4 manuale të auditimit dhe që përfshijnë Manualin e Auditimit të Performancës, Manualin e Auditimit Financiar, Manualin e Auditimit të Përputhshmërisë dhe Manualin e Auditimit të TI-së të cilët janë në proces përmirësimi edhe evoluimi të vazhdueshëm nën ekspertizën e Projektit IPA 2013.

⁷ Progres-Raporti 2016 për Shqipërinë, faqe 85.

KLSH ka hartuar dhe miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH-së, në 31 korrik të vitit 2017 “Strategjinë e Komunikimit të KLSH-së për periudhën 2017-2019”, duke plotësuar në këtë mënyrë edhe objektin që ka pasur si institucion, në kuadër të Planit Kombëtar të Integrimit Europian.

PASQYRIMI NË MEDIA I ANALIZËS VJETORE DHE I RAPORTIT TË PERFORMANCËS SË KLSH-së, PËR VITIN 2017

Analiza Vjetore e KLSH-së për vitin 2017, u transmetua më datë 15 shkurt 2018, me kronika të zgjeruara nga televizionet kombëtare: Ora News, News 24, TV Klan, ABC News, Top Channel, Top News, Vizion Plus, TVSH, Scan Tv, A1 TV, UTV, NTV, si dhe televizionet lokale të qyteteve të Durrësit, Vlorës, etj.

Analiza vjetore e KLSH, Leskaj: Gjysma e tenderave në 2017 u fituan nga vetëm 57 kompani

Më datë 16-17 shkurt 2018 në median elektronike dhe në shtypin e përditshëm u pasqyruan mesazhet e dhëna nga të ftuarit në Analizën Vjetore të KLSH-së, për vitin 2017, si dhe pjesë nga Raporti i paraqitur nga Kryetari i KLSH-së, z. Bujar LESKAJ.

- **Gazeta “Panorama”, faqe 9:**
 - KLSH: Dëmi ekonomik nga administrata ne 2017 arrin 826 milion euro. Nga Dorina AZO.
 - Presidenti META: Duhet të rikthehet besimi tek institucionet publike.
- **Gazeta “Telegraf”, faqe 4 dhe 5:**
 - Presidenti META: KLSH nëpërmjet vlerësimit të performancës duhet të kontribuojë drejtpërdrejte në evidentimin dhe jetësimin e praktikave më të mira.
 - Miliona euro, kreu i KLSH, LESKAJ: Janë rritur dëmet ekonomike nga ana e institucioneve shtetërore.
- **Gazeta “SOT”, faqe 11:**
 - Bujar Leskaj, akuza për prokurimet publike: Gjysma e tenderave ne 2017 u fituan nga vetëm 57 kompani, kemi bere 47 kallëzime penale Kryeprokurori: Falë punës se KLSH u arrestua Spiro Ksera, askush nuk është i paprekshëm.
 - LESKAJ, këshillë qeverisë: Kujdes me buxhetet jorealiste.

- **“Gazeta Shqiptare”, faqe 7:**
 - Shteti 825,6 milion euro dëm buxhetit.
 - META Vlerëson performancën e KLSH.
 - Analiza vjetore, LESKAJ: Gjysma e tenderëve në 2017 u fituan nga vetëm 57 kompani. Nga Ornela MANJANI.
- **Gazeta “Standard”, faqe 7:**
 - Në analizën e KLSH Presidenti META : Sfidat e arsimit të lartë kërkojnë reflektim pozitiv e jo arrogancë.
 - KLSH: Dëmi ekonomik nga administrata në 2017 arrin 826 milion euro.
- **Gazeta “55”, faqe 5:**
 - KLSH zhvillon analizën vjetore për 2017 ne Universitetin “Aleksander Moisiu”.
 - Kryetari Bujar LESKAJ: 820 milion euro dëm taksapaguesve shqiptare, mungon përgjegjshmëria e institucioneve.
- **Gazeta “Integrimi”, faqe 9:**
 - Analiza Vjetore e veprimtarisë së KLSH-së për vitin 2017.
 - Ilir META: Problemet e arsimit të lartë nuk u takojnë vetëm universiteteve , qeverisë apo institucioneve , por gjithë shoqërisë.
- **Gazeta “Albanian Daily News”, faqe 5:**
 - SSA Integrity Preservation, Important Challenge –Says META.
 - Head of State Audit Presents 2017 Annual Analysis. “57 Companies Won Half of Public Tenders”.

Politikë
Aktualitet
Ekonomia
Bota
Rajoni
Opinion / Editorial
Intervista
Gossip

Bujar Leskaj, akuza për prokurimet publike: Gjysma e tenderave në 2017 u fituan nga vetëm 57 kompani, kemi bërë 47 kallëzime penale

Like 4

Postuar: 16/02/2018 - 08:10

Korrupsioni i lartë me pronat dhe legalizimet, problemet me tenderat publikë, rishfaqja e detyrimeve të prapambetura dhe nevoja e uljes së borxhit publik. Këto janë disa prej problemeve kryesore të evidentuara nga Kontrolli i Lartë i Shtetit në adresë të administratës publike. Në analizën vjetore të punës së kësaj institucioni, kryetari i KLSH, Bujar Leskaj tha se gjysma e vlerës totale të tenderave, janë fituar nga vetëm 57 subjekte

GAZETA TELEGRAF
NË NË DITA NË NË NË NË

Miliona euro, kreu i KLSH, Leskaj: Janë rritur dëmet ekonomike nga ana e institucioneve shtetërore

15 FEB 2018

Sipas kreut të Kontrollit të Lartë të Shtetit janë rritur dëmet ekonomike nga ana e institucioneve shtetërore.

Sipas Leskaj gjatë vitit 2017 KLSH ka vijuar të trajtojë me korrektesë dhe profesionalizëm letrat dhe ankesat e qytetarëve, të cilët në çdo rast kanë marrë përgjigje. edhe kur përfshijë ankesat për harrime të rëndësishme të institucioneve

[Aktualitet](#)
[Drejtësi](#)
[Bota](#)
[Kulturë](#)
[Sport](#)
[TvNews365](#)
[Shëndeti](#)
[Lifestyle](#)

Analiza vjetore e KLSH

3 min read

[Share on Facebook](#)
[Share on Twitter](#)
[G+](#)
[tumblr](#)
[pinterest](#)
[in](#)

Sipas kreut të Kontrollit të Lartë të Shtetit janë rritur dëmet ekonomike nga ana e Institucioneve shtetërore. Sipas Bujar Leskajt gjatë vitit 2017 KLSH ka vijuar të trajtojë profesionalizëm letrar dhe ankesat e qytetarëve, të cilët në çdo rast kanë çështja e ngritur prej tyre ka qenë jashtë kompetencave të institucionit.

Manëllisthë, edhe në këto raste KLSH i ka orientuar njerëzit në ndërmjetësi...

[Kreu](#)
[Lajme](#)
[Kurizorë](#)
[Sport](#)
[Showbiz](#)
[Lifestyle](#)
[Opinion](#)
[Auto & Tech](#)
[Përlind](#)

Lajme flash - do të votojë për liberalizimin e vizave

Meta: Arsimi i lartë ndeshet ende me sfida mjaft të vështira dhe me vështirësi për zbatimin e ligjit të arsimit të lartë

PRAGERI PUBLIKUETI 17.12.2017 10:00:00

EMAT KRYESORE Presidenti i Republikës, Ilir Meta mori pjesë në prezantimin e analizës së veprimtarisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2017, ku ishin gjithashtu të pranishëm Kryetari i KLSH-së, Bujar Leska, Dekanet e Universitetit "Aleksander Moisiu" të Durrësit, Këshilla Sotirovski, Auditori i Përgjithshëm i ZKJ-së së Kosovës, Beqir Çorani, Zëvendësauditor i Përgjithshëm i Zyrës Shtetërore të Auditimit të Maqedonisë Naser Ademi, Sekretari i Përgjithshëm i Komisionit të Ekonomisë dhe Financave Anxheli, auditues me përvojë të KLSH-së, pedagogë, etj.

Meta shprehur kënaqësinë për angazhimin dhe përkushtimin e KLSH-së...

[HOME](#) [POLITIKA](#) [KRONIKA](#) [EKONOMI](#) [OPINION](#) [RAJONI](#) [KULTURE](#) [SI](#)

EKONOMI

EKONOMIA

KRONIKA

POLITIKA

VITI 2017/ Analiza e KLSH, ja sa llogaritet dëmi ekonomik dhe sa kallëzime penale për drejtues të nivelit të mesëm e të lartë

15 Shkurt, 2018

Ndaje

 Facebook
  Twitter
  G+

Në analizën vjetore të Kontrollit të Lartë të Shtetit, kreu i këtij institucioni Bujar Leskaj bëri me dije se përgjatë vitit 2017 janë kryer plot 256 auditime, ndërsa dëmi ekonomik përlogaritet 11.5 miliardë lekë. Teksa bëri një pasqyrë të vitit që kaloi, Leskaj tha se janë bërë 47 kallëzime penale për drejtues të nivelit të mesëm e të lartë.

I pranishëm në anali
tek institucionet pub
lenitimitetit moral n

55

ONLINE

E PERITOMIRI, E PUNIMIRI

[KREU](#) [POLITIKË](#) [AKTUALITET](#) [EDITORIAL](#) [OPINIONE](#) [KULTURË](#) [BOTA](#)

Kerko

Home / Aktualitet / Presidenti Meta: KLSH, me performancë të qëndrueshme vitet e fundit

Presidenti Meta: KLSH, me performancë të qëndrueshme vitet e fundit

Nga Gazeta 55 më 26/02/2018

Like 0

Tweet

G+

G+ Save

Presidenti i Republikës, Ilir Meta ka marrë pjesë në analizën vjetore të Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2017 nga ku e ka konsideruar punën e këtij institucioni si performancë të qëndrueshme dhe në rritje gjatë viteve të fundit. Qëndrueshmëria sipas Metës, ka ardhur si rezultat i reformimit dhe modernizimit të praktikave audituese konform standardeve ndërkombëtare të auditimit duke...

TIRANA TODAY
LAJMI DITËS

15/02/2018 15:06

RAPORTI I KLSH-SË, LËSKAJ: 47 KALLËZIME NË 2017 PËR DREJTUES TË NIVELIT TË MESEM E TË LARTË

15/02/2018

Në analizën e përgjithshme të kontrollit të Lartë të Shtetit, kryeri i KLSH-së, Institutit Shqiptar Leshaj, bëri me dije se përgjatë vitit 2017 janë kryer plot 256 audite, ndërsa demokracia përfaqësohet 11.5 mijë raste të tilla. Të tilla bën një përqendrim në vitin që kaloi, Leshaj tha se janë bërë 47 kallëzime për drejtues të nivelit të mesëm e të lartë. Por këto kallëzime me të cilat mbeten nën hetim deri në procedurë dhe tani.

1 prandër në analizën e KLSH-së, Presidenti bëri të qartë se në një kohë kur brezohet me të gjitha institucionet publike dhe në nivelin e fort mbështetur nga e integritetit dhe regjistrimit moral për institucionin e kontrollit të Lartë të Shtetit, mbetet ende shumë punë për të bërë.

DurrësLajm

Google Gëz

kreu aktualitet politikë opinione speciale kultura magazine investimin

KLSH analizë vjetore në UAMD, Meta: Arsimi i lartë kërkon komunikim. Leshaj: 47 kallëzime në 2017

Postuar: 15/02/2018 - 16:06

Kontrolli i Lartë i Shtetit ka zhvilluar në Universitetin e "Aleksandër Moisiu" në Durrës analizën vjetore të punës së tij në praninë e pedagogëve dhe studentëve të këtij universiteti.

Rektorja e Universitetit Ksenela Sotirovskë, në fjalën hapëse tha se UAMD është e

standard Fillo testin >

KRYESORE ▾ POLITIKË ▾ AKTUALITET ▾ KOMENT ▾ EKONOMI ▾ BOTA ▾ SHOI

Hyjje ▾ Aktualitet ▾ KLSH: Dëmi ekonomik nga administrata në 2017 arrin 826 milionë euro

Aktualitet Kryesore Politika

KLSH: Dëmi ekonomik nga administrata në 2017 arrin 826 milionë euro

17 shkurt, 2018

f Ndaje ne Facebook t Tweet on Twitter G+ P Like 0 Tweet

Shkeljet dhe abuzimet e institucioneve shtetërore i kanë shkaktuar buxhetit të shtetit për periudhën janar-dhjetor 2017, dëm ekonomik me vlerë 826 milionë euro.

Dëmi ekonomik u deklarua dje nga kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, Bujar Leskaj, gjatë analizës vjetore të institucioneve të Kontrollit të Lartë të Shtetit, Leskaj, tha se për 2017-n

Kreu i KLSH-së u shpreh se dëmet më të mëdha të shtetit gjatë vitit 2017, i atribuon abuzimit të funksioneve të shtetit dhe tenderat. Për shkeljet me

Albanian Daily News
THE MOST AUTHORITATIVE ALBANIAN SOURCE IN ENGLISH

Home Politics Economy Current Events Social Sport Op-Ed World News Contact Us

SSA Integrity Preservation, Important Challenge - Says Meta

KONTROLLI I LARTE I SHTETIT

President of the Republic, Ilir Meta defines the State Supreme Audit (SSA) integrity preservation an important challenge. The Head of State, Meta underlined this fact during SSA annual analysis on Thursday.

"Citizens' confidence on the institutions and their decision-making restoration is an absolute necessity. Major support should be given to an important institution like SSA while preserving the integrity," said President Meta.

Referring to the SSA activity President Meta declared that the work done so far by this institution has

Kryesore

Opinion

Politikë

Aktualitet

Argument

Kronikë

Ekonomi

Kosova

Del shifra/ KLSH: Dëmi ekonomik nga administrata në 2017 arrin 826 milionë euro

Feb 17, 2018

SHPËRNDAJE

Facebook

Twitter

Like 10

Tweet

DORINA AZO/ Shkeljet dhe abuzimet e institucioneve shtetërore i kanë shkaktuar buxhetit të shtetit për periudhën janar-dhjetor 2017, dëm ekonomik me vlerë 826 milionë euro.

Dëmi ekonomik u deklarua dje nga kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, Bujar Leskaj, gjatë analizës vjetore të institucionit për 2017-n. Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, Leskaj, tha se për 2017-n janë kryer 156 auditime.

Kreu i KLSH-së u shpreh se dëmet më të larta janë në administrimin e pronës shtetërore dhe tenderat. Për shkeljet me dëm ekonomik, KLSH në 2017 kallzoi në Prokurori për ndjekje penale 130 zyrtarë. Kryetari i

Shqip

KLSH, Leskaj: Ligj të posaçëm, zyrtarët duhet të paguajnë dëmet

nga Kështj Leskaj - 26 Qershor 2018 - 10:33

SHQIPËRIJA | Facebook | Twitter | Google+ | YouTube

Socialistët akuzojnë kryekontrollorin për raporte të njëanshme për auditimet

Jkin ditat, mblyhet mbledhja - Por diskutet për kontrastin e CEE dhe dëmet në orëgj. Janë shprehur dhe me ndërpjesë të erorgjisë në zallën ku po zhvillohet mbledhja e Komisionit Parlamentar të Ekonomisë. Kjo detyrë kryekontrollorëve. Bujar Leskaj akuzon mbledhjen.

GAZETA SHQIPTARE

GAZETA SHQIPTARE ONLINE - MILOSAO - BLUETOOTH

FILLIMI | FAQET E GAZETËS | BLUETOOTH | RRETH NESH | ARKIVA 2000-2014 | KONTAKT

TË FUNDIT

Ish-ambasadori ynë në St...

BUXHETI I SHTETIT, 920 MILIONË EURO DËME

26 QER 2018 | POSTED BY B.S.

Nga Bujar Leskaj *

Raportime për aktivitetin e KLSH gjatë vitit 2015, në bazë të strukturës së standardizuar të Komizës së Matjes së Performancës së Institucioneve Supreme të Auditimit (SAI-1) dokument i cili përbën një projekt-pilot të INTOSAI-1, që do të miratohet si standard ISSAI në Kongresin INCOSAI XIII në dhjetor të këtij viti.

[Shqiptarja.com]

Parë më shumë | Fundit në 10:33

Rregulluar | Identifikuar

Home | Aktualitet | Politika | Ekonomi | Sociale | Kosova | Bota | Sport | MetroNews

FAQJA KYRESORE | LIVE | REPORT TV | RAPORTONI

PROGRAM SHËNDETËSOR FALAS, PËR TË GJITHE. KESO ME SALLË >>

Tag: "dem ekonomik"

EKONOMI | 28 Qershor 2018 - 10:33

Leskaj: Në 2015, 1 mld euro dëm zyrtarët e lartë nuk janë dënuar

Kreu i KLSH paraqiti në Komisionin Parlamentar të Ekonomisë raportin e punës për vitin e shkuar, ku theksoi se shkeljet kryesore janë shfaqur për shkak të koncesioneve dhe korrupsionit në dhjetor me qira apo përdorim të pronave shpërndarë. Leskaj foli para...

Almo se...
...kontra demin, le...
...dani nga...
...me kualit...
...dhe gmi...
...mre

POLITIKË | EDITORIAL | FILLIMI | AKTUALITET | INTERVISTA | TEKNOLOGJI | SPORTI | EKONOMI | Komentet (4)

Matjes së Performancës së SAI-ve

26 QER 2018 | Përsëritje 12

qfar Leskaj/Raportimi për aktivitetin e KLSH gjatë vitit 2015, në bazë të strukturës së standardizuar të Komizës së Matjes së Performancës së Institucioneve Supreme të Auditimit (SAI-1), dokument i cili përbën një projekt-pilot të INTOSAI-1, që do të miratohet si standard ISSAI në Kongresin INCOSAI XIII në dhjetor të këtij viti.

...është e bazuar në ISSAI 12 "Verat dhe Përfundimet nga Institucionet Supreme të Auditimit". Të bashkëpunuarin në jetën e qytetarëve", i cili thekson se "Të vlerësuarin në interes të publikut i vendos SAI-1 me një përpjekje të mëtejshme për të demonstruar rëndësinë e aktivitetit të tyre përpara qytetarëve, Parlamentit dhe veprimtarëve të tjerë[1].

Më datë 6 dhe 7 qershor 2018 në median elektronike dhe në shtypin e përditshëm u pasqyrua diskutimi i Raportit të Performancës së KLSH-së për vitin 2017, mbajtur në Komisionin për Ekonominë dhe Financat nga Kryetari i KLSH-së, z.Bujar LESKAJ.

- **Gazeta "Panorama", 7 qershor, nga Dorina AZO, faqe 8:**
 - Leskaj: Dëmi ekonomik në 2017 arrin 826 milionë euro.
 - Kreu i KLSH në Kuvend: Për shpërdorim detyre u kallëzuan 47 zyrtarë. "Shkeljet më të mëdha në të ardhurat, pronën dhe prokurorimet".
- **Gazeta "Sot", 7 qershor, nga Mimoza IBRA, faqe 7:**
 - Bujar Leskaj prezanton në Kuvend raportin e KLSH, socialistët kërkojnë hetim për aferën e Rugës së Kombit.

- Leskaj: Institucionet dhe Prokuroria nuk ndëshkojnë zyrtarët.
- **Gazeta “Shqiptarja.com”, 7 qershor, faqe 5:**
 - Erjon Braçe: Të rihapet dosja, auditim Rugës së Kombit. Kërkesë KLSH.
- **Gazeta “55”, 7 qershor faqe 5:**
 - KLSH kallëzon në Prokurori ish Drejtorin Ekzekutiv të Autoritetit të Aviacionit Civil.
 - Në total, nga auditimi rezultoi që dëmi ekonomik që i është shkaktuar buxhetit të AAC, pra dhe Buxhetit të Shtetit, arrin në vlerën 48 milionë lekë dhe efekti negativ financiar arrin në vlerën 30 milionë lekë. Nga auditimi i KLSH, u konstatuan një sërë shkelje të Bujar Leskaj: “I sugjeroj qeverisë hartimin e ligjit për përgjegjësinë materiale, ku autoritetet dhe institucionet të mbajnë përgjegjësi”. Raporti i KLSH: Për vitin 2015, 919 mln euro dëmi ekonomik i shkaktuar nga qeveria.
- **Gazeta Shqiptare, 7 qershor .faqe 6:**
 - Leskaj: Dëmi ekonomik, 110.5 mld lekë. Rritet borxhi tatimor e doganor.
- **Gazeta “Tema”, 7 qershor, faqe 4:**
 - U mbyll nga Basha me procedurë.
 - Rihapet dosja e “Rrugës së Kombit”.
- **Gazeta “Albania Daily News”, 7 qershor, faqe 5:**
 - Economic Damage amounts to Lek 11.5 bln. ALSAI’s Report.

Ora News - Auditim Rugës së Kombit, KLSH do verifikojë koston e ndërtimit dhe mirëmbajtjes

Ora News - Auditim Rugës së Kombit, KLSH do verifikojë koston e ndërtimit dhe mirëmbajtjes

Ora News - Auditim Rugës së Kombit, KLSH do verifikojë koston e ndërtimit dhe mirëmbajtjes

Ora News - Auditim Rugës së Kombit, KLSH do verifikojë koston e ndërtimit dhe mirëmbajtjes

Erjon Braçe: Të rihapet dosja, auditim Rugës së Kombit, verifikim koston së ndërtimit dhe mirëmbajtjes

Kreu i Komisionit të Ekonomisë Erjon Braçe i ka kërkuar Kontrollit të Lartë të Shtetit riauditim për shpenzimet e Rugës së

Rihapet dosja e “Rrugës së Kombit”, verifikim koston së ndërtimit dhe mirëmbajtjes

Postuar: 06/06/2018 - 23:27

Kontrolli i Lartë i Shtetit vijon të ketë si shprehje të ndjekjes së korrupsionit penal nga Prokuroria. Që të raportimet në Komisionin e Ekonomisë kreu i kësaj institucioni u shpreh se janë në progres gjyqësor me prokurorinë për pushimin e 21 përshkrimeve.

Ndërkohë, kreu i Komisionit të Ekonomisë i Kërkos KLSH që të

auditohet shpenzimet e bëra për ndërtimin e “Rrugës së Kombit”, auditim që do të riapet rihapjen e dosjes për shpenzimet dhe abuzimet të kësaj rruge prej 230 miliona euro, të mblytur me procedurë nga ish-ministri i Transporteve Lulzim Basha.

Erjon Braçe theksoi se audit i KLSH ka një rol në parandalimin e shërbimeve gjatë privatizimit të hoteli Dejti.

[Shqiptarja.com]
5 maj 2018 13:00 | Redaksia | 1 maj 2018

SHËNDET | DREJT PUNË | LAJME TË MIRA | LIFESTYLE | VIP & SPECTAKËL | METROPOL | HOROSKOP | MOTI | FOTOGALERI

HOME | HOME II | AKTUALITET | POLITIKË | EKONOMI | SOCIALE | SPORT | KOSOVA | RAJONI & BOTA

Ekonomi

Erjon Braçe: Të rihapet dosja, auditim Rrugës së Kombit, verifikim koston së ndërtimit dhe mirëmbajtjes

Kreu i Komisionit të Ekonomisë Erjon Braçe i ka kërkuar Kontrollit të Lartë të Shtetit riasitim për shpenzimet e Rrugës së Kombit, kostoja e së cilës ka shkuar mbi 1 miliard euro.

Report TV - Erjon Braçe: Të rihapet dosja, auditim Rrugës së Kombit

Leskaj: Dëmi ekonomik në 2017 arrin 826 milionë euro

jun 7, 2018

SHPËRNDAJE

Facebook

Twitter

Like it

Telet

Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, Bujar Leskaj, deklaroi dje në Komisionin e Ekonomisë, se nga auditet e ushtruara gjatë 2017-s janë konstatuar shkelje në shumën 110,5 miliardë lekë ose afërsisht 825,6 milionë euro.

CIP Katalogimi në botim BK Tiranë

RSH. Kontrolli i Lartë i Shtetit

Raporti vjetor i performancës, KLSH 2017 / përgat. për bot.

Irena Islami, Armanda Begaj ; RSH. Kontrolli i

Lartë i Shtetit. - Tiranë : KLSH, 2018

408 f. : me il. ; 16.5 X 23.5 cm.

ISBN 978-9928-159-71-7

1.Kontrolli i Lartë i Shtetit 2.Raporte

351.95(496.5) "2017" (047)

ISBN 978-9928-159-71-7

9 789928 159717

Shtypur në Shtypshkronjën
MORAVA

Kontrolli i Lartë i Shtetit
Rruga "Abdi Toptani", Nr. 1
Tiranë Tel/Fax 04/228485, Tel.04/251267
Web-site: www.klsh.org.al; e-mail: klsh@klsh.org.al